॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਸੰਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ

ਸਗਾਥਾਵਗ੍ਗ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ

ਗਨ੍ਥਾਰਮ੍ਭਕਥਾ

ਕਰੁਣਾਸੀਤਲਹਦਯਂ , ਪਞ੍ਞਾਪਜ੍ਜੋਤਵਿਹਤਮੋਹਤਮਂ।
ਸਨਰਾਮਰਲੋਕਗਰੁਂ, ਵਨ੍ਦੇ **ਸੁਗਤਂ** ਗਤਿਵਿਮੁਤ੍ਤਂ॥

ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ, ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਚੇਵ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਚ।
ਯਂ ਉਪਗਤੋ ਗਤਮਲਂ, ਵਨ੍ਦੇ ਤਮਨੁਤ੍ਤਰਂ **ਧਮ੍ਮਂ**॥

ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਓਰਸਾਨਂ, ਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਮਾਰਸੇਨਮਥਨਾਨਂ।
ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਮੂਹਂ, ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦੇ **ਅਰਿਯਸਙ੍ਘਂ**॥

ਇਤਿ ਮੇ ਪਸਨ੍ਨਮਤਿਨੋ, ਰਤਨਤ੍ਤਯਵਨ੍ਦਨਾਮਯਂ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਯਂ ਸੁਵਿਹਤਨ੍ਤਰਾਯੋ, ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ॥

ਸਂਯੁਤ੍ਤਵਗ੍ਗਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ, **ਸਂਯੁਤ੍ਤਆਗਮਵਰਸ੍ਸ**।
ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਬੁਦ੍ਧਸਂਵਣ੍ਣਿਤਸ੍ਸ, ਞਾਣਪ੍ਪਭੇਦਜਨਨਸ੍ਸ॥

ਅਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਨਤ੍ਥਂ, **ਅਟ੍ਠਕਥਾ** ਆਦਿਤੋ ਵਸਿਸਤੇਹਿ।
ਪਞ੍ਚਹਿ ਯਾ ਸਙ੍ਗੀਤਾ, ਅਨੁਸਙ੍ਗੀਤਾ ਚ ਪਚ੍ਛਾਪਿ॥

ਸੀਹਲ਼ਦੀਪਂ ਪਨ ਆਭਤਾਥ, ਵਸਿਨਾ ਮਹਾਮਹਿਨ੍ਦੇਨ।
ਠਪਿਤਾ ਸੀਹਲ਼ਭਾਸਾਯ, ਦੀਪਵਾਸੀਨਮਤ੍ਥਾਯ॥

ਅਪਨੇਤ੍ਵਾਨ ਤਤੋਹਂ, ਸੀਹਲ਼ਭਾਸਂ ਮਨੋਰਮਂ ਭਾਸਂ।
ਤਨ੍ਤਿਨਯਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਆਰੋਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਗਤਦੋਸਂ॥

ਸਮਯਂ ਅਵਿਲੋਮੇਨ੍ਤੋ, ਥੇਰਾਨਂ ਥੇਰਵਂਸਦੀਪਾਨਂ।
ਸੁਨਿਪੁਣਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਨਂ, ਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਨਿਵਾਸੀਨਂ॥

ਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਾਗਤ-ਮਤ੍ਥਂ, ਅਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸਯਿਸ੍ਸਾਮਿ।
ਸੁਜਨਸ੍ਸ ਚ ਤੁਟ੍ਠਤ੍ਥਂ, ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਤ੍ਥਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ॥

ਸਾਵਤ੍ਥਿਪਭੁਤੀਨੰ, ਨਗਰਾਨੰ ਵਣ੍ਣਨਾ ਕਤਾ ਹੇਟ੍ਠਾ।
ਸਙ੍ਗੀਤੀਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ, ਯਾ ਮੇ ਅਤ੍ਥੰ ਵਦਨ੍ਤੇਨ॥

ਵਿਤ੍ਥਾਰਵਸੇਨ ਸੁਦੰ, ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਚ ਯਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ।
ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਨ ਇਧ ਭਿਯ੍ਯੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰਕਥੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ॥

ਸੁਤ੍ਤਾਨੰ ਪਨ ਅਤ੍ਥਾ, ਨ ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਯੇ ਪਕਾਸਨ੍ਤਿ।
ਤੇਸੰ ਪਕਾਸਨਤ੍ਥੰ, ਵਤ੍ਥੂਨਿਪਿ ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮਿ॥

ਸੀਲਕਥਾ ਧੁਤਧਮ੍ਮਾ, ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਚੇਵ ਸਬ੍ਬਾਨਿ।
ਚਰਿਯਾਵਿਧਾਨਸਹਿਤੋ, ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਿਤ੍ਥਾਰੋ॥

ਸਬ੍ਬਾ ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ, ਪਞ੍ਞਾਸਙ੍ਕਲਨਨਿਚ੍ਛਯੋ ਚੇਵ।
ਖਨ੍ਧਾਧਾਤਾਯਤਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਅਰਿਯਾਨਿ ਚੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰਿ॥

ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਦੇਸਨਾ, ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਨਿਪੁਣਨਯਾ।
ਅਵਿਮੁਤ੍ਤਤਨ੍ਤਿਮਗ੍ਗਾ, ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਭਾਵਨਾ ਚੇਵ॥

ਇਤਿ ਪਨ ਸਬ੍ਬੰ ਯਸ੍ਮਾ, **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** ਮਯਾ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ।
ਵੁਤ੍ਤੰ ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋ, ਨ ਤੰ ਇਧ ਵਿਚਾਰਯਿਸ੍ਸਾਮਿ॥

‘‘ਮਜ੍ਝੇ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੋ,** ਏਸ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਆਗਮਾਨਞ੍ਹਿ।
ਠਤ੍ਵਾ ਪਕਾਸਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਯਥਾਭਾਸਿਤਮਤ੍ਥੰ’’॥

ਇਚ੍ਚੇਵ ਕਤੋ ਤਸ੍ਮਾ, ਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ ਸਦ੍ਧਿਮੇਤਾਯ।
ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਵਿਜਾਨਥ, ਸੰਯੁਤ੍ਤਵਿਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਅਤ੍ਥਨ੍ਤਿ॥

੧. ਦੇਵਤਾਸੰਯੁਤ੍ਤੰ

੧. ਨਲ਼ਵਗ੍ਗੋ

੧. ਓਘਤਰਣਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤ੍ਥ **ਸੰਯੁਤ੍ਤਾਗਮੋ** ਨਾਮ ਸਗਾਥਾਵਗ੍ਗੋ, ਨਿਦਾਨਵਗ੍ਗੋ, ਖਨ੍ਧਕਵਗ੍ਗੋ, ਸਲ਼ਾਯਤਨਵਗ੍ਗੋ, ਮਹਾਵਗ੍ਗੋਤਿ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ। ਸੁਤ੍ਤਤੋ –

‘‘ਸਤ੍ਤ ਸੁਤ੍ਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਸਤ੍ਤ ਸੁਤ੍ਤਸਤਾਨਿ ਚ।
ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਚੇਵ ਸੁਤ੍ਤਾਨਿ, ਏਸੋ ਸੰਯੁਤ੍ਤਸਙ੍ਗਹੋ’’॥

ਭਾਣਵਾਰਤੋ ਭਾਣਵਾਰਸਤੰ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਗ੍ਗੇਸੁ **ਸਗਾਥਾਵਗ੍ਗੋ** ਆਦਿ, ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ **ਓਘਤਰਣਸੁਤ੍ਤੰ**। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ‘‘ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਕੰ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਆਨਨ੍ਦੇਨ ਪਠਮਮਹਾਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਲੇ ਵੁਤ੍ਤੰ ਨਿਦਾਨਮਾਦਿ। ਸਾ ਪਨੇਸਾ ਪਠਮਮਹਾਸਙ੍ਗੀਤਿ ਸੁਮਙ੍ਗਲਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਦੀਘਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

੧. ਯੰ ਪਨੇਤੰ ‘‘ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਕੰ ਨਿਦਾਨੰ, ਤਤ੍ਥ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਪਦੰ। **ਮੇ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਨਾਮਪਦਾਨਿ। **ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੀਤਿ ਉਪਸਗ੍ਗਪਦੰ, **ਹਰਤੀ**ਤਿ ਆਖ੍ਯਾਤਪਦਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਾਵ ਨਯੇਨ ਪਦਵਿਭਾਗੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ **ਏਵੰ**ਸਦ੍ਦੋ ਤਾਵ ਉਪਮੂਪਦੇਸ-ਸਮ੍ਪਹੰਸਨ-ਗਰਹਣ-ਵਚਨਸਮ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਾਕਾਰਨਿਦਸ੍ਸਨਾਵਧਾਰਣਾਦਿ-ਅਨੇਕਤ੍ਥਪ੍ਪਭੇਦੋ। ਤਥਾ ਹੇਸ – ‘‘ਏਵੰ ਜਾਤੇਨ ਮਚ੍ਚੇਨ, ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਕੁਸਲੰ ਬਹੁ’’ਨ੍ਤਿ (ਧ॰ ਪ॰ ੫੩) ਏਵਮਾਦੀਸੁ ਉਪਮਾਯੰ ਆਗਤੋ। ‘‘ਏਵੰ ਤੇ ਅਭਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੰ , ਏਵੰ ਤੇ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੧੨੨) ਉਪਦੇਸੇ। ‘‘ਏਵਮੇਤੰ ਭਗਵਾ, ਏਵਮੇਤੰ ਸੁਗਤਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੬੬) ਸਮ੍ਪਹੰਸਨੇ। ‘‘ਏਵਮੇਵੰ ਪਨਾਯੰ ਵਸਲੀ ਯਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮੁਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਸਮਣਕਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੰ ਭਾਸਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੮੭) ਗਰਹਣੇ। ‘‘ਏਵੰ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸੁ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧) ਵਚਨਸਮ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ। ‘‘ਏਵੰ ਬ੍ਯਾ ਖੋ ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੯੮) ਆਕਾਰੇ । ‘‘ਏਹਿ ਤ੍ਵੰ ਮਾਣਵਕ, ਯੇਨ ਸਮਣੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਸਮਣੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਅਪ੍ਪਾਬਾਧੰ ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕੰ ਲਹੁਟ੍ਠਾਨੰ ਬਲੰ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੰ ਪੁਚ੍ਛ – ‘ਸੁਭੋ ਮਾਣਵੋ ਤੋਦੇਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਭਵਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਅਪ੍ਪਾਬਾਧੰ ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕੰ ਲਹੁਟ੍ਠਾਨੰ ਬਲੰ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੰ ਪੁਚ੍ਛਤੀ’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਵਦੇਹਿ – ‘ਸਾਧੁ ਕਿਰ ਭਵੰ ਆਨਨ੍ਦੋ ਯੇਨ ਸੁਭਸ੍ਸ ਮਾਣਵਸ੍ਸ ਤੋਦੇਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨੰ, ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਤੁ ਅਨੁਕਮ੍ਪੰ ਉਪਾਦਾਯਾ’ਤਿ’’ਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੪੪੫) ਨਿਦਸ੍ਸਨੇ। ‘‘ਤੰ ਕਿੰ ਮਞ੍ਞਥ ਕਾਲਾਮਾ, ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ ਵਾ ਅਕੁਸਲਾ ਵਾਤਿ? ਅਕੁਸਲਾ, ਭਨ੍ਤੇ। ਸਾਵਜ੍ਜਾ ਵਾ ਅਨਵਜ੍ਜਾ ਵਾਤਿ? ਸਾਵਜ੍ਜਾ, ਭਨ੍ਤੇ। ਵਿਞ੍ਞੁਗਰਹਿਤਾ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁਪ੍ਪਸਤ੍ਥਾ ਵਾਤਿ? ਵਿਞ੍ਞੁਗਰਹਿਤਾ, ਭਨ੍ਤੇ। ਸਮਤ੍ਤਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਾ ਨੋ ਵਾ, ਕਥੰ ਵੋ ਏਤ੍ਥ ਹੋਤੀਤਿ? ਸਮਤ੍ਤਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਨੋ ਏਤ੍ਥ ਹੋਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੬੬) ਅਵਧਾਰਣੇ। ਸ੍ਵਾਯਮਿਧ ਆਕਾਰਨਿਦਸ੍ਸਨਾਵਧਾਰਣੇਸੁ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਤਤ੍ਥ ਆਕਾਰਤ੍ਥੇਨ **ਏਵੰ**ਸਦ੍ਦੇਨ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦੀਪੇਤਿ – ਨਾਨਾਨਯਨਿਪੁਣੰ ਅਨੇਕਜ੍ਝਾਸਯਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਿਵਿਧਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਧਮ੍ਮਤ੍ਥਦੇਸਨਾ ਪਟਿਵੇਧਗਮ੍ਭੀਰੰ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰ ਸਕਸਕਭਾਸਾਨੁਰੂਪਤੋ ਸੋਤਪਥਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਵਚਨੰ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਕੋ ਸਮਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁੰ? ਸਬ੍ਬਥਾਮੇਨ ਪਨ ਸੋਤੁਕਾਮਤੰ ਜਨੇਤ੍ਵਾਪਿ ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤੰ, ਮਯਾਪਿ ਏਕੇਨਾਕਾਰੇਨ ਸੁਤਨ੍ਤਿ।

ਨਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੇਨ – ''ਨਾਹਂ ਸਯਮ੍ਭੂ, ਨ ਮਯਾ ਇਦਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਮੋਚੇਨ੍ਤੋ – ''ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਂ, ਮਯਾਪਿ ਏਵਂ ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਕਲਸੁਤ੍ਤਂ ਨਿਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਅਵਧਾਰਣਤ੍ਥੇਨ – ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਗਤਿਮਨ੍ਤਾਨਂ, ਸਤਿਮਨ੍ਤਾਨਂ, ਧਿਤਿਮਨ੍ਤਾਨਂ, ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਆਨਨ੍ਦੋ''ਤਿ (ਅਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੨੦-੨੨੩) ਏਵਂ ਭਗਵਤਾ – ''ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਤ੍ਥਕੁਸਲੋ ਧਮ੍ਮਕੁਸਲੋ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕੁਸਲੋ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਕੁਸਲੋ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਕੁਸਲੋ''ਤਿ (ਅਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੬੯) ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਨਾ ਚ ਪਸਤ੍ਥਭਾਵਾਨੁਰੂਪਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਾਰਣਬਲਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸੋਤੁਕਾਮਤਂ ਜਨੇਤਿ – ''ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਂ, ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਅਤ੍ਥਤੋ ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਤੋ ਵਾ ਅਨੂਨਮਨਧਿਕਂ, ਏਵਮੇਵ ਨ ਅਞ੍ਞਥਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

ਮੇਸਦ੍ਦੋ ਤੀਸੁ ਅਤ੍ਥੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹਿਸ੍ਸ – ''ਗਾਥਾਭਿਗੀਤਂ ਮੇ ਅਭੋਜਨੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੮੧) ਮਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਸਾਧੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੂ '' ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੮੮) ਮਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਧਮ੍ਮਦਾਯਾਦਾ ਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਵਥਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੯) ਮਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਧ ਪਨ ''ਮਯਾ ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ ਚ ''ਮਮ ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਅਤ੍ਥਦ੍ਵਯੇ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਅਯਂ **ਸੁਤ**ਸਦ੍ਦੋ ਸਉਪਸਗ੍ਗੋ ਅਨੁਪਸਗ੍ਗੋ ਚ ਗਮਨ-ਵਿਸ੍ਸੁਤ-ਕਿਲਿਨ੍ਨਉਪਚਿਤਾਨੁਯੋਗ-ਸੋਤਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯ-ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਾਨੁਸਾਰਵਿਞ੍ਞਾਤਾਦਿਅਨੇਕਤ੍ਥਪ੍ਪਭੇਦੋ। ਤਥਾ ਹਿਸ੍ਸ – ''ਸੇਨਾਯ ਪਸੁਤੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਸੁਤਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਤੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਉਦਾ॰ ੧੧) ਵਿਸ੍ਸੁਤਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਚਿ॰ ੬੫੭) ਕਿਲਿਨ੍ਨਾਕਿਲਿਨ੍ਨਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸੁਤਂ ਅਨਪ੍ਪਕ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੭.੧੨) ਉਪਚਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਯੇ ਝਾਨਪਸੁਤਾ ਧੀਰਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੮੧) ਝਾਨਾਨੁਯੁਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਦਿਟ੍ਠਂ ਸੁਤਂ ਮੁਤ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੧) ਸੋਤਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਸੁਤਧਰੋ ਸੁਤਸਨ੍ਨਿਚਯੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੩੯) ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਾਨੁਸਾਰਵਿਞ੍ਞਾਤਧਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਧ ਪਨਸ੍ਸ ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਾਨੁਸਾਰੇਨ ਉਪਧਾਰਿਤਨ੍ਤਿ ਵਾ ਉਪਧਾਰਣਨ੍ਤਿ ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ। ਮੇ-ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਹਿ ਮਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ – ''ਏਵਂ ਮਯਾ ਸੁਤਂ, ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਾਨੁਸਾਰੇਨ ਉਪਧਾਰਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਮਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ – ''ਏਵਂ ਮਮ ਸੁਤਂ, ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਾਨੁਸਾਰੇਨ ਉਪਧਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਏਵਮੇਤੇਸੁ ਤੀਸੁ ਪਦੇਸੁ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦਿਵਿਞ੍ਞਾਣਕਿਚ੍ਚਨਿਦਸ੍ਸਨਂ। **ਮੇ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲਨਿਦਸ੍ਸਨਂ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਵਨਭਾਵਪਟਿਕ੍ਖੇਪਤੋ ਅਨੂਨਾਨਧਿਕਾਵਿਪਰੀਤਗ੍ਗਹਣਨਿਦਸ੍ਸਨਂ। ਤਥਾ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਾਨੁਸਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਵਤ੍ਤਿਭਾਵਪ੍ਪਕਾਸਨਂ। **ਮੇ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਸਨਂ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਪ੍ਪਕਾਸਨਂ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ – ''ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਵਤ੍ਤਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾ ਮਯਾ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਕਤਂ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਤਂ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤੋ''ਤਿ।

ਤਥਾ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਪ੍ਪਕਾਸਨਂ। **ਮੇ**ਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਪ੍ਪਕਾਸਨਂ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਕਿਚ੍ਚਪ੍ਪਕਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ''ਯਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਮਯਾ ਏਵਂ ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਥਾ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਨਾਨਾਕਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਨਾਨਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਹਣਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਨਾਨਾਕਾਰਨਿਦ੍ਦੇਸੋ । **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਹਿ ਅਯਂ ਆਕਾਰਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। **ਮੇ**ਤਿ ਕਤ੍ਤੁਨਿਦ੍ਦੇਸੋ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਸਯਨਿਦ੍ਦੇਸੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨਾਨਾਕਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇਨ ਤਂਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਕਤ੍ਤੁਵਿਸਯੇ ਗਹਣਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ।

ਅਥ ਵਾ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਕਿਚ੍ਚਨਿਦ੍ਦੇਸੋ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕਿਚ੍ਚਨਿਦ੍ਦੇਸੋ। **ਮੇ**ਤਿ ਉਭਯਕਿਚ੍ਚਯੁਤ੍ਤਪੁਗ੍ਗਲਨਿਦ੍ਦੇਸੋ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ – ''ਮਯਾ ਸਵਨਕਿਚ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮਙ੍ਗਿਨਾ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਵਸੇਨ ਲਦ੍ਧਸਵਨਕਿਚ੍ਚਵੋਹਾਰੇਨ ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਚ **ਮੇ**ਤਿ ਚ ਸਚ੍ਚਿਕਟ੍ਠਪਰਮਤ੍ਥਵਸੇਨ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਕਿਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਤਂ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਂ ਏਵਨ੍ਤਿ ਵਾ ਮੇਤਿ ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੇਸਂ ਲਭੇਥ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਯਞ੍ਹਿ ਤਂ ਏਤ੍ਥ ਸੋਤੇਨ ਉਪਲਦ੍ਧਂ, ਤਂ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਚ **ਮੇ**ਤਿ ਚ ਤਂ ਤਂ ਉਪਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤੋ ਉਪਾਦਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਾਦੀਨਿ ਉਪਨਿਧਾਯ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤੋ ਉਪਨਿਧਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਚ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨੇਨ ਅਸਮ੍ਮੋਹਂ ਦੀਪੇਤਿ। ਨ ਹਿ ਸਮ੍ਮੂਲ੍ਹੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨੇਨ ਸੁਤਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਮੋਸਂ ਦੀਪੇਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਸੁਤਂ ਸਮ੍ਮੁਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਸੋ ਕਾਲਨ੍ਤਰੇਨ ਮਯਾ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ। ਇਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਮੋਹੇਨ ਪਞ੍ਞਾਸਿਦ੍ਧਿ, ਅਸਮ੍ਮੋਸੇਨ ਪਨ ਸਤਿਸਿਦ੍ਧਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਾਯ ਸਤਿਯਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਵਧਾਰਣਸਮਤ੍ਥਤਾ, ਸਤਿਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਅਤ੍ਥਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥਤਾ । ਤਦੁਭਯਸਮਤ੍ਥਤਾਯੋਗੇਨ ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕੋਸਸ੍ਸ ਅਨੁਪਾਲਨਸਮਤ੍ਥਤੋ ਧਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਤ੍ਤਸਿਦ੍ਧਿ।

ਅਪਰੋ ਨਯੋ – **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨੇਨ ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰਂ ਦੀਪੇਤਿ, ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਹਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਪਟਿਵੇਧਾਭਾਵਤੋ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨੇਨ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪਂ ਦੀਪੇਤਿ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਵਨਾਭਾਵਤੋ। ਤਥਾ ਹਿ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋਪਿ ''ਨ ਮਯਾ ਸੁਤਂ, ਪੁਨ ਭਣਥਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ। ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਸਮ੍ਮਾਪਣਿਧਿਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਚ ਕਤਪੁਞ੍ਞਤਂ ਸਾਧੇਤਿ, ਸਮ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਤਦਭਾਵਤੋ। ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇਨ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਂ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੂਪਨਿਸ੍ਸਯਞ੍ਚ ਸਾਧੇਤਿ। ਨ ਹਿ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਸੋਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਨ ਚ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇ ਅਨੁਪਨਿਸ੍ਸਯਮਾਨਸ੍ਸ ਸਵਨਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ।

ਅਪਰੋ ਨਯੋ – ਯਸ੍ਮਾ "**ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਨਾਨਾਕਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਨਾਨਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਹਣਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਨਾਨਾਕਾਰਨਿਦ੍ਦੇਸੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਸੋ ਚ ਏਵਂ ਭਦ੍ਦਕੋ ਆਕਾਰੋ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਤ੍ਤਨੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਭਦ੍ਦਕੇਨ ਆਕਾਰੇਨ ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕਦ੍ਵਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਨੋ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਵਨਯੋਗੇਨ ਪੁਰਿਮਚਕ੍ਕਦ੍ਵਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ। ਨ ਹਿ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਦੇਸੇ ਵਸਤੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੂਪਨਿਸ੍ਸਯਵਿਰਹਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਸਵਨਂ ਅਤ੍ਥਿ। ਇਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕਦ੍ਵਯਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਆਸਯਸੁਦ੍ਧਿ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ, ਪੁਰਿਮਚਕ੍ਕਦ੍ਵਯਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਪਯੋਗਸੁਦ੍ਧਿ, ਤਾਯ ਚ ਆਸਯਸੁਦ੍ਧਿਯਾ ਅਧਿਗਮਬ੍ਯਤ੍ਤਿਸਿਦ੍ਧਿ, ਪਯੋਗਸੁਦ੍ਧਿਯਾ ਆਗਮਬ੍ਯਤ੍ਤਿਸਿਦ੍ਧਿ। ਇਤਿ ਪਯੋਗਾਸਯਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਆਗਮਾਧਿਗਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਂ ਵਿਯ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਉਦਯਤੋ, ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ ਵਿਯ ਚ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਅਰਹਤਿ ਭਗਵਤੋ ਵਚਨਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਂ ਭਵਿਤੁਨ੍ਤਿ ਠਾਨੇ ਨਿਦਾਨਂ ਠਪੇਨ੍ਤੋ **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਅਪਰੋ ਨਯੋ – **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਪਟਿਵੇਧਦੀਪਕੇਨ ਵਚਨੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਸਬ੍ਭਾਵਂ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸੋਤਬ੍ਬਭੇਦਪਟਿਵੇਧਦੀਪਕੇਨ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਸਬ੍ਭਾਵਂ। **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਚ ਇਦਂ ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰਦੀਪਕਵਚਨਂ ਭਾਸਮਾਨੋ – ''ਏਤੇ ਮਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮਨਸਾਨੁਪੇਕ੍ਖਿਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸੁਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਵਨਯੋਗਦੀਪਕਵਚਨਂ ਭਾਸਮਾਨੋ – ''ਬਹੂ ਮਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸੁਤਾ ਧਾਤਾ ਵਚਸਾ ਪਰਿਚਿਤਾ''ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਦੁਭਯੇਨਪਿ ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਾਰਿਪੂਰਿਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਸਵਨੇ ਆਦਰਂ ਜਨੇਤਿ। ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਰਿਪੁਣ੍ਣਞ੍ਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਆਦਰੇਨ ਅਸ੍ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਮਹਤਾ ਹਿਤਾ ਪਰਿਬਾਹਿਰੋ ਹੋਤੀਤਿ ਆਦਰਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਧਮ੍ਮੋ ਸੋਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਸਕਲੇਨ ਵਚਨੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਦਹਨ੍ਤੋ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸਭੂਮਿਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਾਵਕਤ੍ਤਂ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਭੂਮਿਂ ਓਕ੍ਕਮਤਿ। ਤਥਾ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ''ਕੇਵਲਂ ਸੁਤਮੇਵੇਤਂ ਮਯਾ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਵਚਨ''ਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਮੋਚੇਤਿ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਅਪਦਿਸਤਿ, ਜਿਨਵਚਨਂ ਅਪ੍ਪੇਤਿ, ਧਮ੍ਮਨੇਤ੍ਤਿਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ।

ਅਪਿਚ ''ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਭਾਵੰ ਅਪ੍ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਮਵਚਨੰ ਵਿਵਰਨ੍ਤੋ – ''ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮਿਦੰ ਮਯਾ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਚਤੁਵੇਸਾਰਜ੍ਜਵਿਸਾਰਦਸ੍ਸ ਦਸਬਲਧਰਸ੍ਸ ਆਸਭਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠਾਯਿਨੋ ਸੀਹਨਾਦਨਾਦਿਨੋ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਿਸ੍ਸਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਰਾਜਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾਧਿਪਤਿਨੋ ਧਮ੍ਮਦੀਪਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸਰਣਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਵਰਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਨੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਚਨੰ, ਨ ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੇ ਵਾ ਧਮ੍ਮੇ ਵਾ ਪਦੇ ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇ ਵਾ ਕਙ੍ਖਾ ਵਾ ਵਿਮਤਿ ਵਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਧਮ੍ਮੇ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯੰ ਵਿਨਾਸੇਤਿ, ਸਦ੍ਧਾਸਮ੍ਪਦੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੀਤਿ। ਤੇਨੇਤੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ –

''ਵਿਨਾਸਯਤਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੰ, ਸਦ੍ਧੰ ਵਡ੍ਢੇਤਿ ਸਾਸਨੇ।
ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤਮਿਚ੍ਚੇਵੰ, ਵਦੰ ਗੋਤਮਸਾਵਕੋ''ਤਿ॥

ਏਕਨ੍ਤਿ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦਨਿਦ੍ਦੇਸੋ। **ਸਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਨਿਦ੍ਦੇਸੋ। **ਏਕੰ ਸਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਯਮਿਤਪਰਿਦੀਪਨੰ। ਤਤ੍ਥ **ਸਮਯ**ਸਦ੍ਦੋ –

''ਸਮਵਾਯੇ ਖਣੇ ਕਾਲੇ, ਸਮੂਹੇ ਹੇਤੁਦਿਟ੍ਠਿਸੁ।
ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਹਾਨੇ ਚ, ਪਟਿਵੇਧੇ ਚ ਦਿਸ੍ਸਤਿ''॥

ਤਥਾ ਹਿਸ੍ਸ ''ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਸ੍ਵੇਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮੇਯ੍ਯਾਮ ਕਾਲਞ੍ਚ ਸਮਯਞ੍ਚ ਉਪਾਦਾਯਾ''ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੪੪੭) ਸਮਵਾਯੋ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਏਕੋਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖਣੋ ਚ ਸਮਯੋ ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸਾਯਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੨੯) ਖਣੋ। ''ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਚਿ॰ ੩੫੮) ਕਾਲੋ। ''ਮਹਾਸਮਯੋ ਪਵਨਸ੍ਮਿ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੩੨) ਸਮੂਹੋ। ''ਸਮਯੋਪਿ ਖੋ ਤੇ, ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸਿ, ਭਗਵਾ ਖੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ, ਭਗਵਾਪਿ ਮੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ – 'ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਅਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ'ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਤੇ , ਭਦ੍ਦਾਲਿ, ਸਮਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੩੫) ਹੇਤੁ। ''ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਗ੍ਗਾਹਮਾਨੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਸਮਣਮੁਣ੍ਡਿਕਾਪੁਤ੍ਤੋ ਸਮਯਪ੍ਪਵਾਦਕੇ ਤਿਨ੍ਦੁਕਾਚੀਰੇ ਏਕਸਾਲਕੇ ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਆਰਾਮੇ ਪਟਿਵਸਤੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੬੦) ਦਿਟ੍ਠਿ।

''ਦਿਟ੍ਠੇ ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਯੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਯੋ ਚਤ੍ਥੋ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੋ।
ਅਤ੍ਥਾਭਿਸਮਯਾ ਧੀਰੋ, ਪਣ੍ਡਿਤੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥ –

ਆਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੨੯) ਪਟਿਲਾਭੋ। ''ਸਮ੍ਮਾ ਮਾਨਾਭਿਸਮਯਾ ਅਨ੍ਤਮਕਾਸਿ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮) ਪਹਾਨੰ। ''ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪੀਲ਼ਨਟ੍ਠੋ ਸਙ੍ਖਤਟ੍ਠੋ ਸਨ੍ਤਾਪਟ੍ਠੋ ਵਿਪਰਿਣਾਮਟ੍ਠੋ ਅਭਿਸਮਯਟ੍ਠੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੨.੮) ਪਟਿਵੇਧੋ। ਇਧ ਪਨਸ੍ਸ ਕਾਲੋ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ਸੰਵਚ੍ਛਰ-ਉਤੁ-ਮਾਸਡ੍ਢਮਾਸ-ਰਤ੍ਤਿ-ਦਿਵ-ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹ-ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕ-ਸਾਯਨ੍ਹ-ਪਠਮਮਜ੍ਝਿਮਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮ-ਮੁਹੁਤ੍ਤਾਦੀਸੁ ਕਾਲਪ੍ਪਭੇਦਭੂਤੇਸੁ ਸਮਯੇਸੁ ਏਕੰ ਸਮਯਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਏਤੇਸੁ ਸੰਵਚ੍ਛਰਾਦੀਸੁ ਸਮਯੇਸੁ ਯੰ ਯੰ ਸੁਤ੍ਤੰ ਯਸ੍ਮਿੰ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ ਉਤੁਮ੍ਹਿ ਮਾਸੇ ਪਕ੍ਖੇ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਦਿਵਸਭਾਗੇ ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸੁਵਿਦਿਤੰ ਸੁਵਵਤ੍ਥਾਪਿਤੰ ਪਞ੍ਞਾਯ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ''ਏਵੰ ਮੇ ਸੁਤੰ ਅਸੁਕਸੰਵਚ੍ਛਰੇ ਅਸੁਕਉਤੁਮ੍ਹਿ ਅਸੁਕਮਾਸੇ ਅਸੁਕਪਕ੍ਖੇ ਅਸੁਕਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਅਸੁਕਦਿਵਸਭਾਗੇ ਵਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਸੁਖੇਨ ਧਾਰੇਤੁੰ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁੰ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤੁੰ ਵਾ, ਬਹੁ ਚ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਕੇਨੇਵ ਪਦੇਨ ਤਮਤ੍ਥੰ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ''ਏਕੰ ਸਮਯ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਯੇ ਵਾ ਇਮੇ ਗਬ੍ਭੋਕ੍ਕਨ੍ਤਿਸਮਯੋ ਜਾਤਿਸਮਯੋ ਸੰਵੇਗਸਮਯੋ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਸਮਯੋ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਸਮਯੋ ਮਾਰਵਿਜਯਸਮਯੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਸਮਯੋ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਸਮਯੋ ਦੇਸਨਾਸਮਯੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਸਮਯੋਤਿ ਏਵਮਾਦਯੋ ਭਗਵਤੋ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਅਤਿਵਿਯ ਸੁਪ੍ਪਕਾਸਾ ਅਨੇਕਕਾਲਪ੍ਪਭੇਦਾ ਏਵ ਸਮਯਾ। ਤੇਸੁ ਸਮਯੇਸੁ ਦੇਸਨਾਸਮਯਸਙ੍ਖਾਤੰ ਏਕੰ ਸਮਯਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਯੋ ਚਾਯੰ

ਞਾਣਕਰੁਣਾਕਿਚ੍ਚਸਮਯੇਸੁ ਕਰੁਣਾਕਿਚ੍ਚਸਮਯੋ, ਅਤ੍ਤਹਿਤਪਰਹਿਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਸਮਯੇਸੁ ਪਰਹਿਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਸਮਯੋ , ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਕਰਣੀਯਦ੍ਵਯਸਮਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮਿਕਥਾਸਮਯੋ, ਦੇਸਨਾਪਟਿਪਤ੍ਤਿਸਮਯੇਸੁ ਦੇਸਨਾਸਮਯੋ, ਤੇਸੁਪਿ ਸਮਯੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਏਕਂ ਸਮਯ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਯਥਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ''ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤਪਦੇਸੁ ''ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹੀ''ਤਿ ਚ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨੇਨ ਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਕਤੋ, ਵਿਨਯੇ ਚ ''ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਕਰਣਵਚਨੇਨ, ਤਥਾ ਅਕਤ੍ਵਾ ''ਏਕਂ ਸਮਯ''ਨ੍ਤਿ ਉਪਯੋਗਵਚਨੇਨ ਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਕਤੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਥਾ, ਇਧ ਚ ਅਞ੍ਞਥਾ ਅਤ੍ਥਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤਪਦੇਸੁ ਚ ਅਧਿਕਰਣਤ੍ਥੋ ਭਾਵੇਨਭਾਵਲਕ੍ਖਣਤ੍ਥੋ ਚ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਹਿ ਕਾਲਤ੍ਥੋ ਸਮੂਹਤ੍ਥੋ ਚ ਸਮਯੋ, ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਫਸ੍ਸਾਦਿਧਮ੍ਮਾਨਂ ਖਣਸਮਵਾਯਹੇਤੁਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਚ ਸਮਯਸ੍ਸ ਭਾਵੇਨ ਤੇਸਂ ਭਾਵੋ ਲਕ੍ਖੀਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਤ੍ਥਜੋਤਨਤ੍ਥਂ ਤਤ੍ਥ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਕਤੋ।

ਵਿਨਯੇ ਚ ਹੇਤੁਅਤ੍ਥੋ ਕਰਣਤ੍ਥੋ ਚ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਯੋ ਹਿ ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਮਯੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਾਦੀਹਿਪਿ ਦੁਬ੍ਬਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਹੇਤੁਭੂਤੇਨ ਕਰਣਭੂਤੇਨ ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪਯਨ੍ਤੋ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਹੇਤੁਞ੍ਚ ਅਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਭਗਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਤ੍ਥਜੋਤਨਤ੍ਥਂ ਤਤ੍ਥ ਕਰਣਵਚਨੇਨ ਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਕਤੋ।

ਇਧ ਪਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਚ ਏਵਂਜਾਤਿਕੇ ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਸਂਯੋਗਤ੍ਥੋ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਯਞ੍ਹਿ ਸਮਯਂ ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਮੇਵ ਤਂ ਸਮਯਂ ਕਰੁਣਾਵਿਹਾਰੇਨ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਤ੍ਥਜੋਤਨਤ੍ਥਂ ਇਧ ਉਪਯੋਗਵਚਨਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਕਤੋਤਿ।

ਤੇਨੇਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ –

''ਤਂ ਤਂ ਅਤ੍ਥਮਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ, ਭੁਮ੍ਮੇਨ ਕਰਣੇਨ ਚ।
ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯੋ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਉਪਯੋਗੇਨ ਸੋ ਇਧਾ''ਤਿ॥

ਪੋਰਾਣਾ ਪਨ ਵਣ੍ਣਯਨ੍ਤਿ – ''ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ''ਤਿ ਵਾ ''ਤੇਨ ਸਮਯੇਨਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਏਕਂ ਸਮਯ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਅਭਿਲਾਪਮਤ੍ਤਭੇਦੋ ਏਸ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਭੁਮ੍ਮਮੇਵ ਅਤ੍ਥੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਏਕਂ ਸਮਯ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ''ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ''ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਭਗਵਾਤਿ ਗਰੁ। ਗਰੁਂ ਹਿ ਲੋਕੇ ''ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਗੁਣਵਿਸਿਟ੍ਠਤਾਯ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਗਰੁ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਪੋਰਾਣੇਹਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਭਗਵਾਤਿ ਵਚਨਂ ਸੇਟ੍ਠਂ, ਭਗਵਾਤਿ ਵਚਨਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਗਰੁ ਗਾਰਵਯੁਤ੍ਤੋ ਸੋ, ਭਗਵਾ ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੧੪੨)।

ਅਪਿਚ –

''ਭਗਵਾ ਭਗ੍ਗਵਾ ਯੁਤ੍ਤੋ, ਭਗੇਹਿ ਚ ਵਿਭਤ੍ਤਵਾ।
ਭਤ੍ਤਵਾ ਵਨ੍ਤਗਮਨੋ, ਭਵੇਸੁ ਭਗਵਾ ਤਤੋ''ਤਿ॥ –

ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਗਾਥਾਯ ਵਸੇਨਸ੍ਸ ਪਦਸ੍ਸ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੋ ਚ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੧੪੪) ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸ੍ਸਤਿਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ।

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚੇਤ੍ਥ **ਏਵਂ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨੇਨ ਯਥਾਸੁਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਸਰੀਰਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ''ਨਯਿਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਤ੍ਥੁਕਂ ਪਾਵਚਨਂ, ਅਯਂ ਵੋ ਸਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਂ ਜਨਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤਿ। **ਏਕਂ ਸਮਯਂ ਭਗਵਾ**ਤਿ ਵਚਨੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਭਗਵਤੋ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਰੂਪਕਾਯਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਸਾਧੇਤਿ। ਤੇਨ ''ਏਵਂਵਿਧਸ੍ਸ ਨਾਮ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦੇਸਕੋ ਦਸਬਲਧਰੋ ਵਜਿਰਸਙ੍ਘਾਤਸਮਾਨਕਾਯੋ ਸੋਪਿ ਭਗਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਕੇਨ ਅਞ੍ਞੇਨ ਜੀਵਿਤੇ ਆਸਾ ਜਨੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਜੀਵਿਤਮਦਮਤ੍ਤਂ ਜਨਂ ਸਂਵੇਜੇਤਿ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ ਚਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਜਨੇਤਿ। **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਚ ਭਣਨ੍ਤੋ ਦੇਸਨਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। **ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਵਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ। **ਏਕਂ ਸਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ। **ਭਗਵਾ**ਤਿ ਦੇਸਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਨ੍ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਨਗਰੇ। ਸਮੀਪਤ੍ਥੇ ਚੇਤਂ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨਂ। **ਵਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਅਵਿਸੇਸੇਨ ਇਰਿਯਾਪਥਦਿਬ੍ਬਬ੍ਰਹ੍ਮਅਰਿਯਵਿਹਾਰੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਵਿਹਾਰਸਮਙ੍ਗਿਪਰਿਦੀਪਨਮੇਤਂ। ਇਧ ਪਨ ਠਾਨਗਮਨਨਿਸਜ੍ਜਾਸਯਨਪ੍ਪਭੇਦੇਸੁ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਇਰਿਯਾਪਥਸਮਾਯੋਗਪਰਿਦੀਪਨਂ , ਤੇਨ ਠਿਤੋਪਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਪਿ ਸਯਾਨੋਪਿ ਭਗਵਾ ਵਿਹਰਤਿਚ੍ਚੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੋ ਹਿ ਏਕਂ ਇਰਿਯਾਪਥਬਾਧਨਂ ਅਞ੍ਞੇਨ ਇਰਿਯਾਪਥੇਨ ਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਪਤਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਹਰਤਿ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਜੇਤਵਨੇਤਿ ਜੇਤਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਵਨੇ। ਤਞ੍ਹਿ ਤੇਨ ਰੋਪਿਤਂ ਸਂਵਡ੍ਢਿਤਂ ਪਰਿਪਾਲਿਤਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਜੇਤਵਨ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਜੇਤਵਨੇ। **ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ**ਤਿ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਗਹਪਤਿਨਾ ਚਤੁਪਞ੍ਞਾਸਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਤਿਤਤ੍ਤਾ ''ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੋ''ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤੇ ਆਰਾਮੇ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਪਪਞ੍ਚਸੂਦਨਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਟ੍ਠਕਥਾਯ ਸਬ੍ਬਾਸਵਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾਯਂ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੪) ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਤਤ੍ਥ ਸਿਯਾ – ਯਦਿ ਤਾਵ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ, ''ਜੇਤਵਨੇ''ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਅਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਤਿ, ''ਸਾਵਤ੍ਥਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਉਭਯਤ੍ਥ ਏਕਂ ਸਮਯਂ ਵਿਹਰਿਤੁਨ੍ਤਿ। ਨ ਖੋ ਪਨੇਤਂ ਏਵਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਨਨੁ ਅਵੋਚੁਮ੍ਹ ''ਸਮੀਪਤ੍ਥੇ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨ''ਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਗਙ੍ਗਾਯਮੁਨਾਦੀਨਂ ਸਮੀਪੇ ਗੋਯੂਥਾਨਿ ਚਰਨ੍ਤਾਨਿ ''ਗਙ੍ਗਾਯਂ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਯਮੁਨਾਯਂ ਚਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਏਵਮਿਧਾਪਿ ਯਦਿਦਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਸਮੀਪੇ ਜੇਤਵਨਂ, ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ''ਤਿ। ਗੋਚਰਗਾਮਨਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਹਿਸ੍ਸ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਚਨਂ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੁਰੂਪਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਨਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਸੇਸਵਚਨਂ।

ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਦੇਵਤਾਤਿ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਵਸੇਨ ਅਪਾਕਟਾ ਏਕਾ ਦੇਵਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਅਭਿਜਾਨਾਤਿ ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਅਹੁ ਞਾਤਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਮਹੇਸਕ੍ਖਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਤਣ੍ਹਾਸਙ੍ਖਯਵਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਭਾਸਿਤਾ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤੋ ਸਕ੍ਕੋਪਿ ਦੇਵਰਾਜਾ ''ਅਞ੍ਞਤਰੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ''ਦੇਵਤਾ''ਤਿ ਚ ਇਦਂ ਦੇਵਾਨਮ੍ਪਿ ਦੇਵਧੀਤਾਨਮ੍ਪਿ ਸਾਧਾਰਣਵਚਨਂ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨਤ੍ਥੇ ਦੇਵੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ, ਸੋ ਚ ਖੋ ਰੂਪਾਵਚਰਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ।

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤ-ਸਦ੍ਦੋ ਖਯਸੁਨ੍ਦਰਾਭਿਰੂਪਅਬ੍ਭਾਨੁਮੋਦਨਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ । ਤਤ੍ਥ ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਤ੍ਤਿ, ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਠਮੋ ਯਾਮੋ , ਚਿਰਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ, ਉਦ੍ਦਿਸਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੨੦; ਚੂਲਵ॰ ੩੮੩) ਖਯੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਅਯਂ ਇਮੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਤਰੋ ਚ ਪਣੀਤਤਰੋ ਚਾ''ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੧੦੦) ਸੁਨ੍ਦਰੇ।

''ਕੋ ਮੇ ਵਨ੍ਦਤਿ ਪਾਦਾਨਿ, ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਯਸਸਾ ਜਲਂ।
ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਸਬ੍ਬਾ ਓਭਾਸਯਂ ਦਿਸਾ''ਤਿ॥ –

ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੮੫੭) ਅਭਿਰੂਪੇ। ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਭੋ ਗੋਤਮ, ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਭੋ ਗੋਤਮਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੧੫) ਅਬ੍ਭਾਨੁਮੋਦਨੇ। ਇਧ ਪਨ ਖਯੇ। ਤੇਨ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ, ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਆਗਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਨਿਯਾਮੋ ਹਿ ਕਿਰੇਸ ਦੇਵਤਾਨੰ ਯਦਿਦੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨੰ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇਯੇਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਵ**ਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਇਧ **ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤ**-ਸਦ੍ਦੋ ਅਭਿਰੂਪੇ, ਵ**ਣ੍ਣ**-ਸਦ੍ਦੋ ਪਨ ਛਵਿ-ਥੁਤਿ-ਕੁਲਵਗ੍ਗ-ਕਾਰਣ-ਸਣ੍ਠਾਨਪ੍ਪਮਾਣ-ਰੂਪਾਯਤਨਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਤ੍ਥ ‘‘ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋਸਿ ਭਗਵਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੫੫੩) ਛਵਿਯਾ। ‘‘ਕਦਾ ਸਞ੍ਞੂਲ੍ਹਾ ਪਨ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਇਮੇ ਸਮਣਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੭੭) ਥੁਤਿਯੰ। ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਵਣ੍ਣਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੧੫) ਕੁਲਵਗ੍ਗੇ। ‘‘ਅਥ ਕੇਨ ਨੁ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਗਨ੍ਧਥੇਨੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩੪) ਕਾਰਣੇ। ‘‘ਮਹਨ੍ਤੰ ਹਤ੍ਥਿਰਾਜਵਣ੍ਣੰ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੩੮) ਸਣ੍ਠਾਨੇ। ‘‘ਤਯੋ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੬੦੨) ਪਮਾਣੇ। ‘‘ਵਣ੍ਣੋ ਗਨ੍ਧੋ ਰਸੋ ਓਜਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ ਰੂਪਾਯਤਨੇ। ਸੋ ਇਧ ਛਵਿਯਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਵਣ੍ਣਾ ਅਭਿਰੂਪਚ੍ਛਵਿ, ਇਟ੍ਠਵਣ੍ਣਾ ਮਨਾਪਵਣ੍ਣਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਦੇਵਤਾ ਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੰ ਆਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਪਕਤਿਵਣ੍ਣੰ ਪਕਤਿਇਦ੍ਧਿੰ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਓਲਾਰਿਕੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਵਣ੍ਣੰ ਅਤਿਰੇਕਇਦ੍ਧਿੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਟਸਮਜ੍ਜਾਦੀਨਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਯ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤੇਨ ਕਾਯੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਅਨਭਿਸਙ੍ਖਤੇਨਪਿ ਆਗਨ੍ਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਨ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਅਤਿਸੁਖੁਮੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ, ਨ ਤੇਨ ਇਰਿਯਾਪਥਕਪ੍ਪਨੰ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯੰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤੇਨੇਵ ਆਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਵਣ੍ਣਾ’’ਤਿ।

ਕੇਵਲਕਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਕੇਵਲ**-ਸਦ੍ਦੋ ਅਨਵਸੇਸ-ਯੇਭੁਯ੍ਯਾਬ੍ਯਾਮਿਸ੍ਸਾਨਤਿਰੇਕਦਲ੍ਹਤ੍ਥਵਿਸੰਯੋਗਾਦਿਅਨੇਕਤ੍ਥੋ। ਤਥਾ ਹਿਸ੍ਸ ‘‘ਕੇਵਲਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੧) ਅਨਵਸੇਸਤ੍ਥਮਤ੍ਥੋ। ‘‘ਕੇਵਲਕਪ੍ਪਾ ਚ ਅਙ੍ਗਮਗਧਾ ਪਹੂਤੰ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯੰ ਆਦਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਮਹਾਵ॰ ੪੩) ਯੇਭੁਯ੍ਯਤਾ। ‘‘ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਵਿਭ॰ ੨੨੫) ਅਬ੍ਯਾਮਿਸ੍ਸਤਾ। ‘‘ਕੇਵਲੰ ਸਦ੍ਧਾਮਤ੍ਤਕੰ ਨੂਨ ਅਯਮਾਯਸ੍ਮਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਮਹਾਵ॰ ੨੪੪) ਅਨਤਿਰੇਕਤਾ। ‘‘ਆਯਸ੍ਮਤੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਬਾਹਿਯੋ ਨਾਮ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਕੇਵਲਕਪ੍ਪੰ ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਯ ਠਿਤੋ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੨੪੩) ਦਲ੍ਹਤ੍ਥਤਾ। ‘‘ਕੇਵਲੀ ਵੁਸਿਤਵਾ ਉਤ੍ਤਮਪੁਰਿਸੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੩.੫੭) ਵਿਸੰਯੋਗੋ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਧ ਪਨਸ੍ਸ ਅਨਵਸੇਸਤ੍ਥੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ।

ਕਪ੍ਪ-ਸਦ੍ਦੋ ਪਨਾਯੰ ਅਭਿਸਦ੍ਦਹਨ-ਵੋਹਾਰ-ਕਾਲ-ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ-ਛੇਦਨ-ਵਿਕਪ੍ਪ-ਲੇਸਸਮਨ੍ਤਭਾਵਾਦਿਅਨੇਕਤ੍ਥੋ। ਤਥਾ ਹਿਸ੍ਸ ‘‘ਓਕਪ੍ਪਨਿਯਮੇਤੰ ਭੋਤੋ ਗੋਤਮਸ੍ਸ, ਯਥਾ ਤੰ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੮੭) ਅਭਿਸਦ੍ਦਹਨਮਤ੍ਥੋ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਮਣਕਪ੍ਪੇਹਿ ਫਲੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਚੂਲਵ॰ ੨੫੦) ਵੋਹਾਰੋ। ‘‘ਯੇਨ ਸੁਦੰ ਨਿਚ੍ਚਕਪ੍ਪੰ ਵਿਹਰਾਮੀ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੮੭) ਕਾਲੋ। ‘‘ਇਚ੍ਚਾਯਸ੍ਮਾ ਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ‘‘ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਕਪ੍ਪਿਤਕੇਸਮਸ੍ਸੂ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੧੦੯੪, ੧੧੦੧) ਛੇਦਨੰ। ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਚੂਲਵ॰ ੪੪੬) ਵਿਕਪ੍ਪੋ। ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਕਪ੍ਪੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੮੦) ਲੇਸੋ। ‘‘ਕੇਵਲਕਪ੍ਪੰ ਵੇਲੁਵਨੰ ਓਭਾਸੇਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੯੪) ਸਮਨ੍ਤਭਾਵੋ। ਇਧ ਪਨਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਭਾਵਤ੍ਥੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ **ਕੇਵਲਕਪ੍ਪੰ ਜੇਤ**ਵ**ਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ‘‘ਅਨਵਸੇਸੰ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਜੇਤਵਨ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਓਭਾਸੇਤ੍ਵਾਤਿ ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਸਰੀਰਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਆਭਾਯ ਫਰਿਤ੍ਵਾ, ਚਨ੍ਦਿਮਾ ਵਿਯ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਚ ਏਕੋਭਾਸੰ ਏਕਪਜ੍ਜੋਤੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਯੇਨਾਤਿ ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਕਰਣਵਚਨਂ। **ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ''ਯਤ੍ਥ ਭਗਵਾ, ਤਤ੍ਥ ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ''ਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਯੇਨ ਵਾ ਕਾਰਣੇਨ ਭਗਵਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੋ, ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਕੇਨ ਚ ਕਾਰਣੇਨ ਭਗਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੋ? ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਗੁਣਵਿਸੇਸਾਧਿਗਮਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ, ਸਾਦੁਫਲੂਪਭੋਗਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਦਿਜਗਣੇਹਿ ਨਿਚ੍ਚਫਲਿਤਮਹਾਰੁਕ੍ਖੋ ਵਿਯ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਚ ਗਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨਪਰਿਯੋਸਾਨਦੀਪਨਂ। ਅਥ ਵਾ ਏਵਂ ਗਤਾ ਤਤੋ ਆਸਨ੍ਨਤਰਂ ਠਾਨਂ ਭਗਵਤੋ ਸਮੀਪਸਙ੍ਖਾਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਯੇਨਤ੍ਥੇਨ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਤਾ, ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਕਾਮਾ ਦਸਨਖਸਮੋਧਾਨਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਸਿਰਸਿ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। **ਏਕਮਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਭਾਵਨਪੁਂਸਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ – ''ਵਿਸਮਂ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੭੦) ਵਿਯ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਠਿਤਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਤਥਾ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਵਾ ਏਤਂ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ। **ਅਟ੍ਠਾਸੀ**ਤਿ ਠਾਨਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਰੁਟ੍ਠਾਨਿਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨਕੁਸਲਤਾਯ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਦੇਵੋ ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਕਥਂ ਠਿਤੋ ਪਨ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤੋ ਹੋਤੀਤਿ? ਛ ਠਾਨਦੋਸੇ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਅਤਿਦੂਰਂ, ਅਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨਂ, ਉਪਰਿਵਾਤਂ , ਉਨ੍ਨਤਪ੍ਪਦੇਸਂ, ਅਤਿਸਮ੍ਮੁਖਂ, ਅਤਿਪਚ੍ਛਾਤਿ। ਅਤਿਦੂਰੇ ਠਿਤੋ ਹਿ ਸਚੇ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੇਨ ਕਥੇਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਅਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਠਿਤੋ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਨਂ ਕਰੋਤਿ। ਉਪਰਿਵਾਤੇ ਠਿਤੋ ਸਰੀਰਗਨ੍ਧੇਨ ਬਾਧਤਿ। ਉਨ੍ਨਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਠਿਤੋ ਅਗਾਰਵਂ ਪਕਾਸੇਤਿ। ਅਤਿਸਮ੍ਮੁਖਾ ਠਿਤੋ ਸਚੇ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਚਕ੍ਖੁਂ ਆਹਚ੍ਚ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਅਤਿਪਚ੍ਛਾ ਠਿਤੋ ਸਚੇ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਗੀਵਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਮ੍ਪਿ ਏਤੇ ਛ ਠਾਨਦੋਸੇ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸੀ''ਤਿ।

ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਏਤਂ ਅਵੋਚ। **ਕਥਂ ਨੂ**ਤਿ ਕਾਰਣਪੁਚ੍ਛਾ। ਭਗਵਤੋ ਹਿ ਤਿਣ੍ਣੋਘਭਾਵੋ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਪਾਕਟੋ, ਤੇਨਿਮਿਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਤਤ੍ਥ ਕਙ੍ਖਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਕਾਰਣੇਨ ''ਤਿਣ੍ਣੋ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਤੇਨ ਸਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਪੁਚ੍ਛਮਾਨਾ ਏਵਮਾਹ।

ਮਾਰਿਸਾਤਿ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਿਯਸਮੁਦਾਚਾਰਵਚਨਮੇਤਂ। ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਯਦਿ ਏਵਂ ''ਯਦਾ ਖੋ ਤੇ, ਮਾਰਿਸ, ਸਙ੍ਕੁਨਾ ਸਙ੍ਕੁ ਹਦਯੇ ਸਮਾਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਥ ਨਂ ਤ੍ਵਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਸਿ 'ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਂ ਮੇ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਮਾਨਸ੍ਸਾ'''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੫੧੨) ਇਦਂ ਵਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਨ ਹਿ ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤੋ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਨ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੋ, ਰੁਲ੍ਹੀਸਦ੍ਦੇਨ ਪਨ ਏਵਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਿਰ ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨਂ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਾਨਂ ਸੁਖਸਮਪ੍ਪਿਤਾਨਂ ਏਸ ਵੋਹਾਰੋ, ਅਪਰਭਾਗੇ ਦੁਕ੍ਖਂ ਹੋਤੁ ਵਾ ਮਾ ਵਾ, ਰੁਲ੍ਹੀਸਦ੍ਦੇਨ ਅਯਂ ਵੋਹਾਰੋ ਵੁਚ੍ਚਤੇਵ ਨਿਪ੍ਪਦੁਮਾਪਿ ਨਿਰੁਦਕਾਪਿ ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਵਿਯ।

ਓਘਮਤਰੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਓਘਾ, ਕਾਮੋਘੋ ਭਵੋਘੋ ਦਿਟ੍ਠੋਘੋ ਅਵਿਜ੍ਜੋਘੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਸੁ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਕਾਮੋਘੋ ਨਾਮ। ਰੂਪਾਰੂਪਭਵੇਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਝਾਨਨਿਕਨ੍ਤਿ ਚ ਭਵੋਘੋ ਨਾਮ। ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ ਦਿਟ੍ਠੋਘੋ ਨਾਮ। ਚਤੂਸੁ ਸਚ੍ਚੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਵਿਜ੍ਜੋਘੋ ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਕਾਮੋਘੋ ਅਟ੍ਠਸੁ ਲੋਭਸਹਗਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਭਵੋਘੋ ਚਤੂਸੁ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਲੋਭਸਹਗਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਦਿਟ੍ਠੋਘੋ ਚਤੂਸੁ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਵਿਜ੍ਜੋਘੋ ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ।

ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਚੇਸ ਅਵਹਨਨਟ੍ਠੇਨ ਰਾਸਟ੍ਠੇਨ ਚ ਓਘੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਅਵਹਨਨਟ੍ਠੇਨਾ**ਤਿ ਅਧੋਗਮਨਟ੍ਠੇਨ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਗਤੇ ਸਤ੍ਤੇ ਅਧੋ ਗਮੇਤਿ, ਨਿਰਯਾਦਿਭੇਦਾਯ ਦੁਗ੍ਗਤਿਯਂਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ, ਉਪਰਿਭਾਵਂ ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਅਦੇਨ੍ਤੋ ਅਧੋ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਯੋਨੀਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਗਤੀਸੁ ਸਤ੍ਤਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਣਟ੍ਠਿਤੀਸੁ ਨਵਸੁ ਸਤ੍ਤਾਵਾਸੇਸੁ ਚ ਗਮੇਤੀਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰਾਸਟ੍ਠੇਨਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਟ੍ਠੇਨ। ਮਹਾ ਹੇਸੋ

ਕਿਲੇਸਰਾਸਿ ਅਵ◌ੀਚਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਭਵਗ੍ਗਾ ਪਤ੍ਤੋ, ਯਦਿਦਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਨਾਮ। ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਏਵਮਯਂ ਰਾਸਟ੍ਠੇਨਾਪਿ ਓਘੋਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਅਤਰੀ**ਤਿ ਇਮਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਮ੍ਪਿ ਓਘਂ ਕੇਨ ਨੁ ਤ੍ਵ◌ਂ, ਮਾਰਿਸ, ਕਾਰਣੇਨ ਤਿਣ੍ਣੋਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸਾ ਭਗਵ◌ਾ ਪਞ੍ਹਂ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ **ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਖ੍ਵ◌ਾਹ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ। **ਅਨਾਯੂਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਯੂਹਨ੍ਤੋ, ਅਵ◌ਾਯਮਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਿ ਭਗਵ◌ਾ ਗੂਲ੍ਹਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿ। ਦੇਵਤਾਪਿ ਨਂ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ ''ਬਾਹਿਰਕਂ ਤਾਵ ਓਘਂ ਤਰਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਠਾਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਾ ਤਰਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੇ ਆਯੂਹਨ੍ਤਾ ਤਰਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਅਵ◌ੀਚਿਤੋ ਯਾਵ ਭਵਗ੍ਗਾ ਪਤ੍ਤਂ ਕਿਲੇਸੋਘਂ ਕਿਲੇਸਰਾਸਿਂ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਅਨਾਯੂਹਨ੍ਤੋ ਅਤਰਿਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤਂ? ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ? ਵ◌ਿਮਤਿਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸਿ।

ਕਿਂ ਪਨ ਭਗਵਤਾ ਯਥਾ ਸਤ੍ਤਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਏਵ◌ਂ ਕਥਨਤ੍ਥਾਯ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਾ ਪਟਿਵ◌ਿਦ੍ਧਾਤਿ? ਨ ਏਤਦਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਵ◌ਿਦ੍ਧਾ। ਦ੍ਵ◌ੇ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਦੇਸਨਾ ਨਿਗ੍ਗਹਮੁਖੇਨ ਚ ਅਨੁਗ੍ਗਹਮੁਖੇਨ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਯੇ ਪਣ੍ਡਿਤਮਾਨਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਤੇਪਿ ਞਾਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਵ◌ਿਯ, ਤੇਸਂ ਮਾਨਨਿਗ੍ਗਹਤ੍ਥਂ ਯਥਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਏਵ◌ਂ ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਾਦਿਸਦਿਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ। ਅਯਂ ਨਿਗ੍ਗਹਮੁਖੇਨ ਦੇਸਨਾ। ਵ◌ੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ ''ਨਿਗ੍ਗਯ੍ਹ ਨਿਗ੍ਗਯ੍ਹਾਹਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਪਵਯ੍ਹ ਪਵਯ੍ਹ, ਆਨਨ੍ਦ, ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਯੋ ਸਾਰੋ, ਸੋ ਠਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੯੬)। ਯੇ ਪਨ ਉਜੁਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤੇਸਂ ਸੁਵ◌ਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਆਕਙ੍ਖੇਯ੍ਯਸੁਤ੍ਤਾਦਿਸਦਿਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ''ਅਭਿਰਮ, ਤਿਸ੍ਸ, ਅਭਿਰਮ, ਤਿਸ੍ਸ, ਅਹਮੋਵ◌ਾਦੇਨ ਅਹਮਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਅਹਮਨੁਸਾਸਨਿਯਾ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੩.੮੪) ਚ ਨੇ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤਿ। ਅਯਂ ਅਨੁਗ੍ਗਹਮੁਖੇਨ ਦੇਸਨਾ।

ਅਯਂ ਪਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧੋ ਪਣ੍ਡਿਤਮਾਨੀ, ਏਵ◌ਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ਅਹਂ ਓਘਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਓਘਤਿਣ੍ਣਭਾਵ◌ਂ ਜਾਨਾਮਿ, ''ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤਿਣ੍ਣੋ''ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮਤ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ। ਇਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਞਾਤਮੇਵ ਬਹੁ, ਅਪ੍ਪਂ ਅਞ੍ਞਾਤਂ, ਤਮਹਂ ਕਥਿਤਮਤ੍ਤਮੇਵ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਕਿਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤਂ ਭਗਵ◌ਾ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਯਸ੍ਸਾਹਂ ਅਤ੍ਥਂ ਨ ਜਾਨੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਯਂ ਕਿਲਿਟ੍ਠਵਤ੍ਥਂ ਵ◌ਿਯ ਰਙ੍ਗਜਾਤਂ ਅਭਬ੍ਬੋ ਇਮਂ ਮਾਨਂ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਦੇਸਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੁਂ, ਮਾਨਨਿਗ੍ਗਹਂ ਤਾਵਸ੍ਸ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਨ ਨੀਚਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਕਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਿਹਤਮਾਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਾ ਚਸ੍ਸ ਨਿਹਤਮਾਨਤਾ ਉਤ੍ਤਰਿਪਞ੍ਹਪੁਚ੍ਛਨੇਨੇਵ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਪਞ੍ਹਪੁਚ੍ਛਨਸ੍ਸ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਕਥਂ ਪਨ ਤ੍ਵ◌ਂ, ਮਾਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਅਨਾਯੂਹਂ ਓਘਮਤਰਿ, ਯਥਾਹਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਏਵ◌ਂ ਮੇ ਕਥੇਹੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵ◌ਾ ਕਥੇਨ੍ਤੋ **ਯਦਾਸ੍ਵ◌ਾਹ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਯਦਾ ਸ੍ਵ◌ਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਅਹਂ। ਸੁਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ਯਥਾ ਚ ਏਤ੍ਥ, ਏਵ◌ਂ ਸਬ੍ਬਪਦੇਸੁ। **ਸਂਸੀਦਾਮੀ**ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਅਤਰਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਓਸੀਦਾਮਿ। **ਨਿਬ੍ਬੁਯ੍ਹਾਮੀ**ਤਿ ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਤਿਵਤ੍ਤਾਮਿ। ਇਤਿ ਠਾਨੇ ਚ ਵ◌ਾਯਾਮੇ ਚ ਦੋਸਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਅਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਅਵ◌ਾਯਮਨ੍ਤੋ ਓਘਮਤਰਿਨ੍ਤਿ ਏਵ◌ਂ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਹੋ ਕਥਿਤੋ। ਦੇਵਤਾਯਪਿ ਪਟਿਵ◌ਿਦ੍ਧੋ, ਨ ਪਨ ਪਾਕਟੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਕਟੀਕਰਣਤ੍ਥਂ ਸਤ੍ਤ ਦੁਕਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਹਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਸਂਸੀਦਤਿ ਨਾਮ, ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਵਸੇਨ ਆਯੂਹਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬੁਯ੍ਹਤਿ ਨਾਮ। ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਵ◌ਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਸਂਸੀਦਤਿ ਨਾਮ, ਅਵਸੇਸਕਿਲੇਸਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਾਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਆਯੂਹਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬੁਯ੍ਹਤਿ ਨਾਮ। ਤਣ੍ਹਾਵਸੇਨ ਵ◌ਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਸਂਸੀਦਤਿ ਨਾਮ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਸੇਨ ਆਯੂਹਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬੁਯ੍ਹਤਿ ਨਾਮ। ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਵ◌ਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਸਂਸੀਦਤਿ ਨਾਮ, ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਆਯੂਹਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬੁਯ੍ਹਤਿ ਨਾਮ। ਓਲੀਯਨਾਭਿਨਿਵ◌ੇਸਾ ਹਿ ਭਵਦਿਟ੍ਠਿ, ਅਤਿਧਾਵਨਾਭਿਨਿਵ◌ੇਸਾ ਵ◌ਿਭਵਦਿਟ੍ਠਿ । ਲੀਨਵਸੇਨ ਵ◌ਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਸਂਸੀਦਤਿ ਨਾਮ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਵਸੇਨ ਆਯੂਹਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬੁਯ੍ਹਤਿ ਨਾਮ। ਤਥਾ ਕਾਮਸੁਖਲ੍ਲਿਕਾਨੁਯੋਗਵਸੇਨ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਸਂਸੀਦਤਿ ਨਾਮ, ਅਤ੍ਤਕਿਲਮਥਾਨੁਯੋਗਵਸੇਨ ਆਯੂਹਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬੁਯ੍ਹਤਿ ਨਾਮ। ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਵਸੇਨ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਸਂਸੀਦਤਿ ਨਾਮ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਿਯਕੁਸਲਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਵਸੇਨ ਆਯੂਹਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬੁਯ੍ਹਤਿ ਨਾਮ। ਵ◌ੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ – ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਚੁਨ੍ਦ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਅਧੋਭਾਗਙ੍ਗਮਨੀਯਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਉਪਰਿਭਾਗਙ੍ਗਮਨੀਯਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੮੬)।

ਇਮੰ ਪਞ੍ਹਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਦੇਵਤਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਤੁਟ੍ਠਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਤੁਟ੍ਠਿਞ੍ਚ ਪਸਾਦਞ੍ਚ ਪਕਾਸਯਨ੍ਤੀ **ਚਿਰਸ੍ਸੰ** ਵ**ਤਾ**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਚਿਰਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਚਿਰਸ੍ਸ ਕਾਲਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਂ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਞ੍ਞਂ ਬੁਦ੍ਧਂ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਜ੍ਜ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। ਕਿਂ ਪਨਿਮਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਥਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ ਵਾ ਹੋਤੁ ਅਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ ਵਾ, ਦਸ੍ਸਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ**ਨ੍ਤਿ ਬਾਹਿਤਪਾਪਂ ਖੀਣਾਸਵਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ। **ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਨਿਬ੍ਬੁਤਂ। **ਲੋਕੇ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਲੋਕੇ। **ਵਿਸਤ੍ਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਆਸਤ੍ਤਵਿਸਤ੍ਤਤਾਦੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਵਿਸਤ੍ਤਿਕਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਂ ਵਿਸਤ੍ਤਿਕਂ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਮਾਨਂ ਅਨਾਯੂਹਮਾਨਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਨਿਤ੍ਤਿਣ੍ਣਂ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣਂ ਚਿਰਸ੍ਸਂ ਵਤ ਖੀਣਾਸਵਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਮਨੁਞ੍ਞੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਹੋਸੀਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਵਚਨਂ ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਸਮਨੁਮੋਦਿ, ਏਕਜ੍ਝਾਸਯੋ ਅਹੋਸਿ। **ਅਨ੍ਤਰਧਾਯੀ**ਤਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਕਾਯਂ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਕਤਿਉਪਾਦਿਣ੍ਣਕਕਾਯਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਾਸਾ ਲਦ੍ਧਪਤਿਟ੍ਠਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਂ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਚ ਮਾਲੇਹਿ ਚ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਵਨਂਯੇਵ ਅਗਮਾਸੀਤਿ।

ਓਘਤਰਣਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਨਿਮੋਕ੍ਖਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨. ਇਦਾਨਿ ਦੁਤਿਯਸੁਤ੍ਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਠਮਮਾਗਤਞ੍ਚ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਪਹਾਯ ਯਂ ਯਂ ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਂ, ਤਂ ਤਦੇਵ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਾਮ। **ਜਾਨਾਸਿ ਨੋ**ਤਿ ਜਾਨਾਸਿ ਨੁ। **ਨਿਮੋਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਮਗ੍ਗਾਦੀਨਂ ਨਾਮਾਨਿ । ਮਗ੍ਗੇਨ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਕਿਲੇਸਬਨ੍ਧਨਤੋ ਨਿਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਾਨਂ **ਨਿਮੋਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਫਲਕ੍ਖਣੇ ਪਨ ਤੇ ਕਿਲੇਸਬਨ੍ਧਨਤੋ ਪਮੁਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਫਲਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ **ਪਮੋਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ **ਵਿਵੇਕੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵਾ ਏਤਾਨਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮਾਨਿ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਹਿ ਪਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਤੋ ਨਿਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਪਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਦੇਵ ''ਨਿਮੋਕ੍ਖੋ ਪਮੋਕ੍ਖੋ ਵਿਵੇਕੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਜਾਨਾਮਿ ਖ੍ਵਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਾਮਿ ਖੋ ਅਹਂ। ਅਵਧਾਰਣਤ੍ਥੋ ਖੋਕਾਰੋ । ਅਹਂ ਜਾਨਾਮਿਯੇਵ। ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਮੋਕ੍ਖਾਦਿਜਾਨਨਤ੍ਥਮੇਵ ਹਿ ਮਯਾ ਸਮਤਿਂਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ। ਬੁਦ੍ਧਸੀਹਨਾਦਂ ਨਾਮ ਕਿਰ ਏਤਂ ਸੁਤ੍ਤਂ।

ਨਨ੍ਦੀਭਵਪਰਿਕ੍ਖਯਾਤਿ ਨਨ੍ਦੀਮੂਲਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਭਵਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਯੇਨ। ਨਨ੍ਦਿਯਾ ਚ ਭਵਸ੍ਸ ਚਾਤਿਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇ ਨਨ੍ਦੀਭਵੇਨ ਤਿਵਿਧਕਮ੍ਮਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਵਸੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਗਹਿਤੋ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ। ਤੇਹਿ ਪਨ ਤੀਹਿ ਖਨ੍ਧੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵੇਦਨਾ ਤੇਸਂ ਗਹਣੇਨ ਗਹਿਤਾਵਾਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਣ੍ਣਕਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਕਥਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਵ**ੇਦਨਾਨਂ ਨਿਰੋਧਾ ਉਪਸਮਾ**ਤਿ ਉਪਾਦਿਣ੍ਣਕਵੇਦਨਾਨਂ ਨਿਰੋਧੇਨ ਚ ਉਪਸਮੇਨ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਵੇਦਨਾਗਹਣੇਨ ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਗਹਿਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋਪਿ। ਏਵਂ ਇਮੇਸਂ ਉਪਾਦਿਣ੍ਣਕਾਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਕਥਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਦੁਤਿਯਨਯੇ ਪਨ ਨਨ੍ਦਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਗਹਿਤੋ, ਭਵਗ੍ਗਹਣੇਨ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵਸਙ੍ਖਾਤੋ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਦੀਹਿ ਸਰੂਪੇਨੇਵ ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ। ਏਵਂ ਇਮੇਸਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਕਥਿਤਂ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਮਮੇਵ ਚ ਨਯਂ ਚਤੁਨਿਕਾਯਿਕਭਣ੍ਡਿਕਤ੍ਥੇਰੋ ਰੋਚੇਤਿ। ਇਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਵਸੇਨੇਵ ਭਗਵਾ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ।

ਨਿਮੋਕ੍ਖਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਉਪਨੀਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩. ਤਤਿਯੇ **ਉਪਨੀਯਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖੀਯਤਿ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ, ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ ਵਾ, ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਮਰਣੰ ਉਪੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾ ਵਾ ਗੋਪਾਲੇਨ ਗੋਗਣੋ ਨੀਯਤਿ, ਏਵੰ ਜਰਾਯ ਮਰਣਸਨ੍ਤਿਕੰ ਉਪਨੀਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜੀਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ। **ਅਪ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਥੋਕੰ। ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਪਰਿਤ੍ਤਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ ਸਰਸਪਰਿਤ੍ਤਤਾਯ ਚ ਖਣਪਰਿਤ੍ਤਤਾਯ ਚ। ਸਰਸਪਰਿਤ੍ਤਤਾਯਪਿ ਹਿ ''ਯੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਰੰ ਜੀਵਤਿ, ਸੋ ਵਸ੍ਸਸਤੰ ਅਪ੍ਪੰ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੭; ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੪੩) ਵਚਨਤੋ ਪਰਿਤ੍ਤੰ। ਖਣਪਰਿਤ੍ਤਤਾਯਪਿ। ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਹਿ ਅਤਿਪਰਿਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਣੋ ਏਕਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤੋਯੇਵ । ਯਥਾ ਨਾਮ ਰਥਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਮ੍ਪਿ ਏਕੇਨੇਵ ਨੇਮਿਪ੍ਪਦੇਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਿਟ੍ਠਮਾਨਮ੍ਪਿ ਏਕੇਨੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵਮੇਵੰ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਜੀਵਿਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਚਿਤ੍ਤੇ ਨਿਰੁਦ੍ਧਮਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਤੋ ਨਿਰੁਦ੍ਧੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾਹ – ਅਤੀਤੇ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣੇ ਜੀਵਿਤ੍ਥ ਨ ਜੀਵਤਿ ਨ ਜੀਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨਾਗਤੇ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣੇ ਜੀਵਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਜੀਵਤਿ ਨ ਜੀਵਿਤ੍ਥ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣੇ ਜੀਵਤਿ ਨ ਜੀਵਿਤ੍ਥ ਨ ਜੀਵਿਸ੍ਸਤਿ।

''ਜੀਵਿਤੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਚ, ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾ ਚ ਕੇਵਲਾ।
ਏਕਚਿਤ੍ਤਸਮਾਯੁਤ੍ਤਾ, ਲਹੁਸੋ ਵਤ੍ਤਤੇ ਖਣੋ॥

''ਯੇ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਮਰਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਤਿਟ੍ਠਮਾਨਸ੍ਸ ਵਾ ਇਧ।
ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਦਿਸਾ ਖਨ੍ਧਾ, ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾ॥

''ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਨ ਨ ਜਾਤੋ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਜੀਵਤਿ।
ਚਿਤ੍ਤਭਙ੍ਗਾ ਮਤੋ ਲੋਕੋ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਿਯਾ''ਤਿ॥ (ਮਹਾਨਿ॰ ੧੦)।

ਜਰੂਪਨੀਤਸ੍ਸਾਤਿ ਜਰੰ ਉਪਗਤਸ੍ਸ, ਜਰਾਯ ਵਾ ਮਰਣਸਨ੍ਤਿਕੰ ਉਪਨੀਤਸ੍ਸ। **ਨ ਸਨ੍ਤਿ ਤਾਣਾ**ਤਿ ਤਾਣੰ ਲੇਣੰ ਸਰਣੰ ਭਵਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਾ ਨਾਮ ਕੇਚਿ ਨਤ੍ਥਿ। **ਏਤੰ ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੰ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸ੍ਸ ਮਰਣੂਪਗਮਨੰ, ਆਯੁਪਰਿਤ੍ਤਤਾ, ਜਰੂਪਨੀਤਸ੍ਸ ਤਾਣਾਭਾਵੋਤਿ ਤਿਵਿਧੰ ਭਯੰ ਭਯਵਤ੍ਥੁ ਭਯਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਯਿਰਾਥ ਸੁਖਾਵਹਾਨੀ**ਤਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪੁਰਿਸੋ ਸੁਖਾਵਹਾਨਿ ਸੁਖਦਾਯਕਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਇਤਿ ਦੇਵਤਾ ਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪੁਬ੍ਬਚੇਤਨੰ ਅਪਰਚੇਤਨੰ ਮੁਞ੍ਚਚੇਤਨਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਵਚਨਵਸੇਨ ''ਪੁਞ੍ਞਾਨੀ''ਤਿ ਆਹ। ਝਾਨਸ੍ਸਾਦੰ ਝਾਨਨਿਕਨ੍ਤਿੰ ਝਾਨਸੁਖਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਸੁਖਾਵਹਾਨੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਸਾ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾਯ ਸਯੰ ਦੀਘਾਯੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਾਮਾਵਚਰਦੇਵੇਸੁ ਪਰਿਤ੍ਤਾਯੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਚਵਮਾਨੇ ਉਪਪਜ੍ਜਮਾਨੇ ਚ ਥੁਲ੍ਲਫੁਸਿਤਕੇ ਵੁਟ੍ਠਿਪਾਤਸਦਿਸੇ ਸਤ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਅਹੋਵਤਿਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਾ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਏਕਕਪ੍ਪ-ਦ੍ਵੇਕਪ੍ਪ-ਚਤੁਕਪ੍ਪ-ਅਟ੍ਠਕਪ੍ਪ-ਸੋਲ਼ਸਕਪ੍ਪ-ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਕਪ੍ਪ-ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਕਪ੍ਪਪ੍ਪਮਾਣੰ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ।

ਅਥ ਭਗਵਾ – ''ਅਯੰ ਦੇਵਤਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਵਟ੍ਟਕਥੰ ਕਥੇਤੀ''ਤਿ ਵਿਵਟ੍ਟਮਸ੍ਸਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਲੋਕਾਮਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਲੋਕਾਮਿਸਾ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਚ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਚ। ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਤੇਭੂਮਕਵਟ੍ਟੰ ਲੋਕਾਮਿਸੰ, ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯਾ। ਇਧ ਪਰਿਯਾਯਲੋਕਾਮਿਸੰ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਲੋਕਾਮਿਸਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। **ਸਨ੍ਤਿਪੇਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਙ੍ਖਾਤੰ ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਸਨ੍ਤਿੰ ਪੇਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੋਤਿ।

ਉਪਨੀਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਅਚ੍ਚੇਨ੍ਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਅਚ੍ਚੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। **ਕਾਲਾ**ਤਿ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਾਦਯੋ ਕਾਲਾ। **ਤਰਯਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮਮਾਨਾ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਮਰਣੂਪਗਮਨਾਯ ਤਰਯਨ੍ਤਿ ਸੀਘਂ ਸੀਘਂ ਗਮਯਨ੍ਤਿ। **ਵਯੋਗੁਣਾ**ਤਿ ਪਠਮਮਜ੍ਝਿਮਪਚ੍ਛਿਮਵਯਾਨਂ ਗੁਣਾ, ਰਾਸਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਹਤਾਨਂ ਵਤ੍ਥਾਨਂ ਦਿਗੁਣਂ ਸਙ੍ਘਾਟਿ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੩੪੮) ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਪਟਲਟ੍ਠੋ ਗੁਣਟ੍ਠੋ। ''ਸਤਗੁਣਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੭੯) ਏਤ੍ਥ ਆਨਿਸਂਸਟ੍ਠੋ। ''ਅਨ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤਗੁਣ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕੋਟ੍ਠਾਸਟ੍ਠੋ। ''ਕਯਿਰਾ ਮਾਲਾਗੁਣੇ ਬਹੂ''ਤਿ (ਧ॰ ਪ॰ ੫੩) ਏਤ੍ਥ ਰਾਸਟ੍ਠੋ। ''ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਬਨ੍ਧਨਟ੍ਠੋ। ਇਧ ਪਨ ਰਾਸਟ੍ਠੋ ਗੁਣਟ੍ਠੋ। ਤਸ੍ਮਾ **ਵਯੋਗੁਣਾ**ਤਿ ਵਯੋਰਾਸਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਂ ਜਹਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਨੁਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਜਹਨ੍ਤਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਵਯੇ ਠਿਤਂ ਹਿ ਪਠਮਵਯੋ ਜਹਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਵਯੇ ਠਿਤਂ ਦ੍ਵੇ ਪਠਮਮਜ੍ਝਿਮਾ ਜਹਨ੍ਤਿ, ਮਰਣਕ੍ਖਣੇ ਪਨ ਤਯੋਪਿ ਵਯਾ ਜਹਨ੍ਤੇਵ। **ਏਤਂ ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਕਾਲਾਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨਂ, ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਾਨਂ ਤਰਿਤਭਾਵੋ, ਵਯੋਗੁਣਾਨਂ ਜਹਨਭਾਵੋਤਿ ਤਿਵਿਧਂ ਭਯਂ। ਸੇਸਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਅਚ੍ਚੇਨ੍ਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਕਤਿਛਿਨ੍ਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਕਤਿ ਛਿਨ੍ਦੇ**ਤਿ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਕਤਿ ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ। ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ''ਛਿਨ੍ਦੇ ਜਹੇ''ਤਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕਂ। ਗਾਥਾਬਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਨ ਮਟ੍ਠਭਾਵਤ੍ਥਂ ਅਯਂ ਦੇਵਤਾ ਸਦ੍ਦਪੁਨਰੁਤ੍ਤਿਂ ਵਜ੍ਜਯਨ੍ਤੀ ਏਵਮਾਹ। **ਕਤਿ ਸਙ੍ਗਾਤਿਗੋ**ਤਿ ਕਤਿ ਸਙ੍ਗੇ ਅਤਿਗਤੋ, ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਙ੍ਗਾਤਿਕੋਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਯਮੇਵ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਞ੍ਚ ਛਿਨ੍ਦੇ**ਤਿ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚ ਓਰਮ੍ਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ। **ਪਞ੍ਚ ਜਹੇ**ਤਿ ਜਹਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚੁਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਾਨਿ ਜਹੇਯ੍ਯ। ਇਧਾਪਿ ਛਿਨ੍ਦਨਞ੍ਚ ਜਹਨਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕਮੇਵ, ਭਗਵਾ ਪਨ ਦੇਵਤਾਯ ਆਰੋਪਿਤਵਚਨਾਨੁਰੂਪੇਨੇਵ ਏਵਮਾਹ। ਅਥ ਵਾ ਪਾਦੇਸੁ ਬਦ੍ਧਪਾਸਸਕੁਣੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਚੋਰਮ੍ਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਾਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਆਕਡ੍ਢਮਾਨਾਕਾਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੇਨ ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਵਦਤਿ। ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਗਹਿਤਰੁਕ੍ਖਸਾਖਾ ਵਿਯ ਪਞ੍ਚੁਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਾਨਿ ਉਪਰਿ ਆਕਡ੍ਢਮਾਨਾਕਾਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੇਨ ਜਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਪਞ੍ਚ ਚੁਤ੍ਤਰਿ ਭਾਵਯੇ**ਤਿ ਏਤੇਸਂ ਸਂਯੋਜਨਾਨਂ ਛਿਨ੍ਦਨਤ੍ਥਾਯ ਚੇਵ ਪਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਚ ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਤਿਰੇਕਂ ਵਿਸੇਸਂ ਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਸਦ੍ਧਾਪਞ੍ਚਮਾਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਾਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਤਿਗੋ**ਤਿ ਰਾਗਸਙ੍ਗੋ ਦੋਸਸਙ੍ਗੋ ਮੋਹਸਙ੍ਗੋ ਮਾਨਸਙ੍ਗੋ ਦਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਗੋਤਿ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। **ਓਘਤਿਣ੍ਣੋਤਿ** ਵੁ**ਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਚਤੁਰੋਘਤਿਣ੍ਣੋਤਿ ਕਥੀਯਤਿ। ਇਮਾਯ ਪਨ ਗਾਥਾਯ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਨਿ ਕਥਿਤਾਨੀਤਿ।

ਕਤਿਛਿਨ੍ਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਜਾਗਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੬. ਛਟ੍ਠੇ **ਜਾਗਰਤ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਗਰਨ੍ਤਾਨਂ। **ਪਞ੍ਚ ਜਾਗਰਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਗਾਥਾਯਂ ਪਨ ਸਦ੍ਧਾਦੀਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਜਾਗਰਨ੍ਤੇਸੁ ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣਾ ਸੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ ਤਂਸਮਙ੍ਗੀਪੁਗ੍ਗਲੋ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਾ ਠਿਤੋ ਵਾ ਅਰੁਣਂ ਉਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤੋਪਿ ਪਮਾਦਤਾਯ ਅਕੁਸਲਸਮਙ੍ਗਿਤਾਯ ਸੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਨੀਵਰਣੇਸੁ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਜਾਗਰਾਨਿ ਨਾਮ। ਕਸ੍ਮਾ ? ਯਸ੍ਮਾ ਤਂਸਮਙ੍ਗੀਪੁਗ੍ਗਲੋ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋਪਿ ਅਪ੍ਪਮਾਦਤਾਯ ਕੁਸਲਸਮਙ੍ਗਿਤਾਯ ਜਾਗਰੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਪਞ੍ਚਹਿ ਪਨ ਨੀਵਰਣੇਹੇਵ ਕਿਲੇਸਰਜਂ ਆਦਿਯਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਰਾਮਸਤਿ। ਪੁਰਿਮਾ ਹਿ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਾਦਯੋ ਪਚ੍ਛਿਮਾਨਂ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਹਿ ਪਰਿਸੁਜ੍ਝਤੀਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਧਾਪਿ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਨੇਵ ਕਥਿਤਾਨੀਤਿ।

ਜਾਗਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦਿਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਾ। **ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦਿਤਾ**ਤਿ ਞਾਣੇਨ ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਾ। **ਪਰਵਾਦੇਸੂ**ਤਿ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਾਦੇਸੁ। ਤੇ ਹਿ ਇਤੋ ਪਰੇਸੰ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨੰ ਵਾਦਤ੍ਤਾ ਪਰਵਾਦਾ ਨਾਮ। **ਨੀਯਰੇ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯਪਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਪਰੇਨਪਿ ਨੀਯਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਯਮੇਵ ਸਸ੍ਸਤਾਦੀਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਨਾਮ, ਪਰਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਤਾਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਨੀਯਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। **ਕਾਲੋ ਤੇਸੰ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸੰ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤੁੰ ਅਯੰ ਕਾਲੋ। ਲੋਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸਿਯਤਿ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ, ਪਟਿਪਦਾ ਭਦ੍ਦਿਕਾ, ਇਮੇ ਚ ਪਨ ਮਹਾਜਨਾ ਵਟ੍ਟੇ ਸੁਤ੍ਤਾ ਨਪ੍ਪਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ ਦੇਵਤਾ ਆਹ। **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਹੇਤੁਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਬੁਦ੍ਧਾ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾ – ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧੋ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ, ਚਤੁਸਚ੍ਚਬੁਦ੍ਧੋ, ਸੁਤਬੁਦ੍ਧੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਮਤਿੰਸਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ। ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਭੁਤੰ ਪਤ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ। ਅਵਸੇਸਾ ਖੀਣਾਸਵਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ। ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਸੁਤਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਤਯੋਪਿ ਪੁਰਿਮਾ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। **ਸਮ੍ਮਦਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਹੇਤੁਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਸਮੇ ਸਮ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਸਮੇ ਵਾ ਲੋਕਸਨ੍ਨਿਵਾਸੇ ਵਿਸਮੇ ਵਾ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ ਵਿਸਮੇ ਵਾ ਕਿਲੇਸਜਾਤੇ ਸਮੰ ਚਰਨ੍ਤੀਤਿ।

ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦਿਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਸੁਸਮ੍ਮੁਟ੍ਠਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੮. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਸੁਸਮ੍ਮੁਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਭਾਵੇਨੇਵ ਸੁਨਟ੍ਠਾ। ਯਥਾ ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਖੇਤ੍ਤਾਨਿ ਕਸਿਤ੍ਵਾ, ਏਕੰ ਵਪਿਤ੍ਵਾ, ਬਹੁਧਞ੍ਞੰ ਅਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਵਾਪਿਤਖੇਤ੍ਤਤੋ ਅਲਦ੍ਧੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਬਹੁੰ ਮੇ ਧਞ੍ਞੰ ਨਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਲਦ੍ਧਮੇਵ ''ਨਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ, ਏਵਮਿਧਾਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦਿਤਾਵ ਸੁਸਮ੍ਮੁਟ੍ਠਾ ਨਾਮ। **ਅਸਮ੍ਮੁਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਭਾਵੇਨੇਵ ਅਨਟ੍ਠਾ। ਸੇਸੰ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਸੁਸਮ੍ਮੁਟ੍ਠਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਮਾਨਕਾਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੯. ਨਵਮੇ **ਮਾਨਕਾਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਾਨੰ ਕਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਦਮੋ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਪਕ੍ਖਿਕੋ ਦਮੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਤਿ। ''ਸਚ੍ਚੇਨ ਦਨ੍ਤੋ ਦਮਸਾ ਉਪੇਤੋ, ਵੇਦਨ੍ਤਗੂ ਵੁਸਿਤਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੋ''ਤਿ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੯੫) ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸੰਵਰੋ ਦਮੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ''ਯਦਿ ਸਚ੍ਚਾ ਦਮਾ ਚਾਗਾ, ਖਨ੍ਤ੍ਯਾ ਭਿਯ੍ਯੋਧ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੬; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੧੯੧) ਏਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ। ''ਦਾਨੇਨ ਦਮੇਨ ਸੰਯਮੇਨ ਸਚ੍ਚਵਜ੍ਜੇਨ ਅਤ੍ਥਿ ਪੁਞ੍ਞੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਗਮੋ''ਤਿ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੬੫) ਏਤ੍ਥ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੰ। ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਖੋ ਤ੍ਵੰ, ਪੁਣ੍ਣ, ਇਮਿਨਾ ਦਮੂਪਸਮੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਸੁਨਾਪਰਨ੍ਤਸ੍ਮਿੰ ਜਨਪਦੇ ਵਿਹਰਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੪.੮੮; ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੯੬) ਏਤ੍ਥ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਸੁਤ੍ਤੇ ਦਮੋਤਿ ਸਮਾਧਿਪਕ੍ਖਿਕਧਮ੍ਮਾਨੰ ਏਤੰ ਨਾਮੰ। ਤੇਨੇਵਾਹ – ''ਨ ਮੋਨਮਤ੍ਥਿ ਅਸਮਾਹਿਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਮੋਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਮਗ੍ਗਞਾਣੰ, ਤਞ੍ਹਿ ਮੁਨਾਤੀਤਿ ਮੋਨੰ, ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੇ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਚ੍ਚੁਧੇਯ੍ਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤੇਭੂਮਕਵਟ੍ਟਸ੍ਸ। ਤਞ੍ਹਿ ਮਚ੍ਚੁਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਮਚ੍ਚੁਧੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਰੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ। **ਤਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝੇਯ੍ਯ ਪਾਪੁਣੇਯ੍ਯ ਵਾ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਏਕੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਮਤ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਚ੍ਚੁਧੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਪਾਰੰ ਨ ਤਰੇਯ੍ਯ ਨ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝੇਯ੍ਯ ਨ ਪਾਪੁਣੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਮਾਨੰ ਪਹਾਯਾਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੇਨ ਨਵਵਿਧਮਾਨੰ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ। **ਸੁਸਮਾਹਿਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਉਪਚਾਰਪ੍ਪਨਾਸਮਾਧੀਹਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮਾਹਿਤਤ੍ਤੋ। **ਸੁਚੇਤਸੋ**ਤਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਤਾਯ ਸੁਨ੍ਦਰਚਿਤ੍ਤੋ। ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਹਿ ਸੁਚੇਤਸੋਤਿ ਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਨ ਸੁਚੇਤਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬਧਿ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਖਨ੍ਧਾਯਤਨਾਦੀਸੁ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਤਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ

ਤੇਭੂਮਕਵਟ੍ਟਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਤਰਤੀਤਿ ਪਟਿਵੇਧਤਰਣਂ ਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਥਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਕਥਂ – ਮਾਨੋ ਨਾਮਾਯਂ ਸੀਲਭੇਦਨੋ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਮਾਨਂ ਪਹਾਯਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਸੀਲਸਿਕ੍ਖਾ ਕਥਿਤਾ ਹੋਤਿ। ''ਸੁਸਮਾਹਿਤਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਚਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾ। ''ਸੁਚੇਤਸੋ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਪਞ੍ਞਾਸਿਕ੍ਖਾ ਕਥਿਤਾ। ਅਧਿਸੀਲਞ੍ਚ ਨਾਮ ਸੀਲੇ ਸਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਧਿਚਿਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਸਤਿ, ਅਧਿਪਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੀਲਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਪਿ ਦਸਪਿ ਸੀਲਾਨਿ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰੋ ਅਧਿਸੀਲਂ ਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂ ਅਧਿਚਿਤ੍ਤਂ। ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਞਾਣਂ ਪਞ੍ਞਾ, ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਅਧਿਪਞ੍ਞਾ। ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਪਿ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਸੀਲਂ ਦਸਸੀਲਂ ਸੀਲਮੇਵ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਸੀਲਂ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇਯੇਵ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਧਿਸੀਲਂ। ਚਿਤ੍ਤਪਞ੍ਞਾਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਅਪਿਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੇਨ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਂ ਪਞ੍ਚਸੀਲਮ੍ਪਿ ਦਸਸੀਲਮ੍ਪਿ ਅਧਿਸੀਲਮੇਵ। ਸਮਾਪਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋਪਿ ਅਧਿਚਿਤ੍ਤਮੇਵ। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਵਾ ਲੋਕਿਯਸੀਲਂ ਸੀਲਮੇਵ, ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਅਧਿਸੀਲਂ। ਚਿਤ੍ਤਪਞ੍ਞਾਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋਤਿ। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾ ਸਕਲਸਾਸਨਂ ਕਥਿਤਂ ਹੋਤੀਤਿ।

ਮਾਨਕਾਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਅਰਞ੍ਞਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੦. ਦਸਮੇ **ਸਨ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਤਕਿਲੇਸਾਨਂ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਾ। ''ਸਨ੍ਤੋ ਹਵੇ ਸਬ੍ਭਿ ਪਵੇਦਯਨ੍ਤਿ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੪੧੩), ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤੋ ਪਕਾਸਨ੍ਤੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੦੪) ਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਸਨ੍ਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਚਾਰੀਨਂ ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸਂ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ। **ਕੇਨ ਵਣ੍ਣੋ ਪਸੀਦਤੀ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਛਵਿਵਣ੍ਣੋ ਪਸੀਦਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਸਾ ਏਵਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ? ਏਸਾ ਕਿਰ ਵਨਸਣ੍ਡਵਾਸਿਕਾ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵਤਾ ਆਰਞ੍ਞਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਮੂਲਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਤੇਸਞ੍ਚ ਏਵਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨਂ ਬਲਵਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਤੋ ਵਿਸਭਾਗਸਨ੍ਤਤਿ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਸਭਾਗਸਨ੍ਤਤਿ ਓਕ੍ਕਮਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸੀਦਤਿ। ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਸਨ੍ਨੇ ਲੋਹਿਤਂ ਪਸੀਦਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਉਪਾਦਾਰੂਪਾਨਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਵਣ੍ਟਾ ਪਮੁਤ੍ਤਤਾਲਫਲਸ੍ਸ ਵਿਯ ਮੁਖਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੋ ਨਾਮਾਯਂ ਪਣੀਤਾਨਿ ਰਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਸੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਾਨਿ ਨਿਵਾਸਨਪਾਪੁਰਣਸਯਨਾਨਿ ਉਤ੍ਤੁਸੁਖੇ ਤੇਭੂਮਿਕਾਦਿਭੇਦੇ ਚ ਪਾਸਾਦੇ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਾਦੀਨਿ ਚ ਲਭਨ੍ਤਾਨਂ ਪਸੀਦਤਿ, ਇਮੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਮਿਸ੍ਸਕਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਵਿਰਲਮਞ੍ਚਕੇ ਵਾ ਫਲਕੇ ਵਾ ਸਿਲਾਯ ਵਾ ਸਯਨਾਨਿ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਾਦੀਸੁ ਵਾ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਵਾ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਏਤੇਸਂ ਵਣ੍ਣੋ ਪਸੀਦਤੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਅਥਸ੍ਸਾ ਭਗਵਾ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਂ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਤੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਤੀਤੇ ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਣੀਤੇ ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਦਾਸਿ। ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾ ਲਾਭਿਨੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥ ਮਯਂ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਿਮ੍ਹਾ, ਚੀਵਰਾਨਿ ਪਾਰੁਪਿਮ੍ਹਾਤਿ ਏਵਂ ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਚ੍ਚਯਬਾਹੁਲ੍ਲਿਕਾ ਵਿਯ ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤੀਤਂ ਨਾਨੁਸੋਚਨ੍ਤਿ। **ਨਪ੍ਪਜਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਨਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਫੀਤਾ ਜਨਪਦਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਬਹੂਨਿ ਸਪ੍ਪਿਨਵਨੀਤਾਦੀਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ''ਖਾਦਥ ਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਾਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਮਯਂ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮ, ਚੀਵਰਾਨਿ ਪਾਰੁਪਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਏਵਂ ਅਨਾਗਤਂ ਨ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ। **ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਤਙ੍ਖਣੇ ਲਦ੍ਧੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ। **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਤਿਵਿਧੇਨਾਪਿ ਕਾਰਣੇਨ।

ਏਵਂ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਵਿਨਾਸਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨਾਗਤਪ੍ਪਜਪ੍ਪਾਯਾ**ਤਿ ਅਨਾਗਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾਯ। **ਏਤੇਨਾ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਕਾਰਣਦ੍ਵਯੇਨ। **ਨਲ਼ੋਵ ਹਰਿਤੋ ਲੁਤੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਹਰਿਤੋ ਨਲ਼ੋ ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਉਣ੍ਹਪਾਸਾਣੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਸੁਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਸੁਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ।

ਅਰਞ੍ਞਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ। ਨਲ਼ਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਨਨ੍ਦਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਨਨ੍ਦਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧. ਨਨ੍ਦਨਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਤਤ੍ਰਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਰਾਮੇ। **ਖੋ**ਤਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਿਲਿਟ੍ਠਤਾਵਸੇਨ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸੀ**ਤਿ ਪਰਿਸਜੇਟ੍ਠਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨਾਪੇਸਿ। **ਭਿਕ੍ਖਵੋ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਆਮਨ੍ਤਨਾਕਾਰਦੀਪਨਂ। **ਭਦਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਪਟਿਵਚਨਦਾਨਂ। **ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਯੇ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਧਮ੍ਮਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ। **ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਵਚਨਂ ਪਟਿਅਸ੍ਸੋਸੁਂ, ਅਭਿਮੁਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਣਿਂਸੁ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ ਏਤਂ ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ''ਭੂਤਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਵਚਨਂ ਅਵੋਚ। ਤਤ੍ਥ **ਤਾਵਤਿਂਸਕਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਕਾਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। ਤਾਵਤਿਂਸਕਾਯੋ ਨਾਮ ਦੁਤਿਯਦੇਵਲੋਕੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਮਘੇਨ ਮਾਣਵੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਚਲਗਾਮੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਉਪਾਦਾਯ ਕਿਰ ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਲੋਕਸ੍ਸ ਅਯਂ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿ ਜਾਤਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸੇਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇਸੁਪਿ ਛ ਕਾਮਾਵਚਰਦੇਵਲੋਕਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ ''ਸਹਸ੍ਸਂ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨ''ਨ੍ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੦.੨੯), ਤਸ੍ਮਾ ਨਾਮਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਯੇਵੇਸਾ ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਲੋਕਸ੍ਸਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਨਿਦ੍ਦੋਸਂ ਪਦਂ ਹੋਤਿ।

ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤਂ ਵਨਂ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਨਨ੍ਦਯਤਿ ਤੋਸੇਤੀਤਿ ਨਨ੍ਦਨਂ। ਪਞ੍ਚਸੁ ਹਿ ਮਰਣਨਿਮਿਤ੍ਤੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ''ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਹਾਯ ਚਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ਦੇਵਤਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ''ਮਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਥ, ਅਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵੇਸਾਪੇਤਿ। ਤਾਸਂ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਬਾਹਾਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵੇਸਿਤਾਨਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਮਰਣਸੋਕੋ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜਮੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੀਲ਼ਮਾਨਾ ਏਵ ਉਣ੍ਹਸਨ੍ਤਤ੍ਤੇ ਹਿਮਪਿਣ੍ਡੋ ਵਿਯ ਵਿਲੀਯਨ੍ਤਿ, ਵਾਤਾਪਹਤਦੀਪਸਿਖਾ ਵਿਯ ਵਿਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਞ੍ਞਂ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਨਨ੍ਦਯਤਿ ਤੋਸੇਤਿਯੇਵਾਤਿ ਨਨ੍ਦਨਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਨ੍ਦਨੇ। **ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤਾ**ਤਿ **ਅਚ੍ਛਰਾ**ਤਿ ਦੇਵਧੀਤਾਨਂ ਨਾਮਂ, ਤਾਸਂ ਸਮੂਹੇਨ ਪਰਿਵੁਤਾ।

ਦਿਬ੍ਬੇਹੀਤਿ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਹਿ। **ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹੀ**ਤਿ ਮਨਾਪਿਯਰੂਪਸਦ੍ਦਗਨ੍ਧਰਸਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਬਨ੍ਧਨੇਹਿ ਕਾਮਕੋਟ੍ਠਾਸੇਹਿ ਵਾ । **ਸਮਪ੍ਪਿਤਾ**ਤਿ ਉਪੇਤਾ। ਇਤਰਂ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਪਰਿਚਾਰਯਮਾਨਾ**ਤਿ ਰਮਮਾਨਾ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਵਾ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਸਞ੍ਚਾਰਯਮਾਨਾ। **ਤਾਯਂ ਵੇਲਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਚਾਰਣਕਾਲੇ। ਸੋ ਪਨਸ੍ਸ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧੁਨਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਾਲੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਯਮਾਨੋ ਤਿਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਦਿਬ੍ਬਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥੋ ਦਿਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਾਵਿਲੇਪਨਧਰੋ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣੇਹਿ ਸਮਂ ਵਿਕਿਰਿਯਮਾਨੋ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਓਵੁਤੋ ਨਿਵੁਤੋ ਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧੋ ਲੋਭਾਭਿਭੂਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਲੋਭਨਿਸ੍ਸਰਣਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਆਸਭਿਂ ਵਾਚਂ ਭਾਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਮਹਾਸਦ੍ਦੇਨ ''ਨ ਤੇ ਸੁਖਂ ਪਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਗਾਯਮਾਨੋ ਨਨ੍ਦਨਵਨੇ ਵਿਚਰਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਤਾਯਂ ਵੇਲਾਯਂ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸੀ''ਤਿ।

ਯੇ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨਨ੍ਦਨਨ੍ਤਿ ਯੇ ਤਤ੍ਰ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਾਨੁਭਵਨਵਸੇਨ ਨਨ੍ਦਨਵਨਂ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਨਰਦੇਵਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਨਰਾਨਂ, ਦੇਵਪੁਰਿਸਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਿਦਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਦਸਨ੍ਨਂ। **ਯਸਸ੍ਸਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਯਸੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ।

ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਦੇਵਤਾਤਿ ਏਕਾ ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾ ਦੇਵਤਾ। **ਪਚ੍ਚਭਾਸੀ**ਤਿ ''ਅਯਂ ਬਾਲਦੇਵਤਾ ਇਮਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਅਚਲਂ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਨਾਸ੍ਸਾ ਛੇਦਨਭੇਦਨਵਿਦ੍ਧਂਸਨਧਮ੍ਮਤਂ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਵਿਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਬਾਲੇ''ਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਪਤਿਅਭਾਸਿ। **ਯਥਾ ਅਰਹਤਂ ਵਚੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨਂ ਵਚਨਂ, ਤਥਾ ਤ੍ਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸੀਤਿ। ਏਵਂ ਤਸ੍ਸਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ **ਅਨਿਚ੍ਚਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਵਤ ਸਙ੍ਖਾਰਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ

ਤੇਭੂਮਕਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਭਾਵਟ੍ਠੇਨ ਅਨਿਚ੍ਚਾ। **ਉਪ੍ਪਾਦਵਯਧਮ੍ਮਿਨੋ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਾਦਵਯਸਭਾਵਾ। **ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਾਦਵਯਧਮ੍ਮਿਨੋਤਿ। ਉਪ੍ਪਾਦਵਯਗ੍ਗਹਣੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਤਦਨਨ੍ਤਰਾ ਵੇਮਜ੍ਝਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਤੇਸਂ ਵੂਪਸਮੋ ਸੁਖੋ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ ਸੁਖਂ। ਇਦਂ ਅਰਹਤਂ ਵਚੋਤਿ।

ਨਨ੍ਦਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਨਨ੍ਦਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨. ਦੁਤਿਯੇ **ਨਨ੍ਦਤੀ**ਤਿ ਤੁਸ੍ਸਤਿ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਹੋਤਿ। **ਪੁਤ੍ਤਿਮਾ**ਤਿ ਬਹੁਪੁਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਏਕਚ੍ਚੇ ਪੁਤ੍ਤਾ ਕਸਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠੇ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਂ ਆਹਰਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਯਾਨਵਾਹਨਗਾਮਨਿਗਮਾਦੀਨਿ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਤੇਸਂ ਆਨੁਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਿਰਿਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨਾ ਮਾਤਾ ਵਾ ਪਿਤਾ ਵਾ ਨਨ੍ਦਤਿ। ਛਣਦਿਵਸਾਦੀਸੁ ਵਾ ਮਣ੍ਡਿਤਪਸਾਧਿਤੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਤੀਤਿ, ''ਨਨ੍ਦਤਿ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਪੁਤ੍ਤਿਮਾ''ਤਿ ਆਹ। **ਗੋਹਿ ਤਥੇਵਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਪੁਤ੍ਤਿਮਾ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ, ਤਥਾ ਗੋਸਾਮਿਕੋਪਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਗੋਮਣ੍ਡਲਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਾਵੋ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗੋਰਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨੋ ਗੋਹਿ ਨਨ੍ਦਤਿ। **ਉਪਧੀ ਹਿ ਨਰਸ੍ਸ ਨਨ੍ਦਨਾ**ਤਿ, ਏਤ੍ਥ **ਉਪਧੀ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਉਪਧੀ – ਕਾਮੂਪਧਿ, ਖਨ੍ਧੂਪਧਿ, ਕਿਲੇਸੂਪਧਿ, ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰੂਪਧੀਤਿ। ਕਾਮਾਪਿ ਹਿ ''ਯਂ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਸੁਖਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਅਯਂ ਕਾਮਾਨਂ ਅਸ੍ਸਾਦੋ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੬੬) ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਖਸ੍ਸ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਭਾਵਤੋ ''ਉਪਧਿਯਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਚਨਟ੍ਠੇਨ ਉਪਧੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਖਨ੍ਧਾਪਿ ਖਨ੍ਧਮੂਲਕਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਭਾਵਤੋ, ਕਿਲੇਸਾਪਿ ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਭਾਵਤੋ, ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਾਪਿ ਭਵਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਭਾਵਤੋਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਕਾਮੂਪਧਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਪਞ੍ਚ ਹਿ ਕਾਮਗੁਣਾ ਤੇਭੂਮਿਕਾਦਿਪਾਸਾਦ-ਉਲ਼ਾਰਸਯਨ-ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰ-ਨਾਟਕਪਰਿਵਾਰਾਦਿਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਪਸਂਹਰਮਾਨਾ ਨਰਂ ਨਨ੍ਦਯਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਪੁਤ੍ਤਾ ਚ ਗਾਵੋ ਚ, ਏਵਂ ਇਮੇਪਿ ਉਪਧੀ ਹਿ ਨਰਸ੍ਸ ਨਨ੍ਦਨਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਨ ਹਿ ਸੋ ਨਨ੍ਦਤਿ ਯੋ ਨਿਰੂਪਧੀ**ਤਿ ਯੋ ਕਾਮਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਰਹਿਤੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਦੁਲ੍ਲਭਘਾਸਚ੍ਛਾਦਨੋ , ਨ ਹਿ ਸੋ ਨਨ੍ਦਤਿ। ਏਵਰੂਪੋ ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਨੇਰਯਿਕੋ ਚ ਕਿਂ ਨਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਭਗਵਾਤਿ ਆਹ।

ਇਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਦੇਵਤਾ ਸੋਕਵਤ੍ਥੁਮੇਵ ਨਨ੍ਦਵਤ੍ਥੁਂ ਕਰੋਤਿ, ਸੋਕਵਤ੍ਥੁਭਾਵਮਸ੍ਸਾ ਦੀਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਫਲੇਨ ਫਲਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਤਾਯੇਵ ਉਪਮਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਵਾਦਂ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਤਮੇਵ ਗਾਥਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ **ਸੋਚਤੀ**ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸੋਚਤਿ ਪੁਤ੍ਤੇਹੀ**ਤਿ ਵਿਦੇਸਗਮਨਾਦਿਵਸੇਨ ਪੁਤ੍ਤੇਸੁ ਨਟ੍ਠੇਸੁਪਿ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਇਦਾਨਿ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਨਾਸਸਙ੍ਕੀਪਿ ਸੋਚਤਿ, ਤਥਾ ਮਤੇਸੁਪਿ ਮਰਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਚੋਰੇਹਿ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇਹਿ ਗਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾਨਂ ਹਤ੍ਥਂ ਉਪਗਤੇਸੁ ਵਾ ਮਰਣਸਙ੍ਕੀਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੋਚਤਿ। ਰੁਕ੍ਖਪਬ੍ਬਤਾਦੀਹਿ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਦੀਨਂ ਭੇਦਵਸੇਨ ਭਿਨ੍ਨੇਸੁਪਿ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਭੇਦਸਙ੍ਕੀਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੋਚਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਪੁਤ੍ਤਿਮਾ, ਗੋਸਾਮਿਕੋਪਿ ਤਥੇਵ ਨਵਹਾਕਾਰੇਹਿ ਗੋਹਿ ਸੋਚਤਿ। **ਉਪਧੀ ਹਿ ਨਰਸ੍ਸ ਸੋਚਨਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਚ ਪੁਤ੍ਤਗਾਵੋ, ਏਵਂ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੋਪਧੀਪਿ –

> ''ਤਸ੍ਸ ਚੇ ਕਾਮਯਾਨਸ੍ਸ, ਛਨ੍ਦਜਾਤਸ੍ਸ ਜਨ੍ਤੁਨੋ।
> ਤੇ ਕਾਮਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਸਲ੍ਲਵਿਦ੍ਧੋਵ ਰੁਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ॥ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੭੭੩) –

ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਨਰਂ ਸੋਚਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਰਸ੍ਸ ਸੋਚਨਾ ਸੋਕਵਤ੍ਥੁਕਮੇਵਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਨ ਹਿ ਸੋ ਸੋਚਤਿ, ਯੋ ਨਿਰੂਪਧੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾਪੇਤੇ ਉਪਧਿਯੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਨਿਰੁਪਧਿ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵੋ ਕਿਂ ਸੋਚਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਸੋਚਤਿ ਦੇਵਤੇਤਿ।

ਨਨ੍ਦਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਨਤ੍ਥਿਪੁਤ੍ਤਸਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩. ਤਤਿਯੇ **ਨਤ੍ਥਿ ਪੁਤ੍ਤਸਮਂ ਪੇਮ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਰੂਪੇਪਿ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਸੁਵਣ੍ਣਬਿਮ੍ਬਕਂ ਵਿਯ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਮਾਲਾਗੁਲ਼ੇ ਵਿਯ ਸੀਸਾਦੀਸੁ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਹਰਮਾਨਾ ਤੇਹਿ ਓਹਦਿਤਾਪਿ ਓਮੁਤ੍ਤਿਕਾਪਿ ਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਪਤਿਤਾ ਵਿਯ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਹ – ''ਨਤ੍ਥਿ ਪੁਤ੍ਤਸਮਂ ਪੇਮ''ਨ੍ਤਿ । ਪੁਤ੍ਤਪੇਮਸਮਂ ਪੇਮਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਗੋਸਮਿਤਂ ਧਨ**ਨ੍ਤਿ ਗੋਹਿ ਸਮਂ ਗੋਧਨਸਮਂ ਗੋਧਨਸਦਿਸਂ ਅਞ੍ਞਂ ਧਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ ਭਗਵਾਤਿ ਆਹ। **ਸੂਰਿਯਸਮਾ ਆਭਾ**ਤਿ ਸੂਰਿਯਾਭਾਯ ਸਮਾ ਅਞ੍ਞਾ ਆਭਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਮੁਦ੍ਦਪਰਮਾ**ਤਿ ਯੇ ਕੇਚਿ ਅਞ੍ਞੇ ਸਰਾ ਨਾਮ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਸਮੁਦ੍ਦਪਰਮਾ, ਸਮੁਦ੍ਦੋ ਤੇਸਂ ਉਤ੍ਤਮੋ, ਸਮੁਦ੍ਦਸਦਿਸਂ ਅਞ੍ਞਂ ਉਦਕਨਿਧਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਭਗਵਾਤਿ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਪੇਮੇਨ ਸਮਂ ਪੇਮਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਮਾਤਾਪਿਤਾਦਯੋ ਹਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾਪਿ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਦਯੋ ਚ ਅਪੋਸੇਤ੍ਵਾਪਿ ਸਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਪੋਸੇਨ੍ਤਿ। ਧਞ੍ਞੇਨ ਚ ਸਮਂ ਧਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। (ਯਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ), ਤਥਾਰੂਪੇ ਹਿ ਕਾਲੇ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਦੀਨਿ ਗੋਮਹਿਂਸਾਦੀਨਿਪਿ ਧਞ੍ਞਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਂ ਧਞ੍ਞਸਾਮਿਕਾਨਮੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਪਞ੍ਞਾਯ ਚ ਸਮਾ ਆਭਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੂਰਿਯਾਦਯੋ ਹਿ ਏਕਦੇਸਂਯੇਵ ਓਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮੇਵ ਚ ਤਮਂ ਵਿਨੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਪਞ੍ਞਾ ਪਨ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਮ੍ਪਿ ਲੋਕਧਾਤੁਂ ਏਕਪ੍ਪਜ੍ਜੋਤਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਤੀਤਂਸਾਦਿਪਟਿਚ੍ਛਾਦਕਞ੍ਚ ਤਮਂ ਵਿਧਮਤਿ। ਮੇਘਵੁਟ੍ਠਿਯਾ ਚ ਸਮੋ ਸਰੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਨਦੀਵਾਪਿ ਹੋਤੁ ਤਲ਼ਾਕਾਦੀਨਿ ਵਾ, ਵੁਟ੍ਠਿਸਮੋ ਸਰੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਮੇਘਵੁਟ੍ਠਿਯਾ ਹਿ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਯ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਬ੍ਬਤੇਮਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਦਕਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਵੁਟ੍ਠਿਯਾ ਪਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਯਾਵ ਆਭਸ੍ਸਰਭਵਨਾਪਿ ਏਕੋਦਕਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ਦੇਵਤਾਯ ਪਟਿਗਾਥਂ ਵਦਨ੍ਤੋ **ਨਤ੍ਥਿ ਅਤ੍ਤਸਮਂ ਪੇਮ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹਾਤਿ।

ਨਤ੍ਥਿਪੁਤ੍ਤਸਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਖਤ੍ਤਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਦ੍ਵਿਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਪਦਾਨਂ ਰਾਜਾ ਸੇਟ੍ਠੋ। **ਕੋਮਾਰੀ**ਤਿ ਕੁਮਾਰਿਕਾਲੇ ਗਹਿਤਾ। ਅਯਂ ਸੇਸਭਰਿਯਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਪੁਬ੍ਬਜੋ**ਤਿ ਪਠਮਂ ਜਾਤੋ ਕਾਣੋ ਵਾਪਿ ਹੋਤੁ ਕੁਣਿਆਦੀਨਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੋ, ਯੋ ਪਠਮਂ ਜਾਤੋ, ਅਯਮੇਵ ਪੁਤ੍ਤੋ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਵਾਦੇ ਸੇਟ੍ਠੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਦ੍ਵਿਪਦਾਦੀਨਂ ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ ਸੇਟ੍ਠਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ਪਟਿਗਾਥਂ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਭਗਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂਯੇਵ ਅਪਦਾਦਿਭੇਦਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠੋ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਪਨੇਸ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਸੇਟ੍ਠੋ ਦ੍ਵਿਪਦੇਸੁਯੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦਂ ਸੇਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਆਹ। ਦ੍ਵਿਪਦੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਸੇਟ੍ਠਭਾਵੋ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤੋਵ ਹੋਤਿ। **ਆਜਾਨੀਯੋ**ਤਿ ਹਤ੍ਥੀ ਵਾ ਹੋਤੁ ਅਸ੍ਸਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਵਾ, ਯੋ ਕਾਰਣਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਯਂ ਆਜਾਨੀਯੋਵ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕੂਟਕਣ੍ਣਰਞ੍ਞੋ ਗੁਲ਼ਵਣ੍ਣਅਸ੍ਸੋ ਵਿਯ। ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਪਬ੍ਬਤਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਕਲਮ੍ਬਨਦੀਤੀਰਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਅਸ੍ਸੋ ਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਓਤਰਿਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ , ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸਾਚਰਿਯਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ''ਅਹੋ ਵਤ ਤਯਾ ਅਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋ ਉਦਕਂ ਓਤਰਿਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਸੁਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋ ਦੇਵ ਅਸ੍ਸੋ, ਏਤਸ੍ਸ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ – 'ਸਚਾਹਂ ਉਦਕਂ ਓਤਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਵਾਲਂ ਤੇਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਾਲੇ ਤਿਨ੍ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਙ੍ਗੇ ਉਦਕਂ ਪਾਤੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ, ਏਵਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਰੀਰੇ ਉਦਕਪਾਤਨਭਯੇਨ ਨ ਓਤਰਤਿ, ਵਾਲਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ। ਅਸ੍ਸੋ ਵੇਗੇਨ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਂ ਗਤੋ। **ਸੁਸ੍ਸੂਸਾ**ਤਿ ਸੁਸ੍ਸੂਸਮਾਨਾ। ਕੁਮਾਰਿਕਾਲੇ ਵਾ ਗਹਿਤਾ ਹੋਤੁ ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ, ਸੁਰੂਪਾ ਵਾ ਵਿਰੂਪਾ ਵਾ, ਯਾ ਸਾਮਿਕਂ ਸੁਸ੍ਸੂਸਤਿ ਪਰਿਚਰਤਿ ਤੋਸੇਤਿ, ਸਾ ਭਰਿਯਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠਾ। **ਅਸ੍ਸਵੋ**ਤਿ ਆਸੁਣਮਾਨੋ। ਜੇਟ੍ਠੋ ਵਾ ਹਿ ਹੋਤੁ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਵਾ, ਯੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਵਚਨਂ ਸੁਣਾਤਿ, ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਤਿ, ਓਵਾਦਪਟਿਕਰੋ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠੋ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛੇਦਕਾਦਿਚੋਰੇਹਿ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ ਦੇਵਤੇਤਿ।

ਖਤ੍ਤਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਸਣਮਾਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਠਿਤੇ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ**ਤਿ ਠਿਤਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ। **ਸਨ੍ਨਿਸੀਵੇਸੂ**ਤਿ ਯਥਾ ਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਵਿਸ੍ਸਮਮਾਨੇਸੁ। ਠਿਤਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਕਾਲੋ ਨਾਮੇਸ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਇਰਿਯਾਪਥਦੁਬ੍ਬਲਜਕਾਲੋ। ਇਧ ਪਨ ਪਕ੍ਖੀਨਂਯੇਵ ਵਸੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤੋ। **ਸਣਤੇਵਾ**ਤਿ ਸਣਤਿ ਵਿਯ ਮਹਾਵਿਰਵਂ ਵਿਯ ਮੁਞ੍ਚਤਿ। ਸਣਮਾਨਮੇਵ ਚੇਤ੍ਥ ''ਸਣਤੇਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਪ੍ਪਟਿਭਾਗਂ ਨਾਮੇਤਂ। ਨਿਦਾਘਸਮਯਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਠਿਤਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਕਾਲੇ ਚਤੁਪ੍ਪਦਗਣੇਸੁ ਚੇਵ ਪਕ੍ਖੀਗਣੇਸੁ ਚ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਵਾਤਪੂਰਿਤਾਨਂ ਸੁਸਿਰਰੁਕ੍ਖਾਨਞ੍ਚੇਵ ਛਿਦ੍ਦਾਵੇਣੁਪਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਖਨ੍ਧੇਨ ਖਨ੍ਧਂ ਸਾਖਾਯ ਸਾਖਂ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਯਨ੍ਤਾਨਂ ਪਾਦਪਾਨਞ੍ਚ ਅਰਞ੍ਞਮਜ੍ਝੇ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ । ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਤਂ ਭਯਂ ਪਟਿਭਾਤਿ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਏਵਰੂਪੇ ਕਾਲੇ ਮਹਾਅਰਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸਣਮਾਨਂ ਮਯ੍ਹਂ ਭਯਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਦਨ੍ਧਪਞ੍ਞਾ ਕਿਰੇਸਾ ਦੇਵਤਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਸਜ੍ਜਫਾਸੁਕਂ ਕਥਾਫਾਸੁਕਂ ਦੁਤਿਯਕਂ ਅਲਭਨ੍ਤੀ ਏਵਮਾਹ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤਾਦਿਸੇ ਕਾਲੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਵਿਤ੍ਤੇ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨਪ੍ਪਕਂ ਸੁਖਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ –

> ''ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ।
> ਅਮਾਨੁਸੀ ਰਤੀ ਹੋਤਿ, ਸਮ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਪਸ੍ਸਤੋ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੭੩) ਚ,

> ''ਪੁਰਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਵਾਪਿ, ਅਪਰੋ ਚੇ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
> ਅਤੀਵ ਫਾਸੁ ਭਵਤਿ, ਏਕਸ੍ਸ ਵਸਤੋ ਵਨੇ''ਤਿ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੫੩੭) ਚ।

ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਾ ਰਤਿ ਪਟਿਭਾਤਿ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਾ ਏਵਰੂਪੇ ਕਾਲੇ ਏਕਕਸ੍ਸ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਨਾਮ, ਸਾ ਰਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਤਾਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਸਣਮਾਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਨਿਦ੍ਦਾਤਨ੍ਦੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬. ਛਟ੍ਠੇ **ਨਿਦ੍ਦਾ**ਤਿ, ''ਅਭਿਜਾਨਾਮਹਂ, ਅਗ੍ਗਿਵੇਸ੍ਸਨ, ਗਿਮ੍ਹਾਨਂ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਮਾਸੇ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੮੭) ਏਵਰੂਪਾਯ ਅਬਜਾਕਤਨਿਦ੍ਦਾਯ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਾਪਰਭਾਗੇਸੁ ਸੇਖਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਅਕੁਸਲੇ ਚਿਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ। **ਤਨ੍ਦੀ**ਤਿ ਅਤਿਚ੍ਛਾਤਾਤਿਸੀਤਾਦਿਕਾਲੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕਂ ਆਲਸਿਯਂ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ – ''ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤਨ੍ਦੀ? ਯਾ ਤਨ੍ਦੀ ਤਨ੍ਦਿਯਨਾ ਤਨ੍ਦਿਮਨਤਾ ਆਲਸ੍ਜਂ ਆਲਸ੍ਜਾਯਨਾ ਆਲਸ੍ਜਾਯਿਤਤ੍ਤਂ, ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਤਨ੍ਦੀ''ਤਿ (ਵਿਭ॰ ੮੫੭)। **ਵਿਜਮ੍ਭਿਤਾ**ਤਿ ਕਾਯਵਿਜਮ੍ਭਨਾ। **ਅਰਤੀ**ਤਿ ਅਕੁਸਲਪਕ੍ਖਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਤਾ। **ਭਤ੍ਤਸਮ੍ਮਦੋ**ਤਿ ਭਤ੍ਤਮੁਚ੍ਛਾ ਭਤ੍ਤਕਿਲਮਥੋ। ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਤੇਸਂ – ''ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵਿਜਮ੍ਭਿਤਾ? ਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਜਮ੍ਭਨਾ ਵਿਜਮ੍ਭਨਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਆਗਤੋਵ। **ਏਤੇਨਾ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਨਿਦ੍ਦਾਦਿਨਾ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਨਿਵਾਰਿਤਪਾਤੁਭਾਵੋ। **ਨਪ੍ਪਕਾਸਤੀ**ਤਿ ਨ ਜੋਤਤਿ, ਨ ਪਾਤੁਭਵਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਗ੍ਗੋ। **ਇਧਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ। **ਪਾਣਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ। **ਵੀਰਿਯੇਨਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਸਹਜਾਤਵੀਰਿਯੇਨ। **ਨਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤਂ ਕਿਲੇਸਜਾਤਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ। **ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਗ੍ਗੋ। ਇਤਿ ਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ।

ਨਿਦ੍ਦਾਤਨ੍ਦੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਦੁਕ੍ਕਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਦੁਤ੍ਤਿਤਿਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਮਂ ਦੁਅਧਿਵ◌ਾਸਿਯਂ। **ਅਬਜਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਬਾਲੇਨ। **ਸਾਮਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਣਧਮ੍ਮੋ। ਇਮਿਨਾ ਦੇਵਤਾ ਇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਯਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਦਸਪਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵ◌ੀਸਤਿਪਿ ਸਟ੍ਠਿਪਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਦਨ੍ਤੇ ਅਭਿਦਨ੍ਤੁਮਾਧਾਯ ਜਿਵ◌੍ਹਾਯ ਤਾਲੁਂ ਆਹਚ੍ਚਪਿ ਚੇਤਸਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਭਿਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵ◌ਾਪਿ ਏਕਾਸਨਂ ਏਕਭਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸੇਵਮਾਨਾ ਆਪਾਣਕੋਟਿਕਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਨ੍ਤਾ ਸਾਮਞ੍ਞਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਭਗਵ◌ਾ ਬਾਲੋ ਅਬਜਤ੍ਤੋ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ। **ਬਹੂ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਬਾਧਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਾਮਞ੍ਞਸਙ੍ਖਾਤੇ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇ ਬਹੂ ਸਮ੍ਬਾਧਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਗਮਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਬਹੂ ਪਰਿਸ੍ਸਯਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਚਿਤ੍ਤਵ੍ਹੇ ਨ ਨਿਵ◌ਾਰਯੇਤਿ ਯਦਿ ਅਯੋਨਿਸੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨ ਨਿਵ◌ਾਰੇਯ੍ਯ, ਕਤਿ ਅਹਾਨਿ ਸਾਮਞ੍ਞਂ ਚਰੇਯ੍ਯ? ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਨ ਚਰੇਯ੍ਯ। ਚਿਤ੍ਤਵਸਿਕੋ ਹਿ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। **ਪਦੇ ਪਦੇ**ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ। ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਹਿ ਇਧ ਪਦਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਕਿਲੇਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਬਾਲੋ ਵ◌ਿਸੀਦਤਿ ਨਾਮ। ਇਰਿਯਾਪਥਪਦਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਗਮਨਾਦੀਸੁ ਹਿ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਕਿਲੇਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵ◌ਿਸੀਦਤਿ ਨਾਮ। **ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾਦੀਨਂ।

ਕੁਮ੍ਮੋ ਵ◌ਾਤਿ ਕਚ੍ਛਪੋ ਵ◌ਿਯ। **ਅਙ੍ਗਾਨੀ**ਤਿ ਗੀਵਪਞ੍ਚਮਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। **ਸਮੋਦਹ**ਨ੍ਤਿ ਸਮੋਦਹਨ੍ਤੋ, ਸਮੋਦਹਿਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਾ। **ਮਨੋਵ◌ਿਤਕ੍ਕੇ**ਤਿ ਮਨਮ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵ◌ਿਤਕ੍ਕੇ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਯਥਾ ਕੁਮ੍ਮੋ ਸੋਣ੍ਡਿਪਞ੍ਚਮਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਸਕੇ ਕਪਾਲੇ ਸਮੋਦਹਨ੍ਤੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਓਤਾਰਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਸਮੋਦਹਿਤ੍ਵ◌ਾ ਚਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਸਯ੍ਹਤਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਵਮੇਵ◌ਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਨਮ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵ◌ਿਤਕ੍ਕੇ ਸਕੇ ਆਰਮ੍ਮਣਕਪਾਲੇ ਸਮੋਦਹਂ ਮਾਰਸ੍ਸ ਓਤਾਰਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਸਮੋਦਹਿਤ੍ਵ◌ਾ ਚਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਸਯ੍ਹਤਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। **ਅਨਿਸ੍ਸਿਤੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਨਿਸ੍ਸਯੇਹਿ ਅਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ। **ਅਹੇਠਯਾਨੋ**ਤਿ ਅਵ◌ਿਹਿਂਸਮਾਨੋ। **ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ। **ਨੂਪਵਦੇਯ੍ਯ ਕਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਆਚਾਰਵ◌ਿਪਤ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਯਾਯ ਕਾਯਚਿ ਮਙ੍ਕੁਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਨ ਵਦੇਯ੍ਯ, ''ਕਾਲੇਨ ਵਕ੍ਖਾਮਿ ਨੋ ਅਕਾਲੇਨਾ''ਤਿਆਦਯੋ ਪਨ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਨਸਭਾਵਸਣ੍ਠਿਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਕਾਰੁਞ੍ਞਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਦੁਕ੍ਕਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਹਿਰੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਹਿਰੀਨਿਸੇਧੋ**ਤਿ ਹਿਰਿਯਾ ਅਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮੇ ਨਿਸੇਧੇਤੀਤਿ ਹਿਰੀਨਿਸੇਧੋ। **ਕੋਚਿ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ ਵ◌ਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਕੋਚਿ ਏਵਰੂਪੋ ਵ◌ਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਯੋ ਨਿਨ੍ਦਂ ਅਪਬੋਧਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਗਰਹਂ ਅਪਹਰਨ੍ਤੋ ਬੁਜ੍ਝਤਿ। **ਅਸ੍ਸੋ ਭਦ੍ਰੋ ਕਸਾਮਿਵ◌ਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਭਦ੍ਰੋ ਅਸ੍ਸਾਜਾਨੀਯੋ ਕਸਂ ਅਪਹਰਨ੍ਤੋ ਬੁਜ੍ਝਤਿ, ਪਤੋਦਚ੍ਛਾਯਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਸਂਵ◌ਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਵ◌ਿਯ ਕਸਾਯ ਅਤ੍ਤਨਿ ਨਿਪਾਤਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭੂਤਸ੍ਸ ਦਸਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੁਨੋ ਅਤ੍ਤਨਿ ਨਿਪਾਤਂ ਅਦਦਨ੍ਤੋ ਨਿਨ੍ਦਂ ਅਪਬੋਧਤਿ ਅਪਹਰਨ੍ਤੋ ਬੁਜ੍ਝਤਿ, ਏਵਰੂਪੋ ਕੋਚਿ ਖੀਣਾਸਵ◌ੋ ਵ◌ਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਅਭੂਤਕ੍ਕੋਸੇਨ ਪਨ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। **ਤਨੁਯਾ**ਤਿ ਤਨੁਕਾ, ਹਿਰਿਯਾ ਅਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮੇ ਨਿਸੇਧੇਤ੍ਵ◌ਾ ਚਰਨ੍ਤਾ ਖੀਣਾਸਵ◌ਾ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਦਾ ਸਤਾ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਸਤਿਵ◌ੇਪੁਲ੍ਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਅਨ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਪ੍ਪੁਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਕੋਟਿਂ ਅਨੁਭੂਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵ◌ਾ। ਸੇਸਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ◌ਾਤਿ।

ਹਿਰੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਕੁਟਿਕਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯. ਨਵਮੇ **ਕਚ੍ਚਿ ਤੇ ਕੁਟਿਕਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਦੇਵਤਾ ਦਸ ਮਾਸੇ ਅਨ੍ਤੋਵਸਨਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਮਾਤਰਂ ਕੁਟਿਕਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ, ਯਥਾ ਸਕੁਣਾ ਦਿਵਸਂ ਗੋਚਰਪਸੁਤਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਕੁਲਾਵਕਂ ਅਲ੍ਲੀਯਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵ◌ਂ ਸਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾਪਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਆਲਯਵਸੇਨ

ਭਰਿਯਂ ਕੁਲਾਵਕਂ ਕਤ੍ਵਾ। ਕੁਲਪਵੇਣਿਂ ਸਨ੍ਤਾਨਕਟ੍ਠੇਨ ਪੁਤ੍ਤੇ ਸਨ੍ਤਾਨਕੇ ਕਤ੍ਵਾ, ਤਞ੍ਚ ਬਨ੍ਧਨਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਗਾਥਾਬਨ੍ਧਨੇਨ ਇਮੇ ਪਞ੍ਹੇ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਭਗਵਾਪਿਸ੍ਸਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ **ਤਗ੍ਘਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਤਗ੍ਘਾ**ਤਿ ਏਕਂਸਵਚਨੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਨਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਤ੍ਤਾ ਵਟ੍ਟਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਪੁਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਵਾਸਸ੍ਸ ਦਾਰਭਰਣਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਭਾਵਤੋ ਨਤ੍ਥਿ।

ਦੇਵਤਾ ''ਮਯਾ ਸਨ੍ਨਾਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗੁਲ੍ਹਾ ਪਞ੍ਹਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ, ਅਯਞ੍ਚ ਸਮਣੋ ਪੁਚ੍ਛਿਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਜਾਨਂ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਕਥੇਸਿ, ਉਦਾਹੁ ਅਜਾਨਂ ਯਂ ਵਾ ਤਂ ਵਾ ਮੁਖਾਰੁਲ੍ਹਂ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ **ਕਿਨ੍ਤਾਹ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਿਨ੍ਤਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਂ ਤੇ ਅਹਂ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਭਗਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ **ਮਾਤਰ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਸਾਹੁ ਤੇ**ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਨੁਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤਾਤਿ।

ਕੁਟਿਕਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਸਮਿਦ੍ਧਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦. ਦਸਮੇ **ਤਪੋਦਾਰਾਮੇ**ਤਿ ਤਪੋਦਸ੍ਸ ਤਤ੍ਤੋਦਕਸ੍ਸ ਰਹਦਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਏਵਂ ਲਦ੍ਧਨਾਮੇ ਆਰਾਮੇ। ਵੇਭਾਰਪਬ੍ਬਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਭੁਮ੍ਮਟ੍ਠਕਨਾਗਾਨਂ ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਨਾਗਭਵਨਂ ਦੇਵਲੋਕਸਦਿਸਂ ਮਣਿਮਯੇਨ ਤਲੇਨ ਆਰਾਮੁਯ੍ਯਾਨੇਹਿ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਨਾਗਾਨਂ ਕੀਲ਼ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਮਹਾਉਦਕਰਹਦੋ, ਤਤੋ ਤਪੋਦਾ ਨਾਮ ਨਦੀ ਸਨ੍ਦਤਿ ਕੁਥਿਤਾ ਉਣ੍ਹੋਦਕਾ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਸਾ ਏਦਿਸਾ? ਰਾਜਗਹਂ ਕਿਰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪੇਤਲੋਕੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਮਹਾਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿਨਿਰਯਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇਨ ਅਯਂ ਤਪੋਦਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਕੁਥਿਤਾ ਸਨ੍ਦਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

> ''ਯਤਾਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਪੋਦਾ ਸਨ੍ਦਤਿ, ਸੋ ਦਹੋ ਅਚ੍ਛੋਦਕੋ ਸੀਤੋਦਕੋ ਸਾਤੋਦਕੋ ਸੇਤੋਦਕੋ ਸੁਪ੍ਪਤਿਤ੍ਥੋ ਰਮਣੀਯੋ ਪਹੂਤਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪੋ, ਚਕ੍ਕਮਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਪਦੁਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ। ਅਪਿਚਾਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਪੋਦਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਮਹਾਨਿਰਯਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਿਕਾਯ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਨਾਯਂ ਤਪੋਦਾ ਕੁਥਿਤਾ ਸਨ੍ਦਤੀ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੨੩੧)।

ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਆਰਾਮਸ੍ਸ ਅਭਿਮੁਖਟ੍ਠਾਨੇ ਤਤੋ ਮਹਾਉਦਕਰਹਦੋ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨਾਯਂ ਵਿਹਾਰੋ ''ਤਪੋਦਾਰਾਮੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਸਮਿਦ੍ਧੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਸਮਿਦ੍ਧੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਸਮਿਦ੍ਧੀ''ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤੋ। **ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਪਰਿਸਿਞ੍ਚਿਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਪਧਾਨਿਕਤ੍ਥੇਰੋ ਏਸ, ਬਲਵਪਚ੍ਚੂਸੇ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਸਰੀਰਂ ਉਤੁਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥਮਤ੍ਤੇ ਮਹਾਚਙ੍ਕਮੇ ਅਪਰਾਪਰਂ ਚਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸੇਦਗਹਿਤੇਹਿ ਗਤ੍ਤੇਹਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਮਾਨਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਕਿਲਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਪਰਿਸਿਞ੍ਚਨਤ੍ਥਂ ਸਰੀਰਧੋਵਨਤ੍ਥਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਏਕਚੀਵਰੋ ਅਟ੍ਠਾਸੀ**ਤਿ ਨਿਵਾਸਨਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬਾਪਯਮਾਨੋਤਿ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬਸਦਿਸਾਨਿ ਵੋਦਕਾਨਿ ਕੁਰੁਮਾਨੋ। ਅਲ੍ਲਸਰੀਰੇ ਪਾਰੁਤਂ ਹਿ ਚੀਵਰਂ ਕਿਲਿਸ੍ਸਤਿ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਚੇਤਂ ਵਤ੍ਤਂ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤੇ ਠਿਤੋਵ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਇਦਂ ਨ੍ਹਾਨਵਤ੍ਤਂ – ਉਦਕਤਿਤ੍ਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਠਿਤਕੇਨੇਵ ਨ ਓਤਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਨ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵਿਵਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਖਾਣੁਗੁਮ੍ਬਲਤਾਦੀਨਿ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤ੍ਵਾ ਅਵਕੁਜ੍ਜ ਠਿਤੇਨ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਚੀਵਰਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪਸਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਪਿਟ੍ਠੇਯੇਵ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਉਦਕਸਾਟਿਕਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਉਦਕਨ੍ਤੇ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਨਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਪਸਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਨੋ ਚੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਉਦਕਂ ਓਤਰਨ੍ਤੇਨ ਸਣਿਕਂ ਨਾਭਿਪ੍ਪਮਾਣਮਤ੍ਤਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵੀਚਿਂ ਅਨੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਦਿਸਾਭਿਮੁਖੇਨ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ,

ਏਵੰ ਚੀਵਰੰ ਰਕ੍ਖਿਤੰ ਹੋਤਿ। ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨ੍ਤੇਨਪਿ ਸਦ੍ਦੰ ਅਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਸਣਿਕੰ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਦਕਨ੍ਤੇ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਨੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸੁਪਰਿਮਣ੍ਡਲੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਅਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾਵ ਠਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਥੇਰੋਪਿ ਤਥਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਚ੍ਛਮਾਨਉਦਕੰ ਕਾਯੰ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਪਾਸਾਦਿਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਸਮ੍ਮਾ ਪਰਿਣਤਾਹਾਰਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਤਸ੍ਸ ਅਤਿਵਿਯ ਮੁਖਵਣ੍ਣੋ ਵਿਰੋਚਿ, ਬਨ੍ਧਨਾ ਪਵੁਤ੍ਤਤਾਲਫਲੰ ਵਿਯ ਪਭਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਤਙ੍ਖਣਵਿਕਸਿਤਪਦੁਮੰ ਵਿਯ ਮੁਖੰ ਸਸ੍ਸਿਰਿਕੰ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੋਪਿ ਵਿਪ੍ਪਸੀਦਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵਤਾ ਪਾਸਾਦਿਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਸਮਨੰ ਨਿਗ੍ਗਹੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਕਾਮਪਰਿਲ਼ਾਹਾਭਿਭੂਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ, ''ਥੇਰੰ ਪਲੋਭੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਉਲ਼ਾਰੇਨ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਵਟ੍ਟਿਪਦੀਪੰ ਪਜ੍ਜਲਮਾਨਾ ਵਿਯ ਚਨ੍ਦੰ ਉਟ੍ਠਾਪਯਮਾਨਾ ਵਿਯ ਸਕਲਾਰਾਮੰ ਏਕੋਭਾਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਥੇਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਵਨ੍ਹਿਤ੍ਵਾਵ ਵੇਹਾਸੇ ਠਿਤਾ ਗਾਥੰ ਅਭਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਅਥ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਦੇਵਤਾ...ਪੇ॰... ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ''ਤਿ।

ਅਭੁਤ੍ਵਾਤਿ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਅਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ। **ਭਿਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਸਿ। **ਮਾ ਤੰ ਕਾਲੋ ਉਪਚ੍ਚਗਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਾਲੋ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਪਟਿਸੇਵਨਕ੍ਖਮੋ ਦਹਰਯੋਬ੍ਬਨਕਾਲੋ। ਜਰਾਜਿਣ੍ਣੇਨ ਹਿ ਓਭਗ੍ਗੇਨ ਦਣ੍ਡਪਰਾਯਣੇਨ ਪਵੇਧਮਾਨੇਨ ਕਾਸਸਾਸਾਭਿਭੂਤੇਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਮੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ। ਇਤਿ ਇਮੰ ਕਾਲੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਦੇਵਤਾ ''ਮਾ ਤੰ ਕਾਲੋ ਉਪਚ੍ਚਗਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਮਾ ਉਪਚ੍ਚਗਾ**ਤਿ ਮਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿ।

ਕਾਲੰ ਵੋਹੰ ਨ ਜਾਨਾਮੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੋਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ। **ਕਾਲੰ ਨ ਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ ਮਰਣਕਾਲੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਸਤ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ –

> ''ਜੀਵਿਤੰ ਬਜਾਧਿ ਕਾਲੋ ਚ, ਦੇਹਨਿਕ੍ਖੇਪਨੰ ਗਤਿ।
> ਪਞ੍ਚੇਤੇ ਜੀਵਲੋਕਸ੍ਮਿੰ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਨ ਨਾਯਰੇ''॥

ਤਤ੍ਥ **ਜੀਵਿਤੰ** ਤਾਵ ''ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ, ਨ ਇਤੋ ਪਰ''ਨ੍ਤਿ ਵਵਤ੍ਥਾਨਾਭਾਵਤੋ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੰ। ਕਲਲਕਾਲੇਪਿ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਅਬ੍ਬੁਦ-ਪੇਸਿ-ਘਨ-ਅਡ੍ਢਮਾਸ-ਏਕਮਾਸ-ਦ੍ਵੇਮਾਸ-ਤੇਮਾਸ-ਚਤੁਮਾਸਪਞ੍ਚਮਾਸ...ਪੇ॰... ਦਸਮਾਸਕਾਲੇਪਿ, ਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸਮਯੇਪਿ, ਤਤੋ ਪਰੰ ਵਸ੍ਸਸਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਪਿ ਬਹਿਪਿ ਮਰਨ੍ਤਿਯੇਵ। **ਬਜਾਧਿ**ਪਿ ''ਇਮਿਨਾਵ ਬਜਾਧਿਨਾ ਸਤ੍ਤਾ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਨਾ''ਤਿ ਵਵਤ੍ਥਾਨਾਭਾਵਤੋ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੋ। ਚਕ੍ਖੁਰੋਗੇਨਪਿ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਮਰਨ੍ਤਿ ਸੋਤਰੋਗਾਦੀਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨਪਿ। **ਕਾਲੋ**ਪਿ, ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਯੇਵ ਕਾਲੇ ਮਰਿਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿ''ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਵਵਤ੍ਥਾਨਾਭਾਵਤੋ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੋ। ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹੇਪਿ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਮਰਨ੍ਤਿ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਾਦੀਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ। **ਦੇਹਨਿਕ੍ਖੇਪਨ**ਮ੍ਪਿ, ''ਇਧੇਵ ਮੀਯਮਾਨਾਨੰ ਦੇਹੇਨ ਪਤਿਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਵਵਤ੍ਥਾਨਾਭਾਵਤੋ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੰ। ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇ ਜਾਤਾਨਞ੍ਹਿ ਬਹਿਗਾਮੇਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਪਤਤਿ, ਬਹਿਗਾਮੇਪਿ ਜਾਤਾਨੰ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇਪਿ। ਤਥਾ ਥਲਜਾਨੰ ਜਲੇ, ਜਲਜਾਨੰ ਥਲੇਤਿ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰਤੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬੰ। **ਗਤਿ**ਪਿ, ''ਇਤੋ ਚੁਤੇਨ ਇਧ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਵਵਤ੍ਥਾਨਾਭਾਵਤੋ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ। ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਹਿ ਚੁਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁਪਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ , ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਤੋ ਚੁਤਾ ਦੇਵਲੋਕਾਦੀਨੰ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵੰ ਯਨ੍ਤੇ ਯੁਤ੍ਤਗੋਣੋ ਵਿਯ ਗਤਿਪਞ੍ਚਕੇ ਲੋਕੋ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਸੇਵੰ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਤੋ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਨਾਮ ਕਾਲੇ ਮਰਣੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਇਮੰ ਮਰਣਸ੍ਸ ਕਾਲੰ ਵੋਹੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ।

ਛਨ੍ਨੋ ਕਾਲੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਯੰ ਕਾਲੋ ਮਯ੍ਹੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਵਿਭੂਤੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਯੰ ਕਾਲੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਅਭੁਤ੍ਵਾਵ ਭਿਕ੍ਖਾਮਿ। **ਮਾ ਮੰ ਕਾਲੋ ਉਪਚ੍ਚਗਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਮਣਧਮ੍ਮਕਰਣਕਾਲੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਕਾਲੋ''ਤਿ ਆਹ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਸਮਣਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਕਾਲੇ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਯੋਸੀਮਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਓਭਗ੍ਗੇਨ ਦਣ੍ਡਪਰਾਯਣੇਨ ਪਵੇਧਮਾਨੇਨ ਕਾਸਸਾਸਾਭਿਭੂਤੇਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁੰ। ਤਦਾ ਹਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤੰ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨੰ ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ, ਧੁਤਙ੍ਗੰ

ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ, ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੰ ਵਾ ਵਸਿਤੁੰ, ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਕ੍ਖਣੇ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤੁੰ, ਪਦਭਾਣ-ਸਰਭਞ੍ਞਧਮ੍ਮਕਥਾ-ਅਨੁਮੋਦਨਾਦੀਨਿ ਵਾ ਕਾਤੁੰ, ਤਰੁਣਯੋਬ੍ਬਨਕਾਲੇ ਪਨੇਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਅਯੰ ਸਮਣਧਮ੍ਮਕਰਣਸ੍ਸ ਕਾਲੋ ਮਾ ਮੰ ਉਪਚ੍ਚਗਾ, ਯਾਵ ਮੰ ਨਾਤਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਤਾਵ ਕਾਮੇ ਅਭੁਤ੍ਵਾਵ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰੋਮੀਤਿ ਆਹ।

ਪਥਵਿਯੰ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾਤਿ ਸਾ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾ – ''ਅਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਣਧਮ੍ਮਕਰਣਸ੍ਸ ਕਾਲੰ ਨਾਮ ਕਥੇਤਿ, ਅਕਾਲੰ ਨਾਮ ਕਥੇਤਿ, ਸਹੇਤੁਕੰ ਕਥੇਤਿ ਸਾਨਿਸੰਸ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾਵ ਥੇਰੇ ਲਜ੍ਜੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੰ ਵਿਯ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਵਿਯ ਚ ਨੰ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਗਾਰਵਜਾਤਾ ਆਕਾਸਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪਥਵਿਯੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਪਥਵਿਯੰ ਠਿਤਾ, ਯੇਨ ਪਨਤ੍ਥੇਨ ਆਗਤਾ, ਪੁਨਪਿ ਤਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ **ਦਹਰੋ ਤ੍ਵ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸੁਸੂ**ਤਿ ਤਰੁਣੋ। **ਕਾਲ਼ਕੇਸੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕਾਲ਼ਕੇਸੋ। **ਭਦ੍ਰੇਨਾ**ਤਿ ਭਦ੍ਦਕੇਨ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਹਿ ਦਹਰੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਕਾਣੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਕੁਣਿਆਦੀਨੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੋ, ਸੋ ਭਦ੍ਰੇਨ ਯੋਬ੍ਬਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਅਭਿਰੂਪੋ ਹੋਤਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਯੰ ਯਦੇਵ ਅਲਙ੍ਕਾਰਪਰਿਹਾਰੰ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਨ ਤੇਨ ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚਰਤਿ, ਅਯੰ ਭਦ੍ਰੇਨ ਯੋਬ੍ਬਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਥੇਰੋ ਚ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤੇਨ ਨੰ ਏਵਮਾਹ।

ਅਨਿਕ੍ਕੀਲ਼ਿਤਾਵੀ ਕਾਮੇਸੂਤਿ ਕਾਮੇਸੁ ਅਕੀਲ਼ਿਤਕੀਲ਼ੋ ਅਭੁਤ੍ਤਾਵੀ, ਅਕਤਕਾਮਕੀਲ਼ੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਕੰ ਹਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਹਿ ਤਾ ਅਦਿਟ੍ਠਸਚ੍ਚਾ ਅਵੀਤਰਾਗਾ ਅਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਦੂਨਿਯੋ ਦੇਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਸਪਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵੀਸਤਿਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਸਟ੍ਠਿਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਅਖਣ੍ਡੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਮਾਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਾਨੁਸਕੇ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਪਹਾਯ ਦਿਬ੍ਬੇ ਕਾਮੇ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਾਨੁਸਕੇ ਕਾਮੇ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਕੇ, ਦਿਬ੍ਬੇ ਚ ਕਾਲਿਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ।

ਨ ਖੋ ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋਤਿ, ਆਵੁਸੋ, ਅਹੰ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਕੇ ਕਾਮੇ ਹਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਿਕੇ ਕਾਮੇ ਨ ਅਨੁਧਾਵਾਮਿ ਨ ਪਤ੍ਥੇਮਿ ਨ ਪਿਹੇਮਿ। **ਕਲਿਕਞ੍ਚ ਖੋ ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ**ਤਿ ਅਹੰ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਕਾਲਿਕੰ ਕਾਮੰ ਹਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਕੰ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੰ ਅਨੁਧਾਵਾਮਿ। ਇਤਿ ਥੇਰੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਰੰ ਅਲਦ੍ਧਬ੍ਬਤਾਯ ਦਿਬ੍ਬੇਪਿ ਮਾਨੁਸਕੇਪਿ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ **ਕਾਲਿਕਾ**ਤਿ ਅਕਾਸਿ, ਚਿਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਰੰ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਤਾਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੰ **ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਕ**ਨ੍ਤਿ। ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਸਮੋਹਿਤੇਸੁਪਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਕਾਮਸ੍ਸਾਪਿ ਕਾਮਿਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਰੰ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨੁਭਵਨੰ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰੇ ਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣੰ ਅਨੁਭਵਿਤੁਕਾਮੇਨ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਕਾਰਪੋਤ੍ਥਕਾਰਰੂਪਕਾਰਾਦਯੋ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ, ''ਇਦੰ ਨਾਮ ਸਜ੍ਜੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ। ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਪਚ੍ਛਾ ਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਾਤਿ । ਸੇਸਦ੍ਵਾਰੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਾਨਨ੍ਤਰੰ ਪਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਮੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਰੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੇਸਫਲੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋਤਿ।

ਸੋ ਤਮੇਵਤ੍ਥੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ **ਕਾਲਿਕਾ ਹਿ, ਆਵੁਸੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਾਲਿਕਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਸਮੋਹਿਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਨਾਪਿ ਕਾਲਨ੍ਤਰੇ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। **ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਬਹੁਤਾਯ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ। ਤੰਵਤ੍ਥੁਕਸ੍ਸੇਵ ਉਪਾਯਾਸਸ੍ਸ ਬਹੁਤਾਯ **ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ। ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਸੁਖਤੋ ਆਦੀਨਵੋ ਭਿਯ੍ਯੋ, ਦੁਕ੍ਖਮੇਵ ਬਹੁਤਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਅਯੰ ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਅਯੰ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੋ ਯੇਨ ਯੇਨ ਅਧਿਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਤੇਨ ਪਰਸਦ੍ਧਾਯ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਤੰ ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਞਾਣੇਨ ਸਯੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋਤਿ **ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਕੋ**। ਅਤ੍ਤਨੋ ਫਲਦਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਨਾਸ੍ਸ ਕਾਲੋਤਿ ਅਕਾਲੋ, ਅਕਾਲੋਯੇਵ **ਅਕਾਲਿਕੋ**। ਯੋ ਏਤ੍ਥ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਧਮ੍ਮੋ, ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਵਤ੍ਤਿਸਮਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਫਲੰ ਦੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਏਹਿ ਪਸ੍ਸ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਪਵਤ੍ਤੰ ਏਹਿਪਸ੍ਸਵਿਧਿੰ ਅਰਹਤੀਤਿ **ਏਹਿਪਸ੍ਸਿਕੋ**। ਆਦਿਤ੍ਤੰ ਚੇਲੰ ਵਾ ਸੀਸੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾਪਿ ਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤੇ ਉਪਨਯੰ ਅਰਹਤੀਤਿ **ਓਪਨੇਯ੍ਯਿਕੋ**। ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਉਗ੍ਘਟਿਤਞ੍ਞੂਆਦੀਹਿ ਵਿਞ੍ਞੂਹਿ ''ਭਾਵਿਤੋ ਮੇ ਮਗ੍ਗੋ, ਅਧਿਗਤੰ ਫਲੰ, ਸਚ੍ਛਿਕਤੋ ਨਿਰੋਧੋ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ **ਪਚ੍ਚਤ੍ਤੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ ਵਿਞ੍ਞੂਹੀ**ਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ** (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੧੪੬ ਆਦਯੋ) ਧਮ੍ਮਾਨੁਸ੍ਸਤਿਵਣ੍ਣਨਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਇਦਾਨਿ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਨ੍ਧੋ ਵਿਯ ਰੂਪਵਿਸੇਸੰ ਥੇਰੇਨ ਕਥਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੀ **ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਥਞ੍ਚਾ**ਤਿਪਦਸ੍ਸ ''ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਲਿਕਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਕਥੰ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ, ਕਥੰ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ''ਤਿ? ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਪਦੇਹਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਨਵੋਤਿ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਦਸਵਸ੍ਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਥੇਰੋ। ਅਪਰੋ ਨਯੋ – ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦਸਵਸ੍ਸੋ ਨਵੋ, ਦਸਵਸ੍ਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਥੇਰੋ। ਤੇਸੰ ਅਹੰ ਨਵੋਤਿ ਵਦਤਿ।

ਨਵੋਪਿ ਏਕਚ੍ਚੋ ਸਤ੍ਤੁਟ੍ਠਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਤੇਰਸਵਸ੍ਸਾਨਿ ਸਾਮਣੇਰਭਾਵੇਨੇਵ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਚਿਰਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਅਹੰ ਪਨ ਅਚਿਰਪਬ੍ਬਜਿਤੋਤਿ ਵਦਤਿ। **ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯ**ਨ੍ਤਿ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ। ਉਭਯਮ੍ਪੇਤੰ ਸਾਸਨਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮੰ। ਧਮ੍ਮੇਨ ਹੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਪਿਟਕਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ, ਵਿਨਯੇਨ ਵਿਨਯਪਿਟਕੰ, ਇਤਿ ਤੀਹਿ ਪਿਟਕੇਹਿ ਪਕਾਸਿਤੰ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿੰ ਅਧੁਨਾ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਮਹੇਸਕ੍ਖਾਹੀਤਿ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰਾਹਿ। ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਹਿ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਕੋਟਿਸਤਮ੍ਪਿ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਪਰਿਵਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਤੇ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਮਹਨ੍ਤੇ ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨੰ ਅਪ੍ਪੇਸਕ੍ਖਾਨੰ ਮਾਤੁਗਾਮਜਾਤਿਕਾਨੰ ਕੁਤੋ ਓਕਾਸੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਮਯਮ੍ਪਿ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਮਾਤਿ ਇਦੰ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ''ਸਚੇਪਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਮਹਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵੀਥਿਯਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤੁੰ ਲਭਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਆਹ। **ਪੁਚ੍ਛ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਪੁਚ੍ਛ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਥਿਰਕਰਣਵਸੇਨ ਆਮੇਡਿਤੰ ਕਤੰ।

ਅਕ੍ਖੇਯ੍ਯਸਞ੍ਞਿਨੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ''ਦੇਵੋ, ਮਨੁਸ੍ਸੋ, ਗਹਟ੍ਠੋ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਸਤ੍ਤੋ, ਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਤਿਸ੍ਸੋ, ਫੁਸ੍ਸੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਕ੍ਖੇਯ੍ਯਤੋ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਅਕ੍ਖਾਨਾਨੰ ਸਬ੍ਬਾਸੰ ਕਥਾਨੰ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਤੋ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ''ਅਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ''ਸਤ੍ਤੋ ਨਰੋ ਪੋਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਇਤ੍ਥੀ ਪੁਰਿਸੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਸਞ੍ਞਾ ਏਤੇਸੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਅਕ੍ਖੇਯ੍ਯੇਸ੍ਵੇਵ ਸਞ੍ਞਿਨੋਤਿ **ਅਕ੍ਖੇਯ੍ਯਸਞ੍ਞਿਨੋ,** ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਸਤ੍ਤਪੁਗ੍ਗਲਾਦਿਸਞ੍ਞਿਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਕ੍ਖੇਯ੍ਯਸ੍ਮਿੰ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਟ੍ਠਹਾਕਾਰੇਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ਰਤ੍ਤੋ ਹਿ ਰਾਗਵਸੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਦੁਟ੍ਠੋ ਦੋਸਵਸੇਨ, ਮੂਲ਼੍ਹੋ ਮੋਹਵਸੇਨ, ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਸੇਨ, ਥਾਮਗਤੋ ਅਨੁਸਯਵਸੇਨ, ਵਿਨਿਬਦ੍ਧੋ ਮਾਨਵਸੇਨ, ਅਨਿਟ੍ਠਙ੍ਗਤੋ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਵਸੇਨ, ਵਿਕ੍ਖੇਪਗਤੋ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਵਸੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ। **ਅਕ੍ਖੇਯ੍ਯੰ ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤੀਹਿ ਪਰਿਞ੍ਞਾਹਿ ਅਪਰਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਯੋਗਮਾਯਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਚੁਨੋ**ਤਿ ਮਚ੍ਚੁਨੋ ਯੋਗੰ ਪਯੋਗੰ ਪਕ੍ਖੇਪੰ ਉਪਕ੍ਖੇਪੰ ਉਪਕ੍ਕਮੰ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਮਰਣਵਸੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਮਿਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਕਾਲਿਕਾ ਕਾਮਾ ਕਥਿਤਾ।

ਪਰਿਞ੍ਞਾਯਾਤਿ ਞਾਤਪਰਿਞ੍ਞਾ, ਤੀਰਣਪਰਿਞ੍ਞਾ, ਪਹਾਨਪਰਿਞ੍ਞਾਤਿ ਇਮਾਹਿ ਤੀਹਿ ਪਰਿਞ੍ਞਾਹਿ ਪਰਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ **ਞਾਤਪਰਿਞ੍ਞਾ?** ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਿਜਾਨਾਤਿ – ''ਅਯੰ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਅਯੰ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਅਯੰ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਅਯੰ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਅਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਇਮਾਨਿ ਤੇਸੰ ਲਕ੍ਖਣਰਸਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨਪਦਟ੍ਠਾਨਾਨੀ''ਤਿ, ਅਯੰ ਞਾਤਪਰਿਞ੍ਞਾ। ਕਤਮਾ **ਤੀਰਣਪਰਿਞ੍ਞਾ?** ਏਵੰ ਞਾਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤੀਰੇਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਰੋਗਤੋਤਿ ਦ੍ਵਾਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾਯ ਆਕਾਰੇਹਿ। ਅਯੰ ਤੀਰਣਪਰਿਞ੍ਞਾ। ਕਤਮਾ **ਪਹਾਨਪਰਿਞ੍ਞਾ?** ਏਵੰ ਤੀਰਯਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗੇਨ ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗੰ ਪਜਹਤਿ। ਅਯੰ ਪਹਾਨਪਰਿਞ੍ਞਾ।

ਅਕ੍ਖਾਤਾਰੰ ਨ ਮਞ੍ਞਤੀਤਿ ਏਵੰ ਤੀਹਿ ਪਰਿਞ੍ਞਾਹਿ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਖੀਣਾਸਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਕ੍ਖਾਤਾਰੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਨ ਮਞ੍ਞਤਿ। **ਅਕ੍ਖਾਤਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਕਾਰਣੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਅਕ੍ਖਾਤਬ੍ਬੰ ਕਥੇਤਬ੍ਬੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਨ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਨ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । ਕਿਨ੍ਤਿ ਅਕ੍ਖਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ? ''ਤਿਸ੍ਸੋ''ਤਿ ਵਾ ''ਫੁਸ੍ਸੋ''ਤਿ ਵਾ ਏਵੰ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਨਾਮੇਨ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਪਕਾਸੇਤਬ੍ਬੰ। **ਤਞ੍ਹਿ**

ਤਸ੍ਸ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਤੰ ਤਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸবਸ੍ਸ ਨ ਹੋਤਿ। **ਯੇਨ ਨੰ বਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਨੰ ‘‘ਰਾਗੇਨ ਰੱਤੋ’’ਤਿ বਾ ‘‘ਦੋਸੇਨ ਦੁੱਟੋ’’ਤਿ বਾ ‘‘ਮੋਹੇਨ ਮੂਲ੍ਹੋ’’ਤਿ বਾਤਿ ਕੋਚਿ বਦੇਯਜ, ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਤਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸবਸ੍ਸ ਨੱਥਿ।

ਸਚੇ বਿਜਾਨਾਸਿ বਦੇਹੀਤਿ ਸਚੇ ਏবਰੂਪੰ ਖੀਣਾਸবং ਜਾਨਾਸਿ, ‘‘ਜਾਨਾਮੀ’’ਤਿ বਦੇਹਿ। ਨੋ ਚੇ ਜਾਨਾਸਿ, ਅਥ ‘‘ਨ ਜਾਨਾਮੀ’’ਤਿ বਦੇਹਿ। **ਯਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਦੇবਤੰ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਆਹ। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿੱਟ੍ਠਿਕੋ ਨববਿਧੋ ਲੋਕੁੱਤਰਧੰਮੋ ਕਥਿਤੋ। **ਸਾਧੂ**ਤਿ ਆਯਾਚਨੱਥੇ ਨਿਪਾਤੋ।

ਯੋ ਮੱਞ੍ਞਤੀਤਿ ਯੋ ਅੱਤਾਨੰ ‘‘ਅਹੰ ਸਮੋ’’ਤਿ বਾ ‘‘বਿਸੇਸੀ’’ਤਿ বਾ ‘‘ਨਿਹੀਨੋ’’ਤਿ বਾ ਮੱਞ੍ਞਤਿ। ਏਤੇਨ ‘‘ਸੇਯਜੋਹਮਸ੍ਮੀ’’ਤਿਆਦਯੋ ਤਯੋ ਮਾਨਾ ਗਹਿਤਾব। ਤੇਸੁ ਗਹਿਤੇਸੁ ਨব ਮਾਨਾ ਗਹਿਤਾব ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਸੋ বਿবਦੇਥ ਤੇਨਾ**ਤਿ ਸੋ ਪੁੱਗਲੋ ਤੇਨੇব ਮਾਨੇਨ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪੁੱਗਲੇਨ ਸੱਧਿੰ – ‘‘ਕੇਨ ਮੰ ਤ੍বং ਪਾਪੁਣਾਸਿ, ਕਿੰ ਜਾਤਿਯਾ ਪਾਪੁਣਾਸਿ, ਉਦਾਹੁ ਗੋੱਤੇਨ, ਕੁਲਪਦੇਸੇਨ, বੱਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ, ਬਾਹੁਸੱਚੇਨ, ਧੁਤਗੁਣੇਨਾ’’ਤਿ ਏবং বਿবਦੇਯਜ। ਇਤਿ ਇਮਾਯਪਿ ਉਪਡ੍ਢਗਾਥਾਯ ਕਾਲਿਕਾ ਕਾਮਾ ਕਥਿਤਾ।

ਤੀਸੁ বਿਧਾਸੂਤਿ ਤੀਸੁ ਮਾਨੇਸੁ। ‘‘ਏਕবਿਧੇਨ ਰੂਪਸਙ੍ਗਹੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਸ॰ ੫੮੪) ਹਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ‘‘বਿਧੋ’’ਤਿ বੁੱਤੋ। ‘‘ਕਥੰবਿਧੰ ਸੀਲবਨ੍ਤੰ বਦਨ੍ਤਿ, ਕਥੰবਿਧੰ ਪੱਞ੍ਞবਨ੍ਤੰ বਦਨ੍ਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੯੫) ਆਕਾਰੋ। ‘‘ਤਿਸ੍ਸੋ ਇਮਾ, ਭਿਕ੍ਖবੇ, বਿਧਾ। ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ? ਸੇਯਜੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ বਿਧਾ, ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ বਿਧਾ, ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ বਿਧਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੬੨) ਮਾਨੋ ‘‘বਿਧਾ’’ਤਿ বੁੱਤੋ। ਇਧਾਪਿ ਮਾਨੋব। ਤੇਨ বੁੱਤੰ ‘‘ਤੀਸੁ বਿਧਾਸੂਤਿ ਤੀਸੁ ਮਾਨੇਸੂ’’ਤਿ। **ਅবਿਕਮ੍ਪਮਾਨੋ**ਤਿ ਸੋ ਪੁੱਗਲੋ ਏਤੇਸੁ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਤੀਸੁ , বਿੱਥਾਰਤੋ ਨবਸੁ ਮਾਨੇਸੁ ਨ ਕਮ੍ਪਤਿ, ਨ ਚਲਤਿ। **ਸਮੋ বਿਸੇਸੀਤਿ ਨ ਤਸ੍ਸ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਹੀਨਮਾਨਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸবਸ੍ਸ ‘‘ਅਹੰ ਸਦਿਸੋ’’ਤਿ বਾ ‘‘ਸੇਯਜੋ’’ਤਿ বਾ ‘‘ਹੀਨੋ’’ਤਿ বਾ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਪੱਛਿਮਪਦੰ বੁੱਤਨਯਮੇব। ਇਤਿ ਇਮਾਯਪਿ ਉਪਡ੍ਢਗਾਥਾਯ ਨববਿਧੋ ਸਨ੍ਨਿੱਟ੍ਠਿਕੋ ਲੋਕੁੱਤਰਧੰਮੋ ਕਥਿਤੋ।

ਪਹਾਸਿ ਸਙ੍ਖਨ੍ਤਿ, ‘‘ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਯੋਨਿਸੋ ਆਹਾਰੰ ਆਹਾਰੇਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੪.੧੨੦, ੨੩੯) ਪੱਞ੍ਞਾ ‘‘ਸਙ੍ਖਾ’’ਤਿ ਆਗਤਾ। ‘‘ਅੱਥਿ ਤੇ ਕੋਚਿ ਗਣਕੋ বਾ ਮੁੱਦਿਕੋ বਾ ਸਙ੍ਖਾਯਕੋ বਾ, ਯੋ ਪਹੋਤਿ ਗਙ੍ਗਾਯ বਾਲੁਕੰ ਗਣੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੪.੪੧੦) ਏੱਥ ਗਣਨਾ। ‘‘ਸੱਞ੍ਞਾਨਿਦਾਨਾ ਹਿ ਪਪਞ੍ਚਸਙ੍ਖਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੮੮੦) ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ। ‘‘ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧੰਮਾਨੰ ਸਙ੍ਖਾ ਸਮੱਞ੍ਞਾ’’ਤਿ (ਧ॰ ਸ॰ ੧੩੧੩-੧੩੧੫) ਏੱਥ ਪੱਣੱਤਿ ‘‘ਸਙ੍ਖਾ’’ਤਿ ਆਗਤਾ। ਇਧਾਪਿ ਅਯਮੇব ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। **ਪਹਾਸਿ ਸਙ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਹਿ ਅਯਮੇবੱਥੋ – ਰੱਤੋ ਦੁੱਟੋ ਮੂਲ੍ਹੋ ਇਤਿ ਇਮੰ ਪੱਣੱਤਿੰ ਖੀਣਾসবੋ ਪਹਾਸਿ ਜਹਿ ਪਜਹੀਤਿ।

ਨ বਿਮਾਨਮੱਜ੍ਝਗਾਤਿ ਨবਭੇਦੰ ਤਿবਿਧਮਾਨੰ ਨ ਉਪਗਤੋ। ਨਿবਾਸਟ੍ਠੇਨ বਾ ਮਾਤੁਕੁੱਛਿ ‘‘বਿਮਾਨ’’ਨ੍ਤਿ বੁੱਚਤਿ, ਤੰ ਆਯਤਿੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿবਸੇਨ ਨ ਉਪਗੱਛੀਤਿਪਿ ਅੱਥੋ। ਅਨਾਗਤੱਥੇ ਅਤੀਤবਚਨੰ। **ਅੱਛੇੱਛੀ**ਤਿ ਛਿਨ੍ਦਿ। **ਛਿਨ੍ਨਗਨ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਚੱਤਾਰੋ ਗਨ੍ਥੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍বਾ ਠਿਤੰ। **ਅਨੀਘ**ਨ੍ਤਿ ਨਿੱਦੁਕ੍ਖੰ। **ਨਿਰਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਨਿੱਤਣ੍ਹੰ। **ਪਰਿਯੇਸਮਾਨਾ**ਤਿ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ। **ਨਾੱਜ੍ਝਗਮੁ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਅਧਿਗੱਛਨ੍ਤਿ ਨ বਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। বੱਤਮਾਨੱਥੇ ਅਤੀਤবਚਨੰ। **ਇਧ বਾ ਹੁਰੰ বਾ**ਤਿ ਇਧਲੋਕੇ বਾ ਪਰਲੋਕੇ বਾ। **ਸਬ੍ਬਨਿবੇਸਨੇਸੂ**ਤਿ ਤਯੋ ਭবਾ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਯੋਨਿਯੋ, ਪਞ੍ਚ ਗਤਿਯੋ, ਸੱਤ বਿੱਞ੍ਞਾਣਟ੍ਠਿਤਿਯੋ, ਨব ਸੱਤਾবਾਸਾ, ਇਤਿ ਇਮੇਸੁਪਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਸੱਤਨਿবੇਸਨੇਸੁ ਏবਰੂਪੰ ਖੀਣਾਸবং ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਪ੍ਪੱਜਮਾਨੰ বਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ বਾ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅੱਥੋ। ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿੱਟ੍ਠਿਕੰ ਲੋਕੁੱਤਰਧੰਮਮੇব ਕਥੇਸਿ।

ਇਮਞ੍ਚ ਗਾਥੰ ਸੁਤ੍বਾ ਸਾਪਿ ਦੇবਤਾ ਅੱਥੰ ਸੱਲਕ੍ਖੇਸਿ, ਤੇਨੇব ਕਾਰਣੇਨ **ਇਮਸ੍ਸ ਖ੍বਾਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤੱਥ **ਪਾਪੰ ਨ ਕਯਿਰਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਦਸਕੁਸਲਕੰਮਪਥবਸੇਨਪਿ ਕਥੇਤੁੰ বੱਟਤਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮੱਗ੍ਗবਸੇਨਪਿ। ਦਸਕੁਸਲਕੰਮਪਥবਸੇਨ ਤਾব **বਚਸਾ**ਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ বਚੀਸੁਚਰਿਤੰ ਗਹਿਤੰ। **ਮਨਸਾ**ਤਿ ਤਿবਿਧੰ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤੰ ਗਹਿਤੰ। **ਕਾਯੇਨ বਾ ਕਿਞ੍ਚਨ ਸਬ੍ਬਲੋਕੇ**ਤਿ ਤਿবਿਧੰ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤੰ ਗਹਿਤੰ। ਇਮੇ ਤਾব ਦਸਕੁਸਲਕੰਮਪਥਧੰਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਕਾਮੇ ਪਹਾਯਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਕਾਮਸੁਖੱਲਿਕਾਨੁਯੋਗੋ

ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। **ਸਤਿਮਾ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਕਾਰਣਂ ਸਤਿਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ ਗਹਿਤਂ। **ਦੁਕ੍ਖਂ ਨ ਸੇਵੇਥ ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਤਕਿਲਮਥਾਨੁਯੋਗੋ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧੋ। ਇਤਿ ਦੇਵਤਾ ''ਉਭੋ ਅਨ੍ਤੇ ਵਿਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰਣੇਹਿ ਸਤਿਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਧਮ੍ਮੇ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਥਿਤੇ ਆਜਾਨਾਮਿ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ।

ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗਵਸੇਨ ਪਨ ਅਯਂ ਨਯੋ – ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਠਾਨੇ ਮਹਤੀ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦੇਵਤਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਿਤਾਵ ਦੇਸਨਾਨੁਸਾਰੇਨ ਞਾਣਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਧਿਗਤਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਏਵਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਚਸਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ ਗਹਿਤਾ, ਮਨੋ ਪਨ ਅਙ੍ਗਂ ਨ ਹੋਤੀਤਿ **ਮਨਸਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਿਤਂ। **ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਨ ਸਬ੍ਬਲੋਕੇ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਗਹਿਤੋ, ਆਜੀਵੋ ਪਨ ਵਾਚਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤਪਕ੍ਖਿਕਤ੍ਤਾ ਗਹਿਤੋਵ ਹੋਤਿ। **ਸਤਿਮਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਾਯਾਮਸਤਿਸਮਾਧਯੋ ਗਹਿਤਾ। **ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ**ਤਿਪਦੇਨ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ। **ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਨ ਸੇਵੇਥਾ**ਤਿਪਦਦ੍ਵਯੇਨ ਅਨ੍ਤਦ੍ਵਯਵਜ੍ਜਨਂ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਅਨ੍ਤੇ ਅਨੁਪਗਮ੍ਮ ਮਜ੍ਝਿਮਂ ਪਟਿਪਦਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਥਿਤਂ, ਆਜਾਨਾਮਿ ਭਗਵਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਂ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮੀਤਿ।

ਸਮਿਦ੍ਧਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਨ੍ਦਨਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਸਤ੍ਤਿਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸਤ੍ਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧. ਸਤ੍ਤਿਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਸਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਤਂ। ਏਕਤੋਧਾਰਾਦਿਨਾ ਸਤ੍ਥੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਓਮਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਪਹਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਹਿ ਪਹਾਰਾ ਓਮਟ੍ਠੋ ਉਮ੍ਮਟ੍ਠੋ ਮਟ੍ਠੋ ਵਿਮਟ੍ਠੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਉਪਰਿ ਠਤ੍ਵਾ ਅਧੋਮੁਖਂ ਦਿਨ੍ਨਪਹਾਰੋ ਓਮਟ੍ਠੋ ਨਾਮ; ਹੇਟ੍ਠਾ ਠਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਂਮੁਖਂ ਦਿਨ੍ਨੋ ਉਮ੍ਮਟ੍ਠੋ ਨਾਮ; ਅਗ੍ਗਲ਼ਸੂਚਿ ਵਿਯ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ ਮਟ੍ਠੋ ਨਾਮ; ਸੇਸੋ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਵਿਮਟ੍ਠੋ ਨਾਮ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਠਾਨੇ ਓਮਟ੍ਠੋ ਗਹਿਤੋ। ਸੋ ਹਿ ਸਬ੍ਬਦਾਰੁਣੋ ਦੁਰੁਦ੍ਧਰਸਲ੍ਲੋ ਦੁਤ੍ਤਿਕਿਚ੍ਛੋ ਅਨ੍ਤੋਦੋਸੋ ਅਨ੍ਤੋਪੁਬ੍ਬਲੋਹਿਤੋਵ ਹੋਤਿ , ਪੁਬ੍ਬਲੋਹਿਤਂ ਅਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵਣਮੁਖਂ ਪਰਿਯੋਨਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਪੁਬ੍ਬਲੋਹਿਤਂ ਨਿਹਰਿਤੁਕਾਮੇਹਿ ਮਞ੍ਚੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਧੋਸਿਰੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ, ਮਰਣਂ ਵਾ ਮਰਣਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। **ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ**ਤਿ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯ।

ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਕਿਂ ਕਥੇਤਿ? ਯਥਾ ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਓਮਟ੍ਠੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸਲ੍ਲੁਬ੍ਬਹਨ-ਵਣਤਿਕਿਚ੍ਛਨਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ, ਪਯੋਗਂ ਕਰੋਤਿ ਪਰਕ੍ਕਮਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਡਯ੍ਹਮਾਨੇ ਮਤ੍ਥਕੇ ਆਦਿਤ੍ਤਸੀਸੋ ਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਪਨਤ੍ਥਾਯ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ, ਪਯੋਗਂ ਕਰੋਤਿ ਪਰਕ੍ਕਮਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਮਰਾਗਂ ਪਹਾਨਾਯ ਸਤੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯ ਭਗਵਾਤਿ ਕਥੇਸਿ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ਇਮਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਉਪਮਾ ਤਾਵ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਨੀਤਾ, ਅਤ੍ਥਂ ਪਨ ਪਰਿਤ੍ਤਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀਪਿ ਹੇਸਾ ਕਾਮਰਾਗਸ੍ਸ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਪਹਾਨਮੇਵ ਕਥੇਯ੍ਯ। ਯਾਵ ਚ ਕਾਮਰਾਗੋ ਮਗ੍ਗੇਨ ਨ ਸਮੁਗ੍ਘਾਟਿਯਤਿ, ਤਾਵ ਅਨੁਬਦ੍ਧੋਵ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਤਮੇਵ ਓਪਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਮਗ੍ਗਵਸੇਨ ਦੇਸਨਂ ਵਿਨਿਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਪੁਰਿਮਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ਫੁਸਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨. ਦੁਤਿਯੇ **ਨਾਫੁਸਨ੍ਤਂ ਫੁਸਤੀ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਂ ਅਫੁਸਨ੍ਤਂ ਵਿਪਾਕੋ ਨ ਫੁਸਤਿ, ਕਮ੍ਮਮੇਵ ਵਾ ਅਫੁਸਨ੍ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਫੁਸਤਿ। ਕਮ੍ਮਞ੍ਹਿ ਨਾਕਰੋਤੋ ਕਰਿਯਤਿ। **ਫੁਸਨ੍ਤਞ੍ਚ ਤਤੋ ਫੁਸੇ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਂ ਫੁਸਨ੍ਤਂ ਵਿਪਾਕੋ ਫੁਸਤਿ, ਕਮ੍ਮਮੇਵ ਵਾ ਫੁਸਤਿ। ਕਮ੍ਮਞ੍ਹਿ ਕਰੋਤੋ ਕਰਿਯਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ ਫੁਸਨ੍ਤਂ ਫੁਸਤਿ, ਅਪ੍ਪਦੁਟ੍ਠਪਦੋਸਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਨ ਅਫੁਸਨ੍ਤਂ ਫੁਸਤਿ, ਫੁਸਨ੍ਤਞ੍ਚ ਫੁਸਤਿ, ਅਯਂ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾਨਂ ਧਮ੍ਮਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ''ਅਪ੍ਪਦੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਨਰਸ੍ਸ ਦੁਸ੍ਸਤਿ, ਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ ਅਨਙ੍ਗਣਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਦੁਟ੍ਠਪਦੋਸੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਕਮ੍ਮਂ ਫੁਸਨ੍ਤਮੇਵ ਕਮ੍ਮਂ ਫੁਸਤਿ, ਵਿਪਾਕੋ ਵਾ ਫੁਸਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਪਰਸ੍ਸ ਉਪਘਾਤਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਾ ਮਾ ਵਾ, ਅਤ੍ਤਾ ਪਨਾਨੇਨ ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਠਪਿਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ – ''ਤਮੇਵ ਬਾਲਂ ਪਚ੍ਚੇਤਿ ਪਾਪਂ, ਸੁਖੁਮੋ ਰਜੋ ਪਟਿਵਾਤਂਵ ਖਿਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਜਟਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩. ਤਤਿਯੇ **ਅਨ੍ਤੋਜਟਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਯਂ **ਜਟਾ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਜਾਲਿਨਿਯਾ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਸਾ ਹਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਹੇਟ੍ਠੁਪਰਿਯਵਸੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ ਸਂਸਿਬ੍ਬਨਟ੍ਠੇਨ ਵੇਲੁਗੁਮ੍ਬਾਦੀਨਂ ਸਾਖਾਜਾਲਸਙ੍ਖਾਤਾ ਜਟਾ ਵਿਯਾਤਿ ਜਟਾ। ਸਾ ਪਨੇਸਾ ਸਕਪਰਿਕ੍ਖਾਰਪਰਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਸੁ ਸਕਅਤ੍ਤਭਾਵ-ਪਰਅਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾਯਤਨ-ਬਾਹਿਰਾਯਤਨੇਸੁ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ **ਅਨ੍ਤੋਜਟਾ ਬਹਿਜਟਾ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਾਯ ਏਵਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾਯ **ਜਟਾਯ ਜਟਿਤਾ ਪਜਾ**। ਯਥਾ ਨਾਮ ਵੇਲੁਜਟਾਦੀਹਿ ਵੇਲੁਆਦਯੋ, ਏਵਂ ਤਾਯ ਤਣ੍ਹਾਜਟਾਯ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਅਯਂ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯਸਙ੍ਖਾਤਾ ਪਜਾ ਜਟਿਤਾ ਵਿਨਦ੍ਧਾ, ਸਂਸਿਬ੍ਬਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਏਵਂ ਜਟਿਤਾ, **ਤਂ ਤਂ ਗੋਤਮ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ। **ਗੋਤਮਾ**ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਆਲਪਤਿ। **ਕੋ ਇਮਂ ਵਿਜਟਯੇ ਜਟ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਏਵਂ ਤੇਧਾਤੁਕਂ ਜਟੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਜਟਂ ਕੋ ਵਿਜਟੇਯ੍ਯ, ਵਿਜਟੇਤੁਂ ਕੋ ਸਮਤ੍ਥੋਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ **ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿ ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲੇ ਠਤ੍ਵਾ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਭਗਵਾ ਜਟਾਵਿਜਟਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਸੀਲਂ ਆਰਭਨ੍ਤੋ ਨ ''ਅਞ੍ਞਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਅਞ੍ਞਂ ਕਥੇਤੀ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਜਟਾਵਿਜਟਕਸ੍ਸ ਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਮੇਤ੍ਥ ਸੀਲਂ ਕਥਿਤਂ।

ਨਰੋਤਿ ਸਤ੍ਤੋ। **ਸਪਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਜਤਿਹੇਤੁਕਪਟਿਸਨ੍ਧਿਪਞ੍ਞਾਯ ਪਞ੍ਞਵਾ। **ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਞ੍ਚ ਭਾਵਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਾਧਿਞ੍ਚੇਵ ਵਿਪਸ੍ਸਨਞ੍ਚ ਭਾਵਯਮਾਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸੀਸੇਨ ਹੇਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਕਥਿਤਾ, ਪਞ੍ਞਾਨਾਮੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ। **ਆਤਾਪੀ**ਤਿ ਵੀਰਿਯਵਾ। ਵੀਰਿਯਞ੍ਹਿ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਆਤਾਪਨਪਰਿਤਾਪਨਟ੍ਠੇਨ ''ਆਤਾਪੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਆਤਾਪੀ। **ਨਿਪਕੋ**ਤਿ ਨੇਪਕ੍ਕਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਞ੍ਞਾ, ਤਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਿਨਾ ਪਦੇਨ ਪਾਰਿਹਾਰਿਯਪਞ੍ਞਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਪਾਰਿਹਾਰਿਯਪਞ੍ਞਾ** ਨਾਮ ''ਅਯਂ ਕਾਲੋ ਉਦ੍ਦੇਸਸ੍ਸ, ਅਯਂ ਕਾਲੋ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਯਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਕਾਰਾਪਿਤਾ ਪਰਿਹਰਿਤਬ੍ਬਪਞ੍ਞਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਪਞ੍ਹਾਬ੍ਯਾਕਰਣੇ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਞ੍ਞਾ ਆਗਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਾ ਜਾਤਿਪਞ੍ਞਾ, ਦੁਤਿਯਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਞ੍ਞਾ, ਤਤਿਯਾ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਪਰਿਣਾਯਿਕਾ ਪਾਰਿਹਾਰਿਯਪਞ੍ਞਾ।

ਸੋ ਇਮਂ ਵਿਜਟਯੇ ਜਟਨ੍ਤਿ ਸੋ ਇਮੇਹਿ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਯਥਾ ਨਾਮ ਪੁਰਿਸੋ ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸੁਨਿਸਿਤਂ ਸਤ੍ਥਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵੇਲੁਗੁਮ੍ਬਂ ਵਿਜਟੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵਂ ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਮਾਧਿਸਿਲਾਯਂ ਸੁਨਿਸਿਤਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਞ੍ਞਾਸਤ੍ਥਂ ਵੀਰਿਯਬਲਪਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਪਾਰਿਹਾਰਿਯਪਞ੍ਞਾਹਤ੍ਥੇਨ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਤਿਤਂ ਤਣ੍ਹਾਜਟਂ ਵਿਜਟੇਯ੍ਯ ਸਞ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ ਸਮ੍ਪਦਾਲੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸੇਖਭੂਮਿਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਜਟਂ ਵਿਜਟੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਯੇਸ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਏਵਂ ਜਟਂ ਵਿਜਟੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਖੀਣਾਸਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਜਟਾਯ ਵਿਜਟਨੋਕਾਸਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਯਤ੍ਥ ਨਾਮਞ੍ਚਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਨਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਰੂਪਿਨੋ ਖਨ੍ਧਾ। **ਪਟਿਘਂ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾ ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਕਾਮਭਵੋ ਗਹਿਤੋ, ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਰੂਪਭਵੋ। ਤੇਸੁ

ਦ੍ਵੀਸੁ ਗਹਿਤੇਸੁ ਅਰੂਪਭਵੋ ਗਹਿਤੋਵ ਹੋਤਿ ਭਵਸਙ੍ਖੇਪੇਨਾਤਿ। **ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਛਿਜ੍ਜਤੇ ਜਟਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤੇਭੂਮਕਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਦਿਯਨਟ੍ਠਾਨੇ ਏਸਾ ਜਟਾ ਛਿਜ੍ਜਤਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਗਮ੍ਮ ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤੀਤਿ ਅਯਂ ਅਤ੍ਥੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਮਨੋਨਿਵਾਰਣਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਯਤੋ ਯਤੋ**ਤਿ ਪਾਪਤੋ ਵਾ ਕਲ੍ਯਾਣਤੋ ਵਾ। ਅਯਂ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾ ‘‘ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕੁਸਲਾਦਿਭੇਦਂ ਲੋਕਿਯਂ ਵਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਵਾ ਮਨੋ, ਤਂ ਨਿਵਾਰੇਤਬ੍ਬਮੇਵ, ਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂਲਦ੍ਧਿਕਾ। **ਸ ਸਬ੍ਬਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਸਬ੍ਬਤੋ। ਅਥ ਭਗਵਾ – ‘‘ਅਯਂ ਦੇਵਤਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਥਂ ਕਥੇਤਿ, ਮਨੋ ਨਾਮ ਨਿਵਾਰੇਤਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਮ੍ਪਿ, ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਾ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਗਾਥਂ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਨ ਮਨੋ ਸਂਯਤਤ੍ਤਮਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ, ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਨ ਸਬ੍ਬਤੋ ਮਨੋ ਨਿਵਾਰਯੇ’’ਤਿ, ਕਤਰਂ ਤਂ ਮਨੋ, ਯਂ ਤਂ ਸਬ੍ਬਤੋ ਨ ਨਿਵਾਰੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਚੇ। ਮਨੋ ਸਂਯਤਤ੍ਤਂ ਆਗਤਂ, ਯਂ ਮਨੋ ਯਤ੍ਥ ਸਂਯਤਭਾਵਂ ਆਗਤਂ, ‘‘ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਏਤਂ ਮਨੋ ਨ ਨਿਵਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ ਬ੍ਰੂਹੇਤਬ੍ਬਂ ਵਡ੍ਢੇਤਬ੍ਬਂ। **ਯਤੋ ਯਤੋ ਚ ਪਾਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਯਤੋ ਯਤੋ ਅਕੁਸਲਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਤੋ ਤਤੋ ਚ ਤਂ ਨਿਵਾਰੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਅਰਹਨ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਕਤਾਵੀ**ਤਿ ਚਤੂਹਿ ਮਗ੍ਗੇਹਿ ਕਤਕਿਚ੍ਚੋ। **ਅਹਂ ਵਦਾਮੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਦੇਵਤਾ ਵਨਸਣ੍ਡਵਾਸਿਨੀ, ਸਾ ਆਰਞ੍ਞਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ‘‘ਅਹਂ ਭੁਞ੍ਜਾਮਿ, ਅਹਂ ਨਿਸੀਦਾਮਿ, ਮਮ ਪਤ੍ਤੋ, ਮਮ ਚੀਵਰ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਕਥਾਵੋਹਾਰਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ‘ਖੀਣਾਸਵਾ’ਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮਿ, ਖੀਣਾਸਵਾਨਞ੍ਚ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪਾ ਅਤ੍ਤੁਪਲਦ੍ਧਿਨਿਸ੍ਸਿਤਕਥਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਹੋਤਿ ਨੁ ਖੋ’’ਤਿ ਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਏਵਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਸਾਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਲੋਕਨਿਰੁਤ੍ਤਿਂ ਲੋਕਵੋਹਾਰਂ। **ਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਾਦੀਸੁ ਕੁਸਲੋ। **ਵੋਹਾਰਮਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਉਪਲਦ੍ਧਿਨਿਸ੍ਸਿਤਕਥਂ ਹਿਤ੍ਵਾ ਵੋਹਾਰਭੇਦਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਹਂ, ਮਮਾ’’ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯ। ‘‘ਖਨ੍ਧਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਖਨ੍ਧਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਚੀਵਰ’’ਨ੍ਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਵੋਹਾਰਭੇਦੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਕੋਚਿ ਜਾਨਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਅਵਤ੍ਵਾ ਲੋਕਵੋਹਾਰੇਨ ਵੋਹਰਤੀਤਿ।

ਅਥ ਦੇਵਤਾ – ‘‘ਯਦਿ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਵਸੇਨ ਨ ਵਦਤਿ, ਮਾਨਵਸੇਨ ਨੁ ਖੋ ਵਦਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ **ਯੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਤ੍ਥ **ਮਾਨਂ ਨੁ ਖੋ**ਤਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਨਵਸੇਨ ਵਦੇਯ੍ਯ ਨੁ ਖੋਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ – ‘‘ਅਯਂ ਦੇਵਤਾ ਖੀਣਾਸਵਂ ਸਮਾਨਂ ਵਿਯ ਕਰੋਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ‘‘ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਨਵਵਿਧੋਪਿ ਮਾਨੋ ਪਹੀਨੋ’’ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪਟਿਗਾਥਂ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਿਧੂਪਿਤਾ**ਤਿ ਵਿਧਮਿਤਾ। **ਮਾਨਗਨ੍ਥਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਾਨਾ ਚ ਗਨ੍ਥਾ ਚ ਅਸ੍ਸ। **ਮਞ੍ਞਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਨਂ। ਤਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਤਣ੍ਹਾ-ਦਿਟ੍ਠਿ-ਮਾਨ-ਮਞ੍ਞਨਂ ਸੋ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੋ, ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵਾਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਪਜ੍ਜੋਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬. ਛਟ੍ਠੇ **ਪੁਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ। **ਕਥਂ ਜਾਨੇਮੁ**ਤਿ ਕਥਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਮ। **ਦਿਵਾਰਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਵਾ ਚ ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚ। **ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥੇਵ ਪਜ੍ਜਲਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ। **ਏਸਾ ਆਭਾ**ਤਿ ਏਸਾ ਬੁਦ੍ਧਾਭਾ। ਕਤਮਾ ਪਨ ਸਾਤਿ? ਞਾਣਾਲੋਕੋ ਵਾ ਹੋਤੁ ਪੀਤਿਆਲੋਕੋ ਵਾ ਪਸਾਦਾਲੋਕੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਾਆਲੋਕੋ ਵਾ, ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਾਤੁਭਾਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਆਲੋਕੋ **ਬੁਦ੍ਧਾਭਾ** ਨਾਮ। ਅਯਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ ਸਬ੍ਬਸੇਟ੍ਠਾ ਅਸਦਿਸਾਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਸਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੭. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਕੁਤੋ ਸਰਾ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਇਮੇ ਸੰਸਾਰਸਰਾ ਕੁਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਆਗਮ੍ਮ ਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਗਾਧਤੀ**ਤਿ ਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ। **ਅਤੋ**ਤਿ ਅਤੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਤੋ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵਾਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਮਹਦ੍ਧਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੮. ਅਟ੍ਠਮੇ ਨਿਧਾਨਗਤਂ ਮੁਤ੍ਤਸਾਰਾਦਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਧਨਮੇਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਮਹਦ੍ਧਨਾ**। ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਭਾਜਨਾਦਿ ਮਹਾਭੋਗੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਮਹਾਭੋਗਾ। ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਾਭਿਗਿਜ੍ਝਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਭਿਗਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ ਪਿਹੇਨ੍ਤਿ। **ਅਨਲਙ੍ਕਤਾ**ਤਿ ਅਤਿਤ੍ਤਾ ਅਪਰਿਯਤ੍ਤਜਾਤਾ। **ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਜਾਤੇਸੂ**ਤਿ ਨਾਨਾਕਿਚ੍ਚਜਾਤੇਸੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਅਨੁਭਵਨਤ੍ਥਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੇਸੁ। **ਭਵਸੋਤਾਨੁਸਾਰੀਸੂ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਸੋਤਂ ਅਨੁਸਰਨ੍ਤੇਸੁ। **ਅਨੁਸ੍ਸੁਕਾ**ਤਿ ਅਵਾਵਟਾ। **ਅਗਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗੇਹਂ। **ਵਿਰਾਜਿਯਾ**ਤਿ ਵਿਰਾਜੇਤ੍ਵਾ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਚਤੁਚਕ੍ਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੯. ਨਵਮੇ **ਚਤੁਚਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਇਰਿਯਾਪਥਂ। ਇਰਿਯਾਪਥੋ ਹਿ ਇਧ ਚਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। **ਨਵਦ੍ਵਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਨਵਹਿ ਵਣਮੁਖੇਹਿ ਨਵਦ੍ਵਾਰਂ। **ਪੁਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਸੁਚਿਪੂਰਂ। **ਲੋਭੇਨ ਸਂਯੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਸਂਯੁਤ੍ਤਂ। **ਕਥਂ ਯਾਤ੍ਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਕਥਂ ਨਿਗ੍ਗਮਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਥਂ ਮੁਤ੍ਤਿ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਿ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਨਦ੍ਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਨਾਹਂ, ਪੁਬ੍ਬਕਾਲੇ ਕੋਧੋ, ਅਪਰਕਾਲੇ ਉਪਨਾਹੋਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤਂ ਬਲਵਕੋਧਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਰਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ''ਛੇਤ੍ਵਾ ਨਦ੍ਧਿ ਵਰਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਨ੍ਦਾਨਂ ਸਹਨੁਕ੍ਕਮ''ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾਯ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੯੮; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੬੨੭) ਤਣ੍ਹਾ **ਵਰਤ੍ਤਾ,** ਦਿਟ੍ਠਿ **ਸਨ੍ਦਾਨਂ** ਨਾਮ ਜਾਤਂ। ਇਧ ਪਨ ਪਾਲ਼ਿਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੇ ਕਿਲੇਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ ''ਵਰਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਇਤਿ ਕਿਲੇਸਵਰਤ੍ਤਞ੍ਚ ਛੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਚ੍ਛਾ ਲੋਭ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੋਯੇਵ ਧਮ੍ਮੋ ਇਚ੍ਛਨਟ੍ਠੇਨ ਇਚ੍ਛਾ, ਲੁਬ੍ਭਨਟ੍ਠੇਨ ਲੋਭੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਪਠਮੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾ ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਇਚ੍ਛਾ, ਅਪਰਾਪਰੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕੋ ਬਲਵਾ ਲੋਭੋ। ਅਲਦ੍ਧਪਤ੍ਥਨਾ ਵਾ ਇਚ੍ਛਾ, ਪਟਿਲਦ੍ਧਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਲੋਭੋ। **ਸਮੂਲਂ ਤਣ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਮੂਲੇਨ ਸਮੂਲਕਂ ਤਣ੍ਹਂ। **ਅਬ੍ਬੁਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗੇਨ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਏਣਿਜਙ੍ਘਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੦. ਦਸਮੇ **ਏਣਿਜਙ੍ਘ**ਨ੍ਤਿ ਏਣਿਮਿਗਸ੍ਸ ਵਿਯ ਸੁਵਟ੍ਟਿਤਜਙ੍ਘਂ। **ਕਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਥੂਲਂ ਸਮਸਰੀਰਂ। ਅਥ ਵਾ ਆਤਪੇਨ ਮਿਲਾਤਂ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨੇਹਿ ਅਨੁਪਬ੍ਰੂਹਿਤਸਰੀਰਨ੍ਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੀਰ**ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯਵਨ੍ਤਂ। **ਅਪ੍ਪਾਹਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾਯ ਮਿਤਾਹਾਰਂ, ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਪਟਿਕ੍ਖੇਪਵਸੇਨ ਵਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਹਾਰਂ। **ਅਲੋਲੁਪ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੂਸੁ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਲੋਲੁਪ੍ਪਵਿਰਹਿਤਂ। ਰਸਤਣ੍ਹਾਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਵਾ ਏਸ। **ਸੀਹਂਵੇਕਚਰਂ ਨਾਗ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਚਰਂ ਸੀਹਂ ਵਿਯ, ਏਕਚਰਂ ਨਾਗਂ ਵਿਯ। ਗਣਵਾਸਿਨੋ ਹਿ ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਕਚਰਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਚਰਾਵ ਗਹਿਤਾਤਿ। **ਪਵੇਦਿਤਾ**ਤਿ ਪਕਾਸਿਤਾ ਕਥਿਤਾ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮਰੂਪੇ। ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਵਸੇਨ ਹਿ ਰੂਪਂ ਗਹਿਤਂ, ਮਨੇਨ ਨਾਮਂ, ਉਭਯੇਹਿ ਪਨ ਅਵਿਨਿਭੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾਦਿਵਸੇਨਪੇਤ੍ਥ ਭੁਮ੍ਮਂ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਸਤ੍ਤਿਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

੪. ਸਤੁਲ੍ਲਪਕਾਯਿਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸਬ੍ਭਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੧. ਸਤੁਲ੍ਲਪਕਾਯਿਕਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਸਤੁਲ੍ਲਪਕਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਸਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸਮਾਦਾਨਵਸੇਨ ਉਲ੍ਲਪੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਤਿ ਸਤੁਲ੍ਲਪਕਾਯਿਕਾ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ – ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਕਿਰ ਸਮੁਦ੍ਦਵਾਣਿਜਾ ਨਾਵਾਯ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਖਿਤ੍ਤਸਰਵੇਗੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਨਾਵਾਯ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਤਿਕਂ ਪਾਤੁਭੂਤਂ, ਮਹਾਊਮਿਯੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਨਾਵਂ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ। ਨਾਵਾਯ ਨਿਮੁਜ੍ਜਮਾਨਾਯ ਮਹਾਜਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਤਾਨਂ ਨਾਮਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਯਾਚਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਿ। ਤੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਏਵਰੂਪੇ ਭਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਸਰਣਾਨਿ ਚੇਵ ਸੀਲਾਨਿ ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯੋਗੀ ਵਿਯ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਮੇਨਂ ਇਤਰੇ ਸਭਯਕਾਰਣਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਕਥੇਸਿ – ''ਅਮ੍ਭੋ ਅਹਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੂਹਨਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਰਣਾਨਿ ਚੇਵ ਸੀਲਾਨਿ ਚ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿਂ, ਤੇਨ ਮੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਕਿਂ ਪਨ ਸਾਮਿ ਏਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞੇਸਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤੀਤਿ? ਆਮ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਨ ਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਦੇਥਾਤਿ। ਸੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਤਂ ਸਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਅਕਾਸਿ, ਤਤੋ ਪਞ੍ਚਸੀਲਾਨਿ ਅਦਾਸਿ। ਤੇਸੁ ਪਠਮਂ ਜਙ੍ਘਸਤਂ ਗੋਪ੍ਫਕਮਤ੍ਤੇ ਉਦਕੇ ਠਿਤਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਦੁਤਿਯਂ ਜਾਣੁਮਤ੍ਤੇ, ਤਤਿਯਂ ਕਟਿਮਤ੍ਤੇ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਨਾਭਿਮਤ੍ਤੇ, ਪਞ੍ਚਮਂ ਥਨਮਤ੍ਤੇ, ਛਟ੍ਠਂ ਗਲਪ੍ਪਮਾਣੇ, ਸਤ੍ਤਮਂ ਮੁਖੇਨ ਲੋਣੋਦਕੇ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਸੀਲਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ – ''ਅਞ੍ਞਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਟਿਸਰਣਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੀਲਮੇਵ ਆਵਜ੍ਜੇਥਾ''ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਸਿ। ਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤਪਿ ਜਙ੍ਘਸਤਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਗਹਿਤਸੀਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ, ਤੇਸਂ ਘਟਾਵਸੇਨੇਵ ਵਿਮਾਨਾਨਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਵਿਮਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਅਵਸੇਨਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਹੇਟ੍ਠਿਮਂ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਂ ਅਹੋਸਿ। ਤੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਕਮ੍ਮਂ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤਾ ਆਚਰਿਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਲਾਭਂ ਞਤ੍ਵਾ, ''ਗਚ੍ਛਾਮ ਤਾਵ, ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਭਣਨਤ੍ਥਂ ਏਕੇਕਂ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿਂਸੁ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਭਿਰੇ**ਵਾਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਏਵ। ਰ-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ। **ਸਮਾਸੇਥਾ**ਤਿ ਸਹ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ। ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਵ ਚੇਤਂ, ਸਬ੍ਬਇਰਿਯਾਪਥੇ ਸਬ੍ਭਿਰੇਵ ਸਹ ਕੁਬ੍ਬੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੁਬ੍ਬੇਥਾ**ਤਿ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਸਨ੍ਥ**ਵਨ੍ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਂ। ਤਣ੍ਹਾਸਨ੍ਥਵੋ ਪਨ ਨ ਕੇਨਚਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵੋ ਬੁਦ੍ਧ-ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧ-ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕੇਹਿ ਸਹ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨਂ। **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੀਲਦਸਸੀਲਚਤੁਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਦਿਭੇਦਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਇਧ ਪਨ ਪਞ੍ਚਸੀਲਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। **ਸੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਵਡ੍ਢਿ ਹੋਤਿ। **ਨ ਪਾਪਿਯੋ**ਤਿ ਲਾਮਕਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਹੋਤਿ। **ਨਾਞ੍ਞਤੋ**ਤਿ ਵਾਲਿਕਾਦੀਹਿ ਤੇਲਾਦੀਨਿ ਵਿਯ ਅਞ੍ਞਤੋ ਅਨ੍ਧਬਾਲਤੋ ਪਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਤਿਲਾਦੀਹਿ ਪਨ ਤੇਲਾਦੀਨਿ ਵਿਯ ਸਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਿਤਮੇਵ ਸੇਵਨ੍ਤੋ ਭਜਨ੍ਤੋ ਲਭਤੀਤਿ। **ਸੋਕਮਜ੍ਝੇ**ਤਿ ਸੋਕਵਤ੍ਥੂਨਂ ਸੋਕਾਨੁਗਤਾਨਂ ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਮਜ੍ਝਗਤੋ ਨ ਸੋਚਤਿ ਬਨ੍ਧੁਲਮਲ੍ਲਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਉਪਾਸਿਕਾ ਵਿਯ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਚੋਰਸਤਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਸਂਕਿਚ੍ਚਸਾਮਣੇਰੋ ਵਿਯ ਚ।

ਞਾਤਿਮਜ੍ਝੇ ਵਿਰੋਚਤੀਤਿ ਞਾਤਿਗਣਮਜ੍ਝੇ ਸਂਕਿਚ੍ਚਥੇਰਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਕਸਾਮਣੇਰੋ ਵਿਯ ਸੋਭਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਥੇਰਸ੍ਸ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੋ ਆਹ – ''ਸਾਮਣੇਰ, ਮਹਲ੍ਲਕੋਸਿ ਜਾਤੋ, ਗਚ੍ਛ, ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਏਹਿ, ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਚੋਰਅਟਵਿਯਾ ਓਰਭਾਗੇ ਭਗਿਨਿਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿ, ਤਂ ਭਗਿਨੀ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਸਿ। ਸੋ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ''ਅਹਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਮਾਤਾ ਮੇ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਸੋ ''ਤਿਟ੍ਠਥ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਅਹਂ ਮਾਤੁਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਟਵਿਂ ਓਤਿਣ੍ਣੋ। ਤਮੇਨਂ ਦੂਰਤੋਵ ਚੋਰਪੁਰਿਸੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚੋਰਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਚੋਰਾ ''ਸਾਮਣੇਰੋ ਕਿਰੇਕੋ ਅਟਵਿਂ ਓਤਿਣ੍ਣੋ, ਗਚ੍ਛਥ ਨਂ ਆਨੇਥਾ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ''ਮਾਰੇਮ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਮਾਤਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਹਂ ਸੇਖੋ ਸਕਰਣੀਯੋ, ਇਮੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਮਤ੍ਤਾਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ''ਉਪਮਂ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

''ਅਹੁ ਅਤੀਤਮਦ੍ਧਾਨਂ, ਅਰਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਹਾਵਨੇ।

ਚੇਤੋ ਕੂਟਾਨਿ ਓਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ, ਸਸਕੰ ਅਵਧੀ ਤਦਾ॥

''ਸਸਕਞ੍ਚ ਮਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਾ ਮਿਗਪਕ੍ਖਿਨੋ।
ਏਕਰਤ੍ਤਿੰ ਅਪਕ੍ਕਾਮੁੰ, 'ਅਕਿਞ੍ਚਂ ਵਤ੍ਤਤੇ ਇਧ'॥

''ਤਥੇਵ ਸਮਣੰ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੰ ਅਕਿਞ੍ਚਨੰ।
ਅਦ੍ਧਿਕਾ ਨਾਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧਨਜਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

''ਸਚ੍ਚੰ ਖੋ ਸਮਣੋ ਆਹ, ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਅਕਿਞ੍ਚਨੋ।
ਅਦ੍ਧਿਕਾ ਨਾਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧਨਜਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

''ਸਚੇ ਪਟਿਪਥੇ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਨਾਰੋਚੇਸ੍ਸਸਿ ਕਸ੍ਸਚਿ।
ਤਵ ਸਚ੍ਚਮਨੁਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਗਚ੍ਛ ਭਨ੍ਤੇ ਯਥਾਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸੋ ਤੇਹਿ ਚੋਰੇਹਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਞਾਤਯੋਪਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਨ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਤੇ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਚੋਰਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹੇਠਯਿੰਸੁ, ਉਰੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਮਾਤਰੰ ਚੋਰਾ ਏਤਦਵੋਚੁੰ –

''ਕਿੰ ਤੇ ਹੋਤਿ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ, ਉਦਰੇ ਵਸਿਕੋ ਅਸਿ।
ਪੁਟ੍ਠਾ ਮੇ ਅਮ੍ਮ ਅਕ੍ਖਾਹਿ, ਕਥੰ ਜਾਨੇਮੁ ਤੰ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ॥

''ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਹੰ ਮਾਤਾ, ਅਯਞ੍ਚ ਜਨਕੋ ਪਿਤਾ।
ਭਗਿਨੀ ਭਾਤਰੋ ਚਾਪਿ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਇਧ ਞਾਤਯੋ॥

''ਅਕਿਞ੍ਚਕਾਰੀ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ, ਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਨਿਵਾਰਯੇ।
ਏਤੰ ਖੋ ਵਤ੍ਤੰ ਸਮਣਾਨੰ, ਅਰਿਯਾਨੰ ਧਮ੍ਮਜੀਵਿਨੰ॥

''ਸਚ੍ਚਵਾਦੀ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ, ਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਨਿਵਾਰਯੇ।
ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਚਿਣ੍ਣੇਨ, ਸਚ੍ਚਵਾਦਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ।
ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਭਯੰ ਪਤ੍ਤਾ, ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ ਞਾਤਯੋ''ਤਿ॥

ਏਵਂ ਤੇ ਚੋਰੇਹਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੰ ਆਹੰਸੁ –

''ਤਵ ਤਾਤ ਸੁਚਿਣ੍ਣੇਨ, ਸਚ੍ਚਵਾਦਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ।
ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਭਯੰ ਪਤ੍ਤਾ, ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਪਚ੍ਚਾਗਮਮ੍ਹਸੇ''ਤਿ॥

ਤੇਪਿ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਚੋਰਾ ਪਸਾਦੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿੰਸੁ। ਸੋ ਤੇ ਆਦਾਯ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਤੇ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਥੇਰਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਿਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਅਗ੍ਗਫਲੰ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾ ''ਸਤੰ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਮਞ੍ਞਾਯ ਞਾਤਿਮਜ੍ਝੇ ਵਿਰੋਚਤੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਸਾਤਤਨ੍ਤਿ ਸਤਤਂ ਸੁਖਂ ਵਾ ਚਿਰਂ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸਬ੍ਬਾਸਂ** ਵੋਤਿ ਸਬ੍ਬਾਸਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ। **ਪਰਿਯਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਰਣੇਨ। **ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ, ਨ ਕੇਵਲਂ ਸੇਯ੍ਯੋਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਚ ਕੇਵਲਂ ਪਞ੍ਞਂ ਲਭਤਿ, ਸੋਕਮਜ੍ਝੇ ਨ ਸੋਚਤਿ, ਞਾਤਿਮਜ੍ਝੇ ਵਿਰੋਚਤਿ, ਸੁਗਤਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ, ਚਿਰਂ ਸੁਖਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸਕਲਸ੍ਮਾ ਪਨ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਾਪਿ ਮੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ਮਚ੍ਛਰਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨. ਦੁਤਿਯੇ **ਮਚ੍ਛੇਰਾ ਚ ਪਮਾਦਾ ਚਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਨਿਗੂਹਨਲਕ੍ਖਣੇਨ ਮਚ੍ਛੇਰੇਨ ਚੇਵ ਸਤਿਵਿਪ੍ਪਵਾਸਲਕ੍ਖਣੇਨ ਪਮਾਦੇਨ ਚ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਹਿ 'ਇਦਂ ਮੇ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਵਾ ਘਰਮਾਨੁਸਕਾਨਂ ਵਾ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਚ੍ਛਰਿਯੇਨ ਦਾਨਂ ਨ ਦੇਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਖਿਡ੍ਡਾਦਿਪਸੁਤਤ੍ਤਾ 'ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ। **ਏਵਂ ਦਾਨਂ ਨ ਦੀਯਤੀ**ਤਿ ਏਵਮੇਤਂ ਯਸਦਾਯਕਂ ਸਿਰੀਦਾਯਕਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਾਯਕਂ ਸੁਖਦਾਯਕਂ ਦਾਨਂ ਨਾਮ ਨ ਦੀਯਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਸਿ। **ਪੁਞ੍ਞਂ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਚੇਤਨਾਦਿਭੇਦਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਇਚ੍ਛਮਾਨੇਨ। **ਦੇਯ੍ਯਂ ਹੋਤਿ ਵਿਜਾਨਤਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਦਾਨਸ੍ਸ ਫਲਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੇਨ ਦਾਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਤਮੇਵ ਬਾਲਂ ਫੁਸਤੀਤਿ ਤਂਯੇਵ ਬਾਲਂ ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕੇਸੁ ਜਿਘਚ੍ਛਾ ਚ ਪਿਪਾਸਾ ਚ ਫੁਸਤਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤਿ ਨ ਵਿਜਹਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤਮੇਵ ਫੁਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਮਚ੍ਛੇਰ**ਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਂ ਵਿਨੇਤ੍ਵਾ। **ਦਜ੍ਜਾ ਦਾਨਂ ਮਲਾਭਿਭੂ**ਤਿ ਮਲਾਭਿਭੂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਂ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਦੇਯ੍ਯ।

ਤੇ ਮਤੇਸੁ ਨ ਮੀਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਦਾਨਸੀਲਤਾਯ ਮਰਣੇਨ ਮਤੇਸੁ ਨ ਮੀਯਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਮਤੋ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੇ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਅਨ੍ਨਪਾਨਾਦਿਮ੍ਹਿ ''ਇਦਂ ਇਮਸ੍ਸ ਹੋਤੁ, ਇਦਂ ਇਮਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸਂਵਿਭਾਗਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਂ ਅਦਾਨਸੀਲੋਪੀਤਿ ਮਤਕਸ੍ਸ ਚ ਅਦਾਨਸੀਲਸ੍ਸ ਚ ਭੋਗਾ ਸਮਸਮਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਦਾਨਸੀਲਾ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਮਤੇਸੁ ਨ ਮੀਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਨ੍ਥਾਨਂਵ ਸਹ ਵਜਂ, ਅਪ੍ਪਸ੍ਮਿਂ ਯੇ ਪਵੇਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਕਨ੍ਤਾਰਮਗ੍ਗਂ ਸਹ ਵਜਨ੍ਤਾ ਪਥਿਕਾ ਸਹ ਵਜਨ੍ਤਾਨਂ ਪਥਿਕਾਨਂ ਅਪ੍ਪਸ੍ਮਿਂ ਪਾਥੇਯ੍ਯੇ ਸਂਵਿਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਦਦਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਏਵਮੇਵਂ ਯੇ ਪਨ ਅਨਮਤਗ੍ਗਂ ਸਂਸਾਰਕਨ੍ਤਾਰਂ ਸਹ ਵਜਨ੍ਤਾ ਸਹ ਵਜਨ੍ਤਾਨਂ ਅਪ੍ਪਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੇ ਸਂਵਿਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਦਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਤੇ ਮਤੇਸੁ ਨ ਮੀਯਨ੍ਤਿ।

ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ ਸਨਨ੍ਤਨੋਤਿ ਏਸ ਪੋਰਾਣਕੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਸਨਨ੍ਤਨਾਨਂ ਵਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਏਸ ਧਮ੍ਮੋਤਿ। **ਅਪ੍ਪਸ੍ਮੇਕੇ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਸ੍ਮਿਂ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੇ ਏਕੇ। **ਪਵੇਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਦਦਨ੍ਤਿ। **ਬਹੁਨੇਕੇ ਨ ਦਿਚ੍ਛਰੇ**ਤਿ ਬਹੁਨਾਪਿ ਭੋਗੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਨ ਦਦਨ੍ਤਿ। **ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਸਮਂ ਮਿਤਾ**ਤਿ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤਾ, ਸਹਸ੍ਸ ਦਾਨਸਦਿਸਾ ਹੋਤਿ।

ਦੁਰਨ੍ਵਯੋਤਿ ਦੁਰਨੁਗਮਨੋ, ਦੁਪ੍ਪੂਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮਂ ਚਰੇ**ਤਿ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਧਮ੍ਮਂ ਚਰਤਿ। **ਯੋਪਿ ਸਮੁਞ੍ਜਕਞ੍ਚਰੇ**ਤਿ ਯੋ ਅਪਿ ਖਲਮਣ੍ਡਲਾਦਿਸੋਧਨਪਲਾਲਪੋਠਨਾਦਿਵਸੇਨ ਸਮੁਞ੍ਜਕਞ੍ਚਰਤਿ। **ਦਾਰਞ੍ਚ ਪੋਸ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਰਞ੍ਚ ਪੋਸਨ੍ਤੋ। **ਦਦਂ ਅਪ੍ਪਕਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਕਸ੍ਮਿਂ ਪਣ੍ਣਸਾਕਮਤ੍ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਂਵਿਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਦਨ੍ਤੋਵ ਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਤਿ। **ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣਿਤਾਨਂ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਸਤਂ, ਸਤਸਹਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਹਸ੍ਸਯਾਗਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਵਾ ਯਾਗੋ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤੋ ਯਾਗੋਪਿ ਸਹਸ੍ਸਯਾਗੋ। ਸੋ ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਸਹਸ੍ਸਯਾਗਿਨੋ, ਤੇਸਂ ਸਹਸ੍ਸਯਾਗਿਨਂ। ਏਤੇਨ ਦਸਨ੍ਨਂ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਕੋਟੀਨਂ ਦਸਨ੍ਨਂ ਵਾ ਕਹਾਪਣਕੋਟੀਨਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਯੇ ਏਤ੍ਤਕਂ ਦਦਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਕਲਮ੍ਪਿ ਨਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਤਥਾਵਿਧਸ੍ਸਾਤਿ ਆਹ। ਯ੍ਵਾਯਂ ਸਮੁਞ੍ਜਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋਪਿ ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਤਿ, ਦਾਰਂ ਪੋਸੇਨ੍ਤੋਪਿ, ਅਪ੍ਪਕਸ੍ਮਿਂ ਦਦਨ੍ਤੋਪਿ, ਤਥਾਵਿਧਸ੍ਸ ਏਤੇ ਸਹਸ੍ਸਯਾਗਿਨੋ ਕਲਮ੍ਪਿ ਨਗ੍ਘਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਤੇਨ ਦਲਿਦ੍ਦੇਨ ਏਕਪਟਿਵੀਸਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਤੇਸਂ ਦਾਨਂ ਕਲਂ ਨਗ੍ਘਤੀਤਿ। **ਕਲਂ** ਨਾਮ ਸੋਲ਼ਸਭਾਗੋਪਿ ਸਤਭਾਗੋਪਿ ਸਹਸ੍ਸਭਾਗੋਪਿ। ਇਧ ਸਤਭਾਗੋ ਗਹਿਤੋ। ਯਂ ਤੇਨ ਦਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤਧਾ ਵਿਭਤ੍ਤੇ ਇਤਰੇਸਂ ਦਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਦਾਨਂ ਤਤੋ ਏਕਕੋਟ੍ਠਾਸਮ੍ਪਿ ਨਗ੍ਘਤੀਤਿ ਆਹ।

ਏਵੰ ਤਥਾਗਤੇ ਦਾਨਸ੍ਸ ਅਗ੍ਘਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤਾ ਦੇਵਤਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਏਵੰ ਭਗਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਦਾਨਂ ਪਾਦੇਨ ਪਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਸਤਿਕੇ ਵਿਯ ਨਰਕੇ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਇਦਂ ਏਵੰ ਪਰਿਤ੍ਤਕਂ ਦਾਨਂ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੇ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਉਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤਂ ਮਹਪ੍ਫਲਤਰ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਗਾਥਾਯ ਅਜ੍ਝਭਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਕੇਨਾ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ। **ਮਹਗ੍ਗਤੋ**ਤਿ ਮਹਤ੍ਤਂ ਗਤੋ, ਵਿਪੁਲਸ੍ਸੇਤਂ ਵੇਵਚਨਂ। **ਸਮੇਨ ਦਿਨ੍ਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਮੇਨ ਦਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦਾਨਸ੍ਸ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਭਗਵਾ ਦਾਨਂ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਦਦਨ੍ਤਿ ਹੇਕੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਿਸਮੇ ਨਿਵਿਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਵਿਸਮੇ ਕਾਯਵਚੀਮਨੋਕਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਛੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ। **ਵਧਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ। **ਸੋਚਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਰਂ ਸੋਕਸਮਪ੍ਪਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸਾ। ਪਰਂ ਰੋਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਞ੍ਹਿ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਦਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸਦਣ੍ਡਾ**ਤਿ ਦਣ੍ਡੇਨ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਦਕ੍ਖਿਣਾ ਸਦਣ੍ਡਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਹਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਤਾਯ ਮਹਾਦਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਫਲਂ ਨਾਮ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਪਰਿਤ੍ਤਕਦਾਨਂ ਵਾ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਨਾਮ। ਇਦਂ ਪਨ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤਾਯ ਏਵੰ ਅਪ੍ਪਫਲਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਇਤਰਂ ਪਰਿਤ੍ਤਦਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤਾਯ ਏਵੰ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਨਾਮਾਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹਾਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਸਾਧੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੩. ਤਤਿਯੇ **ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸੀ**ਤਿ ਉਦਾਹਾਰਂ ਉਦਾਹਰਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਯਂ ਤੇਲਂ ਮਾਨਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਸ੍ਸਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਅਵਸੇਸਕੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਜਲਂ ਤਲ਼ਾਕਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਓਘੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਏਵਮੇਵੰ ਯਂ ਪੀਤਿਵਚਨਂ ਹਦਯਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਧਿਕਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਅਸਣ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਤਂ **ਉਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਵਰੂਪਂ ਪੀਤਿਮਯਂ ਵਚਨਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਦ੍ਧਾਯਪਿ ਸਾਹੁ ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਫਲਞ੍ਚ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾਪਿ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਂ ਸਾਹੁ ਲਦ੍ਧਕਂ ਭਦ੍ਦਕਮੇਵ। **ਆਹੂ**ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। ਕਥਂ ਪਨੇਤਂ ਉਭਯਂ ਸਮਂ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ? ਜੀਵਿਤਭੀਰੁਕੋ ਹਿ ਯੁਜ੍ਝਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਖਯਭੀਰੁਕੋ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ''ਜੀਵਿਤਞ੍ਚ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮਿ ਚਾ''ਤਿ ਹਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨ ਯੁਜ੍ਝਤਿ। ਜੀਵਿਤੇ ਪਨ ਆਲਯਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ, ''ਛੇਜ੍ਜਂ ਵਾ ਹੋਤੁ ਮਰਣਂ ਵਾ, ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੇਤਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਉਸ੍ਸਹਨ੍ਤੋਵ ਯੁਜ੍ਝਤਿ। ''ਭੋਗੇ ਚ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦਾਨਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨ ਦਦਾਤਿ। ਭੋਗੇਸੁ ਪਨ ਆਲਯਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਉਸ੍ਸਹਨ੍ਤੋਵ ਦੇਤਿ। ਏਵੰ ਦਾਨਞ੍ਚ ਯੁਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸਮਂ ਹੋਤਿ। ਕਿਞ੍ਚ ਭਿਯ੍ਯੋ? **ਅਪ੍ਪਾਪਿ ਸਨ੍ਤਾ ਬਹੁਕੇ ਜਿਨਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਚ ਯੁਦ੍ਧੇ ਅਪ੍ਪਕਾਪਿ ਵੀਰਪੁਰਿਸਾ ਬਹੁਕੇ ਭੀਰੁਪੁਰਿਸੇ ਜਿਨਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਸਦ੍ਧਾਦਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਪ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਦਾਨਂ ਦਦਨ੍ਤੋ ਬਹੁਮਚ੍ਛੇਰਂ ਮਦ੍ਦਤਿ, ਬਹੁਞ੍ਚ ਦਾਨਵਿਪਾਕਂ ਅਧਿਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਦਾਨਞ੍ਚ ਯੁਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸਮਾਨਂ। ਤੇਨੇਵਾਹ –

> ''ਅਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਚੇ ਸਦ੍ਦਹਾਨੋ ਦਦਾਤਿ,
> ਤੇਨੇਵ ਸੋ ਹੋਤਿ ਸੁਖੀ ਪਰਤ੍ਥਾ''ਤਿ॥

ਇਮਸ੍ਸ ਚ ਪਨਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਕਾਸਨਤ੍ਥਂ ਏਕਸਾਟਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਤ੍ਥੁ ਚ ਅਙ੍ਕੁਰਵਤ੍ਥੁ ਚ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧਸ੍ਸਾਤਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਲਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭੋਗਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ। ਏਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਲਦ੍ਧਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਅਧਿਗਤਧਮ੍ਮੋ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲੋ। ਇਤਿ ਯਂ ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭੋਗਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਦੀਯਤਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਸਾਧੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੋ ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਗਾਥਾਪਦੇ ਅਯਮੇਵ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਟ੍ਠਾਨਵੀਰਿਯਾਧਿਗਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਨੇਨ ਚ ਵੀਰਿਯੇਨ ਚ ਅਧਿਗਤਸ੍ਸ ਭੋਗਸ੍ਸ। **ਵੇਤਰਣਿ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮਤ੍ਤਮੇਤਂ। ਯਮਸ੍ਸ ਪਨ ਵੇਤਰਣਿਮ੍ਪਿ ਸਞ੍ਜੀਵਕਾਲ਼ਸੁਤ੍ਤਾਦਯੋਪਿ ਏਕਤਿਂਸਮਹਾਨਿਰਯੇਪਿ ਸਬ੍ਬਸੋਵ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵਿਚੇਯ੍ਯ ਦਾਨਨ੍ਤਿ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਂ। ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਵਿਚਿਨਨਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾਵਿਚਿਨਨਂ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਵਿਚਿਨਨਞ੍ਚ। ਤੇਸੁ ਲਾਮਕਲਾਮਕੇ ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤਪਣੀਤੇ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਦਾਨਂ ਦਕ੍ਖਿਣਾਵਿਚਿਨਨਂ ਨਾਮ। ਵਿਪਨ੍ਨਸੀਲੇ ਇਤੋ

ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਵੁਤਿਪਾਸਣ੍ਡਭੇਦੇ ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇ ਪਹਾਯ ਸੀਲਾਦਿਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਦਾਨਂ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਵਿਚਿਨਨਂ ਨਾਮ। ਏਵਂ ਦ੍ਵੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਚੇਯ੍ਯ ਦਾਨਂ। **ਸੁਗਤਪ੍ਪਸਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਗਤੇਨ ਵਣ੍ਣਿਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਵਿਚਿਨਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਯੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਬੀਜਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਯਥਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਦਕ੍ਖਿਣਾਵਿਚਿਨਨਂ ਆਹ। ਅਵਿਪਨ੍ਨਬੀਜਸਦਿਸਾ ਹਿ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਾ ਪਣੀਤਪਣੀਤਾ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਾਤਿ।

ਪਾਣੇਸੁਪਿ ਸਾਧੁ ਸਂਯਮੋਤਿ ਪਾਣੇਸੁ ਸਂਯਤਭਾਵੋਪਿ ਭਦ੍ਦਕੋ। ਅਯਂ ਦੇਵਤਾ ਇਤਰਾਹਿ ਕਥਿਤਂ ਦਾਨਾਨਿਸਂਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸੀਲਾਨਿਸਂਸਂ ਕਥੇਤੁਮਾਰਦ੍ਧਾ। **ਅਹੇਠਯਂ ਚਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਵਿਹਿਂਸਨ੍ਤੋ ਚਰਮਾਨੋ। **ਪਰੂਪਵਾਦਾ**ਤਿ ਪਰਸ੍ਸ ਉਪਵਾਦਭਯੇਨ। **ਭਯਾ**ਤਿ ਉਪਵਾਦਭਯਾ। **ਦਾਨਾ ਚ ਖੋ ਧਮ੍ਮਪਦਂਵ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਦਾਨਤੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਧਮ੍ਮਪਦਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ। **ਪੁਬ੍ਬੇ ਚ ਹਿ ਪੁਬ੍ਬਤਰੇ ਚ ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਚ ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਾਦਿਕਾਲੇ ਪੁਬ੍ਬਤਰੇ ਚ ਕੋਣਾਗਮਨਬੁਦ੍ਧਾਦਿਕਾਲੇ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਵਾ ਏਤੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਚ ਪੁਬ੍ਬਤਰੇ ਚ ਸਨ੍ਤੋ ਨਾਮਾਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਨਸਨ੍ਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੪. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਕਮਨੀਯਾਨੀ**ਤਿ ਰੂਪਾਦੀਨਿ ਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। **ਅਪੁਨਾਗਮਨਂ ਅਨਾਗਨ੍ਤਾ ਪੁਰਿਸੋ ਮਚ੍ਚੁਧੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤੇਭੂਮਕਵਟ੍ਟਸਙ੍ਖਾਤਾ ਮਚ੍ਚੁਧੇਯ੍ਯਾ ਅਪੁਨਾਗਮਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਅਨਾਗਨ੍ਤਾ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਨ ਪੁਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਅਪੁਨਾਗਮਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਂ ਕਾਮੇਸੁ ਬਦ੍ਧੋ ਚ ਪਮਤ੍ਤੋ ਚ ਅਨਾਗਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਛਨ੍ਦਜ**ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਛਨ੍ਦਤੋ ਜਾਤਂ। **ਅਘ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਦੁਕ੍ਖਂ। ਦੁਤਿਯਪਦਂ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਛਨ੍ਦਵਿਨਯਾ ਅਘਵਿਨਯੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਵਿਨਯੇਨ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਵਿਨਯੋ । **ਅਘਵਿਨਯਾ ਦੁਕ੍ਖਵਿਨਯੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਵਿਨਯੇਨ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਂ ਵਿਨੀਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਚਿਤ੍ਰਾਨੀ**ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। **ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਿਤਰਾਗੋ। ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਕਾਮੋ ਕਾਮੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਅਯਂ ਪਨਤ੍ਥੋ **ਪਸੂਰਸੁਤ੍ਤੇਨ** (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੮੩੦ ਆਦਯੋ) ਵਿਭਾਵੇਤਬ੍ਬੋ। ਪਸੂਰਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਹਿ ਥੇਰੇਨ ''ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗੋ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਕਾਮੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ –

> ''ਨ ਤੇ ਕਾਮਾ ਯਾਨਿ ਚਿਤ੍ਰਾਨਿ ਲੋਕੇ,
> ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗਞ੍ਚ ਵਦੇਸਿ ਕਾਮਂ।
> ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਯਂ ਅਕੁਸਲੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ,
> ਭਿਕ੍ਖੁਪਿ ਤੇ ਹੇਹਿਨ੍ਤਿ ਕਾਮਭੋਗੀ''ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੋ ਅਵੋਚ –

> ''ਤੇ ਚੇ ਕਾਮਾ ਯਾਨਿ ਚਿਤ੍ਰਾਨਿ ਲੋਕੇ,
> ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗਂ ਨ ਵਦੇਸਿ ਕਾਮਂ।
> ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਰੂਪਾਨਿ ਮਨੋਰਮਾਨਿ,
> ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਤੇ ਹੇਹਿਤਿ ਕਾਮਭੋਗੀ॥
>
> ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਸਦ੍ਦਾਨਿ, ਘਾਯਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਧਾਨਿ।
> ਸਾਯਨ੍ਤੋ ਰਸਾਨਿ, ਫੁਸਨ੍ਤੋ ਫਸ੍ਸਾਨਿ ਮਨੋਰਮਾਨਿ।
> ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਤੇ ਹੇਹਿਤਿ ਕਾਮਭੋਗੀ''ਤਿ॥

ਅਥੇਤ੍ਥ ਧੀਰਾਤਿ ਅਥ ਏਤੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਛਨ੍ਦਰਾਗਂ ਵਿਨਯਨ੍ਤਿ। **ਸਂਯੋਜਨਂ ਸਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਵਿਧਮ੍ਪਿ ਸਂਯੋਜਨਂ। **ਅਕਿਞ੍ਚਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਕਿਞ੍ਚਨਾਦਿਵਿਰਹਿਤਂ। **ਨਾਨੁਪਤਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਾ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਨ ਪਤਨ੍ਤਿ। **ਇਚ੍ਚਾਯਸ੍ਮਾ ਮੋਘਰਾਜਾ**ਤਿ, ‘‘ਪਹਾਸਿ ਸਙ੍ਖ’’ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਂ ਪਰਿਸਤਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਕੁਸਲੋ ਮੋਘਰਾਜਾ ਨਾਮ ਥੇਰੋ ‘‘ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਗਾਥਾਯ ਅਤ੍ਥੋ ਨ ਯਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਗਤੋ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਇਧ ਵਾ ਹੁਰਂ** ਵਾਤਿ ਇਧਲੋਕੇ ਵਾ ਪਰਲੋਕੇ ਵਾ। **ਨਰੁਤ੍ਤਮਂ ਅਤ੍ਥਚਰਂ ਨਰਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਖੀਣਾਸਵਾ ਨਰੁਤ੍ਤਮਾ ਚੇਵ ਅਤ੍ਥਚਰਾ ਚ ਨਰਾਨਂ, ਥੇਰੋ ਪਨ ਦਸਬਲਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਯੇ ਤਂ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਸਂਸਿਯਾ ਤੇ**ਤਿ ਯਦਿ ਤਥਾਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਯੇ ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਅਨੁਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਕਿਂ ਪਸਂਸਿਯਾ, ਉਦਾਹੁ ਅਪਸਂਸਿਯਾਤਿ। **ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ** ਮੋਘਰਾਜਤ੍ਥੇਰਂ ਆਲਪਤਿ। **ਅਞ੍ਞਾਯ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਸਙ੍ਗਾਤਿਗਾ ਤੇਪਿ ਭਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਤਂ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਅਨੁਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ ਅਞ੍ਞਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਂ ਪਹਾਯ ਸਙ੍ਗਾਤਿਗਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਸਂਸਿਯਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੫. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਕਾ**ਤਿ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞੀ ਦੇਵਲੋਕੋ ਨਾਮ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਾ ਪਨ ਦੇਵਤਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਪਰਿਭੋਗਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਜ੍ਝਾਯਮਾਨਾ ਆਗਤਾ। ਤਾਸਂ ਕਿਰ ਏਵਂ ਅਹੋਸਿ – ‘‘ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਂਸੁਕੂਲਚੀਵਰ-ਪਿਣ੍ਡਿਯਾਲੋਪ-ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸੇਨਾਸਨਪੂਤਿਮੁਤ੍ਤਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਸਨ੍ਤੋਸਸ੍ਸੇਵ ਪਰਿਯਨ੍ਤਕਾਰਿਤਂ ਵਣ੍ਣੇਤਿ, ਸਯਂ ਪਨ ਪਤ੍ਤੁਣ੍ਣਦੁਕੂਲ ਖੋਮਾਦੀਨਿ ਪਣੀਤਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਤਿ, ਰਾਜਾਰਹਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਦੇਵਵਿਮਾਨਕਪ੍ਪਾਯ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਾ ਵਰਸਯਨੇ ਸਯਤਿ, ਸਪ੍ਪਿਨਵਨੀਤਾਦੀਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਪਟਿਸੇਵਤਿ, ਦਿਵਸਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਵਚਨਮਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਕਿਰਿਯਾ ਅਞ੍ਞਤੋ’’ਤਿ ਉਜ੍ਝਾਯਮਾਨਾ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਤਾਸਂ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕਤ੍ਥੇਰੇਹਿ ‘‘ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਕਾ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਗਹਿਤਂ।

ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਨਾਕਾਰੇਨ ਭੂਤਂ। **ਨਿਕਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਨਿਕਤਿਯਾ ਵਞ੍ਚਨਾਯ, ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਿਤਵਸ੍ਸੇ**ਵਾਤਿ ਕਿਤਵੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਾਕੁਣਿਕੋ। ਸੋ ਹਿ ਅਗੁਮ੍ਬੋਵ ਸਮਾਨੋ ਸਾਖਪਣ੍ਣਾਦਿਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨੇਨ ਗੁਮ੍ਬਵਣ੍ਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਉਪਗਤੇ ਮੋਰਤਿਤ੍ਤਿਰਾਦਯੋ ਸਕੁਣੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਾਰਭਰਣਂ ਕਰੋਤਿ। ਇਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਿਤਵਸ੍ਸ ਇਮਾਯ ਵਞ੍ਚਨਾਯ ਏਵਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਸਕੁਣਮਂਸਭੋਜਨਂ ਵਿਯ ਕੁਹਕਸ੍ਸਾਪਿ ਪਂਸੁਕੂਲੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕਥਾਛੇਕਤਾਯ ਮਹਾਜਨਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਮਾਨਸ੍ਸ ਵਿਚਰਤੋ। **ਭੁਤ੍ਤਂ ਥੇਯ੍ਯੇਨ ਤਸ੍ਸ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਪਰਿਭੋਗੋ ਥੇਯ੍ਯੇਨ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਦੇਵਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਪਰਿਜਾਨਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਕਾਰਕੋ ਵਾ ਅਕਾਰਕੋ ਵਾਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ‘‘ਤਥਾਗਤਾਪਿ ਮਯਮੇਵ ਪਣ੍ਡਿਤਾ’’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ।

ਅਥ ਭਗਵਾ **ਨਯਿਦ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਯਾਯਂ ਪਟਿਪਦਾ ਦਲ੍ਹਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਾਨੁਧਮ੍ਮਪਟਿਪਦਾ ਦਲ੍ਹਾ ਥਿਰਾ। ਯਾਯ ਪਟਿਪਦਾਯ ਧੀਰਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨੇਨ ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨੇਨ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਝਾਨੇਹਿ ਝਾਯਿਨੋ ਮਾਰਬਨ੍ਧਨਾ ਪਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਪਟਿਪਦਂ ਭਾਸਿਤਮਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਸਵਨਮਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਓਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਵੇ ਧੀਰਾ ਪਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਧੀਰਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਲੋਕਪਰਿਯਾਯਂ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕਸ੍ਸ ਉਦਯਬ੍ਬਯਂ ਞਤ੍ਵਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਾਯ ਕਿਲੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਲੋਕੇ ਵਿਸਤ੍ਤਿਕਂ ਤਿਣ੍ਣਾ ਏਵਂ ਨ ਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਮਯਂ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਨ ਕਥੇਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾਤਿ ‘‘ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਕਤਂ, ਅਕਾਰਕਮੇਵ ਮਯਂ ਕਾਰਕਵਾਦੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਿਮ੍ਹਾ’’ਤਿ ਲਜ੍ਜਮਾਨਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਨਿ ਵਿਯ ਭਗਵਤਿ ਗਾਰਵਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਵਿਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦੁਰਾਸਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਆਕਾਸਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਠਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਚ੍ਚਯੋ**ਤਿ ਅਪਰਾਧੋ। **ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਚ੍ਚਾਗਮਾ**ਤਿ ਅਮ੍ਹੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੋ। **ਆਸਾਦੇਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਘਟ੍ਟਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਾ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯਾਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਘਟ੍ਟਯਿਂਸੁ। ਤਥਾਗਤਂ ਅਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ

ਆਕਾਸੇ ਪਤਿਟ੍ਠਮਾਨਾ ਕਾਯੇਨ ਘਟ੍ਟਯਿੰਸੁ, ਕਿਤਵ਼ੋਪਮਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵ਼ਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਂ ਅਸਬ੍ਭਿਵ਼ਾਦਂ ਵ਼ਦਮਾਨਾ ਵ਼ਾਚਾਯ ਘਟ੍ਟਯਿੰਸੁ। ਤਸ੍ਮਾ ਆਸਾਦੇਤਬ੍ਬਂ ਅਮਞ੍ਞਿਮ੍ਹਾਤਿ ਆਹਂਸੁ। **ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੂ**ਤਿ ਖਮਤੁ। **ਆਯਤਿਂ ਸਂਵ਼ਰਾਯਾ**ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ ਸਂਵ਼ਰਣਤ੍ਥਾਯ, ਪੁਨ ਏਵ਼ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧਸ੍ਸ ਦੋਸਸ੍ਸ ਅਕਰਣਤ੍ਥਾਯ।

ਸਿਤਂ ਪਾਤ੍ਵ਼ਾਕਾਸੀਤਿ ਅਗ੍ਗਦਨ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪਹਟ੍ਠਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤਾ ਕਿਰ ਦੇਵ਼ਤਾ ਨ ਸਭਾਵ਼ੇਨ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨਞ੍ਚ ਸਦੇਵ਼ਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲਂ ਤਥਾਗਤਞ੍ਚ ਏਕਸਦਿਸਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਭਗਵ਼ਾ ''ਪਰਤੋ ਕਥਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਦੀਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਿਤਂ ਪਾਤ੍ਵ਼ਾਕਾਸਿ। **ਭਿਯ੍ਯੋਸੋ ਮਤ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਪ੍ਪਮਾਣੇਨ। **ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸੀ**ਤਿ ਕੁਪਿਤੋ ਏਸ ਅਮ੍ਹਾਕਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਅਭਾਸਿ।

ਨ ਪਟਿਗਣ੍ਹਤੀਤਿ ਨ ਖਮਤਿ ਨਾਧਿਵ਼ਾਸੇਤਿ। **ਕੋਪਨ੍ਤਰੋ**ਤਿ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕੋਪੋ। **ਦੋਸਗਰੂ**ਤਿ ਦੋਸਂ ਗਰੁਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਆਦਾਯ ਵ਼ਿਹਰਨ੍ਤੋ। **ਸ ਵ਼ੇਰਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਏਵ਼ਰੂਪੋ ਗਣ੍ਠਿਕਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ਵ਼ਿਯ ਤਂ ਵ਼ੇਰਂ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਤਿ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਚ੍ਚਯੋ ਚੇ ਨ ਵ਼ਿਜ੍ਜੇਥਾ**ਤਿ ਸਚੇ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਕਮ੍ਮਂ ਨ ਭਵ਼ੇਯ੍ਯ। **ਨੋ ਚਿਧਾਪਗਤਂ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਯਦਿ ਅਪਰਾਧੋ ਨਾਮ ਨ ਭਾਵ਼ੇਯ੍ਯ। **ਕੇਨੀਧ ਕੁਸਲੋ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਯਦਿ ਵ਼ੇਰਾਨਿ ਨ ਸਮ੍ਮੇਯ੍ਯੁਂ, ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਕੁਸਲੋ ਭਵ਼ੇਯ੍ਯ।

ਕਸ੍ਸਚ੍ਚਯਾਤਿ ਗਾਥਾਯ ਕਸ੍ਸ ਅਤਿਕ੍ਕਮੋ ਨਤ੍ਥਿ? ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧੋ ਨਤ੍ਥਿ? ਕੋ ਸਮ੍ਮੋਹਂ ਨਾਪਜ੍ਜਤਿ? ਕੋ ਨਿਚ੍ਚਮੇਵ਼ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ? ਇਮਂ ਕਿਰ ਗਾਥਂ ਭਣਾਪਨਤ੍ਥਂ ਭਗਵ਼ਤੋ ਸਿਤਪਾਤੁਕਮ੍ਮਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਾਨਿ ਦੇਵ਼ਤਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਦੀਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ **ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਤਥਾਗਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਥਾ ਆਗਤੋਤਿ ਏਵ਼ਮਾਦੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ। **ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਸਚ੍ਚਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਵ਼ਿਮੋਕ੍ਖਨ੍ਤਿਕਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵ਼ਸੇਨ ਏਵ਼ਂ ਲਦ੍ਧਨਾਮਸ੍ਸ। **ਅਚ੍ਚਯਂ ਦੇਸਯਨ੍ਤੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਵ਼ੁਤ੍ਤਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ''ਅਚ੍ਚਯਂ ਦੇਸਯਨ੍ਤੀਨਂ...ਪੇ॰... ਸ ਵ਼ੇਰਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਤੀ''ਤਿ, ਤਂ ਸਾਧੁ ਵ਼ੁਤ੍ਤਂ, ਅਹਂ ਪਨ ਤਂ ਵ਼ੇਰਂ ਨਾਭਿਨਨ੍ਦਾਮਿ ਨ ਪਤ੍ਥਯਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮਿ ਵ਼ੋਚ੍ਚਯ**ਨ੍ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਪਰਾਧਂ ਖਮਾਮੀਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਸਦ੍ਧਾਸੁਤ੍ਤਵ਼ਣ੍ਣਨਾ

੩੬. ਛਟ੍ਠੇ **ਸਦ੍ਧਾ ਦੁਤਿਯਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਦੇਵ਼ਲੋਕੇ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਚੇਵ਼ ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾ ਦੁਤਿਯਾ ਹੋਤਿ, ਸਹਾਯਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਤਿ। **ਨੋ ਚੇ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਂ ਅਵ਼ਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਯਦਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਂ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। **ਯਸੋ**ਤਿ ਪਰਿਵ਼ਾਰੋ। **ਕਿਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਵ਼ਣ੍ਣਭਣਨਂ। **ਤਤ੍ਵ਼ਸ੍ਸ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਤਤੋ ਅਸ੍ਸ ਹੋਤਿ। **ਨਾਨੁਪਤਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਗਾ**ਤਿ ਰਾਗਸਙ੍ਗਾਦਯੋ ਪਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾ ਨ ਅਨੁਪਤਨ੍ਤਿ। **ਪਮਾਦਮਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਪਮਾਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਤਂ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। **ਧਨਂ ਸੇਟ੍ਠਂਵ਼ ਰਕ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਾਮਣਿਸਾਰਾਦਿਉਤ੍ਤਮਧਨਂ ਵ਼ਿਯ ਰਕ੍ਖਤਿ। **ਝਾਯਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨੇਨ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨੇਨ ਚ ਝਾਯਨ੍ਤੋ। ਤਤ੍ਥ **ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨਂ** ਨਾਮ ਵ਼ਿਪਸ੍ਸਨਾਮਗ੍ਗਫਲਾਨਿ। ਵ਼ਿਪਸ੍ਸਨਾ ਹਿ ਤੀਣਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਤੀਤਿ ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨਂ। ਮਗ੍ਗੋ ਵ਼ਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਆਗਤਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਤੀਤਿ ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨਂ। ਫਲਂ ਤਥਲਕ੍ਖਣਂ ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਤੀਤਿ ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨਂ। ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਨ ਕਸਿਣਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਨਤੋ **ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵ਼ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਪਰਮਂ** ਨਾਮ ਅਰਹਤ੍ਤਸੁਖਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਨ੍ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਸਮਯਸੁਤ੍ਤਵ਼ਣ੍ਣਨਾ

੩੭. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸਕ੍ਕੇਸੂ**ਤਿ ''ਸਕ੍ਯਾ ਵ਼ਤ, ਭੋ ਕੁਮਾਰਾ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੬੭) ਉਦਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਾਨਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਨਂ ਨਿਵ਼ਾਸੋ ਏਕੋਪਿ ਜਨਪਦੋ ਰੂਲ੍ਹੀਸਦ੍ਦੇਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ । ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਜਨਪਦੇ। **ਮਹਾਵ਼ਨੇ**ਤਿ ਸਯਂਜਾਤੇ ਅਰੋਪਿਮੇ ਹਿਮਵ਼ਨ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਬਦ੍ਧੇ ਮਹਤਿ ਵ਼ਨੇ। **ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ਼ ਅਰਹਨ੍ਤੇਹੀ**ਤਿ ਇਮਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਥਿਤਦਿਵ਼ਸੇਯੇਵ਼ ਪਤ੍ਤਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ।

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਸਾਕਿਯਕੋਲਿਯਾ ਹਿ ਕਿਰ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਨਗਰਸ੍ਸ ਚ ਕੋਲਿਯਨਗਰਸ੍ਸ ਚ ਅਨ੍ਤਰੇ ਰੋਹਿਣਿਂ ਨਾਮ ਨਦਿਂ ਏਕੇਨੇਵ ਆਵਰਣੇਨ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸਾਨਿ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਜੇਟ੍ਠਮੂਲਮਾਸੇ ਸਸ੍ਸੇਸੁ ਮਿਲਾਯਨ੍ਤੇਸੁ ਉਭਯਨਗਰਵਾਸੀਨਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਕਾਰਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਕੋਲਿਯਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਆਹਂਸੁ – ''ਇਦਂ ਉਦਕਂ ਉਭਯਤੋ ਆਹਰਿਯਮਾਨਂ ਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਹੋਸ੍ਸਤਿ , ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਸਸ੍ਸਂ ਏਕੇਨ ਉਦਕੇਨੇਵ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਉਦਕਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਵਾਸਿਨੋ ਆਹਂਸੁ – ''ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਕੋਟ੍ਠੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਸੁ ਮਯਂ ਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਨੀਲਮਣਿਕਾਲ਼ਕਹਾਪਣੇ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਪਸਿਬ੍ਬਕਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇ ਵਿਚਰਿਤੁਂ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਸਸ੍ਸਂ ਏਕੇਨੇਵ ਉਦਕੇਨ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਉਦਕਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ''ਨ ਮਯਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਮਯਮ੍ਪਿ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਕਥਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਏਕਸ੍ਸ ਪਹਾਰਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੋਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਲਾਨਂ ਜਾਤਿਂ ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਕਲਹਂ ਵਡ੍ਢਯਿਂਸੁ।

ਕੋਲਿਯਕਮ੍ਮਕਾਰਾ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਵਾਸਿਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਜ੍ਜਥ, ਯੇ ਸੋਣਸਿਙ੍ਗਾਲਾਦਯੋ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਗਿਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਸਿਂਸੁ, ਏਤੇਸਂ ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਚ ਅਸ੍ਸਾ ਚ ਫਲਕਾਵੁਧਾਨਿ ਚ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ਸਾਕਿਯਕਮ੍ਮਕਾਰਾ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਾਨਿ ਕੁਟ੍ਠਿਨੋ ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਜ੍ਜਥ, ਯੇ ਅਨਾਥਾ ਨਿਗ੍ਗਤਿਕਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾ ਵਿਯ ਕੋਲਰੁਕ੍ਖੇ ਵਸਿਂਸੁ, ਏਤੇਸਂ ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਚ ਅਸ੍ਸਾ ਚ ਫਲਕਾਵੁਧਾਨਿ ਚ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਮ੍ਮੇ ਨਿਯੁਤ੍ਤਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਕਥੇਸੁਂ, ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਾਜਕੁਲਾਨਂ ਕਥੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਸਾਕਿਯਾ – ''ਭਗਿਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਸਿਤਕਾਨਂ ਥਾਮਞ੍ਚ ਬਲਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਯੁਦ੍ਧਸਜ੍ਜਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਕੋਲਿਯਾਪਿ – ''ਕੋਲਰੁਕ੍ਖਵਾਸੀਨਂ ਥਾਮਞ੍ਚ ਬਲਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਯੁਦ੍ਧਸਜ੍ਜਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ।

ਭਗਵਾਪਿ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇਵ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਲੋਕਂ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਮੇ ਏਵਂ ਯੁਦ੍ਧਸਜ੍ਜੇ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇ ਅਦ੍ਦਸ। ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਮਯਿ ਗਤੇ ਅਯਂ ਕਲਹੋ ਵੂਪਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਉਦਾਹੁ ਨੋ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ – ''ਅਹਮੇਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਲਹਵੂਪਸਮਨਤ੍ਥਂ ਤੀਣਿ ਜਾਤਕਾਨਿ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਤੋ ਕਲਹੋ ਵੂਪਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥ ਸਾਮਗ੍ਗਿਦੀਪਨਤ੍ਥਾਯ ਦ੍ਵੇ ਜਾਤਕਾਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ **ਅਤ੍ਤਦਣ੍ਡਸੁਤ੍ਤਂ** ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਭਯਨਗਰਵਾਸਿਨੋਪਿ ਅਡ੍ਢਤਿਯਾਨਿ ਅਡ੍ਢਤਿਯਾਨਿ ਕੁਮਾਰਸਤਾਨਿ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਦਾ ਮਹਾਸਮਾਗਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮੇਸੁ ਯੁਦ੍ਧਸਜ੍ਜੇਸੁ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇਸੁ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਨਾਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਸੇਨਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ।

ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਵਾਸਿਨੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ, ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਞਾਤਿਸੇਟ੍ਠੋ ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਤੋ। ਦਿਟ੍ਠੋ ਨੁ ਖੋ ਤੇਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਲਹਕਰਣਭਾਵੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ''ਨ ਖੋ ਪਨ ਸਕ੍ਕਾ ਭਗਵਤਿ ਆਗਤੇ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪਰਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਸਤ੍ਥਂ ਪਾਤੇਤੁਂ। ਕੋਲਿਯਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਅਮ੍ਹੇ ਹਨਨ੍ਤੁ ਵਾ ਬਜ੍ਝਨ੍ਤੁ ਵਾ''ਤਿ। ਆਵੁਧਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਕੋਲਿਯਨਗਰਵਾਸਿਨੋਪਿ ਤਥੇਵ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਵੁਧਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ।

ਭਗਵਾ ਜਾਨਨ੍ਤੋਵ, ''ਕਸ੍ਮਾ ਆਗਤਤ੍ਥ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ? ''ਨ, ਭਗਵਾ, ਤਿਤ੍ਥਕੀਲ਼ਾਯ ਨ ਪਬ੍ਬਤਕੀਲ਼ਾਯ, ਨ ਨਦੀਕੀਲ਼ਾਯ, ਨ ਗਿਰਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਠਾਨੇ ਸਙ੍ਗਾਮਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵੋ ਕਲਹੋ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ? ਉਦਕਂ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਉਦਕਂ ਕਿਂ ਅਗ੍ਘਤਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ? ਅਪ੍ਪਂ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਪਥਵੀ ਨਾਮ ਕਿਂ ਅਗ੍ਘਤਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ? ਅਨਗ੍ਘਾ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਕਿਂ ਅਗ੍ਘਨ੍ਤੀਤਿ? ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਨਾਮ ਅਨਗ੍ਘਾ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਅਪ੍ਪਮੂਲਂ ਉਦਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਅਨਗ੍ਘੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਨਾਸੇਥ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕਲਹੇ ਅਸ੍ਸਾਦੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਲਹਵਸੇਨ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਵੇਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਾਯ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾਯ ਕਾਲ਼ਸੀਹੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਦ੍ਧਾਘਾਤੋ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਕਪ੍ਪਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋਯੇਵਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ **ਫਨ੍ਦਨਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੧੪ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਸਿ''। ਤਤੋ ''ਪਰਪਤ੍ਤਿਯੇਨ ਨਾਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਰਪਤ੍ਤਿਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿ ਏਕਸ੍ਸ ਸਸਕਸ੍ਸ ਕਥਾਯ ਤਿਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਵਿਤ੍ਥਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਚਤੁਪ੍ਪਦਗਣਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਨੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਰਪਤ੍ਤਿਯੇਨ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ

ਵਤ੍ਵਾ, **ਪਥਵੀਉਨ੍ਨ੍ਰਿਯਜਾਤਕਂ** ਕਥੇਸਿ। ਤਤੋ ''ਕਦਾਚਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦੁਬ੍ਬਲੋਪਿ ਮਹਾਬਲਸ੍ਸ ਰਨ੍ਧਂ ਵਿਵਰਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਮਹਾਬਲੋ ਦੁਬ੍ਬਲਸ੍ਸ। ਲਟੁਕਿਕਾਪਿ ਹਿ ਸਕੁਣਿਕਾ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਂ ਘਾਤੇਸੀ''ਤਿ **ਲਟੁਕਿਕਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੧.੫.੩੯ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਸਿ। ਏਵਂ ਕਲਹਵੂਪਸਮਨਤ੍ਥਾਯ ਤੀਣਿ ਜਾਤਕਾਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਗ੍ਗਿਪਰਿਦੀਪਨਤ੍ਥਾਯ ਦ੍ਵੇ ਜਾਤਕਾਨਿ ਕਥੇਸਿ। ਕਥਂ? ''ਸਮਗ੍ਗਾਨਞ੍ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕੋਚਿ ਓਤਾਰਂ ਨਾਮ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, **ਰੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੭੪) ਕਥੇਸਿ । ਤਤੋ ''ਸਮਗ੍ਗਾਨਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕੋਚਿ ਵਿਵਰਂ ਦਸ੍ਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਿਵਾਦਮਕਂਸੁ, ਅਥ ਤੇ ਨੇਸਾਦਪੁਤ੍ਤੋ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਤੋਤਿ ਵਿਵਾਦੇ ਅਸ੍ਸਾਦੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, **ਵਟ੍ਟਕਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੧੧੮) ਕਥੇਸਿ। ਏਵਂ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਕਾਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸਾਨੇ **ਅਤ੍ਤਦਣ੍ਡਸੁਤ੍ਤਂ** (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੯੪੧ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਸਿ।

ਰਾਜਾਨੋ ਪਸਨ੍ਨਾ – ''ਸਚੇ ਸਤ੍ਥਾ ਨਾਗਮਿਸ੍ਸ, ਮਯਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਲੋਹਿਤਨਦਿਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤਭਾਤਰੋ ਚ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਨ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਮ, ਸਾਸਨਪਟਿਸਾਸਨਮ੍ਪਿ ਨੋ ਆਹਰਣਕੋ ਨਾਭਵਿਸ੍ਸ। ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨੋ ਜੀਵਿਤਂ ਲਦ੍ਧਂ। ਸਚੇ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿਸ੍ਸ ਦੀਪਸਹਸ੍ਸਦ੍ਵਯਪਰਿਵਾਰਂ ਚਤੁਮਹਾਦੀਪਰਜ੍ਜਮਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗਤਂ ਅਭਵਿਸ੍ਸ, ਅਤਿਰੇਕਸਹਸ੍ਸਂ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਾ ਅਭਵਿਸ੍ਸਂਸੁ, ਤਤੋ ਖਤ੍ਤਿਯਪਰਿਵਾਰੋ ਅਵਿਚਰਿਸ੍ਸ। ਤਂ ਖੋ ਪਨੇਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਹਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਇਦਾਨਿਪਿ ਖਤ੍ਤਿਯਪਰਿਵਾਰੋਯੇਵ ਵਿਚਰਤੂ''ਤਿ ਉਭਯਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਅਡ੍ਢਤਿਯਾਨਿ ਅਡ੍ਢਤਿਯਾਨਿ ਕੁਮਾਰਸਤਾਨਿ ਅਦਂਸੁ। ਭਗਵਾਪਿ ਤੇ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇਸਂ ਗਰੁਗਾਰਵੇਨ ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਯਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਅਨਭਿਰਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਯੋਪਿ ਤੇਸਂ – ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਨ੍ਤੁ, ਘਰਾਵਾਸੋ ਨ ਸਣ੍ਠਾਤੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਚ ਅਤਿਰੇਕਤਰਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਂਸੁ।

ਭਗਵਾ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤੇਸਂ ਅਨਭਿਰਤਿਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ – ''ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਾਦਿਸੇਨ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਵਸਨ੍ਤਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਹਨ੍ਦ ਨੇਸਂ ਕੁਣਾਲਦਹਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਨਭਿਰਤਿਂ ਵਿਨੋਦੇਮੀ''ਤਿ ਕੁਣਾਲਦਹਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਤਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਣਾਲਦਹਨ੍ਤਿ? ਆਮ ਭਗਵਾਤਿ। ਯਦਿ ਏਵਂ ਏਥ ਗਚ੍ਛਾਮਾਤਿ। ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤਾਨਂ ਭਗਵਾ ਗਮਨਟ੍ਠਾਨਂ ਮਯਂ ਕਥਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ ਹੋਥ, ਅਹਂ ਮਮਾਨੁਭਾਵੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਕੁਣਾਲਦਹੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਹ – ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕੁਣਾਲਦਹੇ ਯੇਸਂ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਨਾਮਂ ਨ ਜਾਨਾਥ ਮਮਂ ਪੁਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ।

ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਂ ਕਥੇਸਿ। ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ, ਮਚ੍ਛਾਨਂਯੇਵ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਰੁਕ੍ਖਾਨਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਦ੍ਵਿਪਦਚਤੁਪ੍ਪਦਸਕੁਣਾਨਮ੍ਪਿ ਨਾਮਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਕੁਣੇਹਿ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਦਣ੍ਡਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਕੁਣਾਲਸਕੁਣਰਾਜਾ ਪੁਰਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਉਭੋਸੁ ਚ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਏਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੇਸਂ ਸਕੁਣਾਨਂ ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਰਿਵਾਰਾ ਏਤੇ ਏਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮਾਤਿ। ਏਵਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਮਮੇਵ ਵਂਸੋ ਮਮ ਪਵੇਣੀਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਤਾਵ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤੇ ਸਕੁਣੇ ਪਸ੍ਸਾਮ। ਯਂ ਪਨ ਭਗਵਾ ''ਅਯਮ੍ਪਿ ਮਮੇਵ ਵਂਸੋ ਮਮ ਪਵੇਣੀ''ਤਿ ਆਹ, ਤਂ ਸੋਤੁਕਾਮਮ੍ਹਾਤਿ। ਸੋਤੁਕਾਮਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇਤਿ? ਆਮ ਭਗਵਾਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਸੁਣਾਥਾਤਿ ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਸਤੇਹਿ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ **ਕੁਣਾਲਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੨.੨੧.ਕੁਣਾਲਜਾਤਕ) ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਅਨਭਿਰਤਿਂ ਵਿਨੋਦੇਸਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ, ਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਚ ਨੇਸਂ ਇਦ੍ਧਿਪਿ ਆਗਤਾ। ਭਗਵਾ ''ਹੋਤੁ ਤਾਵ ਏਤ੍ਤਕਂ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਮਨਕਾਲੇ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਨੇ ਓਤਰਿਂਸੁ।

ਭਗਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ – ''ਏਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸੀਦਥ। ਉਪਰਿਮਗ੍ਗਤ੍ਤਯਵਜ੍ਝਾਨਂ ਵੋ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ''ਭਗਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨਭਿਰਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ

ਕੁਣਾਲਦਹਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਨਭਿਰਤਿਂ ਵਿਨੋਦੇਸਿ, ਤਤ੍ਥ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਨੋ ਇਦਾਨਿ ਇਧ ਤਿਣ੍ਣਂ ਮਗ੍ਗਾਨਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਅਮ੍ਹੇਹਿ 'ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਮਯ'ਨ੍ਤਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪੁਰਿਸਪੁਰਿਸੇਹਿ ਨੋ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤੇ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸੀਦਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਪਬ੍ਭਾਰਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇਸੁ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ।

ਭਗਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾ, ਲਦ੍ਧੁਪਾਯਸ੍ਸ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਿਲਮਨਕਾਰਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਚ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ 'ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਗੁਣਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਤੇਸੁ ਆਗਤੇਸੁ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਦੇਵਤਾ ਏਕਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਹਾਸਮਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਵਿਤ੍ਤੇ ਓਕਾਸੇ ਮਯਾ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤਤੋ ਵਿਵਿਤ੍ਤੇ ਓਕਾਸੇ ਬੁਦ੍ਧਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ।

ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਤਤ੍ਥੇਰੋ ਸਹ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। **ਤਤੋ ਅਪਰੋ ਤਤੋ ਅਪਰੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸਤਾਪਿ ਪਦੁਮਿਨਿਯਂ ਪਦੁਮਾਨਿ ਵਿਯ ਵਿਕਸਿਂਸੁ। ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤਭਿਕ੍ਖੁ ''ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਵਿਨਿਬ੍ਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦਸਬਲਾਭਿਮੁਖੋ ਅਹੋਸਿ। **ਏਵਂ ਅਪਰੋਪਿ ਅਪਰੋਪੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਤ੍ਤਸਾਲਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾਵ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਪਠਮਂ ਆਗਤੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਗੁਣਂ ਆਰੋਚੇਤੁਕਾਮੋ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ? ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਮਗ੍ਗਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਦਸ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਦਸਯੇਵਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਹਰਾਯਮਾਨੋ ਨ ਕਥੇਸਿ, ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਹਰਾਯਮਾਨੋ ਨ ਕਥੇਸਿ। ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇ ਆਕਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਅਹੋ ਵਤ ਮਯਾ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਗੁਣਂ ਸਦੇਵਕੋ ਲੋਕੋ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਭਾਵਂ ਪਨ ਨਿਧਿਲਦ੍ਧਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤੁਕਾਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਓਸਟਮਤ੍ਤੇ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਰਿਯਮਣ੍ਡਲੇ ਪਾਚੀਨਯੁਗਨ੍ਧਰਪਰਿਕ੍ਖੇਪਤੋ ਅਬ੍ਭਾ ਮਹਿਕਾ ਧੂਮੋ ਰਜੋ ਰਾਹੂਤਿ, ਇਮੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਪਾਚੀਨਦਿਸਾਯ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਰਜਤਮਯਮਹਾਆਦਾਸਮਣ੍ਡਲਂ ਵਿਯ, ਨੇਮਿਵਟ੍ਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਯਮਾਨਰਜਤਚਕ੍ਕਸਸ੍ਸਿਰਿਕਂ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ, ਅਨਿਲਪਥਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਥ। ਇਤਿ ਏਵਰੂਪੇ ਖਣੇ ਲਯੇ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਮਹਾਵਨੇ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ।

ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਾਪਿ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਵਂਸੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤੇਪਿ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਕੁਲੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਭਗਵਾਪਿ ਖਤ੍ਤਿਯਗਬ੍ਭੇ ਜਾਤੋ, ਤੇਪਿ ਖਤ੍ਤਿਯਗਬ੍ਭੇ ਜਾਤਾ। ਭਗਵਾਪਿ ਰਾਜਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਤੇਪਿ ਰਾਜਪਬ੍ਬਜਿਤਾ। ਭਗਵਾਪਿ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਪਹਾਯ ਹਤ੍ਥਗਤਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜਂ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਤੇਪਿ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਪਹਾਯ ਹਤ੍ਥਗਤਾਨਿ ਰਜ੍ਜਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇ ਓਕਾਸੇ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ, ਸਯਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਪਰਿਵਾਰੋ, ਵੀਤਰਾਗੋ ਵੀਤਰਾਗਪਰਿਵਾਰੋ, ਵੀਤਦੋਸੋ ਵੀਤਦੋਸਪਰਿਵਾਰੋ, ਵੀਤਮੋਹੋ ਵੀਤਮੋਹਪਰਿਵਾਰੋ, ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹੋ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹਪਰਿਵਾਰੋ, ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸੋ ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸਪਰਿਵਾਰੋ, ਸਨ੍ਤੋ ਸਨ੍ਤਪਰਿਵਾਰੋ, ਦਨ੍ਤੋ ਦਨ੍ਤਪਰਿਵਾਰੋ, ਮੁਤ੍ਤੋ ਮੁਤ੍ਤਪਰਿਵਾਰੋ, ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਰੋਚਤੀਤਿ। ਵਣ੍ਣਭੂਮਿ ਨਾਮੇਸਾ, ਯਤ੍ਤਕਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਤ੍ਤਕਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ, ''ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਅਰਹਨ੍ਤੇਹੀ''ਤਿ।

ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਾਤਿ ਬਹੁਤਰਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ, ਮਨ੍ਦਾ ਨ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਅਸਞ੍ਞੀ ਅਰੂਪਾਵਚਰਦੇਵਤਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਦੇਵਤਾਯੋ ਚ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਕ੍ਕਮੋ – ਮਹਾਵਨਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਚਲਿਂਸੁ, ''ਆਯਾਮ ਭੋ! ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨਂ ਨਾਮ ਬਹੂਪਕਾਰਂ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਂ ਬਹੂਪਕਾਰਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਦਸ੍ਸਨਂ ਬਹੂਪਕਾਰਂ। ਆਯਾਮ ਆਯਾਮਾ''ਤਿ! ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਞ੍ਚ ਤਂਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤਪ੍ਪਤ੍ਤਖੀਣਾਸਵੇ ਚ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਤਾਸਂ ਤਾਸਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ

ਸਦ੍ਧਨੁਰਅਡ੍ਢਗਾვ◌ੁਤਗਾვ◌ੁਤਅਡ੍ਢਯੋਜਨਯੋਜਨਾਦਿვਸੇਨ ਤਿਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸვ◌ਿਤ੍ਥਤੇ ਹਿਮვਨ੍ਤੇ, ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਤੇਸਟ੍ਠਿਯਾ ਨਗਰਸਹਸ੍ਸੇਸੁ, ਨვਨვ◌ੁਤਿਯਾ ਦੋਣਮੁਖਸਤਸਹਸ੍ਸੇਸੁ, ਛਨვ◌ੁਤਿਯਾ ਪਟ੍ਟਨਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸੇਸੁ, ਛਪਣ੍ਣਾਸਾਯ ਰਤਨਾਕਰੇਸੂਤਿ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ, ਪੁਬ੍ਬვ◌ਿਦੇਹੇ, ਅਪਰਗੋਯਾਨੇ, ਉਤ੍ਤਰਕੁਰੁਮ੍ਹਿ, ਦ੍ვ◌ੀਸੁ ਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਸਹਸ੍ਸੇਸੂਤਿ ਸਕਲਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ੇ, ਤਤੋ ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ੇਤਿ ਏვ◌ਂ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ੇਸੁ ਦੇვਤਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਤਿ ვ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਞ੍ਹਿ ਇਧ ਦਸਲੋਕਧਾਤੁਯੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। ਤੇਨ ვ◌ੁਤ੍ਤੰ – ''ਦਸਹਿ ਚ ਲੋਕਧਾਤੂਹਿ ਦੇვਤਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਏვ◌ਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਹਿ ਦੇვਤਾਹਿ ਸਕਲਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਗਬ੍ਭੰ ਯਾვ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਸੂਚਿਘਰੇ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸੂਚੀਹਿ ვ◌ਿਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਸ੍ਸ ਏვ◌ਂ ਉਚ੍ਚਤ੍ਤਨੰ ვ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੰ – ਲੋਹਪਾਸਾਦੇ ਕਿਰ ਸਤ੍ਤਕੂਟਾਗਾਰਸਮੋ ਪਾਸਾਣੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਠਤ੍ვ◌ਾ ਅਧੋ ਖਿਤ੍ਤੋ ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਪਥვ◌ਿਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਏვ◌ਂ ਮਹਨ੍ਤੇ ਓਕਾਸੇ ਯਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਠਤ੍ვ◌ਾ ਖਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ვ◌ਾ ਧੂਮੋ ვ◌ਾ ਉਪਰਿ ਗਨ੍ਤੁੰ, ਉਪਰਿ ვ◌ਾ ਠਤ੍ვ◌ਾ ਖਿਤ੍ਤਸਾਸਪਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਓਤਰਿਤੁੰ ਅਨ੍ਤਰੰ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਏვ◌ਂ ਨਿਰਨ੍ਤਰਾ ਦੇვਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਯਥਾ ਖੋ ਪਨ ਚਕ੍ਕვਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੰ ਅਸਮ੍ਬਾਧੰ ਹੋਤਿ, ਆਗਤਾਗਤਾ ਮਹੇਸਕ੍ਖਾ ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਓਕਾਸੰ ਲਭਨ੍ਤਿਯੇვ, ਪਰਤੋ ਪਰਤੋ ਪਨ ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧੰ ਹੋਤਿ। ਏვਮੇვ ਭਗვਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੰ ਅਸਮ੍ਬਾਧੰ, ਆਗਤਾਗਤਾ ਮਹੇਸਕ੍ਖਾ ਦੇვ◌ਾ ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਚ ਓਕਾਸੰ ਲਭਨ੍ਤਿਯੇვ। ਅਪਿ ਸੁਦੰ ਭਗვਤੋ ਆਸਨ੍ਨਾਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ვ◌ਾਲਗ੍ਗਨਿਤ੍ਤੁਦਨਮਤ੍ਤੇ ਪਦੇਸੇ ਦਸਪਿ ვ◌ੀਸਤਿਪਿ ਦੇვ◌ਾ ਸੁਖੁਮੇ ਅਤ੍ਤਭਾვ◌ੇ ਮਾਪੇਤ੍ვ◌ਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਸਬ੍ਬਪਰਤੋ ਸਟ੍ਠਿ ਸਟ੍ਠਿ ਦੇვਤਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ।

ਸੁਦ੍ਧਾვ◌ਾਸਕਾਯਿਕਾਨਨ੍ਤਿ ਸੁਦ੍ਧਾვ◌ਾਸვ◌ਾਸੀਨੰ। ਸੁਦ੍ਧਾვ◌ਾਸਾ ਨਾਮ ਸੁਦ੍ਧਾਨੰ ਅਨਾਗਾਮਿਖੀਣਾਸვ◌ਾਨੰ ਆვ◌ਾਸਾ ਪਞ੍ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ। **ਏਤਦਹੋਸੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਅਹੋਸਿ? ਤੇ ਕਿਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ვ◌ਾ ਯਥਾ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ვ◌ੁਟ੍ਠਿਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਭვਨੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੇ ਭਤ੍ਤਗੇਹੰ ვ◌ਿਯ ਸੁਞ੍ਞਤੰ ਅਦ੍ਦਸੰਸੁ। ਤਤੋ ''ਕੁਹਿੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਗਤਾ''ਤਿ ਆვਜ੍ਜਨ੍ਤਾ ਮਹਾਸਮਾਗਮੰ ਞਤ੍ვ◌ਾ – ''ਅਯੰ ਸਮਾਗਮੋ ਮਹਾ, ਮਯੰ ਓਹੀਨਾ, ਓਹੀਨਕਾਨੰ ਪਨ ਓਕਾਸੋ ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਚ੍ਛਹਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ვ◌ਾ ਏਕੇਕੰ ਗਾਥੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ვ◌ਾ ਗਚ੍ਛਾਮ। ਤਾਯ ਮਹਾਸਮਾਗਮੇ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਭਾვ◌ਂ ਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਾਮ, ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਚ ვ◌ਣ੍ਣੰ ਭਾਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਇਤਿ ਤੇਸੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਆვਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤਾ ਏਤਦਹੋਸਿ।

ਭਗვਤੋ ਪੁਰਤੋ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁਨ੍ਤਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਭਗვਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਭਿਮੁਖਟ੍ਠਾਨੇਯੇვ ਓਤਿਣ੍ਣਾ ვ◌ਿਯ ਕਤ੍ვ◌ਾ ვ◌ੁਤ੍ਤਾ, ਨ ਖੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਏვ◌ਂ ਅਤ੍ਥੋ ვ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤੇ ਪਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਠਿਤਾਯੇვ ਗਾਥਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ვ◌ਾ ਏਕੋ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਮੁਖვਟ੍ਟਿਯੰ ਓਤਰਿ, ਏਕੋ ਦਕ੍ਖਿਣਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਮੁਖვਟ੍ਟਿਯੰ, ਏਕੋ ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਮੁਖვਟ੍ਟਿਯੰ, ਏਕੋ ਉਤ੍ਤਰਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਮੁਖვਟ੍ਟਿਯੰ ਓਤਰਿ। ਤਤੋ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਮੁਖვਟ੍ਟਿਯੰ ਓਤਿਣ੍ਣਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਨੀਲਕਸਿਣੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ვ◌ਾ ਨੀਲਰਸ੍ਮਿਯੋ ვ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ვ◌ਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਦੇვਤਾਨੰ ਮਣਿვਮ੍ਮੰ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ვ◌ਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਭਾვ◌ਂ ਜਾਨਾਪੇਤ੍ვ◌ਾ ਬੁਦ੍ਧვ◌ੀਥਿ ਨਾਮ ਕੇਨਚਿ ਉਤ੍ਤਰਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਹਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧვ◌ੀਥਿਯਾვ ਆਗਨ੍ਤ੍ვ◌ਾ ਭਗვਨ੍ਤੰ ਅਭਿვ◌ਾਦੇਤ੍ვ◌ਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤੋ ਖੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤੰ ਗਾਥੰ ਅਭਾਸਿ।

ਦਕ੍ਖਿਣਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਮੁਖვਟ੍ਟਿਯੰ ਓਤਿਣ੍ਣਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਪੀਤਕਸਿਣੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ვ◌ਾ ਸੁვਣ੍ਣਪਭੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ვ◌ਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਦੇვਤਾਨੰ ਸੁვਣ੍ਣਪਟੰ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤੋ ვ◌ਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਭਾვ◌ਂ ਜਾਨਾਪੇਤ੍ვ◌ਾ ਤਥੇვ ਅਕਾਸਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਮੁਖვਟ੍ਟਿਯੰ ਓਤਿਣ੍ਣਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਲੋਹਿਤਕਸਿਣੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ვ◌ਾ ਲੋਹਿਤਕਰਸ੍ਮਿਯੋ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ვ◌ਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਦੇვਤਾਨੰ ਰਤ੍ਤვਰਕਮ੍ਬਲੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ვ◌ਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਭਾვ◌ਂ ਜਾਨਾਪੇਤ੍ვ◌ਾ ਤਥੇვ ਅਕਾਸਿ। ਉਤ੍ਤਰਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਮੁਖვਟ੍ਟਿਯੰ ਓਤਿਣ੍ਣਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਓਦਾਤਕਸਿਣੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ვ◌ਾ ਓਦਾਤਰਸ੍ਮਿਯੋ ვ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ვ◌ਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕვ◌ਾਲ਼ਦੇვਤਾਨੰ ਸੁਮਨਕੁਸੁਮਪਟੰ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤੋ ვ◌ਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਭਾვ◌ਂ ਜਾਨਾਪੇਤ੍ვ◌ਾ ਤਥੇვ ਅਕਾਸਿ।

ਪਾਲਿਯਂ ਪਨ **ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵ◌ਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਂਸੁ**ਤਿ ਏਵ◌ਂ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਵ◌ਿਯ ਪੁਰਤੋ ਪਾਤੁਭਾਵ◌ੋ ਚ ਅਭਿਵ◌ਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਭਾਵ◌ੋ ਚ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋ, ਸੋ ਇਮਿਨਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਹੋਸਿ, ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪਨ ਦਸ੍ਸਿਤੋ। ਗਾਥਾਭਾਸਨਂ ਪਨ ਪਾਲਿਯਮ੍ਪਿ ਵ◌ਿਸੁਂ ਵ◌ਿਸੁਂਯੇਵ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਮਹਾਸਮਯੋ**ਤਿ ਮਹਾਸਮੂਹੋ। **ਪਵਨਂ** ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ ਵਨਸਣ੍ਡੋ। ਉਭਯੇਨਪਿ ਭਗਵ◌ਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਅਜ੍ਜ ਮਹਾਸਮੂਹੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਯੇਸਂ ਸੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ, ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਦੇਵਕਾਯਾ ਸਮਾਗਤਾ**ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਦੇਵਕਾਯਾ**ਤਿ ਦੇਵਘਟਾ। **ਆਗਤਮ੍ਹ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਸਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵ◌ਂ ਸਮਾਗਤੇ ਦੇਵਕਾਯੇ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਮਯਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਸਮੂਹਂ ਆਗਤਾ। ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ? **ਦਕ੍ਖਿਤਾਯੇ ਅਪਰਾਜਿਤਸਙ੍ਘ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਅਪਰਾਜਿਤਂ ਅਜ੍ਜੇਵ ਤਯੋ ਮਾਰੇ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਜਿਤਸਙ੍ਗਾਮਂ ਇਮਂ ਅਪਰਾਜਿਤਸਙ੍ਘਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤਮ੍ਹਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਪਨ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਭਾਸਿਤ੍ਵ◌ਾ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵ◌ਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾ, ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਚਕ੍ਕਵ◌ਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂਯੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਦੁਤਿਯੋ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਅਭਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖਵ**◌ੋਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਟ੍ਠਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ। **ਸਮਾਦਹਂਸੂ**ਤਿ ਸਮਾਧਿਨਾ ਯੋਜੇਸੁਂ। **ਚਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਨੋ ਉਜੁਕਂ ਅਕਂਸੂ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬੇ ਵਙ੍ਕਕੁਟਿਲਜਿਮ੍ਹਭਾਵ◌ੇ ਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਉਜੁਕਂ ਅਕਰਿਂਸੁ। **ਸਾਰਥੀਵ ਨੇਤ੍ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵ**◌ਾਤਿ ਯਥਾ ਸਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਸੁ ਸਿਨ੍ਧਵ◌ੇਸੁ ਓਧਸੁਪਤੋਦੋ ਸਾਰਥੀ ਸਬ੍ਬਯੋਤ੍ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਚੋਦੇਨ੍ਤੋ ਅਵ◌ਾਰੇਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵ◌ਂ ਛਲ਼ਙ੍ਗੁਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵ◌ਾਰਾ ਸਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ, ਏਤੇ ਦਟ੍ਠੁਂ ਇਧਾਗਤਮ੍ਹਾ ਭਗਵ◌ਾਤਿ, ਸੋਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਯਥਾਠਾਨੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਤਤਿਯੋ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਅਭਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਛੇਤ੍ਵ◌ਾ ਖੀਲ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਖੀਲਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ। **ਪਲਿਘ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਪਲਿਘਮੇਵ। **ਇਨ੍ਦਖੀਲ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਇਨ੍ਦਖੀਲਮੇਵ । **ਊਹਚ੍ਚ ਮਨੇਜਾ**ਤਿ ਏਤੇ ਤਣ੍ਹਾਏਜਾਯ ਅਨੇਜਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਨ੍ਦਖੀਲਂ ਊਹਚ੍ਚ ਸਮੂਹਨਿਤ੍ਵ◌ਾ ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤਿ। **ਸੁਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਨਿਰੁਪਕ੍ਕਿਲੇਸਾ। **ਵ◌ਿਮਲਾ**ਤਿ ਨਿਮ੍ਮਲਾ। ਇਦਂ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵ◌ੇਵਚਨਂ। **ਚਕ੍ਖੁਮਤਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਨ੍ਤੇਨ। **ਸੁਦਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਤੋਪਿ ਦਨ੍ਤਾ ਸੋਤਤੋਪਿ ਘਾਨਤੋਪਿ ਜਿਵ◌੍ਹਾਤੋਪਿ ਕਾਯਤੋਪਿ ਮਨਤੋਪਿ ਦਨ੍ਤਾ। **ਸੁਸੁਨਾਗਾ**ਤਿ ਤਰੁਣਨਾਗਾ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਵਚਨਤ੍ਥੋ – ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ **ਨਾਗਾ,** ਤੇਨ ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਪਹੀਨੇ ਕਿਲੇਸੇ ਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਨਾਗਾ, ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਆਗੁਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨਾਗਾ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵ◌ਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਮਹਾਨਿਦ੍ਦੇਸੇ (ਮਹਾਨਿ॰ ੮੦) ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਅਪਿਚ –

> ''ਆਗੁਂ ਨ ਕਰੋਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਲੋਕੇ,
> ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਗ ਵ◌ਿਸਜ੍ਜ ਬਨ੍ਧਨਾਨਿ।
> ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਨ ਸਜ੍ਜਤੀ ਵ◌ਿਮੁਤ੍ਤੋ,
> ਨਾਗੋ ਤਾਦਿ ਪਵ◌ੁਚ੍ਚਤੇ ਤਥਤ੍ਤਾ''ਤਿ॥ –

ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਸੁਸੁਨਾਗਾ**ਤਿ ਸੁਸੂ ਨਾਗਾ, ਸੁਸੁਨਾਗਭਾਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇ ਏਵਰੂਪੇ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇਨ ਯੋਗ੍ਗਾਚਰਿਯੇਨ ਦਮਿਤੇ ਤਰੁਣਨਾਗੇ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਆਗਤਮ੍ਹ ਭਗਵ◌ਾਤਿ। ਸੋਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਯਥਾਠਾਨੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਅਭਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਗਤਾਸੇ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕਸਰਣਗਮਨੇਨ ਗਤਾ। ਸੋਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਯਥਾਠਾਨੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਸਕਲਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੮. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਮਦ੍ਦਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਉਯ੍ਯਾਨੇ। ਤਞ੍ਹਿ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਮ੍ਹਿ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤੇ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਰਾ – ''ਅਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ ਗਬ੍ਭੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਤ੍ਤੁ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਕਿਂ ਮੇ ਇਮਿਨਾ''ਤਿ? ਗਬ੍ਭਪਾਤਨਤ੍ਥਂ ਕੁਚ੍ਛਿ ਮਦ੍ਦਾਪਿਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਮਦ੍ਦਕੁਚ੍ਛੀ''ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਂ। ਮਿਗਾਨਂ ਪਨ ਅਭਯਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ **ਮਿਗਦਾਯੋ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਯਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਹਿ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਧਨੁਗ੍ਗਹੇ ਚ ਧਨਪਾਲਕਞ੍ਚ ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ''ਸਹਤ੍ਥੇਨੇਵ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟਪਬ੍ਬਤਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕੂਟਾਗਾਰਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਿਲਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ, ''ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣੋ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਪਵਿਜ੍ਝਿ। ਮਹਾਥਾਮਵਾ ਕਿਰੇਸ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਹਤ੍ਥੀਨਂ ਬਲਂ ਧਾਰੇਤਿ। ਅਟ੍ਠਾਨਂ ਖੋ ਪਨੇਤਂ, ਯਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਰੂਪਕ੍ਕਮੇਨ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਾਭਿਮੁਖਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਆਕਾਸੇ ਅਞ੍ਞਾ ਸਿਲਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਸਿਲਾਨਂ ਸਮ੍ਪਹਾਰੇਨ ਮਹਨ੍ਤੋ ਪਾਸਾਣਸ੍ਸ ਸਕਲਿਕਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਦਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਅਭਿਹਨਿ, ਪਾਦੋ ਮਹਾਫਰਸੁਨਾ ਪਹਤੋ ਵਿਯ ਸਮੁਗ੍ਗਤਲੋਹਿਤੇਨ ਲਾਖਾਰਸਮਕ੍ਖਿਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਭਗਵਾ ਉਦ੍ਧਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਬਹੁ ਤਯਾ ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸੁਤਂ, ਯੋ ਤ੍ਵਂ ਪਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਵਧਕਚਿਤ੍ਤੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਲੋਹਿਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਗਵਤੋ ਅਫਾਸੁ ਜਾਤਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ''ਅਯਂ ਵਿਹਾਰੋ ਉਜ੍ਜਙ੍ਗਲੋ ਵਿਸਮੋ, ਬਹੂਨਂ ਖਤ੍ਤਿਯਾਦੀਨਞ੍ਚੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਞ੍ਚ ਅਨੋਕਾਸੋ''ਤਿ। ਤੇ ਤਥਾਗਤਂ ਮਞ੍ਚਸਿਵਿਕਾਯ ਆਦਾਯ ਮਦ੍ਦਕੁਚ੍ਛਿਂ ਨਯਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੋ ਸਕਲਿਕਾਯ ਖਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਭੁਸਾਤਿ ਬਲਵਤਿਯੋ। **ਸੁਦ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਦੁਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਖਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ। **ਤਿਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਬਹਲਾ। **ਖਰਾ**ਤਿ ਫਰੁਸਾ। **ਕਟੁਕਾ**ਤਿ ਤਿਖਿਣਾ। **ਅਸਾਤਾ**ਤਿ ਅਮਧੁਰਾ। ਨ ਤਾਸੁ ਮਨੋ ਅਪ੍ਪੇਤਿ, ਨ ਤਾ ਮਨਂ ਅਪ੍ਪਾਯਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਅਮਨਾਪਾ। ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ**ਤਿ ਵੇਦਨਾਧਿਵਾਸਨਸਤਿਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਅਵਿਹਞ੍ਞਮਾਨੋ**ਤਿ ਅਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨੋ, ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਸਾਯਿਤਾਯ ਵੇਦਨਾਨਂ ਵਸਂ ਅਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ।

ਸੀਹਸੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਾਮਭੋਗਿਸੇਯ੍ਯਾ, ਪੇਤਸੇਯ੍ਯਾ, ਸੀਹਸੇਯ੍ਯਾ, ਤਥਾਗਤਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਸੇਯ੍ਯਾ। ਤਤ੍ਥ ''ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਮਭੋਗੀ ਸਤ੍ਤਾ ਵਾਮੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਅਯਂ ਕਾਮਭੋਗਿਸੇਯ੍ਯਾ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸੇਨ ਸਯਾਨੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ''ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੇਤਾ ਉਤ੍ਤਾਨਾ ਸੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਅਯਂ ਪੇਤਸੇਯ੍ਯਾ। ਅਪ੍ਪਮਂਸਲੋਹਿਤਤ੍ਤਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਿਸਙ੍ਘਾਟਜਟਿਤਾ ਏਕੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸਯਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਉਤ੍ਤਾਨਾਵ ਸੇਨ੍ਤਿ। ''ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੀਹੋ ਮਿਗਰਾਜਾ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਅਨ੍ਤਰਸਤ੍ਥਿਮ੍ਹਿ ਅਨੁਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੇਤੀ''ਤਿ ਅਯਂ ਸੀਹਸੇਯ੍ਯਾ। ਤੇਜੁਸ੍ਸਦਤ੍ਤਾ ਹਿ ਸੀਹੋ ਮਿਗਰਾਜਾ ਦ੍ਵੇ ਪੁਰਿਮਪਾਦੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ, 'ਪਚ੍ਛਿਮਪਾਦੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਅਨ੍ਤਰਸਤ੍ਥਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਪਾਦਪਚ੍ਛਿਮਪਾਦਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਾਨਂ ਠਿਤੋਕਾਸਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪੁਰਿਮਪਾਦਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਸੀਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਤਿ, ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਸਯਿਤ੍ਵਾ ਪਬੁਜ੍ਝਮਾਨੋ ਨ ਉਤ੍ਤਸਨ੍ਤੋ ਪਬੁਜ੍ਝਤਿ, ਸੀਸਂ ਪਨ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਪਾਦਾਦੀਨਂ ਠਿਤੋਕਾਸਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਿ'। ਸਚੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਠਾਨਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਹੋਤਿ, ''ਨਯਿਦਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਜਾਤਿਯਾ, ਨ ਸੂਰਭਾਵਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪ''ਨ੍ਤਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਯਤਿ, ਨ ਗੋਚਰਾਯ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇ ਪਨ ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਜਾਤਿਯਾ ਚ ਸੂਰਭਾਵਸ੍ਸ ਚ ਅਨੁਰੂਪਮਿਦ''ਨ੍ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸੀਹਵਿਜਮ੍ਭਿਤਂ ਵਿਜਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਕੇਸਰਭਾਰਂ ਵਿਧੁਨਿਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਾਯ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਸੇਯ੍ਯਾ ਪਨ ''ਤਥਾਗਤਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਾਸੁ ਇਧ ਸੀਹਸੇਯ੍ਯਾ ਆਗਤਾ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਤੇਜੁਸ੍ਸਦਇਰਿਯਾਪਥਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਮਸੇਯ੍ਯਾ ਨਾਮ।

ਪਾਦੇ ਪਾਦਨ੍ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੇ ਵਾਮਪਾਦਂ। **ਅਚ੍ਚਾਧਾਯਾ**ਤਿ ਅਤਿਆਧਾਯ, ਈਸਕਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਠਪੇਤ੍ਵਾ । ਗੋਪ੍ਫਕੇਨ ਹਿ ਗੋਪ੍ਫਕੇ ਜਾਣੁਨਾ ਵਾ ਜਾਣੁਮ੍ਹਿ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਿਯਮਾਨੇ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਏਕਗ੍ਗਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਾ ਅਫਾਸੁਕਾ ਹੋਤਿ। ਯਥਾ

ਨ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਤਿ, ਏਵਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਠਪਿਤੇ ਵੇਦਨਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਏਕਗ੍ਗਂ ਹੋਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। **ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ**ਤਿ ਸਯਨਪਰਿਗ੍ਗਾਹਕਸਤਿਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ‘‘ਉਟ੍ਠਾਨਸਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ ਪਨੇਤ੍ਥ ਨ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਗਿਲਾਨਸੇਯ੍ਯਾ ਹੇਸਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ।

ਸਤ੍ਤਸਤਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸੁਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਗਿਲਾਨਸੇਯ੍ਯਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਤਾ। **ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸੀ**ਤਿ ਗਿਲਾਨਸੇਯ੍ਯਂ ਆਗਤਾਨਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ ਸਿਯਾ। ਇਮਾਸਂ ਪਨ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਧਿਵਾਸਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ‘‘ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਮਹਾਨੁਭਾਵਤਾ! ਏਵਰੂਪਾਸੁ ਨਾਮ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਸੁ ਵਿਕਾਰਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਿਰੀਸਯਨੇ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਸੁਵਣ੍ਣਰੂਪਕਂ ਵਿਯ ਅਨਿਞ੍ਜਮਾਨੇਨ ਕਾਯੇਨ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਅਧਿਕਤਰਂ ਮੁਖਵਣ੍ਣੋ ਵਿਰੋਚਤਿ, ਆਭਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਸਮ੍ਪਤਿ ਵਿਕਸਿਤਂ ਵਿਯ ਚ ਅਰਵਿਨ੍ਦਂ ਅਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਸੋਭਤਿ, ਕਾਯੇਪਿ ਵਣ੍ਣਾਯਤਨਂ ਇਦਾਨਿ ਸੁਸਮ੍ਮਟ੍ਠਕਞ੍ਚਨਂ ਵਿਯ ਵਿਪ੍ਪਸੀਦਤੀ’’ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਪਾਦਿ।

ਨਾਗੋ ਵਤ ਭੋਤਿ, ਏਤ੍ਥ **ਭੋ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਾਲਪਨਂ। ਬਲਵਨ੍ਤਟ੍ਠੇਨ **ਨਾਗੋ। ਨਾਗਵਤਾ**ਤਿ ਨਾਗਭਾਵੇਨ। **ਸੀਹੋ ਵਤਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਅਸਨ੍ਤਾਸਨਟ੍ਠੇਨ **ਸੀਹੋ**। ਬ੍ਯਤ੍ਤੁਪਰਿਚਯਟ੍ਠੇਨ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਜਾਨਨੇਨ ਵਾ **ਆਜਾਨੀਯੋ**। ਅਪ੍ਪਟਿਸਮਟ੍ਠੇਨ **ਨਿਸਭੋ**। ਗਵਸਤਜੇਟ੍ਠਕੋ ਹਿ ਉਸਭੋ, ਗਵਸਹਸ੍ਸਜੇਟ੍ਠਕੋ ਵਸਭੋ, ਗਵਸਤਸਹਸ੍ਸਜੇਟ੍ਠਕੋ ਨਿਸਭੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਅਪ੍ਪਟਿਸਮਟ੍ਠੇਨ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ। ਤੇਨੇਵਤ੍ਥੇਨ ਇਧ ‘‘ਨਿਸਭੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਧੁਰਵਾਹਟ੍ਠੇਨ **ਧੋਰਯ੍ਹੋ**। ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਟ੍ਠੇਨ **ਦਨ੍ਤੋ**।

ਪਸ੍ਸਾਤਿ ਅਨਿਯਮਿਤਾਣਤ੍ਤਿ। **ਸਮਾਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਮਾਧਿਂ। **ਸੁਵਿਮੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਵਿਮੁਤ੍ਤਂ। ਰਾਗਾਨੁਗਤਂ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਭਿਨਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਦੋਸਾਨੁਗਤਂ ਅਪਨਤਂ। ਤਦੁਭਯਪਟਿਕ੍ਖੇਪੇਨ **ਨ ਚਾਭਿਨਤਂ ਨ ਚਾਪਨਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਨ ਚ ਸਸਙ੍ਖਾਰਨਿਗ੍ਗਯ੍ਹਵਾਰਿਤਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸਪ੍ਪਯੋਗੇਨ ਕਿਲੇਸੇ ਨਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾਰਿਤਵਤਂ, ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਪਨ ਛਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਵਤਂ ਫਲਸਮਾਧਿਨਾ ਸਮਾਹਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਹੇਠੇਤਬ੍ਬਂ ਘਟ੍ਟੇਤਬ੍ਬਂ। **ਅਦਸ੍ਸਨਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਣਾ। ਅਞ੍ਞਾਣੀ ਹਿ ਅਨ੍ਧਬਾਲੋਵ ਏਵਰੂਪੇ ਸਤ੍ਥਰਿ ਅਪਰਜ੍ਝੇਯ੍ਯਾਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਘਟ੍ਟਯਮਾਨਾ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਪਞ੍ਚਵੇਦਾਤਿ ਇਤਿਹਾਸਪਞ੍ਚਮਾਨਂ ਵੇਦਾਨਂ ਧਾਰਕਾ। **ਸਤਂ ਸਮ**ਨ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸਸਤਂ। **ਤਪਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਤਪਨਿਸ੍ਸਿਤਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਚਰ**ਨ੍ਤਿ ਚਰਨ੍ਤਾ। **ਨ ਸਮ੍ਮਾਵਿਮੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਚੇਪਿ ਏਵਰੂਪਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਨੇਸਂ ਸਮ੍ਮਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਨ ਹੋਤਿ। **ਹੀਨਤ੍ਤਰੂਪਾ ਨ ਪਾਰਂ ਗਮਾ ਤੇ**ਤਿ ਹੀਨਤ੍ਤਸਭਾਵਾ ਤੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨਙ੍ਗਮਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ‘‘ਹੀਨਤ੍ਥਰੂਪਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਹੀਨਤ੍ਥਜਾਤਿਕਾ ਪਰਿਹੀਨਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਣ੍ਹਾਧਿਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟਾ। **ਵਤਸੀਲਬਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਅਜਵਤਕੁਕ੍ਕੁਰਵਤਾਦੀਹਿ ਚ ਵਤੇਹਿ ਤਾਦਿਸੇਹੇਵ ਚ ਸੀਲੇਹਿ ਬਦ੍ਧਾ। **ਲੂਖਂ ਤਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਾਤਪਤਾਪਨਂ ਕਣ੍ਟਕਸੇਯ੍ਯਾਦਿਕਂ ਤਪਂ। ਇਦਾਨਿ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਸਾਸਨਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਭਾਵਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ **ਨ ਮਾਨਕਾਮਸ੍ਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵਾਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਪਠਮਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਧੀਤੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੩੯. ਨਵਮੇ **ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧੀਤਾ**ਤਿ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਸ੍ਸ ਨਾਮ ਵਸ੍ਸਵਲਾਹਕਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਧੀਤਾ। **ਅਭਿਵਨ੍ਦੇ**ਤਿ ਭਗਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਾਮਿ। **ਚਕ੍ਖੁਮਤਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਨ੍ਤੇਨ ਤਥਾਗਤੇਨ। **ਧਮ੍ਮੋ ਅਨੁਬੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ, ‘‘ਇਦਂ ਮਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਰੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕੇਵਲਂ ਸੁਤਂਯੇਵ ਆਸੀ’’ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸਾਹਂ ਦਾਨੀ**ਤਿ, ਸਾ ਅਹਂ ਇਦਾਨਿ। **ਸਕ੍ਖਿ ਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ, ਪਟਿਵੇਧਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਮੇਵ ਜਾਨਾਮਿ। **ਵਿਗਰਹਨ੍ਤਾ**ਤਿ, ‘‘ਹੀਨਕ੍ਖਰਪਦਬ੍ਯਞ੍ਜਨੋ’’ਤਿ ਵਾ ‘‘ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ’’ਤਿ ਵਾ ਏਵਂ ਗਰਹਨ੍ਤਾ। **ਰੋਰੁ**ਵਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਰੋਰੁਵਾ – ਧੂਮਰੋਰੁਵੋ ਚ ਜਾਲਰੋਰੁਵੋ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਧੂਮਰੋਰੁਵੋ ਵਿਸੁਂ ਹੋਤਿ, ਜਾਲਰੋਰੁਵੋਤਿ ਪਨ ਅਵੀਚਿਮਹਾਨਿਰਯਸ੍ਸੇਵੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਜਲਨ੍ਤੇ ਜਲਨ੍ਤੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਰਵਂ ਰਵਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ‘‘ਰੋਰੁਵੋ’’ਤਿ

ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਘੋਰ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਰੁਣਂ। **ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਉਪਸਮੇਨ ਉਪੇਤਾ**ਤਿ ਰੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਣਖਨ੍ਤਿਯਾ ਚ ਰਾਗਾਦਿਉਪਸਮੇਨ ਚ ਉਪੇਤਾਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਦੁਤਿਯਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਧੀਤੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੦. ਦਸਮੇ **ਧਮ੍ਮਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਚ ਸਦ੍ਦੇਨ ਸਙ੍ਘਞ੍ਚ, ਇਤਿ ਤੀਣਿ ਰਤਨਾਨਿ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਇਧਾਗਤਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਅਤ੍ਥਵਤੀ**ਤਿ, ਅਤ੍ਥਵਤਿਯੋ। **ਬਹੁਨਾਪਿ ਖੋ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸਾ ਅਭਾਸਿ, ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਬਹੁਨਾਪਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਹਂ ਵਿਭਜੇਯ੍ਯਂ। **ਤਾਦਿਸੋ ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ, ਤਾਦਿਸੋ ਹਿ ਅਯਂ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮੋ, ਤਂਸਣ੍ਠਿਤੋ ਤਪ੍ਪਟਿਭਾਗੋ ਬਹੂਹਿ ਪਰਿਯਾਯੇਹਿ ਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਲਪਯਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ, ਕਥਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਯਾਵਤਾ ਮੇ ਮਨਸਾ ਪਰਿਯਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਤ੍ਤਕਂ ਮਯਾ ਮਨਸਾ ਪਰਿਯਾਪੁਟਂ, ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਂ ਦਿਵਸਂ ਅਵਤ੍ਵਾ ਮਧੁਪਟਲਂ ਪੀਲ਼ੇਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਸਤੁਲ੍ਲਪਕਾਯਿਕਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

੫. ਆਦਿਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ

੧. ਆਦਿਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੧. ਆਦਿਤ੍ਤਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਜਰਾਯ ਮਰਣੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਤਂ, ਰਾਗਾਦੀਹਿ ਪਨ ਏਕਾਦਸਹਿ ਅਗ੍ਗੀਹਿ ਲੋਕੋ ਆਦਿਤ੍ਤੋਵ। **ਦਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਦਾਨਚੇਤਨਾਯ। **ਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੁਨੀਹਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਨਪੁਞ੍ਞਚੇਤਨਾਹਿ ਦਾਯਕਸ੍ਸੇਵ ਹੋਤਿ ਘਰਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਵਿਯ ਨੀਹਤਭਣ੍ਡਕਂ, ਤੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਚੋਰਾ ਹਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਦਿਨ੍ਨੇ ਭੋਗੇ ਚੋਰਾਪਿ ਹਰਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨੋਪਿ, ਅਗ੍ਗਿਪਿ ਡਹਤਿ, ਠਪਿਤਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਅਨ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਮਰਣੇਨ। **ਸਰੀਰਂ ਸਪਰਿਗ੍ਗਹ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਞ੍ਚੇਵ ਚੋਰਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਅਵਿਨਟ੍ਠਭੋਗੇ ਚ। **ਸਗ੍ਗਮੁਪੇਤੀ**ਤਿ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਮਹਾਰਾਜਾਦਯੋ ਵਿਯ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ਕਿਂਦਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੨. ਦੁਤਿਯੇ **ਅਨ੍ਨਦੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਤਿਬਲਵਾਪਿ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਅਭੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਭੁਤ੍ਵਾ ਪਨ ਦੁਬ੍ਬਲੋਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਅਨ੍ਨਦੋ ਬਲਦੋ''ਤਿ ਆਹ। **ਵਤ੍ਥਦੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਸੁਰੂਪੋਪਿ ਦੁਚ੍ਚੋਲ਼ੋ ਵਾ ਅਚੋਲ਼ੋ ਵਾ ਵਿਰੂਪੋ ਹੋਤਿ ਓਹੀਲ਼ਿਤੋ ਦੁਦ੍ਦੂਸਿਕੋ, ਵਤ੍ਥਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੋਭਤਿ , ਤਸ੍ਮਾ ''ਵਤ੍ਥਦੋ ਹੋਤਿ ਵਣ੍ਣਦੋ''ਤਿ ਆਹ। **ਯਾਨਦੋ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨਾਦੀਨਂ ਦਾਯਕੋ। ਤੇਸੁ ਪਨ –

> ''ਨ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਤਿ,
> ਨ ਅਸ੍ਸਯਾਨਂ, ਨ ਰਥੇਨ ਯਾਤੁਂ।
> ਇਦਞ੍ਚ ਯਾਨਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਤਿ,
> ਉਪਾਹਨਾ ਰਕ੍ਖਤੋ ਸੀਲਖਨ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਮਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਕਤ੍ਤਰਯਟ੍ਠਿਮਞ੍ਚਪੀਠਾਨਂ ਦਾਯਕੋ, ਯੋ ਚ ਮਗ੍ਗਂ ਸੋਧੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਸੇਤੁਂ ਕਰੋਤਿ, ਨਾਵਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਿ, ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਯਾਨਦੋਵ ਹੋਤਿ। **ਸੁਖਦੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਯਾਨਸ੍ਸ ਸੁਖਾਵਹਨਤੋ ਸੁਖਦੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਚਕ੍ਖੁਦੋ**ਤਿ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਚਕ੍ਖੁਮਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਰੂਪਦਸ੍ਸਨਾਭਾਵਤੋ ਦੀਪਦੋ ਚਕ੍ਖੁਦੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰੋ ਵਿਯ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਪਦਮ੍ਪਿ ਲਭਤਿ।

ਸਬ੍ਬਦਦੋ ਹੋਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂਯੇਵ ਬਲਾਦੀਨਂ ਦਾਯਕੋ ਹੋਤਿ। ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਗਾਮੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਲਦ੍ਧਾ ਆਗਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸੀਤਲਾਯ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਸ੍ਸਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਮਞ੍ਚੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਹਿ ਕਾਯੇ ਬਲਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਬਹਿ ਵਿਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਕਾਯੇ ਵਣ੍ਣਾਯਤਨਂ ਵਾਤਾਤਪੇਹਿ ਝਾਯਤਿ, ਪਤਿਸ੍ਸਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਧਾਯ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚ ਵਿਸਭਾਗਸਨ੍ਤਤਿ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਸਭਾਗਸਨ੍ਤਤਿ ਓਕ੍ਕਮਤਿ, ਵਣ੍ਣਾਯਤਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਬਹਿ ਵਿਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਕਣ੍ਟਕੋ ਵਿਜ੍ਝਤਿ, ਖਾਣੁ ਪਹਰਤਿ, ਸਰੀਸਪਾਦਿਪਰਿਸ੍ਸਯੋ ਚੇਵ ਚੋਰਭਯਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਪਤਿਸ੍ਸਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਧਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬੇਤੇ ਪਰਿਸ੍ਸਯਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਪੀਤਿਸੁਖਂ, ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਮਨਸਿਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮਸੁਖਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਥਾ ਬਹਿ ਵਿਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਸੇਦਾ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਫਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਵਿਸਨਕ੍ਖਣੇ ਕੂਪੇ ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਦੀਨਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ। ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਨ ਅਕ੍ਖਿਪਸਾਦੋ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਦ੍ਵਾਰਕਵਾਟਵਾਤਪਾਨਮਞ੍ਚਪੀਠਾਦੀਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਸੋ ਚ ਸਬ੍ਬਦਦੋ ਹੋਤਿ, ਯੋ ਦਦਾਤਿ ਉਪਸ੍ਸਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਮਤਂਦਦੋ ਚ ਸੋ ਹੋਤੀਤਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਮਰਣਦਾਨਂ ਨਾਮ ਦੇਤਿ। **ਯੋ ਧਮ੍ਮਮਨੁਸਾਸਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਸਾਸਤਿ, ਅਟ੍ਠਕਥਂ ਕਥੇਤਿ, ਪਾਲ਼ਿਂ ਵਾਚੇਤਿ, ਪੁਚ੍ਛਿਤਪਞ੍ਹਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ, ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਂ ਕਰੋਤਿ, ਸਬ੍ਬੋਪੇਸ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਸਾਸਤਿ ਨਾਮ। ਸਬ੍ਬਦਾਨਾਨਞ੍ਚ ਇਦਂ ਧਮ੍ਮਦਾਨਮੇਵ ਅਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

''ਸਬ੍ਬਦਾਨਂ ਧਮ੍ਮਦਾਨਂ ਜਿਨਾਤਿ,
ਸਬ੍ਬਰਸਂ ਧਮ੍ਮਰਸੋ ਜਿਨਾਤਿ।
ਸਬ੍ਬਰਤਿਂ ਧਮ੍ਮਰਤਿ ਜਿਨਾਤਿ,
ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯੋ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਂ ਜਿਨਾਤੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੫੪)। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਅਨ੍ਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੩. ਤਤਿਯੇ **ਅਭਿਨਨ੍ਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ। **ਭਜਤੀ**ਤਿ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਗਹਪਤਿਸੀਵਲਿਤ੍ਥੇਰਾਦਿਕੇ ਵਿਯ ਪਚ੍ਛਤੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਇਧਲੋਕੇ ਪਰਲੋਕੇ ਚ ਅਨ੍ਨਦਾਯਕਮੇਵ ਅਨੁਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਏਕਮੂਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੪. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਏਕਮੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਤਣ੍ਹਾਯ ਮੂਲਂ, ਤਣ੍ਹਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ। ਇਧ ਪਨ ਤਣ੍ਹਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਸ੍ਸਤੁਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਆਵਟ੍ਟਤੀਤਿ **ਦ੍ਵਿਰਾਵਟ੍ਟਾ**। ਸਾ ਚ ਰਾਗਾਦੀਹਿ ਤੀਹਿ ਮਲੇਹਿ **ਤਿਮਲਾ**। ਤਤ੍ਰਾਸ੍ਸਾ ਮੋਹੋ ਸਹਜਾਤਕੋਟਿਯਾ ਮਲਂ ਹੋਤਿ, ਰਾਗਦੋਸਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਕੋਟਿਯਾ। ਪਞ੍ਚ ਪਨ ਕਾਮਗੁਣਾ ਅਸ੍ਸਾ ਪਤ੍ਥਰਣਟ੍ਠਾਨਾ, ਤੇਸੁ ਸਾ ਪਤ੍ਥਰਤੀਤਿ **ਪਞ੍ਚਪਤ੍ਥਰਾ**। ਸਾ ਚ ਅਪੂਰਣੀਯਟ੍ਠੇਨ **ਸਮੁਦ੍ਦੋ**। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਬਾਹਿਰੇਸੁ ਪਨੇਸਾ ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨੇਸੁ ਆਵਟ੍ਟਤਿ ਪਰਿਵਟ੍ਟਤੀਤਿ **ਦ੍ਵਾਦਸਾਵਟ੍ਟਾ**। ਅਪਤਿਟ੍ਠਟ੍ਠੇਨ ਪਨ **ਪਾਤਾਲੋ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਏਕਮੂਲਂ...ਪੇ॰... ਪਾਤਾਲਂ, ਅਤਰਿ ਇਸਿ, ਉਤ੍ਤਰਿ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਅਨੋਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੫. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਨੋਮਨਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਗੁਣਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਅਵੇਕਲ੍ਲਨਾਮਂ, ਪਰਿਪੂਰਨਾਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਪੁਣਤ੍ਥਦਸ੍ਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਭਗਵਾ ਸਣ੍ਹਸੁਖੁਮੇ ਖਨ੍ਧਨ੍ਤਰਾਦਯੋ ਅਤ੍ਥੇ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨਿਪੁਣਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ। **ਪਞ੍ਞਾਦਦ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਵਯਪਞ੍ਞਾਧਿਗਮਾਯ ਪਟਿਪਦਂ ਕਥਨਵਸੇਨ

ਪਞ੍ਞਾਯ ਦਾਯਕਂ। **ਕਾਮਾਲਯੇ ਅਸਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਾਲਯੇ ਅਲਗ੍ਗਂ। **ਕਮਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਭਗਵਾ ਮਹਾਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇਯੇਵ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇਨ ਗਤੋ, ਨ ਇਦਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਤੀਤਂ ਪਨ ਉਪਾਦਾਯ ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਮਹੇਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਂ ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧਾਦੀਨਂ ਏਸਿਤਾਰਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤਾਰਨ੍ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਅਚ੍ਛਰਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੬. ਛਟ੍ਠੇ **ਅਚ੍ਛਰਾਗਣਸਙ੍ਘੁਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਕਿਰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਪੂਰਯਮਾਨੋ ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਮਾਤਿਕਂ ਪਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਂ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਤਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਸਲ੍ਲਹੁਕਵੁਤ੍ਤਿਕੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯੋ ਭਗਵਤਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਸਯਨਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋਤਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ। ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ''ਪਮਾਦਸ੍ਸ ਭਾਯਾਮੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਚਕਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਿਵਾ ਚ ਨਿਰਾਹਾਰੋ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਮਨਸਾਕਾਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਸਤ੍ਥਕਵਾਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਯਾਦਿਯਿਂਸੁ। ਸੋ ਧੁਰਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਯੋ ਹਿ ਕੋਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨੋ ਵਾ ਆਲਮ੍ਬਨਤ੍ਥਮ੍ਭਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤੋ ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਕੋਟਿਯਂ ਚੀਵਰਂ ਸੀਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਅਲਙ੍ਕਤਧਮ੍ਮਾਸਨੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਰੋਤਿ, ਸਬ੍ਬੋ ਸੋ ਧੁਰਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲਂ ਕਰੋਤਿ ਨਾਮ। ਇਤਿ ਅਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਮਨ੍ਦਤਾਯ ਆਸਵਕ੍ਖਯਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਮਹਾਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਤੋਰਣਂ ਵਿਯ ਤਿਗਾਵੁਤੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਅਨ੍ਤੋਵਿਮਾਨੇ ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾ ਅਚ੍ਛਰਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਵਿਮਾਨਸਾਮਿਕੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਆਗਤੋ, ਰਮਯਿਸ੍ਸਾਮ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤੂਰਿਯਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ। ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਨ ਤਾਵ ਚੁਤਭਾਵਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਸਞ੍ਞੀਯੇਵ ਅਚ੍ਛਰਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਗਤਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜੀ। ਪਂਸੁਕੂਲਿਕੋ ਵਿਯ ਉਪਰਿ ਠਿਤਂ ਘਨਦੁਕੂਲਂ ਏਕਂਸਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਂਸਕੂਟਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਓਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਧੋਮੁਖੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਾਯਵਿਕਾਰੇਨੇਵ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ''ਸਮਣਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਅਯ੍ਯ, ਦੇਵਪੁਤ੍ਤ, ਦੇਵਲੋਕੋ ਨਾਮਾਯਂ, ਨ ਸਮਣਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣੋਕਾਸੋ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨੋਕਾਸੋ''ਤਿ। ਸੋ ਤਥੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਦੇਵਤਾ ''ਨ ਤਾਵਾਯਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤੀ''ਤਿ ਤੂਰਿਯਾਨਿ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਥਾਪਿ ਅਨੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਕਾਯਿਕਂ ਆਦਾਸਂ ਪੁਰਤੋ ਠਪਯਿਂਸੁ। ਸੋ ਛਾਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚੁਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ, ''ਨ ਮਯਾ ਇਮਂ ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮੋ ਕਤੋ, ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਕਤੋ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਅਹੋਸਿ, ''ਸੁਵਣ੍ਣਪਟਂ ਪਟਿਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਕ੍ਕਯਿਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧਟ੍ਠਾਨਂ ਓਤਿਣ੍ਣਮਲ੍ਲੋ ਮੂਲਕਮੁਟ੍ਠਿਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ। ਸੋ – ''ਅਯਂ ਸਗ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਸੁਲਭਾ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਦੁਲ੍ਲਭੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਮਾਨਂ ਅਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾਵ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨੇਨੇਵ ਸੀਲੇਨ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮ੍ਮ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਅਚ੍ਛਰਾਗਣਸਙ੍ਘੁਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਾਗਣੇਨ ਗੀਤਵਾਦਿਤਸਦ੍ਦੇਹਿ ਸਙ੍ਘੋਸਿਤਂ। **ਪਿਸਾਚਗਣਸੇਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਮੇਵ ਅਚ੍ਛਰਾਗਣਂ ਪਿਸਾਚਗਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਦਤਿ। ਵ**ਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਨ੍ਦਨਵਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਨਿਯਾਮਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਰੁਭਾਵੇਨ ਦੇਵਗਣਂ ''ਦੇਵਗਣੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਨ ਰੋਚੇਤਿ। ''ਪਿਸਾਚਗਣੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਨਨ੍ਦਨਵਨਞ੍ਚ ''ਨਨ੍ਦਨ''ਨ੍ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ''ਮੋਹਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ । **ਕਥਂ ਯਾਤ੍ਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਕਥਂ ਨਿਗ੍ਗਮਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਥਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਦਟ੍ਠਾਨਭੂਤਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਥ ਭਗਵਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ''ਅਤਿਸਲ੍ਲਿਖਤੇਵ ਅਯਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ? ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ – ''ਅਯਂ ਅਚ੍ਚਾਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਤਾਯ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਅਜ੍ਜਾਪਿਸ੍ਸ ਚਙ੍ਕਮਨਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਸੀਲੇਨ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਅਕਤਾਭਿਨਿਵੇਸਸ੍ਸ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸ ਅਕਤਪਰਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨੋ ਚਿਤ੍ਤਕਾਰੋ

ਭਿਤ੍ਤਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਵਿਯ – ''ਸੀਲਂ ਤਾਵ ਸੋਧੇਹਿ, ਸਮਾਧਿਂ ਭਾਵੇਹਿ, ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਪਞ੍ਞਂ ਉਜੁਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਪਠਮਂ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪ੍ਪਟਿਪਦਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਕਾਰਕਸ੍ਸ ਪਨ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਪਦਟ੍ਠਾਨਭੂਤਂ ਸਣ੍ਹਸੁਖੁਮਂ ਸੁਞ੍ਞਤਾਵਿਪਸ੍ਸਨਂਯੇਵ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਕਾਰਕੋ ਅਭਿਨ੍ਨਸੀਲੋ, ਏਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਅਸ੍ਸ ਅਨਾਗਤੋਤਿ ਸੁਞ੍ਞਤਾਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ **ਉਜੁਕੋ ਨਾਮਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਉਜੁਕੋ**ਤਿ ਕਾਯਵਙ੍ਕਾਦੀਨਂ ਅਭਾਵਤੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਉਜੁਕੋ ਨਾਮ। **ਅਭਯਾ ਨਾਮ ਸਾ ਦਿਸਾ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ''ਅਭਯਾ ਨਾਮ ਸਾ ਦਿਸਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਰਥੋ ਅਕੂਜਨੋ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਪਾਕਤਿਕਰਥੋ ਅਕ੍ਖੇ ਵਾ ਅਨਬ੍ਭਞ੍ਜਿਤੇ ਅਤਿਰੇਕੇਸੁ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਅਭਿਰੁਲ੍ਹੇਸੁ ਕੂਜਤਿ ਵਿਰਵਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ। ਸੋ ਹਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯਾਪਿ ਪਾਣਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਅਭਿਰੁਹਨ੍ਤੇਸੁ ਨ ਕੂਜਤਿ ਨ ਵਿਰਵਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਅਕੂਜਨੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੇਹਿ ਸਂਯੁਤੋ**ਤਿ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਵੀਰਿਯਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੇਹਿ ਸਂਯੁਤ੍ਤੋ।

ਹਿਰੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਹਿਰਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਤਸ੍ਸ ਅਪਾਲਮ੍ਬੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਬਾਹਿਰਕਰਥਸ੍ਸ ਰਥੇ ਠਿਤਾਨਂ ਯੋਧਾਨਂ ਅਪਤਨਤ੍ਥਾਯ ਦਾਰੁਮਯਂ ਅਪਾਲਮ੍ਬਨਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਇਮਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਰਥਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਅਪਾਲਮ੍ਬਨਂ। **ਸਤਜਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਰਥਸ੍ਸ ਸੀਹਚਮ੍ਮਾਦਿਪਰਿਵਾਰੋ ਵਿਯ ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਮਗ੍ਗਰਥਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਤਿ ਪਰਿਵਾਰਣਂ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਗ੍ਗਂ । **ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਪੁਰੇਜਵ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਪੁਰੇਜਵਾ ਅਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਯਾਯਿਕਾਤਿ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਪੁਰੇਜਵੋ, ਤਂ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਪੁਰੇਜਵਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਪਠਮਤਰਂ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇਹਿ ਕਾਣਕੁਣਿਆਦੀਨਂਨੀਹਰਣੇਨ ਮਗ੍ਗੇ ਸੋਧਿਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਰਾਜਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਵਸੇਨ ਖਨ੍ਧਾਦੀਸੁ ਸੋਧਿਤੇਸੁ ਪਚ੍ਛਾ ਭੂਮਿਲਦ੍ਧਵਟ੍ਟਂ ਪਰਿਜਾਨਮਾਨਾ ਮਗ੍ਗਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਧਮ੍ਮਾਹਂ ਸਾਰਥਿਂ ਬ੍ਰੂਮਿ, ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਪੁਰੇਜਵ''ਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸਾਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਦੀਪੇਸਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਰਞ੍ਞੋ ਭੋਜਨਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੁਖਪ੍ਪਮਾਣੇ ਕਬਲ਼ੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇ ਅਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੁਖਪ੍ਪਮਾਣੇਨੇਵ ਤਤੋ ਕਬਲ਼ਂ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਭਗਵਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟੇਨ ਦੇਸਨਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇਪਿ ਸਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਾਨੁਰੂਪੇਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮੀਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਵਨਰੋਪਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੭. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਾ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਕੇ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਾ, ਕੇ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਪਞ੍ਹਂ ਥਾਵਰਵਤ੍ਥੁਨਾ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ **ਆਰਾਮਰੋਪਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਆਰਾਮਰੋਪਾ**ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਾਰਾਮਫਲਾਰਾਮਰੋਪਕਾ। **ਵਨਰੋਪਾ**ਤਿ ਸਯਂਜਾਤੇ ਅਰੋਪਿਮਵਨੇ ਸੀਮਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਬੋਧਿਚਙ੍ਕਮਨਮਣ੍ਡਪਕੁਟਿਲੇਣਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਨਂ ਕਾਰਕਾ ਛਾਯੂਪਗੇ ਰੁਕ੍ਖੇ ਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਦਦਮਾਨਾਪਿ ਵਨਰੋਪਾਯੇਵ ਨਾਮ। **ਸੇਤੁਕਾਰਕਾ**ਤਿ ਵਿਸਮੇ ਸੇਤੁਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਉਦਕੇ ਨਾਵਂ ਪਟਿਯਾਦੇਨ੍ਤਿ । **ਪਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਨੀਯਦਾਨਸਾਲਂ। **ਉਦਪਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਤਲ਼ਾਕਾਦਿਂ। **ਉਪਸ੍ਸਯ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਸਾਗਾਰਂ। ''ਉਪਾਸਯ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਸਦਾ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਵਡ੍ਢਤੀਤਿ ਨ ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਾ ਵਿਤਕ੍ਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਵਡ੍ਢਤਿ। ਯਦਾ ਯਦਾ ਪਨ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤਿ, ਤਦਾ ਤਦਾ ਤਸ੍ਸ ਵਡ੍ਢਤਿ। ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਸਦਾ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਵਡ੍ਢਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਾ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਤੇਨਪਿ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਾ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਅਥ ਵਾ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਦਸ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਾ। ਤੇਨੇਵ ਚ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਜੇਤਵਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੮. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਇਦੰ ਹਿ ਤੰ ਜੇਤਵਨਨ੍ਤਿ** ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਜੇਤਵਨਸ੍ਸ ਚੇਵ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਨਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣਭਣਨਤ੍ਥਂ ਆਗਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਇਸਿਸਙ੍ਘਨਿਸੇਵਿਤਨ੍ਤਿ** ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਨਿਸੇਵਿਤਂ।

ਏਵਂ ਪਠਮਗਾਥਾਯ ਜੇਤਵਨਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਕਥੇਨ੍ਤੋ **ਕਮ੍ਮਂ ਵਿਜ੍ਜਾਤਿ**ਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ** ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾ। **ਵਿਜ੍ਜਾਤਿ** ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾ। **ਧਮ੍ਮੋਤਿ** ਸਮਾਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ। **ਸੀਲਂ ਜੀਵਿਤਮੁਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ** ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਂ ਉਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਵਿਜ੍ਜਾਤਿ** ਦਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ। **ਧਮ੍ਮੋਤਿ** ਵਾਯਾਮਸਤਿਸਮਾਧਯੋ। **ਸੀਲਨ੍ਤਿ** ਵਾਚਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾਜੀਵਾ। **ਜੀਵਿਤਮੁਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ** ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸੀਲੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਂ ਨਾਮ ਉਤ੍ਤਮਂ। **ਏਤੇਨ ਮਚ੍ਚਾ ਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ** ਏਤੇਨ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗੇਨ ਸਤ੍ਤਾ ਵਿਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਾਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਨ ਗੋਤ੍ਤਧਨੇਹਿ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਯੋਨਿਸੋ ਵਿਚਿਨੇ ਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ** ਉਪਾਯੇਨ ਸਮਾਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮਂ ਵਿਚਿਨੇਯ੍ਯ। **ਏਵਂ ਤਤ੍ਥ ਵਿਸੁਜ੍ਝਤੀਤਿ** ਏਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇ ਵਿਸੁਜ੍ਝਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਯੋਨਿਸੋ ਵਿਚਿਨੇ ਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ** ਉਪਾਯੇਨ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਧਮ੍ਮਂ ਵਿਚਿਨੇਯ੍ਯ। **ਏਵਂ ਤਤ੍ਥ ਵਿਸੁਜ੍ਝਤੀਤਿ** ਏਵਂ ਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਸਚ੍ਚੇਸੁ ਵਿਸੁਜ੍ਝਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ **ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋਵਾਤਿ**ਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋਵਾਤਿ** ਅਵਧਾਰਣਵਚਨਂ, ਏਤੇਹਿ ਪਞ੍ਞਾਦੀਹਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋਤਿ ਵਦਤਿ। **ਉਪਸਮੇਨਾਤਿ** ਕਿਲੇਸਉਪਸਮੇਨ । **ਪਾਰਂ ਗਤੋਤਿ** ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਤੋ। ਯੋ ਕੋਚਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸੋ **ਏਤਾਵਪਰਮੋ ਸਿਯਾ,** ਨ ਥੇਰੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਮਚ੍ਛਰਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੪੯. ਨਵਮੇ **ਮਚ੍ਛਰਿਨੇਤਿ** ਮਚ੍ਛੇਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂਂ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ ਵਿਹਾਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਤਿ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਗਚ੍ਛਥ, ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪਦੇਸੋ, ਪਟਿਬਲਾ ਮਯਂ ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਸਦ੍ਧੋ ਅਯਂ ਉਪਾਸਕੋ''ਤਿ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਘਰਂ ਵਾ ਪਵਿਸਤਿ। ਸਚੇਪਿ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਹਤ੍ਥੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦੇਥ, ਅਹਂ ਏਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਗਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਥੇਰੋ ਸਕਲਗਾਮਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤੁਚ੍ਛਪਤ੍ਤੋਵ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ। ਇਦਂ ਤਾਵ ਮੁਦੁਮਚ੍ਛਰਿਯਂ ਨਾਮ, ਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਅਦਾਯਕੋਪਿ ਦਾਯਕੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਥਦ੍ਧਮਚ੍ਛਰਿਯਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ, ਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠੇਸੁ, ''ਥੇਰਾ ਠਿਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ, ''ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪਾਦਾ ਰੁਜ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਿਲਾਥਮ੍ਭੋ ਵਿਯ ਖਾਣੁਕੋ ਵਿਯ ਚ ਥਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸਾਮੀਚਿਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿ। **ਕਦਰਿਯਾਤਿ** ਇਦਂ ਮਚ੍ਛਰਿਨੇਤਿ ਪਦਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। ਮੁਦੁਕਮ੍ਪਿ ਹਿ ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ ''ਮਚ੍ਛਰਿਯ''ਨ੍ਤੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਥਦ੍ਧਂ ਪਨ ਕਦਰਿਯਂ ਨਾਮ। **ਪਰਿਭਾਸਕਾਤਿ** ਭਿਕ੍ਖੂ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਸਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾ, ਵਪਿਤ੍ਵਾ, ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ? ਮਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋਪਿ ਨ ਲਭਾਮ, ਕੁਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਸੀਘਂ ਨਿਕ੍ਖਮਥਾ''ਤਿਆਦੀਹਿ ਸਂਤਜ੍ਜਕਾ। **ਅਨ੍ਤਰਾਯਕਰਾਤਿ** ਦਾਯਕਸ੍ਸ ਸਗ੍ਗਨ੍ਤਰਾਯੋ, ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਾਨਂ ਲਾਭਨ੍ਤਰਾਯੋ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਘਾਤੋਤਿ ਇਮੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਨਂ ਕਾਰਕਾ।

ਸਮ੍ਪਰਾਯੋਤਿ ਪਰਲੋਕੋ। **ਰਤੀਤਿ** ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਰਤਿ। **ਖਿਡ੍ਡਾਤਿ** ਕਾਯਿਕਖਿਡ੍ਡਾਦਿਕਾ ਤਿਵਿਧਾ ਖਿਡ੍ਡਾ। **ਦਿਟ੍ਠੇ ਧਮ੍ਮੇਸ ਵਿਪਾਕੋਤਿ** ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਭਵਨੇ ਦਿਟ੍ਠੇ ਧਮ੍ਮੇ ਏਸ ਵਿਪਾਕੋ। **ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਚ ਦੁਗ੍ਗਤੀਤਿ** ''ਯਮਲੋਕਂ ਉਪਪਜ੍ਜਰੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਚ ਦੁਗ੍ਗਤਿ।

ਵਦਞ੍ਞੂਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤਾ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਤੁਣ੍ਹੀ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ – ''ਭਿਕ੍ਖਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਤਤ੍ਰ ਯੇ ''ਮਯਂ ਪਚਾਮ, ਇਮੇ ਪਨ ਨ ਪਚਨ੍ਤਿ, ਪਚਮਾਨੇ ਪਤ੍ਵਾ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਕੁਹਿਂ ਲਭਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ ਸਂਵਿਭਜਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਵਦਞ੍ਞੂ ਨਾਮ।

ਪਕਾਸਨ੍ਤੀਤਿ ਵਿਮਾਨਪ੍ਪਭਾਯ ਜੋਤਨ੍ਤਿ। **ਪਰਸਮ੍ਭਤੇਸੂ**ਤਿ ਪਰੇਹਿ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤੇਸੁ। **ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਚ ਸੁਗ੍ਗਤੀ**ਤਿ, ‘‘ਏਤੇ ਸਗ੍ਗਾ’’ਤਿ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਸੁਗਤਿ। ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵਾ ਏਤੇਸਂ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਮ੍ਪਰਾਯੇਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਸੁਗਤਿਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਘਟੀਕਾਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫੦. ਦਸਮੇ **ਉਪਪਨ੍ਨਾਸੇ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਉਪਗਤਾ। **ਵਿਮੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਵਿਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਸ੍ਮਿਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਸਮਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾ। **ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹ**ਨ੍ਤਿ ਇਧ ਪਞ੍ਚੋਰਮ੍ਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਾਨਿ ਏਵ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਦਿਬ੍ਬਯੋਗ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਉਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਾਨਿ। **ਉਪਚ੍ਚਗੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। **ਉਪਕੋ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਤੇਸਂ ਥੇਰਾਨਂ ਨਾਮਾਨਿ। **ਕੁਸਲੀ ਭਾਸਸੀ ਤੇਸ**ਨ੍ਤਿ, ‘‘ਕੁਸਲ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਵਚਨਂ ਇਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਕੁਸਲੀ,** ਤੇਸਂ ਥੇਰਾਨਂ ਤ੍ਵਂ ਕੁਸਲਂ ਅਨਵਜ੍ਜਂ ਭਾਸਸਿ, ਥੋਮੇਸਿ ਪਸਂਸਸਿ , ਪਣ੍ਡਿਤੋਸਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਤਂ ਤੇ ਧਮ੍ਮਂ ਇਧਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਤੇ ਥੇਰਾ ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਇਧ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਾਸਨੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਗਮ੍ਭੀਰ**ਨ੍ਤਿ ਗਮ੍ਭੀਰਤ੍ਥਂ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ ਨਿਰਾਮਿਸੋ**ਤਿ ਨਿਰਾਮਿਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ ਨਾਮ ਅਨਾਗਾਮੀ, ਅਨਾਗਾਮੀ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਹੁਵਾ**ਤਿ ਅਹੋਸਿ। **ਸਗਾਮੇਯਜੋ**ਤਿ ਏਕਗਾਮਵਾਸੀ। ਪਰਿਯੋਸਾਨਗਾਥਾ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਠਪਿਤਾਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਆਦਿਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

੬. ਜਰਾਵਗ੍ਗੋ

੧. ਜਰਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫੧. ਜਰਾਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਸਾਧੂ**ਤਿ ਲਦ੍ਧਕਂ ਭਦ੍ਦਕਂ। **ਸੀਲਂ ਯਾਵ ਜਰਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਯਥਾ ਮੁਤ੍ਤਾਮਣਿਰਤ੍ਤਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਆਭਰਣਾਨਿ ਤਰੁਣਕਾਲੇਯੇਵ ਸੋਭਨ੍ਤਿ, ਜਰਾਜਿਣ੍ਣਕਾਲੇ ਤਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਯਂ ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਬਾਲਭਾਵਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ , ਨ ਏਵਂ ਸੀਲਂ। ਸੀਲਞ੍ਹਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਸੋਭਤਿ। ਬਾਲਕਾਲੇਪਿ ਹਿ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਂ ‘‘ਕਿਂ ਇਮਸ੍ਸ ਸੀਲੇਨਾ’’ਤਿ? ਵਤ੍ਤਾਰੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਕਾਲੇਪਿ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇਪੀਤਿ।

ਸਦ੍ਧਾ ਸਾਧੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾਤਿ ਹਤ੍ਥਾਲ਼ਵਕਚਿਤ੍ਤਗਹਪਤਿਆਦੀਨਂ ਵਿਯ ਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਤਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਸਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਸਾਧੁ। **ਪਞ੍ਞਾ ਨਰਾਨਂ ਰਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤਟ੍ਠਾਦੀਹਿ ਰਤਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ –

> ‘‘ਯਦਿ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤਨ੍ਤਿ ਰਤਨਂ, ਨਨੁ ਭਗਵਾ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤੋ ਪੁਰਿਸਸੀਹੋ, ਯੇ ਚ ਲੋਕੇ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤਾ, ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤੋ ਭਗਵਾ। ਯਦਿ ਰਤਿਕਰਨ੍ਤਿ ਰਤਨਂ, ਨਨੁ ਭਗਵਾ ਰਤਿਕਰੋ ਪੁਰਿਸਸੀਹੋ, ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਚਰਨ੍ਤਾ ਝਾਨਰਤਿਸੁਖੇਨ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਅਤੁਲਜਨ੍ਤਿ ਰਤਨਂ, ਨਨੁ ਭਗਵਾ ਅਤੁਲੋ ਪੁਰਿਸਸੀਹੋ। ਨ ਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਤੁਲੇਤੁਂ ਗੁਣੇਹਿ ਗੁਣਪਾਰਮਿਂ ਗਤੋ। ਯਦਿ ਦੁਲ੍ਲਭਨ੍ਤਿ ਰਤਨਂ, ਨਨੁ ਭਗਵਾ ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਪੁਰਿਸਸੀਹੋ। ਯਦਿ ਅਨੋਮਸਤ੍ਤਪਰਿਭੋਗਨ੍ਤਿ ਰਤਨਂ, ਨਨੁ ਭਗਵਾ ਅਨੋਮੋ ਸੀਲੇਨ ਸਮਾਧਿਨਾ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨੇਨਾ’’ਤਿ।

ਇਧ ਪਨ ਦੁਲ੍ਲਭਪਾਤੁਭਾਵਟ੍ਠੇਨ ਪਞ੍ਞਾ ‘‘ਰਤਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪੁਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਞ੍ਞਚੇਤਨਾ, ਸਾ ਹਿ ਅਰੂਪਤ੍ਤਾ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ਅਜਰਸਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫੨. ਦੁਤਿਯੇ **ਅਜਰਸਾ**ਤਿ ਅਜੀਰਣੇਨ, ਅਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੀਲਞ੍ਹਿ ਅਵਿਪਨ੍ਨਮੇਵ ਸਾਧੁ ਹੋਤਿ, ਵਿਪਨ੍ਨਸੀਲਂ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਦਯੋਪਿ ਨ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਦ੍ਧਮਿਤਬ੍ਬੋਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਮਿਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫੩. ਤਤਿਯੇ **ਸਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਿਂਚਰੋ, ਜਙ੍ਘਸਤ੍ਥੋ ਵਾ ਸਕਟਸਤ੍ਥੋ ਵਾ। **ਮਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਰੋਗੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਾਟਙ੍ਕਿਯਾ ਵਾ ਅਵ੍ਹੇਨ ਵਾ ਯਾਨੇਨ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਖੇਮਨ੍ਤਸਮ੍ਪਾਪਨੇਨ ਮਿਤ੍ਤਂ। **ਸਕੇ ਘਰੇ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇ । ਤਥਾਰੂਪੇ ਰੋਗੇ ਜਾਤੇ ਪੁਤ੍ਤਭਰਿਯਾਦਯੋ ਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਮਾਤਾ ਪਨ ਅਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਚਨ੍ਦਨਂ ਵਿਯ ਮਞ੍ਞਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਸਕੇ ਘਰੇ ਮਿਤ੍ਤਂ। **ਸਹਾਯੋ ਅਤ੍ਥਜਾਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਯੋ ਤਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਵਹਤਿ ਨਿਤ੍ਥਰਤਿ, ਸੋ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਸਹ ਅਯਨਭਾਵੇਨ ਸਹਾਯੋ ਮਿਤ੍ਤਂ, ਸੁਰਾਪਾਨਾਦਿਸਹਾਯਾ ਪਨ ਨ ਮਿਤ੍ਤਾ। **ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਰਾਯਹਿਤਂ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਵਤ੍ਥੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫੪. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਪੁਤ੍ਤਾ ਵਤ੍ਥੂ**ਤਿ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨਟ੍ਠੇਨ ਪੁਤ੍ਤਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾ। **ਪਰਮੋ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਅਕਥੇਤਬ੍ਬਸ੍ਸਪਿ ਗੁਯ੍ਹਸ੍ਸ ਕਥੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਤਾਯ ਭਰਿਯਾ ਪਰਮੋ ਸਖਾ ਨਾਮ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫-੭. ਪਠਮਜਨਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੫੫. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਵਿਧਾਵਤੀ**ਤਿ ਪਰਸਮੁਦ੍ਦਾਦਿਗਮਨਵਸੇਨ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਧਾਵਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੫੬. ਛਟ੍ਠੇ **ਦੁਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਤੋ। ਛਟ੍ਠਂ।

੫੭. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਪਰਾਯਣ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ ਅਵਸ੍ਸਯੋ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਉਪ੍ਪਥਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫੮. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਰਾਗੋ ਉਪ੍ਪਥੋ**ਤਿ ਸੁਗਤਿਞ੍ਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਮਗ੍ਗੋ। **ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਕ੍ਖਯੋ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵੇਹਿ, ਰਤ੍ਤਿਦਿਵੇਸੁ ਵਾ ਖੀਯਤਿ। **ਇਤ੍ਥੀ ਮਲ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਸਂ ਬਾਹਿਰਮਲਂ ਭਸ੍ਮਖਾਰਾਦੀਹਿ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾ ਸੋਧੇਤੁਂ, ਮਾਤੁਗਾਮਮਲੇਨ ਦੁਟ੍ਠੋ ਪਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਸੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਇਤ੍ਥੀ ''ਮਲ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਤ੍ਥਿਯਂ ਪਜਾ ਸਜ੍ਜਤਿ। **ਤਪੋ**ਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਧੁਤਙ੍ਗਗੁਣਵੀਰਿਯਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਾਨਂ ਨਾਮਂ, ਇਧ ਪਨ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਂ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਕਿਲੇਸਸਨ੍ਤਾਪਿਕਾ ਪਟਿਪਦਾ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮੇਥੁਨਵਿਰਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਦੁਤਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੫੯. ਨਵਮੇ **ਕਿਸ੍ਸ ਚਾਭਿਰਤੋ**ਤਿ ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਰਤੋ। **ਦੁਤਿਯਾ**ਤਿ ਸੁਗਤਿਞ੍ਚੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯਿਕਾ। **ਪਞ੍ਞਾ ਚੇਨਂ ਪਸਾਸਤੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਏਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ''ਇਦਂ ਕਰੋਹਿ, ਇਦਂ ਮਾਕਰੀ''ਤਿ ਅਨੁਸਾਸਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਕਵਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੬੦. ਦਸਮੇ **ਛਨ੍ਦੋ ਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਯਤ੍ਤਿਆਦਿਕੋ ਛਨ੍ਦੋ ਗਾਥਾਨਂ ਨਿਦਾਨਂ। ਪੁਬ੍ਬਪਟ੍ਠਾਪਨਗਾਥਾ ਆਰਭਨ੍ਤੋ ਹਿ ''ਕਤਰਚ੍ਛਨ੍ਦੇਨ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਆਰਭਤਿ । **ਵਿਯਞ੍ਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਜਨਨਂ। ਅਕ੍ਖਰਂ ਹਿ ਪਦਂ ਜਨੇਤਿ, ਪਦਂ ਗਾਥਂ ਜਨੇਤਿ, ਗਾਥਾ ਅਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਤੀਤਿ। **ਨਾਮਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ**ਤਿ ਸਮੁਦ੍ਦਾਦਿਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਨਿਸ੍ਸਿਤਾ। ਗਾਥਾ ਆਰਭਨ੍ਤੋ ਹਿ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਵਾ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾਵ ਆਰਭਤਿ। **ਆਸਯੋ**ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾ। ਕਵਿਤੋ ਹਿ ਗਾਥਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਾਸਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਜਰਾਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

੭. ਅਦ੍ਧਵਗ੍ਗੋ

੧. ਨਾਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੬੧. ਅਦ੍ਧਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਨਾਮਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਦ੍ਧਭਵੀ**ਤਿ ਨਾਮਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਭਿਭਵਤਿ ਅਨੁਪਤਤਿ। ਓਪਪਾਤਿਕੇਨ ਵਾ ਹਿ ਕਿਤ੍ਤਿਮੇਨ ਵਾ ਨਾਮੇਨ ਮੁਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤੋ ਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਸ੍ਸਪਿ ਹਿ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪਾਸਾਣਸ੍ਸ ਵਾ ''ਇਦਂ ਨਾਮ ਨਾਮ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਮਕੋਤ੍ਵੇਵ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਹੋਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨-੩. ਚਿਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੬੨. ਦੁਤਿਯੇ **ਸਬ੍ਬੇਵ ਵਸਮਨ੍ਵਗੂ**ਤਿ ਯੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਅਨਵਸੇਸਪਰਿਯਾਦਾਨਮੇਤਂ। ਦੁਤਿਯਂ।

੬੩. ਤਤਿਯੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਤਤਿਯਂ।

੪-੫. ਸਂਯੋਜਨਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੬੪. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਕਿਂ ਸੁ ਸਂਯੋਜਨੋ**ਤਿ ਕਿਂ ਸਂਯੋਜਨੋ ਕਿਂ ਬਨ੍ਧਨੋ? **ਵਿਚਾਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਚਰਣਾ ਪਾਦਾਨਿ। ਬਹੁਵਚਨੇ ਏਕਵਚਨਂ ਕਤਂ। **ਵਿਤਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਿਚਾਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਾ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੬੫. ਪਞ੍ਚਮੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਅਤ੍ਤਹਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੬੬. ਛਟ੍ਠੇ **ਕੇਨਸ੍ਸੁਬ੍ਭਾਹਤੋ**ਤਿ ਕੇਨ ਅਬ੍ਭਾਹਤੋ। ਸੁ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਇਚ੍ਛਾਧੂਪਾਯਿਤੋ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਾਯ ਆਦਿਤ੍ਤੋ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭-੯. ਉਡ੍ਡਿਤਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੬੭. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਤਣ੍ਹਾਯ ਉਡ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤੋ। ਚਕ੍ਖੁਞ੍ਹਿ ਤਣ੍ਹਾਰਜ੍ਜੁਨਾ ਆਵੁਨਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪਨਾਗਦਨ੍ਤੇ ਉਡ੍ਡਿਤਂ, ਸੋਤਾਦੀਨਿ ਸਦ੍ਦਾਦੀਸੂਤਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਉਡ੍ਡਿਤੋ ਲੋਕੋ। **ਮਚ੍ਚੁਨਾ ਪਿਹਿਤੋ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਦੂਰਂ ਏਕਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਰਂ, ਬਲਵਤਿਯਾ ਪਨ ਮਾਰਣਨ੍ਤਿਕਵੇਦਨਾਯ ਪਬ੍ਬਤੇਨ ਵਿਯ ਓਤ੍ਥਟਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਤਂ ਨ ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ ''ਮਚ੍ਚੁਨਾ ਪਿਹਿਤੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੬੮. ਅਟ੍ਠਮੇ ਸ੍ਵੇਵ ਪਞ੍ਹੋ ਦੇਵਤਾਯ ਹੇਟ੍ਠੁਪਰਿਯਾਯਵਸੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੬੯. ਨਵਮੇ ਸਬ੍ਬਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਲੋਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੦. ਦਸਮੇ **ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੋ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਲੋਕੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਛਸੂ**ਤਿ ਛਸੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੇਸੁ ਆਯਤਨੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਛਸੁ ਕੁਬ੍ਬਤੀ**ਤਿ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਛਸੁ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਰੋਤਿ। **ਉਪਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਤਾਨਿਯੇਵ ਚ ਉਪਾਦਾਯ ਆਗਮ੍ਮ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। **ਵਿਹਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਛਸੁ ਵਿਹਞ੍ਞਤਿ ਪੀਲ਼ਿਯਤਿ। ਇਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾਯਤਨਵਸੇਨ ਅਯਂ ਪਞ੍ਹੋ ਆਗਤੋ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਬਾਹਿਰਾਨਂ ਪਨ ਵਸੇਨ ਆਹਰਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਛਸੁ ਹਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾਯਤਨੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਅਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਛਸੁ ਬਾਹਿਰੇਸੁ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਰੋਤਿ, ਛਨ੍ਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਛਸੁ ਬਾਹਿਰੇਸੁ ਵਿਹਞ੍ਞਤੀਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਅਦ੍ਧਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

੮. ਛੇਤ੍ਵਾਵਗ੍ਗੋ

੧. ਛੇਤ੍ਵਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੧. ਛੇਤ੍ਵਾਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਛੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵਧਿਤ੍ਵਾ। **ਸੁਖਂ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਕੋਧਪਰਿਲ਼ਾਹੇਨ ਅਪਰਿਦਯ੍ਹਮਾਨਤ੍ਤਾ ਸੁਖਂ ਸਯਤਿ। **ਨ ਸੋਚਤੀ**ਤਿ ਕੋਧਵਿਨਾਸੇਨ ਵਿਨਟ੍ਠਦੋਮਨਸ੍ਸਤ੍ਤਾ ਨ ਸੋਚਤਿ। **ਵਿਸਮੂਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਵਿਪਾਕਸ੍ਸ । **ਮਧੁਰਗ੍ਗਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਟਿਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ, ਅਕ੍ਕੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ, ਪਹਟਸ੍ਸ ਚ ਪਟਿਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਖਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਮਧੁਰਗ੍ਗੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਹਿ ਠਾਨੇ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਅਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਰਿਯਾ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ। ਪਠਮਂ।

੨. ਰਥਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੨. ਦੁਤਿਯੇ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਪਞ੍ਞਾਣਂ। ਧਜੋ ਰਥਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਸ੍ਮਿਂ ਹਿ ਸਙ੍ਗਾਮਸੀਸੇ ਦੂਰਤੋਵ ਧਜਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਰਞ੍ਞੋ ਨਾਮ ਅਯਂ ਰਥੋ''ਤਿ ਰਥੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਧਜੋ ਰਥਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿ। **ਅਗ੍ਗਿ**ਪਿ ਦੂਰਤੋਵ ਧੂਮੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਚੋਲ਼ਰਟ੍ਠਂ ਪਣ੍ਡੁਰਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਏਵਂ **ਰਟ੍ਠ**ਮ੍ਪਿ ਰਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤਾਪਿ ਪਨ **ਇਤ੍ਥੀ** ''ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਨਾਮ ਭਰਿਯਾ''ਤਿ ਭਤ੍ਤਾਰਂ ਪਤ੍ਵਾਵ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ **ਧੂਮੋ ਪਞ੍ਞਾਣਮਗ੍ਗਿਨੋ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਵਿਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੩. ਤਤਿਯੇ **ਸਦ੍ਧੀਧ ਵਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਸਦ੍ਧੋ ਸਦ੍ਧਾਯ ਮੁਤ੍ਤਮਣਿਆਦੀਨਿਪਿ ਵਿਤ੍ਤਾਨਿ ਲਭਤਿ, ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਕੁਲਸਮ੍ਪਦਾ, ਛ ਕਾਮਸਗ੍ਗਾਨਿ, ਨਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਪਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਦਸ੍ਸਨਮ੍ਪਿ ਲਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਵਿਤ੍ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਾਵਿਤ੍ਤਮੇਵ ਸੇਟ੍ਠਂ। **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥੋ। **ਸੁਖਮਾਵਹਤੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਸਾਸਵਾਨਾਸਵਂ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸੁਖਂ ਆਵਹਤਿ। **ਸਾਦੁਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਾਦੀਨਂ ਸਬ੍ਬਰਸਾਨਂ ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਮਧੁਰਤਰਂ। ਸਚ੍ਚਸ੍ਮਿਂ ਹਿ ਠਿਤਾ ਸੀਘਵੇਗਂ ਨਦਿਮ੍ਪਿ ਨਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ, ਵਿਸਮ੍ਪਿ ਨਿਮ੍ਮਦ੍ਦੇਨ੍ਤਿ, ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਪਿ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਸਬ੍ਬਰਸਾਨਂ ਮਧੁਰਤਰਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਞ੍ਞਾਜੀਵਿਂ ਜੀਵਿਤਮਾਹੁ ਸੇਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਪਞ੍ਞਾਜੀਵੀ ਗਹਟ੍ਠੋ ਸਮਾਨੋ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯ ਜੀਵਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਵਾ ਪਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਚ੍ਚਯੇ ''ਇਦਮਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਆਦਾਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਿਯਫਲਾਧਿਗਮਵਸੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯ ਜੀਵਤਿ, ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਜੀਵਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸੇਟ੍ਠਂ ਜੀਵਿਤਂ ਜੀਵਤੀਤਿ ਆਹੁ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਵੁਟ੍ਠਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੪. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਬੀਜ**ਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਤਨ੍ਤਾਨਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧਂ ਧਞ੍ਞਬੀਜਂ ਸੇਟ੍ਠਂ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਉਗ੍ਗਤੇ ਜਨਪਦੋ ਖੇਮੋ ਹੋਤਿ ਸੁਭਿਕ੍ਖੋ। **ਨਿਪਤਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਤਨ੍ਤਾਨਂ ਮੇਘਵੁਟ੍ਠਿ ਸੇਟ੍ਠਾ। ਮੇਘਵੁਟ੍ਠਿਯਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਵਿਵਿਧਾਨਿ ਸਸ੍ਸਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਜਨਪਦਾ ਫੀਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਖੇਮਾ ਸੁਭਿਕ੍ਖਾ। **ਪਵਜਮਾਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਜਙ੍ਗਮਾਨਂ ਪਦਸਾ ਚਰਮਾਨਾਨਂ ਗਾਵੋ ਸੇਟ੍ਠਾ। ਤਾ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚ ਗੋਰਸੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਮਾਨਾ ਸੁਖਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। **ਪਵਦਤ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਜਕੁਲਮਜ੍ਝਾਦੀਸੁ ਵਦਨ੍ਤਾਨਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਰੋ। ਸੋ ਹਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਨਤ੍ਥਾਵਹਂ ਨ ਵਦਤਿ।

ਵਿਜ੍ਜਾ ਉਪ੍ਪਤਤਂ ਸੇਟ੍ਠਾਤਿ ਪੁਰਿਮਪਞ੍ਹੇ ਕਿਰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤਾ ਏਕਾ ਦੇਵਤਾ ''ਦੇਵਤੇ, ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਦਸਬਲਂ ਪੁਚ੍ਛਸਿ? ਅਹਂ ਤੇ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਲਦ੍ਧਿਯਾ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਇਤਰਾ ਦੇਵਤਾ ਆਹ – ''ਯਾਵ ਪਧਂਸੀ ਵਦੇਸਿ ਦੇਵਤੇ ਯਾਵ ਪਗਬ੍ਭਾ ਮੁਖਰਾ, ਅਹਂ ਬੁਦ੍ਧਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ। ਤ੍ਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਕਸ੍ਮਾ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ? ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਦੇਵ ਪਞ੍ਹਂ ਦਸਬਲਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਤ੍ਥਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ **ਵਿਜ੍ਜਾ ਉਪ੍ਪਤਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਿਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਚਤੁਮਗ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾ। ਸਾ ਹਿ ਉਪ੍ਪਤਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇ ਸਮੁਗ੍ਘਾਤੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਉਪ੍ਪਤਤਂ ਸੇਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਅਵਿਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਮੂਲਕਮਹਾਅਵਿਜ੍ਜਾ। ਸਾ ਹਿ ਨਿਪਤਨ੍ਤਾਨਂ ਓਸੀਦਨ੍ਤਾਨਂ ਵਰਾ। **ਪਵਜਮਾਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਦਸਾ ਚਰਮਾਨਾਨਂ ਜਙ੍ਗਮਾਨਂ ਅਨੋਮਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘੋ ਵਰੋ। ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। **ਬੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਯਾਦਿਸੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਾ ਹੋਤੁ ਅਞ੍ਞੋ ਵਾ, ਯੇਸਂ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਵਦਮਾਨਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਰੋ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਗਮ੍ਮ ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਾਣਾਨਂ ਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਭੀਤਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੫. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਕਿਂਸੂਧ ਭੀਤਾ**ਤਿ ਕਿਂ ਭੀਤਾ? **ਮਗ੍ਗੋ ਚਨੇਕਾਯਤਨਪ੍ਪਵੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਤਿਂਸਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਅਨੇਕੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਕਥਿਤੋ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕਿਸ੍ਸ ਭੀਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਯਂ ਜਨਤਾ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਭੂਰਿਪਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਬਹੁਪਞ੍ਞ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਪਞ੍ਞ। **ਪਰਲੋਕਂ ਨ ਭਾਯੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਾ ਲੋਕਾ ਪਰਂ ਲੋਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨ ਭਾਯੇਯ੍ਯ। **ਪਣਿਧਾਯਾ**ਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ। **ਬਹ੍ਵਨ੍ਨਪਾਨਂ ਘਰਮਾਵਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਾਦਯੋ ਵਿਯ ਬਹ੍ਵਨ੍ਨਪਾਨੇ ਘਰੇ ਵਸਨ੍ਤੋ। **ਸਂਵਿਭਾਗੀ**ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਾਯ ਗਹਿਤਮ੍ਪਿ ਨਖੇਨ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਪਰਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾਵ ਭੁਞ੍ਜਨਸੀਲੋ। **ਵਦਞ੍ਞੂ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ।

ਇਦਾਨਿ ਗਾਥਾਯ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾਨਿ – ''ਵਾਚ''ਨ੍ਤਿ ਹਿ ਇਮਿਨਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤਾਨਿ ਗਹਿਤਾਨਿ, ''ਮਨੇਨਾ''ਤਿਪਦੇਨ ਤੀਣਿ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਾਨਿ, ''ਕਾਯੇਨਾ''ਤਿ ਪਦੇਨ ਤੀਣਿ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਾਨਿ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਦਸ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਾ ਪੁਬ੍ਬਸੁਦ੍ਧਿਅਙ੍ਗਂ ਨਾਮ। **ਬਹ੍ਵਨ੍ਨਪਾਨਂ ਘਰਮਾਵਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਯਞ੍ਞਉਪਕ੍ਖਰੋ ਗਹਿਤੋ। **ਸਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਏਕਮਙ੍ਗਂ, **ਮੁਦੂ**ਤਿ ਏਕਂ, **ਸਂਵਿਭਾਗੀ**ਤਿ ਏਕਂ, **ਵਦਞ੍ਞੂ**ਤਿ ਏਕਂ। ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਏਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਠਿਤੋ ਚਤੂਸੂ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਪਰੋਪਿ ਪਰਿਯਾਯੋ – ਵਾਚਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ, ਬਹ੍ਵਨ੍ਨਪਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਯਞ੍ਞਉਪਕ੍ਖਰੋਵ ਗਹਿਤੋ, ਸਦ੍ਧੋ ਮੁਦੂ ਸਂਵਿਭਾਗੀ ਵਦਞ੍ਞੂਤਿ ਏਕਂ ਅਙ੍ਗਂ। ਅਪਰੋ ਦੁਕਨਯੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ''ਵਾਚਂ ਮਨਞ੍ਚਾ''ਤਿ ਇਦਮੇਕਂ ਅਙ੍ਗਂ, ''ਕਾਯੇਨ ਪਾਪਾਨਿ ਅਕੁਬ੍ਬਮਾਨੋ, ਬਹ੍ਵਨ੍ਨਪਾਨਂ ਘਰਮਾਵਸਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਏਕਂ, ''ਸਦ੍ਧੋ ਮੁਦੂ''ਤਿ ਏਕਂ, ''ਸਂਵਿਭਾਗੀ ਵਦਞ੍ਞੂ''ਤਿ ਏਕਂ। ਏਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਠਿਤੋ ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਇਤੋ ਪਰਲੋਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨ ਭਾਯਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਨਜੀਰਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੬. ਛਟ੍ਠੇ **ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਂ ਨ ਜੀਰਤੀ**ਤਿ ਅਤੀਤਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਯਾਵਜ੍ਜਦਿਵਸਾ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਂ ਕਥਿਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਜੀਰਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪੋਰਾਣਾ ਪਨ ''ਅਦ੍ਧਾਨੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਜੀਰਣਸਭਾਵੋ ਪਨ ਨ ਹੋਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਆਲਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਆਲਸਿਯਂ,

ਯੇਨ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤੋ'ਵ, ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ'ਵ ਹੋਤਿ, ਤੇਲੇਪਿ ਉਤ੍ਤੁਰਨ੍ਤੋ ਠਿਤਿਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। **ਪਮਾਦੋ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦਾਯ ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਵਾ ਪਮਾਦੋ। **ਅਨੁਟ੍ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਸਮਯੇ ਕਮ੍ਮਕਰਣਵੀਰਿਯਾਭਾਵੋ। **ਅਸਂਯਮੋ**ਤਿ ਸੀਲਸਵ੍ਵਮਾਭਾਵੋ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਾਚਾਰਤਾ। **ਨਿਦ੍ਦਾ**ਤਿ ਸੋਪ੍ਪਬਹੁਲਤਾ। ਤਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਠਿਤੋਪਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਪਿ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ, ਪਗੇਵ ਨਿਪਨ੍ਨੋ। **ਤਨ੍ਦੀ**ਤਿ ਅਤਿਚ੍ਛਾਤਾਦਿਵਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਲਸਿਯਂ। **ਤੇ ਛਿਦ੍ਦੇ**ਤਿ ਤਾਨਿ ਛ ਛਿਦ੍ਦਾਨਿ ਵਿਵਰਾਨਿ। **ਸਬ੍ਬਸੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਵਿਵਜ੍ਜਯੇ**ਤਿ ਵਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਜਹੇਯ੍ਯ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਇਸ੍ਸਰਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੭. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸਤ੍ਥਮਲ**ਨ੍ਤਿ ਮਲਗ੍ਗਹਿਤਸਤ੍ਥਂ। **ਕਿਂ ਸੁ ਹਰਨ੍ਤਂ ਵਾਰੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਕਂ ਹਰਨ੍ਤਂ ਨਿਸੇਧੇਨ੍ਤਿ। **ਵਸੋ**ਤਿ ਆਣਾਪਵਤ੍ਤਨਂ। **ਇਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੀਯਭਣ੍ਡਤ੍ਤਾ ''ਇਤ੍ਥੀ ਭਣ੍ਡਾਨਮੁਤ੍ਤਮਂ, ਵਰਭਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਚ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਨੋ ਚ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਂਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ''ਇਤ੍ਥੀ ਭਣ੍ਡਾਨਮੁਤ੍ਤਮ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਕੋਧੋ ਸਤ੍ਥਮਲ**ਨ੍ਤਿ ਕੋਧੋ ਮਲਗ੍ਗਹਿਤਸਤ੍ਥਸਦਿਸੋ, ਪਞ੍ਞਾਸਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਾ ਮਲਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥਮਲਂ। **ਅਬ੍ਬੁਦ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਨਾਸਕਾਰਣਂ, ਚੋਰਾ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ ਵਿਨਾਸਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਰਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ। ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਹਿ ਪਟ੍ਠਪਿਤਕਾਲੇਯੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾਨਿ। ਤੇਸਂ ਤਾਨਿ ਹਰਨ੍ਤੋ ਸਮਣੋ ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਨਾਹਰਨ੍ਤੇ ਪੁਞ੍ਞਹਾਨਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਕਾਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੮. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨ ਦਦੇ**ਤਿ ਪਰਸ੍ਸ ਦਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜੇ**ਤਿ ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘਾਦੀਨਂ ਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜੇਯ੍ਯ ਸਬ੍ਬਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਕਲ੍ਯਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਸਣ੍ਹਂ ਮੁਦੁਕਂ। **ਪਾਪਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਫਰੁਸਂ ਵਾਚਂ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਪਾਥੇਯ੍ਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੭੯. ਨਵਮੇ **ਸਦ੍ਧਾ ਬਨ੍ਧਤਿ ਪਾਥੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਧਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਤੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸਿਰੀ**ਤਿ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ। **ਆਸਯੋ**ਤਿ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ। ਇਸ੍ਸਰਿਯੇ ਹਿ ਅਭਿਮੁਖੀਭੂਤੇ ਥਲਤੋਪਿ ਜਲਤੋਪਿ ਭੋਗਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਰਿਕਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਕਡ੍ਢਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਪਜ੍ਜੋਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੮੦. ਦਸਮੇ **ਪਜ੍ਜੋਤੋ**ਤਿ ਪਦੀਪੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। **ਜਾਗਰੋ**ਤਿ ਜਾਗਰਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। **ਗਾਵੋ ਕਮ੍ਮੇ ਸਜੀਵਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸਹ ਜੀਵਨ੍ਤਾਨਂ ਗਾਵੋਵ ਕਮ੍ਮੇ ਕਮ੍ਮਸਹਾਯਾ ਕਮ੍ਮਦੁਤਿਯਕਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗੋਮਣ੍ਡਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਸਿਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਸੀਤਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥੋ**ਤਿ ਸੀਤਂ ਅਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਕਾਯਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥੋ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿ। **ਸੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਙ੍ਗਲਂ। ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਨਙ੍ਗਲੇਹਿ ਖੇਤ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਕਟ੍ਠਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਕਥਂ ਜੀਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਦਸਮਂ।

੧੧. ਅਰਣਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੮੧. ਏਕਾਦਸਮੇ **ਅਰਣਾ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸਾ। **ਵੁਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਸਿਤਵਾਸੋ। **ਭੋਜਿਸ੍ਸਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਦਾਸਭਾਵੋ। **ਸਮਣਾ**ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਸਮਣਾ। ਤੇ ਹਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਰਣਾ ਨਾਮ। **ਵੁਸਿਤਂ ਨ ਨਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਵਾਸੋ ਨ ਨਸ੍ਸਤਿ। **ਪਰਿਜਾਨਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਕਲ੍ਯਾਣਕਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੇਖਾ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਯ ਪਰਿਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਭੋਜਿਸ੍ਸਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਸਮਣਾਨਂਯੇਵ ਨਿਚ੍ਚਂ

ਭੁਜਿਸ੍ਸਭਾਵੋ ਨਾਮ। **ਵਨ੍ਨੂਨ੍ਨੀ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਨ੍ਨੂਨ੍ਤਿ। **ਪਤਿਟ੍ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਂ । **ਸਮਣੀਧਾ**ਤਿ ਸਮਣਂ ਇਧ। **ਜਾਤਿਹੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਿ ਚਣ੍ਡਾਲਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ। **ਖਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਖਤ੍ਤਿਯਾਵ, ਦੇਵਾਪਿ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਮਣਂ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਏਕਾਦਸਮਂ।

ਛੇਤ੍ਵਾਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਦੇਵਤਾਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸਂਯੁਤ੍ਤਂ

੧. ਪਠਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਕਸ੍ਸਪਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੮੨. ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸਂਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਦੇਵਾਨਞ੍ਹਿ ਅਙ੍ਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪੁਰਿਸਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ, ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਾਮਵਸੇਨ ਅਪਾਕਟਾਵ ''ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਦੇਵਤਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਪਾਕਟੋ ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ''ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਦੇਵਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਧ ''ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਨੁਸਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਂ। ਅਯਂ ਕਿਰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਵਸ੍ਸੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਦਸਪੁਰੇ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਮ੍ਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇਨ ਝਾਨਵਿਭਙ੍ਗੇ – ''ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ ਸਮਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ (ਵਿਭ॰ ੫੧੦)। ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਦ੍ਦੇਸਂ ਕਥਿਯਮਾਨਂ ਅਸ੍ਸੋਸਿ। ''ਏਵਂ ਵਿਤਕ੍ਕੇਥ, ਮਾ ਏਵਂ ਵਿਤਕ੍ਕਯਿਤ੍ਥ, ਏਵਂ ਮਨਸਿਕਰੋਥ, ਮਾ ਏਵਂ ਮਨਸਾਕਤ੍ਥ। ਇਦਂ ਪਜਹਥ, ਇਦਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਥਾ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੧੯)। ਏਵਰੂਪਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਓਵਾਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਅਨੁਸਾਸਨਂ ਨ ਅਸ੍ਸੋਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ – ''ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਗਵਾ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਨੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਸਾਸ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਤੇਨ ਹੀਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਮਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿ ਨ ਪਕਾਸਿਤਾਤਿ ਵਦਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਤਞ੍ਞੇਵੇਤ੍ਥ ਪਟਿਭਾਤੂ**ਤਿ ਤੁਯ੍ਹੇਵੇਸਾ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਪਕਾਸਨਾ ਉਪਟ੍ਠਾਤੂਤਿ। ਯੋ ਹਿ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਚ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤੁਂ। ਯੋ ਵਾ ਨ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਨ ਕਥੇਤੁਂ। ਯੋ ਵਾ ਨੇਵ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਚ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਪਞ੍ਹਂ ਭਾਰਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਚੇਵ, ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਚ ਕਥੇਤੁਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ ਏਵਮਾਹ। ਸੋਪਿ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਸਿਕ੍ਖੇਥਾ**ਤਿ ਸੁਭਾਸਿਤਂ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਚਤੁਸਚ੍ਚਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਦਸਕਥਾਵਤ੍ਥੁਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤਮੇਵ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ। **ਸਮਣੂਪਾਸਨਸ੍ਸ ਚਾ**ਤਿ ਸਮਣੇਹਿ ਉਪਾਸਿਤਬ੍ਬਂ ਸਮਣੂਪਾਸਨਂ ਨਾਮ ਅਟ੍ਠਤਿਂਸਭੇਦਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ ਭਾਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾਨਂ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਉਪਾਸਨਮ੍ਪਿ ਸਮਣੂਪਾਸਨਂ। ਤਮ੍ਪਿ 'ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਸਲ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਪਞ੍ਹਪੁਚ੍ਛਨੇਨ ਪਞ੍ਞਾਵੁਦ੍ਧਤ੍ਥਂ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ। **ਚਿਤ੍ਤਵੂਪਸਮਸ੍ਸ ਚਾ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵੂਪਸਮਂ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ। ਇਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਥਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪੁਰਿਮਪਦੇਨ ਹਿ ਅਧਿਸੀਲਸਿਕ੍ਖਾ ਕਥਿਤਾ, ਦੁਤਿਯਪਦੇਨ ਅਧਿਪਞ੍ਞਾਸਿਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਵੂਪਸਮੇਨ ਅਧਿਚਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਤਿ ਏਵਂ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਸਾਸਨਂ ਪਕਾਸਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ਦੁਤਿਯਕਸ੍ਸਪਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੮੩. ਦੁਤਿਯੇ **ਝਾਯੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਝਾਨੇਹਿ ਝਾਯੀ। **ਵਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ। **ਹਦਯਸ੍ਸਾਨੁਪਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ। **ਲੋਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕਸ੍ਸ। **ਅਨਿਸ੍ਸਿਤੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਅਨਿਸ੍ਸਿਤੋ, ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਯੋ ਵਾ ਅਨਿਸ੍ਸਿਤੋ। **ਤਦਾਨਿਸਂਸੋ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਾਨਿਸਂਸੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਅਰਹਤ੍ਤਾਨਿਸਂਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਝਾਯੀ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸੁਵਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਲੋਕਸ੍ਸ ਉਦਯਬ੍ਬਯਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਤਨ੍ਤਿਧਮ੍ਮੋ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੋਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩-੪. ਮਾਘਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੮੪. ਤਤਿਯੇ **ਮਾਘੋ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮਂ। ਸ੍ਵ◌ੇਵ ਵਤ੍ਤੇਨ ਅਞ੍ਞੇ ਅਭਿਭਵ◌ਿਤ੍ਵ◌ਾ ਦੇਵ◌ਿਸ੍ਸਰਿਯਂ ਪਤ੍ਤੋਤਿ **ਵਤ੍ਰਭੂ,** ਵਤ੍ਰਨਾਮਕਂ ਵ◌ਾ ਅਸੁਰਂ ਅਭਿਭਵਤੀਤਿ ਵਤ੍ਰਭੂ। ਤਤਿਯਂ।

੮੫. ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਦਾਮਲਿਸੁਤ੍ਤਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

੮੬. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਨ ਤੇਨਾਸੀਸਤੇ ਭ**ਵਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਵ◌ਂ ਨ ਪਤ੍ਥੇਤਿ। ਆਯਤਪਗ੍ਗਹੋ ਨਾਮੇਸ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ, ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਵ◌ੋਸਾਨਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਖੀਣਾਸਵ◌ੇਨ ਹਿ ਆਦਿਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵ◌ੀਰਿਯਂ ਕਤਂ , ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਯਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਭਵਤੁ, ਤਥੇਵ ਵ◌ੀਰਿਯਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਰੋਤੁ ਪਰਕ੍ਕਮਤੂਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵ◌ਾ ਏਵਮਾਹ।

ਅਥ ਭਗਵ◌ਾ ''ਅਯਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਵ◌ੋਸਾਨਂ ਅਕਥੇਨ੍ਤੋ ਮਮ ਸਾਸਨਂ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਕਥੇਤਿ, ਕਿਚ੍ਚਵ◌ੋਸਾਨਮਸ੍ਸ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵ◌ਾ **ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤੀਸੁ ਕਿਰ ਪਿਟਕੇਸੁ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਅਸਂਕਿਣ੍ਣਾ। ਭਗਵਤਾ ਹਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਵ◌ੀਰਿਯਸ੍ਸ ਦੋਸੋ ਨਾਮ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਧ ਪਨ ਇਮਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵ◌ਾ ''ਖੀਣਾਸਵ◌ੇਨ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਆਸਵਕ੍ਖਯਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਆਦਾਯ ਵ◌ੀਰਿਯਂ ਕਤਂ, ਅਪਰਭਾਗੇ ਸਚੇ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਕਰੋਤੁ, ਨੋ ਚੇ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਯਥਾਸੁਖਂ ਵ◌ਿਹਰਤੂ''ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਵ◌ੋਸਾਨਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਏਵਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਗਾਧ**ਨ੍ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠਂ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਕਾਮਦਸੁਤ੍ਤਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

੮੭. ਛਟ੍ਠੇ **ਦੁਕ੍ਕਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਕਿਰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਬ੍ਬਯੋਗਾਵਚਰੋ ਬਹਲਕਿਲੇਸਤਾਯ ਸਪ੍ਪਯੋਗੇਨ ਕਿਲੇਸੇ ਵ◌ਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਨ੍ਤੋ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਬ੍ਬੂਪਨਿਸ੍ਸਯਮਨ੍ਦਤਾਯ ਅਰਿਯਭੂਮਿਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵ◌ਾਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਸੋ ''ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਦੁਕ੍ਕਰਭਾਵ◌ਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਏਵਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਦੁਕ੍ਕਰ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਪਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ...ਪੇ॰... ਸਟ੍ਠਿਪਿ ਯਦੇਤਂ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮਣਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ ਨਾਮ, ਤਂ ਦੁਕ੍ਕਰਂ। **ਸੇਖਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤ ਸੇਖਾ। **ਸੀਲਸਮਾਹਿਤਾ**ਤਿ ਸੀਲੇਨ ਸਮਾਹਿਤਾ ਸਮੁਪੇਤਾ। **ਠਿਤਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਸਭਾਵ◌ਾ। ਏਵ◌ਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਪਞ੍ਹਂ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵ◌ਾ ਇਦਾਨਿ ਉਪਰਿਪਞ੍ਹਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਤ੍ਥਂ **ਅਨਗਾਰਿਯੁਪੇਤਸ੍ਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨਗਾਰਿਯੁਪੇਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਨਿਗ੍ਗੇਹਭਾਵ◌ਂ ਉਪੇਤਸ੍ਸ। ਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕੇਪਿ ਹਿ ਪਾਸਾਦੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵ◌ੁਡ੍ਢਤਰੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਇਦਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਆਦਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਤੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਅਨਗਾਰਿਯੁਪੇਤੋ''ਤਿ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। **ਤੁਟ੍ਠੀ**ਤਿ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਸਨ੍ਤੋਸੋ। **ਭਾਵਨਾਯਾ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਵ◌ੂਪਸਮਭਾਵਨਾਯ।

ਤੇ ਛੇਤ੍ਵ◌ਾ ਮਚ੍ਚੁਨੋ ਜਾਲਨ੍ਤਿ ਯੇ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵ◌ਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੂਪਸਮੇ ਰਤਾ, ਤੇ ਦੁਸ੍ਸਮਾਦਹਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਹਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਚ ਸਮਾਹਿਤਚਿਤ੍ਤਾ, ਤੇ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਸਨ੍ਤੋਸਂ ਪੂਰੇਨ੍ਤਾ ਨ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ, ਤੇ ਸੀਲਂ ਪੂਰੇਨ੍ਤਾ ਨ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ । ਯੇ ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਸਤ੍ਤ ਸੇਖਾ, ਤੇ ਅਰਿਯਾ ਮਚ੍ਚੁਨੋ ਜਾਲਸਙ੍ਖਾਤਂ ਕਿਲੇਸਜਾਲਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਦੁਗ੍ਗਮੋ**ਤਿ ''ਸਚ੍ਚਮੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯੇ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੂਪਸਮੇ ਰਤਾ, ਤੇ ਦੁਸ੍ਸਮਾਦਹਂ ਸਮਾਦਹਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਯੇ ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਤੇ ਮਚ੍ਚੁਨੋ ਜਾਲਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ''। ਕਿਂ ਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ? ਅਯਂ ਪਨ ਦੁਗ੍ਗਮੋ ਭਗਵ◌ਾ ਵ◌ਿਸਮੋ ਮਗ੍ਗੋਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ ਨੇਵ ਦੁਗ੍ਗਮੋ ਨ ਵ◌ਿਸਮੋ, ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪਟਿਪਦਾਯ ਪਨਸ੍ਸ ਬਹੂ ਪਰਿਸ੍ਸਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵ◌ਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋ। **ਅਵ◌ਂਸਿਰਾ**ਤਿ ਞਾਣਸਿਰੇਨ ਅਧੋਸਿਰਾ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਪਪਤਨ੍ਤਿ। ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ ਆਰੋਹਿਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਤਾਯੇਵ ਚ ਤੇ ਅਨਰਿਯਮਗ੍ਗੇ ਪਪਤਨ੍ਤੀਤਿ ਚ ਵ◌ੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਅਰਿਯਾਨਂ ਸਮੋ ਮਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਸ੍ਵ◌ੇਵ ਮਗ੍ਗੋ ਅਰਿਯਾਨਂ ਸਮੋ ਹੋਤਿ। **ਵ◌ਿਸਮੇ ਸਮਾ**ਤਿ ਵ◌ਿਸਮੇਪਿ ਸਤ੍ਤਕਾਯੇ ਸਮਾਯੇਵ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਪਞ੍ਚਾਲਚਣ੍ਡਸੁਤ੍ਤਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

੮੮. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸਮ੍ਬਾਧੇ**ਤਿ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਬਾਧਂ ਕਾਮਗੁਣਸਮ੍ਬਾਧਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਮ੍ਬਾਧਾ। ਤੇਸੁ ਇਧ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਬਾਧਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। **ਓਕਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਝਾਨਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। **ਪਟਿਲੀਨਨਿਸਭੋ**ਤਿ ਪਟਿਲੀਨਸੇਟ੍ਠੋ। ਪਟਿਲੀਨੋ ਨਾਮ ਪਹੀਨਮਾਨੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾਹ – ''ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਟਿਲੀਨੋ ਹੋਤਿ । ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋ ਪਹੀਨੋ ਹੋਤਿ ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਨਮੂਲੋ ਤਾਲਾਵਤ੍ਥੁਕਤੋ ਅਨਭਾਵਂਕਤੋ ਆਯਤਿਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੮; ਮਹਾਨਿ॰ ੮੭)। **ਪਚ੍ਚਲਤ੍ਥਂਸੂ**ਤਿ ਪਟਿਲਭਿਂਸੁ। **ਸਮ੍ਮਾ ਤੇ**ਤਿ ਯੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿਂਸੁ, ਤੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸਮਾਧਿਨਾਪਿ ਸੁਸਮਾਹਿਤਾਤਿ ਮਿਸ੍ਸਕਜ੍ਝਾਨਂ ਕਥਿਤਂ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਤਾਯਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੮੯. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਪੁਰਾਣਤਿਤ੍ਥਕਰੋ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਿਤ੍ਥਕਰੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਤਿਤ੍ਥਂ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ, ਤਿਤ੍ਥਕਰੋ ਨਾਮ ਤਾਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦਕੋ ਸਤ੍ਥਾ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ ਨਨ੍ਦੋ, ਵਚ੍ਛੋ, ਕਿਸੋ, ਸਂਕਿਚ੍ਚੋ। ਪੁਰਾਣਾਦਯੋ ਪਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਨਾਮ। ਅਯਂ ਪਨ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕਥਂ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਤਿ? ਕਮ੍ਮਵਾਦਿਤਾਯ। ਏਸ ਕਿਰ ਉਪੋਸਥਭਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਅਦਾਸਿ, ਅਨਾਥਾਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ, ਪਤਿਸ੍ਸਯੇ ਅਕਾਸਿ, ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ ਖਣਾਪੇਸਿ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਬਹੁਂ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਸਾਸਨਸ੍ਸ ਪਨ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਭਾਵਂ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ ਵੀਰਿਯਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾ ਗਾਥਾ ਵਕ੍ਖਾਮੀਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ **ਛਿਨ੍ਦ ਸੋਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਛਿਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਅਨਿਯਮਿਤਆਣਤ੍ਤਿ। **ਸੋਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਸੋਤਂ। **ਪਰਕ੍ਕਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਪਰਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਕਾਮੇ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇਪਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਪਿ। **ਪਨੁਦਾ**ਤਿ ਨੀਹਰ। **ਏਕਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਝਾਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਕਾਮੇ ਅਜਹਿਤ੍ਵਾ ਮੁਨਿ ਝਾਨਂ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਪਟਿਲਭਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਯਿਰਾ ਚੇ ਕਯਿਰਾਥੇਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਦਿ ਵੀਰਿਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਕਰੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਂ ਵੀਰਿਯਂ ਨ ਓਸਕ੍ਕੇਯ੍ਯ। **ਦਲ਼੍ਹਮੇਨਂ ਪਰਕ੍ਕਮੇ**ਤਿ ਦਲ਼੍ਹਂ ਏਨਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਸਿਥਿਲੋ ਹਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜੋ**ਤਿ ਸਿਥਿਲਗਹਿਤਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ। **ਭਿਯ੍ਯੋ ਆਕਿਰਤੇ ਰਜ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਂ ਉਪਰਿ ਕਿਲੇਸਰਜਂ ਆਕਿਰਤਿ। **ਅਕਤਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਅਕਤਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ। **ਯਂ ਕਿਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤਸਾਮਞ੍ਞਮੇਵ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਿਥਿਲਂ ਕਤਂ ਏਵਰੂਪਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਵਤਂ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਹਿ ਸਾਸਨੇ ਪਚ੍ਚਯਹੇਤੁ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਧੁਤਙ੍ਗਵਤਂ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਮੇਵ। **ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਕਾਯ ਸਰਿਤਂ, ''ਇਦਮ੍ਪਿ ਇਮਿਨਾ ਕਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਇਮਿਨਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਆਸਙ੍ਕਿਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ। **ਆਦਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਿਕਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਦਿਭੂਤਾ ਪੁਬ੍ਬਪਧਾਨਭੂਤਾ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਚਨ੍ਦਿਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੯੦. ਨਵਮੇ **ਚਨ੍ਦਿਮਾ**ਤਿ ਚਨ੍ਦਵਿਮਾਨਵਾਸੀ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ। **ਸਬ੍ਬਧੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਖਨ੍ਧਆਯਤਨਾਦੀਸੁ। **ਲੋਕਾਨੁਕਮ੍ਪਕਾ**ਤਿ ਤੁਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਏਤਸ੍ਸਪਿ ਤਾਦਿਸਾ ਏਵ। **ਸਨ੍ਤਰਮਾਨੋ**ਵਾਤਿ ਤੁਰਿਤੋ ਵਿਯ। **ਪਮੁਞ੍ਚਸੀ**ਤਿ ਅਤੀਤਤ੍ਥੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨਵਚਨਂ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਸੂਰਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੯੧. ਦਸਮੇ **ਸੂਰਿਯੋ**ਤਿ ਸੂਰਿਯਵਿਮਾਨਵਾਸੀ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ। **ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ**ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਨਿਵਾਰਣੇਨ ਅਨ੍ਧਭਾਵਕਰਣੇ। ਵਿਰੋਚਤੀਤਿ **ਵੇਰੋਚਨੋ। ਮਣ੍ਡਲੀ**ਤਿ ਮਣ੍ਡਲਸਣ੍ਠਾਨੋ। **ਮਾ, ਰਾਹੁ, ਗਿਲੀ ਚਰਮਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਚਰਂ ਸੂਰਿਯਂ, ਰਾਹੁ, ਮਾ ਗਿਲੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਕਿਂ ਪਨੇਸ ਤਂ ਗਿਲਤੀਤਿ ? ਆਮ, ਗਿਲਤਿ। ਰਾਹੁਸ੍ਸ ਹਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਮਹਾ, ਉਚ੍ਚਤ੍ਤਨੇਨ ਅਟ੍ਠਯੋਜਨਸਤਾਧਿਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਬਾਹਨ੍ਤਰਮਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਸਤਾਨਿ, ਬਹਲਤ੍ਤੇਨ ਛ ਯੋਜਨਸਤਾਨਿ, ਸੀਸਂ ਨਵ ਯੋਜਨਸਤਂ, ਨਲਾਟਂ ਤਿਯੋਜਨਸਤਂ, ਭਮੁਕਨ੍ਤਰਂ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨਂ, ਮੁਖਂ ਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਂ, ਘਾਨਂ ਤਿਯੋਜਨਸਤਂ, ਮੁਖਾਧਾਨਂ ਤਿਯੋਜਨਸਤਗਮ੍ਭੀਰਂ ਹਤ੍ਥਤਲਪਾਦਤਲਾਨਿ ਪੁਥੁਲਤੋ ਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਾਨਿ । ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਬ੍ਬਾਨਿ ਪਣ੍ਣਾਸ ਯੋਜਨਾਨਿ। ਸੋ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯੇ

ਵਿਰੋਚਮਾਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਸ੍ਸਾਪਕਤੋ ਤੇਸਂ ਗਮਨਵੀਥਿਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਚਨ੍ਦਵਿਮਾਨਂ ਸੂਰਿਯਵਿਮਾਨਂ ਵਾ ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕੇ ਮਹਾਨਰਕੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਵਿਮਾਨੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਵਿਰਵਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਵਿਮਾਨਂ ਕਦਾਚਿ ਹਤ੍ਥੇਨ ਛਾਦੇਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਹਨੁਕਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਪਰਿਮਜ੍ਜਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਕਪੋਲਨ੍ਤਰੇ ਠਪੇਤਿ। ਵੇਗਂ ਪਨ ਵਾਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸਚੇ ਵਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਗਣ੍ਡਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਮਤ੍ਥਕਂ ਤਸ੍ਸ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮੇਯ੍ਯ, ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਂ ਓਨਮੇਯ੍ਯ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਮਾਨੇਨ ਸਹੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਪਜਂ ਮਮ**ਨ੍ਤਿ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇਪਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਮਹਾਸਮਯਸੁਤ੍ਤਕਥਨਦਿਵਸੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਪਤ੍ਤਾ। ਤੇਨ ਭਗਵਾ ‘‘ਪਜਂ ਮਮ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਮ ਏਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦਸਮਂ।

ਪਠਮੋ ਵਗ੍ਗੋ।

੨. ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਚਨ੍ਦਿਮਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੯੨. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਕਚ੍ਛੇ**ਵਾਤਿ ਕਚ੍ਛੇ ਵਿਯ। **ਕਚ੍ਛੇ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਤਕਚ੍ਛੇਪਿ ਨਦੀਕਚ੍ਛੇਪਿ। **ਏਕੋਦਿ ਨਿਪਕਾ**ਤਿ ਏਕਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਪਞ੍ਞਾਨੇਪਕ੍ਕੇਨ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਸਤਾ**ਤਿ ਸਤਿਮਨ੍ਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯੇ ਝਾਨਾਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਕੋਦੀ ਨਿਪਕਾ ਸਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਮਕਸੇ ਪਬ੍ਬਤਕਚ੍ਛੇ ਵਾ ਨਦੀਕਚ੍ਛੇ ਵਾ ਮਗਾ ਵਿਯ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। **ਪਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਅਮ੍ਬੁਜੋ**ਤਿ ਮਚ੍ਛੋ। **ਰਣਞ੍ਜਹਾ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਞ੍ਜਹਾ। ਯੇਪਿ ਝਾਨਾਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਕਿਲੇਸੇ ਜਹਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਸੁਤ੍ਤਜਾਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਾ ਵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ਵੇਣ੍ਡੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੯੩. ਦੁਤਿਯੇ **ਵੇਣ੍ਡੂ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। **ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ। **ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਰੇ**ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। **ਸਿਟ੍ਠਿਪਦੇ**ਤਿ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਪਦੇ। **ਕਾਲੇ ਤੇ ਅਪ੍ਪਮਜ੍ਜਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਕਾਲੇ ਤੇ ਅਪ੍ਪਮਾਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਦੀਘਲਟ੍ਠਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੯੪. ਤਤਿਯੇ **ਦੀਘਲਟ੍ਠੀ**ਤਿ ਦੇਵਲੋਕੇ ਸਬ੍ਬੇ ਸਮਪ੍ਪਮਾਣਾ ਤਿਗਾਵੁਤਿਕਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਪਨਸ੍ਸ ਦੀਘਤ੍ਤਭਾਵਤਾਯ ਏਵਂਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਪਿ ਤਥੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਿ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਨਨ੍ਦਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੯੫. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਗੋਤਮਾ**ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਆਲਪਤਿ। **ਅਨਾਵਟ**ਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਹਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖੋ ਵਾ ਪਬ੍ਬਤੋ ਵਾ ਆਵਰਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਅਨਾਵਟ’’ਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਤਥਾਗਤਂ ਥੋਮੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ **ਕਥਂਵਿਧ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਦੁਕ੍ਖਮਤਿਚ੍ਚ ਇਰਿਯਤੀ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ। **ਸੀਲ**ਵਾਤਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇਨ ਸੀਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਖੀਣਾਸਵੋ। **ਪਞ੍ਞਾਦ**ਯੋਪਿ ਮਿਸ੍ਸਕਾਯੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਪੂਜਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਨ੍ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫-੬. ਚਨ੍ਦਨਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੯੬. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠੇ ਅਨਾਲਮ੍ਬੇ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਪਤਿਟ੍ਠੇ ਉਪਰਿ ਅਨਾਲਮ੍ਬਨੇ। **ਸੁਸਮਾਹਿਤੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਨਾਯਪਿ ਉਪਚਾਰੇਨਪਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮਾਹਿਤੋ । **ਪਹਿਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਪੇਸਿਤਤ੍ਤੋ। **ਨਨ੍ਦੀਰਾਗਪਰਿਕ੍ਖੀਣੋ**ਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਨਨ੍ਦੀਰਾਗੋ। ਨਨ੍ਦੀਰਾਗੋ ਨਾਮ ਤਯੋ ਕਮ੍ਮਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਾ। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਕਾਮਸਞ੍ਞਾਗਹਣੇਨ ਪਞ੍ਚੋਰਮ੍ਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਾਨਿ, ਰੂਪਸਂਯੋਜਨਗਹਣੇਨ ਪਞ੍ਚ ਉਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਾਨਿ, ਨਨ੍ਦੀਰਾਗੇਨ ਤਯੋ ਕਮ੍ਮਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਾ ਗਹਿਤਾ। ਏਵਂ ਯਸ੍ਸ ਦਸ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ ਤਯੋ ਚ ਕਮ੍ਮਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਹੀਨਾ, ਸੋ ਗਮ੍ਭੀਰੇ ਮਹੋਘੇ ਨ ਸੀਦਤੀਤਿ। ਕਾਮਸਞ੍ਞਾਯ ਵਾ ਕਾਮਭਵੋ, ਰੂਪਸਂਯੋਜਨੇਨ ਰੂਪਭਵੋ ਗਹਿਤੋ, ਤੇਸਂ ਗਹਣੇਨ ਅਰੂਪਭਵੋ ਗਹਿਤੋਵ , ਨਨ੍ਦੀਰਾਗੇਨ ਤਯੋ ਕਮ੍ਮਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਾ ਗਹਿਤਾਤਿ ਏਵਂ ਯਸ੍ਸ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਤਯੋ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਗਮ੍ਭੀਰੇ ਨ ਸੀਦਤੀਤਿਪਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੯੭. ਛਟ੍ਠਂ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਸੁਬ੍ਰਹ੍ਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੯੮. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸੁਬ੍ਰਹ੍ਮਾ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਨਨ੍ਦਨਕੀਲਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਮੂਲੇ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਂ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੂਲ੍ਹਾ। ਨਨ੍ਦੁ ਚ ਦੇਵਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਯੋਜਨਸਤਿਕੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖੋ ਓਨਮਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਤਾ ਅਭਿਰੂਲ੍ਹਾਤਿ। ਖਿਡ੍ਡਾਪਸੁਤਤਾਯ। ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਪਨ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਾਦਿਵਸੇਨ ਗਨ੍ਥੇਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੂਲ੍ਹਾ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਵੀਚਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਕਾਲੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ''ਇਮਾਸਂ ਨੇਵ ਸਦ੍ਦੋ ਸੁਯ੍ਯਤਿ, ਨ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ। ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਗਤਾ''ਤਿ? ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਭਾਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਯਵਤ੍ਥੁਕਸੋਕੇਨ ਰੁਪ੍ਪਮਾਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਏਤਾ ਤਾਵ ਯਥਾਕਮ੍ਮੇਨ ਗਤਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰੋ ਕਿਤ੍ਤਕੋ''ਤਿ। ਸੋ – ''ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਮਯਾਪਿ ਅਵਸੇਸਾਹਿ ਪਞ੍ਚਸਤਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬਲਵਤਰੇਨ ਸੋਕੇਨ ਰੁਪ੍ਪਿ। ਸੋ – ''ਇਮਂ ਮਯ੍ਹਂ ਸੋਕਂ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਗਤਾ ਨਿਦ੍ਧਮਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ **ਨਿਚ੍ਚਂ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਦੁਤਿਯਪਦਂ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਨਿਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਚ ਪਦਸ੍ਸ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ, ਸੋਕੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਲਤੋ ਪਨ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਕਿਚ੍ਛੇਸੂ**ਤਿ ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਯਾਨਿ ਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ। **ਅਥੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤੇਸੁ ਚਾ**ਤਿ ਯਾਨਿ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨਂ ਅਚ੍ਛਰਾਨਂ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ, ਤੇਸੁ ਚਾਤਿ ਏਵਂ ਇਮੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਦੁਕ੍ਖੇਸੁ ਨਿਚ੍ਚਂ ਮਮ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਡਯ੍ਹਮਾਨੇ ਵਿਯ ਹੋਮਿ ਭਗਵਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਨਾਞ੍ਞਤ੍ਰ ਬੋਜ੍ਝਾ ਤਪਸਾਤਿ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਭਾਵਨਞ੍ਚ ਤਪੋਗੁਣਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਤੋ। ਏਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਭਾਵਨਾ ਪਠਮਂ ਗਹਿਤਾ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰੋ ਪਚ੍ਛਾ, ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰੋਵ ਪਠਮਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰੇ ਹਿ ਗਹਿਤੇ ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲਂ ਗਹਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਸ੍ਸਯਮੁਤ੍ਤਕੋ ਧੁਤਙ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਂ ਤਪੋਗੁਣਂ ਸਮਾਦਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਸਹ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇ ਭਾਵੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ ਯਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਸੋ ''ਸਬ੍ਬਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੋ''ਤਿ ਭਗਵਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਵਸੇਨ ਦੇਸਨਂ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹੀਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮-੧੦. ਕਕੁਧਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੯੯. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਕਿਰ ਕੋਲਨਗਰੇ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਪੁਤ੍ਤੋ ਦਹਰਕਾਲੇਯੇਵ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਨਂ ਕਕੁਧੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਤ੍ਵੇਵ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਨਨ੍ਦਸੀ**ਤਿ ਤੁਸ੍ਸਸਿ। **ਕਿਂ ਲਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਨਾਪਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਕਿਂ ਜੀਯਿਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਨਾਪਂ ਚੀਵਰਾਦਿਵਤ੍ਥੁ ਜਿਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਸੋਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਅਰਤੀ ਨਾਭਿਕੀਰਤੀ**ਤਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ ਨਾਭਿਭਵਤਿ। **ਅਘਜਾਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਜਾਤਸ੍ਸ, ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖੇ ਠਿਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਨ੍ਦੀਜਾਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਜਾਤਤਣ੍ਹਸ੍ਸ। **ਅਘਨ੍ਤਿ** ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਹਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਂ ਆਗਤਮੇਵ ਹੋਤਿ । ''ਦੁਕ੍ਖੀ ਸੁਖਂ ਪਤ੍ਥਯਤੀ''ਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਤਿ ਅਘਜਾਤਸ੍ਸ ਨਨ੍ਦੀ ਹੋਤਿ, ਸੁਖਵਿਪਰਿਣਾਮੇਨ ਦੁਕ੍ਖਂ ਆਗਤਮੇਵਾਤਿ ਨਨ੍ਦੀਜਾਤਸ੍ਸ ਅਘਂ ਹੋਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੧੦੦. ਨਵਮਂ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ। ਨਵਮਂ।

੧੦੧. ਦਸਮੇ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਨੁਮਾਨਬੁਦ੍ਧਿਯਾ ਆਨੁਭਾਵਪ੍ਪਕਾਸਨਤ੍ਥਂ **ਅਞ੍ਞਤਰੋ**ਤਿ ਆਹ। ਦਸਮਂ।

ਦੁਤਿਯੋ ਵਗ੍ਗੋ।

੩. ਨਾਨਾਤਿਤ੍ਥਿਯਵਗ੍ਗੋ

੧-੨. ਸਿਵਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੧੦੨. ਤਤਿਯਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮਂ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ। ਪਠਮਂ।

੧੦੩. ਦੁਤਿਯੇ **ਪਟਿਕਚ੍ਚੇ**ਵਾਤਿ ਪਠਮਂਯੇਵ। **ਅਕ੍ਖਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋਵਝਾਯਤੀ**ਤਿ ਅਕ੍ਖਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਅਵਝਾਯਤਿ, ਬਲਵਚਿਨ੍ਤਨਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ। ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਯ **ਅਕ੍ਖਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ**ਵਾਤਿ ਅਕ੍ਖਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਵਿਯ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩-੪. ਸੇਰੀਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੧੦੪. ਤਤਿਯੇ **ਦਾਯਕੋ**ਤਿ ਦਾਨਸੀਲੋ। **ਦਾਨਪਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਦਾਨਂ ਦੇਮਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਤਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਮਿ, ਨ ਦਾਸੋ ਨ ਸਹਾਯੋ। ਯੋ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਮਧੁਰਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਪਰੇਸਂ ਅਮਧੁਰਂ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਦਾਨਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਦੇਯਜਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦਾਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ। ਯੋ ਯਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਦੇਵ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਸਹਾਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਯੇਨ ਤੇਨ ਯਾਪੇਤਿ, ਪਰੇਸਂ ਮਧੁਰਂ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਪਤਿ ਜੇਟ੍ਠਕੋ ਸਾਮਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ। ਅਹਂ ''ਤਾਦਿਸੋ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ।

ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਿਨ੍ਧਵਰਟ੍ਠਂ ਸੋਧਿਵਾਕਰਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਰਟ੍ਠਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਨਗਰਂ ਰੋਰੁਵਂ ਨਾਮ। ਤਸ੍ਸ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਦੇਵਸਿਕਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ। ਸੋ ਬਹੁਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਂ ਰਾਸਿਭੂਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਦਾਨਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਟ੍ਠਿਤਆਯੇਨ ਦਾਨਂ ਦੇਥਾਤਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਠਪੇਸਿ। ਤੇਨਾਹ – ''ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਦਾਨਂ ਦੀਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ।

ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕਪਣਦ੍ਧਿਕਵਨਿਬ੍ਬਕਯਾਚਕਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਸਮਣਾ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੂਪਗਤਾ। **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿ ਭੋਵਾਦਿਨੋ। ਸਮਿਤਪਾਪਬਾਹਿਤਪਾਪੇ ਪਨ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਏਸ ਨਾਲਤ੍ਥ। **ਕਪਣਾ**ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ ਦਲਿਦ੍ਦਮਨੁਸ੍ਸਾ ਕਾਣਕੁਣਿਆਦਯੋ। **ਅਦ੍ਧਿਕਾ**ਤਿ ਪਥਾਵਿਨੋ। ਵ**ਨਿਬ੍ਬਕਾ**ਤਿ ਯੇ ''ਇਟ੍ਠਂ, ਦਿਨ੍ਨਂ, ਕਨ੍ਤਂ, ਮਨਾਪਂ, ਕਾਲੇਨ, ਅਨਵਜ੍ਜਂ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਦਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਯ੍ਯ, ਗਚ੍ਛਤੁ ਭਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਦਾਨਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਥੋਮਯਮਾਨਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। **ਯਾਚਕਾ**ਤਿ ਯੇ ''ਪਸਤਮਤ੍ਤਂ ਦੇਥ, ਸਰਾਵਮਤ੍ਤਂ

ਦੇਥਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਚ ਵਤ੍ਵਾ ਯਾਚਮਾਨਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। **ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦੀਯਿਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਪਠਮਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਸਤਸਹਸ੍ਸੇ ਅਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਧਨਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਮਚ੍ਚੇ ਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਮਚ੍ਚੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਤੋ ਰਾਜਿਤ੍ਥਿਯੋ ਮਹਨ੍ਤਤਰਂ ਦਾਨਂ ਅਦਂਸੁ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਮਮ ਦਾਨਂ ਪਟਿਕ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਯਂ ਮਮ ਦਾਨਂ ਤਤ੍ਥ ਦੀਯਿਤ੍ਥ, ਤਂ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਸੇਸਦ੍ਵਾਰੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਕੋਚੀ**ਤਿ ਕਤ੍ਥਚਿ। **ਦੀਘਰਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਸੀਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਿਰ ਕਾਲਂ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਦਾਨਂ ਦੀਯਿਤ੍ਥ। ਤਤਿਯਂ।

੧੦੫. ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਜਨ੍ਤੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੦੬. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਕੋਸਲੇਸੁ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। **ਉਦ੍ਧਤਾ**ਤਿ ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਯ ਚ ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਯ ਚ ਅਨਵਜ੍ਜੇ ਸਾਵਜ੍ਜਸਞ੍ਞਿਤਾਯ ਚ ਸਾਵਜ੍ਜੇ ਅਨਵਜ੍ਜਸਞ੍ਞਿਤਾਯ ਚ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਪਕਤਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਉਨ੍ਨਲ਼ਾ**ਤਿ ਉਗ੍ਗਤਨਲ਼ਾ, ਉਟ੍ਠਿਤਤੁਚ੍ਛਮਾਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਚਪਲਾ**ਤਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਣ੍ਡਨਾਦਿਨਾ ਚਾਪਲ੍ਲੇਨ ਯੁਤ੍ਤਾ। **ਮੁਖਰਾ**ਤਿ ਮੁਖਖਰਾ, ਖਰਵਚਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਵਿਕਿਣ੍ਣਵਾਚਾ**ਤਿ ਅਸਂਯਤਵਚਨਾ, ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਨਿਰਤ੍ਥਕਵਚਨਪਲਾਪਿਨੋ। **ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤਿਨੋ**ਤਿ ਨਟ੍ਠਸ੍ਸਤਿਨੋ ਸਤਿਵਿਰਹਿਤਾ, ਇਧ ਕਤਂ ਏਤ੍ਥ ਪਮੁਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਅਸਮ੍ਪਜਾਨਾ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞਾ। **ਅਸਮਾਹਿਤਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਨਾਉਪਚਾਰਸਮਾਧਿਰਹਿਤਾ, ਚਣ੍ਡਸੋਤੇ ਬਦ੍ਧਨਾਵਾਸਦਿਸਾ। **ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਨਵਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤਾ, ਪਨ੍ਥਾਰੁਲ਼੍ਹਬਾਲਮਿਗਸਦਿਸਾ। **ਪਾਕਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ**ਤਿ ਸਂਵਰਾਭਾਵੇਨ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਵਿਯ ਵਿਵਟਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ।

ਜਨ੍ਤੂਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ। **ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਹੁ ਉਪੋਸਥੇ, ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਨ੍ਨਰਸੇ**ਤਿ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਕਾਦਿਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਚੋਦਨਤ੍ਥਾਯ ਉਪਗਤੋ। ਸੋ ਕਿਰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ, ਇਦਾਨਿ ਪਮਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਨ ਖੋ ਪਨੇਤੇ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਚੋਦਿਯਮਾਨਾ ਕਥਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਮਾਗਮਨਕਾਲੇ ਚੋਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਗਾਥਾਹਿ ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਠਤ੍ਵਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ।

ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਾ ਗੁਣਕਥਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਗ੍ਗੁਣਸ੍ਸ ਅਗੁਣੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਗੁਣਂ ਤਾਵ ਕਥੇਨ੍ਤੋ **ਸੁਖਜੀਵਿਨੋ ਪੁਰੇ ਆਸੁ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸੁਖਜੀਵਿਨੋ ਪੁਰੇ ਆਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੁਪ੍ਪੋਸਾ ਸੁਭਰਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਉਚ੍ਚਨੀਚਕੁਲੇਸੁ ਸਪਦਾਨਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧੇਨ ਮਿਸ੍ਸਕਪਿਣ੍ਡੇਨ ਯਾਪੇਸੁਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਏਵਮਾਹ। **ਅਨਿਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹਾ ਹੁਤ੍ਵਾ।

ਏਵਂ ਪੋਰਾਣਕਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਅਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ **ਦੁਪ੍ਪੋਸ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਗਾਮੇ ਗਾਮਣਿਕਾ ਵਿਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਗਾਮੇ ਗਾਮਕੁਟਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਜਨਂ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਖੀਰਦਧਿਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਨਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਅਨੇਸਨਾਯ ਠਿਤਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਥਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਵਦਤਿ। **ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮਨਸਿਕਾਰੇਹਿ ਅਨਤ੍ਥਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯਨਮ੍ਹਿ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਪਰਾਗਾਰੇਸੂ**ਤਿ ਪਰਗੇਹੇਸੁ, ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾਦੀਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਮੁਚ੍ਛਾਯ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ।

ਏਕਚ੍ਚੇਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੇਯੇਵ। **ਅਪਵਿਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਛਡ੍ਡਿਤਕਾ। **ਅਨਾਥਾ**ਤਿ ਅਪਤਿਟ੍ਠਾ। **ਪੇਤਾ**ਤਿ ਸੁਸਾਨੇ ਛਡ੍ਡਿਤਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤਮਨੁਸ੍ਸਾ। ਯਥਾ ਹਿ ਸੁਸਾਨੇ ਛਡ੍ਡਿਤਾ ਨਾਨਾਸਕੁਣਾਦੀਹਿ ਖਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਞਾਤਕਾਪਿ ਨੇਸਂ ਨਾਥਕਿਚ੍ਚਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਨ ਗੋਪਯਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਏਵਰੂਪਾਪਿ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਦੀਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਓਵਾਦਾਨੁਸਾਸਨਿਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤੀਤਿ ਅਪਵਿਦ੍ਧਾ ਅਨਾਥਾ, ਯਥਾ ਪੇਤਾ, ਤਥੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਰੋਹਿਤਸ੍ਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੦੭. ਛਟ੍ਠੇ **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਲੋਕਸ੍ਸ ਏਕੋਕਾਸੇ ਭੁਮ੍ਮਂ। **ਨ ਚਵਤਿ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਅਪਰਾਪਰਂ ਚੁਤਿਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਗਹਿਤਂ। **ਗਮਨੇਨਾ**ਤਿ ਪਦਗਮਨੇਨ। **ਨਾਹਂ ਤਂ ਲੋਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਞਾਤੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਞਾਤਬ੍ਬਂ, ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ, ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਲੋਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ, ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕਸ੍ਸ ਕਥਿਤੋ। ਸੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਹੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਤ੍ਥੁ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਸਮੇਤੀਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਪਸਂਸਨ੍ਤੋ **ਅਚ੍ਛਰਿਯ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਦਲ਼੍ਹਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦਲ਼੍ਹਧਨੁ, ਉਤ੍ਤਮਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਧਨੁਨਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ**ਤਿ ਧਨੁਆਚਰਿਯੋ। **ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ**ਤਿ ਦਸ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਧਨੁਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤੋ। **ਕਤਹਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਉਸਭਪ੍ਪਮਾਣੇਪਿ ਵਾਲਗ੍ਗਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਭਾਵੇਨ ਕਤਹਤ੍ਥੋ। **ਕਤੂਪਾਸਨੋ**ਤਿ ਕਤਸਰਕ੍ਖੇਪੋ ਦਸ੍ਸਿਤਸਿਪ੍ਪੋ। **ਅਸਨੇਨਾ**ਤਿ ਕਣ੍ਡੇਨ। **ਅਤਿਪਾਤੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ। ਯਾਵਤਾ ਸੋ ਤਾਲਚ੍ਛਾਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਤਾਵਤਾ ਕਾਲੇਨ ਏਕਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਸਮੁਦ੍ਦਾ ਪਚ੍ਛਿਮੋਤਿ ਯਥਾ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਸਮੁਦ੍ਦਾ ਪਚ੍ਛਿਮਸਮੁਦ੍ਦੋ ਦੂਰੇ, ਏਵਂ ਮੇ ਦੂਰੇ ਪਦਵੀਤਿਹਾਰੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਪਾਚੀਨਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪਾਦਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਅਕ੍ਕਮਤਿ, ਪੁਨ ਦੁਤਿਯਂ ਪਾਦਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਰਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਅਕ੍ਕਮਤਿ। **ਇਚ੍ਛਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਚ੍ਛਾ ਏਵ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰੇਵਾ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਪਪਞ੍ਚਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਕਾਲੇ ਕਿਰੇਸ ਨਾਗਲਤਾਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਤਤ੍ਤੇ ਮੁਖਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਉਤ੍ਤਰਕੁਰੁਮ੍ਹਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਜਵਤਿ। **ਵਸ੍ਸਸਤਾਯੁਕੋ**ਤਿ ਤਦਾ ਦੀਘਾਯੁਕਕਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਵਸ੍ਸਸਤਾਵਸਿਟ੍ਠੇ ਆਯੁਮ੍ਹਿ ਗਮਨਂ ਆਰਭਿ। **ਵਸ੍ਸਸਤਜੀਵੀ**ਤਿ ਤਂ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਜੀਵਨ੍ਤੋ। **ਅਨ੍ਤਰਾਵ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ**ਤਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਲੋਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਵ ਮਤੋ। ਸੋ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। **ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ। **ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ। **ਅਨ੍ਤਕਿਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਨ੍ਤਕਰਣਂ। **ਕਲ਼ੇਵਰੇ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ। **ਸਸਞ੍ਞਿਮ੍ਹਿ ਸਮਨਕੇ**ਤਿ ਸਸਞ੍ਞੇ ਸਚਿਤ੍ਤੇ। **ਲੋਕ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ। **ਲੋਕਸਮੁਦਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ। **ਲੋਕਨਿਰੋਧ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ। **ਪਟਿਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ। ਇਤਿ – ''ਨਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਤਿਣਕਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਪਞ੍ਞਪੇਮਿ , ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਚਾਤੁਮਹਾਭੂਤਿਕੇ ਕਾਯਸ੍ਮਿਂ ਯੇਵ ਪਞ੍ਞਪੇਮੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਮਿਤਾਵੀ**ਤਿ ਸਮਿਤਪਾਪੋ। **ਨਾਸੀਸਤੀ**ਤਿ ਨ ਪਤ੍ਥੇਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੧੦੮-੧੦੯. ਸਤ੍ਤਮਟ੍ਠਮਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਨੇਵ। ਸਤ੍ਤਮਂ, ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਸੁਸਿਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੦. ਨਵਮੇ **ਤੁਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਨੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਰੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਨਾਮੇਸ ਵਿਸਭਾਗਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਥਿਤੋ ਹਿ ਮਤ੍ਥਕਂ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਸੋ ਹਿ ''ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੀਲਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ। ''ਕਿਂ ਤਸ੍ਸ ਸੀਲਂ? ਗੋਰੂਪਸੀਲੋ ਸੋ। ਕਿਂ ਤਯਾ ਅਞ੍ਞੋ ਸੀਲਵਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਵਾ? ''ਪਞ੍ਞਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ, ''ਕਿਂ ਪਞ੍ਞੋ ਸੋ? ਕਿਂ ਤਯਾ ਅਞ੍ਞੋ ਪਞ੍ਞਵਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ਵਾ, ਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵਣ੍ਣਕਥਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤਿ। ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਭਾਗੋ, ਪਣੀਤਾਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਦੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਦਾਰਕੇ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਪਜ੍ਝਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤਿ, ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ। ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋਪਿ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਤਥੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ? ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਗੁਣੇਸੁ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ। ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਹਿ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਿਕੋ ਏਕਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਕਪ੍ਪੇ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸੋਲ਼ਸਵਿਧਂ

ਪਞ੍ਞੰ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤੋ''ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣੇਸੁ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾਵ ਥੇਰਂ ਮਮਾਯਤਿ। ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋਪਿ – ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਯਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਮੁਖੋਦਕਦਾਨਾਦਿਕਿਚ੍ਚਂ ਸਬ੍ਬਂ ਆਨਨ੍ਦੋ ਕਰੋਤਿ। ਆਨਨ੍ਦਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਹਂ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਲਭਾਮੀ''ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਗੁਣੇਸੁ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾਵ ਤਂ ਮਮਾਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਥੇਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ।

ਤਤ੍ਥ **ਤੁਯ੍ਹਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ ਪਿ-ਕਾਰੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ''ਆਨਨ੍ਦ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਚਾਰੋ ਗੋਚਰੋ ਵਿਹਾਰੋ ਅਭਿਕ੍ਕਮੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮੋ ਆਲੋਕਿਤਵਿਲੋਕਿਤਂ ਸਮਿਞ੍ਜਿਤਪਸਾਰਣਂ ਮਯ੍ਹਂ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਸੀਤਿਮਹਾਥੇਰਾਨਂ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਰੁਚ੍ਚਤਿ। ਤੁਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ?

ਤਤੋ ਥੇਰੋ ਸਾਟਕਨ੍ਤਰੇ ਲਦ੍ਧੋਕਾਸੋ ਬਲਵਮਲ੍ਲੋ ਵਿਯ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ – ''ਸਤ੍ਥਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਯਸਹਾਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥਾਪੇਤੁਕਾਮੋ। ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨੋ ਅਜ੍ਜ, ਦੀਪਧਜਭੂਤਂ ਮਹਾਜਮ੍ਬੁਂ ਵਿਧੁਨਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਲਾਹਕਨ੍ਤਰਤੋ ਚਨ੍ਦਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਤਰਂ ਤਾਵ ਚਤੂਹਿ ਪਦੇਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲਪਲਾਪੇ ਹਰਨ੍ਤੋ **ਕਸ੍ਸ ਹਿ ਨਾਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਬਾਲਸ੍ਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਬਾਲੋ ਹਿ ਬਾਲਤਾਯ, ਦੁਟ੍ਠੋ ਦੋਸਤਾਯ, ਮੂਲ੍ਹੋ ਮੋਹੇਨ, ਵਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਚਿਤ੍ਤੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਵਣ੍ਣਂ ''ਵਣ੍ਣੋ''ਤਿ ਵਾ ਅਵਣ੍ਣਂ ''ਅਵਣ੍ਣੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਅਯਂ ਸਾਵਕੋ''ਤਿ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਅਬਾਲਾਦਯੋ ਪਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਅਬਾਲਸ੍ਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਨ ਰੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਬਾਲਾਦੀਨਂਯੇਵ ਹਿ ਸੋ ਨ ਰੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯ, ਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਨ ਰੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯ।

ਏਵਂ ਪੁਗ੍ਗਲਪਲਾਪੇ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਸੋਲਸਹਿ ਪਦੇਹਿ ਯਥਾਭੂਤਂ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ **ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਣ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਚਤੂਸੁ ਕੋਸਲ੍ਲੇਸੁ ਠਿਤਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ – ''ਯਤੋ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਾਤੁਕੁਸਲੋ ਚ ਹੋਤਿ ਆਯਤਨਕੁਸਲੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਕੁਸਲੋ ਚ ਠਾਨਾਟ੍ਠਾਨਕੁਸਲੋ ਚ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ, 'ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂ'ਤਿ ਅਲਂ ਵਚਨਾਯਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੨੪)। **ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਮਹਾਪਞ੍ਞਾਦੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਮਹਾਪਞ੍ਞਾਦੀਨਂ ਨਾਨਤ੍ਤਂ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੩.੪) – ਕਤਮਾ **ਮਹਾਪਞ੍ਞਾ**? ਮਹਨ੍ਤੇ ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ਮਹਾਪਞ੍ਞਾ, ਮਹਨ੍ਤੇ ਸਮਾਧਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਪਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ਮਹਾਪਞ੍ਞਾ। ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਠਾਨਾਟ੍ਠਾਨਾਨਿ, ਮਹਾਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ, ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਮਹਨ੍ਤੇ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇ, ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇ, ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇ, ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਬਲਾਨਿ, ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾਨਿ, ਮਹਨ੍ਤੇ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇ , ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨਿ, ਮਹਾਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ, ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਰਮਤ੍ਥਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ਮਹਾਪਞ੍ਞਾ।

ਸਾ ਪਨ ਥੇਰਸ੍ਸ ਦੇਵੋਰੋਹਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੇਨ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਪਞ੍ਚਕੇ ਪਞ੍ਹੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ।

ਕਤਮਾ **ਪੁਥੁਪਞ੍ਞਾ**? ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਖਨ੍ਧੇਸੁ, (ਞਾਣਂ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਪੁਥੁਪਞ੍ਞਾ।) ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਧਾਤੂਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਆਯਤਨੇਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਸੁਞ੍ਞਤਮਨੁਪਲਬ੍ਭੇਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਅਤ੍ਥੇਸੁ, ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਨਿਰੁਤ੍ਤੀਸੁ ਪਟਿਭਾਨੇਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧੇਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਸਮਾਧਿ-ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿ-ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧੇਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਠਾਨਾਟ੍ਠਾਨੇਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਅਰਿਯਸਚ੍ਚੇਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇਸੁ, ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇਸੁ, ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇਸੁ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ, ਬਲੇਸੁ, ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇਸੁ, ਸਾਮਞ੍ਞਫਲੇਸੁ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ, ਪੁਥੁ ਨਾਨਾਜਨਸਾਧਾਰਣੇ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਪਰਮਤ੍ਥੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਞਾਣਂ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਪੁਥੁਪਞ੍ਞਾ।

ਕਤਮਾ **ਹਾਸਪਞ੍ਞਾ**? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਹਾਸਬਹੁਲੋ ਵੇਦਬਹੁਲੋ ਤੁਟ੍ਠਿਬਹੁਲੋ ਪਾਮੋਜ੍ਜਬਹੁਲੋ ਸੀਲਂ ਪਰਿਪੂਰੇਤਿ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਂ ਪਰਿਪੂਰੇਤਿ, ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਂ, ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗਂ, ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧਂ, ਸਮਾਧਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ, ਪਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧਂ, ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ,

ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਪਰਿਪੂਰੇਤੀਤਿ, ਹਾਸਪਞ੍ਞਾ। ਹਾਸਬਹੁਲੋ ਪਾਮੋਜ੍ਜਬਹੁਲੋ ਠਾਨਾਟ੍ਠਾਨਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਹਾਸਪਞ੍ਞਾ। ਹਾਸਬਹੁਲੋ ਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਰਿਪੂਰੇਤੀਤਿ ਹਾਸਪਞ੍ਞਾ। ਹਾਸਬਹੁਲੋ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਤਿ। ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇ , ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇ, ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਬਲਾਨਿ , ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾਨਿ, ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ ਹਾਸਪਞ੍ਞਾ। ਹਾਸਬਹੁਲੋ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨਿ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤਿ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਹਾਸਪਞ੍ਞਾ, ਹਾਸਬਹੁਲੋ ਵੇਦਤੁਟ੍ਠਿਪਾਮੋਜ੍ਜਬਹੁਲੋ ਪਰਮਤ੍ਥਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤੀਤਿ ਹਾਸਪਞ੍ਞਾ।

ਥੇਰੋ ਚ ਸਰਦੋ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦਮੂਲੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਪਤ੍ਥਨਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਤਂਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹਾਸਬਹੁਲੋ ਸੀਲਪਰਿਪੂਰਣਾਦੀਨਿ ਅਕਾਸੀਤਿ ਹਾਸਪਞ੍ਞੋ।

ਕਤਮਾ **ਜਵਨਪਞ੍ਞਾ**? ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਯਂ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾ, ਸਬ੍ਬਂ ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਖਿਪ੍ਪਂ ਜਵਤੀਤਿ ਜਵਨਪਞ੍ਞਾ। ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਖਿਪ੍ਪਂ, ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਖਿਪ੍ਪਂ ਜਵਤੀਤਿ ਜਵਨਪਞ੍ਞਾ। ਯਾ ਕਾਚਿ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਯਾ ਕਾਚਿ ਸਞ੍ਞਾ... ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ... ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ, ਦੁਕ੍ਖਤੋ, ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਖਿਪ੍ਪਂ ਜਵਤੀਤਿ ਜਵਨਪਞ੍ਞਾ। ਚਕ੍ਖੁ...ਪੇ॰... ਜਰਾਮਰਣਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ, ਦੁਕ੍ਖਤੋ, ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਖਿਪ੍ਪਂ ਜਵਤੀਤਿ ਜਵਨਪਞ੍ਞਾ। ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਖਯਟ੍ਠੇਨ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਭਯਟ੍ਠੇਨ, ਅਨਤ੍ਤਾ ਅਸਾਰਕਟ੍ਠੇਨਾਤਿ ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ ਤੀਰਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਭਾਵਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਭੂਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰੂਪਨਿਰੋਧੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਖਿਪ੍ਪਂ ਜਵਤੀਤਿ ਜਵਨਪਞ੍ਞਾ। ਵੇਦਨਾ... ਸਞ੍ਞਾ... ਸਙ੍ਖਾਰਾ... ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ... ਚਕ੍ਖੁ...ਪੇ॰... ਜਰਾਮਰਣਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਖਯਟ੍ਠੇਨ...ਪੇ॰... ਵਿਭੂਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਖਿਪ੍ਪਂ ਜਵਤੀਤਿ ਜਵਨਪਞ੍ਞਾ। ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਚਕ੍ਖੁ...ਪੇ॰... ਜਰਾਮਰਣਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਸਙ੍ਖਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖਯਧਮ੍ਮਂ ਵਯਧਮ੍ਮਂ ਵਿਰਾਗਧਮ੍ਮਂ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ ਤੀਰਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਭਾਵਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਭੂਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਖਿਪ੍ਪਂ ਜਵਤੀਤਿ ਜਵਨਪਞ੍ਞਾ।

ਕਤਮਾ **ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞਾ**? ਖਿਪ੍ਪਂ ਕਿਲੇਸੇ ਛਿਨ੍ਦਤੀਤਿ ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞਾ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕਂ ਨਾਧਿਵਾਸੇਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਬ੍ਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਕਂ... ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਿਹਿਂਸਾਵਿਤਕ੍ਕਂ... ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਾਪਕੇ ਅਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮੇ... ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਰਾਗਂ... ਦੋਸਂ... ਮੋਹਂ... ਕੋਧਂ... ਉਪਨਾਹਂ... ਮਕ੍ਖਂ... ਪਲ਼ਾਸਂ... ਇਸ੍ਸਂ... ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ... ਮਾਯਂ... ਸਾਠੇਯ੍ਯਂ... ਥਮ੍ਭਂ... ਸਾਰਮ੍ਭਂ... ਮਾਨਂ... ਅਤਿਮਾਨਂ... ਮਦਂ... ਪਮਾਦਂ... ਸਬ੍ਬੇ ਕਿਲੇਸੇ... ਸਬ੍ਬੇ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ... ਸਬ੍ਬੇ ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇ... ਸਬ੍ਬੇ ਭਵਗਾਮਿਕਮ੍ਮੇ ਨਾਧਿਵਾਸੇਤਿ ਪਜਹਤਿ ਵਿਨੋਦੇਤਿ, ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਰੋਤਿ, ਅਨਭਾਵਂ ਗਮੇਤੀਤਿ ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞਾ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਆਸਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਾ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨਿ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਚ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਯੋ, ਛ ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਅਧਿਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ ਫਸ੍ਸਿਤਾ ਪਞ੍ਞਾਯਾਤਿ ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞਾ।

ਥੇਰੋ ਚ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਦੀਘਨਖਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਪਰਿਗ੍ਗਹਸੁਤ੍ਤੇ ਦੇਸਿਯਮਾਨੇ ਠਿਤਕੋਵ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਕਪਾਰਮਿਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞੋ ਨਾਮ ਜਾਤੋ। ਤੇਨਾਹ – ‘‘ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ।

ਕਤਮਾ **ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਪਞ੍ਞਾ**? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਉਬ੍ਬੇਗਬਹੁਲੋ ਹੋਤਿ ਉਤ੍ਤਾਸਬਹੁਲੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਨਬਹੁਲੋ ਅਰਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਭਿਰਤਿਬਹੁਲੋ ਬਹਿਮੁਖੋ ਨ ਰਮਤਿ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ, ਅਨਿਬ੍ਬਿਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬਂ ਅਪ੍ਪਦਾਲਿਤਪੁਬ੍ਬਂ ਲੋਭਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਨਿਬ੍ਬਿਜ੍ਝਤਿ ਪਦਾਲੇਤੀਤਿ ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਪਞ੍ਞਾ। ਅਨਿਬ੍ਬਿਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬਂ ਅਪ੍ਪਦਾਲਿਤਪੁਬ੍ਬਂ ਦੋਸਕ੍ਖਨ੍ਧਂ... ਮੋਹਕ੍ਖਨ੍ਧਂ... ਕੋਧਂ... ਉਪਨਾਹਂ...ਪੇ॰... ਸਬ੍ਬੇ ਭਵਗਾਮਿਕਮ੍ਮੇ ਨਿਬ੍ਬਿਜ੍ਝਤਿ ਪਦਾਲੇਤੀਤਿ ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਪਞ੍ਞਾ।

ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛੋਤਿ ਸਨ੍ਤਗੁਣਨਿਗੂਹਨਤਾ, ਪਚ੍ਚਯਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਚ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ, ਏਤਂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਚਤੂਸੁ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਯਥਾਲਾਭਸਨ੍ਤੋਸੋ ਯਥਾਬਲਸਨ੍ਤੋਸੋ ਯਥਾਸਾਰੁਪ੍ਪਸਨ੍ਤੋਸੋਤਿ, ਇਮੇਹਿ ਤੀਹਿ ਸਨ੍ਤੋਸੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ।

ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋਤਿ ਕਾਯਵਿਵੇਕੋ ਚ ਵਿਵੇਕਟ੍ਠਕਾਯਾਨਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਰਤਾਨਂ, ਚਿਤ੍ਤਵਿਵੇਕੋ ਚ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਮਵੋਦਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਂ, ਉਪਧਿਵਿਵੇਕੋ ਚ ਨਿਰੁਪਧੀਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਵਿਸਙ੍ਖਾਰਗਤਾਨਨ੍ਤਿ, ਇਮੇਸਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵਿਵੇਕਾਨਂ ਲਾਭੀ। **ਅਸਂਸਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਸਂਸਗ੍ਗੋ ਸਵਨਸਂਸਗ੍ਗੋ ਸਮੁਲ੍ਲਪਨਸਂਸਗ੍ਗੋ ਪਰਿਭੋਗਸਂਸਗ੍ਗੋ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੋਤਿ, ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ ਵਿਰਹਿਤੋ। ਅਯਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋ ਸਂਸਗ੍ਗੋ ਰਾਜੂਹਿ ਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੇਹਿ ਉਪਾਸਕੇਹਿ ਉਪਸਿਕਾਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹੀਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਜਾਯਤਿ, ਸੋ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਸਂਸਟ੍ਠੋ।

ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋਤਿ ਪਗ੍ਗਹਿਤਵੀਰਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਰਿਯੋ। ਤਤ੍ਥ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਮਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਲੇਸਸ੍ਸ ਠਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਠਾਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਨਿਸਜ੍ਜਂ, ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯਂ ਪਾਪੁਣਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਚਤੁਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਮਞ੍ਚੇ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਪਸਾਰੇਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ''ਤਿ ਆਹ। **ਵਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਓਧੁਨਨਵਤ੍ਤਾ। ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸ੍ਵੇ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਥਾਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਯੇਵ ਠਾਨੇ ਓਵਦਤਿ ਅਨੁਸਾਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵ**ਚਨਕ੍ਖਮੋ**ਤਿ ਵਚਨਂ ਖਮਤਿ। ਏਕੋ ਹਿ ਪਰਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦੇਤਿ, ਸਯਂ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਨ ਓਵਦਿਯਮਾਨੋ ਕੁਜ੍ਝਤਿ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਪਰਸ੍ਸਪਿ ਓਵਾਦਂ ਦੇਤਿ, ਸਯਂ ਓਵਦਿਯਮਾਨੋਪਿ ਸਿਰਸਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਤਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਂ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕੋ ਸਾਮਣੇਰੋ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਵਾਸਨਕਣ੍ਣੋ ਓਲਮ੍ਬਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾਵ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਆਗਮ੍ਮ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਵਟ੍ਟਤਿ ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

''ਤਦਹੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਨ੍ਤੋ, ਜਾਤਿਯਾ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕੋ।
ਸੋਪਿ ਮਂ ਅਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯ, ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਮਿ ਮਤ੍ਥਕੇ''ਤਿ॥ (ਮਿ॰ ਪ॰ ੬.੪.੮) –

ਆਹ।

ਚੋਦਕੋਤਿ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਓਤਿਣ੍ਣੇ ਵਾ ਅਨੋਤਿਣ੍ਣੇ ਵਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਾਮ ਏਵਂ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਪਾਰੁਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਤਨ੍ਤਿਵਸੇਨ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਂ ਦੇਤਿ।

ਪਾਪਗਰਹੀਤਿ ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲੇ ਨ ਪਸ੍ਸੇ, ਨ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਣੇ, ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚਕ੍ਕਵਾਲੇਪਿ ਨ ਵਸੇਯ੍ਯਂ।

''ਮਾ ਮੇ ਕਦਾਚਿ ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ, ਕੁਸੀਤੋ ਹੀਨਵੀਰਿਯੋ।
ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤੋ ਅਨਾਦਰੋ, ਸਮੇਤੋ ਅਹੁ ਕਤ੍ਥਚੀ''ਤਿ॥ –

ਏਵਂ ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲੇਪਿ ਗਰਹਤਿ, ''ਸਮਣੇਨ ਨਾਮ ਰਾਗਵਸਿਕੇਨ ਦੋਸਮੋਹਵਸਿਕੇਨ ਨ ਹੋਤਬ੍ਬਂ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਰਾਗੋ ਦੋਸੋ ਮੋਹੋ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਾਪਧਮ੍ਮੇਪਿ ਗਰਹਤੀਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ''ਪਾਪਗਰਹੀ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ।

ਏਵਂ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਆਨਨ੍ਦੇਨ ਸੋਲ਼ਸਹਿ ਪਦੇਹਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਯਥਾਭੂਤਵਣ੍ਣਪ੍ਪਕਾਸਨੇ ਕਤੇ – ''ਕਿਂ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਯਸਹਾਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਕਥੇਤੁ ਕਿਂ ਪਨ ਤੇਨ ਕਥਿਤਂ ਤਥੇਵ ਹੋਤਿ, ਕਿਂ ਸੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੂ''ਤਿ? ਕੋਚਿ ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਤ੍ਤੁਂ ਮਾ ਲਭਤੂਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਵਣ੍ਣਭਣਨਂ ਅਕੁਪ੍ਪਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਭਾਸਿਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਜਿਨਮੁਦ੍ਦਿਕਾਯ ਲਞ੍ਛਨ੍ਤੋ **ਏਵਮੇਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਏਵਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਚ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੇਨ ਚ ਮਹਾਥੇਰਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੇ ਕਥਿਯਮਾਨੇ ਭੁਮ੍ਮਟ੍ਠਕਾ ਦੇਵਤਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਏਤੇਹੇਵ ਸੋਲ਼ਸਹਿ ਪਦੇਹਿ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਆਕਾਸਟ੍ਠਕਦੇਵਤਾ ਸੀਤਵਲਾਹਕਾ ਉਣ੍ਹਵਲਾਹਕਾ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਤਿ ਯਾਵ ਅਕਨਿਟ੍ਠਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਦੇਵਤਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਏਤੇਹੇਵ ਸੋਲ਼ਸਹਿ ਪਦੇਹਿ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਏਕਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਦੇਵਤਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਸੁਸੀਮੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਇਮਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਕੀਲ਼ਂ ਪਹਾਯ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸੇਵ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤਦੇਵ ਵਣ੍ਣਭਣਨਂ ਦੇਵਤਾਭਾਸਿਤਂ ਕਰੋਮੀ’’ਤਿ, ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਅਥ ਖੋ ਸੁਸੀਮੋ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਪਣੀਤਂ ਉਚ੍ਚਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਹੀਨਂ ਅਵਚਂ। ਇਧ ਪਨ ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧਾ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ। ਤਸ੍ਸਾ ਕਿਰ ਦੇਵਪਰਿਸਾਯ ਨੀਲਟ੍ਠਾਨਂ ਅਤਿਨੀਲਂ, ਪੀਤਕਟ੍ਠਾਨਂ ਅਤਿਪੀਤਕਂ, ਲੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਤਿਲੋਹਿਤਂ, ਓਦਾਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਚ੍ਚੋਦਾਤਨ੍ਤਿ, ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਪਾਤੁਭਵਿ। ਤੇਨੇਵ **ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਉਪਮਾ ਆਗਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਸੁਭੋ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰੋ। **ਜਾਤਿਮਾ**ਤਿ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਸੁਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤੋ**ਤਿ ਧੋਵਨਾਦਿਪਰਿਕਮ੍ਮੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤੋ। **ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲੇ ਠਪਿਤੋ। **ਏਵਮੇਵ**ਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਣਿ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਾ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਵਿਰੋਚਿਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧਾ। **ਨਿਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਪਞ੍ਚਸੁਵਣ੍ਣੇਨ ਕਤਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਘਟ੍ਟਨਮਜ੍ਜਨਕ੍ਖਮਂ ਹੋਤਿ। **ਜਮ੍ਬੋਨਦ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਜਮ੍ਬੁਸਾਖਾਯ ਪਵਤ੍ਤਨਦਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ, ਮਹਾਜਮ੍ਬੁਫਲਰਸੇ ਵਾ ਪਥਵਿਯਂ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਸੁਵਣ੍ਣਙ੍ਕੁਰਾ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣੇਨ ਕਤਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਨ੍ਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਕ੍ਖਕਮ੍ਮਾਰਪੁਤ੍ਤਉਕ੍ਕਾਮੁਖਸੁਕੁਸਲਸਮ੍ਪਹਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਕੁਸਲੇਨ ਕਮ੍ਮਾਰਪੁਤ੍ਤੇਨ ਉਕ੍ਕਾਮੁਖੇ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਹਟ੍ਠਂ। ਧਾਤੁਵਿਭਙ੍ਗੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੫੭ ਆਦਯੋ) ਅਕਤਭਣ੍ਡਂ ਗਹਿਤਂ, ਇਧ ਪਨ ਕਤਭਣ੍ਡਂ।

ਵਿਦ੍ਧੇਤਿ ਦੂਰੀਭੂਤੇ। **ਦੇਵੇ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ। **ਨਭਂ ਅਬ੍ਭੁਸ੍ਸਕ੍ਕਮਾਨੋ**ਤਿ ਆਕਾਸਂ ਅਭਿਲਙ੍ਘਨ੍ਤੋ। ਇਮਿਨਾ ਤਰੁਣਸੂਰਿਯਭਾਵੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ। **ਸੋਰਤੋ**ਤਿ ਸੋਰਚ੍ਚੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਦਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨੋ। **ਸਤ੍ਥਵਣ੍ਣਾਭਤੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਆਭਤਵਣ੍ਣੋ। ਸਤ੍ਥਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੇਵਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇ’’ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੭੧) ਨਯੇਨ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਆਹਰੀਤਿ ਥੇਰੋ ਆਭਤਵਣ੍ਣੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਕਾਲਂ ਕਙ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਕਾਲਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿ। ਖੀਣਾਸਵੋ ਹਿ ਨੇਵ ਮਰਣਂ ਅਭਿਨਨ੍ਦਤਿ, ਨ ਜੀਵਿਤਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿ, ਦਿਵਸਸਙ੍ਖੇਪਂ ਵੇਤਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਕਾਲਂ ਪਨ ਪਤ੍ਥੇਤਿ, ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨੇਵਾਹ –

> ‘‘ਨਾਭਿਨਨ੍ਦਾਮਿ ਮਰਣਂ, ਨਾਭਿਨਨ੍ਦਾਮਿ ਜੀਵਿਤਂ।
> ਕਾਲਞ੍ਚ ਪਟਿਕਙ੍ਖਾਮਿ, ਨਿਬ੍ਬਿਸਂ ਭਤਕੋ ਯਥਾ’’ਤਿ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੧੦੦੧-੧੦੦੨)। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਨਾਨਾਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੧. ਦਸਮੇ **ਨਾਨਾਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕਾ**ਤਿ ਤੇ ਕਿਰ ਕਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਤੇ ‘‘ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਤ੍ਥਰਿ ਪਸਾਦੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮ੍ਹਾ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛਾਮ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਤ੍ਥਾਰਾਨਂ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਗਾਥਾਹਿ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਛਿਨ੍ਦਿਤਮਾਰਿਤੇ**ਤਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤੇ ਚ ਮਾਰਿਤੇ ਚ। **ਹਤਜਾਨੀਸੂ**ਤਿ ਪੋਥਨੇ ਚ ਧਨਜਾਨੀਸੁ ਚ। **ਪੁਞ੍ਞਂ ਵਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਨ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ, ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਪੁਞ੍ਞਾਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਵਿਪਾਕੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸ ਵੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸਮਾਚਿਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਸੋ – ‘‘ਏਵਂ ਕਤਪਾਪਾਨਮ੍ਪਿ ਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨਮ੍ਪਿ ਵਿਪਾਕੋ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਅਵਸ੍ਸਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਾਨਨਂ ਵਨ੍ਦਨਂ ਪੂਜਨਂ ਅਰਹਤੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਤਪੋਜਿਗੁਚ੍ਛਾਯਾਤਿ ਕਾਯਕਿਲਮਥਤਪੇਨ ਪਾਪਜਿਗੁਚ੍ਛਨੇਨ। **ਸੁਸਂਵੁਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਪਿਹਿਤੋ ਵਾ। **ਜੇਗੁਚ੍ਛੀ**ਤਿ ਤਪੇਨ ਪਾਪਜਿਗੁਚ੍ਛਕੋ। **ਨਿਪਕੋ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ। **ਚਾਤੁਯਾਮਸੁਸਂਵੁਤੋ**ਤਿ ਚਾਤੁਯਾਮੇਨ ਸੁਸਂਵੁਤੋ। ਚਾਤੁਯਾਮੋ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਵਾਰਿਤੋ ਚ ਹੋਤਿ ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਯੁਤ੍ਤੋ ਚ ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਧੁਤੋ ਚ ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਫੁਟੋ ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ। ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਵਾਰਿਤੋ**ਤਿ

ਵਾਰਿਤਸਬ੍ਬਉਦਕੋ, ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸਬ੍ਬਸੀਤੋਦਕੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਕਿਰ ਸੀਤੋਦਕੇ ਸਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤਿ , ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਨ ਵਲਞ੍ਜੇਤਿ। **ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਯੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਪਾਪਵਾਰਣੇਨ ਯੁਤੋ। **ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਧੁਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਪਾਪਵਾਰਣੇਨ ਧੁਤਪਾਪੋ । **ਸਬ੍ਬਵਾਰਿਫੁਟੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਪਾਪਵਾਰਣੇਨ ਫੁਟ੍ਠੋ। **ਦਿਟ੍ਠਂ ਸੁਤਞ੍ਚ ਆਚਿਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ''ਦਿਟ੍ਠਂ ਮੇ''ਤਿ ਸੁਤਂ ''ਸੁਤਂ ਮੇ''ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਨ ਨਿਗੂਹਨ੍ਤੋ। **ਨ ਹਿ ਨੂਨ ਕਿਬ੍ਬਿਸੀ**ਤਿ ਏਵਰੂਪੋ ਸਤ੍ਥਾ ਕਿਬ੍ਬਿਸਕਾਰਕੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ।

ਨਾਨਾਤਿਤ੍ਥਿਯੇਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਨਾਨਾਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂਯੇਵ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਆਰਬ੍ਭ ਵਦਤਿ। **ਪਕੁਧਕੋ ਕਾਤਿਯਾਨੋ**ਤਿ ਪਕੁਧੋ ਕਚ੍ਚਾਯਨੋ। **ਨਿਗਣ੍ਠੋ**ਤਿ ਨਾਟਪੁਤ੍ਤੋ। **ਮਕ੍ਖਲਿਪੂਰਣਾਸੇ**ਤਿ ਮਕ੍ਖਲਿ ਚ ਪੂਰਣੋ ਚ। **ਸਾਮਞ੍ਞਪ੍ਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸਮਣਧਮ੍ਮੇ ਕੋਟਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ। **ਨ ਹਿ ਨੂਨ ਤੇ**ਤਿ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਨ ਦੂਰੇ, ਤੇਯੇਵ ਲੋਕੇ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਪਚ੍ਚਭਾਸੀ**ਤਿ ''ਅਯਂ ਆਕੋਟਕੋ ਇਮੇਸਂ ਨਗ੍ਗਨਿਸ੍ਸਿਰਿਕਾਨਂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਅਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਤਿਅਭਾਸੀਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਹਾਚਰਿਤੇਨਾ**ਤਿ ਸਹ ਚਰਿਤਮਤ੍ਤੇਨ। **ਛਵੋ ਸਿਗਾਲੋ**ਤਿ ਲਾਮਕੋ ਕਾਲਸਿਗਾਲੋ। **ਕੋਤ੍ਥੁਕੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਰਾਚਾਰੋ**ਤਿ ਆਸਙ੍ਕਿਤਸਮਾਚਾਰੋ। **ਨ ਸਤਂ ਸਰਿਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਸਦਿਸੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਕਾਲਸਿਗਾਲਸਦਿਸੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਸੀਹੇ ਕਰੋਸੀਤਿ?

ਅਨ੍ਵਾਵਿਸਿਤ੍ਵਾਤਿ ''ਅਯਂ ਏਵਰੂਪਾਨਂ ਸਤ੍ਥਾਰਾਨਂ ਅਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤਿ, ਤੇਨੇਵ ਨਂ ਮੁਖੇਨ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਅਨੁਆਵਿਸਿ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿ, ਏਵਂ ਅਨ੍ਵਾਵਿਸਿਤ੍ਵਾ। **ਆਯੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਤਪੋਜਿਗੁਚ੍ਛਨੇ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤਾ। **ਪਾਲਯਂ ਪਵਿਵੇਕਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਵਿਵੇਕਂ ਪਾਲਯਨ੍ਤਾ। ਤੇ ਕਿਰ ''ਨ੍ਹਾਪਿਤਪਵਿਵੇਕਂ ਪਾਲੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਯਂ ਕੇਸੇ ਲੁਞ੍ਚਨ੍ਤਿ। ''ਚੀਵਰਪਵਿਵੇਕਂ ਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਨਗ੍ਗਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ''ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਵਿਵੇਕਂ ਪਾਲੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸੁਨਖਾ ਵਿਯ ਭੂਮਿਯਂ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਵਾ। ''ਸੇਨਾਸਨਪਵਿਵੇਕਂ ਪਾਲੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕਣ੍ਟਕਸੇਯ੍ਯਾਦੀਨਿ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। **ਰੂਪੇ ਨਿਵਿਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਰੂਪੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। **ਦੇਵਲੋਕਾਭਿਨਨ੍ਦਿਨੋ**ਤਿ ਦੇਵਲੋਕਪਤ੍ਥਨਕਾਮਾ। **ਮਾਤਿਯਾ**ਤਿ ਮਚ੍ਚਾ, ਤੇ ਵੋ ਮਚ੍ਚਾ ਪਰਲੋਕਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਮਾ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਇਤਿ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾਤਿ ''ਅਯਂ ਪਠਮਂ ਏਤੇਸਂ ਅਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤਿ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਏਸੋ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾਵ। **ਯੇ ਚਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਸ੍ਮਿਂ ਪਭਾਸਵਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਯੇ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਚਨ੍ਦੋਭਾਸਸੂਰਿਯੋਭਾਸਸਞ੍ਝਾਰਾਗਇਨ੍ਦਧਨੁਤਾਰਕਰੂਪਾਨਂ ਪਭਾਸਵਣ੍ਣਾ। **ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ਤੇ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ਤਯਾ। **ਨਮੁਚੀ**ਤਿ ਮਾਰਂ ਆਲਪਤਿ। **ਆਮਿਸਂਵ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਵਧਾਯ ਖਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਵਧਤ੍ਥਾਯ ਬਲਿਸਲਗ੍ਗਂ ਆਮਿਸਂ ਖਿਪਤਿ, ਏਵਂ ਤਯਾ ਪਸਂਸਮਾਨੇਨ ਏਤੇ ਰੂਪਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਾਯ ਖਿਤ੍ਤਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਮਾਣਵਗਾਮਿਯੋਤਿ ਅਯਂ ਕਿਰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਕੋ। **ਰਾਜਗਹੀਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਜਗਹਪਬ੍ਬਤਾਨਂ। **ਸੇਤੋ**ਤਿ ਕੇਲਾਸੋ। **ਅਘਗਾਮਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸਗਾਮੀਨਂ। **ਉਦਧਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਉਦਕਨਿਧਾਨਾਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਰਾਜਗਹੀਯਾਨਂ ਪਬ੍ਬਤਾਨਂ ਵਿਪੁਲੋ ਸੇਟ੍ਠੋ, ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਬ੍ਬਤਾਨਂ ਕੇਲਾਸੋ, ਆਕਾਸਗਾਮੀਨਂ ਆਦਿਚ੍ਚੋ, ਉਦਕਨਿਧਾਨਾਨਂ ਸਮੁਦ੍ਦੋ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾਨਂ ਚਨ੍ਦੋ, ਏਵਂ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧੋ ਸੇਟ੍ਠੋਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਨਾਨਾਤਿਤ੍ਥਿਯਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਕੋਸਲਸੰਯੁਤ੍ਤਂ

੧. ਪਠਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਦਹਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੨. ਕੋਸਲਸੰਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮੋਦੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਖਮਨੀਯਾਦੀਨਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ ਤੇਨ, ਏਵਂ ਸੋਪਿ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਮੋਦੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੀਤੋਦਕਂ ਵਿਯ ਉਣ੍ਹੋਦਕੇਨ ਸਮ੍ਮੋਦਿਤਂ ਏਕੀਭਾਵਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਯਾਯ ਚ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਖਮਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਭੋਤੋ ਚ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਾਵਕਾਨਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਂ ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕਂ ਲਹੁਟ੍ਠਾਨਂ ਬਲਂ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੋ''ਤਿਆਦਿਕਾਯ ਕਥਾਯ ਸਮ੍ਮੋਦਿ, ਤਂ ਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜਸਙ੍ਖਾਤਸਮ੍ਮੋਦਜਨਨਤੋ ਸਮ੍ਮੋਦਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਚ **ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯਂ,** ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮਧੁਰਤਾਯ ਚਿਰਮ੍ਪਿ ਕਾਲਂ ਸਾਰੇਤੁਂ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਅਰਹਰੂਪਤੋ ਸਰਿਤਬ੍ਬਭਾਵਤੋ ਚ **ਸਾਰਣੀਯਂ**। ਸੁਯ੍ਯਮਾਨਸੁਖਤੋ ਚ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯਂ, ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਯਮਾਨਸੁਖਤੋ ਸਾਰਣੀਯਂ। ਤਥਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤਾਯ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯਂ, ਅਤ੍ਥਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤਾਯ ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਨੇਕੇਹਿ ਪਰਿਯਾਯੇਹਿ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯਂ ਕਥਂ ਸਾਰਣੀਯਂ ਵੀਤਿਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਗੁਣਾਗੁਣਵਸੇਨ ਗਮ੍ਭੀਰਭਾਵਂ ਵਾ ਉਤ੍ਤਾਨਭਾਵਂ ਵਾ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਯਂ ਓਵਟ੍ਟਿਕਸਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਲੋਕਨਿਸ੍ਸਰਣਭਵੋਕ੍ਕਨ੍ਤਿਪਞ੍ਹਂ ਸਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ **ਭਵਮ੍ਪਿ ਨੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਭਵਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਪਿ-ਕਾਰੋ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਤੇਨ ਚ ਛ ਸਤ੍ਥਾਰੇ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡੇਤਿ। ਯਥਾ ਪੂਰਣਾਦਯੋ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਭਵਮ੍ਪਿ ਨੁ ਪਟਿਜਾਨਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਂ ਪਨ ਰਾਜਾ ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਦ੍ਧਿਯਾ, ਲੋਕੇ ਮਹਾਜਨੇਨ ਗਹਿਤਪਟਿਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਨ੍ਤੋ **ਯਂ ਹਿ ਤਂ ਮਹਾਰਾਜਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਹਂ ਹਿ ਮਹਾਰਾਜਾ**ਤਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਸਬ੍ਬਸੇਟ੍ਠਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਅਹਂ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੂਪਗਮਨੇਨ ਸਮਣਾ, ਜਾਤਿਵਸੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ। **ਸਙ੍ਘਿਨੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸਮੂਹਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸਙ੍ਘੋ ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਸਙ੍ਘਿਨੋ**। ਸ੍ਵੇਵ ਗਣੋ ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਗਣਿਨੋ**। ਆਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਨਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸ ਗਣਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਾਤਿ **ਗਣਾਚਰਿਯਾ। ਞਾਤਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਤਾ ਪਾਕਟਾ। ''ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਵਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਨ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਮੁਗ੍ਗਤੋ ਯਸੋ ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ। ਤਿਤ੍ਥਕਰਾ**ਤਿ ਲਦ੍ਧਿਕਰਾ। **ਸਾਧੁਸਮ੍ਮਤਾ**ਤਿ ''ਸਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਮ੍ਮਤਾ। **ਬਹੁਜਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸੁਤਵਤੋ ਅਨ੍ਧਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ। **ਪੂਰਣੋ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਤੇਸਂ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਾਨਿ। **ਪੂਰਣੋ**ਤਿ ਹਿ ਨਾਮਮੇਵ। ਤਥਾ, **ਮਕ੍ਖਲੀ**ਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਗੋਸਾਲਾਯ ਜਾਤਤ੍ਤਾ **ਗੋਸਾਲੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਨਾਟਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਨਾਟਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ। **ਬੇਲਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਬੇਲਟ੍ਠਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ। **ਕਚ੍ਚਾਯਨੋ**ਤਿ ਪਕੁਧਸ੍ਸ ਗੋਤ੍ਤਂ। ਕੇਸਕਮ੍ਬਲਸ੍ਸ ਧਾਰਣਤੋ **ਅਜਿਤੋ ਕੇਸਕਮ੍ਬਲੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਤੇਪਿ ਮਯਾਤਿ ਕਪ੍ਪਕੋਲਾਹਲਂ ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਕੋਲਾਹਲਨ੍ਤਿ ਤੀਣਿ ਕੋਲਾਹਲਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਥਕੇ ਕਪ੍ਪੁਟ੍ਠਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਕਪ੍ਪਕੋਲਾਹਲਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ – ''ਇਤੋ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਥਕੇ ਲੋਕੋ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਮਾਰਿਸਾ, ਭਾਵੇਥ, ਕਰੁਣਂ ਮੁਦਿਤਂ ਉਪੇਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਪ੍ਪਥੇ ਦੇਵਤਾ ਘੋਸੇਨ੍ਤਿਯੋ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ''ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਥਕੇ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ – ''ਇਤੋ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਥਕੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਨੁਧਮ੍ਮਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੇਨ ਸਙ੍ਘਰਤਨੇਨ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਦੇਵਤਾ ਉਗ੍ਘੋਸੇਨ੍ਤਿ। ''ਵਸ੍ਸਸਤਮਤ੍ਥਕੇ ਪਨ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਕੋਲਾਹਲਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ – ''ਇਤੋ ਵਸ੍ਸਸਤਮਤ੍ਥਕੇ ਸਤ੍ਤਰਤਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚਤੁਦ੍ਦੀਪਿਸ੍ਸਰੋ ਸਹਸ੍ਸਪੁਤ੍ਤਪਰਿਵਾਰੋ ਵੇਹਾਸਙ੍ਗਮੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਦੇਵਤਾ ਉਗ੍ਘੋਸੇਨ੍ਤਿ।

ਇਮੇਸੁ ਤੀਸੁ ਕੋਲਾਹਲੇਸੁ ਇਮੇ ਛ ਸਤ੍ਥਾਰੋ ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੇ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤਾਮਣਿਵਿਜ੍ਜਾਦੀਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ – ''ਮਯਂ ਬੁਦ੍ਧਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤਾ ਜਨਪਦਂ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਤ੍ਤਾ। ਤੇਸਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ''ਮਹਾਰਾਜ, ਪੂਰਣੋ ਕਸ੍ਸਪੋ...ਪੇ॰... ਅਜਿਤੋ ਕੇਸਕਮ੍ਬਲੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਕਿਰ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੂ ਕਿਰਾ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇਵ ਨੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ । ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ, ''ਰਾਜਾ ਵੋ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਗੇਹੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਉਸ੍ਸਹਨ੍ਤਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਾਯ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਏਕਤੋਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਆਹ। ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਠਾਨਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਰਾਜੁਸ੍ਮਾ ਨਾਮ ਫਰਤਿ, ਤੇ ਮਹਾਰਹੇਸੁ ਆਸਨੇਸੁ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਫਲਕੇਸੁ ਚੇਵ ਭੂਮਿਯਂ ਚ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ।

ਰਾਜਾ ''ਏਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਨਤ੍ਥਿ ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤੋ ਸੁਕ੍ਕਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਂ ਅਦਤ੍ਵਾਵ ਤਾਲਤੋ ਪਤਿਤਂ ਮੁਗ੍ਗਰੇਨ ਪੋਥੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਨ ਬੁਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ''ਸਚੇ 'ਬੁਦ੍ਧਮ੍ਹਾ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਾਮ, ਰਾਜਾ ਬੁਦ੍ਧਵਿਸਯੇ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇ 'ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਯਂ ਬੁਦ੍ਧਾਤਿ ਮਹਾਜਨਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਆਹਿਣ੍ਡਥਾ'ਤਿ ਜਿਵ੍ਹਮ੍ਪਿ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਨਤ੍ਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਸਕਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਏਵ 'ਨ ਮਯਂ ਬੁਦ੍ਧਾ'ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਰਾਜਾ ਗੇਹਤੋ ਨਿਕਡ੍ਢਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਰਾਜਘਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ''ਕਿਂ ਆਚਰਿਯਾ ਰਾਜਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਂ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ? ਰਾਜਾ ''ਬੁਦ੍ਧਾ ਤੁਮ੍ਹੇ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਤਤੋ ਮਯਂ – ''ਸਚੇ ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਬੁਦ੍ਧਵਿਸਯੇ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥਿਯਮਾਨਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਮਨਂ ਪਦੋਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਬਹੁਂ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ 'ਨ ਮਯਂ ਬੁਦ੍ਧਾ'ਤਿ ਵਦਿਮ੍ਹਾ, ਮਯਂ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਾ ਏਵ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵੋ, ਉਦਕੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾਪਿ ਹਰਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ। ਇਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ 'ਬੁਦ੍ਧਮ੍ਹਾ'ਤਿ ਆਹਂਸੁ – ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ 'ਨ ਮਯਂ ਬੁਦ੍ਧਾ'ਤਿ ਵਦਿਂਸੂਤਿ, ਇਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਏਵਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਿਂ ਪਨ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ ਦਹਰੋ ਚੇਵ ਜਾਤਿਯਾ, ਨਵੋ ਚ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਦਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਕਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪਵਚਨਂ। ਏਤੇ ਜਾਤਿਮਹਲ੍ਲਕਾ ਚ ਚਿਰਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਚ ''ਬੁਦ੍ਧਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਨ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ ਜਾਤਿਯਾ ਚ ਦਹਰੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਚ ਨਵੋ ਕਿਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ? ਮਾ ਪਟਿਜਾਨਾਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਨ ਉਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬਾਤਿ ਨ ਅਵਜਾਨਿਤਬ੍ਬਾ। **ਨ ਪਰਿਭੋਤਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਨ ਪਰਿਭਵਿਤਬ੍ਬਾ। **ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ**ਤਿ ਕਥੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾਪੁਚ੍ਛਾ। **ਖਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ। **ਉਰਗੋ**ਤਿ ਆਸੀਵਿਸੋ। **ਅਗ੍ਗੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਯੇਵ। **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਪਦੇ ਦੇਸਨਾਕੁਸਲਤਾਯ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਨ੍ਤਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਦਹਰਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਉਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਅਦੇਨ੍ਤੋ, ਪਾਰੁਪਨਂ ਅਨਪਨੇਨ੍ਤੋ, ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਸਨਤੋ ਅਨੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ, ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਾਦੀਹਿ ਅਨੋਤਰਨ੍ਤੋ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਞਨਵਸੇਨ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਏਵਰੂਪਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਖਤ੍ਤਿਯਂ ਅਵਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ। ''ਭਦ੍ਦਕੋ ਵਤਾਯਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ, ਮਹਾਕਣ੍ਡੋ ਮਹੋਦਰੋ – ਕਿਂ ਨਾਮ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਚੋਰੂਪਦ੍ਦਵਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਠਾਨੇ ਰਜ੍ਜਂ ਅਨੁਸਾਸਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੋਤਿ ਨਾਮ। ਅਞ੍ਜਨਿਸਲਾਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਆਸੀਵਿਸਪੋਤਕਂ ਕਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਪਿਲਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮ੍ਪਿ ਜਿਵ੍ਹਮ੍ਪਿ ਡਂਸਾਪੇਨ੍ਤੋ ਉਰਗਂ ਅਵਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ । ''ਭਦ੍ਦਕੋ ਵਤਾਯਂ ਆਸੀਵਿਸੋ ਉਦਕਦੇਡ੍ਡੁਭੋ ਵਿਯ ਕਿਂ ਨਾਮ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਡਂਸਿਤੁਂ ਕਸ੍ਸਚਿਦੇਵ ਕਾਯੇ ਵਿਸਂ ਫਰਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੋਤਿ ਨਾਮ। ਖਜ੍ਜੋਪਨਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਗ੍ਗਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਨ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਭਣ੍ਡੁਕ੍ਖਲਿਕਾਯ ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਚੂਲ਼ਾਯ ਵਾ ਸਯਨਪਿਟ੍ਠਸਾਟਕਪਸਿਬ੍ਬਕਾਦੀਸੁ ਵਾ ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਅਗ੍ਗਿਂ ਅਵਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ। ''ਭਦ੍ਦਕੋ ਵਤਾਯਂ ਅਗ੍ਗਿ ਕਤਰਂ ਨੁ ਖੋ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਤਰਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ, ਕਸ੍ਸ ਸੀਤਂ ਵਿਨੋਦੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੋਤਿ ਨਾਮ। ਦਹਰਸਾਮਣੇਰਮ੍ਪਿ ਪਨ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਅਦੇਨ੍ਤੋਤਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਵਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ। ''ਭਦ੍ਦਕੋ ਵਤਾਯਂ ਸਾਮਣੇਰੋ ਮਹਾਕਣ੍ਠੋ ਮਹੋਦਰੋ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਉਗ੍ਗਹੇਤੁਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਅਜ੍ਝੋਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਵਸਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰਕਾਲੇ ਮਨਾਪੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੋਤਿ ਨਾਮ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਨ ਉਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬੋ ਨ ਪਰਿਭੋਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਆਹ।

ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਏਤੰ ਗਾਥਾਬਨ੍ਧੰ ਅਵੋਚ। ਗਾਥਾ ਚ ਨਾਮੇਤਾ ਤਦਤ੍ਥਦੀਪਨਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਤ੍ਥਦੀਪਨਾਪਿ, ਤਤ੍ਰਿਮਾ ਤਦਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਵਿਸੇਸਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਤ੍ਥ **ਖਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਖੇਤ੍ਤਾਨੰ ਅਧਿਪਤਿੰ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ''ਖੇਤ੍ਤਾਨੰ ਅਧਿਪਤੀਤਿ ਖੋ, ਵਾਸੇਟ੍ਠ, 'ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ'ਤ੍ਵੇਵ ਦੁਤਿਯੰ ਅਕ੍ਖਰੰ ਉਪਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੩੧)। **ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਯੇਵ ਖਤ੍ਤਿਯਜਾਤਿਯਾ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ। **ਅਭਿਜਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੀਣਿ ਕੁਲਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤੰ।

ਠਾਨੰ ਹੀਤਿ ਕਾਰਣੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। **ਮਨੁਜਿਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਜੇਟ੍ਠਕੋ। **ਰਾਜਦਣ੍ਡੇਨਾ**ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਉਦ੍ਧਟਦਣ੍ਡੇਨ, ਸੋ ਅਪ੍ਪਕੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਪ੍ਪਮਾਣੋ ਹੋਤਿਯੇਵ। **ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਕਮਤੇ ਭੁਸ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਬਲਵਉਪਕ੍ਕਮੰ ਉਪਕ੍ਕਮਤਿ। **ਰਕ੍ਖੰ ਜੀਵਿਤਮਤ੍ਤਨੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤੰ ਰਕ੍ਖਮਾਨੋ ਤੰ ਖਤ੍ਤਿਯੰ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਨ ਘਟ੍ਟੇਯ੍ਯ।

ਉਚ੍ਚਾਵਚੇਹੀਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧੇਹਿ। **ਵਣ੍ਣੇਹੀ**ਤਿ ਸਣ੍ਠਾਨੇਹਿ। ਯੇਨ ਯੇਨ ਹਿ ਵਣ੍ਣੇਨ ਚਰਨ੍ਤੋ ਗੋਚਰੰ ਲਭਤਿ, ਯਦਿ ਸਪ੍ਪਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਦਿ ਦੇਡ੍ਡੁਭਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਦਿ ਧਮਨਿਵਣ੍ਣੇਨ, ਅਨੁਮਸੋ ਕਲਨ੍ਦਕਵਣ੍ਣੇਨਪਿ ਚਰਤਿਯੇਵ। **ਆਸਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਪਤ੍ਵਾ। **ਬਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਨ ਬਾਲੇਨ ਘਟ੍ਟਿਤੋ, ਤੰ ਬਾਲੰ ਨਰੰ ਵਾ ਨਾਰਿਂ ਵਾ ਡਂਸੇਯ੍ਯ।

ਪਹੂਤਭਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਬਹੁਭਕ੍ਖੰ। ਅਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਹਿ ਅਭਕ੍ਖੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। **ਜਾਲਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਲਵਨ੍ਤੰ। **ਪਾਵਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਂ। ਪਾਵਗਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਕਣ੍ਹਵਤ੍ਤਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਨੀਤਿ ਮਗ੍ਗੋ, ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਗਤਮਗ੍ਗੋ ਕਣ੍ਹੋ ਹੋਤਿ ਕਾਲ਼ਕੋ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਕਣ੍ਹਵਤ੍ਤਨੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਮਹਾ ਹੁਤ੍ਵਾਨਾਤਿ ਮਹਨ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। ਅਗ੍ਗਿ ਹਿ ਏਕਦਾ ਯਾਵਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪ੍ਪਮਾਣੋਪਿ ਹੋਤਿ। **ਜਾਯਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਪਾਰੋਹਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਦਡ੍ਢਵਨੇ ਪਾਰੋਹਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। **ਪਾਰੋਹਾ**ਤਿ ਤਿਣਰੁਕ੍ਖਾਦਯੋ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਹਿ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਦਡ੍ਢਟ੍ਠਾਨੇ ਮੂਲਮਤ੍ਤੇਪਿ ਅਵਸਿਟ੍ਠੇ ਪਾਦਤੋ ਰੋਹਨ੍ਤਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਪਾਰੋਹਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਰੋਹਨਟ੍ਠੇਨ ਵਾ **ਪਾਰੋਹਾ। ਅਹੋਰਤ੍ਤਾਨਮਚ੍ਚਯੇ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਾਨੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮੇ। ਨਿਦਾਘੇਪਿ ਦੇਵੇ ਵੁਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇ ਜਾਯਨ੍ਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁ ਡਹਤਿ ਤੇਜਸਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੋ ਭਣ੍ਡਨ੍ਤੰ ਪਟਿਭਣ੍ਡਨ੍ਤੋ ਪਹਰਨ੍ਤੰ ਪਟਿਪਹਰਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਾਮ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁਤੇਜਸਾ ਡਹਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੰ ਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਭਣ੍ਡਨ੍ਤੰ ਨ ਪਟਿਭਣ੍ਡਤਿ। ਪਹਰਨ੍ਤੰ ਨ ਪਟਿਪਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਿਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਤਸ੍ਸ ਸੀਲਤੇਜੇਨ ਡਯ੍ਹਤਿ। ਤੇਨੇਵੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਨ ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਾ ਪਸਵੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਰੋਪਿ ਗੋਮਹਿਂਸਕੁਕ੍ਕੁਟਸੂਕਰਾਦਯੋ ਪਸਵੋਪਿ ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਾਯਾਦਾ ਵਿਨ੍ਦਰੇ ਧਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਦਾਯਾਦਾਪਿ ਧਨੰ ਨ ਵਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। **ਤਾਲਾਵਤ੍ਥੂ ਭਵਨ੍ਤਿ ਤੇ**ਤਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁਤੇਜਸਾ ਦਡ੍ਢਾ ਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤਾਵਸਿਟ੍ਠੋ ਮਤ੍ਥਕਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤਾਲੋ ਵਿਯ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਦਿਵਸੇਨ ਨ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਮਾਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਸਮਣਤੇਜੇਨ ਦਡ੍ਢਾ ਮਤ੍ਥਕਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤਾਲੋ ਵਿਯ ਅਵਿਰੁਲ੍ਹਿਧਮ੍ਮਾ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਸਮਾਚਰੇ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮਾਚਰੇਯ੍ਯ। ਸਮ੍ਮਾ ਸਮਾਚਰਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਕਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ? ਖਤ੍ਤਿਯੰ ਤਾਵ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬੰ ਗਾਮਨਿਗਮਯਾਨਵਾਹਨਾਦਿਆਨਿਸਂਸੰ, ਉਰਗੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਸ੍ਸ ਕੀਲਾਪਨੇਨ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬੰ ਵਤ੍ਥਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਦਿਆਨਿਸਂਸੰ ਅਗ੍ਗਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਪਚਨਸੀਤਵਿਨੋਦਨਾਦਿਆਨਿਸਂਸੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਅਸੁਤਸਵਨਸੁਤਪਰਿਯੋਦਪਨ-ਸਗ੍ਗਮਗ੍ਗਾਧਿਗਮਾਦਿਆਨਿਸਂਸੰ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੇਨ ''ਏਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੋ ਆਦੀਨਵੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਕਿਂ ਇਮੇਹੀ''ਤਿ? ਨ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਇਸ੍ਸਰਿਯਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੰ ਅਵਜਾਨਨਞ੍ਚ ਪਰਿਭਵਨਞ੍ਚ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੁਟ੍ਠਾਯਿਪਚ੍ਛਾਨਿਪਾਤਿਤਾਦੀਹਿ ਉਪਾਯੇਹਿ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰੋ ਤੋਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਏਵਂ ਤਤੋ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਅਧਿਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੇਨ ਉਰਗੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਨਾਗਵਿਜ੍ਜੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਜਪਦੇਨ ਦਣ੍ਡੇਨ ਗੀਵਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਹਰੇਨ ਮੂਲੇਨ ਦਾਠਾ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪੇਲ਼ਾਯੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕੀਲਾਪੇਨ੍ਤੇਨ ਚਰਿਤਬ੍ਬੰ। ਏਵਂ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਘਾਸਚ੍ਛਾਦਨਾਦੀਨਿ ਲਭਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਾਗੁਪਚਨਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੇਨ ਅਗ੍ਗਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਭਣ੍ਡੁਕ੍ਖਲਿਕਾਦੀਸੁ ਅਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਅਨਾਮਸਨ੍ਤੇਨ ਗੋਮਯਚੁਣ੍ਣਾਦੀਹਿ

ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਪਚਨਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਏਵੰ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਨਿਸੰਸੰ ਲਭਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਸੁਤਸਵਨਾਦੀਨਿ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਤਿਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮਨਵਕਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਅਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਉਪਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੋ, ਏਵੰ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਸੁਤਪੁਬ੍ਬੰ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨੰ ਅਸੁਤਪੁਬ੍ਬੰ ਪਞ੍ਹਾਵਿਨਿਚ੍ਛਯੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੰ ਅਤ੍ਥੰ ਤਿਸ੍ਸੋ ਕੁਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛ ਕਾਮਸਗ੍ਗਾਨਿ ਨਵ ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਪਤ੍ਵਾ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਦਸ੍ਸਨਮ੍ਪਿ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਸਨ੍ਧਾਯ **ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਸਮਾਚਰੇ**ਤਿ ਆਹ।

ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨੋ ਪਸਾਦੰ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਏਤੰ ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਵਚਨੰ ਅਵੋਚ। ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਕਨ੍ਤੰ ਅਤਿਇਟ੍ਠੰ ਅਤਿਮਨਾਪੰ, ਅਤਿਸੁਨ੍ਦਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਏਕੇਨ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਦ੍ਦੇਨ ਦੇਸਨੰ ਥੋਮੇਤਿ ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਦਿਦੰ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ’’ਤਿ। ਏਕੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਸਾਦੰ ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਦਿਦੰ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਗਮ੍ਮ ਮਮ ਪਸਾਦੋ’’ਤਿ।

ਤਤੋ ਪਰੰ ਚਤੂਹਿ ਉਪਮਾਹਿ ਦੇਸਨੰਯੇਵ ਥੋਮੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਧੋਮੁਖਠਪਿਤੰ, ਹੇਟ੍ਠਾਮੁਖਜਾਤੰ ਵਾ। **ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਰਿਮੁਖੰ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਣਪਣ੍ਣਾਦਿਛਾਦਿਤੰ। **ਵਿਵਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਗ੍ਘਾਟੇਯ੍ਯ। **ਮੂਲ਼੍ਹਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦਿਸਾਮੂਲ਼੍ਹਸ੍ਸ। **ਮਗ੍ਗੰ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਸ ਮਗ੍ਗੋ’’ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯ। **ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ**ਤਿ ਕਾਲ਼ਪਕ੍ਖਚਾਤੁਦ੍ਦਸੀ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਘਨਵਨਸਣ੍ਡ ਮੇਘਪਟਲੇਹਿ ਚਤੁਰਙ੍ਗੇ ਤਮੇ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਕੋਚਿ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੰ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਵਿਮੁਖੰ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਤੰ ਮੰ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੇਨ, ਯਥਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ ਵਿਵਰੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨਨ੍ਤਰਧਾਨਾ ਪਭੁਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਗਹਨਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ ਸਾਸਨੰ ਵਿਵਰਨ੍ਤੇਨ, ਯਥਾ ਮੂਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗੰ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗਮਿਚ੍ਛਾਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਮੇ ਸਗ੍ਗਮੋਕ੍ਖਮਗ੍ਗੰ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੇਨ, ਯਥਾ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਤੇਲਪਜ੍ਜੋਤੰ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਮੋਹਨ੍ਧਕਾਰੇ ਨਿਮੁਗ੍ਗਸ੍ਸ ਮੇ ਬੁਦ੍ਧਾਦਿਰਤਨਰੂਪਾਨਿ ਅਪਸ੍ਸਤੋ ਤਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਕਮੋਹਨ੍ਧਕਾਰਵਿਦ੍ਧੰਸਕਦੇਸਨਾਪਜ੍ਜੋਤੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤੇਨ ਮਯ੍ਹੰ ਭਗਵਤਾ ਏਤੇਹਿ ਪਰਿਯਾਯੇਹਿ ਪਕਾਸਿਤਤ੍ਤਾ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਧਮ੍ਮੋ ਪਕਾਸਿਤੋਤਿ।

ਏਵੰ ਦੇਸਨੰ ਥੋਮੇਤ੍ਵਾ ਇਮਾਯ ਦੇਸਨਾਯ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਪਸਨ੍ਨਾਕਾਰੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਏਸਾਹ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਏਸਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਏਸੋ ਅਹੰ। **ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਸਰਣੰ ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮੰ ਰਤਨਤ੍ਤਯੰ ਸਰਣੰ ਗਚ੍ਛਾਮਿ। **ਉਪਾਸਕੰ ਮੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਧਾਰੇਤੂ**ਤਿ ਮੰ ਭਗਵਾ ‘ਉਪਾਸਕੋ ਅਯ’ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਧਾਰੇਤੁ, ਜਾਨਾਤੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ**ਤਿ ਅਜ੍ਜਤੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ। ਅਜ੍ਜਦਗ੍ਗੇਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਦ-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ, ਅਜ੍ਜ ਅਗ੍ਗੰ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਣੁਪੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਣੇਹਿ ਉਪੇਤੰ ਯਾਵ ਮੇ ਜੀਵਿਤੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਾਵ ਉਪੇਤੰ ਅਨਞ੍ਞਸਤ੍ਥੁਕੰ ਤੀਹਿ ਸਰਣਗਮਨੇਹਿ ਸਰਣੰ ਗਤੰ ਉਪਾਸਕੰ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੰ ਮੰ ਭਗਵਾ ਧਾਰੇਤੂਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸੁਮਙ੍ਗਲਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਦੀਘਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਸੁਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਪਠਮੰ।

੨. ਪੁਰਿਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੩. ਦੁਤਿਯੇ **ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਸੁਤ੍ਤੇ ਸਰਣਗਤਤ੍ਤਾ ਇਧ ਅਭਿਵਾਦੇਸਿ। **ਅਜ੍ਝਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਯਕਜ੍ਝਤ੍ਤੰ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਲੋਭਾ**ਦੀਸੁ ਲੁਬ੍ਭਨਲਕ੍ਖਣੋ ਲੋਭੋ, ਦੁਸ੍ਸਨਲਕ੍ਖਣੋ ਦੋਸੋ, ਮੁਯ੍ਹਨਲਕ੍ਖਣੋ ਮੋਹੋਤਿ। **ਹਿੰਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤਿ ਨਾਸੇਨ੍ਤਿ ਵਿਨਾਸੇਨ੍ਤਿ। **ਅਤ੍ਤਸਮ੍ਭੂਤਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਸਮ੍ਭੂਤਾ। **ਤਚਸਾਰੰਵ ਸਮ੍ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਤਚਸਾਰੰ ਵੇਲ਼ੁੰ ਵਾ ਨਲ਼ੰ ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਫਲੰ ਹਿੰਸਤਿ ਵਿਨਾਸੇਤਿ, ਏਵੰ ਹਿੰਸਨ੍ਤਿ ਵਿਨਾਸੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਦੁਤਿਯੰ।

੩. ਜਰਾਮਰਣਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੪. ਤਤਿਯੇ **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਜਰਾਮਰਣਾ**ਤਿ ਜਰਾਮਰਣਤੋ ਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਖਤ੍ਤਿਯਮਹਾਸਾਲਾ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਮਹਾਸਾਲਾ ਨਾਮ ਮਹਾਸਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਖਤ੍ਤਿਯਾ। ਯੇਸੰ ਹਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾਨੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਨ੍ਤੇਨ ਕੋਟਿਸਤੰ ਨਿਧਾਨਗਤੰ ਹੋਤਿ, ਤਯੋ ਕਹਾਪਣਕੁਮ੍ਭਾ ਵਲਞ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯ ਗੇਹਮਜ੍ਝੇ ਰਾਸਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ **ਖਤ੍ਤਿਯਮਹਾਸਾਲਾ** ਨਾਮ। ਯੇਸੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨੰ ਨਿਹਿਤੰ ਹੋਤਿ, ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਕਹਾਪਣਕੁਮ੍ਭੋ ਵਲਞ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯ ਗੇਹਮਜ੍ਝੇ ਰਾਸਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤੇ **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲਾ** ਨਾਮ। ਯੇਸੰ ਗਹਪਤੀਨੰ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਧਨੰ ਨਿਹਿਤੰ ਹੋਤਿ, ਕਹਾਪਣਕੁਮ੍ਭੋ ਵਲਞ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯ ਗੇਹਮਜ੍ਝੇ ਰਾਸਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤੇ **ਗਹਪਤਿਮਹਾਸਾਲਾ** ਨਾਮ।

ਅਡ੍ਢਾਤਿ ਇਸ੍ਸਰਾ। ਨਿਧਾਨਗਤਧਨਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਤਾਯ **ਮਹਦ੍ਧਨਾ**। ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਭਾਜਨਾਦੀਨੰ ਉਪਭੋਗਭਣ੍ਡਾਨੰ ਮਹਨ੍ਤਤਾਯ **ਮਹਾਭੋਗਾ**। ਅਨਿਧਾਨਗਤਸ੍ਸ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਸ੍ਸ ਪਹੂਤਤਾਯ, **ਪਹੂਤਜਾਤਰੂਪਰਜਤਾ** । ਵਿਤ੍ਤੂਪਕਰਣਸ੍ਸ ਤੁਟ੍ਠਿਕਰਣਸ੍ਸ ਪਹੂਤਤਾਯ **ਪਹੂਤਵਿਤ੍ਤੂਪਕਰਣਾ**। ਗੋਧਨਾਦੀਨਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਵਿਧਧਞ੍ਞਾਨਞ੍ਚ ਪਹੂਤਤਾਯ **ਪਹੂਤਧਨਧਞ੍ਞਾ। ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਜਾਤਾਨੰ ਨਤ੍ਥਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਜਰਾਮਰਣਾ**ਤਿ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਏਵੰ ਇਸ੍ਸਰਾਨੰ ਜਾਤਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨੰ ਨਤ੍ਥਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਜਰਾਮਰਣਾ, ਜਾਤਤ੍ਤਾਯੇਵ ਜਰਾਮਰਣਤੋ ਮੋਕ੍ਖੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਨ੍ਤੋਜਰਾਮਰਣੇਯੇਵ ਹੋਤਿ।

ਅਰਹਨ੍ਤੋਤਿਆਦੀਸੁ ਆਰਕਾ ਕਿਲੇਸੇਹੀਤਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋ। ਖੀਣਾ ਏਤੇਸੰ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਸਵਾਤਿ **ਖੀਣਾਸਵਾ**। ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੰ ਵੁਟ੍ਠਾ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਵਾਸਾਤਿ **ਵੁਸਿਤਵਨ੍ਤੋ**। ਚਤੂਹਿ ਮਗ੍ਗੇਹਿ ਕਰਣੀਯੰ ਏਤੇਸੰ ਕਤਨ੍ਤਿ **ਕਤਕਰਣੀਯਾ**। ਖਨ੍ਧਭਾਰੋ ਕਿਲੇਸਭਾਰੋ ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਭਾਰੋ ਕਾਮਗੁਣਭਾਰੋਤਿ, ਇਮੇ ਓਹਿਤਾ ਭਾਰਾ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਓਹਿਤਭਾਰਾ**। ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸਕੋ ਅਤ੍ਥੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਸਦਤ੍ਥਾ**। ਦਸਵਿਧਮ੍ਪਿ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣੰ ਭਵਸੰਯੋਜਨੰ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਭਵਸੰਯੋਜਨਾ**। ਸਮ੍ਮਾ ਕਾਰਣੇਹਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਤਿ **ਸਮ੍ਮਦਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਾ**। ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਯ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੰ ਞਤ੍ਵਾ ਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭੇਦਨਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਭਿਜ੍ਜਨਸਭਾਵੋ। **ਨਿਕ੍ਖੇਪਨਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਸਭਾਵੋ। ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਹਿ ਅਜੀਰਣਧਮ੍ਮੋਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਆਰਮ੍ਮਣਤੋ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ, ਤੰ ਹਿ ਨ ਜੀਰਤਿ। ਇਧ ਪਨਸ੍ਸ ਜੀਰਣਧਮ੍ਮੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਅਤ੍ਥੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕੋ ਕਿਰਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖੇਪੋ। ਸਿਵਿਕਸਾਲਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਰਥਯਾਨਾਦੀਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਮੇਵ ਉਪਮੰ ਕਤ੍ਵਾ, ''ਜੀਰਨ੍ਤਿ ਵੇ ਰਾਜਰਥਾ''ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਜੀਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਜਰੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। **ਰਾਜਰਥਾ**ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਅਭਿਰੂਹਨਰਥਾ। **ਸੁਚਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਾਦੀਹਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਚਿਤ੍ਤਿਤਾ। **ਅਥੋ ਸਰੀਰਮ੍ਪਿ ਜਰੰ ਉਪੇਤੀ**ਤਿ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਕੇਸੁ ਸਾਰਦਾਰੁਮਯੇਸੁ ਰਥੇਸੁ ਜੀਰਨ੍ਤੇਸੁ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੇ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕੇ ਮੰਸਲੋਹਿਤਾਦਿਮਯੇ ਸਰੀਰੇ ਕਿੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ? ਸਰੀਰਮ੍ਪਿ ਜਰੰ ਉਪੇਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਨ੍ਤੋ ਹਵੇ ਸਬ੍ਭਿ ਪਵੇਦਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਭੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਤੰ ਧਮ੍ਮੋ ਨ ਜਰੰ ਉਪੇਤੀਤਿ ਏਵੰ ਪਵੇਦਯਨ੍ਤਿ। ''ਸਤੰ ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ, ਤੰ ਨ ਜੀਰਤਿ, ਅਜਰੰ ਅਮਤਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਕਥੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਆਗਮ੍ਮ ਸੀਦਨਸਭਾਵਾ ਕਿਲੇਸਾ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ਸਬ੍ਭੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਤਿ ਪੁਰਿਮਪਦਸ੍ਸ ਕਾਰਣੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ''ਸਨ੍ਤੋ ਹਵੇ ਸਬ੍ਭਿ ਪਵੇਦਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਇਦੰ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਸਤੰ ਧਮ੍ਮੋ ਨ ਜਰੰ ਉਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਭਿ ਪਵੇਦਯਨ੍ਤਿ। ਅਜਰੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਸਤੰ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੁਨ੍ਦਰਾਧਿਵਚਨੰ ਵਾ ਏਤੰ ਸਬ੍ਭੀਤਿ। ਯੰ ਸਬ੍ਭਿਧਮ੍ਮਭੂਤੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਸਨ੍ਤੋ ਪਵੇਦਯਨ੍ਤਿ ਕਥਯਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਸਤੰ ਧਮ੍ਮੋ ਨ ਜਰੰ ਉਪੇਤੀਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤਿਯੰ।

੪. ਪਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੫. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਰਹੋਗਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਰਹਸਿ ਗਤਸ੍ਸ। **ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਿਲੀਨਸ੍ਸ ਏਕੀਭੂਤਸ੍ਸ। **ਏਵਮੇਤੰ, ਮਹਾਰਾਜਾ**ਤਿ ਇਧ ਭਗਵਾ ਇਮੰ ਸੁਤ੍ਤੰ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਭਾਸਿਤੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਅਨੁਕੇਨਾਧਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਰਣੇਨ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟਸ੍ਸ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ।

੫. ਅਤ੍ਤਰਕ੍ਖਿਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੬. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਹਤ੍ਥਿਕਾਯੋ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਘਟਾ। ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਸੰਵਰੋ**ਤਿ ਪਿਦਹਨਂ। **ਸਾਧੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਸਂਵਰੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦਂ ਅਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਂਵਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਲਜ੍ਜੀ**ਤਿ ਹਿਰਿਮਾ। ਲਜ੍ਜੀਗਹਣੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਅਪ੍ਪਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੭. ਛਟ੍ਠੇ **ਉਲ਼ਾਰੇ ਉਲ਼ਾਰੇ**ਤਿ ਪਣੀਤੇ ਚ ਬਹੁਕੇ ਚ। **ਮਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਮਾਨਮਜ੍ਜਨੇਨ ਮਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਅਤਿਸਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਂ। **ਕੂਟ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਸਂ। **ਪਚ੍ਛਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛਾ ਤੇਸਂ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਅਡ੍ਡਕਰਣਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੮. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਕਾਮਹੇਤੂ**ਤਿ ਕਾਮਮੂਲਕਂ। **ਕਾਮਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮਪਚ੍ਚਯਾ। **ਕਾਮਾਧਿਕਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮਕਾਰਣਾ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਹੇਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੇਵਚਨਾਨੇਵ। **ਭਦ੍ਰਮੁਖੋ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਮੁਖੋ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਅਡ੍ਡਕਰਣੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਤਰਂ ਲਞ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਅਮਚ੍ਚਾ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕੇਪਿ ਸਾਮਿਕੇ ਕਰਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ – ''ਮਯ੍ਹਂ ਤਾਵ ਪਥਵਿਸ੍ਸਰਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਖਾਪੇਤੇ ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਕਿਂ ਨਾਮ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ? ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਦਾਨਿ ਵਿਟਟੂਭੋ ਸੇਨਾਪਤਿ ਸਕੇਨ ਰਜ੍ਜੇਨ, ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਏਵਰੂਪੇਹਿ ਲਞ੍ਜਖਾਦਕੇਹਿ ਮੁਸਾਵਾਦੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਖਿਪ੍ਪਂਵ ਓਡ੍ਡਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਮਿਨਂ ਵਿਯ ਓਡ੍ਡਿਤਂ। ਯਥਾ ਮਚ੍ਛਾ ਓਡ੍ਡਿਤਂ ਕੁਮਿਨਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਾ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇਨ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਂ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਮਲ੍ਲਿਕਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੧੯. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਮਲ੍ਲਿਕੇ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ? ਅਯਂ ਕਿਰ ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਦੁਗ੍ਗਤਮਾਲਾਕਾਰਸ੍ਸ ਧੀਤਾ, ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਪਣਤੋ ਪੂਵਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾਲਾਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਪਟਿਪਥੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵਾਰਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਤਂ ਭਗਵਤੋ ਅਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਨਿਸੀਦਨਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਚੀਵਰਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੂਵਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ ਸਿਤਂ ਪਾਤ੍ਵਾਕਾਸਿ। ਥੇਰੋ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੋ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਆਨਨ੍ਦ, ਅਜ੍ਜੇਸਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਠਮਭੋਜਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤਂਦਿਵਸਮੇਵ ਚ ਰਾਜਾ ਕਾਸਿਗਾਮੇ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੇਨ ਯੁਦ੍ਧੇਨ ਪਰਾਜਿਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮਾਲਾਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਬਲਕਾਯਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਆਗਮੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਵਤ੍ਤਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਤਾਯ ਵਤ੍ਤੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਅਤਿਹਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਦੁਗ੍ਗਤਕੁਲਸ੍ਸ ਧੀਤੁਯਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਇਮਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ 'ਕੋ ਤੇ ਪਿਯੋ'ਤਿ? ਸਾ 'ਤ੍ਵਂ ਮੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪਿਯੋ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾਹਂ 'ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਤ੍ਵਂਯੇਵ ਪਿਯਾ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿ। ਇਤਿ ਸੋ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਜਨਨਤ੍ਥਂ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯਂ ਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਸਾ ਪਨ ਦੇਵੀ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮੁਪਟ੍ਠਾਯਿਕਾ ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਯਿਕਾ ਮਹਾਪਞ੍ਞਾ , ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨਾਯਂ ਪਞ੍ਹੋ ਰਞ੍ਞੋ ਮੁਖਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਸਾ ਸਰਸੇਨੇਵ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਾ ਤਾਯ ਸਰਸੇਨ ਕਥਿਤਤ੍ਤਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਸਯਮ੍ਪਿ ਸਰਸੇਨੇਵ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਸਕਾਰਣਂ ਇਦਂ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਨਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। **ਨੇਵਜ੍ਝਗਾ**ਤਿ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ। **ਏਵਂ ਪਿਯੋ ਪੁਥੁ ਅਤ੍ਤਾ ਪਰੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਏਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਾ ਪਿਯੋ, ਏਵਂ ਪਰੇਸਂ ਪੁਥੁਸਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਾ ਪਿਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਯਞ੍ਞਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੦. ਨਵਮੇ **ਥੂਣੂਪਨੀਤਾਨੀ**ਤਿ ਥੂਣੰ ਉਪਨੀਤਾਨਿ, ਥੂਣਾਯ ਬਦ੍ਧਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਪਰਿਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰਦ੍ਧਯਞ੍ਞੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚਿਤੋ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਰਞ੍ਞਾ ਅਯਂ ਯਞ੍ਞੋ ਆਰਦ੍ਧੋ? ਦੁਸ੍ਸੁਪਿਨਪਟਿਘਾਤਾਯ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪ੍ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋ ਨਗਰਂ ਅਨੁਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤੋ ਵਾਤਪਾਨਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕਯਮਾਨਂ ਏਕਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਤਤੋਵ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ ਤਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਭਾਵਂ ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕਭਾਵਂ ਵਾ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ''ਏਸੋ ਮੇ ਸਾਮਿਕੋ ਆਪਣੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਮਂ ਉਪਟ੍ਠਹਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਨਾਹਂ, ਦੇਵ, ਉਪਟ੍ਠਹਿਤੁਂ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਨ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਆਵੁਧਫਲਕਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਂ ਅਕਾਸਿ। ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਗਤਮਤ੍ਤਮੇਵ ਚ ਨਂ ਪੁਨ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਉਪਟ੍ਠਾਕੇਨ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਵਚਨਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਗਚ੍ਛ ਇਤੋ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੀਸਧੋਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤੋ ਅਰੁਣਮਤ੍ਤਿਕਞ੍ਚ ਲੋਹਿਤੁਪ੍ਪਲਮਾਲਞ੍ਚ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਏਹਿ। ਸਚੇ ਅਜ੍ਜੇਵ ਨਾਗਚ੍ਛਸਿ, ਰਾਜਦਣ੍ਡਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਰਾਜਭਯੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ।

ਰਾਜਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਤੇ ਦੋਵਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ, ''ਅਜ੍ਜ ਸਾਯਨ੍ਹੇਯੇਵ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ 'ਅਹਂ ਰਾਜਦੂਤੋ'ਤਿ ਵਾ 'ਉਪਰਾਜਦੂਤੋ'ਤਿ ਵਾ ਭਣਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਮਾ ਵਿਵਰੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਮਤ੍ਤਿਕਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਲਾਨਿ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਿਹਿਤਮਤ੍ਤੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਵਦਨ੍ਤੋਪਿ ਦ੍ਵਾਰਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸ੍ਸਯਭਯੇਨ ਜੇਤਵਨਂ ਗਤੋ। ਰਾਜਾਪਿ ਰਾਗਪਰਿਲ਼ਾਹੇਨ ਅਭਿਭੂਤੋ ਕਾਲੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਕਾਲੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਕਾਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕੋਵ ਮਕ੍ਕਟਨਿਦ੍ਦਾਯ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ।

ਪੁਬ੍ਬੇ ਚ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਾ ਪਰਦਾਰਿਕਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦੋਪਨਨ੍ਦਾਯ ਨਾਮ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਤੇ ਫੇਣੁਦ੍ਦੇਹਕਂ ਪਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਤਲਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਉਪਰਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਆਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਕਟਭਯੇਨ ਏਕੇਕਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮਾ ਵਤ੍ਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਏਕੇਕਂ ਅਕ੍ਖਰਮੇਵ ਆਹਂਸੁ। ਏਕੋ ਸ-ਕਾਰਂ, ਏਕੋ ਸੋ-ਕਾਰਂ, ਏਕੋ ਨ-ਕਾਰਂ, ਏਕੋ ਦੁ-ਕਾਰਂ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤੇਸਂ ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੁਖਂ ਅਵਿਨ੍ਦਮਾਨੋਵ ਤਂਰਤ੍ਤਾਵਸੇਸਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ।

ਅਰੁਣੇ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੁਖਸੇਯ੍ਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਕੁਤੋ ਮੇ, ਆਚਰਿਯ, ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ ? ਵਤ੍ਵਾ, ''ਸੁਪਿਨੇ ਏਵਰੂਪੇ ਸਦ੍ਦੇ ਅਸ੍ਸੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ – ''ਇਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਇਮਿਨਾ ਸੁਪਿਨੇਨ ਵੁਡ੍ਢਿ ਵਾ ਹਾਨਿ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨ ਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਹੋਤਿ, ਗੋਤਮਸਾਵਕਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ, ''ਭਾਰਿਯੋ ਅਯਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸੁਪਿਨੋ ਤੀਸੁ ਜਾਨੀਸੁ ਏਕਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਰਜ੍ਜਨ੍ਤਰਾਯੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੋ ਵਾ, ਦੇਵੋ ਵਾ ਨ ਵਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਕਥਂ ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵੇਯ੍ਯ ਆਚਰਿਯਾਤਿ? ''ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਞਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕਾ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਗਚ੍ਛਥ ਆਚਰਿਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ।

ਸੋ ਸਿਵਿਕਸਾਲਾਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ, ''ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਥਾ''ਤਿ ਤਯੋ ਵਗ੍ਗੇ ਅਕਾਸਿ । ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਸੁਖਸੇਯ੍ਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਕਥਂ ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਹਾਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ – ''ਸਬ੍ਬਪਞ੍ਚਸਤਂ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਤ੍ਵਾ ਏਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਚਰਿਯਾ ਕਥੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਤੇਸਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਨਭਿਨਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਕਥੇਸੁਂ। ਤਥਾ ਤਤਿਯਵਗ੍ਗਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਪਿ। ਅਥ ਰਾਜਾ ''ਯਞ੍ਞਂ ਕਰੋਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਤਤੋ

ਪਟ੍ਠਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਉਸਭਾਦਯੋ ਪਾਣੇ ਆਹਰਾਪੇਸੁਂ। ਨਗਰੇ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ ਉਦਪਾਦਿ । ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਰਾਜਾਨਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਗਵਾ – ''ਹਨ੍ਦ ਕੁਤੋ ਨੁ ਤ੍ਵਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਗਚ੍ਛਸਿ ਦਿਵਾਦਿਵਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ – ''ਅਜ੍ਜ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੁਪਿਨਕੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਦ੍ਦਾ ਸੁਤਾ, ਸੋਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਚ੍ਛਿਂ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ 'ਭਾਰਿਯੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸੁਪਿਨੋ, ਸਬ੍ਬਪਞ੍ਚਸਤਂ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਮਾਤਿ ਆਰਦ੍ਧਾ'''ਤਿ ਆਹ। ਕਿਨ੍ਤਿ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਦ੍ਦਾ ਸੁਤਾਤਿ। ਸੋ ਯਥਾਸੁਤਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਗਵਾ ਆਹ – ਪੁਬ੍ਬੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਾ ਪਰਦਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦੋਪਨਨ੍ਦਾਯ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਕੇ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਿਂਸੁ।

ਤਤ੍ਥ ਏਕੋ –

''ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਸਬ੍ਬਸੋ।
ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਮਾਨਾਨਂ, ਕਦਾ ਅਨ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥(ਪੇ॰ ਵ॰ ੮੦੨; ਜਾ॰ ੧.੪.੫੪) –

ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਦੁਤਿਯੋ –

''ਸੋਹਂ ਨੂਨ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਯੋਨਿਂ ਲਦ੍ਧਾਨ ਮਾਨੁਸਿਂ।
ਵਦਞ੍ਞੂ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਕਾਹਾਮਿ ਕੁਸਲਂ ਬਹੁ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਪੇ॰ ਵ॰ ੮੦੫; ਜਾ॰ ੧.੪.੫੬) –

ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤਿਯੋ –

''ਨਤ੍ਥਿ ਅਨ੍ਤੋ ਕੁਤੋ ਅਨ੍ਤੋ, ਨ ਅਨ੍ਤੋ ਪਟਿਦਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤਦਾ ਹਿ ਪਕਤਂ ਪਾਪਂ, ਮਮ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਮਾਰਿਸਾ''ਤਿ॥ (ਪੇ॰ ਵ॰ ੮੦੩; ਜਾ॰ ੧.੪.੫੫) –

ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਚਤੁਤ੍ਥੋ –

''ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤਮਜੀਵਿਮ੍ਹਾ, ਯੇ ਸਨ੍ਤੇ ਨ ਦਦਮ੍ਹਸੇ।
ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਭੋਗੇਸੁ, ਦੀਪਂ ਨਾਕਮ੍ਹ ਅਤ੍ਤਨੋ''ਤਿ॥ (ਪੇ॰ ਵ॰ ੮੦੪; ਜਾ॰ ੧.੪.੫੩) –

ਇਮਂ । ਤੇ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਵਤ੍ਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਏਕੇਕਂ ਅਕ੍ਖਰਂ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਮੁਗ੍ਗਾ। ਇਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤੇ ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੇਨ ਵਿਰਵਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਸੁਤਪਚ੍ਚਯਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਹਾਨਿ ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਤ੍ਤਕਾਨਂ ਪਨ ਪਸੂਨਂ ਘਾਤਨਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਭਾਰਿਯਨ੍ਤਿ ਨਿਰਯਭਯੇਨ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਦਸਬਲੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ''ਮੁਞ੍ਚਾਮਿ, ਨੇਸਂ ਜੀਵਿਤਂ ਦਦਾਮਿ, ਹਰਿਤਾਨਿ ਚੇਵ ਤਿਣਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੁ, ਸੀਤਲਾਨਿ ਚ ਪਾਨੀਯਾਨਿ ਪਿਵਨ੍ਤੁ, ਸੀਤੋ ਚ ਨੇਸਂ ਵਾਤੋ ਉਪਵਾਯਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, ''ਗਚ੍ਛਥ ਹਾਰੇਥਾ''ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਾਣਸਙ੍ਘਂ ਬਨ੍ਧਨਤੋ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਧਮ੍ਮਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸੁਂ।

ਅਥ ਰਾਜਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਆਹ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਰਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਤਿਯਾਮਾ ਹੋਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਅਜ੍ਜ ਦ੍ਵੇ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਏਕਤੋ ਘਟਿਤਾ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋਪਿ ਪੁਰਿਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਆਹ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਯੋਜਨਂ ਨਾਮ ਚਤੁਗਾਵੁਤਂ ਹੋਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਅਜ੍ਜ ਦ੍ਵੇ ਯੋਜਨਾਨਿ ਏਕਤੋ ਕਤਾਨਿ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ – ''ਜਾਗਰਸ੍ਸ ਤਾਵ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਦੀਘਭਾਵੋ ਪਾਕਟੋ, ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯੋਜਨਸ੍ਸ ਦੀਘਭਾਵੋ ਪਾਕਟੋ, ਵਟ੍ਟਪਤਿਤਸ੍ਸ ਪਨ ਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਮਤਗ੍ਗਸਂਸਾਰਵਟ੍ਟਂ ਏਕਨ੍ਤਦੀਘਮੇਵਾ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਞ੍ਚ ਤਞ੍ਚ ਪੁਰਿਸਂ ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤੇ ਚ ਆਰਬ੍ਭ ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿ –

‘‘ਦੀਘਾ ਜਾਗਰਤੋ ਰਤ੍ਤਿ, ਦੀਘਂ ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯੋਜਨਂ।
ਦੀਘੋ ਬਾਲਾਨਂ ਸਂਸਾਰੋ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਵਿਜਾਨਤ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੬੦)।

ਗਾਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਇਤ੍ਥਿਸਾਮਿਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। **ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤਂ ਕਾਰਣਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ।

ਅਸ੍ਸਮੇਧਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ – ਪੋਰਾਣਰਾਜਕਾਲੇ ਕਿਰ ਸਸ੍ਸਮੇਧਂ ਪੁਰਿਸਮੇਧਂ ਸਮ੍ਮਾਪਾਸਂ ਵਾਚਾਪੇਯਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਯੇਹਿ ਰਾਜਾਨੋ ਲੋਕਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਸਸ੍ਸਤੋ ਦਸਮਭਾਗਗ੍ਗਹਣਂ **ਸਸ੍ਸਮੇਧਂ** ਨਾਮ, ਸਸ੍ਸਸਮ੍ਪਾਦਨੇ ਮੇਧਾਵਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਮਹਾਯੋਧਾਨਂ ਛਮਾਸਿਕਂ ਭਤ੍ਤ-ਵੇਤਨਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨਂ **ਪੁਰਿਸਮੇਧਂ** ਨਾਮ, ਪੁਰਿਸਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨੇ ਮੇਧਾਵਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦਲਿਦ੍ਦਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਲੇਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਨਾ ਵਡ੍ਢਿਯਾ ਸਹਸ੍ਸਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਧਨਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨਂ **ਸਮ੍ਮਾਪਾਸਂ** ਨਾਮ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਾਸੇਤਿ, ਹਦਯੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਠਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਪਾਸਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ‘‘ਤਾਤ ਮਾਤੁਲਾ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਣ੍ਹਵਾਚਾਭਣਨਂ ਵਾਚਾਪੇਯਂ ਨਾਮ, ਪਿਯਵਾਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਂ ਚਤੂਹਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਹਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਂ ਰਟ੍ਠਂ ਇਦ੍ਧਞ੍ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਫੀਤਞ੍ਚ ਪਹੂਤਅਨ੍ਨਪਾਨਂ ਖੇਮਂ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮੁਦਾ ਮੋਦਮਾਨਾ ਉਰੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਨਚ੍ਚੇਨ੍ਤਾ ਅਪਾਰੁਤਘਰਦ੍ਵਾਰਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਅਗ੍ਗਲਾਨਂ ਅਭਾਵਤੋ **ਨਿਰਗ੍ਗਲ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਯਂ ਪੋਰਾਣਿਕਾ ਪਵੇਣੀ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਪਨ ਓਕ੍ਕਾਕਰਾਜਕਾਲੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਨਿ ਇਮਞ੍ਚ ਰਟ੍ਠਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਂਮੂਲਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮੇਧਂ ਪੁਰਿਸਮੇਧਨ੍ਤਿ ਆਦਿਕੇ ਪਞ੍ਚ ਯਞ੍ਞੇ ਨਾਮ ਅਕਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਅਸ੍ਸਮੇਤ੍ਥ ਮੇਧਨ੍ਤਿ ਵਧਨ੍ਤੀਤਿ **ਅਸ੍ਸਮੇਧੋ**। ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਰਿਯਞ੍ਞੇਹਿ ਯਜਿਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਏਕਵੀਸਤਿਯੂਪਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਮਜ੍ਝਿਮਦਿਵਸੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤਨਵੁਤਿਪਞ੍ਚਪਸੁਸਤਘਾਤਭਿਂਸਨਸ੍ਸ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਞ੍ਚ ਪੁਰਿਸੇ ਚ ਅਵਸੇਸਸਬ੍ਬਵਿਭਵਦਕ੍ਖਿਣਸ੍ਸ ਯਞ੍ਞਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਪੁਰਿਸਮੇਤ੍ਥ ਮੇਧਨ੍ਤੀਤਿ **ਪੁਰਿਸਮੇਧੋ**। ਚਤੂਹਿ ਪਰਿਯਞ੍ਞੇਹਿ ਯਜਿਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭੂਮਿਯਾ ਅਸ੍ਸਮੇਧੇ ਵੁਤ੍ਤਵਿਭਵਦਕ੍ਖਿਣਸ੍ਸ ਯਞ੍ਞਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਸਮ੍ਮਮੇਤ੍ਥ ਪਾਸੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਸਮ੍ਮਾਪਾਸੋ**। ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਸਮ੍ਮਂ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਤਿਤੋਕਾਸੇ ਵੇਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਂਹਾਰਿਮੇਹਿ ਯੂਪਾਦੀਹਿ ਸਰਸ੍ਸਤਿਨਦਿਯਾ ਨਿਮੁਗ੍ਗੋਕਾਸਤੋ ਪਭੁਤਿ ਪਟਿਲੋਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਯਜਿਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਸਤ੍ਰਯਾਗਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਵਾਜਮੇਤ੍ਥ ਪਿਵਨ੍ਤੀਤਿ **ਵਾਜਪੇਯਂ**। ਏਕੇਨ ਪਰਿਯਞ੍ਞੇਨ ਸਤ੍ਤਰਸਹਿ ਪਸੂਹਿ ਯਜਿਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਬੇਲੁਵਯੂਪਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਰਸਕਦਕ੍ਖਿਣਸ੍ਸ ਯਞ੍ਞਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਨਤ੍ਥਿ ਏਤ੍ਥ ਅਗ੍ਗਲਾਤਿ **ਨਿਰਗ੍ਗਲੋ**। ਨਵਹਿ ਪਰਿਯਞ੍ਞੇਹਿ ਯਜਿਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭੂਮਿਯਾ ਚ ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਚ ਅਸ੍ਸਮੇਧੇ ਵੁਤ੍ਤਵਿਭਵਦਕ੍ਖਿਣਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਮੇਧਪਰਿਯਾਯਨਾਮਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮੇਧਵਿਕਪ੍ਪਸ੍ਸੇਵੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। **ਮਹਾਰਮ੍ਭਾ**ਤਿ ਮਹਾਕਿਚ੍ਚਾ ਮਹਾਕਰਣੀਯਾ। **ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ। **ਨਿਰਾਰਮ੍ਭਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਟ੍ਠਾ ਅਪ੍ਪਕਿਚ੍ਚਾ। **ਯਜਨ੍ਤਿ ਅਨੁਕੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਕੁਲੇਸੁ ਯਜਨ੍ਤਿ, ਯਂ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਾਦਿ ਪੁਬ੍ਬਪੁਰਿਸੇਹਿ ਪਟ੍ਠਪਿਤਂ, ਤਂ ਅਪਰਾਪਰਂ ਅਨੁਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਦਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਬਨ੍ਧਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੧. ਦਸਮੇ **ਇਧ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸੁਕਤਕਾਰਣਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਾ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਞ੍ਞੋ ਕਿਰ ਸਕ੍ਕੇਨ ਕੁਸਰਾਜਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ ਅਟ੍ਠਵਙ੍ਕੋ ਮਣਿ ਪਵੇਣਿਯਾ ਆਗਤੋ। ਰਾਜਾ ਅਲਙ੍ਕਰਣਕਾਲੇ ਤਂ ਮਣਿਂ ਆਹਰਥਾਤਿ ਆਹ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਠਪਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਅਨ੍ਤੋਘਰਚਾਰਿਨੇ ‘‘ਮਣਿਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਬਨ੍ਧਾਪੇਸਿ। ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਣਿਪਟਿਸਾਮਕਾਨਂ ਏਕਂ ਉਪਾਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ । ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ‘‘ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਥੇਰੋ, ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ। ਪਟਿਸਾਮਕਮਨੁਸ੍ਸਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਉਦਕਚਾਟਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਣਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਹਂਸੁ – ‘‘ਸਾਟਕਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਂ ਓਤਾਰੇਥਾ’’ਤਿ। ਮਣਿਚੋਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਰਾਜਭਣ੍ਡਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ ਵਾ ਵਲਞ੍ਜੇਤੁਂ ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ’’ਤਿ। ਸੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਣਿਂ ਉਪਕਚ੍ਛਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਟਕਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮ੍ਮ ਉਦਕਚਾਟਿਯਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਮਹਾਜਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਰਾਜਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚਾਟਿਯਂ ਹਤ੍ਥਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਣਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਦਂਸੁ।

‘‘ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੇਨ ਕਿਰ ਦਸ੍ਸਿਤਨਯੇਨ ਮਣਿ ਦਿਟ੍ਠੋ’’ਤਿ ਮਹਾਜਨੋ ਕੋਲਾਹਲਂ ਅਕਾਸਿ। ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਾ ਇਮਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ – ‘‘ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਂ ਆਨਨ੍ਦੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਹਤ੍ਥਾਰੁਲ੍ਹਮਣਿਂ ਆਹਰਾਪੇਯ੍ਯ , ਯਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਹੇਤੁਕਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਮ੍ਪਿ ਹਤ੍ਥਾਰੁਲ੍ਹਂ ਭਣ੍ਡਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਦਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ –

> ‘‘ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇ ਸੂਰਮਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਮਨ੍ਤੀਸੁ ਅਕੁਤੂਹਲਂ।
> ਪਿਯਞ੍ਚ ਅਨ੍ਨਪਾਨਮ੍ਹਿ, ਅਤ੍ਥੇ ਜਾਤੇ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧.੯੨) –

ਮਹਾਸਾਰਜਾਤਕਂ ਕਥੇਸਿ।

ਨ ਤਂ ਦਲ੍ਹਨ੍ਤਿ ਤਂ ਬਨ੍ਧਨਂ ਥਿਰਨ੍ਤਿ ਨ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਯਦਾਯਸ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਆਯਸਾ ਕਤਂ। **ਸਾਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਾ, ਸਾਰਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਰਤ੍ਤਾ ਸਾਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਾ, ਸਾਰਂ ਇਦਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਨਾਯ ਰਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪੇਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਆਲਯੋ ਨਿਕਨ੍ਤਿ। **ਆਹੂ**ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਓਹਾਰਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਆਕਡ੍ਢਨਕਂ। **ਸਿਥਿਲ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਆਯਸਾਦਿਬਨ੍ਧਨਂ ਵਿਯ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ। ਤੇਨ ਹਿ ਬਨ੍ਧਨੇਨ ਬਦ੍ਧਾ ਪਰਦੇਸਮ੍ਪਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। **ਦੁਪ੍ਪਮੁਞ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਞਾਣੇਨ ਮੁਞ੍ਚਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਪਠਮੋ ਵਗ੍ਗੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸਤ੍ਤਜਟਿਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੨. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਪੁਬ੍ਬਾਰਾਮੇ ਮਿਗਾਰਮਾਤੁਪਾਸਾਦੇ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਾਰਾਮਸਙ੍ਖਾਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਮਿਗਾਰਮਾਤੁਯਾ ਪਾਸਾਦੇ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਅਤੀਤੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਤਸਹਸ੍ਸਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਾਯਿਕਾ ਹੋਮੀ’’ਤਿ ਪਤ੍ਥਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਸਾ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਦੇਵੇਸੁ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਚ ਸਂਸਰਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਭਦ੍ਦਿਯਨਗਰੇ ਮੇਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਨਞ੍ਚਯਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਗੇਹੇ ਸੁਮਨਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ । ਜਾਤਕਾਲੇ ਚਸ੍ਸਾ ਵਿਸਾਖਾਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸਾ ਯਦਾ ਭਗਵਾ ਭਦ੍ਦਿਯਨਗਰਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਤਦਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਦਾਰਿਕਾਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਗਤਾ ਪਠਮਦਸ੍ਸਨਮ੍ਹਿਯੇਵ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਮਿਗਾਰਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਣ੍ਣਵਡ੍ਢਨਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਗਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਨਂ ਮਿਗਾਰਸੇਟ੍ਠਿ ਮਾਤਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਾਯ ਕਾਰਿਤੇ ਪਾਸਾਦੇ।

ਬਹਿ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇਤਿ ਪਾਸਾਦਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਬਹਿ, ਨ ਵਿਹਾਰਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ। ਸੋ ਕਿਰ ਪਾਸਾਦੋ ਲੋਹਪਾਸਾਦੋ ਵਿਯ ਸਮਨ੍ਤਾ ਚਤੁਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਯੁਤ੍ਤੇਨ ਪਾਕਾਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਤੇਸੁ ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਬਹਿ ਪਾਸਾਦਚ੍ਛਾਯਾਯਂ ਪਾਚੀਨਲੋਕਧਾਤੁਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ।

ਪਰੂਲ੍ਹਕਚ੍ਛਨਖਲੋਮਾਤਿ ਪਰੂਲ੍ਹਕਚ੍ਛਾ ਪਰੂਲ੍ਹਨਖਾ ਪਰੂਲ੍ਹਲੋਮਾ, ਕਚ੍ਛਾਦੀਸੁ ਦੀਘਲੋਮਾ ਦੀਘਨਖਾ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖਾਰਿਵਿਵਿਧ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਵਿਧਖਾਰਿਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਪਰਿਕ੍ਖਾਰਭਣ੍ਡਕਂ। **ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਵਿਦੂਰਮਗ੍ਗੇਨ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। **ਰਾਜਾਹਂ** , **ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ, ਮਯ੍ਹਂ ਨਾਮਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਜਾਨਾਥਾਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਰਾਜਾ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਏਵਰੂਪਾਨਂ ਨਗ੍ਗਭੋਗ੍ਗਨਿਸ੍ਸਿਰਿਕਾਨਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ। ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨਤ੍ਥਾਯ। ਏਵਂ ਹਿਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ‘‘ਸਚਾਹਂ ਏਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਏਤੇਸਂ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ , ‘ਮਯਂ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਪਹਾਯ ਏਤਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਦੁਬ੍ਭੋਜਨਦੁਕ੍ਖਸੇਯ੍ਯਾਦੀਨਿ ਅਨੁਭੋਮ,

ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਞ੍ਜਲਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰੋਤੀ’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਟ੍ਠਂ ਸੁਤਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨ ਕਥੇਯ੍ਯੁਂ। ਏਵਂ ਕਤੇ ਪਨ ਅਨਿਗ੍ਗਹਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਕਾਸਿ। ਅਪਿਚ ਸਤ੍ਥ ਅਜ੍ਝਾਸਯਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਏਵਮਕਾਸਿ।

ਕਾਸਿਕਚਨ੍ਦਨਨ੍ਤਿ ਸਣ੍ਹਚਨ੍ਦਨਂ। **ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਤ੍ਥਾਯ ਮਾਲਂ, ਸੁਗਨ੍ਧਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਧਂ, ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਤ੍ਥਾਯ ਵਿਲੇਪਨਞ੍ਚ ਧਾਰੇਨ੍ਤੇਨ।

ਸਂਵਾਸੇਨਾਤਿ ਸਹਵਾਸੇਨ। **ਸੀਲਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਸੁਸੀਲੋ ਵਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਵਾਤਿ ਸਂਵਸਨ੍ਤੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇਨ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬੋ। **ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਦੀਘੇਨ ਅਦ੍ਧੁਨਾ ਨ ਇਤ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਞ੍ਚ ਸੀਲਂ ਦੀਘੇਨ ਕਾਲੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਇਤ੍ਤਰੇਨ। ਦ੍ਵੀਹਤੀਹਞ੍ਹਿ ਸਂਯਤਾਕਾਰੋ ਚ ਸਂਵੁਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਕਾਰੋ ਚ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ। **ਮਨਸਿਕਰੋਤਾ**ਤਿ ਸੀਲਮਸ੍ਸ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਮਨਸਿਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤੇਨੇਵ ਸਕ੍ਕਾ ਜਾਨਿਤੁਂ, ਨ ਇਤਰੇਨ। **ਪਞ੍ਞਵਤਾ**ਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੇਨੇਵ ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ। ਬਾਲੋ ਹਿ ਮਨਸਿਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਜਾਨਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ।

ਸਂਵੋਹਾਰੇਨਾਤਿ ਕਥਨੇਨ।

> ‘‘ਯੋ ਹਿ ਕੋਚਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਵੋਹਾਰਂ ਉਪਜੀਵਤਿ।
> ਏਵਂ ਵਾਸੇਟ੍ਠ ਜਾਨਾਹਿ, ਵਾਣਿਜੋ ਸੋ ਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ’’ਤਿ॥ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੫੭) –

ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਬਜਵਹਾਰੋ ਵੋਹਾਰੋ ਨਾਮ। ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਰਿਯਵੋਹਾਰਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ’’ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੧੩) ਏਤ੍ਥ ਚੇਤਨਾ। ‘‘ਸਙ੍ਖਾ ਸਮਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਵੋਹਾਰੋ’’ਤਿ (ਧ॰ ਸ॰ ੧੩੧੩-੧੩੧੫) ਏਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ‘‘ਵੋਹਾਰਮਤ੍ਤੇਨ ਸੋ ਵੋਹਰੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੫) ਏਤ੍ਥ ਕਥਾ ਵੋਹਾਰੋ। ਇਧਾਪਿ ਏਸੋਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਹਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਥਾ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਯ ਕਥਾਯ ਨ ਸਮੇਤਿ, ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਕਥਾ ਚ ਸਮ੍ਮੁਖਾਯ ਕਥਾਯ, ਤਥਾ ਪੁਰਿਮਕਥਾ ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਕਥਾਯ, ਪਚ੍ਛਿਮਕਥਾ ਚ ਪੁਰਿਮਕਥਾਯ। ਸੋ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨੇਵ ਸਕ੍ਕਾ ਜਾਨਿਤੁਂ ‘‘ਅਸੁਚਿ ਏਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ’’ਤਿ। ਸੁਚਿਸੀਲਸ੍ਸ ਪਨ ਪੁਰਿਮਂ ਪਚ੍ਛਿਮੇਨ, ਪਚ੍ਛਿਮਞ੍ਚ ਪੁਰਿਮੇਨ ਸਮੇਤਿ, ਸਮ੍ਮੁਖਾਕਥਿਤਂ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਕਥਿਤੇਨ, ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਕਥਿਤਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮੁਖਾਕਥਿਤੇਨ, ਤਸ੍ਮਾ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਸੁਚਿਭਾਵੋ ਜਾਨਿਤੁਨ੍ਤਿ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਥਾਮੋਤਿ ਞਾਣਥਾਮੋ। ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਞਾਣਥਾਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਉਪਦ੍ਦਵੇਸੁ ਗਹੇਤਬ੍ਬਗ੍ਗਹਣਂ ਕਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਵਾਰਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਵਿਯ ਚਰਤਿ। ਤੇਨਾਹ **ਆਪਦਾਸੁ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਥਾਮੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ। **ਸਾਕਚ੍ਛਾਯਾ**ਤਿ ਸਂਕਥਾਯ। ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਸ੍ਸ ਹਿ ਕਥਾ ਉਦਕੇ ਗੇਣ੍ਡੁ ਵਿਯ ਉਪ੍ਪਲਵਤਿ, ਪਞ੍ਞਵਤੋ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਭਾਨਂ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਹੋਤਿ। ਉਦਕਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਿਤੇਨੇਵ ਹਿ ਮਚ੍ਛੋ ਖੁਦ੍ਦਕੋ ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੋ ਵਾਤਿ ਞਾਯਤਿ। **ਓਚਰਕਾ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾਚਰਕਾ। **ਚਰਾ** ਹਿ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇਨ ਚਰਨ੍ਤਾਪਿ ਹੇਟ੍ਠਾ – ਚਰਕਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਓਚਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਵਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ, ਤਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰਜੋਜਲ੍ਲ**ਨ੍ਤਿ ਰਜਞ੍ਚ ਜਲ੍ਲਞ੍ਚ। **ਵਣ੍ਣਰੂਪੇਨਾ**ਤਿ ਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨੇਨ। **ਇਤ੍ਤਰਦਸ੍ਸਨੇਨਾ**ਤਿ ਲਹੁਕਦਸ੍ਸਨੇਨ। **ਵਿਯਞ੍ਜਨੇਨਾ**ਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਭਣ੍ਡਕੇਨ। **ਪਤਿਰੂਪਕੋ ਮਤ੍ਤਿਕਾਕੁਣ੍ਡਲੋ**ਵਾਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਕੁਣ੍ਡਲਪਤਿਰੂਪਕੋ ਮਤ੍ਤਿਕਾਕੁਣ੍ਡਲੋਵ। **ਲੋਹਡ੍ਢਮਾਸੋ**ਤਿ ਲੋਹਡ੍ਢਮਾਸਕੋ। ਪਠਮਂ।

੨. ਪਞ੍ਚਰਾਜਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੩. ਦੁਤਿਯੇ **ਰੂਪਾ**ਤਿ ਨੀਲਪੀਤਾਦਿਭੇਦਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ। **ਕਾਮਾਨਂ ਅਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਕਾਮਾਨਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਸੇਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਰੂਪਗਰੁਕੋ ਆਹ। ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਯਤੋ**ਤਿ ਯਦਾ। **ਮਨਾਪਪਰਿਯਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਨਾਪਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਕਂ ਮਨਾਪਕੋਟਿਕਂ। ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਮਨਾਪਾਨਿ ਪੁਗ੍ਗਲਮਨਾਪਂ ਸਮ੍ਮੁਤਿਮਨਾਪਞ੍ਚ। ਪੁਗ੍ਗਲਮਨਾਪਂ ਨਾਮ ਯਂ ਏਕਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠਂ ਕਨ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਦੇਵ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠਂ ਅਕਨ੍ਤਂ। ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸੀਨਞ੍ਹਿ

ਗਣ੍ਡੁਪ੍ਪਾਦਾਪਿ ਇਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਕਨ੍ਤਾ ਮਨਾਪਾ, ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸਵਾਸੀਨਂ ਅਤਿਜੇਗੁਚ੍ਛਾ। ਤੇਸਞ੍ਚ ਮੋਰਮਂਸਾਦੀਨਿ ਇਟ੍ਠਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਤਰੇਸਂ ਤਾਨਿ ਅਤਿਜੇਗੁਚ੍ਛਾਨਿ। ਇਦਂ ਪੁਗ੍ਗਲਮਨਾਪਂ। ਇਤਰਂ ਸਮ੍ਮੁਤਿਮਨਾਪਂ।

ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਂ ਨਾਮ ਲੋਕੇ ਪਟਿਵਿਭਤ੍ਤੁਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਂ। ਵਿਭਜਨ੍ਤੇਨ ਚ ਨ ਅਤਿਇਸ੍ਸਰਾਨਂ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨਧਮ੍ਮਾਸੋਕਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਦਿਪ੍ਪਕਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਅਮਨਾਪਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਅਤਿਦੁਗ੍ਗਤਾਨਂ ਦੁਲ੍ਲਭਨ੍ਨਪਾਨਾਨਂ ਵਸੇਨਪਿ ਨ ਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਕਣਾਜਕਭਤ੍ਤਸਿਤ੍ਥਾਨਿਪਿ ਪੂਤਿਮਂਸਸ੍ਸ ਰਸੋਪਿ ਅਤਿਮਧੁਰੋ ਅਮਤਸਦਿਸੋ ਹੋਤਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਾਨਂ ਪਨ ਗਣਕਮਹਾਮਤ੍ਤਸੇਟ੍ਠਿ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਵਾਣਿਜਾਦੀਨਂ ਕਾਲੇਨ ਇਟ੍ਠਂ ਕਾਲੇਨ ਅਨਿਟ੍ਠਂ ਲਭਮਾਨਾਨਂ ਵਸੇਨ ਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਞ੍ਚ ਪਨੇਤਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਜਵਨਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਜਵਨਞ੍ਹਿ ਇਟ੍ਠੇਪਿ ਰਜ੍ਜਤਿ ਅਨਿਟ੍ਠੇਪਿ, ਇਟ੍ਠੇਪਿ ਦੁਸ੍ਸਤਿ ਅਨਿਟ੍ਠੇਪਿ। ਏਕਨ੍ਤਤੋ ਪਨ ਵਿਪਾਕਚਿਤ੍ਤਂ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਹਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਬੁਦ੍ਧਂ ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵਾ ਮਹਾਚੇਤਿਯਾਦੀਨਿ ਵਾ ਉਲ੍ਲਾਰਾਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਿਦਹਨ੍ਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਧਮ੍ਮਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣੇ ਥਕੇਨ੍ਤਿ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ ਪਨ ਤੇਸਂ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਗੂਥਸੂਕਰਾਦਯੋ ਗੂਥਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਗੂਥਦਸ੍ਸਨੇ ਪਨ ਨੇਸਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਤਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧਘਾਯਨੇ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਰਸਸਾਯਨੇ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਪੁਗ੍ਗਲਮਨਾਪਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ **ਤੇ ਚ, ਮਹਾਰਾਜ, ਰੂਪਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਚਨ੍ਦਨਙ੍ਗਲਿਕੋਤਿ ਇਦਂ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। **ਪਟਿਭਾਤਿ ਮਂ ਭਗਵਾ**ਤਿ ਭਗਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਏਕਂ ਕਾਰਣਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਪਞ੍ਚ ਰਾਜਾਨੋ ਆਮੁਤ੍ਤਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੇ ਸਜ੍ਜਿਤਾਯ ਆਪਾਨਭੂਮਿਯਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਵਸੇਨੇਵ ਮਹਤਾ ਰਾਜਾਨੁਭਾਵੇਨ ਪਰਮੇਨ ਇਸ੍ਸਰਿਯਵਿਭਵੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਿਵਾ ਪਦੀਪੇ ਵਿਯ ਉਦਕਾਭਿਸਿਤ੍ਤੇ ਅਙ੍ਗਾਰੇ ਵਿਯ ਸੂਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨੇ ਖਜ੍ਜੋਪਨਕੇ ਵਿਯ ਚ ਹਤਪ੍ਪਭੇ ਹਤਸੋਭੇ ਤਂ ਤਥਾਗਤਞ੍ਚ ਤੇਹਿ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਮਹਨ੍ਤਾ ਵਤ ਭੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਪਟਿਭਾਨਂ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ।

ਕੋਕਨਦਨ੍ਤਿ ਪਦੁਮਸ੍ਸੇਵੇਤਂ ਵੇਵਚਨਂ। **ਪਾਤੋ**ਤਿ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ। **ਸਿਯਾ**ਤਿ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਅਵੀਤਗਨ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਅਵਿਗਤਗਨ੍ਧਂ। **ਅਙ੍ਗੀਰਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ। ਭਗਵਤੋ ਹਿ ਅਙ੍ਗਤੋ ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਙ੍ਗੀਰਸੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾ ਕੋਕਨਦਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪਦੁਮਂ ਪਾਤੋਵ ਫੁਲ੍ਲਂ ਅਵੀਤਗਨ੍ਧਂ ਸਿਯਾ, ਏਵਮੇਵ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਙ੍ਗੀਰਸਂ ਤਪਨ੍ਤਂ ਆਦਿਚ੍ਚਮਿਵ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਪਸ੍ਸਾਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ। **ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸੀ**ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਅਦਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਲੋਕਵੋਹਾਰਤੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਈਦਿਸਂ ਵਚਨਂ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਉਪਾਸਕੋ – ''ਏਤੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਗੁਣੇਸੁ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪਞ੍ਚ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਗਵਤੋਵ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਦੋਣਪਾਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੪. ਤਤਿਯੇ **ਦੋਣਪਾਕਕੁਰ**ਨ੍ਤਿ ਦੋਣਪਾਕਂ ਕੁਰਂ, ਦੋਣਸ੍ਸ ਤਣ੍ਡੁਲਾਨਂ ਪਕ੍ਕਭਤ੍ਤਂ ਤਦੂਪਿਯਞ੍ਚ ਸੂਪਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਭਤ੍ਤਸਮ੍ਮਦਂ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂਦਿਵਸਂ ਪਨ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋਵ ਦਸਬਲਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। **ਮਹਸ੍ਸਾਸੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਤੋ ਬਲਵਾ ਭਤ੍ਤਪਰੀਲ਼ਾਹੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਹਨ੍ਤੇਹਿ ਅਸ੍ਸਾਸੇਹਿ ਅਸ੍ਸਸਤਿ, ਗਤ੍ਤਤੋਪਿਸ੍ਸ ਸੇਦਬਿਨ੍ਦੂਨਿ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਮੇਨਂ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਠਤ੍ਵਾ ਯਮਕਤਾਲਵਣ੍ਟੇਹਿ ਬੀਜਨ੍ਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਗਾਰਵੇਨ ਪਨ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਉਸ੍ਸਹਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਮਹਸ੍ਸਾਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸੀ**ਤਿ, ਰਾਜਾ ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾਯ ਕਿਲਮਤਿ, ਫਾਸੁ ਵਿਹਾਰਂ ਦਾਨਿਸ੍ਸ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਭਾਸਿ। **ਮਨੁਜਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਕਹਾਪਣਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਤਰਾਸੇ ਪਣ੍ਣਾਸਂ ਸਾਯਮਾਸੇ ਪਣ੍ਣਾਸਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਕਹਾਪਣਸਤਂ। **ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਥੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ

ਮਙ੍ਗਲਅਸਿਂ ਕਸ੍ਸ ਦਮ੍ਮਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ? ਅਮੁਕਸ੍ਸ ਨਾਮ ਦੇਹੀਤਿ ਸੋ ਤਂ ਅਸਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮ੍ਮ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ‘‘ਗਾਥਂ ਵਦਥ, ਭੋ ਗੋਤਮਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਾ ਵੁਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਭਤ੍ਤਾਭਿਹਾਰੇ ਸੁਦਂ ਭਾਸਤੀਤਿ ਕਥਂ ਭਾਸਤਿ? ਭਗਵਤਾ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਨਿਯਾਮੇਨ। ਭਗਵਾ ਹਿ ਨਂ ਏਵਂ ਅਨੁਸਾਸਿ – ‘‘ਮਾਣਵ, ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਨਟੋ ਵਿਯ ਪਤ੍ਤਪਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਮਾ ਅਵਚ, ਰਞ੍ਞੋ ਭੁਞ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਠਮਪਿਣ੍ਡਾਦੀਸੁਪਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਵੋਸਾਨਪਿਣ੍ਡੇ ਗਹਿਤੇ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਰਾਜਾ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਭਤ੍ਤਪਿਣ੍ਡਂ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਤਿ। ਅਥ ਰਞ੍ਞੋ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਧੋਤੇਸੁ ਪਾਤਿਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਸਿਤ੍ਥਾਨਿ ਗਣੇਤ੍ਵਾ ਤਦੁਪਿਯਂ ਬਜ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਾਵਤਕੇ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਹਾਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਪਾਤਰਾਸੇ ਚ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾਯਮਾਸੇ ਮਾ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਸਾਧੂਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਤਂਦਿਵਸਂ ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਤਰਾਸਂ ਭੁਤ੍ਵਾ ਗਤਤ੍ਤਾ ਸਾਯਮਾਸੇ ਭਗਵਤੋ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਨਿਯਾਮੇਨ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿ । ਰਾਜਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਪਿਣ੍ਡਂ ਪਾਤਿਯਂਯੇਵ ਛਡ੍ਡੇਸਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਧੋਤੇਸੁ ਪਾਤਿਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਸਿਤ੍ਥਾਨਿ ਗਣੇਤ੍ਵਾ ਤਦੁਪਿਯਂ ਬਜ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਤ੍ਤਕੇ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਹਰਿਂਸੁ।

ਨਾਲ਼ਿਕੋਦਨਪਰਮਤਾਯ ਸਣ੍ਠਾਸੀਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਮਾਣਵੋ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਰਾਜਾ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤੀ’’ਤਿ? ਸੋ ‘‘ਨਾਲ਼ਿਕੋਦਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਵਟ੍ਟਿਸ੍ਸਤਿ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪੁਰਿਸਭਾਗੋ ਏਸ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਾਥਂ ਮਾ ਵਦੀਤਿ। ਇਤਿ ਰਾਜਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਣ੍ਠਾਸਿ। **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਚੇ**ਵ **ਅਤ੍ਥੇਨ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਲ੍ਲਿਖਿਤਸਰੀਰਤਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਤ੍ਥੋ ਨਾਮ, ਸੀਲਂ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਤ੍ਥੋ। ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਹਿ ਸੀਲਙ੍ਗਂ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਪਠਮਸਙ੍ਗਾਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੫. ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਵੇ**ਦੇਹਿਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਵੇ**ਦੇਹੀ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਧਿਵਚਨਮੇਤਂ, ਪਣ੍ਡਿਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਰਥਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ। **ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਚਮ੍ਮਪਟਿਮੁਞ੍ਚਨਾਦੀਹਿ ਸਨ੍ਨਾਹਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ। **ਸਙ੍ਗਾਮੇਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਯੁਜ੍ਝਿਂਸੁ। ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ? ਮਹਾਕੋਸਲਰਞ੍ਞਾ ਕਿਰ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਧੀਤਰਂ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਰਜ੍ਜਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸੁਟ੍ਠਾਨੋ ਕਾਸਿਗਾਮੋ ਨਾਮ ਧੀਤੁ ਦਿਨ੍ਨੋ। ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਚ ਪਿਤਰਿ ਮਾਰਿਤੇ ਮਾਤਾਪਿਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਯੋਗਸੋਕੇਨ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਮਤਾ। ਤਤੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ – ‘‘ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਾਰਿਤਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕੋ ਗਾਮੋ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਅਡ੍ਡਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਪਿ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਕੋ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਦ੍ਵੇਪਿ ਮਾਤੁਲਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਾ ਯੁਜ੍ਝਿਂਸੁ।

ਪਾਪਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਾਦਯੋ ਮਿਤ੍ਤਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਪਾਪਮਿਤ੍ਤੋ**। ਤੇਯੇਵਸ੍ਸ ਸਹਾਯਾਤਿ **ਪਾਪਸਹਾਯੋ**। ਤੇਸ੍ਵੇਵਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਨ੍ਨਂ ਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਨ੍ਤਿ **ਪਾਪਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕੋ**। ਪਸੇਨਦਿਸ੍ਸ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਾਦਿਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਦੁਕ੍ਖਂ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਜਿਤਾਨਿ ਹਤ੍ਥਿਆਦੀਨਿ ਅਨੁਸੋਚਨ੍ਤੋ ਦੁਕ੍ਖਂ ਸਯਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਦਂ ਭਗਵਾ ਪੁਨ ਤਸ੍ਸ ਜਯਕਾਰਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਹ। **ਜਯਂ ਵੇਰਂ ਪਸਵਤੀ**ਤਿ ਜਿਨਨ੍ਤੋ ਵੇਰਂ ਪਸਵਤਿ, ਵੇਰਿਪੁਗ੍ਗਲਂ ਲਭਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਦੁਤਿਯਸਙ੍ਗਾਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੬. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਬ੍ਭੁਯ੍ਯਾਸੀ**ਤਿ ਪਰਾਜਯੇ ਗਰਹਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ‘‘ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪਂ ਸੁਣਾਥਾ’’ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤੇਨ ਨਾਮ ਵੁਡ੍ਢਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤਸ੍ਸ ਵੁਡ੍ਢਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ‘‘ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਇਮਞ੍ਚ ਉਪਾਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪੁਨ ਜਿਨੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਜਯਕਾਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਭਿਉਯ੍ਯਾਸਿ।

ਯਾਵਸ੍ਸ ਉਪਕਪ੍ਪਤੀਤਿ ਯਾਵ ਤਸ੍ਸ ਉਪਕਪ੍ਪਤਿ ਸਯੰ ਹੋਤਿ। **ਯਦਾ ਚਞ੍ਞੇ**ਤਿ ਯਦਾ ਅਞ੍ਞੇ। **ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੰ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਪੁਗ੍ਗਲੰ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤਿ। **ਵਿਲੁਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਯਤਿ। **ਠਾਨੰ ਹਿ ਮਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ''ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਹਿ ਮਞ੍ਞਤਿ। **ਯਦਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ। **ਜੇਤਾਰੰ ਲਭਤੇ ਜਯ**ਨ੍ਤਿ ਜਯਨ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜੇਤਾਰਮ੍ਪਿ ਲਭਤਿ। **ਰੋਸੇਤਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਘਟ੍ਟੇਤਾਰੰ। **ਰੋਸਕੋ**ਤਿ ਘਟ੍ਟਕੋ। **ਕਮ੍ਮਵਿਵਟ੍ਟੇਨਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਪਰਿਣਾਮੇਨ, ਤਸ੍ਸ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਦਾਨੇਨ। **ਸੋ ਵਿਲੁਤ੍ਤੋ ਵਿਲੁਪ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਵਿਲੁਮ੍ਪਕੋ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਯਤਿ। ਪਞ੍ਚਮੰ।

੬. ਮਲ੍ਲਿਕਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੭. ਛਟ੍ਠੇ **ਉਪਸङ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਸੂਤਿਘਰੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖੰ ਦਤ੍ਵਾ ਉਪਸङ੍ਕਮਿ। **ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸੀ**ਤਿ, ''ਦੁਗ੍ਗਤਕੁਲਸ੍ਸ ਮੇ ਧੀਤੁ ਮਹਨ੍ਤੰ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਦਿਨ੍ਨੰ, ਸਚੇ ਪੁਤ੍ਤੰ ਅਲਭਿਸ੍ਸ, ਮਹਨ੍ਤੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ ਅਧਿਗਮਿਸ੍ਸ, ਤਤੋ ਦਾਨਿ ਪਰਿਹੀਨਾ''ਤਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸਿ। **ਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਦਨ੍ਧਪਞ੍ਞਸ੍ਮਾ ਏਲਮੂਗਪੁਤ੍ਤਤੋ ਏਕਚ੍ਚਾ ਇਤ੍ਥੀਯੇਵ ਸੇਯ੍ਯਾ। **ਪੋਸਾ**ਤਿ ਪੋਸੇਹਿ। **ਜਨਾਧਿਪਾ**ਤਿ ਜਨਾਧਿਭੁੰ ਰਾਜਾਨੰ ਆਲਪਤਿ। **ਸਸ੍ਸੁਦੇਵਾ**ਤਿ ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰਦੇਵਤਾ। **ਦਿਸਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਦਿਸਾਜੇਟ੍ਠਕਾ। **ਤਾਦਿਸਾ ਸੁਭਗਿਯਾ**ਤਿ ਤਾਦਿਸਾਯ ਸੁਭਰਿਯਾਯ। ਛਟ੍ਠੰ।

੭. ਅਪ੍ਪਮਾਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੮. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸਮਧਿਗ੍ਗਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਸਮਧਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ, ਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ**ਤਿ ਕਾਰਾਪਕਅਪ੍ਪਮਾਦੋ। **ਸਮੋਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਵਧਾਨੰ ਉਪਕ੍ਖੇਪੰ। **ਏਵਮੇਵ ਖੋ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਪਦੰ ਵਿਯ ਹਿ ਕਾਰਾਪਕਅਪ੍ਪਮਾਦੋ, ਸੇਸਪਦਜਾਤਾਨਿ ਵਿਯ ਅਵਸੇਸਾ ਚਤੁਭੂਮਕਾ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾ। ਤੇ ਹਤ੍ਥਿਪਦੇ ਸੇਸਪਦਾਨਿ ਵਿਯ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇ ਸਮੋਧਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਦਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਹਤ੍ਥਿਪਦੰ ਸੇਸਪਦਾਨੰ ਅਗ੍ਗੰ ਸੇਟ੍ਠੰ, ਏਵੰ ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ ਸੇਸਧਮ੍ਮਾਨਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਮਹਗ੍ਗਤਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾਨਮ੍ਪਿ ਹੇਸ ਪਟਿਲਾਭਕਟ੍ਠੇਨ ਲੋਕਿਯੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਅਗ੍ਗੋਵ ਹੋਤਿ।

ਅਪ੍ਪਮਾਦੰ ਪਸੰਸਨ੍ਤੀਤਿ ''ਏਤਾਨਿ ਆਯੁਆਦੀਨਿ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਦੋਵ ਕਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਦਮੇਵ ਪਸੰਸਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਸੁ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਪ੍ਪਮਾਦੰ ਪਸੰਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਆਯੁਆਦੀਨਿ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਦੋਵ ਕਾਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਤ੍ਥਾਭਿਸਮਯਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਪਟਿਲਾਭਾ। ਸਤ੍ਤਮੰ।

੮. ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੨੯. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਸੋ ਚ ਖੋ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੋ ਚਾਯੰ ਧਮ੍ਮੋ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਨ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਹਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋਵ, ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੁਸ੍ਸੂਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੰ ਪੂਰੇਤਿ ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਵਿਯ ਵਲ੍ਲਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨ ਇਤਰਸ੍ਸਾਤਿ। ਤੇਨੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਦੇਸਨਾਧਮ੍ਮੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਉਪਡ੍ਢਮਿਦਨ੍ਤਿ ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਰਹੋਗਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯੰ ਸਮਣਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਓਵਾਦਕੇ ਅਨੁਸਾਸਕੇ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੇ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਪੁਰਿਸਕਾਰੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਉਪਡ੍ਢੰ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤੋ ਹੋਤਿ, ਉਪਡ੍ਢੰ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਪੁਰਿਸਕਾਰਤੋ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਹੰ ਪਦੇਸਞਾਣੇ ਠਿਤੋ ਨਿਪ੍ਪਦੇਸੰ ਚਿਨ੍ਤੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕङ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਪਸङ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਸ੍ਸ। **ਯਦਿਦੰ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ**ਤਿ ਯਾ ਏਸਾ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ ਨਾਮ, ਸਾ ਉਪਡ੍ਢੰ, ਤਤੋ ਉਪਡ੍ਢੰ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਿ ਥੇਰੇਨ ''ਉਪਡ੍ਢੁਪਡ੍ਢਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਆਦਯੋ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਉਪਡ੍ਢੁਪਡ੍ਢਾ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਪੁਰਿਸਕਾਰਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਯੰ ਮਨੋਰਥੋ, ਯਥਾ ਪਨ ਬਹੂਹਿ ਸਿਲਾਥਮ੍ਭੇ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤੇ,

‘‘ਏਤ੍ਤਕਂ ਠਾਨਂ ਅਸੁਕੇਨ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਅਸੁਕੇਨਾ’’ਤਿ ਵਿਨਿਬ੍ਭੋਗੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਥਾ ਚ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਪੁਤ੍ਤੇਸੁ ‘‘ਏਤ੍ਤਕਂ ਮਾਤਿਤੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਪਿਤਿਤੋ’’ਤਿ ਵਿਨਿਬ੍ਭੋਗੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਇਧਾਪਿ ਅਵਿਨਿਬ੍ਭੋਗਧਮ੍ਮੋ ਹੇਸ, ‘‘ਏਤ੍ਤਕਂ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਆਦੀਨਂ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਪੁਰਿਸਕਾਰਤੋ’’ਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਲਦ੍ਧੁਂ, ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾਯ ਪਨ ਉਪਡ੍ਢਗੁਣੋ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯੇਨ **ਉਪਡ੍ਢਂ** ਨਾਮ ਜਾਤਂ, ਸਕਲਗੁਣੋ ਪਟਿਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਭਗਵਤੋ ਅਜ੍ਝਾਸਯੇਨ **ਸਕਲਂ** ਨਾਮ ਜਾਤਂ। **ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ**ਤਿ ਚੇਤਂ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪਟਿਲਾਭਙ੍ਗਂ ਨਾਮਾਤਿ ਗਹਿਤਂ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਲਦ੍ਧਾ ਸੀਲਸਮਾਧਿਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿਯੇਵ।

ਮਾ ਹੇਵਂ, ਆਨਨ੍ਦਾਤਿ, ਆਨਨ੍ਦ, ਮਾ ਏਵਂ ਅਭਣਿ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਤ੍ਵਂ ਸੇਖਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠ ਵਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਉਪਟ੍ਠਹਸਿ, ਚਤੂਹਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਏਵਂ ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਸਕਲਮੇਵ ਹਿਦਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ, ਯਦਿਦਂ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਭਗਵਾ – ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਗ੍ਗਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਫਲਾਨਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਬ੍ਬਂ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਮੂਲਕਮੇਵ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। ਇਦਾਨਿ ਵਚੀਭੇਦੇਨੇਵ ਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਾਟਿਕਙ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਵਸ੍ਸਂਭਾਵੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਧਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ। **ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਭਾਵੇਤੀ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਆਦਿਪਦਾਨਂਯੇਵ ਤਾਵ ਅਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਵਣ੍ਣਨਾ – ਸਮ੍ਮਾ ਦਸ੍ਸਨਲਕ੍ਖਣਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਸਮ੍ਮਾ ਅਭਿਨਿਰੋਪਨਲਕ੍ਖਣੋ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ। ਸਮ੍ਮਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹਣਲਕ੍ਖਣਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ। ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਲਕ੍ਖਣੋ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ। ਸਮ੍ਮਾ ਵੋਦਾਪਨਲਕ੍ਖਣਾ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ। ਸਮ੍ਮਾ ਪਗ੍ਗਹਲਕ੍ਖਣੋ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ। ਸਮ੍ਮਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨਲਕ੍ਖਣਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ। ਸਮ੍ਮਾ ਸਮਾਧਾਨਲਕ੍ਖਣੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

ਤੇਸੁ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਤੀਣਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਤਾਵ ਅਞ੍ਞੇਹਿਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਨੀਕਕਿਲੇਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਪਜਹਤਿ, ਨਿਰੋਧਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਰੋਤਿ, ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਚ ਪਸ੍ਸਤਿ ਤਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਕਮੋਹਵਿਧਮਨਵਸੇਨ ਅਸਮ੍ਮੋਹਤੋ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾਦਯੋਪਿ ਤਥੇਵ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾਦੀਨਿ ਚ ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਨਿਰੋਧਞ੍ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਵਿਸੇਸਤੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਮਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ । ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਨਿਰੋਪੇਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ ਸਮ੍ਮਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵੋਦਾਪੇਤਿ , ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਸਮ੍ਮਾ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮ੍ਮਾ ਦਹਤਿ।

ਅਪਿਚੇਸਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਨਾਨਾਖਣਾ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ਹੋਤਿ, ਮਗ੍ਗਕਾਲੇ ਏਕਕ੍ਖਣਾ ਏਕਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਪਨ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਦੁਕ੍ਖੇ ਞਾਣਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਾਮਾਨਿ ਲਭਤਿ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾਦਯੋਪਿ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਨਾਨਾਖਣਾ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਗ੍ਗਕਾਲੇ ਏਕਕ੍ਖਣਾ ਏਕਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਤੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋਤਿਆਦੀਨਿ ਤੀਣਿ ਨਾਮਾਨਿ ਲਭਤਿ। ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾਦਯੋ ਤਯੋ ਵਿਰਤਿਯੋਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚੇਤਨਾਯੋਪਿ, ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਪਨ ਵਿਰਤਿਯੋਵ। ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਤੀਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵਯਂ ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਾਮਾਨਿ ਲਭਤਿ। ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਪਨ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇਪਿ ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇਪਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿਯੇਵ।

ਏਵਂ ਤਾਵ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਆਦਿਪਦਾਨਂਯੇਵ ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਂ ਞਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ **ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਏਵਂ ਞਾਤਬ੍ਬੋ। **ਭਾਵੇਤੀ**ਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਜਨੇਤਿ, ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਵੇਕਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਂ, ਵਿਵੇਕੇ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਿਤਨ੍ਤਿ ਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ। **ਵਿਵੇਕੋ**ਤਿ ਵਿਵਿਤ੍ਤਤਾ। ਵਿਵਿਤ੍ਤਤਾ ਚਾਯਂ ਤਦਙ੍ਗਵਿਵੇਕੋ, ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨ-ਸਮੁਚ੍ਛੇਦ-ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ-ਨਿਸ੍ਸਰਣਵਿਵੇਕੋਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇ ਵਿਵੇਕੇ। **ਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਦਙ੍ਗਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ

ਨਿਸ੍ਸਰਣਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਯਂ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਯੋਗੀ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕ੍ਖਣੇ ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਤਦਙ੍ਗਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ, ਅਜ੍ਝਾਸਯਤੋ ਨਿਸ੍ਸਰਣਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ, ਮਗ੍ਗਕਾਲੇ ਪਨ ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ, ਆਰਮ੍ਮਣਤੋ ਨਿਸ੍ਸਰਣਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਭਾਵੇਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ **ਵਿਰਾਗਨਿਸ੍ਸਿਤਾ**ਦੀਸੁ। ਵਿਵੇਕਤ੍ਥਾ ਏਵ ਹਿ ਵਿਰਾਗਾਦਯੋ।

ਕੇਵਲਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਦੁਵਿਧੋ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਚ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਪਰਿਚ੍ਚਾਗਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕ੍ਖਣੇ ਚ ਤਦਙ੍ਗਵਸੇਨ, ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਚ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨਂ। **ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕ੍ਖਣੇ ਤਨ੍ਨਿਨ੍ਨਭਾਵੇਨ, ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਪਨ ਆਰਮ੍ਮਣਕਰਣੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨਂ, ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਿਸ੍ਸਕੇ ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਨਯੇ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਯਂ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਨ ਪਕਾਰੇਨ ਕਿਲੇਸੇ ਚ ਪਰਿਚ੍ਚਜਤਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਤਿ।

ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਪਰਿਣਾਮਿਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਸਕਲੇਨ ਵਚਨੇਨ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥਂ ਪਰਿਣਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਣਤਞ੍ਚ, ਪਰਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਪਰਿਪਕ੍ਕਞ੍ਚਾਤਿ ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਥਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਕਿਲੇਸਪਰਿਚ੍ਚਾਗਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥਞ੍ਚ ਪਰਿਪਚ੍ਚਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਰਿਪਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ, ਤਥਾ ਨਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸਮਗ੍ਗਙ੍ਗੇਸੁ।

ਆਗਮ੍ਮਾਤਿ ਆਰਬ੍ਭ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪਟਿਚ੍ਚ। **ਜਾਤਿਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਜਾਤਿਸਭਾਵਾ ਜਾਤਿਪਕਤਿਕਾ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਸਕਲੋ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋਪਿ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਵਵਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਅਪ੍ਪਮਾਦਂ ਪਸਂਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਦਂ ਵਣ੍ਣਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਮਾਦੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। **ਅਤ੍ਥਾਭਿਸਮਯਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਪਟਿਲਾਭਾ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਪਠਮਅਪੁਤ੍ਤਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੦. ਨਵਮੇ **ਦਿਵਾ ਦਿਵਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਦਿਵਾ, ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਸਮਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਾਪਤੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਧਨਂ। **ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਰੂਪਿਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਤਮ੍ਬਲੋਹਕਾਲ਼ਲੋਹਫਾਲਕਚ੍ਛਪਕਾਦਿਭੇਦਸ੍ਸ ਘਨਕਤਸ੍ਸ ਚੇਵ ਪਰਿਭੋਗਭਾਜਨਾਦਿਭੇਦਸ੍ਸ ਚ ਰੂਪਿਯਭਣ੍ਡਸ੍ਸ ਪਨ ਕੋ ਵਾਦੋ? ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਕਾ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਣਾਜਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਕੁਣ੍ਡਕਭਤ੍ਤਂ। **ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਞ੍ਜਿਕਦੁਤਿਯਂ। **ਸਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਣਵਾਕਮਯਂ। **ਤਿਪਕ੍ਖਵਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੀਣਿ ਖਣ੍ਡਾਨਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਿਬ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਕਤਨਿਵਾਸਨਂ।

ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋਤਿ ਲਾਮਕਪੁਰਿਸੋ। **ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਿਕ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਉਪਰੂਪਰਿਭੂਮੀਸੁ ਫਲਦਾਨਵਸੇਨ ਉਦ੍ਧਂ ਅਗ੍ਗਮਸ੍ਸਾਤਿ **ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਿਕਾ**। ਸਗ੍ਗਸ੍ਸ ਹਿਤਾ ਤਤ੍ਰੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਜਨਨਤੋਤਿ **ਸੋਵਗ੍ਗਿਕਾ**। ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸੁਖੋ ਵਿਪਾਕੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਸੁਖਵਿਪਾਕਾ**। ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਗ੍ਗਾਨਂ ਦਿਬ੍ਬਵਣ੍ਣਾਦੀਨਂ ਵਿਸੇਸਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਤੋ **ਸਗ੍ਗਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਾ**। ਏਵਰੂਪਂ ਦਕ੍ਖਿਣਦਾਨਂ ਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ।

ਸਾਤੋਦਕਾਤਿ ਮਧੁਰੋਦਕਾ। **ਸੇਤੋਦਕਾ**ਤਿ ਵੀਚੀਨਂ ਭਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਉਦਕਸ੍ਸ ਸੇਤਤਾਯ ਸੇਤੋਦਕਾ। **ਸੁਪਤਿਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਤਿਤ੍ਥਾ। **ਤਂ ਜਨੋ**ਤਿ ਯੇਨ ਉਦਕੇਨ ਸਾਤੋਦਕਾ, ਤਂ ਉਦਕਂ ਜਨੋ ਭਾਜਨਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਹਰੇਯ੍ਯ। **ਨ ਯਥਾਪਚ੍ਚਯਂ ਵਾ ਕਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ, ਯਂ ਯਂ ਉਦਕੇਨ ਉਦਕਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਤਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਤਦਪੇਯ੍ਯਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਅਪੇਯ੍ਯਮਾਨਂ। **ਕਿਚ੍ਚਕਰੋ ਚ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਕਰੋ ਚੇਵ ਕੁਸਲਕਿਚ੍ਚਕਰੋ ਚ, ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਚ, ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਚ ਪਯੋਜੇਤਿ, ਦਾਨਞ੍ਚ ਦੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਦੁਤਿਯਅਪੁਤ੍ਤਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੧. ਦਸਮੇ **ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇਨ ਪਟਿਪਾਦੇਸੀ**ਤਿ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਯੋਜੇਸਿ, ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਅਦਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਕ੍ਕਾਮੀ**ਤਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਾਦਿਨਾ ਕਿਚ੍ਚੇਨ ਗਤੋ। **ਪਚ੍ਛਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਅਹੋਸੀ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਅਞ੍ਞੇਸੁਪਿ ਦਿਵਸੇਸੁ ਤਂ ਪਚ੍ਚੇਕਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਦਾਤੁਂ ਪਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਦਿਵਸੇ ਅਯਂ ਪਦੁਮਵਤਿਦੇਵਿਯਾ ਤਤਿਯਪੁਤ੍ਤੋ ਤਗ੍ਗਰਸਿਖੀ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ

ਗਨ੍ਧਮਾਦਨਪਬ੍ਬਤੇ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੇ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹੇ ਮੁਖਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਓਰੁਯ੍ਹ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਮਾਦਾਯ ਨਗਰਵਾਸੀਨਂ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਾਸਾਦਿਕੇਹਿ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਦੀਹਿ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਤਂਦਿਵਸਞ੍ਚ ਸੇਟ੍ਠਿ ਪਾਤੋਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ, ਘਰਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਦਨ੍ਤਨ੍ਤਰਾਨਿ ਸੋਧੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਤਂਦਿਵਸਂ ਪਾਤੋ ਭੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਦਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ, ਭਰਿਯਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ, ''ਇਮਸ੍ਸ ਸਮਣਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯਾ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਕਾਲੇਨ ਇਮਸ੍ਸ 'ਦੇਥਾ'ਤਿ ਵਚਨਂ ਨ ਸੁਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਦਾਪੇਨ੍ਤੋਪਿ ਚ ਅਜ੍ਜ ਨ ਯਸ੍ਸ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਦਾਪੇਤਿ, ਵੀਤਰਾਗਦੋਸਮੋਹਸ੍ਸ ਵਨ੍ਤਕਿਲੇਸਸ੍ਸ ਓਹਿਤਭਾਰਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਦਾਪੇਤਿ, ਯਂ ਵਾ ਤਂ ਵਾ ਅਦਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ, ਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਹਿ ਸਾਲਿਤਣ੍ਡੁਲੇਹਿ ਭਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਦਨੁਰੂਪਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਸੁਪੇਯਞ੍ਚ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਸਮਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ – ''ਅਞ੍ਞੇਸਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੋਪਿ ਖੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਬਾਹਿਰਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਯਂ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਅਪਿ ਵੋ ਲਦ੍ਧੋਤਿ? ਆਮ, ਸੇਟ੍ਠਿ ਲਦ੍ਧੋਤਿ। ''ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗੀਵਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਗਨ੍ਧੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਨਾਸਾਪੁਟਂ ਪਹਰਿ। ਸੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਂਯਮੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਆਹੋਸੀਤਿ।

ਵਰਮੇਤਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਂ। **ਭਾਤੁ ਚ ਪਨ ਏਕਪੁਤ੍ਤਕਂ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸੀ**ਤਿ ਤਦਾ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਵਿਭਤ੍ਤੇਯੇਵ ਕੁਟੁਮ੍ਬੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਾ ਚ ਕਾਲਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਭਾਤੁਜਾਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਸਂਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਭਾਤੁ ਪਨਸ੍ਸ ਏਕੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਵੀਥਿਯਾ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਅਯਂ ਦਾਸੋ ਅਯਂ ਦਾਸੀ ਇਦਂ ਯਾਨਂ ਇਦਂ ਧਨਂ ਤਵ ਸਨ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਕਥਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਯਂ ਦਾਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਸਨ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਕਥੇਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਚੂਲ਼ਪਿਤਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਦਾਰਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਏਵਂ ਕਥੇਸਿ, ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ, ਇਦਾਨੇਵਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵਾਸਿਂ ਆਦਾਯ – ''ਏਹਿ ਪੁਤ੍ਤ, ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਤਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤਂ ਵਿਰਵਨ੍ਤਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਵਾਟੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਂਸੁਨਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸਿ। ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਵਾਰੇ। ਪੁਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਚੇਤਨਾਵਸੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਕਪਿਣ੍ਡਪਾਤਦਾਨਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਏਕਾਵ ਚੇਤਨਾ ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਨ ਦੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਚੇਤਨਾਹਿ ਪਨੇਸ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਗ੍ਗੇ, ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। **ਪੁਰਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚੇਕਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਪਿਣ੍ਡਪਾਤਚੇਤਨਾਕਮ੍ਮਂ।

ਪਰਿਗ੍ਗਹਨ੍ਤਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਵਤ੍ਥੁ। **ਅਨੁਜੀਵਿਨੋ**ਤਿ ਏਕਂ ਮਹਾਕੁਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਣ੍ਣਾਸਮ੍ਪਿ ਸਟ੍ਠਿਪਿ ਕੁਲਾਨਿ ਜੀਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸਬ੍ਬਂ ਨਾਦਾਯ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਨ ਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। **ਸਬ੍ਬਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪ੍ਪਗਾਮਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪ੍ਪਸਭਾਵਂ, ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤਬ੍ਬਸਭਾਵਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦਸਮਂ।

ਦੁਤਿਯੋ ਵਗ੍ਗੋ।

੩. ਤਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪੁਗ੍ਗਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੨. ਤਤਿਯਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ ‘‘ਨੀਚੇ ਕੁਲੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਤੋ’’ਤਿਆਦਿਕੇਨ ਤਮੇਨ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ **ਤਮੋ**। ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦੀਹਿ ਪੁਨ ਨਿਰਯਤਮੂਪਗਮਨਤੋ **ਤਮਪਰਾਯਣੋ**। ਇਤਿ ਉਭਯੇਨਪਿ ਖਨ੍ਧਤਮੋਵ ਕਥਿਤੋ ਹੋਤਿ। ‘‘ਉਚ੍ਚੇ ਕੁਲੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਤੋ’’ਤਿਆਦਿਕੇਨ ਜੋਤਿਨਾ ਯੁਤ੍ਤੋ **ਜੋਤਿ,** ਆਲੋਕੀਭੂਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਾਦੀਹਿ ਪੁਨ ਸਗ੍ਗੂਪਪਤ੍ਤਿਜੋਤਿਭਾਵੂਪਗਮਨਤੋ **ਜੋਤਿਪਰਾਯਣੋ**। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਇਤਰੇਪਿ ਦ੍ਵੇ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਵੇਨਕੁਲੇਤਿ ਵਿਲੀਵਕਾਰਕੁਲੇ। **ਨੇਸਾਦਕੁਲੇ**ਤਿ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕਾਦੀਨਂ ਕੁਲੇ। **ਰਥਕਾਰਕੁਲੇ**ਤਿ ਚਮ੍ਮਕਾਰਕੁਲੇ। **ਪੁਕ੍ਕੁਸਕੁਲੇ**ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਛਡ੍ਡਕਕੁਲੇ। **ਕਸਿਰਵੁਤ੍ਤਿਕੇ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਵੁਤ੍ਤਿਕੇ। **ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਪਂਸੁਪਿਸਾਚਕੋ ਵਿਯ ਝਾਮਖਾਣੁਵਣ੍ਣੋ। **ਦੁਦ੍ਦਸਿਕੋ**ਤਿ ਵਿਜਾਤਮਾਤੁਯਾਪਿ ਅਮਨਾਪਦਸ੍ਸਨੋ । **ਓਕੋਟਿਮਕੋ**ਤਿ ਲਕੁਣ੍ਡਕੋ। **ਕਾਣੋ**ਤਿ ਏਕਕ੍ਖਿਕਾਣੋ ਵਾ ਉਭਯਕ੍ਖਿਕਾਣੋ ਵਾ। **ਕੁਣੀ**ਤਿ ਏਕਹਤ੍ਥਕੁਣੀ ਵਾ ਉਭਯਹਤ੍ਥਕੁਣੀ ਵਾ। **ਖਞ੍ਜੋ**ਤਿ ਏਕਪਾਦਖਞ੍ਜੋ ਵਾ ਉਭਯਪਾਦਖਞ੍ਜੋ ਵਾ। **ਪਕ੍ਖਹਤੋ**ਤਿ ਹਤਪਕ੍ਖੋ ਪੀਠਸਪ੍ਪੀ। **ਪਦੀਪੇਯ੍ਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤੇਲਕਪਲ੍ਲਕਾਦਿਨੋ ਪਦੀਪਉਪਕਰਣਸ੍ਸ। **ਏਵਂ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਏਕੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਆਲੋਕਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪਾਯੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਸਕਲਂ ਕਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਸਂਸਰਤਿ, ਸੋਪਿ ਤਮੋਤਮਪਰਾਯਣੋਵ। ਸੋ ਪਨ ਕੁਹਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਕੁਹਕਸ੍ਸ ਹਿ ਏਵਰੂਪਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ‘‘ਨੀਚੇ ਕੁਲੇ ਪਚ੍ਚਾਜਾਤੋ ਹੋਤਿ ਚਣ੍ਡਾਲਕੁਲੇ ਵਾ’’ਤਿਆਦੀਹਿ ਆਗਮਨਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚੇਵ ਪੁਬ੍ਬੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਚ੍ਚਯਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। **ਦਲਿਦ੍ਦੋ**ਤਿਆਦੀਹਿ ਪਵਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯਵਿਪਤ੍ਤਿ। **ਕਸਿਰਵੁਤ੍ਤਿਕੇ**ਤਿਆਦੀਹਿ ਆਜੀਵੁਪਾਯਵਿਪਤ੍ਤਿ। **ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋ**ਤਿਆਦੀਹਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਵਿਪਤ੍ਤਿ। **ਬਵ੍ਹਾਬਾਧੋ**ਤਿਆਦੀਹਿ ਦੁਕ੍ਖਕਾਰਣਸਮਾਯੋਗੋ। **ਨ ਲਾਭੀ**ਤਿਆਦੀਹਿ ਸੁਖਕਾਰਣਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚੇਵ ਉਪਭੋਗਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ। **ਕਾਯੇਨ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਹਿ ਤਮਪਰਾਯਣਭਾਵਸ੍ਸ ਕਾਰਣਸਮਾਯੋਗੋ। **ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ**ਤਿਆਦੀਹਿ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਤਮੂਪਗਮੋ। ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖੋ ਵੁਤ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਅਕ੍ਕੋਸਤੀਤਿ ਦਸਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ। **ਪਰਿਭਾਸਤੀ**ਤਿ, ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਤਿਟ੍ਠਥ? ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਸਿਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਕਤਾਨੀ’’ਤਿਆਦੀਹਿ? ਪਰਿਭਵਵਚਨੇਹਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ। **ਰੋਸਕੋ**ਤਿ ਘਟ੍ਟਕੋ। **ਅਬ੍ਯਗ੍ਗਮਨਸੋ**ਤਿ ਏਕਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤੋ। ਪਠਮਂ।

੨. ਅਯ੍ਯਿਕਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੩. ਦੁਤਿਯੇ **ਜਿਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਜਰਾਜਿਣ੍ਣਾ। **ਵੁਡ੍ਢਾ**ਤਿ ਵਯੋਵੁਡ੍ਢਾ। **ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ**ਤਿ ਜਾਤਿਮਹਲ੍ਲਿਕਾ। **ਅਦ੍ਧਗਤਾ**ਤਿ ਅਦ੍ਧਂ ਚਿਰਕਾਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ। **ਵਯੋਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਵਯਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ। **ਪਿਯਾ ਮਨਾਪਾ**ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਕਿਰ ਮਾਤਰਿ ਮਤਾਯ ਅਯ੍ਯਿਕਾ ਮਾਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਅਯ੍ਯਿਕਾਯ ਬਲਵਪੇਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਹਤ੍ਥਿਰਤਨੇਨਾ**ਤਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕੋ ਹਤ੍ਥੀ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕੇਨ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਹਤ੍ਥਿਰਤਨਂ ਨਾਮ। **ਅਸ੍ਸਰਤਨੇਪਿ** ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਗਾਮਵਰੋ**ਪਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸੁਟ੍ਠਾਨਕਗਾਮੋਵ। **ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਤਾਨਿ ਭੇਦਨਧਮ੍ਮਾਨੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਰਿਯਮਾਨਮੇਵ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਤਪਰਿਯੋਸਿਤਂ ਚਕ੍ਕਤੋ ਅਨਪਨੀਤਮੇਵ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਠਪਿਤਮਤ੍ਤਂ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਤਤੋ ਪਰਂ, ਏਵਮੇਵ ਸਤ੍ਤੇਸੁਪਿ ਕੋਚਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਰਤਿ, ਕੋਚਿ ਮੂਲ੍ਹਗਬ੍ਭਾਯ ਮਾਤਰਿ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋਵ, ਕੋਚਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤੋ, ਕੋਚਿ ਤਤੋ ਪਰਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਦੁਤਿਯਂ।

੧੩੪. ਤਤਿਯੇ ਸਬ੍ਬਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਇਸ੍ਸਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੫. ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕੋ ਨਿਕ੍ਖੇਪੋ। ਭਗਵਤੋ ਕਿਰ ਪਠਮਬੋਧਿਯਂ ਮਹਾਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਉਦਪਾਦਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ। ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਏਵਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ – ''ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਏਵਮਾਹ, 'ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਸਾਵਕਾਨਂ ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਾਵਕਾਨਂ ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ। ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਸਾਵਕਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਾਵਕਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲ'ਨ੍ਤਿ। ਯੁਤ੍ਤਂ ਨੁ ਖੋ ਸਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਨਿਸ੍ਸਿਤੇਨ ਪਰੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਨਿਸ੍ਸਿਤਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਾਤੁਂ, ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਕਰੋਤਿ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਕਥਾ ਪਤ੍ਥਰਮਾਨਾ ਰਾਜਕੁਲਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਰਾਜਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਯਂ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰੇਸਂ ਲਾਭਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਤੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਲਾਭਾਯ ਅਯਸਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨ੍ਤਿ। ਸਚਾਹਂ ਇਧੇਵ ਠਤ੍ਵਾ 'ਮਾ ਏਵਂ ਅਵੋਚੁਤ੍ਥ, ਨ ਸਤ੍ਥਾ ਏਵਂ ਕਥੇਤੀ'ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯਂ, ਏਵਂ ਸਾ ਕਥਾ ਨਿਜ੍ਝਤ੍ਤਿਂ ਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਇਮਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਕਾਲੇਯੇਵ ਨਂ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਛਣਦਿਵਸਂ ਆਗਮੇਨ੍ਤੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ।

ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਮਹਾਛਣੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ''ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਕਾਲੋ''ਤਿ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ – ''ਸਦ੍ਧਾ ਵਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਵਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਵਾ ਗੇਹਰਕ੍ਖਕੇ ਦਾਰਕੇ ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ ਯੇ ਵਿਹਾਰਂ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਞਾਸਂ ਦਣ੍ਡੋ''ਤਿ। ਸਯਮ੍ਪਿ ਪਾਤੋਵ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਕਤਪਾਤਰਾਸੋ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਮਹਤਾ ਬਲਕਾਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਹਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਭਗਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿਰ ਏਵਂ ਵਦਥ 'ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਾਵਕਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲ'ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ ਅਯੁਤ੍ਤਂ, ਪਞ੍ਹਮੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਚ ਮੇ ਭਗਵਾ ਅਵਸਾਨੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਵਾਦਂ ਭਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ **ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸੀਦਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਰਾਜਾ ਯੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਵਚਨਂ ਆਰੋਚਿਤਂ, ਤੇ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਤੇ ਰਞ੍ਞਾ ਓਲੋਕਿਤਮਤ੍ਤਾਵ ਮਙ੍ਕੁਭੂਤਾ ਅਧੋਮੁਖਾ ਪਾਦਙ੍ਗੁਟ੍ਠਕੇਨ ਭੂਮਿਂ ਲੇਖਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਰਾਜਾ – ''ਏਕਪਦੇਨੇਵ, ਭਨ੍ਤੇ, ਹਤਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ''ਤਿ ਮਹਾਜਨਂ ਸਾਵੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸਦ੍ਦੇਨ ਅਭਾਸਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ – ''ਭਗਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨਿਗਣ੍ਠਾਚੇਲਕਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਸੀਦਤਿ , ਕਤ੍ਥ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। **ਅਞ੍ਞਂ ਖੋ ਏਤ**ਨ੍ਤਿ, ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਞ੍ਞਂ ਤਯਾ ਪਠਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਪਚ੍ਛਾ, ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ ਏਤਂ, ਪਞ੍ਹਾਕਥਨਂ ਪਨ ਮਯ੍ਹਂ ਭਾਰੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ **ਸੀਲਵਤੋ ਖੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਇਧ ਤ੍ਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਇਧ ਤੇ ਅਸ੍ਸ। **ਸਮੁਪਬ੍ਬੂਲ੍ਹੋ**ਤਿ ਰਾਸਿਭੂਤੋ। **ਅਸਿਕ੍ਖਿਤੋ**ਤਿ ਧਨੁਸਿਪ੍ਪੇ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤੋ। **ਅਕਤਹਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਮੁਟ੍ਠਿਬਨ੍ਧਾਦਿਵਸੇਨ ਅਸਮ੍ਪਾਦਿਤਹਤ੍ਥੋ। **ਅਕਤਯੋਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਤਿਣਪੁਞ੍ਜਮਤ੍ਤਿਕਾਪੁਞ੍ਜਾਦੀਸੁ ਅਕਤਪਰਿਚਯੋ। **ਅਕਤੂਪਾਸਨੋ**ਤਿ ਰਾਜਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਿਤਸਰਕ੍ਖੇਪੋ। **ਛਮ੍ਭੀ**ਤਿ ਪਵੇਧਿਤਕਾਯੋ।

ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਪਹੀਨੋਤਿਆਦੀਸੁ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੇਨ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਪਹੀਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੇਨ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ , ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ, ਤਥਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਤਤਿਯੇਨੇਵ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ, ਪਠਮਮਗ੍ਗੇਨ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਪਹੀਨਾ ਹੋਤਿ। **ਅਸੇਕ੍ਖੇਨ ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧੇਨਾ**ਤਿ ਅਸੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਸੇਕ੍ਖੋ ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨਾਮ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਪੁਰਿਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਪਦੇਹਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸੀਲਸਮਾਧਿਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯੋ ਕਥਿਤਾ। ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਞਾਣਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਲੋਕਿਯਮੇਵ।

ਇਸ੍ਸਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਉਸੁਸਿਪ੍ਪਂ। **ਬਲਵੀਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਬਲਂ ਨਾਮ ਵਾਯੋਧਾਤੁ, **ਵੀਰਿਯਂ** ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਵੀਰਿਯਮੇਵ। **ਭਰੇ**ਤਿ ਭਰੇਯ੍ਯ। **ਨਾਸੂਰਂ ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ, ''ਅਯਂ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਜਾਤਿਕਾਰਣਾ ਅਸੂਰਂ ਨ ਭਰੇਯ੍ਯ।

ਖਨ੍ਤਿਸੋਰਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਖਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿ, **ਸੋਰਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ। **ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਏਤੇ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਾ। **ਅਸ੍ਸਮੇ**ਤਿ ਆਵਸਥੇ। **ਵਿਵਨੇ**ਤਿ ਅਰਞ੍ਞਟ੍ਠਾਨੇ, ਨਿਰੁਦਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਚਤੁਰਸ੍ਸਪੋਕ੍ਖਰਣਿਆਦੀਨਿ ਕਾਰਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਗ੍ਗੇ**ਤਿ ਵਿਸਮਟ੍ਠਾਨੇ।

ਸਙ੍ਕਮਨਾਨੀਤਿ ਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥਾਨਿ ਸਮੋਕਿਣ੍ਣਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵਾਲਿਕਾਨਿ ਸਙ੍ਕਮਨਾਨਿ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਇਦਾਨਿ ਏਤੇਸੁ ਅਰਞ੍ਞਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਵਸਨ੍ਤਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵਤ੍ਤੰ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ **ਅਨ੍ਨੰ ਪਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸੇਨਾਸਨਾਨੀ**ਤਿ ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਦੀਨਿ। **ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨਾ**ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਦੇਨ੍ਤੋਪਿ ਸਕਙ੍ਖੇਨ ਕਿਲੇਸਮਲਿਨੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਦਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨੇਵ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਦਦੇਯ੍ਯ। **ਥਨਯ**ਨ੍ਤਿ ਗਜ੍ਜਨ੍ਤੋ। **ਸਤਕ੍ਕਕੂ**ਤਿ ਸਤਸਿਖਰੋ, ਅਨੇਕਕੂਟੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਭਿਸਙ੍ਖਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਰਾਸਿੰ ਕਤ੍ਵਾ।

ਆਮੋਦਮਾਨੋਤਿ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਪਕਿਰੇਤੀ**ਤਿ ਦਾਨਗ੍ਗੇ ਵਿਚਿਰਤਿ, ਪਕਿਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਾ ਦਾਨੰ ਦੇਤਿ। **ਪੁਞ੍ਞਧਾਰਾ**ਤਿ ਅਨੇਕਦਾਨਚੇਤਨਾਮਯਾ ਪੁਞ੍ਞਧਾਰਾ। **ਦਾਤਾਰੰ ਅਭਿਵਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਆਕਾਸੇ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਮੇਘਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਥਵਿਂ ਸਿਨੇਹਯਨ੍ਤੀ ਤੇਮੇਨ੍ਤੀ ਕਿਲੇਦਯਨ੍ਤੀ ਅਭਿਵਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਅਯਮ੍ਪਿ ਦਾਯਕਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪੁਞ੍ਞਧਾਰਾ ਤਮੇਵ ਦਾਤਾਰੰ ਅਨ੍ਤੋ ਸਿਨੇਹੇਤਿ ਪੂਰੇਤਿ ਅਭਿਸਨ੍ਨੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਦਾਤਾਰੰ ਅਭਿਵਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ।

੫. ਪਬ੍ਬਤੂਪਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੬. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਮੁਦ੍ਧਾਵਸਿਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾਭਿਸੇਕੇਨ ਮੁਦ੍ਧਨਿ ਅਵਸਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਾਭਿਸੇਕਾਨੰ। **ਕਾਮਗੇਧਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮੇਸੁ ਗੇਧੇਨ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਾਨੰ ਅਭਿਭੂਤਾਨੰ। **ਜਨਪਦਤ੍ਥਾਵਰਿਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਜਨਪਦੇ ਥਿਰਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ। **ਰਾਜਕਰਣੀਯਾਨੀ**ਤਿ ਰਾਜਕਮ੍ਮਾਨਿ ਰਾਜੂਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ। **ਤੇਸੁ ਖ੍ਵਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸੁ ਅਹੰ। **ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਮਾਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਬ੍ਯਾਪਾਰੰ ਆਪਨ੍ਨੋ। ਏਸ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਭਗਵਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਗਮਨਾਨਿ ਬਹੂਨਿਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਗਚ੍ਛਤੋ ਬਲਕਾਯੋ ਮਹਾਪਿ ਹੋਤਿ ਅਪ੍ਪੋਪਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਚੋਰਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿੰਸੁ – ''ਅਯੰ ਰਾਜਾ ਅਵੇਲਾਯ ਅਪ੍ਪੇਨ ਬਲੇਨ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਅਨ੍ਧਵਨੇ ਨਿਲੀਯਿੰਸੁ। ਰਾਜਾਨੋ ਚ ਨਾਮ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਤੇਸੰਯੇਵ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਤੋ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਮਹਨ੍ਤੰ ਬਲਕਾਯੰ ਆਦਾਯ ਅਨ੍ਧਵਨੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਧਵਨਤੋ ਯਾਵ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਾ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਚਕ੍ਖੁੰ ਉਪਨਿਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਆਸਨ੍ਨਾਨਿ ਸੂਲਾਨਿ ਰੋਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੂਲੇਸੁ ਉਤ੍ਤਾਸੇਸਿ। ਇਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਵਮਾਹ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚਾਹੰ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, 'ਮਹਾਰਾਜ, ਮਾਦਿਸੇ ਨਾਮ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਧੁਰਵਿਹਾਰੇ ਵਸਨ੍ਤੇ ਤਯਾ ਏਵਰੂਪੰ ਦਾਰੁਣੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤੰ, ਅਯੁਤ੍ਤੰ ਤੇ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ, ਅਥਾਯੰ ਰਾਜਾ ਮਙ੍ਕੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਥਮ੍ਭਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯ, ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਧਮ੍ਮੰ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮੇ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਰਭਨ੍ਤੋ **ਤੰ ਕਿੰ ਮਞ੍ਞਸੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਦ੍ਧਾਯਿਕੋ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਾਤਬ੍ਬੋ, ਯਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ ਵਚਨੰ ਸਦ੍ਦਹਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਚ੍ਚਯਿਕੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨੰ, ਯਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਪਤ੍ତਿਯਾਯਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਬ੍ਭਸਮ**ਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸਸਮੰ। **ਨਿਪ੍ਪੋਥੇਨ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਪਥਵਿਤਲਤੋ ਯਾਵ ਅਕਨਿਟ੍ਠਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸਣ੍ਹਕਰਣੀਯੰ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣੰ ਵਿਯ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਿਸਨ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਚਰਿਯੰ ਅਞ੍ਞੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਸਙ੍ਖਾਤਾ ਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾਵ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ – **ਸਮਚਰਿਯਾ**ਦੀਨਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਾਨਿ। **ਆਰੋਚੇਮੀ**ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। **ਪਟਿਵੇਦਯਾਮੀ**ਤਿ ਜਾਨਾਪੇਮਿ। **ਅਧਿਵਤ੍ਤਤੀ**ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਤਿ। **ਹਤ੍ਥਿਯੁਦ੍ਧਾਨੀ**ਤਿ ਨਾਲਾਗਿਰਿਸਦਿਸੇ ਹੇਮਕਪ੍ਪਨੇ ਨਾਗੇ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਯੁਜ੍ਝਿਤਬ੍ਬਯੁਦ੍ਧਾਨਿ। **ਗਤੀ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ। **ਵਿਸਯੋ**ਤਿ ਓਕਾਸੋ, ਸਮਤ੍ਥਭਾਵੋ ਵਾ। ਨ ਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਤੇਹਿ ਜਰਾਮਰਣੰ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁੰ । **ਮਨ੍ਤਿਨੋ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਮਨ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਮਹੋਸਧਵਿਧੁਰਪਣ੍ਡਿਤਾਦਿਸਦਿਸਾ ਮਹਾਅਮਚ੍ਚਾ। **ਭੂਮਿਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਠਪਿਤੰ। **ਵੇਹਾਸਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਚਮ੍ਮਪਸਿਬ੍ਬਕੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਲਾਸਙ੍ਘਾਟਾਦੀਸੁ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਚੇਵ ਨਿਯ੍ਯੂਹਾਦੀਸੁ ਚ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੰ। **ਉਪਲਾਪੇਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁੰ। ਯਥਾ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਏਕੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਕਾਤੁੰ।

ਨਭਂ ਆਹਚ੍ਚਾਤਿ ਆਕਾਸਂ ਪੂਰੇਤ੍ৱਾ। **ਏৱਂ ਜਰਾ ਚ ਮਚ੍ਚੂ ਚਾ**ਤਿ ਇਧ ਦ੍ৱੇਯੇৱ ਪਬ੍ਬਤਾ ਗਹਿਤਾ, ਰਾਜੋৱਾਦੇ ਪਨ ‘‘ਜਰਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਸਬ੍ਬਯੋਬ੍ਬਨਂ ৱਿਲੁਮ੍ਪਮਾਨਾ’’ਤਿ ਏৱਂ ਜਰਾ ਮਰਣਂ ਬਜਾਧਿ ৱਿਪਤ੍ਤੀਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪੇਤੇ ਆਗਤਾৱ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਹਤ੍ਥਿਯੁਦ੍ਧਾਦੀਹਿ ਜਰਾਮਰਣਂ ਜਿਨਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਸਦ੍ਧਂ ਨਿৱੇਸਯੇ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਂ ਨਿৱੇਸੇਯ੍ਯ, ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

ਤਤਿਯੋ ৱਗ੍ਗੋ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਕੋਸਲਸਂਯੁਤ੍ਤৱਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਮਾਰਸਂਯੁਤ੍ਤਂ

੧. ਪਠਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਤਪੋਕਮ੍ਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੭. ਮਾਰਸਂਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਉਰੁਵੇਲਾਯਂ ਵਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੋ ਉਰੁਵੇਲਗਾਮਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਤਿ। **ਪਠਮਾਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਅਨ੍ਤੋਸਤ੍ਤਾਹਸ੍ਮਿਂਯੇਵ। **ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਕਤਾਯ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਾਯ। **ਮਾਰੋ ਪਾਪਿਮਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੇ ਸਤ੍ਤੇ ਮਾਰੇਤੀਤਿ **ਮਾਰੋ**। ਪਾਪੇ ਨਿਯੋਜੇਤਿ, ਸਯਂ ਵਾ ਪਾਪੇ ਨਿਯੁਤ੍ਤੋਤਿ **ਪਾਪਿਮਾ**। ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿਸ੍ਸ ਕਣ੍ਹੋ, ਅਧਿਪਤਿ, ਵਸਵਤ੍ਤੀ, ਅਨ੍ਤਕੋ, ਨਮੁਚਿ, ਪਮਤ੍ਤਬਨ੍ਧੁਤਿਆਦੀਨਿ ਬਹੂਨਿ ਨਾਮਾਨਿ, ਇਧ ਪਨ ਨਾਮਦ੍ਵਯਮੇਵ ਗਹਿਤਂ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ – ''ਅਯਂ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ 'ਮੁਤ੍ਤੋਸ੍ਮੀ'ਤਿ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਅਮੁਤ੍ਤਭਾਵਮਸ੍ਸ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਤਪੋਕਮ੍ਮਾ ਅਪਕ੍ਕਮ੍ਮਾਤਿ ਤਪੋਕਮ੍ਮਤੋ ਅਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ। **ਅਪਰਦ੍ਧੋ**ਤਿ ''ਦੂਰੇ ਤ੍ਵਂ ਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਅਮਰਂ ਤਪ**ਨ੍ਤਿ ਅਮਰਤਪਂ ਅਮਰਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਕਤਂ ਲੂਖਤਪਂ, ਅਤ੍ਤਕਿਲਮਥਾਨੁਯੋਗੋ। **ਸਬ੍ਬਾਨਤ੍ਥਾਵਹਂ ਹੋਤੀ**ਤਿ, ''ਸਬ੍ਬਂ ਤਪਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਤ੍ਥਾਵਹਂ ਨ ਭਵਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ। **ਫਿਯਾਰਿਤ੍ਤਂਵ ਧਮ੍ਮਨੀ**ਤਿ ਅਰਞ੍ਞੇ ਥਲੇ ਫਿਯਾਰਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਥਲੇ ਨਾਵਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਾ ਅਭਿਰੂਹਿਤ੍ਵਾ ਫਿਯਾਰਿਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਂਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯੁਂ ਚੇਵ ਉਪ੍ਪੀਲੇਯ੍ਯੁਂ ਚ, ਸੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਵਾਯਾਮੋ ਏਕਙ੍ਗੁਲਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਾਵਾਯ ਗਮਨਂ ਅਸਾਧੇਨ੍ਤੋ ਨਿਰਤ੍ਥਕੋ ਭਵੇਯ੍ਯ ਨ ਅਨਤ੍ਥਾਵਹੋ, ਏਵਮੇਵ ਅਹਂ 'ਸਬ੍ਬਂ ਅਮਰਂ ਤਪਂ ਅਨਤ੍ਥਾਵਹਂ ਹੋਤੀ'ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿਨ੍ਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਅਮਰਂ ਤਪਂ ਪਹਾਯ ਯੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਜਾਤੋ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸੀਲ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ । ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨੇਨ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾਜੀਵਾ ਗਹਿਤਾ, **ਸਮਾਧਿਨਾ** ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮਸਤਿਸਮਾਧਯੋ, **ਪਞ੍ਞਾਯ** ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ। **ਮਗ੍ਗਂ ਬੋਧਾਯ ਭਾਵਯ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮੇਵ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ ਬੋਧਤ੍ਥਾਯ ਭਾਵਯਨ੍ਤੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਬੋਧਾਯਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਤ੍ਥਾਯ। ਯਥਾ ਹਿ ਯਾਗੁਤ੍ਥਾਯ ਯਾਗੁਮੇਵ ਪਚਨ੍ਤਿ, ਪੂਵਤ੍ਥਾਯ ਪੂਵਮੇਵ ਪਚਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਮਗ੍ਗਮੇਵ ਮਗ੍ਗਤ੍ਥਾਯ ਭਾਵੇਤਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਮਗ੍ਗਂ ਬੋਧਾਯ ਭਾਵਯ''ਨ੍ਤਿ। **ਪਰਮਂ ਸੁਦ੍ਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ। **ਨਿਹਤੋ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਮਯਾ ਨਿਹਤੋ ਪਰਾਜਿਤੋ। ਪਠਮਂ।

੨. ਹਤ੍ਥਿਰਾਜਵਣ੍ਣਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੮. ਦੁਤਿਯੇ **ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰਤਿਮਿਸਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਂ ਅਨ੍ਧਭਾਵਕਾਰਕੇ ਮਹਾਤਮੇ ਚਤੁਰਙ੍ਗੇ ਤਮਸਿ। **ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਪਾਸਾਣਫਲਕੇ ਮਹਾਚੀਵਰਂ ਸੀਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਧਾਨਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਮਾਨੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ।

ਨਨੁ ਚ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਭਾਵਿਤੋ ਵਾ ਮਗ੍ਗੋ, ਅਪ੍ਪਹੀਨਾ ਵਾ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਂ ਵਾ ਅਕੁਪ੍ਪਂ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤੋ ਵਾ ਨਿਰੋਧੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਮਕਾਸੀਤਿ? ਅਨਾਗਤੇ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਅਙ੍ਕੁਸਤ੍ਥਂ। ''ਅਨਾਗਤੇ ਹਿ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ ਗਤਮਗ੍ਗਂ ਆਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸਵਾਸਂ ਵਸਿਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਪਧਾਨਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ ਸਤ੍ਥਾ ਏਵਮਕਾਸਿ। **ਮਹਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੋ। **ਅਰਿਟ੍ਠਕੋ**ਤਿ ਕਾਲ਼ਕੋ। **ਮਣੀ**ਤਿ ਪਾਸਾਣੋ। **ਏਵਮਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਤਸ੍ਸ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਕੂਟਾਗਾਰਪ੍ਪਮਾਣਂ ਮਹਾਪਾਸਾਣਸਦਿਸਂ ਸੀਸਂ ਹੋਤਿ।

ਸੁਭਾਸੁਭਨ੍ਤਿ ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨਂ ਸਂਸਰਨ੍ਤੋ ਸੁਨ੍ਦਰਾਸੁਨ੍ਦਰਂ ਵਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਸੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਸਂਸਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਂਸਰਨ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ। **ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਸਵਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਤੋ ਯਾਵ ਉਰੁਵੇਲਾਯ ਦੀਘਮਗ੍ਗਂ, ਪੁਰੇ ਬੋਧਾਯ ਵਾ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਸਮਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਦੀਘਕਾਲਂ। **ਵਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਭਾਸੁਭ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਞ੍ਚ ਅਸੁਨ੍ਦਰਞ੍ਚ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਵਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਵਾਰਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਕਿਰ ਵਣ੍ਣੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਯੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ ਮਾਰੋ ਵਿਭਿਂਸਕਤ੍ਥਾਯ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨ ਆਗਤਪੁਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਤਂ ਭਗਵਾ ਏਵਮਾਹ। **ਅਲਂ ਤੇ ਤੇਨਾ**ਤਿ ਅਲਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਏਤੇਨ ਮਾਰਵਿਭਿਂਸਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਬਜਾਪਾਰੇਨ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਸੁਭਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੩੯. ਤਤਿਯੇ **ਸੁਸਂਵੁਤਾ**ਤਿ ਸੁਪਿਹਿਤਾ। **ਨ ਤੇ ਮਾਰਵਸਾਨੁਗਾ**ਤਿ, ਮਾਰ, ਤੇ ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਸਾਨੁਗਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਨ ਤੇ ਮਾਰਸ੍ਸ ਬਦ੍ਧਗੂ**ਤਿ ਤੇ ਤੁਯ੍ਹਂ ਮਾਰਸ੍ਸ ਬਦ੍ਧਚਰਾ ਸਿਸ੍ਸਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਪਠਮਮਾਰਪਾਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੦. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰਾ**ਤਿ ਉਪਾਯਮਨਸਿਕਾਰੇਨ। **ਯੋਨਿਸੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ**ਤਿ ਉਪਾਯਵੀਰਿਯੇਨ ਕਾਰਣਵੀਰਿਯੇਨ। **ਵਿਮੁਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿ। **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ''ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਵੀਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਤੁਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞੇਸਮ੍ਪਿ 'ਪਾਪੁਣਾਥਾ'ਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਕਰੋਤਿ, ਪਟਿਬਾਹੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਭਾਸਿ।

ਮਾਰਪਾਸੇਨਾਤਿ ਕਿਲੇਸਪਾਸੇਨ। **ਯੇ ਦਿਬ੍ਬਾ ਯੇ ਚ ਮਾਨੁਸਾ**ਤਿ ਯੇ ਦਿਬ੍ਬਾ ਕਾਮਗੁਣਸਙ੍ਖਾਤਾ ਮਾਨੁਸਾ ਕਾਮਗੁਣਸਙ੍ਖਾਤਾ ਚ ਮਾਰਪਾਸਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਤੇਹਿ ਤ੍ਵਂ ਬਦ੍ਧੋਤਿ ਵਦਤਿ। **ਮਾਰਬਨ੍ਧਨਬਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਮਾਰਬਨ੍ਧਨੇਨ ਬਦ੍ਧੋ, ਮਾਰਬਨ੍ਧਨੇ ਵਾ ਬਦ੍ਧੋ। **ਨ ਮੇ ਸਮਣ ਮੋਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਸਮਣ ਤ੍ਵਂ ਮਮ ਵਿਸਯਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਸਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਦੁਤਿਯਮਾਰਪਾਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੧. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਮੁਤ੍ਤਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਤ੍ਤੋ ਅਹਂ। ਪੁਰਿਮਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸੇ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਇਦਂ ਪਨ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਵਸ੍ਸਕਾਲੇ। **ਚਾਰਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਗਮਨਚਾਰਿਕਂ। (ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ) ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਯੋਜਨਪਰਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਚਰਥਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਮਾ ਏਕੇਨ ਦ੍ਵੇ**ਤਿ ਏਕਮਗ੍ਗੇਨ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਮਾ ਅਗਮਿਤ੍ਥ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਗਤੇਸੁ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ, ਏਕੇਨ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੇਨ ਠਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ।

ਆਦਿਕਲ੍ਯਾਣਨ੍ਤਿ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਭਦ੍ਦਕਂ। ਤਥਾ ਮਜ੍ਝਪਰਿਯੋਸਾਨੇਸੁ। ਆਦਿਮਜ੍ਝਪਰਿਯੋਸਾਨਞ੍ਚ ਨਾਮੇਤਂ ਸਾਸਨਸ੍ਸ ਚ ਦੇਸਨਾਯ ਚ ਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਂ। ਤਤ੍ਥ ਸਾਸਨਸ੍ਸ ਸੀਲਂ ਆਦਿ, ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਮਗ੍ਗਾ ਮਜ੍ਝਂ, ਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ। ਸੀਲਸਮਾਧਯੋ ਵਾ ਆਦਿ , ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਮਗ੍ਗਾ ਮਜ੍ਝਂ, ਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ। ਸੀਲਸਮਾਧਿਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਵਾ ਆਦਿ, ਮਗ੍ਗੋ ਮਜ੍ਝਂ, ਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ। ਦੇਸਨਾਯ ਪਨ ਚਤੁਪ੍ਪਦਿਕਾਯ ਗਾਥਾਯ ਤਾਵ ਪਠਮਪਾਦੋ ਆਦਿ, ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਾ ਮਜ੍ਝਂ, ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ। ਪਞ੍ਚਪਦਛਪ੍ਪਦਾਨਂ ਪਠਮਪਾਦੋ ਆਦਿ, ਅਵਸਾਨਪਾਦੋ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ, ਅਵਸੇਸਾ ਮਜ੍ਝਂ। ਏਕਾਨੁਸਨ੍ਧਿਕਸੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਂ ਆਦਿ, ''ਇਦਮਵੋਚਾ''ਤਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ, ਸੇਸਂ ਮਜ੍ਝਂ। ਅਨੇਕਾਨੁਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਬਹੂਪਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿ ਮਜ੍ਝਮੇਵ, ਨਿਦਾਨਂ ਆਦਿ, ''ਇਦਮਵੋਚਾ''ਤਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ।

ਸਾਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਸਾਤ੍ਥਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਥ। **ਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਹਿ ਚੇਵ ਪਦੇਹਿ ਚ ਪਰਿਪੂਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਥ। **ਕੇਵਲਪਰਿਪੁਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਲਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ। **ਪਰਿਸੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰੁਪਕ੍ਕਿਲੇਸਂ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਤ੍ਤਯਸਙ੍ਗਹਂ ਸਾਸਨਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ। **ਪਕਾਸੇਥਾ**ਤਿ ਆਵਿਕਰੋਥ।

ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾਤਿ ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੁਮ੍ਹਿ ਅਪ੍ਪਕਿਲੇਸਰਜਸਭਾਵਾ, ਦੁਕੂਲਸਾਣਿਯਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਵਿਯ ਚਤੁਪ੍ਪਦਿਕਗਾਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਾ ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸ੍ਸਵਨਤਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਵਨਤਾਯ। **ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਲਾਭਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਤੋ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ। **ਸੇਨਾਨਿਗਮੋ**ਤਿ ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨਂ ਸੇਨਾਯ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋਕਾਸੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਗਾਮੋ, ਸੁਜਾਤਾਯ ਵਾ ਪਿਤੁ ਸੇਨਾਨੀ ਨਾਮ ਨਿਗਮੋ। **ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਨਾਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣਾਦੀਨਿ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਦੀਹਿ ਪਰਿਚਰਿਯਮਾਨੋ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਪਨ ਜਟਿਲਾਨਂ ਅਡ੍ਢੁਡ੍ਢਾਨਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਮੇਵ ਦੇਸੇਤੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। **ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ, ''ਅਯਂ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਮਹਾਯੁਦ੍ਧਂ ਵਿਚਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ, 'ਮਾ ਏਕੇਨ ਦ੍ਵੇ ਅਗਮਿਤ੍ਥ, ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਥਾ'ਤਿ ਸਟ੍ਠਿ ਜਨੇ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਏਕਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਦਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਬਹੂਸੁ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇਸੁ ਕੁਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਟਿਬਾਹਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਸਪ੍ਪਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੨. ਛਟ੍ਠੇ **ਸੋਣ੍ਡਿਕਾਕਿਲਞ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਰਾਕਾਰਕਾਨਂ ਪਿਟ੍ਠਪਤ੍ਥਰਣਕਕਿਲਞ੍ਜਂ। **ਕੋਸਲਿਕਾ ਕਂਸਪਾਤੀ**ਤਿ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਰਥਚਕ੍ਕਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਰਿਭੋਗਪਾਤਿ । **ਗਲ਼ਗਲ਼ਾਯਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਗਜ੍ਜਨ੍ਤੇ। **ਕਮ੍ਮਾਰਗਗ੍ਗਰਿਯਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਾਰੁਦ੍ਧਨਪਣਾਲ਼ਿਯਾ। **ਧਮਮਾਨਾਯਾ**ਤਿ ਭਸ੍ਤ੍ਵਾਤੇਨ ਪੂਰਿਯਮਾਨਾਯ। **ਇਤਿ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ – ''ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਪਧਾਨਮਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਸੁਖੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਘਟ੍ਟਯਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਪ੍ਪਕਾਰਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਯਾਮਭੂਮਿਯਂ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤਂ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾਲੋਕੇਨ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਏਸੋ ਸਤ੍ਤੋ''ਤਿ? ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ, ''ਮਾਰੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ।

ਸੁਞ੍ਞਗੇਹਾਨੀਤਿ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਾਨਿ। **ਸੇਯਜਾ**ਤਿ ਸੇਯ੍ਯਤ੍ਥਾਯ। ਠਸ੍ਸਾਮਿ ਚਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਏਤਦਤ੍ਥਾਯ ਯੋ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਾਨਿ ਸੇਵਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋ ਮੁਨਿ ਅਤ੍ਤਸਞ੍ਞਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਮੁਨਿ ਹਤ੍ਥਪਾਦਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਭਾਵੇਨ ਸਂਯਤਤ੍ਤਭਾਵੋ। **ਵੋਸ੍ਸਜ੍ਜ ਚਰੇਯ੍ਯ ਤਤ੍ਥ ਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਆਲਯਂ ਨਿਕਨ੍ਤਿਂ ਵੋਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਹਾਯ ਚਰੇਯ੍ਯ। **ਪਤਿਰੂਪਂ ਹਿ ਤਥਾਵਿਧਸ੍ਸ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਤਂਸਣ੍ਠਿਤਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਮੁਨਿਨੋ ਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਨਿਕਨ੍ਤਿਂ ਵੋਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਰਣਂ ਨਾਮ ਪਤਿਰੂਪਂ ਯੁਤ੍ਤਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ।

ਚਰਕਾਤਿ ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘਾਦਿਕਾ ਸਞ੍ਚਰਣਸਤ੍ਤਾ। **ਭੇਰਵਾ**ਤਿ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਭੇਰਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਾ ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘਾਦਯੋ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਖਾਣੁਵਮ੍ਮਿਕਾਦਯੋ। ਤੇਪਿ ਹਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਯਕ੍ਖਾ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਰਜ੍ਜੁਵਲ੍ਲਿਯਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸਪ੍ਪਾ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਭੇਰਵੇਸੁ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋ ਬੁਦ੍ਧਮੁਨਿ ਲੋਮਚਲਨਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਨਪਰਿਕਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਨਭਂ ਫਲੇਯ੍ਯਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਫਲੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਕਾਕਪਦਂ ਵਿਯ ਹੀਰਹੀਰਸੋ ਫਲੇਯ੍ਯ। **ਚਲੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪੋਕ੍ਖਰਪਤ੍ਤੇ ਵਾਤਾਹਤੋ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁ ਵਿਯ ਚਲੇਯ੍ਯ। **ਸਲ਼੍ਲਮ੍ਪਿ ਚੇ ਉਰਸਿ ਪਕਪ੍ਪਯੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਖਿਣਸਤ੍ਤਿਸਲ਼੍ਲਂ ਚੇਪਿ ਉਰਸ੍ਮਿਂ ਚਾਰੇਯ੍ਯੁਂ। **ਉਪਧੀਸੂ**ਤਿ ਖਨ੍ਧੂਪਧੀਸੁ। **ਤਾਣਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤਿਖਿਣੇ ਸਲ਼੍ਲੇ ਉਰਸ੍ਮਿਂ ਚਾਰਿਯਮਾਨੇ ਭਯੇਨ ਗੁਮ੍ਬਨ੍ਤਰਕਨ੍ਦਰਾਦੀਨਿ ਪਵਿਸਨ੍ਤਾ ਤਾਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਬੁਦ੍ਧਾ ਪਨ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਸਬ੍ਬਭਯਾ ਏਵਰੂਪਂ ਤਾਣਂ ਨਾਮ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਸੁਪਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੩. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਪਾਦੇ ਪਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਗਾਹਾਪਨਤ੍ਥਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ। ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ ਸਰੀਰੇ ਰਜੋਜਲ੍ਲਂ ਨ ਉਪਲਿਮ੍ਪਤਿ, ਉਦਕਮ੍ਪਿ ਪੋਕ੍ਖਰਪਤ੍ਤੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਵਿਵਟ੍ਟਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਪਿਚ ਖੋ ਧੋਤਪਾਦਕੇ ਗੇਹੇ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਨਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਵਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਵਤ੍ਤਭੇਦੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਵਤ੍ਤਸੀਸੇ ਪਨ ਠਤ੍ਵਾ ਧੋਵਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਤਥਾਗਤੋ ਨੇਵ ਨ੍ਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਨ ਪਾਦੇ

ਧੋਵੇਯਜ, ''ਨਾਯੰ ਮਨੁਸ੍ਸੋ''ਤਿ ਵਦੇਯਜੁੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਨੁਸ੍ਸਕਿਰਿਯੰ ਅਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ਧੋਵਤਿ। **ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ**ਤਿ ਸੋਪ੍ਪਪਰਿਗ੍ਗਾਹਕੇਨ ਸਤਿਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿੰ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ, ਅਤਿਵਿਯ ਸੁਖਸਯਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਘਟ੍ਟਯਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਕਿੰ ਸੋਪ੍ਪਸੀਤਿ ਕਿੰ ਸੁਪਸਿ, ਕਿੰ ਸੋਪ੍ਪੰ ਨਾਮਿਦੰ ਤਵਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਕਿੰ ਨੁ ਸੋਪ੍ਪਸੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਸੁਪਸਿ? **ਦੁਬ੍ਭਗੋ ਵਿਯਾ**ਤਿ ਮਤੋ ਵਿਯ, ਵਿਸਞ੍ਞੀ ਵਿਯ ਚ। **ਸੁਞ੍ਞਮਗਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਞ੍ਞੰ ਮੇ ਘਰੰ ਲਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਸੋਪ੍ਪਸੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸੂਰਿਯੇ ਉਗ੍ਗਤੇ**ਤਿ ਸੂਰਿਯਮ੍ਹਿ ਉਟ੍ਠਿਤੇ। ਇਦਾਨਿ ਹਿ ਅਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨ੍ਤਿ , ਪਾਨੀਯੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਗਮਨਸਜ੍ਜਾ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਕਸ੍ਮਾ ਸੋਪ੍ਪਸਿਯੇਵ।

ਜਾਲਿਨੀਤਿ ਤਯੋ ਭਵੇ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਨ ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸੁਪਾਦਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਵਿਭੰ॰ ੮੪੨) ਤੇਨ ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸਭੂਤੇਨ ਜਾਲੇਨ ਜਾਲਿਨੀ। **ਵਿਸਤ੍ਤਿਕਾ**ਤਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਸਤ੍ਤਤਾਯ ਵਿਸਮੂਲਤਾਯ ਵਿਸਪਰਿਭੋਗਤਾਯ ਚ ਵਿਸਤ੍ਤਿਕਾ। **ਕੁਹਿਞ੍ਚਿ ਨੇਤਵੇ**ਤਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨੇਤੁੰ। **ਸਬ੍ਬੂਪਧਿ ਪਰਿਕ੍ਖਯਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਖਨ੍ਧਕਿਲੇਸਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਕਾਮਗੁਣਭੇਦਾਨੰ ਉਪਧੀਨੰ ਪਰਿਕ੍ਖਯਾ। **ਕਿੰ ਤਵੇਤ੍ਥ, ਮਾਰਾ**ਤਿ, ਮਾਰ, ਤੁਯ੍ਹੰ ਕਿੰ ਏਤ੍ਥ? ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਉਣ੍ਹਯਾਗੁਯੰ ਨਿਲੀਯਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਖੁਦ੍ਦਕਮਕ੍ਖਿਕਾ ਵਿਯ ਅਨ੍ਤੁਨ੍ਤੇਨੇਵ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਆਹਿਣ੍ਡਸੀਤਿ। ਸਤ੍ਤਮੰ।

੮. ਨਨ੍ਦਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੪. ਅਟ੍ਠਮੰ ਦੇਵਤਾਸੰਯੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ। ਅਟ੍ਠਮੰ।

੯. ਪਠਮਆਯੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੫. ਨਵਮੇ **ਅਪ੍ਪੰ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਭਿਯ੍ਯੋ ਜੀਵਨ੍ਤੋ ਅਪਰੰ ਵਸ੍ਸਸਤੰ ਜੀਵਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਪਣ੍ਣਾਸੰ ਵਾ ਸਟ੍ਠਿ ਵਾ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਜੀਵਤਿ। **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ''ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਅਪ੍ਪਮਾਯੂ''ਤਿ ਕਥੇਤਿ, ਦੀਘਭਾਵਮਸ੍ਸ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਚ੍ਚਨੀਕਸਾਤਤਾਯ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਅਭਾਸਿ।

ਨ ਨੰ ਹੀਲ਼ੇਤਿ ਤੰ ਆਯੁੰ ''ਅਪ੍ਪਕਮਿਦ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਹੀਲ਼ੇਯਜ। **ਖੀਰਮਤ੍ਤੋ ਵਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਦਹਰੋ ਕੁਮਾਰੋ ਉਤ੍ਤਾਨਸੇਯਜਕੋ ਖੀਰੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਦੁਕੂਲਚੁਮ੍ਬਟਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਅਸਞ੍ਞੀ ਵਿਯ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਯੁ ਅਪ੍ਪੰ ਵਾ ਦੀਘੰ ਵਾਤਿ ਨ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ, ਏਵੰ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋ। **ਚਰੇਯਜਾਦਿਤ੍ਤਸੀਸੋ ਵਾ**ਤਿ ਆਯੁੰ ਪਰਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪਜ੍ਜਲਿਤਸੀਸੋ ਵਿਯ ਚਰੇਯਜ। ਨਵਮੰ।

੧੦. ਦੁਤਿਯਆਯੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੬. ਦਸਮੇ **ਨੇਮੀਵ ਰਥਕੁਬ੍ਬਰ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਦਿਵਸੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਰਥਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਨੇਮਿ ਕੁਬ੍ਬਰੰ ਅਨੁਪਰਿਯਾਯਤਿ ਨ ਵਿਜਹਤਿ, ਏਵੰ ਆਯੁ ਅਨੁਪਰਿਯਾਯਤੀਤਿ। ਦਸਮੰ।

ਪਠਮੋ ਵਗ੍ਗੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਾਸਾਣਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੭. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਧਾਨਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। ਮਾਰੋਪਿਸ੍ਸ ਸੁਖਨਿਸਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਘਟ੍ਟਯਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ। **ਪਦਾਲੇਸੀ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਤਪਿਟ੍ਠੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਵਿਜ੍ਝਿ। ਪਾਸਾਣਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਭਿਹਨਨ੍ਤਾ ਪਤਨ੍ਤਿ। **ਕੇਵਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਲਂ। **ਸਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। ਪਠਮਂ।

੨. ਕਿਨ੍ਨੁਸੀਹਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੮. ਦੁਤਿਯੇ **ਵਿਚਕ੍ਖੁਕਮ੍ਮਾਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਸਾਯ ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੁਂ ਵਿਨਾਸੇਤੁਕਮਜਤਾਯ। ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨੇਸ ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੁਂ ਵਿਨਾਸੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਪਰਿਸਾਯ ਭੇਰਵਾਰਮ੍ਮਣਂ ਸਾਵੇਨ੍ਤੋ ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਵਾ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। **ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਨੁ ਮਞ੍ਞਸੀ**ਤਿ ਕਿਂ ਨੁ ਤ੍ਵਂ ''ਵਿਜਿਤਵਿਜਯੋ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ? ਮਾ ਏਵਂ ਮਞ੍ਞਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਜਯੋ। **ਪਰਿਸਾਸੂ**ਤਿ, ਅਟ੍ਠਸੁ ਪਰਿਸਾਸੁ। **ਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਦਸਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਸਕਲਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੪੯. ਤਤਿਯੇ **ਮਨ੍ਦਿਯਾ ਨੂ**ਤਿ ਮਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਮੋਮੂਹਭਾਵੇਨ। **ਉਦਾਹੁ ਕਾਵੇਯ੍ਯਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਉਦਾਹੁ ਯਥਾ ਕਵਿ ਕਬ੍ਬਂ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਤੇਨ ਕਬ੍ਬਕਰਣੇਨ ਮਤ੍ਤੋ ਸਯਤਿ, ਏਵਂ ਸਯਸਿ। **ਸਮ੍ਪਚੁਰਾ**ਤਿ ਬਹਵੋ। **ਕਿਮਿਦਂ ਸੋਪ੍ਪਸੇ ਵਾ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਇਦਂ ਸੋਪ੍ਪਂ ਸੋਪ੍ਪਸਿਯੇਵ? **ਅਤ੍ਥਂ ਸਮੇਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਂ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ। ਮਯ੍ਹਂ ਹਿ ਅਸਙ੍ਗਹੋ ਨਾਮ ਸਙ੍ਗਹਵਿਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ। **ਸਲ੍ਲ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਖਿਣਂ ਸਤ੍ਤਿਸਲ੍ਲਂ। **ਜਗ੍ਗਂ ਨ ਸਙ੍ਕੇ**ਤਿ ਯਥਾ ਏਕਚ੍ਚੋ ਸੀਹਪਥਾਦੀਸੁ ਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਕਤਿ, ਤਥਾ ਅਹਂ ਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਸਙ੍ਕਾਮਿ। **ਨਪਿ ਭੇਮਿ ਸੋਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਏਕਚ੍ਚੋ ਸੀਹਪਥਾਦੀਸੁਯੇਵ ਸੁਪਿਤੁਂ ਭਾਯਤਿ, ਏਵਂ ਅਹਂ ਸੁਪਿਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਭਾਯਾਮਿ। **ਨਾਨੁਤਪਨ੍ਤਿ ਮਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਅਫਾਸੁਕੇ ਜਾਤੇ ਉਦ੍ਦੇਸਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਯ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਂ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਅਨੁਤਪਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਮਂ ਨਾਨੁਤਪਨ੍ਤਿ। ਨ ਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ **ਹਾਨਿਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਕੁਹਿਞ੍ਚਿ ਲੋਕੇ**ਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਪਤਿਰੂਪਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੦. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਅਨੁਰੋਧਵਿਰੋਧੇਸੂ**ਤਿ ਰਾਗਪਟਿਘੇਸੁ। **ਮਾ ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਥੋ ਤਦਾਚਰ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਆਚਰਨ੍ਤੋ ਮਾ ਲਗ੍ਗਿ। ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਏਕਚ੍ਚੇ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦਦਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਰਾਗੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਪਟਿਘੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਇਤਿ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਅਨੁਰੋਧਵਿਰੋਧੇਸੁ ਸਜ੍ਜਤਿ ਨਾਮ। ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਮਾ ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਥੋਤਿ ਵਦਤਿ। **ਯਦਞ੍ਞਮਨੁਸਾਸਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਅਞ੍ਞਂ ਅਨੁਸਾਸਤਿ, ਤਂ। ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪੀ ਹਿਤੇਨ ਅਨੁਪਕਮ੍ਪਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪੀ , ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੋਧਵਿਰੋਧੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੋ ਤਥਾਗਤੋਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਮਾਨਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੧. ਪਞ੍ਚਮੇ ਆਕਾਸੇ ਚਰਨ੍ਤੇਪਿ ਬਨ੍ਧਤੀਤਿ **ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਚਰੋ। ਪਾਸੋ**ਤਿ ਰਾਗਪਾਸੋ। **ਮਾਨਸੋ**ਤਿ ਮਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਪਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੨. ਛਟ੍ਠੇ **ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾ, ਸਭਾਵਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਵਸੇਨ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਤੋ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ। **ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਤੀ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਸਭਾਵਲਕ੍ਖਣਾਦੀਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਮਾਦਪੇਤੀ**ਤਿ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤਿ। **ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਤੀ**ਤਿ ਸਮਾਦਾਨਮ੍ਹਿ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਜਨੇਤਿ। **ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਤੀ**ਤਿ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਗੁਣੇਨ ਵੋਦਾਪੇਤਿ ਜੋਤਾਪੇਤਿ। **ਅਟ੍ਠਿਂ ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ, ''ਅਯਂ ਨੋ ਅਧਿਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਦੇਸਨਾਯ ਅਤ੍ਥਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਮਨਸਿ ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ

ਚਿਤ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ। **ਸਬ੍ਬਚੇਤਸੋ ਸਮਨ੍ਨਾਹਰਿਤ੍ਵ**ਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਤੇਨ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਹਰਿਤ੍ਵਾ। **ਓਹਿਤਸੋਤਾ**ਤਿ ਠਪਿਤਾਸੋਤਾ। **ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਓਤਾਪਨਤ੍ਥਾਯ ਠਪਿਤਾ।

ਰੂਪਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਸਞ੍ਞਾਨ੍ਤਿ, ਏਤੇ ਰੂਪਾਦਯੋ ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ। **ਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਖਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਗਹਿਤੋ। **ਏਵਂ ਤਤ੍ਥ ਵਿਰਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ''ਏਸੋ ਅਹਂ ਨ ਹੋਮਿ, ਏਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਏਵਂ ਤੇਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਵਿਰਜ੍ਜਤਿ। **ਖੇਮਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਖੇਮੀਭੂਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ। ਇਮਿਨਾ ਫਲਕ੍ਖਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਨ੍ਵੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਭਵਯੋਨਿਗਤਿਠਿਤਿਸਤ੍ਤਾਵਾਸਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨਾ। **ਨਾਜ੍ਝਗਾ**ਤਿ ਨ ਪਸ੍ਸੀਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਛਫਸ੍ਸਾਯਤਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੩. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਫਸ੍ਸਾਯਤਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਿਸਮੋਸਰਣਟ੍ਠੇਨ ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਸ੍ਸ ਫਸ੍ਸਸ੍ਸ ਆਯਤਨਾਨਂ। **ਭਯਭੇਰਵਂ ਸਦ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਮੇਘਦੁਨ੍ਦੁਭਿਅਸਨਿਪਾਤਸਦ੍ਦਸਦਿਸਂ ਭਯਜਨਕਂ ਸਦ੍ਦਂ। **ਪਥਵੀ ਮਞ੍ਞੇ ਉਨ੍ਨ੍ਰੀਯਤੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਮਹਾਪਥਵੀ ਪਟਪਟਸਦ੍ਦਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। **ਏਤ੍ਥ ਲੋਕੋ ਵਿਮੁਚ੍ਛਿਤੋ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਛਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਲੋਕੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਛਿਤੋ। **ਮਾਰਧੇਯਜ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਰਸ੍ਸ ਠਾਨਭੂਤਂ ਤੇਭੂਮਕਵਟ੍ਟਂ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਪਿਣ੍ਡਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੪. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਪਾਹੁਨਕਾਨਿ ਭਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪੇਸੇਤਬ੍ਬਾਨਿ ਪਾਹੁਨਕਾਨਿ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਆਗਨ੍ਤੁਕਪਣ੍ਣਾਕਾਰਦਾਨਾਨਿ ਵਾ। ਸਯਂਚਰਣਦਿਵਸੇ ਸਮਵਯਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਾ ਕੁਮਾਰਕਾ ਤਤੋ ਤਤੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ। ਕੁਮਾਰਿਕਾਯੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਭਵਾਨੁਰੂਪੇਨ ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਤਹਂ ਤਹਂ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯੋਪਿ ਯਥਾਰੁਚਿਕਾਨਂ ਕੁਮਾਰਕਾਨਂ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ, ਕੁਮਾਰਕਾਪਿ ਕੁਮਾਰਿਕਾਨਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਅਸਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਮਾਲਾਗੁਲ਼ੇਨਪਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। **ਅਨ੍ਵਾਵਿਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਅਨੁ ਆਵਿਟ੍ਠੋ। ਤਂਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯੋ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਪਥੇ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਛਣਪੂਵਂ ਦਦੇਯ੍ਯੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਾਸਂ ਦਾਨਾਨੁਮੋਦਨਤ੍ਥਂ ਪਕਿਣ੍ਣਕਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ, ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯੁਂ। ਮਾਰੋ ਤਾਸਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਨ੍ਵਾਵਿਸਿ। ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਪਨ **ਮਾ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਪਿਣ੍ਡਮਲਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਂਯੇਵ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਕਿਂ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਮਾਰਾਵਟ੍ਟਨਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠੋਤਿ? ਆਮ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਨਾਵਜ੍ਜਨਤਾਯ। ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਹਿ – ''ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਭਤ੍ਤਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮ, ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨਂ ਨ ਅਨਨ੍ਤੁਚ੍ਛਵਿਕਂ। ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਪਚਾਰਭੇਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਕਿਂ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ? ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਞਤ੍ਵਾ, ''ਆਮਿਸਤ੍ਥਂ ਮਾਰਾਵਟ੍ਟਨਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਅਨਨ੍ਤੁਚ੍ਛਵਿਕ''ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਵ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ।

ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਅਮਿਤ੍ਤਵਿਜਯੇਨ ਵਿਯ ਤੁਟ੍ਠੋ ਸਕਲਗਾਮੇ ਕਟਚ੍ਛੁਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਭਤ੍ਤਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗਾਮਿਯਮਨੁਸ੍ਸਵੇਸੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਤਥਾਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਸੋ ਮੁਸਾ ਭਾਸਤਿ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ''ਮਯਾ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਨ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਨਂ ਗਾਮਦਾਰਕਾ 'ਸਕਲਗਾਮੇ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਕਟਚ੍ਛੁਭਿਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪੁਨ ਪਵਿਟ੍ਠੋਸੀ'ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ – ''ਸਚਾਯਂ ਮਂ ਏਵਂ ਵਿਹੇਠੇਸ੍ਸਤਿ ਮੁਦ੍ਧਮਸ੍ਸੇਵ ਸਤ੍ਤਧਾ ਫਲਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਅਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਪਸਵੀ**ਤਿ ਜਨੇਸਿ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਸਿ। **ਆਸਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਆਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ। **ਨ ਮੇ ਪਾਪਂ ਵਿਪਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਮਮ ਪਾਪਂ ਨ ਪਚ੍ਚਤਿ। **ਨਿਪ੍ਫਲਂ ਏਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਂ ਨੁ ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਮਞ੍ਞਸਿ? ਮਾ ਏਵਂ ਮਞ੍ਞਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਤਯਾ ਕਤਸ੍ਸ ਪਾਪਸ੍ਸ ਫਲਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਕਿਞ੍ਚਨਨ੍ਤਿ ਮਦ੍ਦਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਂ ਰਾਗਕਿਞ੍ਚਨਾਦਿ ਕਿਲੇਸਜਾਤਂ। **ਆਭਸ੍ਸਰਾ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਆਭਸ੍ਸਰਾ ਦੇਵਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਜ੍ਝਾਨੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤਾ ਪੀਤਿਭਕ੍ਖਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਕਸ੍ਸਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੫. ਨਵਮੇ **ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਅਪਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਾਯ। **ਹਟਹਟਕੇਸੋ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਕੇਸੇ ਪਚ੍ਛਤੋ, ਪਚ੍ਛਿਮਕੇਸੇ ਪੁਰਤੋ ਵਾਮਪਸ੍ਸਕੇਸੇ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ, ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸਕੇਸੇ ਵਾਮਤੋ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਕੇਸੋ। **ਮਮ ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਾਯਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਯਤਨਮ੍ਪਿ ਮਮੇਵਾਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਗਹਿਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਯਤਨੇਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦਿਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ। ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਨ **ਮਨੇ**ਤਿ ਸਾਵਜ੍ਜਨਕਂ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤਂ। **ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਾ। **ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਸਾਵਜ੍ਜਨੇਨ ਭਵਙ੍ਗੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਫਸ੍ਸੋ। **ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਯਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਜਵਨਚਿਤ੍ਤਂ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਤਵੇਵ ਪਾਪਿਮ, ਚਕ੍ਖੂਤਿ ਯਂ ਲੋਕੇ ਤਿਮਿਰਕਾਚਾਦੀਹਿ ਉਪਦ੍ਦੁਤਂ ਅਨੇਕਰੋਗਾਯਤਨਂ ਉਪਕ੍ਕਵਿਪਕ੍ਕਂ ਅਨੁਮਸੋ ਕਾਣਚਕ੍ਖੁਪਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਤਵੇਵ ਭਵਤੁ। ਰੂਪਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਯਂ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ ਯਂ ਭਣ੍ਡਕਂ ''ਮਮ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਯੇ ਵਦਨ੍ਤਿ ਮਮਨ੍ਤਿ ਚਾ**ਤਿ ਯੇ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ''ਮਮ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਏਤ੍ਥ ਚੇ ਤੇ ਮਨੋ ਅਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਚ ਠਾਨੇਸੁ ਯਦਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ। **ਨ ਮੇ ਸਮਣ ਮੋਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਸਮਣ ਮਯ੍ਹਂ ਵਿਸਯਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਸਿ। **ਯਂ ਵਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਭਣ੍ਡਕਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਂ ਮਯ੍ਹਂ। **ਯੇ ਵਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਨ ਤੇ ਅਹਂ। **ਨ ਮੇ ਮਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਦਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਭਵਯੋਨਿਗਤਿਆਦੀਸੁ ਮਯ੍ਹਂ ਗਤਮਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਰਜ੍ਜਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੬. ਦਸਮੇ **ਅਹਨਂ ਅਘਾਤਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਨਨ੍ਤੇਨ ਅਘਾਤਯਨ੍ਤੇਨ। **ਅਜਿਨਂ ਅਜਾਪਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਸ੍ਸ ਧਨਜਾਨਿਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਅਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤੇਨ। **ਅਸੋਚਂ ਅਸੋਚਾਪਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਸੋਚਨ੍ਤੇਨ ਅਸੋਚਾਪਯਨ੍ਤੇਨ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜੂਨਂ ਰਜ੍ਜੇ ਵਿਜਿਤੇ ਦਣ੍ਡਕਰਪੀਲ਼ਿਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਾਰੁਞ੍ਞਵਸੇਨ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ''ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ 'ਸਕ੍ਕਾ ਨੁ ਖੋ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤੁ'ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਰਜ੍ਜਞ੍ਚ ਨਾਮੇਤਂ ਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਂ, ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਸਕ੍ਕਾ ਓਤਾਰਂ ਲਭਿਤੁਂ, ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਉਸ੍ਸਾਹਮਸ੍ਸ ਜਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ**ਤਿ ਇਜ੍ਝਨਕਕੋਟ੍ਠਾਸਾ । **ਭਾਵਿਤਾ**ਤਿ ਵਡ੍ਢਿਤਾ। **ਬਹੁਲੀਕਤਾ**ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਤਾ। **ਯਾਨੀਕਤਾ**ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਯਾਨਂ ਵਿਯ ਕਤਾ। **ਵਤ੍ਥੁਕਤਾ**ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠਟ੍ਠੇਨਵਤ੍ਥੁਕਤਾ। **ਅਨੁਟ੍ਠਿਤਾ**ਤਿ ਅਵਿਜਹਿਤਾ ਨਿਚ੍ਚਾਨੁਬਦ੍ਧਾ। **ਪਰਿਚਿਤਾ**ਤਿ ਸਾਤਚ੍ਚਕਿਰਿਯਾਯ ਸੁਪਰਿਚਿਤਾ ਕਤਾ ਇਸ੍ਸਾਸਸ੍ਸ ਅਵਿਰਾਧਿਤਵੇਧਿਹਤ੍ਥੋ ਵਿਯ। **ਸੁਸਮਾਰਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮਾਰਦ੍ਧਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਭਾਵਨਾ। **ਅਧਿਮੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਯ੍ਯ।

ਪਬ੍ਬਤਸ੍ਸਾਤਿ ਪਬ੍ਬਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਦ੍ਵਿਤ੍ਤਾਵਾ**ਤਿ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਏਕੋ ਪਬ੍ਬਤੋ, ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮ੍ਪਿ ਤਾਵ ਮਹਨ੍ਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਪਬ੍ਬਤੋ ਏਕਸ੍ਸ ਨਾਲਂ, ਨ ਪਰਿਯਤ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਤਿ ਵਿਦ੍ਵਾ ਸਮਞ੍ਚਰੇ**ਤਿ ਏਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਸਮਂ ਚਰੇਯ੍ਯ। **ਯਤੋਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਨਿਦਾਨਂ, ਤਂ ਯਤੋਨਿਦਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਯੋ ਅਦਕ੍ਖਿ। **ਕਥਂ ਨਮੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸੋ ਜਨ੍ਤੁ ਤੇਸੁ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਭੂਤੇਸੁ ਕਾਮੇਸੁ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਨਮੇਯ੍ਯ। **ਉਪਧਿਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਕਾਮਗੁਣਉਪਧਿਂ ''ਸਙ੍ਗੋ ਏਸੋ, ਲਗ੍ਗਨਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ। **ਤਸ੍ਸੇਵ ਜਨ੍ਤੁ ਵਿਨਯਾਯ ਸਿਕ੍ਖੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਉਪਧਿਸ੍ਸ ਵਿਨਯਾਯ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ। ਦਸਮਂ।

ਦੁਤਿਯੋ ਵਗ੍ਗੋ।

੩. ਤਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸਮ੍ਬਹੁਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੭. ਤਤਿਯਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਜਟਣ੍ਡੁਵੇਨਾ**ਤਿ ਜਟਾਚੁਮ੍ਬਟਕੇਨ। **ਅਜਿਨਕ੍ਖਿਪਨਿਵਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਸਖੁਰੰ ਅਜਿਨਚਮ੍ਮੰ ਏਕੰ ਨਿਵਤ੍ਥੋ ਏਕੰ ਪਾਰੁਤੋ। **ਉਦੁਮ੍ਬਰਦਣ੍ਡ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਭਾਵਪ੍ਪਕਾਸਨਤ੍ਥੰ ਈਸਕੰ ਵਙ੍ਕੰ ਉਦੁਮ੍ਬਰਦਣ੍ਡੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ। **ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ ਲੋਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਨਾਮ ਸੁਸ੍ਸੂਸਨ੍ਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਸੁਪਿ ਮਹਲ੍ਲਕਸ੍ਸਾਤਿ ਮਹਲ੍ਲਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜਿਤਵੇਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਧਾਨਭੂਮਿਯੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਤੰ ''ਦਹਰਾ ਭਵਨ੍ਤੋ''ਤਿਆਦਿਵਚਨੰ ਅਵੋਚ। **ਓਕਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਹਨੁਕੇਨ ਉਰੰ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਅਧੋਨਤੰ ਕਤ੍ਵਾ। **ਜਿਵ੍ਹੰ ਨਿਲ੍ਲਾਲੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਕਬਰਮਹਾਜਿਵ੍ਹੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਮਧੋ ਉਭਯਪਸ੍ਸੇਸੁ ਚ ਲਾਲੇਤ੍ਵਾ। **ਤਿਵਿਸਾਖ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਸਾਖੰ। **ਨਲਾਟਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਭਕੁਟਿੰ, ਨਲਾਟੇ ਉਟ੍ਠਿਤੰ ਵਲਿਤ੍ਤਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਕ੍ਕਾਮੀ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਜਾਨਨ੍ਤਾਨੰ ਵਚਨੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਤੇਲੇ ਪਚ੍ਚਿਸ੍ਸਥਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਮਗ੍ਗੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਪਠਮੰ।

੨. ਸਮਿਦ੍ਧਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੮. ਦੁਤਿਯੇ **ਲਾਭਾ ਵਤ ਮੇ, ਸੁਲਦ੍ਧੰ ਵਤ ਮੇ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁ ਚੇਵ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਨਞ੍ਚ ਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਮਯ੍ਹੰ ਲਾਭਾ ਮਯ੍ਹੰ ਸੁਲਦ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਕਿਰਾਯਸ੍ਮਾ ਪਚ੍ਛਾ ਮੂਲਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ''ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਾਸਾਦਿਕੰ ਤਾਵ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਸਙ੍ਘਗੁਣੇ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕਲ੍ਲਤੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਹਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤੋਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਏਵਮਹੋਸਿ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ''ਅਯੰ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਸਾਦਿਕੰ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸਦਿਸੋ, ਯਾਵ ਮੂਲਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਾਵਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ''ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਠਾਨੇ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਸਪ੍ਪਾਯੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਦ੍ਦਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਸਤਿਪਞ੍ਞਾ ਚ ਮੇ ਬੁਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਮਯਾ ਸਤਿ ਚ ਪਞ੍ਞਾ ਚ ਞਾਤਾ। **ਕਰਸ੍ਸੁ ਰੂਪਾਨੀ**ਤਿ ਬਹੂਨਿਪਿ ਵਿਭਿੰਸਕਾਰਹਾਨਿ ਰੂਪਾਨਿ ਕਰਸ੍ਸੁ। **ਨੇਵ ਮੰ ਬ੍ਯਾਧਯਿਸ੍ਸਸੀ**ਤਿ ਮੰ ਨੇਵ ਵੇਧਯਿਸ੍ਸਸਿ ਨ ਕਮ੍ਪਸ੍ਸੇਸਿ। ਦੁਤਿਯੰ।

੩. ਗੋਧਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੯. ਤਤਿਯੇ **ਇਸਿਗਿਲਿਪਸ੍ਸੇ**ਤਿ ਇਸਿਗਿਲਿਸ੍ਸ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸੇ। **ਕਾਲ਼ਸਿਲਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਾਯ ਸਿਲਾਯੰ। **ਸਾਮਯਿਕੰ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਿਤਪ੍ਪਿਤਕ੍ਖਣੇ ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਵਿਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਚ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਲੋਕਿਯਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਸਾਮਯਿਕਾ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ ਨਾਮ। **ਫੁਸੀ**ਤਿ ਪਟਿਲਭਿ। **ਪਰਿਹਾਯੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਯਾਵ ਛਟ੍ਠੰ ਪਰਿਹਾਯਿ? ਸਾਬਾਧਤ੍ਤਾ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਵਾਤਪਿਤ੍ਤਸੇਮ੍ਹਵਸੇਨ ਅਨੁਸਾਯਿਕੋ ਆਬਾਧੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਸਪ੍ਪਾਯੇ ਉਪਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇ ਪੂਰੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਿਤਪ੍ਪਿਤਾਯ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਹਾਯਤਿ।

ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਤ੍ਥੰ ਆਹਰੇਯਨ੍ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਯਸ੍ਮਾ ਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਾਲਙ੍ਕਰੋਤੋ ਅਨਿਬਦ੍ਧਾ ਗਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਨਿਬਦ੍ਧਾ ਗਤਿ ਹੋਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਤ੍ਥੰ ਆਹਰਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ – ''ਅਯੰ ਸਮਣੋ ਸਤ੍ਥੰ ਆਹਰਿਤੁਕਾਮੋ, ਸਤ੍ਥਾਹਰਣਞ੍ਚ ਨਾਮੇਤੰ ਕਾਯੇ ਚ ਜੀਵਿਤੇ ਚ ਅਨਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਏਵੰ ਕਾਯੇ ਚ ਜੀਵਿਤੇ ਚ

ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਮੂਲਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਮਯਾ ਪਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤੋਪਿ ਏਸ ਨ ਓਰਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਪਟਿਬਾਹਿਤੋ ਓਰਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਕਾਮੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਜਲਾਤਿ ਜਲਮਾਨਾ। **ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਤਵ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਾਮਿ। **ਜੁਤਿਨ੍ਧਰਾ**ਤਿ ਆਨੁਭਾਵਧਰਾ। **ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਮਾਨਸੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਅਰਹਤ੍ਤੋ। **ਸੇਖੋ**ਤਿ ਸੀਲਾਦੀਨਿ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੋ ਸਕਰਣੀਯੋ। **ਜਨੇ ਸੁਤਾ**ਤਿ ਜਨੇ ਵਿਸ੍ਸੁਤਾ। **ਸਤ੍ਥਂ ਆਹਰਿਤਂ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਥੇਰੋ ਕਿਰ ''ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਇਮਿਨਾ ਜੀਵਿਤੇਨਾ''ਤਿ? ਉਤ੍ਤਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੇਨ ਗਲਨਾਲਿਂ ਛਿਨ੍ਦਿ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਥੇਰੋ ਵੇਦਨਂ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਤਂਯੇਵ ਵੇਦਨਂ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਮਸੀਸੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। **ਸਮਸੀਸੀ** ਨਾਮ ਤਿਵਿਧੋ ਹੋਤਿ ਇਰਿਯਾਪਥਸਮਸੀਸੀ, ਰੋਗਸਮਸੀਸੀ, ਜੀਵਿਤਸਮਸੀਸੀਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਯੋ ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ – ''ਇਮਂ ਅਕੋਪੇਤ੍ਵਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਚ ਇਰਿਯਾਪਥਕੋਪਨਞ੍ਚ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਹੋਤਿ। ਅਯਂ **ਇਰਿਯਾਪਥਸਮਸੀਸੀ** ਨਾਮ। ਯੋ ਪਨ ਚਕ੍ਖੁਰੋਗਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਸਤਿ – ''ਇਤੋ ਅਨੁਟ੍ਠਿਤੋਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਚ ਰੋਗਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਹੋਤਿ। ਅਯਂ **ਰੋਗਸਮਸੀਸੀ** ਨਾਮ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਰੋਗੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਵਸੇਨੇਤ੍ਥ ਸਮਸੀਸਿਤਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਆਸਵਕ੍ਖਯੋ ਚ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੋ ਚ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਹੋਤਿ। ਅਯਂ **ਜੀਵਿਤਸਮਸੀਸੀ** ਨਾਮ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ – ''ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਅਚਰਿਮਂ ਆਸਵਪਰਿਯਾਦਾਨਞ੍ਚ ਹੋਤਿ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯਾਦਾਨਞ੍ਚ, ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਮਸੀਸੀ''ਤਿ (ਪੁ॰ ਪ॰ ੧੬)।

ਏਤ੍ਥ ਚ ਪਵਤ੍ਤਿਸੀਸਂ ਕਿਲੇਸਸੀਸਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸੀਸਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ **ਪਵਤ੍ਤਿਸੀਸਂ** ਨਾਮ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, **ਕਿਲੇਸਸੀਸਂ** ਨਾਮ ਅਵਿਜ੍ਜਾ। ਤੇਸੁ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਂ ਖੇਪੇਤਿ, ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਂ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਏਕਤੋ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਮਗ੍ਗਾਨਨ੍ਤਰਂ ਪਨ ਫਲਂ, ਫਲਾਨਨ੍ਤਰਂ ਭਵਙ੍ਗਂ, ਭਵਙ੍ਗਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਂ, ਤਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਵਾ ਹੋਤਿ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਵਾ। ਤਿਖਿਣੇਨ ਅਸਿਨਾ ਸੀਸੇ ਛਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇਪਿ ਹਿ ਏਕੋ ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਵਾਰਾ ਅਵਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਪਨ ਲਹੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤਾਯ ਆਸਵਕ੍ਖਯੋ ਚ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯਾਦਾਨਞ੍ਚ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ।

ਸਮੂਲਂ ਤਣ੍ਹਮਬ੍ਬੁਯ੍ਹਾਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਮੂਲੇਨ ਸਮੂਲਕਂ ਤਣ੍ਹਂ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੇਨ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ। **ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ**ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ।

ਵਿਵਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਂ। **ਸੇਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਾਨਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਕੋ ਸਯਿਤੋ, ਤਥਾਪਿਸ੍ਸ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਪਰਿਚਿਤਸਯਨਤ੍ਤਾ ਸੀਸਂ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋਵ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ। **ਧੂਮਾਯਿਤਤ**ਨ੍ਤਿ ਧੂਮਾਯਿਤਭਾਵਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਹਿ ਖਣੇ ਧੂਮਵਲਾਹਕਾ ਵਿਯ ਤਿਮਿਰਵਲਾਹਕਾ ਵਿਯ ਚ ਉਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। **ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਮਨ੍ਵੇਸਤੀ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯੇਸਤਿ। **ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨਾ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ, ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਕਾਰਣਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬੇਲੁਵਪਣ੍ਡੁਵੀਣ**ਨ੍ਤਿ ਬੇਲੁਵਪਕ੍ਕਂ ਵਿਯ ਪਣ੍ਡੁਵਣ੍ਣਂ ਸੁਵਣ੍ਣਮਹਾਵੀਣਂ। **ਆਦਾਯਾ**ਤਿ ਕਚ੍ਛੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ''ਗੋਧਿਕਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਦਾਰਕਵਣ੍ਣੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਾਮੀ**ਤਿ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। **ਸੋਕਪਰੇਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੋਕੇਨ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ। **ਅਭਸ੍ਸਥਾ**ਤਿ ਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਤਿਤਾ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਾਨੁਬਨ੍ਧਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੦. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਪੁਰੇ ਬੋਧਿਯਾ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ, ਬੋਧਿਤੋ ਪਚ੍ਛਾ ਏਕੰ ਵਸ੍ਸਂ। **ਓਤਾਰਾਪੇਕ੍ਖੋ**ਤਿ ''ਸਚੇ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਾਦੀਸੁ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਵਰਂ ਅਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ। **ਅਲਭਮਾਨੋ**ਤਿ ਰਥਰੇਣੁਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵਕ੍ਖਲਿਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ। ਤੇਨਾਹ –

> ''ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ, ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਂ ਪਦਾਪਦਂ।
> ਓਤਾਰਂ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਂ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਤੀਮਤੋ''ਤਿ॥ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੪੪੮)।

ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ''ਅਜ੍ਜ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਅਤਿਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਝਾਯਸੀਤਿ ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਅਵਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਵਿਤ੍ਤਂ ਨੁ ਜੀਨੋ**ਤਿ ਸਤਂ ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਂ ਵਾ ਜਿਤੋਸਿ ਨੁ। **ਆਗੁਂ ਨੁ ਗਾਮਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ, ਯੇਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਮੁਖਂ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਅਵਿਸਹਨ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਚਰਸਿ? **ਸਕ੍ਖਿ**ਨ੍ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ।

ਪਲਿਖਾਯਾਤਿ ਖਣਿਤ੍ਵਾ। **ਭਵਲੋਭਜਪ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਭਵਲੋਭਸਙ੍ਖਾਤਂ ਤਣ੍ਹਂ। **ਅਨਾਸਵੋ ਝਾਯਾਮੀ**ਤਿ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਝਾਨੇਹਿ ਝਾਯਾਮਿ। **ਪਮਤ੍ਤਬਨ੍ਧੂ**ਤਿ ਮਾਰਂ ਆਲਪਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਯੇਕੇਚਿ ਲੋਕੇ ਪਮਤ੍ਤਾ, ਤੇਸਂ ਬਨ੍ਧੁ।

ਸਚੇ ਮਗ੍ਗਂ ਅਨੁਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਯਦਿ ਤਯਾ ਮਗ੍ਗੋ ਅਨੁਬੁਦ੍ਧੋ। **ਅਪੇਹੀ**ਤਿ ਅਪਯਾਹਿ। **ਅਮਚ੍ਚੁਧੇਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਚੁਨੋ ਅਨੋਕਾਸਭੂਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਪਾਰਗਾਮਿਨੋ**ਤਿ ਯੇਪਿ ਪਾਰਂ ਗਤਾ, ਤੇਪਿ ਪਾਰਗਾਮਿਨੋ। ਯੇਪਿ ਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਯੇਪਿ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ, ਤੇਪਿ ਪਾਰਗਾਮਿਨੋ।

ਵਿਸੂਕਾਯਿਕਾਨੀਤਿ ਮਾਰਵਿਸੂਕਾਨਿ। **ਵਿਸੇਵਿਤਾਨੀ**ਤਿ ਵਿਰੁਦ੍ਧਸੇਵਿਤਾਨਿ, ''ਅਪ੍ਪਮਾਯੁ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਅਚ੍ਚਯਨ੍ਤਿ ਅਹੋਰਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ। ''ਦੀਘਮਾਯੁ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਨਾਚ੍ਚਯਨ੍ਤਿ ਅਹੋਰਤ੍ਤਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਪਟਿਲੋਮਕਾਰਣਾਨਿ। **ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਿਤਾਨੀ**ਤਿ, ਤਮ੍ਹਿ ਤਮ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਹਤ੍ਥਿਰਾਜਵਣ੍ਣਸਪ੍ਪਵਣ੍ਣਾਦਿਦਸ੍ਸਨਾਨਿ। **ਨਿਬ੍ਬੇਜਨੀਯਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਨੀਯਾ।

ਅਨੁਪਰਿਯਗਾਤਿਆਦੀਸੁ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਤੀਤਵਚਨਂ ਕਤਂ, ਅਤ੍ਥੋ ਪਨ ਵਿਕਪ੍ਪਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਮੇਦਵਣ੍ਣਂ ਪਾਸਾਣਂ ਵਾਯਸੋ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਅਪਿ ਨਾਮੇਤ੍ਥ ਮੁਦੁਂ ਵਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾਮ, ਅਪਿ ਅਸ੍ਸਾਦੋ ਸਿਯਾ''ਤਿ ਅਨੁਪਰਿਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਥ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਅਸ੍ਸਾਦਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ਵਾਯਸੋ ਏਤ੍ਤੋ ਅਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਤਤੋ ਪਾਸਾਣਾ ਅਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਮਯਮ੍ਪਿ ਸੋ ਕਾਕੋ ਵਿਯ ਸੇਲਂ ਗੋਤਮਂ ਆਸਜ੍ਜ ਅਸ੍ਸਾਦਂ ਵਾ ਸਨ੍ਥਵਂ ਵਾ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਗੋਤਮਾ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਪਗਚ੍ਛਾਮ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਮਾਰਧੀਤੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੧. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਭਾਸਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਭਾਸਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਭਾਸਯਿਤ੍ਵਾਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੂ**ਤਿ ''ਗੋਪਾਲਕਦਾਰਕਂ ਵਿਯ ਦਣ੍ਡਕੇਨ ਭੂਮਿਂ ਲੇਖਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤਿਵਿਯ ਦੁਮ੍ਮਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। 'ਕਿਨ੍ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ'ਨ੍ਤਿ? ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ।

ਸੋਚਸੀਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। **ਆਰਞ੍ਞਮਿਵ ਕੁਞ੍ਜਰ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਪੇਸਿਤਗਣਿਕਾਰਹਤ੍ਥਿਨਿਯੋ ਆਰਞ੍ਞਕਂ ਕੁਞ੍ਜਰਂ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤ੍ਤਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਨਯਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਆਨਯਿਸ੍ਸਾਮ। **ਮਾਰਧੇਯ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਭੂਮਕਵਟ੍ਟਂ।

ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੂਤਿ – ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਥੋਕਂ ਅਧਿਵਾਸੇਥ, ਮਯਂ ਤਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਪਿਤਰਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ। **ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ**ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧਾ। **ਏਕਸਤਂ ਏਕਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੇਕਂ ਸਤਂ ਸਤਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਕੁਮਾਰਿਵਣ੍ਣਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ

ਕੁਮਾਰਿਅਤ੍ਥਭਾਵਾਨਂ ਸਤਂ।

ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਂ ਹਦਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਪਦੇਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤਮੇਵ ਕਥੇਸਿ। **ਸੇਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਸੇਨਂ। ਸਾ ਹਿ ਪਿਯਰੂਪਸਾਤਰੂਪਾ ਨਾਮ। **ਏਕਾਹਂ ਝਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੋ ਅਹਂ ਝਾਯਨ੍ਤੋ। **ਸੁਖਮਨੁਬੋਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਸੁਖਂ ਅਨੁਬੁਜ੍ਝਿਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ ਸੇਨਂ ਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਅਹਂ ਏਕੋ ਝਾਯਨ੍ਤੋ ''ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਂ ਹਦਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤਸੁਖਂ ਅਨੁਬੁਜ੍ਝਿਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਜਨੇਨ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਂ ਨ ਕਰੋਮਿ, ਤੇਨੇਵ ਚ ਮੇ ਕਾਰਣੇਨ ਕੇਨਚਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਕ੍ਖੀ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ।

ਕਥਂਵਿਹਾਰੀਬਹੁਲੋਤਿ ਕਤਮੇਨ ਵਿਹਾਰੇਨ ਬਹੁਲਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ। **ਅਲਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ। **ਯੋ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਕਤਮੇਨ ਝਾਨੇਨ ਬਹੁਲਂ ਝਾਯਨ੍ਤਂ ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਕਾਮਸਞ੍ਞਾ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ਪਰਿਬਾਹਿਰਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ।

ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਕਾਯੋਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨੇਨ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸਕਾਯਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਕਾਯੋ। **ਸੁਵਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ। **ਅਸਙ੍ਖਰਾਨੋ**ਤਿ ਤਯੋ ਕਮ੍ਮਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇ ਅਨਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੋ। **ਅਨੋਕੋ**ਤਿ ਅਨਾਲਯੋ। **ਅਞ੍ਞਾਯ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਅਵਿਤਕ੍ਕਝਾਯੀ**ਤਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕੇਨ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨੇਨ ਝਾਯਨ੍ਤੋ। **ਨ ਕੁਪ੍ਪਤੀ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਦੋਸੇਨ ਨ ਕੁਪ੍ਪਤਿ, ਰਾਗੇਨ ਨ ਸਰਤਿ, ਮੋਹੇਨ ਨ ਥੀਨੋ। ਇਮੇਸੁ ਤੀਸੁ ਮੂਲਕਿਲੇਸੇਸੁ ਗਹਿਤੇਸੁ ਦਿਯਡ੍ਢਕਿਲੇਸਸਹਸ੍ਸਂ ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਪਠਮਪਦੇਨ ਵਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦਨੀਵਰਣਂ ਗਹਿਤਂ, ਦੁਤਿਯੇਨ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਨੀਵਰਣਂ, ਤਤਿਯੇਨ ਥਿਨਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੇਸਨੀਵਰਣਾਨਿ। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨੀਵਰਣਪ੍ਪਹਾਨੇਨ ਖੀਣਾਸਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਪਞ੍ਚੋਘਤਿਣ੍ਣੋਤਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਂ ਕਿਲੇਸੋਘਂ ਤਿਣ੍ਣੋ। **ਛਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਿਕਮ੍ਪਿ ਛਟ੍ਠਂ ਕਿਲੇਸੋਘਂ ਅਤਰਿ। ਪਞ੍ਚੋਘਗ੍ਗਹਣੇਨ ਵਾ ਪਞ੍ਚੋਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ , ਛਟ੍ਠਗ੍ਗਹਣੇਨ ਪਞ੍ਚੁਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। **ਗਣਸਙ੍ਘਚਾਰੀ**ਤਿ ਗਣੇ ਚ ਸਙ੍ਘੇ ਚ ਚਰਤੀਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਗਣਸਙ੍ਘਚਾਰੀ ਨਾਮ। **ਅਦ੍ਧਾ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਸਦ੍ਧਾ ਬਹੁਜਨਾ ਏਕਂਸੇਨ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਅਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਸਤ੍ਥਾ। **ਅਨੋਕੋ**ਤਿ ਅਨਾਲਯੋ।

ਅਚ੍ਛੇਜ੍ਜ ਨੇਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਚ੍ਚੁਰਾਜਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਾਰਂ ਨਯਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਨਯਮਾਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਯਮਾਨੇਸੁ।

ਸੇਲਂਵ ਸਿਰਸੂਹਚ੍ਚ, ਪਾਤਾਲੇ ਗਾਧਮੇਸਥਾਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕੂਟਾਗਾਰਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਿਲਂ ਸੀਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤਾਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਗਵੇਸਨਂ ਵਿਯ। **ਖਾਣੁਂਵ ਉਰਸਾਸਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਉਰਸਿ ਖਾਣੁਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ। **ਅਪੇਥਾ**ਤਿ ਅਪਗਚ੍ਛਥ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਾ ''ਇਦਮਵੋਚਾ''ਤਿ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ **ਦਦ੍ਦੁਲ੍ਲਮਾਨਾ**ਤਿ ਗਾਥਂ ਆਹਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਦਦ੍ਦੁਲ੍ਲਮਾਨਾ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਜਲਮਾਨਾ ਸੋਭਮਾਨਾ। **ਆਗਞ੍ਛੁ**ਨ੍ਤਿ ਆਗਤਾ। **ਪਨੁਦੀ**ਤਿ ਨੀਹਰਿ। **ਤੂਲਂ ਭਟ੍ਠਂਵ ਮਾਲੁਤੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਫਲਤੋ ਭਟ੍ਠਂ ਸਿਮ੍ਬਲਿਤੂਲਂ ਵਾ ਪੋਟਕਿਤੂਲਂ ਵਾ ਵਾਤੋ ਪਨੁਦਤਿ ਨੀਹਰਤਿ, ਏਵਂ ਪਨੁਦੀਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

ਤਤਿਯੋ ਵਗ੍ਗੋ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਮਾਰਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸਂਯੁਤ੍ਤਂ

੧. ਆਲ਼ਵਿਕਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੨. ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸਂਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਆਲ਼ਵਿਕਾ**ਤਿ ਆਲ਼ਵਿਯਂ ਜਾਤਾ ਆਲ਼ਵਿਨਗਰਤੋਯੇਵ ਚ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ। **ਅਨ੍ਧਵਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚੇਤਿਯੇ ਨਵਕਮ੍ਮਤ੍ਥਾਯ ਧਨਂ ਸਮਾਦਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਸੋਧਰਸ੍ਸ ਨਾਮ ਧਮ੍ਮਭਾਣਕਸ੍ਸ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਕ੍ਖਿਭੇਦਪ੍ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚੋਰਸਤੇਹਿ ਨਿਵੁਤ੍ਥਤ੍ਤਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ''ਅਨ੍ਧਵਨ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਂ ਵਨਂ। ਤਂ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸੇ ਗਾਵੁਤਮਤ੍ਤੇ ਹੋਤਿ ਰਾਜਾਰਕ੍ਖਾਯ ਗੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਵਿਵੇਕਕਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਾਯਵਿਵੇਕਤ੍ਥਿਨੀ ਯੇਨ ਤਂ ਵਨਂ, ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਨਿਸ੍ਸਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਪਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਞਾਣੇਨ। **ਨ ਤ੍ਵਂ ਜਾਨਾਸਿ ਤਂ ਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਦਂ ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਾਮਿਮਗ੍ਗਪਦਂ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਸਿ। **ਸਤ੍ਤਿਸੂਲੂਪਮਾ**ਤਿ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਨਟ੍ਠੇਨ ਸਤ੍ਤਿਸੂਲਸਦਿਸਾ। **ਖਨ੍ਧਾਸਂ ਅਧਿਕੁਟ੍ਟਨਾ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਤੇਸਂ ਅਧਿਕੁਟ੍ਟਨਭਣ੍ਡਿਕਾ। ਪਠਮਂ।

੨. ਸੋਮਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੩. ਦੁਤਿਯੇ **ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ। **ਦੁਰਭਿਸਮ੍ਭਵ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਪ੍ਪਸਹਂ। **ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਪਞ੍ਞਾਯ। ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਅਙ੍ਗੁਲੇਹਿ ਕਪ੍ਪਾਸਵਟ੍ਟਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤ੍ਥੀ ''ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਞ੍ਞਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਞਾਣਮ੍ਹਿ ਵਤ੍ਤਮਾਨਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਞਾਣੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇ। **ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਪਸ੍ਸਤੋ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਂ ਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕਮੇਵ। **ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ''ਅਹਂ ਅਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਮਾਨਦਿਟ੍ਠਿਵਸੇਨ ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਕਿਸਾਗੋਤਮੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੪. ਤਤਿਯੇ **ਕਿਸਾਗੋਤਮੀ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਂਸਲੋਹਿਤਤਾਯ ਕਿਸਾ, ਗੋਤਮੀਤਿ ਪਨਸ੍ਸਾ ਨਾਮਂ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਙ੍ਗਾਰਾਵ ਜਾਤਂ। ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਅਙ੍ਗਾਰਜਾਤਾਨਿ ਅਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਵਸ੍ਸਂ ਕੋਚਿ ਪੁਞ੍ਞਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਪੁਨ ਪਾਕਤਿਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਹਿਰਞ੍ਞਸ੍ਸ ਚਾਟਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਣੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੀਪੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥੇਕਾ ਦੁਗ੍ਗਤਕੁਲਸ੍ਸ ਧੀਤਾ – ''ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਾਰੁਸਾਕਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੀਥਿਂ ਗਤਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਆਹ – ''ਆਪਣੇ ਤਾਵ ਧਨਂ ਏਤ੍ਤਕਂ, ਗੇਹੇ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਕਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਮ੍ਮ ਏਵਂ ਕਥੇਸੀਤਿ? ਇਮਂ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਪੁਞ੍ਞਵਤੀ ਏਸਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਆਪਣੇ ਭਣ੍ਡਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਦਾਰਕੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸੇਤਂ ਦਾਰਿਕਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਕਿਂ ਸਾਮਿ ਦੁਗ੍ਗਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੇਲ਼ਿਂ ਕਰੋਸੀਤਿ? ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵੋ ਨਾਮ ਦੁਗ੍ਗਤੇਹਿਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਥ ਨਂ, ਕੁਟੁਮ੍ਬਸਾਮਿਨੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਆਨੇਸਿ। ਸਾ ਸਂਵਾਸਮਨ੍ਵਾਯ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਤਾ। ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਦਸਾ ਆਹਿਣ੍ਡਨਕਾਲੇ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਸਾ ਦੁਗ੍ਗਤਕੁਲੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ''ਪੁਤ੍ਤਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤਾਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਬਲਵਸੋਕਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਤਕਲੇਵਰਂ ਆਦਾਯ ਨਗਰੇ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤੀ ਚਰਤਿ।

ਏਕਦਿਵਸਂ ਮਹਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵੀਥਿਯਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਅਰੋਗਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਦੇਥ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਗਚ੍ਛ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਯਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਮਤਪੁਬ੍ਬੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤੋ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕਂ ਆਹਰ, ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਭੇਸਜ੍ਜਂ

ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਸਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਧੁਰਗੇਹਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਗਵਤਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕਂ ਯਾਚਨ੍ਤੀ ਘਰੇ ਘਰੇ, ''ਕੁਤੋ ਤ੍ਵਂ ਏਵਰੂਪਂ ਘਰਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਕਤਿਪਯਾਨਿ ਗੇਹਾਨਿ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ – ''ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਕਿਰਾਯਂ ਧਮ੍ਮਤਾ, ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵਾ''ਤਿ ਸਾਲਾਯਂ ਛਵਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਮਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੂ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਉਪਸ੍ਸਯਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਖੁਰਗ੍ਗੇਯੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਇਮਂ ਥੇਰਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਅਥ ਖੋ ਕਿਸਾਗੋਤਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਏਕਮਾਸੀਤਿ ਏਕਾ ਆਸਿ। **ਰੁਦਮ੍ਮੁਖੀ**ਤਿ ਰੁਦਮਾਨਮੁਖੀ ਵਿਯ। **ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਮਤਪੁਤ੍ਤਾਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਨ੍ਤਂ ਅਤੀਤਂ ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਂ, ਭਾਵਨਪੁਂਸਕਮੇਤਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਪੁਤ੍ਤਮਰਣਂ ਅਨ੍ਤਂ ਅਤੀਤਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਮਤਪੁਤ੍ਤਾ ਅਹਂ, ਇਦਾਨਿ ਮਮ ਪੁਨ ਪੁਤ੍ਤਮਰਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। **ਪੁਰਿਸਾ ਏਤਦਨ੍ਤਿਕਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸਾਪਿ ਮੇ ਏਤਦਨ੍ਤਿਕਾਵ । ਯੋ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਮਰਣਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ, ਪੁਰਿਸਾਨਮ੍ਪਿ ਮੇ ਏਸੇਵਨ੍ਤੋ, ਅਭਬ੍ਬਾ ਅਹਂ ਇਦਾਨਿ ਪੁਰਿਸਂ ਗਵੇਸਿਤੁਨ੍ਤਿ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਹਤਾ ਨਨ੍ਦੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਖਨ੍ਧਾਯਤਨਧਾਤੁਭਵਯੋਨਿਗਤਿਠਿਤਿਨਿਵਾਸੇਸੁ ਮਮ ਤਣ੍ਹਾਨਨ੍ਦੀ ਵਿਹਤਾ। **ਤਮੋਕ੍ਖਨ੍ਧੋ**ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। **ਪਦਾਲਿਤੋ**ਤਿ ਞਾਣੇਨ ਭਿਨ੍ਨੋ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਵਿਜਯਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੫. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਆਤਤਂ ਵਿਤਤਂ ਆਤਤਵਿਤਤਂ ਘਨਂ ਸੁਸਿਰਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ। **ਨਿਯਜਾਤਯਾਮਿ ਤੁਯ੍ਹੇਵਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਤੁਯ੍ਹਂਯੇਵ ਦੇਮਿ। **ਨਾਹਂ ਤੇਨਤ੍ਥਿਕਾ**ਤਿ ਨਾਹਂ ਤੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕਾ। **ਪੂਤਿਕਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋਪਿ ਕਾਯੋ ਨਿਚ੍ਚਂ ਉਗ੍ਘਰਿਤਪਗ੍ਘਰਿਤਟ੍ਠੇਨ ਪੂਤਿਕਾਯੋਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਭਿਨ੍ਦਨੇਨਾ**ਤਿ ਭਿਜ੍ਜਨਸਭਾਵੇਨ। **ਪਭਙ੍ਗੁਨਾ**ਤਿ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਆਪਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮੇਨ। **ਅਟ੍ਟੀਯਾਮੀ**ਤਿ ਅਟ੍ਟਾ ਪੀਲ਼ਿਤਾ ਹੋਮਿ। **ਹਰਾਯਾਮੀ**ਤਿ ਲਜ੍ਜਾਮਿ। **ਸਨ੍ਤਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਵਿਧਾ ਲੋਕਿਯਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸਨ੍ਤਤਾਯ ਅਙ੍ਗਸਨ੍ਤਤਾਯ ਚ ਸਨ੍ਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਰੂਪਾਰੂਪਭਵੇਸੁ, ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਭਵਾਨਂ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਗਹਿਤੇ ਕਾਮਭਵੇ ਅਟ੍ਠਸੁ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੂਤਿ ਏਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਮਯ੍ਹਂ ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਮੋ ਵਿਹਤੋਤਿ ਵਦਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੬. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਅਗ੍ਗਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪੁਪ੍ਫਿਤਂ ਸਾਲਰੁਕ੍ਖਂ। **ਨ ਚਤ੍ਥਿ ਤੇ ਦੁਤਿਯਾ ਵਣ੍ਣਧਾਤੂ**ਤਿ ਤਵ ਵਣ੍ਣਧਾਤੁਸਦਿਸਾ ਦੁਤਿਯਾ ਵਣ੍ਣਧਾਤੁ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਯਾ ਸਦਿਸਾ ਅਞ੍ਞਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਇਧਾਗਤਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ ਭਵੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਤ੍ਵਂ ਇਧਾਗਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਨ੍ਥਵਂ ਵਾ ਸਿਨੇਹਂ ਵਾ ਨ ਲਭਸਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਤੇਪਿ ਤਯਾਵ ਸਦਿਸਾ ਭਵੇਯ੍ਯੁਂ। **ਪਖੁਮਨ੍ਤਰਿਕਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਕ੍ਖੀਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਨਾਸਵਂਸੇਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿਂ ਮਂ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। **ਵਸੀਭੂਤਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਵਸੀਭੂਤਾ ਅਸ੍ਮਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਚਾਲਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੭. ਛਟ੍ਠੇ **ਕੋ ਨੁ ਤਂ ਇਦਮਾਦਪਯੀ**ਤਿ ਕੋ ਨੁ ਮਨ੍ਦਬੁਦ੍ਧਿ ਬਾਲੋ ਤਂ ਏਵਂ ਗਾਹਾਪੇਸਿ? **ਪਰਿਕ੍ਲੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਉਪਦ੍ਦਵਂ। ਇਦਾਨਿ ਯਂ ਮਾਰੋ ਆਹ – ''ਕੋ ਨੁ ਤਂ ਇਦਮਾਦਪਯੀ''ਤਿ, ਤਂ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੀ – ''ਨ ਮਂ ਅਨ੍ਧਬਾਲੋ ਆਦਪੇਸਿ, ਲੋਕੇ ਪਨ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ, **ਬੁਦ੍ਧੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਚ੍ਚੇ ਨਿਵੇਸਯੀ**ਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਨਿਵੇਸੇਸਿ। **ਨਿਰੋਧਂ ਅਪ੍ਪਜਾਨਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਉਪਚਾਲਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੮. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਏਨ੍ਤਿ ਮਾਰਵਸਂ ਪੁਨਾ**ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਮਰਣਮਾਰਕਿਲੇਸਮਾਰਦੇਵਪੁਤ੍ਤਮਾਰਾਨਂ ਵਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਪਧੂਪਿਤੋ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਾਪਿਤੋ। **ਅਗਤਿ ਯਤ੍ਥ ਮਾਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਤੁਯ੍ਹਂ ਮਾਰਸ੍ਸ ਅਗਤਿ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਸੀਸੁਪਚਾਲਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੬੯. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਸਮਣੀ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਸੀ**ਤਿ ਸਮਣਿਸਦਿਸਾ ਦਿਸ੍ਸਸਿ। **ਕਿਮਿਵ ਚਰਸਿ ਮੋਮੂਹਾ**ਤਿ ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ ਮੋਮੂਹਾ ਵਿਯ ਚਰਸਿ? **ਇਤੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਇਮਮ੍ਹਾ ਸਾਸਨਾ ਬਹਿ। ਪਾਸਂ ਡੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਪਾਸਣ੍ਡਾ,** ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਦਿਟ੍ਠਿਪਾਸਂ ਖਿਪਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਾਸਨਂ ਪਨ ਪਾਸੇ ਮੋਚੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਾਸਣ੍ਡੋਤਿ ਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਇਤੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾਯੇਵ ਪਾਸਣ੍ਡਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਪਸੀਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਂਸੀਦਨ੍ਤਿ ਲਗ੍ਗਨ੍ਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ''ਕਂ ਨੁ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਮੁਣ੍ਡਾਸੀ''ਤਿ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ **ਅਤ੍ਥਿ ਸਕ੍ਯਕੁਲੇ ਜਾਤੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਾਭਿਭੂ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਖਨ੍ਧਾਯਤਨਧਾਤੁਭਵਯੋਨਿਗਤਿਆਦੀਨਿ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। ਮਰਣਮਾਰਾਦਯੋ ਨੁਦਿ ਨੀਹਰੀਤਿ **ਮਾਰਨੁਦੋ।** **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਮਪਰਾਜਿਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਰਾਗਾਦੀਸੁ ਵਾ ਮਾਰਯੁਦ੍ਧੇ ਵਾ ਅਜਿਤੋ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਮੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਖਨ੍ਧਾਦੀਸੁ ਮੁਤ੍ਤੋ। **ਅਸਿਤੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਨਿਸ੍ਸਯੇਨ ਅਨਿਸ੍ਸਿਤੋ। **ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਕ੍ਖਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ। **ਉਪਧਿਸਙ੍ਖਯੇ**ਤਿ ਉਪਧਿਸਙ੍ਖਯਸਙ੍ਖਾਤੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਆਰਮ੍ਮਣਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਸੇਲਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੦. ਨਵਮੇ **ਕੇਨਿਦਂ ਪਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਇਦਂ ਕਤਂ। **ਬਿਮ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਅਘ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਤਿਟ੍ਠਾਨਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵਮੇਵ ਵਦਤਿ। **ਹੇਤੁਭਙ੍ਗਾ**ਤਿ ਹੇਤੁਨਿਰੋਧੇਨ ਪਚ੍ਚਯਵੇਕਲ੍ਲੇਨ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਵਜਿਰਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੧. ਦਸਮੇ **ਨਯਿਧ ਸਤ੍ਤੂਪਲਬ੍ਭਤੀ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸੁਦ੍ਧਸਙ੍ਖਾਰਪੁਞ੍ਜੇ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਸਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ। **ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਸਨ੍ਤੇਸੂ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਤੇਨ ਤੇਨਾਕਾਰੇਨ ਵਵਤ੍ਥਿਤੇਸੁ। **ਸਮ੍ਮੁਤੀ**ਤਿ ਸਤ੍ਤੋਤਿ ਸਮਞ੍ਞਾਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਦੁਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਦੁਕ੍ਖਂ। **ਨਾਞ੍ਞਤ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਞ੍ਞੋ ਨੇਵ ਸਮ੍ਭੋਤਿ ਨ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤੀਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਬ੍ਰਹ੍ਮਸੰਯੁਤ੍ਤੰ

੧. ਪਠਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯਾਚਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੨. ਬ੍ਰਹ੍ਮਸੰਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਆਚਿਣ੍ਣਸਮਾਚਿਣ੍ਣੋ ਅਯੰ ਚੇਤਸੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਕਦਾ ਉਦਪਾਦੀਤਿ? ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਰਾਜਾਯਤਨਮੂਲੇ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ ਆਭਤੰ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਓਸਧਹਰੀਤਕਞ੍ਚ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖੰ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਚਤੂਹਿ ਲੋਕਪਾਲੇਹਿ ਉਪਨੀਤੇ ਪਚ੍ਚਗ੍ਘੇ ਸੇਲਮਯਪਤ੍ਤੇ ਤਪੁਸ੍ਸਭਲ੍ਲਿਕਾਨੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਜਪਾਲਨਿਗ੍ਰੋਧੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤਸ੍ਸ।

ਅਧਿਗਤੋਤਿ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧੋ। **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੋ। **ਗਮ੍ਭੀਰੋ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਾਨਪਟਿਕ੍ਖੇਪਵਚਨਮੇਤੰ। **ਦੁਦ੍ਦਸੋ**ਤਿ ਗਮ੍ਭੀਰਤ੍ਤਾਵ ਦੁਦ੍ਦਸੋ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਸੁਖੇਨ ਦਟ੍ਠੁੰ। ਦੁਦ੍ਦਸਤ੍ਤਾਵ **ਦੁਰਨੁਬੋਧੋ** ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਅਵਬੁਜ੍ਝਿਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਸੁਖੇਨ ਅਵਬੁਜ੍ਝਿਤੁੰ। **ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ। **ਪਣੀਤੋ**ਤਿ ਅਤਪ੍ਪਕੋ। ਇਦੰ ਦ੍ਵਯੰ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਅਤਕ੍ਕਾਵਚਰੋ**ਤਿ ਤਕ੍ਕੇਨ ਅਵਚਰਿਤਬ੍ਬੋ ਓਗਾਹਿਤਬ੍ਬੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਞਾਣੇਨੇਵ ਅਵਚਰਿਤਬ੍ਬੋ। **ਨਿਪੁਣੋ**ਤਿ ਸਣ੍ਹੋ। **ਪਣ੍ਡਿਤਵੇਦਨੀਯੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਦੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨੇਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਆਲਯਰਾਮਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਅਲ੍ਲੀਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ **ਆਲਯਾ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਟ੍ਠਸਤਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਵਾ ਅਲ੍ਲੀਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾਪਿ ਆਲਯਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤੇਹਿ ਆਲਯੇਹਿ ਰਮਨ੍ਤੀਤਿ **ਆਲਯਰਾਮਾ**। ਆਲਯੇਸੁ ਰਤਾਤਿ **ਆਲਯਰਤਾ**। ਆਲਯੇਸੁ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮੁਦਿਤਾਤਿ **ਆਲਯਸਮ੍ਮੁਦਿਤਾ**। ਯਥੇਵ ਹਿ ਸੁਸਜ੍ਜਿਤੰ ਪੁਪ੍ਫਫਲਭਰਿਤਰੁਕ੍ਖਾਦਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਰਾਜਾ ਤਾਯ ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਰਮਤਿ, ਸਮ੍ਮੁਦਿਤੋ ਆਮੋਦਿਤਪਮੋਦਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਤਿ, ਸਾਯਮ੍ਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁੰ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਏਵਮਿਮੇਹਿਪਿ ਕਾਮਾਲਯਤਣ੍ਹਾਲਯੇਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਰਮਨ੍ਤਿ, ਸੰਸਾਰਵਟ੍ਟੇ ਸਮ੍ਮੁਦਿਤਾ ਅਨੁਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਤੇਸੰ ਭਗਵਾ ਦੁਵਿਧੰ ਆਲਯੰ ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਿੰ ਵਿਯ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ''ਆਲਯਰਾਮਾ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਯਦਿਦ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਠਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਯੰ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ, ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਯੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ**ਤਿ ਇਮੇਸੰ ਪਚ੍ਚਯਾ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਏਵ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾ, ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾ ਚ ਸਾ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ ਚਾਤਿ **ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ**। ਸਙ੍ਖਾਰਾਦਿਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਏਤੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। **ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਸਮਥੋ**ਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ। ਯਸ੍ਮਾ ਹਿ ਤੰ ਆਗਮ੍ਮ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਿਤਾਨਿ ਸਮਨ੍ਤਿ, ਵੂਪਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਸਮਥੋ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਤੰ ਆਗਮ੍ਮ ਸਬ੍ਬੇ ਉਪਧਯੋ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਾ ਤਣ੍ਹਾ ਖੀਯਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਕਿਲੇਸਰਾਗਾ ਵਿਰਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਸਬ੍ਬੂਪਧਿਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਤਣ੍ਹਾਕ੍ਖਯੋ ਵਿਰਾਗੋ ਨਿਰੋਧੋ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਾ ਪਨੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਭਵੇਨ ਭਵੰ, ਫਲੇਨ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕਮ੍ਮੰ ਵਿਨਤਿ ਸੰਸਿਬ੍ਬਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ **ਵਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੰ ਵਾਨਤੋਤਿ **ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ। ਸੋ ਮਮਸ੍ਸ ਕਿਲਮਥੋ**ਤਿ ਯਾ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਨੰ ਦੇਸਨਾ ਨਾਮ, ਸੋ ਮਮ ਕਿਲਮਥੋ ਅਸ੍ਸ, ਸਾ ਮਮ ਵਿਹੇਸਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾਯਕਿਲਮਥੋ ਚੇਵ ਕਾਯਵਿਹੇਸਾ ਚ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਨ ਉਭਯਮ੍ਪੇਤੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਨਤ੍ਥਿ। **ਅਪਿਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਅਨੁਬ੍ਰੂਹਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਸੋ ''ਨ ਕੇਵਲੰ ਅਯੰ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਇਮਾਪਿ ਗਾਥਾ ਪਟਿਭੰਸੂ''ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਾ**ਤਿ ਅਨੁਅਚ੍ਛਰਿਯਾ। **ਪਟਿਭੰਸੂ**ਤਿ ਪਟਿਭਾਨਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਾ ਅਹੇਸੁੰ, ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਯਿਤਬ੍ਬਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ।

ਕਿਚ੍ਛੇਨਾਤਿ ਦੁਕ੍ਖੇਨ, ਨ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਪਟਿਪਦਾਯ। ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਮਗ੍ਗਾ ਸੁਖਪਟਿਪਦਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਾਰਮੀਪੂਰਣਕਾਲੇ ਪਨ ਸਰਾਗਸਦੋਸਸਮੋਹਸ੍ਸੇਵ ਸਤੋ ਆਗਤਾਗਤਾਨੰ ਯਾਚਕਾਨੰ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਸੀਸੰ ਕਨ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਗਲਲੋਹਿਤੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ

ਸੁਅਞ੍ਜਿਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਕੁਲਵਂਸਪ੍ਪਦੀਪਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਮਨਾਪਚਾਰਿਨਿਂ ਭਰਿਯਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਨਿ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਚ ਖਨ੍ਤਿਵਾਦਿਸਦਿਸੇਸੁ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਛੇਜ੍ਜਭੇਜ੍ਜਾਦੀਨਿ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨੀਯਪਟਿਪਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਹਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਹ**-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੋ, ਅਲਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਕਾਸਿਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਿਤੁਂ, ਏਵਂ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਅਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਲਂ ਦੇਸਿਤੁਂ ਪਰਿਯਤ੍ਤਂ ਦੇਸਿਤੁਂ। ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ ਦੇਸਿਤੇਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ? **ਰਾਗਦੋਸਪਰੇਤੇਹੀ**ਤਿ ਰਾਗਦੋਸਫੁਟ੍ਠੇਹਿ ਰਾਗਦੋਸਾਨੁਗਤੇਹਿ ਵਾ।

ਪਟਿਸੋਤਗਾਮਿਨ੍ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਾਦੀਨਂ ਪਟਿਸੋਤਂ, ‘‘ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਦੁਕ੍ਖਮਨਤ੍ਤਾ ਅਸੁਭ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਗਤਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ। **ਰਾਗਰਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਕਾਮਰਾਗੇਨ ਭਵਰਾਗੇਨ ਦਿਟ੍ਠਿਰਾਗੇਨ ਚ ਰਤ੍ਤਾ। **ਨ ਦਕ੍ਖਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਦੁਕ੍ਖਮਨਤ੍ਤਾ ਅਸੁਭਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਭਾਵੇਨ ਨ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਕੋ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ ਏਵਂ ਗਾਹਾਪੇਤੁਂ। **ਤਮੋਖਨ੍ਧੇਨ ਆਵੁਟਾ**ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਰਾਸਿਨਾ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟਾ।

ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕਤਾਯਾਤਿ ਨਿਰੁਸ੍ਸੁਕ੍ਕਭਾਵੇਨ, ਅਦੇਸੇਤੁਕਾਮਤਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨਸ੍ਸ ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿ? ਨਨੁ ਏਸ ਮੁਤ੍ਤੋ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਿਣ੍ਣੋ ਤਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ –

‘‘ਕਿਂ ਮੇ ਅਞ੍ਞਾਤਵੇਸੇਨ, ਧਮ੍ਮਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤੇਨਿਧ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਤਾਰਯਿਸ੍ਸਂ ਸਦੇਵਕ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੨.੫੬) –

ਪਤ੍ਥਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤੋਤਿ? ਸਚ੍ਚਮੇਤਂ, ਤਦੇਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਨੁਭਾਵੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਕਿਲੇਸਗਹਨਤਂ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚ ਗਮ੍ਭੀਰਤਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਕਿਲੇਸਗਹਨਤਾ ਚ ਧਮ੍ਮਗਮ੍ਭੀਰਤਾ ਚ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਅਥਸ੍ਸ – ‘‘ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਕਞ੍ਜਿਯਪੁਣ੍ਣਾ ਲਾਬੁ ਵਿਯ, ਤਕ੍ਕਭਰਿਤਾ ਚਾਟਿ ਵਿਯ, ਵਸਾਤੇਲਪੀਤਪਿਲੋਤਿਕਾ ਵਿਯ, ਅਞ੍ਜਨਮਕ੍ਖਿਤਹਤ੍ਥੋ ਵਿਯ ਚ ਕਿਲੇਸਭਰਿਤਾ ਅਤਿਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਰਾਗਰਤ੍ਤਾ ਦੋਸਦੁਟ੍ਠਾ ਮੋਹਮੂਲ੍ਹਾ, ਤੇ ਕਿਂ ਨਾਮ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ਚਿਨ੍ਤਯਤੋ ਕਿਲੇਸਗਹਨਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਨੁਭਾਵੇਨਾਪਿ ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿ।

‘‘ਅਯਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੋ ਪਥਵੀਸਨ੍ਧਾਰਕਉਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਯ ਗਮ੍ਭੀਰੋ, ਪਬ੍ਬਤੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੋ ਸਾਸਪੋ ਵਿਯ ਦੁਦ੍ਦਸੋ, ਸਤਧਾ ਭਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾਲਸ੍ਸ ਕੋਟਿਯਾ ਕੋਟਿਪਟਿਪਾਦਨਂ ਵਿਯ ਦੁਰਨੁਬੋਧੋ। ਨਨੁ ਮਯਾ ਹਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤੁਂ ਵਾਯਮਨ੍ਤੇਨ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਦਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਰਕ੍ਖਿਤਂ ਸੀਲਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਪਰਿਪੂਰਿਤਾ ਕਾਚਿ ਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਨਿਰੁਸ੍ਸਾਹਂ ਵਿਯ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਥਵੀ ਨ ਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ, ਪਠਮਯਾਮੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਨ ਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ, ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਂ ਵਿਸੋਧੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਨ ਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ, ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਪਨ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮੇ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁ ਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ। ਇਤਿ ਮਾਦਿਸੇਨਾਪਿ ਤਿਕ੍ਖਞਾਣੇਨ ਕਿਚ੍ਛੇਨੇਵਾਯਂ ਧਮ੍ਮੋ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧੋ। ਤਂ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨਾ ਕਥਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ਧਮ੍ਮਗਮ੍ਭੀਰਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਨੁਭਾਵੇਨਾਪਿ ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਅਪਿਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਯਾਚਿਤੇ ਦੇਸੇਤੁਕਾਮਤਾਯਪਿਸ੍ਸ ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿ। ਜਾਨਾਤਿ ਹਿ ਭਗਵਾ – ‘‘ਮਮ ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕਤਾਯ ਚਿਤ੍ਤੇ ਨਮਮਾਨੇ ਮਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਯਾਚਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮੇ ਚ ਸਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਗਰੁਕਾ। ਤੇ ‘ਸਤ੍ਥਾ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਦੇਸੇਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਦੇਸਾਪੇਸਿ। ਸਨ੍ਤੋ ਵਤ ਭੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਪਣੀਤੋ ਵਤ ਭੋ ਧਮ੍ਮੋ’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਸੁਸ੍ਸੂਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਇਦਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕਤਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿ, ਨੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਹਮ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ ਸਹਕੋ ਨਾਮ ਥੇਰੋ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿਯਂ ਕਪ੍ਪਾਯੁਕਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਤਤ੍ਰ ਨਂ ‘‘ਸਹਮ੍ਪਤਿਬ੍ਰਹ੍ਮਾ’’ਤਿ ਪਟਿਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ ‘‘ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਸਹਮ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ’’ਤਿ। **ਨਸ੍ਸਤਿ ਵਤ ਭੋ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਇਮਂ ਸਦ੍ਦਂ ਤਥਾ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਸਿ, ਯਥਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। **ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਲੋਕੇ। **ਪੁਰਤੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸੀ**ਤਿ ਤੇਹਿ ਦਸਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ।

ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾਤਿ ਪਞ੍ਞਾਮਯੇ ਅਕ੍ਖਿਮ੍ਹਿ ਅਪ੍ਪਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਰਜਂ ਏਤੇਸਂ ਏਵਂਸਭਾਵਾਤਿ **ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾ।** **ਅਸ੍ਸਵਨਤਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਵਨਤਾਯ। **ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਬੁਦ੍ਧੇਸੁ ਦਸਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਵਸੇਨ ਕਤਾਧਿਕਾਰਾ ਪਰਿਪਾਕਗਤਾ ਪਦੁਮਾਨਿ ਵਿਯ ਸੂਰਿਯਰਸ੍ਮਿਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ, ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂਯੇਵ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਾ ਚਤੁਪ੍ਪਦਿਕਗਾਥਾਵਸਾਨੇ ਅਰਿਯਭੂਮਿਂ ਓਕ੍ਕਮਨਾਰਹਾ ਨ ਏਕੋ, ਨ ਦ੍ਵੇ, ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਤਾਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਪਾਤੁਰਹੋਸੀਤਿ ਪਾਤੁਭਵਿ। **ਸਮਲੇਹਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤੋ**ਤਿ ਸਮਲੇਹਿ ਛਹਿ ਸਤ੍ਥਾਰੇਹਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤੋ। ਤੇ ਹਿ ਪੁਰੇਤਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਕਣ੍ਟਕੇ ਪਤ੍ਥਰਮਾਨਾ ਵਿਯ, ਵਿਸਂ ਸਿਞ੍ਚਮਾਨਾ ਵਿਯ ਚ ਸਮਲਂ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਯਿਂਸੁ। **ਅਪਾਪੁਰੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਵਰਂ ਏਤਂ। **ਅਮਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਮਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਭੂਤਂ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ। **ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਮਲੇਨਾਨੁਬੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਰਾਗਾਦਿਮਲਾਨਂ ਅਭਾਵਤੋ ਵਿਮਲੇਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਅਨੁਬੁਦ੍ਧਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਤਾਵ ਭਗਵਾਤਿ ਯਾਚਤਿ।

ਸੇਲੇ ਯਥਾ ਪਬ੍ਬਤਮੁਦ੍ਧਨਿਟ੍ਠਿਤੋਤਿ ਸੇਲਮਯੇ ਏਕਗ੍ਘਨੇ ਪਬ੍ਬਤਮੁਦ੍ਧਨਿ ਯਥਾਠਿਤੋਵ। ਨ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਗੀਵੁਕ੍ਖਿਪਨਪਸਾਰਣਾਦਿਕਿਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ। **ਤਥੂਪਮ**ਨ੍ਤਿ ਤਪ੍ਪਟਿਭਾਗਂ ਸੇਲਪਬ੍ਬਤੂਪਮਂ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ ਸੇਲਪਬ੍ਬਤਮੁਦ੍ਧਨਿ ਠਿਤੋਵ ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਪੁਰਿਸੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਜਨਤਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯ , ਤਥਾ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸੁਮੇਧ ਸੁਨ੍ਦਰਪਞ੍ਞ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੇਨ ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੁ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਮਯਂ ਪਾਸਾਦਮਾਰੁਯ੍ਹ ਸਯਂ ਅਪੇਤਸੋਕੋ ਸੋਕਾਵਤਿਣ੍ਣਂ ਜਾਤਿਜਰਾਭਿਭੂਤਂ ਜਨਤਂ ਅਵੇਕ੍ਖਸ੍ਸੁ ਉਪਧਾਰਯ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਯਥਾ ਹਿ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਸਮਨ੍ਤਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਖੇਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਤਤ੍ਥ ਕੇਦਾਰਪਾਲੀਸੁ ਕੁਟਿਕਾਯੋ ਕਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜਾਲੇਯ੍ਯੁਂ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਞ੍ਚ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਅਸ੍ਸ, ਅਥ ਤਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਭੂਮਿਂ ਓਲੋਕਯਤੋ ਨੇਵ ਖੇਤ੍ਤਂ ਨ ਕੇਦਾਰਪਾਲਿਯੋ ਨ ਕੁਟਿਯੋ ਨ ਤਤ੍ਥ ਸਯਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਞ੍ਞਾਯੇਯ੍ਯੁਂ। ਕੁਟਿਕਾਸੁ ਪਨ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲਮਤ੍ਤਕਮੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਪਾਸਾਦਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯਂ ਓਲੋਕਯਤੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਯੇ ਤੇ ਅਕਤਕਲ੍ਯਾਣਾ ਸਤ੍ਤਾ, ਤੇ ਏਕਵਿਹਾਰੇ ਦਕ੍ਖਿਣਜਾਣੁਪਸ੍ਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਪਿ ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਪਾਥਂ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਖਿਤ੍ਤਾ ਸਰਾ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਕਤਕਲ੍ਯਾਣਾ ਵੇਨੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਾ, ਤੇ ਏਵਸ੍ਸ ਦੂਰੇਪਿ ਠਿਤਾ ਆਪਾਥਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਸੋ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਬ੍ਬਤੋ ਵਿਯ ਚ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

‘‘ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤੋ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਹਿਮਵਨ੍ਤੋਵ ਪਬ੍ਬਤੋ।
ਅਸਨ੍ਤੇਤ੍ਥ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਖਿਤ੍ਤਾ ਯਥਾ ਸਰਾ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੦੪)।

ਅਜ੍ਝੇਸਨਨ੍ਤਿ ਯਾਚਨਂ। **ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਨਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰੋਪਰਿਯਤ੍ਤਞ੍ਞਾਣੇਨ ਚ ਆਸਯਾਨੁਸਯਞ੍ਞਾਣੇਨ ਚ। ਇਮੇਸਂ ਹਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਞਾਣਾਨਂ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੂ’’ਤਿ ਨਾਮਂ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ‘‘ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੂ’’ਤਿ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਮਗ੍ਗਞਾਣਾਨਂ ‘‘ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੂ’’ਤਿ। **ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖੇ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਯੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੁਮ੍ਹਿ ਰਾਗਾਦਿਰਜਂ ਅਪ੍ਪਂ, ਤੇ **ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਾ**। ਯੇਸਂ ਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ, ਤੇ **ਮਹਾਰਜਕ੍ਖਾ**। ਯੇਸਂ ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਤਿਕ੍ਖਾਨਿ, ਤੇ **ਤਿਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ**। ਯੇਸਂ ਤਾਨਿ ਮੁਦੂਨਿ, ਤੇ **ਮੁਦਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ**। ਯੇਸਂ ਤੇਯੇਵ ਸਦ੍ਧਾਦਯੋ ਆਕਾਰਾ ਸੁਨ੍ਦਰਾ, ਤੇ **ਸ੍ਵਾਕਾਰਾ**। ਯੇ ਕਥਿਤਕਾਰਣਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ, ਸੁਖੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ, ਤੇ **ਸੁਵਿਞ੍ਞਾਪਯਾ**। ਯੇ ਪਰਲੋਕਞ੍ਚੇਵ ਵਜ੍ਜਞ੍ਚ ਭਯਤੋ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ **ਪਰਲੋਕਵਜ੍ਜਭਯਦਸ੍ਸਾਵਿਨੋ** ਨਾਮ।

ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਾਲ਼ਿ – ‘‘ਸਦ੍ਧੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖੋ, ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਹਾਰਜਕ੍ਖੋ। ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ, ਕੁਸੀਤੋ। ਉਪਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸਤਿ, ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤਿ। ਸਮਾਹਿਤੋ , ਅਸਮਾਹਿਤੋ। ਪਞ੍ਞਵਾ, ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਹਾਰਜਕ੍ਖੋ। ਤਥਾ ਸਦ੍ਧੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤਿਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਞਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਰਲੋਕਵਜ੍ਜਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ, ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਨ ਪਰਲੋਕਵਜ੍ਜਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ। ਲੋਕੋਤਿ ਖਨ੍ਧਲੋਕੋ, ਆਯਤਨਲੋਕੋ, ਧਾਤੁਲੋਕੋ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਭਵਲੋਕੋ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵਲੋਕੋ, ਵਿਪਤ੍ਤਿਭਵਲੋਕੋ, ਵਿਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵਲੋਕੋ। ਏਕੋ ਲੋਕੋ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਆਹਾਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਲੋਕਾ ਨਾਮਞ੍ਚ ਰੂਪਞ੍ਚ। ਤਯੋ ਲੋਕਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵੇਦਨਾ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਲੋਕਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ। ਪਞ੍ਚ ਲੋਕਾ

ਪਞ੍ਚੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ। ਛ ਲੋਕਾ ਛ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾਨਿ ਆਯਤਨਾਨਿ। ਸਤ੍ਤ ਲੋਕਾ ਸਤ੍ਤ ਵਿਞ੍ਞਾਣਟ੍ਠਿਤਿਯੋ। ਅਟ੍ਠ ਲੋਕਾ ਅਟ੍ਠ ਲੋਕਧਮ੍ਮਾ। ਨਵ ਲੋਕਾ ਨਵ ਸਤ੍ਤਾਵਾਸਾ। ਦਸ ਲੋਕਾ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ। ਦ੍ਵਾਦਸ ਲੋਕਾ ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ। ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਲੋਕਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ। ਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਕਿਲੇਸਾ ਵਜ੍ਜਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾ ਵਜ੍ਜਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਾ ਵਜ੍ਜਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਭਵਗਾਮਿਕਮ੍ਮਾ ਵਜ੍ਜਾ, ਇਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਲੋਕੇ ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਵਜ੍ਜੇ ਤਿਬ੍ਬਾ ਭਯਸਞ੍ਞਾ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਸਿਕੇ ਵਧਕੇ। ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਞਾਸਾਯ ਆਕਾਰੇਹਿ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿ। ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰੋਪਰਿਯਤ੍ਤੇ ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੧.੧੧੨)।

ਉਪ੍ਪਲਿਨਿਯਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਲਵਨੇ। ਇਤਰੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਅਨ੍ਤੋਨਿਮੁਗ੍ਗਪੋਸੀਨੀ**ਤਿ ਯਾਨਿ ਅਨ੍ਤੋ ਨਿਮੁਗ੍ਗਾਨੇਵ ਪੋਸਿਯਨ੍ਤਿ। **ਉਦਕਂ ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮ੍ਮ ਠਿਤਾਨੀ** ਤਿ ਉਦਕਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਨਿ ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮ੍ਮ ਠਿਤਾਨਿ, ਤਾਨਿ ਸੂਰਿਯਰਸ੍ਮਿਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ ਆਗਮਯਮਾਨਾਨਿ ਠਿਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪੁਪ੍ਫਨਕਾਨਿ। ਯਾਨਿ ਪਨ ਸਮੋਦਕਂ ਠਿਤਾਨਿ, ਤਾਨਿ ਸ੍ਵੇ ਪੁਪ੍ਫਨਕਾਨਿ। ਯਾਨਿ ਉਦਕਾਨੁਗ੍ਗਤਾਨਿ ਅਨ੍ਤੋਨਿਮੁਗ੍ਗਪੋਸੀਨਿ, ਤਾਨਿ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪੁਪ੍ਫਨਕਾਨਿ। ਉਦਕਾ ਪਨ ਅਨੁਗ੍ਗਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਸਰੋਗਉਪ੍ਪਲਾਦੀਨਿ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਾਨਿ ਨੇਵ ਪੁਪ੍ਫਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਭਕ੍ਖਾਨੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਪਾਲਿਂ ਨਾਰੂਲ੍ਹਾਨਿ। ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ ਦੀਪਿਤਾਨਿ। ਯਥੇਵ ਹਿ ਤਾਨਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਉਗ੍ਘਟਿਤਞ੍ਞੂ ਵਿਪਞ੍ਚਿਤਞ੍ਞੂ ਨੇਯ੍ਯੋ ਪਦਪਰਮੋਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਗ੍ਗਲਾ।

ਤਤ੍ਥ ''ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਹ ਉਦਾਹਟਵੇਲਾਯ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ **ਉਗ੍ਘਟਿਤਞ੍ਞੂ**। ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਅਤ੍ਥੇ ਵਿਭਜਿਯਮਾਨੇ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ **ਵਿਪਞ੍ਚਿਤਞ੍ਞੂ**। ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਉਦ੍ਦੇਸਤੋ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਤੋ ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੇ ਸੇਵਤੋ ਭਜਤੋ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ **ਨੇਯ੍ਯੋ**। ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਸੁਣਤੋ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਭਣਤੋ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਧਾਰਯਤੋ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਵਾਚਯਤੋ ਨ ਤਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ **ਪਦਪਰਮੋ** (ਪੁ॰ ਪ॰ ੧੪੮-੧੫੧)। ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਾ ਉਪ੍ਪਲਵਨਾਦਿਸਦਿਸਂ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ – ''ਅਜ੍ਜ ਪੁਪ੍ਫਨਕਾਨਿ ਵਿਯ ਉਗ੍ਘਟਿਤਞ੍ਞੂ, ਸ੍ਵੇ ਪੁਪ੍ਫਨਕਾਨਿ ਵਿਯ ਵਿਪਞ੍ਚਿਤਞ੍ਞੂ, ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪੁਪ੍ਫਨਕਾਨਿ ਵਿਯ ਨੇਯ੍ਯੋ, ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਭਕ੍ਖਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਵਿਯ ਪਦਪਰਮੋ''ਤਿ ਅਦ੍ਦਸ੍ਸ। ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਚ ''ਏਤ੍ਤਕਾ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਮਹਾਰਜਕ੍ਖਾ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਏਤ੍ਤਕਾ ਉਗ੍ਘਟਿਤਞ੍ਞੂ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਤੋਵ ਅਦ੍ਦਸ।

ਤਤ੍ਥ ਤਿਣ੍ਣਂ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਅਤ੍ਥਂ ਸਾਧੇਤਿ। ਪਦਪਰਮਾਨਂ ਅਨਾਗਤਤ੍ਥਾਯ ਵਾਸਨਾ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਇਮੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਵਹਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤੁਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇ ਭਬ੍ਬਾਭਬ੍ਬਵਸੇਨ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਅਕਾਸਿ। ਯੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਅਭਬ੍ਬਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਕਿਲੇਸਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਵਿਪਾਕਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਚ੍ਛਨ੍ਦਿਕਾ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾ ਅਭਬ੍ਬਾ ਨਿਯਾਮਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਂ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਅਭਬ੍ਬਾ। ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਭਬ੍ਬਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਨ ਕਮ੍ਮਾਵਰਣੇਨ...ਪੇ॰... ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਭਬ੍ਬਾ''ਤਿ (ਵਿਭ॰ ੮੨੭; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੧.੧੧੫)। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਭਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲੇ ਪਹਾਯ ਭਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲੇਯੇਵ ਞਾਣੇਨ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ''ਏਤ੍ਤਕਾ ਰਾਗਚਰਿਤਾ ਏਤ੍ਤਕਾ ਦੋਸ-ਮੋਹਚਰਿਤਾ ਵਿਤਕ੍ਕ-ਸਦ੍ਧਾ-ਬੁਦ੍ਧਿਚਰਿਤਾ''ਤਿ ਛ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਅਕਾਸਿ। ਏਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ।

ਪਚ੍ਚਭਾਸੀਤਿ ਪਤਿਅਭਾਸਿ। **ਅਪਾਰੁਤਾ**ਤਿ ਵਿਵਟਾ। **ਅਮਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਾ**ਤਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ। ਸੋ ਹਿ ਅਮਤਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਂ, ਸੋ ਮਯਾ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਪਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੁ ਸਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਧਂ ਪਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੁ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੁ। ਪਚ੍ਛਿਮਪਦਦ੍ਵਯੇ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਅਹਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਗੁਣਂ ਸੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਤਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਪਣੀਤਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਕਾਯਵਾਚਾਕਿਲਮਥਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਭਾਸਿਂ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਸਬ੍ਬੋ ਜਨੋ ਸਦ੍ਧਾਭਾਜਨਂ ਉਪਨੇਤੁ, ਪੂਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇਸਂ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਨ੍ਤਿ।

ਅਨੁਰਧਾਯੀਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਰਹਿਤੋ, ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਗਤੇ ਚ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਭਗਵਾ ''ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਹੰ ਪਠਮੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ? ਆਲਾਰੁਦਕਾਨੰ ਕਾਲਙ੍ਕਤਭਾਵੰ, ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾਨਞ੍ਚ ਬਹੂਪਕਾਰਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤੁਕਾਮੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਇਸਿਪਤਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਸੀਤਿ। ਪਠਮੰ।

੨. ਗਾਰਵਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੩. ਦੁਤਿਯੇ **ਉਦਪਾਦੀ**ਤਿ ਅਯੰ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਪਞ੍ਚਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਉਦਪਾਦਿ। **ਅਗਾਰਵੋ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਗਾਰਵਰਹਿਤੋ, ਕਞ੍ਚਿ ਗਰੁਟ੍ਠਾਨੇ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਪਤਿਸ੍ਸਯਰਹਿਤੋ, ਕਞ੍ਚਿ ਜੇਟ੍ਠਕਟ੍ਠਾਨੇ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਦੇਵਕੇਤਿਆਦੀਸੁ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦੇਵੇਹਿ **ਸਦੇਵਕੇ**। ਦੇਵਗ੍ਗਹਣੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਮਾਰਬ੍ਰਹ੍ਮੇਸੁ ਗਹਿਤੇਸੁਪਿ ਮਾਰੋ ਨਾਮ ਵਸਵਤ੍ਤੀ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਉਪਰਿ ਵਸੰ ਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਨਾਮ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਏਕਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਚਕ੍ਕਵਾਲਸਹਸ੍ਸੇ ਆਲੋਕੰ ਫਰਤਿ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਦ੍ਵੀਸੁ...ਪੇ॰... ਦਸਹਿ ਅਙ੍ਗੁਲੀਹਿ ਦਸਸੁਪਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਆਲੋਕੰ ਫਰਤਿ, ਸੋ ਇਮਿਨਾ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਰੋਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਮਾ ਲਭਤੂਤਿ **ਸਮਾਰਕੇ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਕੇ**ਤਿ ਵਿਸੁੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਥਾ ਸਮਣਾ ਨਾਮ ਏਕਨਿਕਾਯਾਦਿਵਸੇਨ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਪਿ ਵਤ੍ਥੁਵਿਜ੍ਜਾਦਿਵਸੇਨ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ, ਤੇ ਇਮਿਨਾ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਰਾਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਮਾ ਲਭਨ੍ਤੂਤਿ **ਸਸ੍ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਪਜਾਯਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਸਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਯਾ**ਤਿ ਇਦੰ ਪਨ ਨਿਪ੍ਪਦੇਸਤੋ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਗਹਿਤਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਪਦਾਨਿ ਲੋਕਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਪਜਾਵਸੇਨ। **ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਰੰ, ਅਧਿਕਤਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਸੀਲਾਦਯੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਧਮ੍ਮਾ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ ਕਥਿਤਾ, ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨੰ ਲੋਕਿਯਮੇਵ। ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਞਾਣੰ ਹੇਤੰ।

ਪਾਤੁਰਹੋਸੀਤਿ – ''ਅਯੰ ਸਤ੍ਥਾ ਅਵੀਚਿਤੋ ਯਾਵ ਭਵਗ੍ਗਾ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਧਿਕਤਰੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ 'ਮਯਾ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧੰ ਨਵਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਮੇਵ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ, ਕਾਰਣੰ ਭਗਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ, ਅਤ੍ਥੰ ਵੁਡ੍ਢਿਵਿਸੇਸੰ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਿਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਾਹੰ ਜਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਭਿਮੁਖੇ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਚਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯੋ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਵਿਹਰਨ੍ਤੀਤਿ ਵਚਨਤੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਪਿ ਬਹੂ ਬੁਦ੍ਧਾ''ਤਿ, ਸੋ ''ਭਗਵਾਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤਰਹਿ ਅਰਹੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਚਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬੋ।

> ''ਨ ਮੇ ਆਚਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਦਿਸੋ ਮੇ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
> ਸਦੇਵਕਸ੍ਮਿੰ ਲੋਕਸ੍ਮਿੰ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ''ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ੧੧; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੫) –

ਆਦੀਹਿ ਚਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਅਭਾਵੋ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਗਰੁਨੋ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਮਹਤ੍ਤਮਭਿਕਙ੍ਖਤਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵੰ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੇਨ। **ਸਰੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨ-ਸਾਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਸਾਸਨੰ ਸਰਨ੍ਤੇਨ। ਦੁਤਿਯੰ।

੩. ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੪. ਤਤਿਯੇ **ਏਕੋ**ਤਿ ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਏਕਕੋ, ਏਕਵਿਹਾਰੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੂਪਕਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਕਾਯੇਨ ਵੂਪਕਟ੍ਠੋ ਨਿਸ੍ਸਟੋ। **ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਤਿਯਾ ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸੇ ਠਿਤੋ। **ਆਤਾਪੀ**ਤਿ ਵੀਰਿਯਾਤਾਪੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਪਹਿਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਪੇਸਿਤਤ੍ਤੋ। **ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਆਚਾਰਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ। **ਸਮ੍ਮਦੇਵਾ**ਤਿ ਨ ਇਣਟ੍ਟਾ ਨ ਭਯਟ੍ਟਾ ਨ ਜੀਵਿਤਪਕਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਯਥਾ ਵਾ ਤਥਾ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਪਿ ਯੇ ਅਨੁਲੋਮਪਟਿਪਦੰ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਪਰਿਯੋਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਰਿਯੋਸਾਨਭੂਤੰ ਅਰਿਯਫਲੰ। **ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ। **ਸਯੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ

ਸਾਮਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਸਿ। ਏਵਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚ **ਖੀਣਾ ਜਾਤਿ…ਪੇ॰… ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਾਸੀ**ਤਿ। ਏਤੇਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਭੂਮਿ ਦਸ੍ਸਿਤਾ।

ਕਤਮਾ ਪਨਸ੍ਸ ਜਾਤਿ ਖੀਣਾ, ਕਥਞ੍ਚ ਨਂ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਾਸੀਤਿ? ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਨ ਤਾਵਸ੍ਸ ਅਤੀਤਾ ਜਾਤਿ ਖੀਣਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਖੀਣਤ੍ਤਾ, ਨ ਅਨਾਗਤਾ ਤਤ੍ਥ ਵਾਯਾਮਾਭਾਵਤੋ, ਨ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ। ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਨ ਅਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਏਕਚਤੁਪਞ੍ਚਵੋਕਾਰਭਵੇਸੁ ਏਕਚਤੁਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਪ੍ਪਭੇਦਾ ਜਾਤਿ। ਸਾ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਧਮ੍ਮਤਂ ਆਪਜ੍ਜਨੇਨ ਖੀਣਾ। ਤਂ ਸੋ ਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾਯ ਪਹੀਨਕਿਲੇਸੇ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ – ''ਕਿਲੇਸਾਭਾਵੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਆਯਤਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਜਾਨਾਤਿ।

ਵੁ**ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਥਂ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਂ, ਕਤਂ ਚਰਿਤਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ। **ਕਤਂ ਕਰਣੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੂਸੁ ਸਚ੍ਚੇਸੁ ਚਤੂਹਿ ਮਗ੍ਗੇਹਿ ਪਰਿਞ੍ਞਾਪਹਾਨਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਸੋਲ਼ਸਵਿਧਮ੍ਪਿ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਪਰਂ ਇਤ੍ਥਤ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਪੁਨ ਇਤ੍ਥਭਾਵਾਯ, ਏਵਂ ਸੋਲ਼ਸਕਿਚ੍ਚਭਾਵਾਯ, ਕਿਲੇਸਕ੍ਖਯਾਯ ਵਾ ਕਤਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਇਤ੍ਥਤ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ ਇਤ੍ਥਤ੍ਤਭਾਵਤੋ, ਇਮਸ੍ਮਾ ਏਵਂਪਕਾਰਾ ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਮਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਾ ਅਪਰਂ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮੇ ਪਨ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਰਿਞ੍ਞਾਤਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਛਿਨ੍ਨਮੂਲਕੋ ਰੁਕ੍ਖੋ ਵਿਯਾਤਿ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਾਸਿ। **ਅਞ੍ਞਤਰੋ**ਤਿ ਏਕੋ। **ਅਰਹਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨਂ, ਭਗਵਤੋ ਸਾਵਕਾਨਂ ਅਰਹਤਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਪਦਾਨਨ੍ਤਿ ਸਪਦਾਨਚਾਰਂ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਘਰਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮ੍ਮ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਚਰਨ੍ਤੋ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ। ਮਾਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ।

ਆਹੁਤਿਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੇ ਆਹੁਤਿਪਿਣ੍ਡਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਘਰੇ ਭੂਤਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਹੋਤਿ। ਸਬ੍ਬਗੇਹਂ ਹਰਿਤੂਪਲਿਤ੍ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਲਾਜਂ ਵਨਮਾਲਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਉਸ੍ਸਿਤਦ੍ਧਜਪਟਾਕਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪੁਣ੍ਣਘਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡਦੀਪਿਕਾ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਚੁਣ੍ਣਮਾਲਾਦੀਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਂ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਞ੍ਛਾਦਿਯਮਾਨਾ ਧੂਮਕਟਚ੍ਛੁ ਅਹੋਸਿ। ਸਾਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਸੋਲ਼ਸਹਿ ਗਨ੍ਧੋਦਕਘਟੇਹਿ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਯਾਗੁਉਲ੍ਲੁਙ੍ਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਦਤ੍ਵਾ, ''ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਂ ਭੋਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਂ ਪਾਯਾਸਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਸਕ੍ਖਰਾਦੀਹਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵੇਸਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਭਾਗੇ ਹਰਿਤੂਪਲਿਤ੍ਤਭਾਵਾਦੀਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਭੂਤਪੀਠਿਕਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਸਾ ਤਂ ਪਾਤਿਂ ਆਦਾਯ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਚਤੂਸੁ ਕੋਣੇਸੁ ਮਜ੍ਝੇ ਚ ਏਕੇਕਂ ਪਾਯਾਸਪਿਣ੍ਡਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਏਕਂ ਪਿਣ੍ਡਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਯਾਵ ਕਪ੍ਪਰਾ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਪਥਵਿਯਂ ਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭੁਞ੍ਜਤੁ ਭਵਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਸਾਯਤੁ ਭਵਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਤਪ੍ਪੇਤੁ ਭਵਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ''ਤਿ ਵਦਮਾਨਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਭੋਜੇਤਿ।

ਏਤਦਹੋਸੀਤਿ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਸੀਲਗਨ੍ਧਂ ਛਦੇਵਲੋਕੇ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਂ ਉਪਗਤਂ ਘਾਯਮਾਨਸ੍ਸ ਏਤਂ ਅਹੋਸਿ। **ਸਂਵੇਜੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਚੋਦੇਯ੍ਯਂ, ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਂ ਯੋਜੇਯ੍ਯਂ। 'ਅਯਂ ਹਿ ਏਵਰੂਪਂ ਅਗ੍ਗਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਂ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਉਲ੍ਲੁਙ੍ਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਦਤ੍ਵਾ, ''ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਂ ਭੋਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੁਲਂ ਪਹਾਯ ਹਤ੍ਥੇਨ ਤੁਲਯਨ੍ਤੀ ਵਿਯ, ਭੇਰਿਂ ਪਹਾਯ ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਵਾਦੇਨ੍ਤੀ ਵਿਯ, ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਹਾਯ ਖਜ੍ਜੋਪਨਕਂ ਧਮਮਾਨਾ ਵਿਯ ਭੂਤਬਲਿਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਆਹਿਣ੍ਡਤਿ। ਗਚ੍ਛਾਮਿਸ੍ਸਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਸ੍ਸਨਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਪਾਯਮਗ੍ਗਤੋ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨਂ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਮਗ੍ਗਂ ਆਰੋਹਤਿ, ਤਥਾ ਕਰੋਮੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਦੂਰੇ ਇਤੋਤਿ ਇਮਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਦੂਰੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੋ। ਤਤੋ ਹਿ ਕੂਟਾਗਾਰਮਤ੍ਤਾ ਸਿਲਾ ਪਾਤਿਤਾ ਏਕੇਨ ਅਹੋਰਤ੍ਤੇਨ ਅਟ੍ਠਚਤ੍ਤਾਲੀਸਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਖੇਪਯਮਾਨਾ ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯ, ਸਬ੍ਬਹੇਟ੍ਠਿਮੋਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੋ ਏਵਂ ਦੂਰੇ।

ਯਸ੍ਸਾਹੁਤਿਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਆਹੁਤਿਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੋ ਦੂਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਥ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਥੋ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕੁਸਲਜ੍ਝਾਨਾਨਿ, ਵਿਪਾਕਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਪਨ ਨੇਸਂ ਜੀਵਿਤਪਥੋ ਨਾਮ, ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਥਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਤ੍ਵਂ ਕਿਂ ਜਪ੍ਪਸਿ ਵਿਪ੍ਪਲਪਸਿ? ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਹਿ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਜ੍ਝਾਨੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਏਤਂ ਤਿਣਬੀਜਾਨਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਰਨ੍ਧਂ ਗੋਯੂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਮਾ ਅਕਾਰਣਾ ਕਿਲਮਸੀਤਿ।

ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਵਕੁਜ੍ਜੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਉਪਦਿਸਨ੍ਤੋ **ਏਸੋ ਹਿ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਨਿਰੂਪਧਿਕੋ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਕਾਮਗੁਣੂਪਧੀਹਿ ਵਿਰਹਿਤੋ। **ਅਤਿਦੇਵਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਦੇਵਾਨਂ ਅਤਿਦੇਵਭਾਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਅਤਿਬ੍ਰਹ੍ਮਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤੋ। **ਅਨਞ੍ਞਪੋਸੀ**ਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸ ਵਾ ਅਪੋਸਨਤਾਯ ਅਨਞ੍ਞਪੋਸੀ।

ਆਹੁਨੇਯ੍ਯੋਤਿ ਆਹੁਨਪਿਣ੍ਡਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤੋ। **ਵੇਦਗੂ**ਤਿ ਚਤੁਮਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਵੇਦੇਹਿ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤਂ ਗਤੋ। **ਭਾਵਿਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। **ਅਨੂਪਲਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦੀਹਿ ਲੇਪੇਹਿ ਆਲਿਤ੍ਤੋ। **ਘਾਸੇਸਨਂ ਇਰਿਯਤੀ**ਤਿ ਆਹਾਰਪਰਿਯੇਸਨਂ ਚਰਤਿ।

ਨ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾ ਨ ਪੁਰਤ੍ਥਮਤ੍ਥੀਤਿ ਪਚ੍ਛਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਤੀਤਂ, ਪੁਰਤ੍ਥਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਨਾਗਤਂ, ਅਤੀਤਾਨਾਗਤੇਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗਵਿਰਹਿਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ ਪੁਰਤ੍ਥਂ ਵਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਰਾਗਾਦਿਸਨ੍ਤਤਾਯ ਸਨ੍ਤੋ। ਕੋਧਧੂਮਵਿਗਮਾ **ਵਿਧੂਮੋ,** ਦੁਕ੍ਖਾਭਾਵਾ **ਅਨੀਘੋ,** ਕਤ੍ਤਰਦਣ੍ਡਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋਪਿ ਵਧਕਚੇਤਨਾਯ ਅਭਾਵਾ **ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਦਣ੍ਡੋ। ਤਸਥਾਵਰੇਸੂ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ ਤਸਾ ਨਾਮ, ਖੀਣਾਸਵਾ ਥਾਵਰਾ ਨਾਮ। ਸਤ੍ਤ ਪਨ ਸੇਖਾ ਤਸਾਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਥਾਵਰਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਭਜਮਾਨਾ ਪਨ ਥਾਵਰਪਕ੍ਖਮੇਵ ਭਜਨ੍ਤਿ। **ਸੋ ਤ੍ਯਾਹੁਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਤੇ ਆਹੁਤਿਂ।

ਵਿਸੇਨਿਭੂਤੋਤਿ ਕਿਲੇਸਸੇਨਾਯ ਵਿਸੇਨੋ ਜਾਤੋ। **ਅਨੇਜੋ**ਤਿ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹੋ। **ਸੁਸੀਲੋ**ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਸੀਲੇਨ ਸੁਸੀਲੋ। **ਸੁਵਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ। **ਓਘਤਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਓਘੇ ਤਿਣ੍ਣਂ। ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਕਥਾਮਗ੍ਗੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਆਯਤਨੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਨਿਯੋਜੇਸਿ। ਅਵਸਾਨਗਾਥਾ ਪਨ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਠਪਿਤਾ। **ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸਿ ਦਕ੍ਖਿਣ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਦਕ੍ਖਿਣਂ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸਿ। **ਸੁਖਮਾਯਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਖਾਯਤਿਕਂ ਆਯਤਿਂ ਸੁਖਵਿਪਾਕਂ, ਸੁਖਾਵਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਬਕਬ੍ਰਹ੍ਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੫. ਚਤ੍ਤਤ੍ਥੇ **ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਲਾਮਿਕਾ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ। **ਇਦਂ ਨਿਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਹ ਕਾਯੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ''ਨਿਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ। ਧੁਵਾਦੀਨਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ **ਧੁਵ**ਨ੍ਤਿ ਥਿਰਂ। **ਸਸ੍ਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਦਾ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ। **ਕੇਵਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਖਣ੍ਡਂ ਸਕਲਂ। **ਅਚਵਨਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਚਵਨਸਭਾਵਂ। **ਇਦਂ ਹਿ ਨ ਜਾਯਤੀ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਕੋਚਿ ਜਾਯਨਕੋ ਵਾ ਜੀਯਨਕੋ ਵਾ ਮੀਯਨਕੋ ਵਾ ਚਵਨਕੋ ਵਾ ਉਪਪਜ੍ਜਨਕੋ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਇਤੋ ਚ ਪਨਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਇਤੋ ਸਹਕਾਯਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਞ੍ਞਂ ਨਿਸ੍ਸਰਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਏਵਮਸ੍ਸ ਥਾਮਗਤਾ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਏਵਂਵਾਦੀ ਚ ਪਨ ਸੋ ਉਪਰਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਝਾਨਭੂਮਿਯੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਗ੍ਗੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਫਲਾਨਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਬਾਹਤਿ। ਕਦਾ ਪਨਸ੍ਸ ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ? ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਾਲੇ। ਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿਯਨ੍ਤਿ ਏਕੇ।

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਹੇਟ੍ਠੂਪਪਤ੍ਤਿਕੋ ਕਿਰੇਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿਯਂ ਵੇਹਪ੍ਫਲਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਪਞ੍ਚਕਪ੍ਪਸਤਿਕਂ ਆਯੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠੂਪਪਤ੍ਤਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ

ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ਪਣੀਤਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਕਪ੍ਪਂ ਆਯੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਆਭਸ੍ਸਰੇ ਅਟ੍ਠ ਕਪ੍ਪੇ ਆਯੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ, ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿਯਂ ਕਪ੍ਪਾਯੁਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ । ਸੋ ਪਠਮਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਾਸਿ, ਕਾਲੇ ਪਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਉਭਯਂ ਪਮੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਗਤੋਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਗਤੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਅਞ੍ਞਾਣੀ ਅਨ੍ਧੀਭੂਤੋ। **ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਯੋ ਨਾਮ। **ਵਕ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਭਣਤਿ। ''ਯਤ੍ਰਾ''ਤਿ ਨਿਪਾਤਯੋਗੇਨ ਪਨ ਅਨਾਗਤਵਚਨਂ ਕਤਂ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਯਥਾ ਨਾਮ ਮਗ੍ਗਚੋਰੋ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਪਹਾਰੇ ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤੋ ਸਹਾਯੇ ਅਨਾਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾਪਿ ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਪਹਾਰਂ ਪਹਰਿਯਮਾਨੋ ''ਅਸੁਕੋ ਚ ਅਸੁਕੋ ਚ ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯੋ''ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਭਗਵਤਾ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜਿਯਮਾਨੋ ਸਤਿਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ, ''ਭਗਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪਦਾਨੁਪਦਂ ਪੇਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਮਂ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਿਤ੍ਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ ਭੀਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯੇ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ **ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਤਤੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭੋ ਗੋਤਮ, ਮਯਂ ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਤਤਿ ਜਨਾ **ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਾ** ਤੇਨ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ ਇਧ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। **ਵਸਵਤ੍ਤਿਨੋ** ਸਯਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਵਸੇ ਅਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਰੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤੇਮ, ਜਾਤਿਞ੍ਚ ਜਰਞ੍ਚ ਅਤੀਤਾ, ਅਯਂ ਨੋ ਵੇਦੇਹਿ ਗਤਤ੍ਤਾ ''ਵੇਦਗੂ''ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਾ ਭਗਵਾ ਅਨ੍ਤਿਮਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਪਪਤ੍ਤਿ। **ਅਸ੍ਮਾਭਿਜਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਜਨਾ ਅਨੇਕਾ**ਤਿ ਅਨੇਕਜਨਾ ਅਮ੍ਹੇ ਅਭਿਜਪ੍ਪਨ੍ਤਿ। ''ਅਯਂ ਖੋ ਭਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਅਭਿਭੂ, ਅਨਭਿਭੂਤੋ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁਦਸੋ, ਵਸਵਤ੍ਤੀ, ਇਸ੍ਸਰੋ, ਕਤ੍ਤਾ, ਨਿਮ੍ਮਾਤਾ, ਸੇਟ੍ਠੋ, ਸਜਿਤਾ, ਵਸੀ, ਪਿਤਾ ਭੂਤਭਬਜਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ ਪਿਹੇਨ੍ਤੀਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਭਗਵਾ **ਅਪ੍ਪਂ ਹਿ ਏਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਏਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਇਧ ਤਵ ਆਯੁਂ ''ਦੀਘ''ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ਏਤਂ ਅਪ੍ਪਂ ਪਰਿਤ੍ਤਕਂ। **ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਗਣਨਾਯ ਸਤਸਹਸ੍ਸਨਿਰਬ੍ਬੁਦਾਨਂ। **ਆਯੁਂ ਪਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ, ''ਇਦਾਨਿ ਤਵ ਅਵਸਿਟ੍ਠਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਆਯੂ''ਤਿ ਅਹਂ ਜਾਨਾਮਿ। **ਅਨਨ੍ਤਦਸ੍ਸੀ ਭਗਵਾ ਹਮਸ੍ਮੀ**ਤਿ, ਭਗਵਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ''ਅਹਂ ਅਨਨ੍ਤਦਸ੍ਸੀ ਜਾਤਿਆਦੀਨਿ ਉਪਾਤਿਵਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਦਥ। **ਕਿਂ ਮੇ ਪੁਰਾਣ**ਨ੍ਤਿ, ਯਦਿ ਤ੍ਵਂ ਅਨਨ੍ਤਦਸ੍ਸੀ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਇਦਂ ਮੇ ਆਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਰਾਣਂ? **ਵਤਸੀਲਵਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਮੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਯਮਹਂ ਵਿਜਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਯਂ ਅਹਂ ਤਯਾ ਕਥਿਤਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯਂ, ਤਂ ਮੇ ਆਚਿਕ੍ਖਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ **ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਅਪਾਯੇਸੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਿਰੇਸ ਕੁਲਘਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਰਤਿਯਾ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤਿ। ਤਦਾ ਚ ਕਾਲੇਨਕਾਲਂ ਸਤ੍ਥਵਾਹਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਪਨ ਦਿਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਗਨ੍ਤੁਂ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਗਮਨਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਪੁਰਿਮਸਕਟਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਯੁਗੇ ਯੁਤ੍ਤਬਲਿਬਦ੍ਦਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਮਗ੍ਗਾਭਿਮੁਖਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਸਬ੍ਬਸਕਟਾਨਿ ਤਥੇਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੇ ਉਗ੍ਗਤੇ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤਭਾਵਂ ਜਾਨਿਂਸੁ। ਤੇਸਞ੍ਚ ਤਦਾ ਕਨ੍ਤਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨਦਿਵਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਦਾਰੁਦਕਂ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਂ – ਤਸ੍ਮਾ ''ਨਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜੀਵਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ਗੋਣੇ ਚਕ੍ਕੇਸੁ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਕਟਚ੍ਛਾਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ।

ਤਾਪਸੋਪਿ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਪਣ੍ਣਸਾਲਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਗਙ੍ਗਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਅਦ੍ਦਸ ਗਙ੍ਗਂ ਮਹਤਾ ਉਦਕੋਘੇਨ ਪੂਰਿਯਮਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਵਿਯ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਮਧੁਰੋਦਕਸ੍ਸ ਅਲਾਭੇਨ ਕਿਲਿਸ੍ਸਮਾਨਾ ਸਤ੍ਤਾ''ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਤਂ ਸਤ੍ਥਂ ਦਿਸ੍ਵਾ 'ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਾ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤੂ'ਤਿ ''ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਮਹਾਉਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਸਤ੍ਥਾਭਿਮੁਖੋ ਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਹ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਨ ਮਾਤਿਕਾਰੂਲ਼੍ਹਂ ਵਿਯ ਉਦਕਂ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਦਕਸਦ੍ਦੇਨ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਉਦਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ

ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਗੋਏਪਿ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਇਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਪਾਯੇਸੀ**ਤਿ ਪਾਯੇਸਿ। ਅ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਗਮ੍ਮਨੀ**ਤਿ ਗਿਮ੍ਹੇ। **ਸਮ੍ਪਰੇਤੇ**ਤਿ ਗਿਮ੍ਹਾਤਪੇਨ ਫੁਟ੍ਠੇ ਅਨੁਗਤੇ।

ਅਪਰਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਮਯੇ ਤਾਪਸੋ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਗਾਮਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਚੋਰਾ ਤਂ ਗਾਮਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਸਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਾਵਿਯੋ ਚ ਕਰਮਰੇ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਗਾਵੋਪਿ ਸੁਨਖਾਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਮਹਾਵਿਰਵਂ ਵਿਰਵਨ੍ਤਿ। ਤਾਪਸੋ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਕਿਨ੍ਨੁ ਖੋ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ? ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ''ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਮਯਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਾ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਚਿਤ੍ਤੇਨ ਚੋਰਾਨਂ ਪਟਿਪਥੇ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਂ ਸੇਨਂ ਮਾਪੇਸਿ। ਕਮ੍ਮਸਜ੍ਜਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਚੋਰਾ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਰਾਜਾ ਮਞ੍ਞੇ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਵਿਲੋਪਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਤਾਪਸੋ ''ਯਂ ਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ, ਤਂ ਤਸ੍ਸੇਵ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਂ ਤਥੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਏਣਿਕੂਲਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ। **ਗਯ੍ਹਕਂ ਨੀਯਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਯਮਾਨਂ, ਕਰਮਰਂ ਨੀਯਮਾਨਨ੍ਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪੁਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਉਪਰਿਗਙ੍ਗਾਵਾਸਿਕਂ ਏਕਂ ਕੁਲਂ ਹੇਟ੍ਠਾਗਙ੍ਗਾਵਾਸਿਕੇਨ ਕੁਲੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਨਾਵਾਸਙ੍ਘਾਟਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ, ਬਹੁਂ ਖਾਦਨੀਯਞ੍ਚੇਵ ਭੋਜਨੀਯਞ੍ਚ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਨਿ ਚ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਸੋਤੇਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਖਾਦਮਾਨਾ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨਾ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਾ ਗਾਯਨ੍ਤਾ ਦੇਵਵਿਮਾਨੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਬਲਵਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਗਙ੍ਗੇਯ੍ਯਕੋ ਨਾਗੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤੋ ''ਇਮੇ ਮਯਿ ਸਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਨੇ ਸਮੁਦ੍ਦਮੇਵ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਫਣਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਸੁਸੁਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤੋ ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸੁਤ੍ਵਾ, ''ਇਮੇ ਗਾਯਨ੍ਤਾ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਭਯਰਵਂ ਰਵਿਂਸੁ, ਕਿਨ੍ਨੁ ਖੋ''ਤਿ? ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਨਾਗਰਾਜਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਮਯਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਾ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣਵਣ੍ਣਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਨਾਗਰਾਜਾ ਭੀਤੋ ਫਣਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ, ਮਹਾਜਨੋ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਲੁਦ੍ਦੇਨਾ**ਤਿ ਦਾਰੁਣੇਨ। **ਮਨੁਸ੍ਸਕਮ੍ਯਾ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਕਾਮਤਾਯ, ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਵਿਹੇਠੇਤੁਕਾਮਤਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਪਰਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਮਯੇ ਏਸ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕੇਸਵੋ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਪ੍ਪੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਕੇਸਵਸ੍ਸ ਬਦ੍ਧਚਰੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਿਂਕਾਰਪਟਿਸ੍ਸਾਵੀ ਮਨਾਪਚਾਰੀ ਬੁਦ੍ਧਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਤ੍ਥਚਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਕੇਸਵੋ ਤੇਨ ਵਿਨਾ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯੇਵ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਬਦ੍ਧਚਰੋ**ਤਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ, ਸੋ ਪਨ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤਂ ਵਤਿਨਂ ਅਮਞ੍ਞੀ**ਤਿ, ''ਸਮ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧਿਮਾ ਵਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਕਪ੍ਪੋ ਤਵ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਅਹਂ ਸੋ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਜਾਨਾਸੀ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਮਯ੍ਹਂ ਆਯੁਮੇਵ, ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਜਾਨਾਸਿਯੇਵ। **ਤਥਾ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਤਥਾ ਹਿ ਤ੍ਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਯਸ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਜਾਨਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਥਾ ਹਿ ਤ੍ਯਾਯਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਤ੍ਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਅਯਂ ਜਲਿਤੋ ਆਨੁਭਾਵੋ। **ਓਭਾਸਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਂ ਓਭਾਸਯਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਅਞ੍ਞਤਰਬ੍ਰਹ੍ਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੬. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਤੇਜੋਧਾਤੁਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤੇਜੋਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ, **"ਸਰੀਰਤੋ ਜਾਲਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੂ"ਤਿ** ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਚਿਤ੍ਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਕਲਸਰੀਰਤੋ ਜਾਲਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਤੇਜੋਧਾਤੁਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ,

ਤਥਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ। **ਤਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਥੇਰੋ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ? ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਤੇਜੋਧਾਤੁਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਉਪਰਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਤਥਾਗਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਟ੍ਠਿਵੇਧੀ ਅਯਂ ਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਮਯਾਪੇਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੇਸਾਨਂ ਗਮਨੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸੋ ਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਚੇਵ ਤਥਾਗਤਸਾਵਕਾਨਞ੍ਚ ਆਨੁਭਾਵਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਅਭਬ੍ਬੋ ਵਿਨਯਂ ਉਪਗਨ੍ਤੁਂ, ਤੇਨ ਸੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਤੋ ਉਗ੍ਗਤਜਾਲਾ ਸਕਲਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਜਟਾਕਾਸੇ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਾ, ਤਾ ਚ ਪਨ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕਾਨਂ ਆਭਾ ਪਕਤਿਵਣ੍ਣਾਵ।

ਪਸ੍ਸਸਿ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਅਞ੍ਞਬ੍ਰਹ੍ਮਸਰੀਰਵਿਮਾਨਾਲਙ੍ਕਾਰਾਦੀਨਂ ਪਭਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਮਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਭਸ੍ਸਰਂ ਪਭਂ ਪਸ੍ਸਸੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਨ ਮੇ, ਮਾਰਿਸ, ਸਾ ਦਿਟ੍ਠੀ**ਤਿ ਯਾ ਮੇਸਾ, ''ਇਧਾਗਨ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਅਞ੍ਞੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਰੇ ਦਿਟ੍ਠਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਸਾ। **ਕਥਂ ਵਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਵਦੇਯ੍ਯਂ। **ਨਿਚ੍ਚੋਮ੍ਹਿ ਸਸ੍ਸਤੋ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਕਿਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਲਦ੍ਧਿਦਿਟ੍ਠਿ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ। ਤਤ੍ਰਾਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਞ੍ਚੇਵ ਤਥਾਗਤਸਾਵਕੇ ਚ ਪਸ੍ਸਤੋ ਲਦ੍ਧਿਦਿਟ੍ਠਿ ਪਹੀਨਾ। ਭਗਵਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਮਹਨ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਇਤਿਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ ਪਹੀਨਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ।

ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਚਾਰਿਕਂ। ਥੇਰਾਨਞ੍ਹਿ ਭਣ੍ਡਗਾਹਕਦਹਰਾ ਵਿਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਮ੍ਪਿ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਾ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਥੇਰਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਸਿ? ਥੇਰੇ ਕਿਰਸ੍ਸ ਤਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪੇਨ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਸਿ **ਅਞ੍ਞੇਪੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ, ਕਿਨ੍ਨੁ ਖੋ ਏਵਰੂਪਾ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਉਦਾਹੁ ਤੁਮ੍ਹੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਏਵ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾਤਿ? **ਤੇਵਿਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਆਸਵਕ੍ਖਯਸਙ੍ਖਾਤਾਹਿ ਤੀਹਿ ਵਿਜ੍ਜਾਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਇਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਞਾਣਂ ਪਤ੍ਤਾ। **ਚੇਤੋਪਰਿਯਾਯਕੋਵਿਦਾ**ਤਿ ਪਰੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰੇ ਕੁਸਲਾ। ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਿ ਸਰੂਪੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਦਿਬ੍ਬਸੋਤਂ ਪਨ ਤਾਸਂ ਵਸੇਨ ਆਗਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਬਹੂ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਾ ਛਲਭਿਞ੍ਞਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਬਹੂ ਗਣਨਪਥਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਸਕਲਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਕਾਸਾਵਪਜ੍ਜੋਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੭. ਛਟ੍ਠੇ **ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਦ੍ਵਾਰਬਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੇਕੋ ਏਕੇਕਂ ਦ੍ਵਾਰਬਾਹਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲਾ ਵਿਯ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। **ਇਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਸਮਿਦ੍ਧੋ। **ਫੀਤੋ**ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤੋ। **ਅਨਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਸਹਨ੍ਤੋ। **ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ ਏਤੇਸਂ ਨਿਮ੍ਮਿਤਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਏਤਂ ''ਪਸ੍ਸਸਿ ਮੇ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਂ ਅਵੋਚ।

ਤਯੋ ਸੁਪਣ੍ਣਾਤਿ ਗਾਥਾਯ ਪਞ੍ਚਸਤਾਤਿ ਸਤਪਦਂ ਰੂਪਵਸੇਨ ਵਾ ਪਨ੍ਤਿਵਸੇਨ ਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। ਰੂਪਵਸੇਨ ਤਾਵ **ਤਯੋ ਸੁਪਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਤੀਣਿ ਸੁਪਣ੍ਣਰੂਪਸਤਾਨਿ। **ਚਤੁਰੋ ਚ ਹਂਸਾ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿਹਂਸਰੂਪਸਤਾਨਿ। **ਬ੍ਯਗ੍ਘੀਨਿਸਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ**ਤਿ ਬ੍ਯਗ੍ਘਸਦਿਸਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਮਿਗਾ ਬ੍ਯਗ੍ਘੀਨਿਸਾ ਨਾਮ, ਤੇਸਂ ਬ੍ਯਗ੍ਘੀਨਿਸਾਰੂਪਕਾਨਂ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨਿ, ਪਨ੍ਤਿਵਸੇਨ **ਤਯੋ ਸੁਪਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਤੀਣਿ ਸੁਪਣ੍ਣਪਨ੍ਤਿਸਤਾਨਿ, **ਚਤੁਰੋ ਹਂਸਾ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਹਂਸਪਨ੍ਤਿਸਤਾਨਿ। **ਬ੍ਯਗ੍ਘੀਨਿਸਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਬ੍ਯਗ੍ਘੀਨਿਸਾ ਪਨ੍ਤਿਸਤਾਨਿ। **ਝਾਯਿਨੋ**ਤਿ ਝਾਯਿਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹਂ ਵਿਮਾਨੇ ਅਯਂ ਵਿਭੂਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਓਭਾਸਯ**ਨ੍ਤਿ ਓਭਾਸਯਮਾਨਂ। **ਉਤ੍ਤਰਸ੍ਸਂ ਦਿਸਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਕਿਰ ਕਨਕਵਿਮਾਨਂ ਤੇਸਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਾਯਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਅਯਂ ਪਨਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਏਵਰੂਪੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਅਹਂ ਕਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। **ਰੂਪੇ ਰਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ**ਤਿ ਰੂਪਮ੍ਹਿ ਜਾਤਿਜਰਾਭਙ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਂ ਦੋਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ। **ਸਦਾ ਪਵੇਧਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਤਾਦੀਹਿ ਚ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਵੇਧਿਤਂ ਚਲਿਤਂ ਘਟ੍ਟਿਤਂ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ। **ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਰੂਪੇ ਰਮਤਿ ਸੁਮੇਧੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਰੂਪੇ ਰਣਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਸਦਾ ਪਵੇਧਿਤਞ੍ਚ ਰੂਪਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਮੇਧੋ ਸੁਨ੍ਦਰਪਞ੍ਞੋ ਸੋ ਸਤ੍ਥਾ ਰੂਪੇ ਨ ਰਮਤੀਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਕੋਕਾਲਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੮. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਂ ਪਮਿਨਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਂ ਖੀਣਾਸਵਪੁਗ੍ਗਲਂ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਸੀਲਂ, ਏਤ੍ਤਕੋ ਸਮਾਧਿ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਪਞ੍ਞਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਮਿਨਨ੍ਤੋ। **ਕੋਧਵਿਦ੍ਵਾ ਵਿਕਪ੍ਪਯੇ**ਤਿ ਕੋ ਇਧ ਵਿਦ੍ਵਾ ਮੇਧਾਵੀ ਵਿਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਖੀਣਾਸਵੋਵ ਖੀਣਾਸਵਂ ਮਿਨਨ੍ਤੋ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਨਿਵੁਤਂ ਤਂ ਮਞ੍ਞੇ**ਤਿ ਯੋ ਪਨ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਤਂ ਪਮੇਤੁਂ ਆਰਭਤਿ, ਤਂ ਨਿਵੁਤਂ ਅਵਕੁਜ੍ਜਪਞ੍ਞਂ ਮਞ੍ਞਾਮੀਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਕਤਮੋਦਕਤਿਸ੍ਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੭੯. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਅਕਿਸ੍ਸ**ਵਨ੍ਤਿ ਕਿਸ੍ਸਵਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਞ੍ਞਾ, ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਤੁਰੂਬ੍ਰਹ੍ਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੦. ਨਵਮੇ **ਆਬਾਧਿਕੋ**ਤਿ ''ਸਾਸਪਮਤ੍ਤੀਹਿ ਪੀਲ਼ਕਾਹੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਨਨ੍ਤਰਸੁਤ੍ਤੇ ਆਗਤੇਨ ਆਬਾਧੇਨ ਆਬਾਧਿਕੋ। **ਬਾਲ਼੍ਹਗਿਲਾਨੋ**ਤਿ ਅਧਿਮਤ੍ਤਗਿਲਾਨੋ। **ਤੁਰੂ**ਤਿ ਕੋਕਾਲਿਕਸ੍ਸ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਤੁਰੁਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਭੂਮਟ੍ਠਕਦੇਵਤਾ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ, ''ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਕੋਕਾਲਿਕੇਨ ਕਤਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਨਾ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇਨਾ''ਤਿ ਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਕੋਕਾਲਿਕਸ੍ਸ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਮਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਵਰਾਕੋ ਨਸ੍ਸਿ, ਓਵਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਂ ਥੇਰੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਪਸਾਦਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਤੁਰੂ ਪਚ੍ਚੇਕਬ੍ਰਹ੍ਮਾ''ਤਿ। **ਪੇਸਲਾ**ਤਿ ਪਿਯਸੀਲਾ। **ਕੋਸਿ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ**ਤਿ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ ਕਬਰਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। **ਪਸ੍ਸ ਯਾਵਞ੍ਚ ਤੇ**ਤਿ ਪਸ੍ਸ ਯਤ੍ਤਕਂ ਤਯਾ ਅਪਰਦ੍ਧਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਲਾਟੇ ਮਹਾਗਣ੍ਡਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਸਾਸਪਮਤ੍ਤਾਯ ਪੀਲ਼ਕਾਯ ਮਂ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਸੀਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ''ਅਦਿਟ੍ਠਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਯਂ ਵਰਾਕੋ, ਗਿਲਵਿਸੋ ਵਿਯ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਚਨਂ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ **ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕੁਠਾਰੀ**ਤਿ ਕੁਠਾਰਿਸਦਿਸਾ ਫਰੁਸਾ ਵਾਚਾ। **ਛਿਨ੍ਦਤੀ**ਤਿ ਕੁਸਲਮੂਲਸਙ੍ਖਾਤੇ ਮੂਲੇਯੇਵ ਨਿਕਨ੍ਤਤਿ। **ਨਿਨ੍ਦਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲਪੁਗ੍ਗਲਂ। **ਪਸਂਸਤੀ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥੇ ਸਮ੍ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਖੀਣਾਸਵੋਤਿ ਵਦਤਿ। **ਤਂ ਵਾ ਨਿਨ੍ਦਤਿ ਯੋ ਪਸਂਸਿਯੋ**ਤਿ , ਯੋ ਵਾ ਪਸਂਸਿਤਬ੍ਬੋ ਖੀਣਾਸਵੋ, ਤਂ ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋ ''ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਵਿਚਿਨਾਤਿ ਮੁਖੇਨ ਸੋ ਕਲਿ**ਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਤਂ ਅਪਰਾਧਂ ਮੁਖੇਨ ਵਿਚਿਨਾਤਿ ਨਾਮ। **ਕਲਿਨਾ ਤੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਅਪਰਾਧੇਨ ਸੁਖਂ ਨ ਵਿਨ੍ਦਤਿ। ਨਿਨ੍ਦਿਯਪਸਂਸਾਯ ਹਿ ਪਸਂਸਿਯਨਿਨ੍ਦਾਯ ਚ ਸਮਕੋਵ ਵਿਪਾਕੋ।

ਸਬ੍ਬਸ੍ਸਾਪਿ ਸਹਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਕੇਨਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੋ ਅਕ੍ਖੇਸੁ ਧਨਪਰਾਜਯੋ ਨਾਮ, ਅਯਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋ ਅਪਰਾਧੋ। **ਯੋ ਸੁਗਤੇਸੂ**ਤਿ ਯੋ ਪਨ ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤੇਸੁ ਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਦੁਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਅਯਂ ਚਿਤ੍ਤਪਦੋਸੋਵ ਤਤੋ ਕਲਿਤੋ ਮਹਨ੍ਤਤਰੋ ਕਲਿ।

ਇਦਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਤਰਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਗਣਨਾਯ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ। **ਛਤ੍ਤਿਂਸਤੀ**ਤਿ ਅਪਰਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਂਸਤਿ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਾਨਿ। **ਪਞ੍ਚ ਚਾ**ਤਿ ਅਬ੍ਬੁਦਗਣਨਾਯ ਪਞ੍ਚ ਅਬ੍ਬੁਦਾਨਿ। **ਯਮਰਿਯਗਰਹੀ**ਤਿ ਯਂ ਅਰਿਯੇ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਨਿਰਯਂ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਏਤ੍ਤਕਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਕੋਕਾਲਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੧. ਦਸਮੇ **ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ, ਕੋ ਅਯਂ ਕੋਕਾਲਿਕੋ, ਕਸ੍ਮਾ ਚ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ? ਅਯਂ ਕਿਰ ਕੋਕਾਲਿਕਰਟ੍ਠੇ ਕੋਕਾਲਿਕਨਗਰੇ ਕੋਕਾਲਿਕਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਾ ਕਾਰਾਪਿਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਪਟਿਵਸਤਿ ਚੂਲ਼ਕੋਕਾਲਿਕੋਤਿ ਨਾਮੇਨ, ਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਸ੍ਸੋ। ਸੋ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਕੋਕਾਲਿਕੋ ਨਾਮ। ਭਗਵਤਿ ਪਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨਾ ਉਪਕਟ੍ਠਾਯ ਵਸ੍ਸੂਪਨਾਯਿਕਾਯ ਵਿਵੇਕਾਵਾਸਂ ਵਸਿਤੁਕਾਮਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ

ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਤਸ੍ਮਿਂ ਜਨਪਦੇ ਤਂ ਨਗਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਨੇਸਂ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਵਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਤੇ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮੋਦਿਤ੍ਵਾ, ''ਆਵੁਸੋ, ਮਯਂ ਇਧ ਤੇਮਾਸਂ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਮਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰੋਚੇਹੀ''ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਸਿਂਸੁ। ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਵਾਰਣਾਦਿਵਸੇ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ, ''ਗਚ੍ਛਾਮ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਕੋਕਾਲਿਕਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਕੋਕਾਲਿਕੋ ''ਅਜ੍ਜੇਕਦਿਵਸਂ, ਆਵੁਸੋ, ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵੇ ਗਮਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਆਵੁਸੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸਮਾਨੇਪਿ ਨ ਜਾਨਾਥ, ਨ ਨੇ ਕੋਚਿ ਪਚ੍ਚਯੇਨਾਪਿ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤੀ''ਤਿ। ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ, ''ਕਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਨੋ ਨ ਆਰੋਚਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ਕਿਂ ਆਵੁਸੋ ਆਰੋਚਿਤੇਨ, ਕਿਂ ਨ ਪਸ੍ਸਥ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੇ, ਏਤੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾਤਿ। ਤੇ ਖਿਪ੍ਪਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਚੀਵਰਦੁਸ੍ਸਾਨਿ ਚ ਸਂਹਰਿਂਸੁ।

ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਪਰਮਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਪਯੁਤ੍ਤਵਾਚਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਲਾਭਂ ਨ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ , ਅਸਾਦਿਯਨ੍ਤਾ 'ਆਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਦੇਥਾ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਲਾਭਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਥੇਰਾ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ''ਇਮੇ ਪਚ੍ਚਯਾ ਨੇਵ ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਨ ਕੋਕਾਲਿਕਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਕੋਕਾਲਿਕੋ ''ਕਥਂ ਹਿ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ਆਘਾਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਤੇਪਿ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸਂ ਆਦਾਯ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਟ੍ਠੇ ਤਮੇਵ ਨਗਰਂ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿਂਸੁ। ਨਾਗਰਾ ਥੇਰੇ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਸਹ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦਾਨਂ ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਅਦਂਸੁ, ਥੇਰਾਨਞ੍ਚ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਉਪਨਾਮੇਸੁਂ। ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦਯਿਂਸੁ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਇਦਾਨਿ ਪਾਪਿਚ੍ਛਾ ਜਾਤਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਪਵਿਵਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਥੇਰੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ''ਆਵੁਸੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਵਿਯ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਮੂਲਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਨੇਸਂ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਰਮਾਨਰੂਪੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਯਮੇਵ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਇਮਿਨਾ ਚ ਕਾਰਣੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਭਗਵਾ ਤਂ ਤੁਰਿਤਤੁਰਿਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਾਸਿ – ''ਅਯਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤੁਕਾਮੋ ਆਗਤੋ''ਤਿ। ''ਸਕ੍ਕਾ ਨੁ ਖੋ ਪਟਿਸੇਧੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ, ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਟਿਸੇਧੇਤੁਂ, ਥੇਰੇਸੁ ਅਪਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ ਏਕਂਸੇਨ ਪਦੁਮਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਪਿ ਨਾਮ ਗਰਹਨ੍ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਨਿਸੇਧੇਤੀ''ਤਿ ਵਾਦਮੋਚਨਤ੍ਥਂ ਅਰਿਯੂਪਵਾਦਸ੍ਸ ਚ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **ਮਾ ਹੇ**ਵਨ੍ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਟਿਸੇਧੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਮਾ ਹੇ**ਵਨ੍ਤਿ ਮਾ ਏਵਂ ਅਭਣਿ। **ਸਦ੍ਧਾਯਿਕੋ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਾਯ ਆਕਰੋ ਪਸਾਦਾਵਹੋ ਸਦ੍ਧਾਤਬ੍ਬਵਚਨੋ ਵਾ। **ਪਚ੍ਚਯਿਕੋ**ਤਿ ਪਤ੍ਤਿਯਾਯਿਤਬ੍ਬਵਚਨੋ।

ਪਕ੍ਕਾਮੀਤਿ ਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵੇਨ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਓਕਾਸਕਤਂ ਹਿ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ, ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਠਾਤੁਂ ਨ ਅਦਾਸਿ। **ਅਚਿਰਪਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤੋ ਨ ਚਿਰੇਨੇਵ। **ਸਬ੍ਬੋ ਕਾਯੋ ਫੁਟੋ ਅਹੋਸੀ**ਤਿ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਓਕਾਸਂ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਗ੍ਗਤਾਹਿ ਪੀਲ਼ਕਾਹਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟਂ ਅਹੋਸਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤਥਾਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵੇ ਵਿਪਾਕਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰੇ ਵਿਜਹਿਤਮਤ੍ਤੇ ਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਅਚਿਰਪਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪੀਲ਼ਕਾ ਉਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। **ਕਲਾਯਮਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਚਣਕਮਤ੍ਤਿਯੋ। **ਬੇਲੁਵਸਲਾਟੁਕਮਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਤਰੁਣਬੇਲੁਵਮਤ੍ਤਿਯੋ। (**ਬਿਲ੍ਲਮਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਮਹਾਬੇਲੁਵਮਤ੍ਤਿਯੋ।) **ਪਭਿਜ੍ਜਿਂਸੂ**ਤਿ ਭਿਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਤਾਸੁ ਭਿਨ੍ਨਾਸੁ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਪਨਸਪਕ੍ਕਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਪਕ੍ਕੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਵਿਸਗਿਲਿਤੋ ਮਚ੍ਛੋ ਵਿਯ ਕਦਲਿਪਤ੍ਤੇਸੁ ਸਯਿ। ਅਥ ਧਮ੍ਮਸਵਨਤ੍ਥਂ ਆਗਤਾਗਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ''ਧਿ ਕੋਕਾਲਿਕ, ਧਿ ਕੋਕਾਲਿਕ, ਅਯੁਤ੍ਤਮਕਾਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋਯੇਵ ਮੁਖਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਨਯਬ੍ਯਸਨਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਧਿ-ਕਾਰਂ ਅਕਂਸੁ। ਆਰਕ੍ਖਕਦੇਵਤਾਨਂ ਆਕਾਸਦੇਵਤਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਉਪਾਯੇਨ ਯਾਵ ਅਕਨਿਟ੍ਠਭਵਨਾ ਏਕਧਿਕਾਰੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਓਵਾਦਂ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਕਾਲਮਕਾਸੀਤਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। **ਪਦੁਮਂ ਨਿਰਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕੋ ਪਦੁਮਨਿਰਯੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਵੀਚਿਮਹਾਨਿਰਯਸ੍ਮਿਯੇਵ ਪਨ ਪਦੁਮਗਣਨਾਯ ਪਚ੍ਚਿਤਬ੍ਬੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਵੀਸਤਿਖਾਰਿਕੋਤਿ ਮਾਗਧਕੇਨ ਪਤ੍ਥੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਤ੍ਥਾ ਕੋਸਲਰਟ੍ਠੇ ਏਕਪਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਪਤ੍ਥੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਤ੍ਥਾ ਆਲ੍ਹਕਂ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਆਲ੍ਹਕਾਨਿ ਦੋਣਂ, ਚਤੁਦੋਣਾ ਮਾਨਿਕਾ, ਚਤੁਮਾਨਿਕਾ ਖਾਰੀ, ਤਾਯ ਖਾਰਿਯਾ ਵੀਸਤਿਖਾਰਿਕੋ। **ਤਿਲਵਾਹੋ**ਤਿ ਮਾਗਧਕਾਨਂ ਸੁਖੁਮਤਿਲਾਨਂ ਤਿਲਸਕਟਂ। **ਅਬ੍ਬੁਦੋ ਨਿਰਯੋ**ਤਿ ਅਬ੍ਬੁਦੋ ਨਾਮ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕੋ ਨਿਰਯੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਵੀਚਿਮ੍ਹਿਯੇਵ ਪਨ ਅਬ੍ਬੁਦਗਣਨਾਯ ਪਚ੍ਚਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। **ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਾ**ਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਵਸ੍ਸਗਣਨਾਪਿ ਪਨੇਤ੍ਥ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ – ਯਥੇਵ ਹਿ ਸਤਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਕੋਟਿ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਸਤਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਪਕੋਟਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਸਤਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਪਕੋਟਿਯੋ ਕੋਟਿਪਕੋਟਿ ਨਾਮ, ਸਤਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਕੋਟਿਪਕੋਟਿਯੋ ਨਹੁਤਂ, ਸਤਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਨਹੁਤਾਨਿ ਨਿਨ੍ਨਹੁਤਂ, ਸਤਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਨਿਨ੍ਨਹੁਤਾਨਿ ਏਕਂ ਅਬ੍ਬੁਦਂ, ਤਤੋ ਵੀਸਤਿਗੁਣਂ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਂ। ਏਸੇਵ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਤਿ। ਦਸਮਂ।

ਪਠਮੋ ਵਗ੍ਗੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸਨਙ੍ਕੁਮਾਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੨. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਸਪ੍ਪਿਨੀਤੀਰੇ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਿਨੀਨਾਮਿਕਾਯ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ। **ਸਨਙ੍ਕੁਮਾਰੋ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਪਞ੍ਚਸਿਖਕੁਮਾਰਕਕਾਲੇ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਕੁਮਾਰਕਵਣ੍ਣੇਨੇਵ ਵਿਚਰਤਿ। ਤੇਨ ਨਂ ''ਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਪੋਰਾਣਕਤ੍ਤਾ ਪਨ ''ਸਨਙ੍ਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਜਨੇਤਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਜਨਿਤਸ੍ਮਿਂ, ਪਜਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੇ ਗੋਤ੍ਤਪਟਿਸਾਰਿਨੋ**ਤਿ ਯੇ ਜਨੇਤਸ੍ਮਿਂ ਗੋਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਰਨ੍ਤਿ ਤੇਸੁ ਲੋਕੇ ਗੋਤ੍ਤਪਟਿਸਾਰੀਸੁ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸੇਟ੍ਠੋ। **ਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਭਯਭੇਰਵਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਯੇਨ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੪ ਆਦਯੋ) ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਦੀਹਿ ਵਾ ਤੀਹਿ, ਅਮ੍ਬਟ੍ਠਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਯੇਨ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੭੮ ਆਦਯੋ) ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਂ ਮਨੋਮਯਿਦ੍ਧਿ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋਤਿ ਇਮਾਹਿ ਵਾ ਅਟ੍ਠਹਿ ਵਿਜ੍ਜਾਹਿ, ਸੀਲੇਸੁ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰਿਤਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗੋ ਸਤ੍ਤ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨਾਨੀਤਿ ਏਵਂ ਪਨ੍ਨਰਸਧਮ੍ਮਭੇਦੇਨ ਚਰਣੇਨ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਸੋ ਸੇਟ੍ਠੋ ਦੇਵਮਾਨੁਸੇ**ਤਿ ਸੋ ਖੀਣਾਸਵਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦੇਵੇਸੁ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਚ ਸੇਟ੍ਠੋ ਉਤ੍ਤਮੋਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ਦੇਵਦਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੩. ਦੁਤਿਯੇ **ਅਚਿਰਪਕ੍ਕਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਵੇਲ਼ੁਵਨਤੋ ਗਯਾਸੀਸਂ ਗਤੇ। **ਅਸ੍ਸਤਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਗਦ੍ਰਭਸ੍ਸ ਵਲ਼ਵਾਯ ਜਾਤਂ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਅਨ੍ਧਕਵਿਨ੍ਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੪. ਤਤਿਯੇ **ਅਨ੍ਧਕਵਿਨ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕਂ ਗਾਮਂ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ''ਸਤ੍ਥਾ ਇਦਾਨਿਪਿ ਵੀਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ ਪਧਾਨਮਨੁਯੁਞ੍ਜਤਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਵੀਰਿਯਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਗਾਥਂ ਵਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਪਨ੍ਤਾਨੀਤਿ ਜਨਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਨੁਪਚਾਰੇ ਠਿਤਾਨਿ। **ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਮੋਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਤਾਨਿ ਚ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਸੇਵਮਾਨੋ ਨ ਚੀਵਰਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੇਵੇਯ੍ਯ, ਅਥ ਖੋ ਦਸਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਮੋਕ੍ਖਤ੍ਥਾਯ ਚਰੇਯ੍ਯ। **ਸਙ੍ਘੇ ਵਸੇ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਰਤਿਂ

ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਦੀਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਂ ਗਦ੍ਰਭਪਿਟ੍ਠੇ ਰਜਂ ਵਿਯ ਉਪ੍ਪਤਨ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਚਰਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਸੇਯਜ। **ਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਤੋ ਸਤੀਮਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਚ ਵਸਨ੍ਤੋ ਸਗਾਵਚਣ੍ਡੋ ਗੋਣੋ ਵਿਯ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੋ ਅਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਅਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਤੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਪਰਾਯਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸੇਯਜ।

ਇਦਾਨਿ ਸਙ੍ਘੇ ਵਸਮਾਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵਤ੍ਤਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ **ਕੁਲਾਕੁਲ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਿਣ੍ਡਿਕਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥਾਯ ਚਰਮਾਨੋ। **ਸੇਵੇਥ ਪਨ੍ਤਾਨਿ ਸੇਨਾਸਨਾਨੀ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵਸਮਾਨੋਪਿ ਧੁਰਪਰਿਵੇਣੇ ਤਾਲਨਾਲ਼ਿਕੇਰਆਦੀਨਿ ਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਦਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਨ ਵਸੇਯਜ, ਚਿਤ੍ਤਕਲ੍ਲਤਂ ਪਨ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਹਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤੋਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਨ੍ਤਸੇਨਾਸਨੇ ਵਸੇਯਜਾਤਿ ਅਰਞ੍ਞਵਸ੍ਸੇਵ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤਿ। **ਭਯਾ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਭਯਤੋ। **ਅਭਯੇ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ। **ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸੇਯਜ।

ਯਤ੍ਥ ਭੇਰਵਾਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਭਯਜਨਕਾ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਾ ਸੀਹਬਜਗ੍ਘਾਦਯੋ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਖਾਣੁਵਲ੍ਲਿਆਦਯੋ ਬਹੂ ਅਤ੍ਥਿ। **ਸਰੀਸਪਾ**ਤਿ ਦੀਘਜਾਤਿਕਾਦਿਸਰੀਸਪਾ। **ਨਿਸੀਦਿ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਤਾਦਿਸੇ ਠਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। ਇਮਿਨਾ ਇਦਂ ਦੀਪੇਤਿ – ਭਗਵਾ ਯਥਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤਰਹਿ ਤਤ੍ਰਟ੍ਠਕਭੇਰਵਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਚੇਵ ਸਰੀਸਪੇ ਚ ਵਿਜ੍ਜੁਨਿਚ੍ਛਾਰਣਾਦੀਨਿ ਚ ਅਮਨਸਿਕਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਏਵਮੇਵਂ ਪਧਾਨਮਨੁਯੁਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੀਤਿ।

ਜਾਤੁ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਏਕਂਸੇਨ ਮਯਾ ਦਿਟ੍ਠਂ। **ਨ ਯਿਦਂ ਇਤਿਹੀਤਿਹ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਇਤਿਹ ਇਤਿਹਾਤਿ ਨ ਤਕ੍ਕਹੇਤੁ ਵਾ ਨਯਹੇਤੁ ਵਾ ਪਿਟਕਸਮ੍ਪਦਾਨੇਨ ਵਾ ਅਹਂ ਵਦਾਮਿ। **ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਾਯ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ। ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਹਿ ਇਧ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। **ਮਚ੍ਚੁਹਾਯਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਰਣਪਰਿਚ੍ਚਾਗਿਨਂ ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ।

ਦਸਾ ਚ ਦਸਧਾ ਦਸਾਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਦਸਾ**ਤਿ ਦਸੇਵ, **ਦਸਧਾ ਦਸਾ**ਤਿ ਸਤਂ, ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਦਸੁਤ੍ਤਰਂ ਸੇਖਸਤਂ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸੋਤਸਮਾਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਸੋਤਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨਾ। **ਅਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਾਮਿਨੋ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਮਤ੍ਤਮੇਤਂ, ਅਵਿਨਿਪਾਤਧਮ੍ਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਙ੍ਖਾਤੁਂ ਨੋਪਿ ਸਕ੍ਕੋਮੀ**ਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦਭਯੇਨ ਏਤ੍ਤਕਾ ਨਾਮ ਪੁਞ੍ਞਭਾਗਿਨੋ ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਗਣੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀਤਿ ਬਹੁਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਵਮਾਹ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਅਰੁਣਵਤੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੫. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਅਭਿਭੂਸਮ੍ਭਵ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਭੂ ਚ ਸਮ੍ਭਵੋ ਚ। ਤੇਸੁ ਅਭਿਭੂਥੇਰੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਅਗ੍ਗੋ, ਸਮ੍ਭਵਤ੍ਥੇਰੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਵਿਯ ਸਮਾਧਿਨਾ ਅਗ੍ਗੋ। **ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਵਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ, ਲਾਮਕਤੋ ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ। **ਖਿਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ, ਕਿਨ੍ਨਾਮੇਤਂ ਕਿਨ੍ਨਾਮੇਤਨ੍ਤਿ? ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰਯਨ੍ਤਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਹੇਟ੍ਠਿਮੇਨ ਉਪਡ੍ਢਕਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਨਾਭਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹੇਟ੍ਠਿਮਕਾਯੇਨ। ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਆਗਤਂ। ਥੇਰੋ ਪਨ ''ਪਕਤਿਵਣ੍ਣਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਨਾਗਵਣ੍ਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਸੁਪਣ੍ਣਵਣ੍ਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੩.੧੩) ਨਯੇਨ ਆਗਤਂ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰਂ ਇਦ੍ਧਿਵਿਕੁਬ੍ਬਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। **ਇਮਾ ਗਾਥਾਯੋ ਅਭਾਸੀ**ਤਿ ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਥਂ ਦੇਸਿਤਾ ਨੁ ਖੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਿਯਾ ਅਸ੍ਸ ਮਨਾਪਾ''ਤਿ। ਤਤੋ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ – ''ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪਾਸਣ੍ਡਾ ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮਯੇ ਪੁਰਿਸਕਾਰਂ ਵਣ੍ਣਯਨ੍ਤਿ, ਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਵਾਦੀ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਵੀਰਿਯਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਂ ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਿਯਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਨਾਪਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤੀਸੁ ਪਿਟਕੇਸੁ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਆਰਮ੍ਭਥਾ**ਤਿ ਆਰਮ੍ਭਵੀਰਿਯਂ ਕਰੋਥ। **ਨਿਕ੍ਕਮਥਾ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਕਮਵੀਰਿਯਂ ਕਰੋਥ। **ਯੁਞ੍ਜਥਾ**ਤਿ ਪਯੋਗਂ ਕਰੋਥ ਪਰਕ੍ਕਮਥ। **ਮਚ੍ਚੁਨੋ ਸੇਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਚੁਨੋ ਸੇਨਾ ਨਾਮ ਕਿਲੇਸਸੇਨਾ, ਤਂ ਧੁਨਾਥ। **ਜਾਤਿਸਂਸਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਞ੍ਚ ਸਂਸਾਰਞ੍ਚ, ਜਾਤਿਸਙ੍ਖਾਤਂ ਵਾ

ਸਂਸਾਰਂ। **ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਕਿਂ ਪਨ ਕਤ੍ਵਾ ਥੇਰੋ ਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸੀਤਿ? ਨੀਲਕਸਿਣਂ ਤਾਵ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਆਲੋਕਟ੍ਠਾਨੇ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਫਰਿ, ਓਦਾਤਕਸਿਣਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਧਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਓਭਾਸਂ। ਤਤੋ ''ਕਿਮਿਦਂ ਅਨ੍ਧਕਾਰ''ਨ੍ਤਿ? ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਆਭੋਗੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਆਲੋਕਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਆਲੋਕਟ੍ਠਾਨੇ ਆਲੋਕਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ''ਕਿਂ ਆਲੋਕੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ? ਵਿਚਿਨਨ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਅਥ ਤੇਸਂ ਥੇਰੋਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾਨਂ ਇਮਾ ਗਾਥਾਯੋ ਅਭਾਸਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਓਸਟਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਿਂਸੁ। ਅਤ੍ਤੋਪਿ ਨੇਸਂ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੬. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਉਪਵਤ੍ਤਨੇ ਮਲ੍ਲਾਨਂ ਸਾਲਵਨੇ**ਤਿ ਯਥੇਵ ਹਿ ਕਦਮ੍ਬਨਦੀਤੀਰਤੋ ਰਾਜਮਾਤੁਵਿਹਾਰਦ੍ਵਾਰੇਨ ਥੂਪਾਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਹਿਰਞ੍ਞਵਤਿਕਾਯ ਨਾਮ ਨਦਿਯਾ ਪਾਰਿਮਤੀਰਤੋ ਸਾਲਵਨਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ। ਯਥਾ ਅਨੁਰਾਧਪੁਰਸ੍ਸ ਥੂਪਾਰਾਮੋ, ਏਵਂ ਤਂ ਕੁਸਿਨਾਰਾਯ ਹੋਤਿ। ਯਥਾ ਥੂਪਾਰਾਮਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਨਮਗ੍ਗੋ ਪਾਚੀਨਮੁਖੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਤਿ, ਏਵਂ ਉਯ੍ਯਾਨਤੋ ਸਾਲਪਨ੍ਤਿ ਪਾਚੀਨਮੁਖਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ''ਉਪਵਤ੍ਤਨ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪਵਤ੍ਤਨੇ ਮਲ੍ਲਾਨਂ ਸਾਲਵਨੇ। **ਅਨ੍ਤਰੇਨ ਯਮਕਸਾਲਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮੂਲਕ੍ਖਨ੍ਧਵਿਟਪਪਤ੍ਤੇਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਂਸਿਬ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸਾਲਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਿਕਾਯ। **ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਸਮ੍ਪਾਦੇਥਾ**ਤਿ ਸਤਿਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸੇਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦਯਥ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਯਥਾ ਨਾਮ ਮਰਣਮਞ੍ਚੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਮਹਦ੍ਧਨੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਧਨਸਾਰਂ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵਂ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਮਞ੍ਚੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਪਞ੍ਚਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਓਵਾਦਂ ਸਬ੍ਬਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਪ੍ਪਮਾਦਪਦੇਯੇਵ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਭਾਸਿ। **ਅਯਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਵਾਚਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਾਨਂ ਵਚਨਂ।

ਇਤੋ ਪਰਂ ਯਂ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ, **ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪਠਮਂ ਝਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਸਞ੍ਞਾਵੇਦਯਿਤਨਿਰੋਧਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੇ ਭਗਵਤਿ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸਾਨਂ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਵਿਰਵਿਂਸੁ, ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋਪਿ – ''ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਥੇਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਥੇਰੋ ''ਨ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਅਪਿਚ ਸਞ੍ਞਾਵੇਦਯਿਤਨਿਰੋਧਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਆਹ। ਕਥਂ ਪਨ ਸੋ ਅਞ੍ਞਾਸਿ? ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਤਂ ਤਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਯਾਵ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਵੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਾਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ''ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਾ ਨਿਰੋਧਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ, ਅਨ੍ਤੋਨਿਰੋਧੇ ਚ ਕਾਲਂਕਿਰਿਯਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਸਞ੍ਞਾਵੇਦਯਿਤਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਭਗਵਾ ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਠਾਨੇਸੁ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ, ਤੇਰਸਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ... ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ... ਪਨ੍ਨਰਸਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ। ਕਥਂ? ਦਸਸੁ ਅਸੁਭੇਸੁ ਦ੍ਵਤ੍ତਿਂਸਾਕਾਰੇ ਅਟ੍ਠਸੁ ਕਸਿਣੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਾਕਰੁਣਾਮੁਦਿਤੇਸੁ ਆਨਾਪਾਨੇ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾਕਾਸੇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਤਾਵ ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਠਾਨੇਸੁ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਾਕਾਰਞ੍ਚ ਦਸ ਚ ਅਸੁਭਾਨਿ ਸੇਸੇਸੁ ਤੇਰਸਸੁ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ... ਤੇਸੁਯੇਵ ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ। ਅਟ੍ਠਸੁ ਪਨ ਕਸਿਣੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਆਨਾਪਾਨੇ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾਕਾਸੇ ਚਤੂਸੁ ਅਰੂਪੇਸੂਤਿ ਇਮੇਸੁ ਪਨ੍ਨਰਸਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਚ ਸਙ੍ਖੇਪਕਥਾਵ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਪੁਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਪਨ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾਮਿ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਦੇਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਞਾਤਿਜਨਂ ਆਲਿਙ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠੋ।

ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਭਗਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚ ਝਾਨਸਮਨਨ੍ਤਰਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਸਮਨਨ੍ਤਰਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਨਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਭਵਙ੍ਗਂ ਓਤਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਂ **ਝਾਨਸਮਨਨ੍ਤਰਂ** ਨਾਮ, ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਾ

ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਭਵਙ੍ਗਂ ਓਤਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਂ **ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਸਮਨਨ੍ਤਰਂ** ਨਾਮ। ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇਪਿ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਨੇਵ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਬ੍ਯਾਕਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੇਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਯੇ ਹਿ ਕੇਚਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਵਾ ਅਰਿਯਸਾਵਕਾ ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕੁਨ੍ਥਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਂ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬੇ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਅਬ੍ਯਾਕਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੇਨ ਕਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ।

ਭੂਤਾਤਿ ਸਤ੍ਤਾ। **ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ**ਤਿ ਪਟਿਭਾਗਪੁਗ੍ਗਲਵਿਰਹਿਤੋ। **ਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਦਸਵਿਧਂ ਞਾਣਬਲਂ ਪਤ੍ਤੋ। **ਉਪ੍ਪਾਦਵਯਧਮ੍ਮਿਨੋ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਾਦਵਯਸਭਾਵਾ। **ਤੇਸਂ ਵੂਪਸਮੋ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮੋ। **ਸੁਖੋ**ਤਿ ਅਸਙ੍ਖਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ ਸੁਖਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਦਾਸੀ**ਤਿ ''ਸਹ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾ ਮਹਾਭੂਮਿਚਾਲੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਮਹਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨੇ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੨੦) ਵੁਤ੍ਤਂ ਭੂਮਿਚਾਲਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। ਸੋ ਹਿ ਲੋਮਹਂਸਨਕੋ ਚ ਭਿਂਸਨਕੋ ਚ ਆਸਿ। **ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਵਰੂਪੇਤੇ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਵਰਗੁਣੂਪੇਤੇ। **ਨਾਹੁ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸੋ**ਤਿ ਨ ਜਾਤੋ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸੋ। **ਅਨੇਜੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਏਜਾਯ ਅਭਾਵੇਨ ਅਨੇਜੋ। **ਸਨ੍ਤਿਮਾਰਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਨ੍ਧਾਯ। **ਚਕ੍ਖੁਮਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ। **ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ। **ਅਸਲ੍ਲੀਨੇਨਾ**ਤਿ ਅਨਲ੍ਲੀਨੇਨ ਅਸਙ੍ਕੁਟਿਤੇਨ ਸੁਵਿਕਸਿਤੇਨੇਵ ਚਿਤ੍ਤੇਨ। **ਵੇਦਨਂ ਅਜ੍ਝਵਾਸਯੀ**ਤਿ ਵੇਦਨਂ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ, ਨ ਵੇਦਨਾਨੁਵਤ੍ਤੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। **ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਨਾਵਰਣਵਿਮੋਕ੍ਖੋ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਭਾਵੂਪਗਮੋ ਪਜ੍ਜੋਤਨਿਬ੍ਬਾਨਸਦਿਸੋ ਜਾਤੋਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

ਦੁਤਿਯੋ ਵਗ੍ਗੋ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਬ੍ਰਹ੍ਮਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸੰਯੁਤ੍ਤੰ

੧. ਅਰਹਨ੍ਤਵਗ੍ਗੋ

੧. ਧਨਞ੍ਜਾਨੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੭. ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸੰਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਧਨਞ੍ਜਾਨੀ**ਤਿ ਧਨਞ੍ਜਾਨਿਗੋਤ੍ਤਾ। ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਗੋਤ੍ਤਾ ਕਿਰੇਸਾ। ਸੇਸਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਕਿਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਮੁਖਤੋ ਜਾਤਾ, ਧਨਞ੍ਜਾਨਿਗੋਤ੍ਤਾ ਮਤ੍ਥਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾਤਿ ਤੇਸਂ ਲਦ੍ਧਿ। **ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਉਦਾਨੇਸਿ? ਸੋ ਕਿਰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮੋ ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਕਣ੍ਣੇ ਪਿਦਹਤਿ, ਖਦ੍ਧੋ ਖਦਿਰਖਾਣੁਸਦਿਸੋ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਪਨ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਅਪ੍ਪੋਦਕਂ ਪਾਯਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਾਨਾਰਸਭੋਜਨਂ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦਾਨਦਿਵਸੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਤਸ੍ਸ ਵਸਵਤ੍ਤਿਤਾਯ ਪਹੀਨਮਚ੍ਛੇਰਤਾਯ ਚ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਰਿਵਿਸਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਪਨ ਦਾਨਦਿਵਸੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਾਤੋਵ ਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸਮ੍ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਆਹ – ''ਸ੍ਵੇ ਭੋਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਮਯਾ ਕਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਤਿ? ਤਯਾ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਪਚਨਪਰਿਵੇਸਨਂ ਅਞ੍ਞੇ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਠਿਤਾਪਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਪਿ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾਪਿ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤ੍ਵਾਪਿ ''ਨਮੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਮੁਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਸਮਣਕਸ੍ਸ ਨਮਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰੋਸਿ, ਤਂ ਸ੍ਵੇ ਏਕਦਿਵਸਮਤ੍ਤਂ ਮਾ ਅਕਾਸਿ। ਤਂ ਹਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਾ ਮਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਭਿਨ੍ਦਸੀਤਿ। ਤ੍ਵਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਵਾ ਭਿਜ੍ਜ ਦੇਵੇਹਿ ਵਾ, ਅਹਂ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਸਣ੍ਠਾਤੁਨ੍ਤਿ। ਭੋਤਿ ਕੁਲਸਤਿਕੇ ਗਾਮੇ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰਮ੍ਪਿ ਤਾਵ ਪਿਦਹਿਤੁਂ ਵਾਯਮਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਦ੍ਵੀਹਙ੍ਗੁਲੇਹਿ ਪਿਦਹਿਤਬ੍ਬਂ ਮੁਖਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਭੋਜਨਕਾਲਮਤ੍ਤਂ ਪਿਦਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਸੀਤਿ। ਏਵਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾਪਿ ਸੋ ਨਿਵਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਠਪਿਤਂ ਮਣ੍ਡਲਗ੍ਗਖਗ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ – ''ਭੋਤਿ ਸਚੇ ਸ੍ਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਤਂ ਮੁਣ੍ਡਸਮਣਕਂ ਨਮਸ੍ਸਸਿ, ਇਮਿਨਾ ਤਂ ਖਗ੍ਗੇਨ ਪਾਦਤਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਕੇਸਮਤ੍ਥਕਾ ਕਲੀਰਂ ਵਿਯ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਰਾਸਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿ –

''ਇਮਿਨਾ ਮਣ੍ਡਲਗ੍ਗੇਨ, ਪਾਦਤੋ ਯਾਵ ਮਤ੍ਥਕਾ।
ਕਲੀਰਮਿਵ ਛੇਜ੍ਜਾਮਿ, ਯਦਿ ਮਿਚ੍ਛਂ ਨ ਕਾਹਸਿ॥

''ਸਚੇ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਭਣਸਿ, ਸਚੇ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਭਾਸਸਿ।
ਸਚੇ ਸਙ੍ਘੋਤਿ ਕਿਤ੍ਤੇਸਿ, ਜੀਵਨ੍ਤੀ ਮੇ ਨਿਵੇਸਨੇ''ਤਿ॥

ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾ ਪਨ ਪਥਵੀ ਵਿਯ ਦੁਪ੍ਪਕਮ੍ਪਾ, ਸਿਨੇਰੁ ਵਿਯ ਦੁਪ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਯਾ। ਸਾ ਤੇਨ ਨਂ ਏਵਮਾਹ –

''ਸਚੇ ਮੇ ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾਨਿ, ਕਾਮਂ ਛੇਜ੍ਜਸਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ।
ਨੇਵਾਹਂ ਵਿਰਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸਾਸਨਾ॥

''ਨਾਹਂ ਓਕ੍ਕਾ ਵਰਧਰਾ, ਸਕ੍ਕਾ ਰੋਧਯਿਤੁਂ ਜਿਨਾ।
ਧੀਤਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਛਿਨ੍ਦ ਵਾ ਮਂ ਵਧਸ੍ਸੁ ਵਾ''ਤਿ॥

ਏਵਂ ਧਨਞ੍ਜਾਨਿਗਜ੍ਜਿਤਂ ਨਾਮ ਗਜ੍ਜਨ੍ਤੀ ਪਞ੍ਚ ਗਾਥਾਸਤਾਨਿ ਅਭਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਪਰਾਮਸਿਤੁਂ ਵਾ ਪਹਰਿਤੁਂ ਵਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ''ਭੋਤਿ ਯਂ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗਂ ਸਯਨੇ ਖਿਪਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਗੇਹਂ ਹਰਿਤੁਪਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ

ਲਾਜਾਪੁਣ੍ਣਘਟਮਾਲਾਗਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਤਾਨੰ ਨਵਸਪ੍ਪਿਸਕ੍ਖਰਮਧੁਯੁਤ੍ਤੰ ਅਪ੍ਪੋਦਕਪਾਯਾਸੰ ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲੰ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀਪਿ ਪਾਤੋਵ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਸਯੰ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕੰ ਅਹਤਵਤ੍ਥੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤਗ੍ਘਨਕੰ ਏਕੰਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਸੁਵਣ੍ਣਕਟਚ੍ਛੁੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪਰਿਵਿਸਮਾਨਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਪਨ੍ਤਿਯੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੰ ਉਪਸੰਹਰਨ੍ਤੀ ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡੇ ਪਕ੍ਖਲਿ। ਪਕ੍ਖਲਨਘਟ੍ਟਨਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦਸਬਲੰ ਸਰਿ। ਸਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਪਨ ਪਾਯਾਸਪਾਤਿੰ ਅਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਣਿਕੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਤਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਸਿਰਸਿ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਵੇਲੁਵਨੰ, ਤੇਨਞ੍ਜਲਿੰ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸਮਯੇ ਤੇਸੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਕੇਚਿ ਭੁਤ੍ਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕੇਚਿ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨਾ, ਕੇਚਿ ਹਤ੍ਥੇ ਓਤਾਰਿਤਮਤ੍ਤਾ, ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਭੋਜਨੰ ਪੁਰਤੋ ਠਪਿਤਮਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਤੰ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਸਿਨੇਰੁਮਤ੍ਤੇਨ ਮੁਗ੍ਗਰੇਨ ਸੀਸੇ ਪਹਟਾ ਵਿਯ ਕਣ੍ਣੇਸੁ ਸੂਲੇਨ ਵਿਦ੍ਧਾ ਵਿਯ ਦੁਕ੍ਖਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਪਟਿਸੰਵੇਦਿਯਮਾਨਾ ''ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਲਦ੍ਧਿਕੇਨ ਮਯੰ ਘਰੰ ਪਵੇਸਿਤਾ''ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਪਿਣ੍ਡੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇਨ ਗਹਿਤੰ ਨਿਟ੍ਠੁਭਿਤ੍ਵਾ ਧਨੁੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਾਕਾ ਵਿਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਅਕ੍ਕੋਸਮਾਨਾ ਦਿਸਾਵਿਦਿਸਾ ਪਕ੍ਕਮਿੰਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਏਵੰ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਸੀਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ, ''ਇਦਮੇਵ ਭਯੰ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਮਯੰ ਹਿਯ੍ਯੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭੋਤਿੰ ਯਾਚਨ੍ਤਾ ਨ ਲਭਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ, ਏਤੰ ''ਏਵਮੇਵੰ ਪਨਾ''ਤਿਆਦਿਵਚਨੰ ਅਵੋਚ।

ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ''ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਗਾਮਨਿਗਮਰਟ੍ਠਪੂਜਿਤੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੰ ਵਾ ਤੰ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਤੁੰ, ਏਕਮੇਵ ਨੰ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਵ **"ਕਿੰਸੁ ਛੇਤ੍ਵਾ"**ਤਿ ਗਾਥੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ – ''ਸਚੇ 'ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਨਾਮ ਵਧੰ ਰੋਚੇਮੀ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਤਿ, ਅਥ ਨੰ 'ਯੇ ਤੁਯ੍ਹੰ ਨ ਰੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮੋਸਿ, ਲੋਕਵਧਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਕਿੰ ਤੁਯ੍ਹੰ ਸਮਣਭਾਵੇਨਾ'ਤਿ? ਨਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ 'ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਧੰ ਰੋਚੇਮੀ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਤਿ, ਅਥ ਨੰ 'ਤ੍ਵੰ ਰਾਗਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਵਧੰ ਨ ਇਚ੍ਛਸਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਸਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਹਿਣ੍ਡਸੀ'ਤਿ? ਨਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ। ਇਤਿ ਇਮੰ ਉਭਤੋਕੋਟਿਕੰ ਪਞ੍ਹੰ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਨੇਵ ਗਿਲਿਤੁੰ ਨ ਉਗ੍ਗਿਲਿਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਸਮ੍ਮੋਦੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤਤਾਯ ਕੁਦ੍ਧਭਾਵੰ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਕਥੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਮੋਦਿ। ਪਞ੍ਹੋ ਦੇਵਤਾਸੰਯੁਤ੍ਤੇ ਕਥਿਤੋ। ਸੇਸਮ੍ਪਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵਾਤਿ। ਪਠਮੰ।

੨. ਅਕ੍ਕੋਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੮. ਦੁਤਿਯੇ **ਅਕ੍ਕੋਸਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ**ਤਿ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਵ ਸੋ, ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਪਨ ਗਾਥਾ ਸਤੇਹਿ ਤਥਾਗਤੰ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੋ ਆਗਤੋਤਿ। ''ਅਕ੍ਕੋਸਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਨਾਮੰ ਗਹਿਤੰ। **ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ**ਤਿ ''ਸਮਣੇਨ ਗੋਤਮੇਨ ਮਯ੍ਹੰ ਜੇਟ੍ਠਕਭਾਤਰੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤੇਨ ਜਾਨਿ ਕਤਾ, ਪਕ੍ਖੋ ਭਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਕੋਧੇਨ ਕੁਪਿਤੋ ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਚ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਕ੍ਕੋਸਤੀ**ਤਿ ''ਚੋਰੋਸਿ, ਬਾਲੋਸਿ, ਮੂਲ੍ਹੋਸਿ, ਥੇਨੋਸਿ, ਓਟ੍ਠੋਸਿ, ਮੇਣ੍ਡੋਸਿ, ਗੋਣੋਸਿ, ਗਦ੍ਰਭੋਸਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋਸਿ, ਨੇਰਯਿਕੋਸੀ''ਤਿ ਦਸਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ। **ਪਰਿਭਾਸਤੀ**ਤਿ ''ਹੋਤੁ ਮੁਣ੍ਡਕਸਮਣਕ, 'ਅਦਣ੍ਡੋ ਅਹ'ਨ੍ਤਿ ਕਰੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਰਾਜਕੁਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡੰ ਆਰੋਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭਾਸਤਿ ਨਾਮ।

ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਤੀਤਿ ਏਕਤੋ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। **ਵੀਤਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਕਤਸ੍ਸ ਪਟਿਕਾਰੰ ਕਰੋਤਿ। **ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਖੋ, ਗੋਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ? ''ਤਵੇਵੇਤੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤਵੇਵੇਤੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ ਕਿਰਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ। ''ਇਸਯੋ ਨਾਮ ਕੁਪਿਤਾ ਸਪਨ੍ਤੰ ਦੇਨ੍ਤਿ ਕਿਸਵਚ੍ਛਾਦਯੋ ਵਿਯਾ''ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਵਵਸੇਨ ''ਸਪਤਿ ਮੰ ਮਞ੍ਞੇ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ''ਤਿ ਭਯੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ।

ਦਨ੍ਤੁਸ੍ਸਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਸ੍ਸ। **ਤਾਦਿਨੋ**ਤਿ ਤਾਦਿਲਕ੍ਖਣੰ ਪਤ੍ਤੁਸ੍ਸ। **ਤਸ੍ਸੇਵ ਤੇਨ ਪਾਪਿਯੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਤੇਨ ਕੋਧੇਨ ਪਾਪੰ ਹੋਤਿ। **ਸਤੋ ਉਪਸਮ੍ਮਤੀ**ਤਿ ਸਤਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਧਿਵਾਸੇਤਿ। **ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਤਿਕਿਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਤਿਕਿਚ੍ਛਨ੍ਤੰ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਤੋ ਉਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਉਭਿਨ੍ਨਮਤ੍ਥੰ ਚਰਤਿ ਤਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਸਾਧੇਤਿ, ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਜਨਾ ਬਾਲੋਤਿ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। ਕੀਦਿਸਾ ਜਨਾ? **ਯੇ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦਾ। ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਾ। **ਅਕੋਵਿਦਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਧਮ੍ਮੇ ਅਕੁਸਲਾ ਅਨ੍ਧਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ। ਦੁਤਿਯੰ।

੩. ਅਸੁਰਿਨ੍ਦਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੮੯. ਤਤਿਯੇ **ਅਸੁਰਿਨ੍ਦਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ**ਤਿ ਅਕ੍ਕੋਸਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠੋ। **ਕੁਪਿਤੋ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਕਾਰਣੇਨ ਕੁਦ੍ਧੋ। **ਜਯਞ੍ਚੇਵਸ੍ਸ ਤੰ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਸ੍ਸੇਵ ਤੰ ਜਯੰ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਜਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । ਕਤਮਸ੍ਸਾਤਿ? ਯਾ ਤਿਤਿਕ੍ਖਾ ਵਿਜਾਨਤੋ ਅਧਿਵਾਸਨਾਯ ਗੁਣੰ ਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਤਿਕ੍ਖਾ ਅਧਿਵਾਸਨਾ, ਅਯੰ ਤਸ੍ਸ ਵਿਜਾਨਤੋਵ ਜਯੋ। ਬਾਲੋ ਪਨ ਫਰੁਸੰ ਭਣਨ੍ਤੋ ''ਮਯ੍ਹੰ ਜਯੋ''ਤਿ ਕੇਵਲੰ ਜਯੰ ਮਞ੍ਞਤਿ। ਤਤਿਯੰ।

੪. ਬਿਲਙ੍ਗਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੦. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਬਿਲਙ੍ਗਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ**ਤਿ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਵ ਸੋ, ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੰ ਪਨ ਸੁਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸਮ੍ਭਾਰਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਕਞ੍ਜਿਕੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਾਪੇਨ੍ਤੋ ਬਹੁਧਨੰ ਸਙ੍ਖਰੀਤਿ ''ਬਿਲਙ੍ਗਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਨਾਮੰ ਗਹਿਤੰ। **ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ**ਤਿ ''ਤਯੋ ਮੇ ਜੇਟ੍ਠਕਭਾਤਰੋ ਇਮਿਨਾ ਪਬ੍ਬਾਜਿਤਾ''ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਕੁਦ੍ਧੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਗਾਥਾ ਪਨ ਦੇਵਤਾਸੰਯੁਤ੍ਤੇ ਕਥਿਤਾਵ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ।

੫. ਅਹਿੰਸਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੧. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਹਿੰਸਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ**ਤਿ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਵੇਸ, ਅਹਿੰਸਕਪਞ੍ਹੰ ਪਨ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਤੇਨਸ੍ਸੇਤੰ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਨਾਮੰ ਗਹਿਤੰ। ਨਾਮੇਨ ਵਾ ਏਸ ਅਹਿੰਸਕੋ, ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ। **ਅਹਿੰਸਕਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਿੰਸਕੋ ਅਹੰ, ਇਤਿ ਮੇ ਭਵੰ ਗੋਤਮੋ ਜਾਨਾਤੂਤਿ ਆਹ। **ਤਥਾ ਚਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਥਾ ਚੇ ਅਸ੍ਸ, ਭਵੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਹਿੰਸਤੀ**ਤਿ ਨ ਵਿਹੇਠੇਤਿ ਨ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਤਿ। ਪਞ੍ਚਮੰ।

੬. ਜਟਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੨. ਛਟ੍ਠੇ **ਜਟਾਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ**ਤਿ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਵੇਸ, ਜਟਾਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਪਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੇਸੰ ਦੇਵਤਾਸੰਯੁਤ੍ਤੇ ਕਥਿਤਮੇਵ। ਛਟ੍ਠੰ।

੭. ਸੁਦ੍ਧਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੩. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸੁਦ੍ਧਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ**ਤਿ ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਵ, ਸੁਦ੍ਧਿਕਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਪਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਸੀਲਵਾਪਿ ਤਪੋਕਰ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਪਿ ਤਪੋਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ। **ਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਵਿਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਤਯੋ ਵੇਦਾ। **ਚਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਗੋਤ੍ਤਚਰਣੰ। **ਸੋ ਸੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਾ ਇਤਰਾ ਪਜਾ**ਤਿ ਸੋ ਤੇਵਿਜ੍ਜੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੁਜ੍ਝਤਿ, ਅਯੰ ਪਨ ਅਞ੍ਞਾ ਨਾਮਿਕਾ ਪਜਾ ਨ ਸੁਜ੍ਝਤੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਪਲਪੰ ਜਪ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਪਲਪੰ ਜਪ੍ਪਨ੍ਤੋ, ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਵ ਸੁਜ੍ਝਤੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਵਚਨਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਭਣਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨ੍ਤੋਕਸਮ੍ਬੂ**ਤਿ ਅਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਪੂਤਿਸਭਾਵੇਨ ਪੂਤਿਕੋ। **ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਕਿਲਿਟ੍ਠੇਹਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਾਦੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਸਤ੍ਤਮੰ।

੮. ਅਗ੍ਗਿਕਸੁਤ੍ਤੵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੪. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਅਗ੍ਗਿਕਭਾਰਦ੍ੵਾਜੋ**ਤਿ ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਾਰਦ੍ੵਾਜੋੵ, ਅਗ੍ਗਿ ਪਰਿਚਰਣੵਸੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਏਤਂ ਨਾਮਂ ਗਹਿਤਂ। **ਸਨ੍ਨਿਹਿਤੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਸਂਯੋਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। **ਅਟ੍ਠਾਸੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਾਸਿ? ਭਗੵਾ ਕਿਰ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ੵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਏੵਰੂਪਂ ਅਗ੍ਗਪਾਯਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ੵਾ 'ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਭੋਜੇਮੀ'ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਝਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਫਲਂ ਕਰੋਤਿ ਅਪਾਯਮਗ੍ਗਂ ਓਕ੍ਕਮਤਿ, ਇਮਂ ਲਦ੍ਧਿਂ ਅੵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਪਾਯਪੂਰਕੋੵ ਭੵਿਸ੍ਸਤਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ੵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ੵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਗ੍ਗੇ ਚੇੵ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚ ਫਲਾਨਿ ਦੇਮੀ''ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੇ ਰਾਜਗਹਂ ਪੵਿਸਿਤ੍ੵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤੀਹਿ ੵਿਜ੍ਜਾਹੀਤਿ ਤੀਹਿ ੵੇਦੇਹਿ। **ਜਾਤਿਮਾ**ਤਿ ਯਾੵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਪਿਤਾਮਹਯੁਗਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਸੁਤੵਾ ਬਹੂ**ਤਿ ਬਹੁ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇ ਗਨ੍ਥੇ ਸੁਤੵਾ। **ਸੋਮਂ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸੋ ਤੇੵਿਜ੍ਜੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਂ ਪਾਯਾਸਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨੇਸ ਪਾਯਾਸੋ ਅਯੁਤ੍ਤੋਤਿ ੵਦਤਿ।

ੵੇਦੀਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿੵਾਸਞਾਣੇਨ ਜਾਨਿ ਪਟਿੵਿਜ੍ਝਿ। **ਸਗ੍ਗਾਪਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਸਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਅਪਾਯਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਤਿ। **ਜਾਤਿਕ੍ਖਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ। **ਅਭਿਞ੍ਞਾੵੋਸਿਤੋ**ਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ੵਾ ੵੋਸਿਤੵੋਸਾਨੋ। **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭ**ੵਨ੍ਤਿ ਅੵੀਚਿਤੋ ਯਾੵ ਭੵਗ੍ਗਾ ਭੋਤਾ ਗੋਤਮੇਨ ਸਦਿਸੋ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਖੀਣਾਸੵਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਭੵਂਯੇੵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਤਿ।

ਏੵਞ੍ਚ ਪਨ ੵਤ੍ੵਾ ਸੁੵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਪੂਰੇਤ੍ੵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਯਾਸਂ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦੀਪੇਤ੍ੵਾ ਭੋਜਨਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ **ਗਾਥਾਭਿਗੀਤਂ ਮੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਗਾਥਾਭਿਗੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾਹਿ ਅਭਿਗੀਤਂ। **ਅਭੋਜਨੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ । ਇਦਂ ੵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਤ੍ੵਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਮਯ੍ਹਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰੵਤ੍ਤੇਨ ਠਿਤਸ੍ਸ ਕਟਚ੍ਛੁਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਦਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮਯਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਕਿਲਞ੍ਜਮ੍ਹਿ ਤਿਲੇ ੵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ੍ਤੇਨ ੵਿਯ ਸਬ੍ਬੇ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਾ ਪਕਾਸਿਤਾ, ਇਤਿ ਗਾਯਨੇਨ ਗਾਯਿਤ੍ੵਾ ਲਦ੍ਧਂ ੵਿਯ ਇਦਂ ਭੋਜਨਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਂ ਗਾਥਾਭਿਗੀਤਂ ਮੇ ਅਭੋਜਨੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। **ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਤਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਨੇਸ ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਤ੍ਥਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਂ ''ਏੵਰੂਪਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਸੁਧਾਭੋਜਨਮ੍ਪਿ **ਗਾਥਾਭਿਗੀਤਂ ਪਨੁਦਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ,** ਗਾਥਾਹਿ ਗਾਯਿਤ੍ੵਾ ਲਦ੍ਧਂ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨੀਹਰਨ੍ਤਿਯੇੵ। **ਧਮ੍ਮੇ ਸਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ੵੁਤ੍ਤਿਰੇਸਾ**ਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਧਮ੍ਮੇ ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ੵਾ ਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਜੀੵਿਤਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਾਨਂ ਏਸਾ ੵੁਤ੍ਤਿ ਅਯਂ ਆਜੀੵੋ – ਏੵਰੂਪਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ੵਾ ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧਮੇੵ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ਅਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ੵਾ ਅਗੁਣੇ ੵਾ ਨ ਜਾਨਾਮਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨਸ੍ਸਾਹਂ ਗੁਣੇ ਞਤ੍ੵਾ ਮਮ ਗੇਹੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਮਤ੍ਤਂ ਧਨਂ ਸਾਸਨੇ ੵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਤੁਕਾਮੋ ਜਾਤੋ, ਅਯਞ੍ਚ ''ਮਯਾ ਦਿਨ੍ਨਪਚ੍ਚਯਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਾ''ਤਿ ੵਦਤਿ। ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਯ੍ਹੋ ਅਹਂ ਸਮਣੇਨ ਗੋਤਮੇਨਾਤਿ। ਅਥ ਭਗੵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪੇਸੇਤ੍ੵਾ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰਂ ੵੀਮਂਸਨ੍ਤੋ, ''ਅਯਂ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਨ੍ਨਪਚ੍ਚਯੇ 'ਅਕਪ੍ਪਿਯਾ'ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਿ। ਯਂ ਹਿ ਭੋਜਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਏਤਦੇੵ ਨ ੵਟ੍ਟਤਿ, ਸੇਸਾ ਨਿਦ੍ਦੋਸਾ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਦਾਨਦ੍ੵਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਅਞ੍ਞੇਨ ਚਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੵੂਪਸਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਦੀਨਂ ੵਸੇਨ ੵੂਪਸਨ੍ਤਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ। **ਅਨ੍ਨੇਨ ਪਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਮਤ੍ਤਮੇਤਂ । ਅਯਂ ਪਨਤ੍ਥੋ – ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਤਯਾ ''ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤੇਹਿ ਚੀੵਰਾਦੀਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਉਪਟ੍ਠਹਸ੍ਸੁ। **ਖੇਤ੍ਤਂ ਹਿ ਤਂ ਪੁਞ੍ਞਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਏਤਂ ਤਥਾਗਤਸਾਸਨਂ ਨਾਮ ਪੁਞ੍ਞਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਿਕਸ੍ਸ ਤੁਯ੍ਹਂ ਅਪ੍ਪੇਪਿ ਬੀਜੇ ਬਹੁਸਸ੍ਸਫਲਦਾਯਕਂ ਸੁਖੇਤ੍ਤਂ ੵਿਯ ਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਸੁਨ੍ਦਰਿਕਸੁਤ੍ਤੵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੫. ਨਵਮੇ **ਸੁਨ੍ਦਰਿਕਭਾਰਦ੍ਵ◌ਾਜੋ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਿਕਾਯ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ ਅਗ੍ਗਿਜੁਹਨੇਨ ਏਵ◌ਂਲਦ੍ਧਨਾਮੋ। **ਸੁਨ੍ਦਰਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਏਵ◌ਂਨਾਮਿਕਾਯ ਨਦਿਯਾ। **ਅਗ੍ਗਿਂ ਜੁਹਤੀ**ਤਿ ਆਹੁਤਿਂ ਪਕ੍ਖਿਪਨੇਨ ਜਾਲੇਤਿ । **ਅਗ੍ਗਿਹੁਤ੍ਤਂ ਪਰਿਚਰਤੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਯਾਯਤਨਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨੁਪਲੇਪਨਬਲਿਕਮ੍ਮਾਦਿਨਾ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤਿ। **ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਇਮਂ ਹਬ੍ਯਸੇਸਂ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਹੁਤਾਵਸੇਸਂ ਪਾਯਾਸਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਤਾਵ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਪਾਯਾਸੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਭੁਤ੍ਤੋ, ਅਯਂ ਪਨ ਅਵਸੇਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਯਦਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਮੁਖਤੋ ਜਾਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦਦੇਯ੍ਯਂ, ਏਵ◌ਂ ਮੇ ਪਿਤਰਾ ਸਹ ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਿਤੋ ਭਵ◌ੇਯ੍ਯ, ਸੁਵ◌ਿਸੋਧਿਤੋ ਚਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਗਾਮਿਮਗ੍ਗੋ''ਤਿ। ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਚਤੁਦ੍ਦਿਸਾ ਅਨੁਵ◌ਿਲੋਕੇਸਿ, ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਇਮਂ ਹਬ੍ਯਸੇਸਂ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ?

ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਜੇਟ੍ਠਕਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲੇ। **ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਹ ਸੀਸੇਨ ਪਾਰੁਤਕਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਭਗਵ◌ਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿ? ਭਗਵ◌ਾ ਕਿਰ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਏਵਰੂਪਂ ਅਗ੍ਗਪਾਯਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ''ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਭੋਜੇਮੀ''ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਝਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਫਲਂ ਕਰੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਗ੍ਗੇ ਚੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚ ਫਲਾਨਿ ਦੇਮੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਯ ਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪੀਤਿ? ਹਿਮਪਾਤਸ੍ਸ ਚ ਸੀਤਵ◌ਾਤਸ੍ਸ ਚ ਪਟਿਬਾਹਣਤ੍ਥਂ, ਪਟਿਬਲੋਵ ਏਤਂ ਤਥਾਗਤੋ ਅਧਿਵ◌ਾਸੇਤੁਂ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦੂਰਤੋਵ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਏਵ◌ਂ ਸਤਿ ਕਥਾ ਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਇਤਿ ਭਗਵ◌ਾ – ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਆਗਤੇ ਸੀਸਂ ਵ◌ਿਵਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਥ ਮਂ ਸੋ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਕਥਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਕਥਾਨੁਸਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਥਾਪਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਂ ਏਵਮਕਾਸਿ।

ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ – ''ਅਯਂ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਪਧਾਨਮਨੁਯੁਤ੍ਤੋ। ਇਮਸ੍ਸ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕਂ ਦਤ੍ਵ◌ਾ ਇਮਂ ਹਬ੍ਯਸੇਸਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਮੁਣ੍ਡੋ ਅਯਂ ਭਵ◌ਂ, ਮੁਣ੍ਡਕੋ ਅਯਂ ਭ**ਵਨ੍ਤਿ ਸੀਸੇ ਵ◌ਿਵਰਿਤਮਤ੍ਤੇ ਨੀਚਕੇਸਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ''ਮੁਣ੍ਡੋ''ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁਤਰਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਵਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਸਿਖਂ ਅਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਹੀਲੇਨ੍ਤੋ ''ਮੁਣ੍ਡਕੋ''ਤਿ ਆਹ। **ਤਤੋਵ◌ਾ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਅਦ੍ਦਸ, ਤਮ੍ਹਾਵ ਪਦੇਸਾ। **ਮੁਣ੍ਡਾਪਿ ਹੀ**ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਕਾਰਣੇਨ ਮੁਣ੍ਡਿਤਸੀਸਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਮਾ ਜਾਤਿਂ ਪੁਚ੍ਛਾਤਿ ਯਦਿ ਦਾਨਸ੍ਸ ਮਹਪ੍ਫਲਤਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਸਿ, ਜਾਤਿਂ ਮਾ ਪੁਚ੍ਛ। ਅਕਾਰਣਂ ਹਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਭਾਵਸ੍ਸ ਜਾਤਿ। **ਚਰਣਞ੍ਚ ਪੁਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਅਪਿਚ ਖੋ ਸੀਲਾਦਿਗੁਣਭੇਦਂ ਚਰਣਂ ਪੁਚ੍ਛ। ਏਤਂ ਹਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਭਾਵਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ। ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਤਮਤ੍ਥਂ ਵ◌ਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ **ਕਟ੍ਠਾ ਹਵ◌ੇ ਜਾਯਤਿ ਜਾਤਵ◌ੇਦੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ । ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਇਧ ਕਟ੍ਠਾ ਅਗ੍ਗਿ ਜਾਯਤਿ, ਨ ਚ ਸੋ ਸਾਲਾਦਿਕਟ੍ਠਾ ਜਾਤੋਵ ਅਗ੍ਗਿਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ, ਸਾਪਾਨ-ਦੋਣਿਆਦਿਕਟ੍ਠਾ ਜਾਤੋ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਨ ਅਚ੍ਚਿਯਾਦਿਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਯਤੋ ਵ◌ਾ ਤਤੋ ਵ◌ਾ ਜਾਤੋ ਕਰੋਤਿਯੇਵ। ਏਵ◌ਂ ਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਾਦੀਸੁ ਜਾਤੋਵ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤਿ, ਚਣ੍ਡਾਲਕੁਲਾਦੀਸੁ ਜਾਤੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਨੀਚਕੁਲਿਨੋਪਿ ਉਚ੍ਚਕੁਲਿਨੋਪਿ ਖੀਣਾਸਵ-ਮੁਨਿ ਧਿਤਿਮਾ ਹਿਰੀਨਿਸੇਧੋ ਆਜਾਨੀਯੋ ਹੋਤਿ। ਇਮਾਯ ਧਿਤਿਹਿਰਿਪਮੋਕ੍ਖਾਯ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਿਮਾ ਉਤ੍ਤਮਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਧਿਤਿਯਾ ਗੁਣੇ ਧਾਰੇਤਿ, ਹਿਰਿਯਾ ਦੋਸੇ ਨਿਸੇਧੇਤੀਤਿ। ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ **ਮੁਨੀ**ਤਿ ਮੋਨਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਧਿਤਿਮਾ**ਤਿ ਵ◌ੀਰਿਯਵ◌ਾ। **ਆਜਾਨੀਯੋ**ਤਿ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਜਾਨਨਕੋ। **ਹਿਰੀਨਿਸੇਧੋ**ਤਿ ਹਿਰਿਯਾ ਪਾਪਾਨਿ ਨਿਸੇਧੇਤ੍ਵ◌ਾ ਠਿਤੋ।

ਸਚ੍ਚੇਨ ਦਨ੍ਤੋਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚੇਨ ਦਨ੍ਤੋ। **ਦਮਸਾ ਉਪੇਤੋ**ਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਦਮੇਨ ਉਪੇਤੋ। **ਵ◌ੇਦਨ੍ਤਗੂ**ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਗ੍ਗਵ◌ੇਦਾਨਂ ਅਨ੍ਤਂ, ਚਤੂਹਿ ਵ◌ਾ ਮਗ੍ਗਵ◌ੇਦੇਹਿ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਅਨ੍ਤਂ ਗਤੋ। **ਵ◌ੁਸਿਤਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੋ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵ◌ਾਸਂ ਵ◌ੁਤ੍ਥੋ। **ਯਞ੍ਞੋਪਨੀਤੋ**ਤਿ ਉਪਨੀਤਯਞ੍ਞੋ ਪਟਿਯਾਦਿਤਯਞ੍ਞੋ ਚ। **ਤਮੁਪਵ◌੍ਹਯੇਥਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਯਞ੍ਞੋ ਪਟਿਯਾਦਿਤੋ, ਸੋ ਤਂ ਪਰਮਤ੍ਥਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਅਵ◌੍ਹਯੇਯ੍ਯ। ''ਇਨ੍ਦਮਵ◌੍ਹਯਾਮ, ਸੋਮਮਵ◌੍ਹਯਾਮ, ਵਰੁਣਮਵ◌੍ਹਯਾਮ, ਈਸਾਨਮਵ◌੍ਹਯਾਮ, ਯਾਮਮਵ◌੍ਹਯਾਮਾ''ਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਅਵ◌੍ਹਾਨਂ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ। **ਕਾਲੇਨਾ**ਤਿ ਅਵ◌੍ਹਯਨ੍ਤੋ ਚ

''ਕਾਲੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਨੋਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਕਾਲੇਯੇਵ ਤਂ ਉਪਵ਼ਯੇਯ੍ਯ। **ਸੋ ਜੁਹਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇ**ਤਿ ਯੋ ਏਵਂ ਕਾਲੇ ਖੀਣਾਸਵਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਦਕ੍ਖਿਣਂ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਸੋ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇ ਜੁਹਤਿ ਨਾਮ, ਨ ਅਚੇਤਨੇ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ।

ਇਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਗਵਤੋ ਕਥਂ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਸਾਦਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਅਦ੍ਧਾ ਸੁਯਿਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਦ੍ਧਾ ਮਮ ਯਿਦਂ ਇਦਾਨਿ ਸੁਯਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੁਹੁਤਞ੍ਚ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਝਾਪਿਤਂ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ ਅਹੋਸੀਤਿ। **ਅਞ੍ਞੋ ਜਨੋ**ਤਿ ''ਅਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਅਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਧਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ। **ਹਬ੍ਯਸੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਹੁਤਸੇਸਂ। **ਭੁਞ੍ਜਤੁ ਭਵ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਪੁਰਿਮਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਨ ਖ੍ਵਾਹਨ੍ਤਿ ਨ ਖੋ ਅਹਂ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਵਮਾਹਾਤਿ? ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਭੋਜਨੇ ਉਪਹਟਮਤ੍ਤੇਵ ''ਸਤ੍ਥਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਚਤੂਸੁ ਮਹਾਦੀਪੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਦੇਵਤਾ ਪੁਪ੍ਫਫਲਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਸਪ੍ਪਿਨਵਨੀਤਤੇਲਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਚ ਆਦਾਯ ਮਧੁਪਟਲਂ ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਯੋ ਵਿਯ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤੋਜਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਤਂ ਸੁਖੁਮਤ੍ਤਂ ਗਤਂ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਞ੍ਹਿ ਓਲਾਰਿਕਂ ਵਤ੍ਥੁਤਿ ਤੇਸਂ ਤਾਵ ਓਲਾਰਿਕਵਤ੍ਥੁਤਾਯ ਸਮ੍ਮਾ ਪਰਿਣਾਮਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਗੋਯੂਸੇ ਪਨ ਤਿਲਬੀਜਾਨਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਤ੍ਤਾ ਓਲਾਰਿਕਮਿਸ੍ਸਕਂ ਜਾਤਂ, ਦੇਵਾਨਞ੍ਚ ਸੁਖੁਮਂ ਵਤ੍ਥੁਤਿ ਤੇਸਂ ਸੁਖੁਮਵਤ੍ਥੁਤਾਯ ਸਮ੍ਮਾ ਪਰਿਣਾਮਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੁਕ੍ਖਵਿਪਸ੍ਸਕਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸਾਪਿ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਨ ਪਰਿਣਮਤਿ। ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਪਨ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਬਲੇਨ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯ। ਭਗਵਤੋ ਪਨ ਪਾਕਤਿਕੇਨੇਵ ਕਮ੍ਮਜਤੇਜੇਨ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯ।

ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇਤਿ ਅਹਰਿਤੇ। ਸਚੇ ਹਿ ਹਰਿਤੇਸੁ ਤਿਣੇਸੁ ਪਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਸਿਨਿਦ੍ਧਪਾਯਾਸੇਨ ਤਿਣਾਨਿ ਪੂਤੀਨਿ ਭਵੇਯ੍ਯੁਂ। ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਭੂਤਗਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਗਲਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ ਮਹਾਤਿਣਾਨਿ, ਤਾਦਿਸੇ ਠਾਨੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਅਪ੍ਪਾਣਕੇ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਾਣਕਸ੍ਮਿਂ ਹਿ ਪਰਿਤ੍ਤਕੇ ਉਦਕੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇ ਪਾਣਕਾ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਯਂ ਪਨ ਗਮ੍ਭੀਰਂ ਮਹਾਉਦਕਂ ਹੋਤਿ, ਪਾਤਿਸਤੇਪਿ ਪਾਤਿਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇ ਨ ਆਲੁਲਤਿ, ਤਥਾਰੂਪੇ ਉਦਕੇ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਓਪਿਲਾਪੇਸੀ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਨਿਮੁਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। **ਚਿਚ੍ਚਿਟਾਯਤਿ ਚਿਟਿਚਿਟਾਯਤੀ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਤਿ। ਕਿਂ ਪਨੇਸ ਪਾਯਾਸਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੋ, ਉਦਾਹੁ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸਾਤਿ? ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ। ਅਯਂ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਂ ਪਾਯਾਸਂ ਓਪਿਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਮ੍ਮਗ੍ਗਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਥ ਭਗਵਾ – ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾਹਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਗਹਣਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨੇ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਮਤਪਾਨਂ ਪਾਯੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਬਲੇਨ ਏਵਮਕਾਸਿ।

ਦਾਰੁ ਸਮਾਦਹਾਨੋਤਿ ਦਾਰੁਂ ਝਾਪਯਮਾਨੋ। **ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਹਿ ਏਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਦਾਰੁਜ੍ਝਾਪਨਂ ਨਾਮ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਤੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਯਦਿ ਏਤੇਨ ਸੁਦ੍ਧਿ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਯੇ ਦਵਡਾਹਕਾਦਯੋ ਬਹੂਨਿ ਦਾਰੂਨਿ ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਪਠਮਤਰਂ ਸੁਜ੍ਝੇਯ੍ਯੁਂ। **ਕੁਸਲਾ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਾਦੀਸੁ ਕੁਸਲਾ। **ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਮੇਵੁਜ੍ਜਲਯਾਮਿ ਜੋਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਯਕਜ੍ਝਤ੍ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਞਾਣਜੋਤਿਂ ਜਾਲੇਮਿ। **ਨਿਚ੍ਚਗ੍ਗਿਨੀ**ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੇਨ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਜ੍ਜਲਿਤਗ੍ਗਿ। **ਨਿਚ੍ਚਸਮਾਹਿਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਮ੍ਮਾ ਠਪਿਤਚਿਤ੍ਤੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਾਮੀ**ਤਿ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਚਰਿਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਤਿ।

ਮਾਨੋ ਹਿ ਤੇ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਖਾਰਿਭਾਰੋਤਿ ਯਥਾ ਖਾਰਿਭਾਰੋ ਖਨ੍ਧੇਨ ਵਯ੍ਹਮਾਨੋ ਉਪਰਿ ਠਿਤੋਪਿ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤੁਕ੍ਕਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਪਥਵਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਫੁਸੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਕੁਲਾਦੀਨਿ ਮਾਨਵਤ੍ਥੂਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤੋ ਮਾਨੋਪਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਇਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੋ ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਸਂਸੀਦਾਪੇਤਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਮਾਨੋ ਹਿ ਤੇ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਖਾਰਿਭਾਰੋ''ਤਿ । **ਕੋਧੋ ਧੂਮੋ**ਤਿ ਤਵ ਞਾਣਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਟ੍ਠੇਨ ਕੋਧੋ ਧੂਮੋ। ਤੇਨ ਹਿ ਤੇ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਞਾਣਗ੍ਗਿ ਨ ਵਿਰੋਚਤਿ। **ਭਸ੍ਮਨਿ ਮੋਸਵਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰੋਜਟ੍ਠੇਨ ਮੁਸਾਵਾਦੋ ਛਾਰਿਕਾ ਨਾਮ। ਯਥਾ ਹਿ ਛਾਰਿਕਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਗ੍ਗਿ ਨ ਜੋਤੇਤਿ, ਏਵਂ ਤੇ ਮੁਸਾਵਾਦੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਜਿਵ੍ਹਾ ਸੁਜਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਲੋਹਕਟ੍ਠਮਤ੍ਤਿਕਾਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਮਯਾ ਯਾਗਯਜਨਤ੍ਥਾਯ ਸੁਜਾ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਧਮ੍ਮਯਾਗਂ ਯਜਨਤ੍ਥਾਯ ਪਹੂਤਜਿਵ੍ਹਾ

ਸੁਜਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਹਦਯਂ ਜੋਤਿਟ੍ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਨਦੀਤੀਰੇ ਜੋਤਿਟ੍ਠਾਨਂ, ਏਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਧਮ੍ਮਯਾਗਸ੍ਸ ਯਜਨਟ੍ਠਾਨਤ੍ਥੇਨ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਹਦਯਂ ਜੋਤਿਟ੍ਠਾਨਂ। **ਅਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ।

ਧਮ੍ਮੋ ਰਹਦੋਤਿ ਯਥਾ ਤ੍ਵਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਰਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਧੂਮਛਾਰਿਕਸੇਦਕਿਲਿਟ੍ਠਸਰੀਰੋ ਸੁਨ੍ਦਰਿਕਂ ਨਦਿਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਸਿ, ਏਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਸੁਨ੍ਦਰਿਕਾਸਦਿਸੇਨ ਬਾਹਿਰੇਨ ਰਹਦੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗਧਮ੍ਮੋ ਪਨ ਮਯ੍ਹਂ ਰਹਦੋ, ਤਤ੍ਰਾਹਂ ਪਾਣਸਤਮ੍ਪਿ ਪਾਣਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿਪਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਮਿ। **ਸੀਲਤਿਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਮੇ ਧਮ੍ਮਰਹਦਸ੍ਸ ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲਂ ਤਿਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਨਾਵਿਲੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਸੁਨ੍ਦਰਿਕਾ ਨਦੀ ਚਤੂਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਏਕਤੋ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤੇਹਿ ਹੇਟ੍ਠੁਪਰਿਯਵਾਲਿਕਾ ਆਲੁਲ਼ਾ ਹੋਤਿ , ਨ ਏਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਰਹਦੋ, ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸੇਸੁਪਿ ਪਾਣੇਸੁ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤੇਸੁ ਸੋ ਅਨਾਵਿਲੋ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋਵ ਹੋਤਿ। **ਸਬ੍ਭਿ ਸਤਂ ਪਸਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਪਸਟ੍ਠੋ। ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਸੋ ਸਬ੍ਭੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਪਸਤ੍ਥਤ੍ਤਾ ਸਤਂ ਪਸਤ੍ਥੋ। **ਤਰਨ੍ਤਿ ਪਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਰਹਦਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸਚ੍ਚਂ ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਵਚੀਸਚ੍ਚਂ। **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਦਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਕਪ੍ਪਵਾਯਾਮਸਤਿਸਮਾਧਯੋ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਂਯਮੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾਜੀਵਾ ਗਹਿਤਾ। **ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਗਹਿਤਂ। ਸਾ ਅਤ੍ਥਤੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ – ''ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਮਗ੍ਗੋ ਚੇਵ ਹੇਤੁ ਚਾ''ਤਿ (ਧ॰ ਸ॰ ੧੦੩੯)। ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਨ ਗਹਿਤਾਯ ਤਗ੍ਗਤਿਕਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਗਹਿਤੋਵ ਹੋਤਿ। **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਾਯਾਮਸਤਿਸਮਾਧਯੋ। **ਸਂਯਮੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਾਚਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾਜੀਵਾ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚਂ , ਤਂ ਅਤ੍ਥਤੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿਪਦੇਨ ਦਿਟ੍ਠਿ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਵਾਯਾਮੋ ਸਤਿ ਸਮਾਧੀਤਿ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਾਨਿ ਗਹਿਤਾਨਿ। **ਸਂਯਮੋ**ਤਿ ਵਾਚਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਆਜੀਵੋਤਿ ਤੀਣਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਨਾਮ। **ਮਜ੍ਝੇ ਸਿਤਾ**ਤਿ ਸਸ੍ਸਤੁਚ੍ਛੇਦੇ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਪਤ੍ਤਿ। **ਸ ਤੁਜ੍ਜੁਭੂਤੇਸੁ ਨਮੋ ਕਰੋਹੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤ-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ, ਸ ਤ੍ਵਂ ਉਜੁਭੂਤੇਸੁ ਖੀਣਾਸਵੇਸੁ ਨਮੋ ਕਰੋਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਮਹਂ ਨਰਂ ਧਮ੍ਮਸਾਰੀਤਿ ਬ੍ਰੂਮੀ**ਤਿ ਯੋ ਏਵਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਮਹਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ''ਧਮ੍ਮਸਾਰੀ ਏਸੋ ਧਮ੍ਮਸਾਰਿਯਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਚ ''ਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇ ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ''ਤਿ ਵਾਤਿ ਵਦਾਮੀਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਬਹੁਧੀਤਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੬. ਦਸਮੇ **ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ**ਤਿ ਪਚ੍ਛਾਸਮਯੇ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਾਮਿਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਿਹਰਤਿ। **ਨਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਕਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਾ ਅਟਵਿਮੁਖਾ ਚਰਮਾਨਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਗਤੇ ਪਲਾਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਪਲ੍ਲਙ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਊਰੁਬਦ੍ਧਾਸਨਂ। **ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ । **ਉਜੁਂ ਕਾਯਂ ਪਣਿਧਾਯਾ**ਤਿ ਉਪਰਿਮਂ ਸਰੀਰਂ ਉਜੁਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਪਿਟ੍ਠਿਕਣ੍ਟਕੇ ਕੋਟਿਯਾ ਕੋਟਿਂ ਪਟਿਪਾਦੇਤ੍ਵਾ। **ਪਰਿਮੁਖਂ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਭਿਮੁਖਂ ਸਤਿਂ ਠਪਯਿਤ੍ਵਾ, ਮੁਖਸਮੀਪੇ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨੇਵ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਅਯਂ ਸਤਿ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ ਸੂਪਟ੍ਠਿਤਾ ਨਾਸਿਕਗ੍ਗੇ ਵਾ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਵਾ, ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਰਿਮੁਖਂ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ (ਵਿਭ॰ ੫੩੭)। ਅਥ ਵਾ **"ਪਰੀ**ਤਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹਟ੍ਠੋ। **ਮੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਟ੍ਠੋ। **ਸਤੀ**ਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਰਿਮੁਖਂ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਯਂ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੧.੧੬੪) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨਪੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪੋ – ''ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਨਿਯ੍ਯਾਨਂ ਸਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੋ ਚ ਪਨ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਾ ਘਨਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਭਿਭੂਤੋ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੋ, ''ਸੁਖੇਨ ਵਤਾਯਂ ਸਮਣੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਅਜ੍ਜਸਟ੍ਠਿਂ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਜ੍ਜ ਛਦਿਵਸਮਤ੍ਤਕਾ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਪਾਪਕਾ**ਤਿ ਲਾਮਕਾ ਤਿਲਖਾਣੁਕਾ। ਤੇਨ ਕਿਰ ਤਿਲਖੇਤ੍ਤੇ ਵਪਿਤੇ ਤਦਹੇਵ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤਿਲੇ ਪਂਸੁਮ੍ਹਿ ਓਸੀਦਾਪੇਸਿ , ਪੁਪ੍ਫਂ ਵਾ ਫਲਂ ਵਾ ਗਹੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਯੇਪਿ ਵਡ੍ਢਿਂਸੁ,

ਤੇਸਂ ਉਪਰਿ ਪਾਣਕਾ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਨਿ ਖਾਦਿਂਸੁ, ਏਕਪਣ੍ਣਦੁਪਣ੍ਣਾ ਖਾਣੁਕਾ ਅਵਸਿਸ੍ਸਿਂਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਖੇਤ੍ਤੁਂ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਗਤੋ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਵਡ੍ਢਿਯਾ ਮੇ ਤਿਲਾ ਗਹਿਤਾ, ਤੇਪਿ ਨਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਉਸ੍ਸੋਲ੍ਹਿਕਾਯਾਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹੇਨ ਕਣ੍ਣਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਾਦੀਨਿ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ ਉਪ੍ਪਤਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਭੋਗੇਸੁ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣੇਸੁ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਅਭਾਵੇਨ ਤੁਚ੍ਛਕੋਟ੍ਠਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਸ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਸਤ੍ਤਹਿ ਘਰੇਹਿ ਆਗਤਾ ਮੂਸਿਕਾ ਤੇ ਤੁਚ੍ਛਕੋਟ੍ਠੇ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ।

ਉਪ੍ਪਾਟਕੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨੋਤਿ ਉਪ੍ਪਾਟਕਪਾਣਕੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨੋ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਯਨਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਥਤਂ ਤਿਣਪਣ੍ਣਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕੋਚਿ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਦਿਵਸਂ ਅਰਞ੍ਞੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਟਕਪਾਣਕਾ ਸਰੀਰਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ।

ਵਿਧਵਾਤਿ ਮਤਪਤਿਕਾ। ਯਾਵ ਕਿਰ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਵਿਭਵਮਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਵ ਤਾ ਵਿਧਵਾਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਤਿਕੁਲੇਸੁ ਵਸਿਤੁਂ ਲਭਿਂਸੁ। ਯਦਾ ਪਨ ਸੋ ਨਿਦ੍ਧਨੋ ਜਾਤੋ, ਤਦਾ ਤਾ ''ਪਿਤੁਘਰਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰਾਦੀਹਿ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤਾ ਤਤੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਘਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤਿਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਭੋਜਨਕਾਲੇ ''ਗਚ੍ਛਥ ਅਯ੍ਯਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ ਪੁਤ੍ਤੇ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਪਾਤਿਯਂ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਓਤਾਰਿਤੇਸੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹਤ੍ਥਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਨ ਲਭਤਿ। ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਪਿਙ੍ਗਲਾਤਿ ਕਲ਼ਾਰਪਿਙ੍ਗਲਾ। **ਤਿਲਕਾਹਤਾ**ਤਿ ਕਾਲ਼ਸੇਤਾਦਿਵਣ੍ਣੇਹਿ ਤਿਲਕੇਹਿ ਆਹਤਗਤ੍ਤਾ। **ਸੋਤ੍ਤੁਂ ਪਾਦੇਨ ਬੋਧੇਤੀ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਬੋਧੇਤਿ। ਅਯਂ ਕਿਰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮੂਸਿਕਸਦ੍ਦੇਨ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹੋ ਉਪ੍ਪਾਟਕੇਹਿ ਚ ਖਜ੍ਜਮਾਨੋ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਨਿਦ੍ਦਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਅਕ੍ਖੀਸੁ ਨਿਮ੍ਮਿਲਿਤਮਤ੍ਤੇਸ੍ਵੇਵ – ''ਕਿਂ ਕਰੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਪਚ੍ਛਾ ਚ ਪੁਬ੍ਬੇ ਚ ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਇਣਸ੍ਸ? ਵਡ੍ਢਿ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਾ, ਸਤ੍ਤ ਧੀਤਰੋ ਪੋਸੇਤਬ੍ਬਾ। ਇਦਾਨਿ ਇਣਾਯਿਕਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਪਰਿਵਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਬੋਧੇਤਿ। ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਇਣਾਯਿਕਾਤਿ ਯੇਸਂ ਅਨੇਨ ਹਤ੍ਥਤੋ ਇਣਂ ਗਹਿਤਂ। ਸੋ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਚਿ ਹਤ੍ਥਤੋ ਏਕਂ ਕਹਾਪਣਂ ਕਸ੍ਸਚਿ ਦ੍ਵੇ ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸ…ਪੇ॰… ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਤਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਬਹੂਨਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਇਣਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਤੇ ਦਿਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ''ਗੇਹਤੋ ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮੇਵ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਬਲਵਪਚ੍ਚੂਸੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਭਗਵਾ ਤੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਇਮਾਹਿ ਸਤ੍ਤਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇ ਕਥਿਤੇ ''ਯਂ ਯਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤਯਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਕਥਿਤਂ, ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪਟਿਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਾ ਗਾਥਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਪਸਨ੍ਨੋ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜਗੋਤ੍ਤੋ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਅਲਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਲਭਿ।

ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਭਗਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤੇਨ ਥੇਰੇਨ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ । ਰਾਜਾ ''ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਂ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਵਰਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਸਤਪਾਕਤੇਲੇਨ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜਤਦਣ੍ਡਂ ਸੁਵਣ੍ਣਕਟਚ੍ਛੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਿਦਹਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ, ''ਸਚੇ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੋਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਖਮਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਨਤ੍ਥਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਯਾਗੁਂ ਨ ਗਣ੍ਹਥਾਤਿ? ਪਲਿਬੋਧੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਕਿਂ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਾਗੁਂ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਹੇਵ ਲਭਿਤਬ੍ਬੋ ਏਸ ਪਲਿਬੋਧੋ, ਪਟਿਬਲੋ ਅਹਂ ਪਲਿਬੋਧਂ ਦਾਤੁਂ, ਗਣ੍ਹਥ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰੋਪਿ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਛਾਤੋ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਯਾਗੁਂ ਪਿਵਿ। ਰਾਜਾ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਭਗਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਵੇਣਿਯਾ ਆਗਤੇ ਓਕ੍ਕਾਕਵਂਸੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸਿਰਿਂ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ

ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਤੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਕੋ ਨਾਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਲਿਬੋਧੋ''ਤਿ? ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤਸ੍ਸ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਲਿਬੋਧੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਲਿਬੋਧਸਦਿਸੋਵਾਤਿ।

ਰਾਜਾ ਥੇਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ – ''ਕੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਲਿਬੋਧੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ? ਇਣਪਲਿਬੋਧੋ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਕਿਤ੍ਤਕੋ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ? ਗਣੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਰਞ੍ਞੋ ''ਏਕੰ ਦ੍ਵੇ ਸਤੰ ਸਹਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਗਣੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਨਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੰ ਪੁਰਿਸੰ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ, ''ਗਚ੍ਛ, ਭਣੇ, ਨਗਰੇ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਹਿ 'ਸਬ੍ਬੇ ਬਹੁਧੀਤਿਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਇਣਾਯਿਕਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤੁ''ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭੇਰਿੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਤੇਸੰ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਣ੍ਣਾਨਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਅਨੂਨੰ ਧਨਮਦਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਸੁਵਣ੍ਣਮੇਵ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕੰ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਰਾਜਾ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਲਿਬੋਧੋ''ਤਿ। ਇਣੰ ਨਾਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦਤ੍ਵਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕਾ, ਏਤਾ ਪਨ ਸਤ੍ਤ ਦਾਰਿਕਾ ਮਹਾਪਲਿਬੋਧਾ ਮਯ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਯਾਨਾਨਿ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧੀਤਰੋ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰੋ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਤੰ ਕੁਲਘਰੰ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ, ''ਅਞ੍ਞੋਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਲਿਬੋਧੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ? ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਯਾਨੰ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਯਿਜਕਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਞ੍ਞੋਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਲਿਬੋਧੋ''ਤਿ? ਨਤ੍ਥਿ , ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਰਾਜਾਪਿ ਚੀਵਰਦੁਸ੍ਸਾਨਿ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ, ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਮ ਸਨ੍ਤਕੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੰ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਰਾਜਾ ਆਹ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਾਦਯੋਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਪਚ੍ਚਯਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਨ੍ਤਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਮਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ਤਥੇਵ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਆਸਵਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋਤਿ। ਦਸਮੰ।

ਪਠਮੋ ਵਗ੍ਗੋ।

੨. ਉਪਾਸਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਕਸਿਭਾਰਦ੍ਵਾਜਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੭. ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਮਗਧੇਸੂ**ਤਿ ਏਵੰਨਾਮਕੇ ਜਨਪਦੇ। **ਦਕ੍ਖਿਣਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਜਗਹੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਗਿਰਿਨੋ ਦਕ੍ਖਿਣਭਾਗੇ ਜਨਪਦੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਜਨਪਦੇ, ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸਾਪਿ ਤਦੇਵ ਨਾਮੰ। **ਏਕਨਾਲ਼ਾਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੇ**ਤਿ ਏਕਨਾਲ਼ਾਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਨਾਮੰ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਪਟਿਵਸਨ੍ਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਭੋਗੋ ਏਵ ਵਾ ਸੋ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨਾਤਿ ਯੰ ਸਮਯੰ ਭਗਵਾ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਏਕਨਾਲ਼ੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦਕ੍ਖਿਣਗਿਰਿਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰਿਪਾਕੰ ਆਗਮਯਮਾਨੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ। **ਕਸਿਭਾਰਦ੍ਵਾਜਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਕਸਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਤਿ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਤਿ ਚਸ੍ਸ ਗੋਤ੍ਤੰ। **ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਪਮਾਣਾਨਿ, ਅਨੂਨਾਨਿ ਅਨਧਿਕਾਨਿ ਪਞ੍ਚਨਙ੍ਗਲਸਤਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਯੋਜਿਤਾਨਿ, ਬਲੀਬਦ੍ਦਾਨੰ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯੁਗੇ ਯੋਤ੍ਤੇਹਿ ਯੋਜਿਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵਪ੍ਪਕਾਲੇਤਿ ਵਪ੍ਪਨਕਾਲੇ ਬੀਜਨਿਕ੍ਖੇਪਸਮਯੇ। ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਵਪ੍ਪਾਨਿ ਕਲਲਵਪ੍ਪਞ੍ਚ ਪੰਸੁਵਪ੍ਪਞ੍ਚ। ਪੰਸੁਵਪ੍ਪੰ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ, ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਪਠਮਦਿਵਸੇ ਮਙ੍ਗਲਵਪ੍ਪੰ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਉਪਕਰਣਸਮ੍ਪਦਾ – ਤੀਣਿ ਬਲਿਬਦ੍ਦਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਉਪਟ੍ਠਾਪਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾਨਿ ਸਿਙ੍ਗਾਨਿ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਾਨਿ, ਰਜਤਮਯਾ ਖੁਰਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਸੇਤਮਾਲਾਹਿ ਚੇਵ ਗਨ੍ਧਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲੀਹਿ ਚ ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਪਞ੍ਚਙ੍ਗਾ ਸਬ੍ਬਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਕਾਲ਼ਾ ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣਾ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਸੇਤਾ ਫਲਿਕਵਣ੍ਣਾ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਰਤ੍ਤਾ ਪਵਾਲ਼ਵਣ੍ਣਾ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਕਮ੍ਮਾਸਾ ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਵਣ੍ਣਾ। ਏਵੰ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਕਸ੍ਸਕਾ ਸਬ੍ਬੇ ਅਹਤਸੇਤਵਤ੍ਥਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਲਙ੍ਕਤਾ ਦਕ੍ਖਿਣਅੰਸਕੂਟੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਪੁਪ੍ਫਚੁਮ੍ਬਟਕਾ ਹਰਿਤਾਲਮਨੋਸਿਲਾਲਞ੍ਜਨੁਜ੍ਜਲਗਤ੍ਤਾ ਦਸ ਦਸ ਨਙ੍ਗਲਾ ਏਕੇਕਗੁਮ੍ਬਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਨਙ੍ਗਲਾਨੰ

ਸੀਸਞ੍ਚ ਯੁਗਞ੍ਚ ਪਤੋਦਾ ਚ ਸੁਵਣ੍ਣਖਚਿਤਾ। ਪਠਮਨਙ੍ਗਲੇ ਅਟ੍ਠ ਬਲੀਬਦ੍ਦਾ ਯੁਤ੍ਤਾ, ਸੇਸੇਸੁ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ, ਅਵਸੇਸਾ ਕਿਲਨ੍ਤਪਰਿਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਂ ਆਨੀਤਾ। ਏਕੇਕਗੁਮ੍ਬੇ ਏਕੇਕਬੀਜਸਕਟਂ ਏਕੇਕੋ ਕਸਤਿ, ਏਕੇਕੋ ਵਪ੍ਪਤਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਪਗੇਵ ਮਸ੍ਸੁਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸੁਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧੇਹਿ ਵਿਲਿਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਸਤਗ੍ਘਨਕਂ ਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕਂ ਏਕਂਸਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਕਿਸ੍ਸਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇਤਿ ਵੀਸਤਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਾਯੋ ਕਣ੍ਣੇਸੁ ਸੀਹਕੁਣ੍ਡਲਾਨਿ ਸੀਸੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵੇਠਨਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਮਾਲਂ ਕਣ੍ਠੇ ਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਵੋਸਾਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਅਨੇਕਸਤਭਾਜਨੇਸੁ ਪਾਯਾਸਂ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਕਟੇਸੁ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਵਿਭੂਸਿਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀਗਣਪਰਿਵੁਤਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਗੇਹਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਹਰਿਤੁਪਲਿਤ੍ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਲਾਜਂ ਪੁਣ੍ਣਘਟਕਦਲਿਧਜਪਟਾਕਾਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਂ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਸੁਕਤਬਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਖੇਤ੍ਤਞ੍ਚ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਦ੍ਧਜਪਟਾਕਂ ਅਹੋਸਿ। ਪਰਿਜਨਕਮ੍ਮਕਾਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਓਸਟਪਰਿਸਾ ਅਡ੍ਢਤੇਯਜਸਹਸ੍ਸਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਅਹਤਵਤ੍ਥਾ, ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਾਯਾਸਭੋਜਨਮੇਵ ਪਟਿਯਤ੍ਤਂ।

ਅਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਧੋਵਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਸਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤੇਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗਲਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰਾਪੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਕਸ੍ਸਕਸਤਾਨਂ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਕਂਸਤਮ੍ਬਲੋਹਮਯਾਨਿ ਭਾਜਨਾਨਿ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਕਟਚ੍ਛੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਸੇਨ ਪਰਿਵਿਸਨ੍ਤੀ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਬਨ੍ਧਿਕਾਯੋ ਉਪਾਹਨਾਯੋ ਆਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਦਣ੍ਡਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ''ਇਧ ਪਾਯਾਸਂ ਦੇਥ, ਇਧ ਸਪ੍ਪਿਂ ਦੇਥ, ਇਧ ਸਕ੍ਖਰਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵੋਸਾਸਮਾਨੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਯਂ ਤਾਵ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪਵਤ੍ਤਿ।

ਵਿਹਾਰੇ ਪਨ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਬੁਦ੍ਧਾ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਨੇਸਂ ਦੇਵਸਿਕਂ ਪਞ੍ਚ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਸੇਯਜਥਿਦਂ – ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਪੁਰਿਮਯਾਮਕਿਚ੍ਚਂ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਕਿਚ੍ਚਂ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ – ਭਗਵਾ ਹਿ ਪਾਤੋਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨੁਗ੍ਗਹਤ੍ਥਂ ਸਰੀਰਫਾਸੁਕਤ੍ਥਞ੍ਚ ਮੁਖਧੋਵਨਾਦਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਾ, ਤਾਵ ਵਿਵਿਤ੍ਤਾਸਨੇ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਾਯ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਮਾਦਾਯ ਕਦਾਚਿ ਏਕਕੋ ਕਦਾਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਤਿ ਕਦਾਚਿ ਪਕਤਿਯਾ, ਕਦਾਚਿ ਅਨੇਕੇਹਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਹਿ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇਹਿ। ਸੇਯਜਥਿਦਂ – ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਤੋ ਲੋਕਨਾਥਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੁਦੁਗਤਿਯੋ ਵਾਤਾ ਪਥਵਿਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤਿ, ਵਲਾਹਕਾ ਉਦਕਫੁਸਿਤਾਨਿ ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤਾ ਮਗ੍ਗੇ ਰੇਣੁਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਵਿਤਾਨਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਅਪਰੇ ਵਾਤਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਉਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੇ ਓਕਿਰਨ੍ਤਿ। ਉਨ੍ਨਤਾ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸਾ ਓਨਮਨ੍ਤਿ, ਓਨਤਾ ਉਨ੍ਨਮਨ੍ਤਿ। ਪਾਦਨਿਕ੍ਖੇਪਸਮਯੇ ਸਮਾਵ ਭੂਮਿ ਹੋਤਿ, ਸੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਾਨਿ ਪਦੁਮਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਵਾ ਪਾਦੇ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਇਨ੍ਦਖੀਲਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਠਪਿਤਮਤ੍ਤੇ ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੇ ਸਰੀਰਾ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਰਸ੍ਮਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਰਸਸਿਞ੍ਚਨਾਨਿ ਵਿਯ ਚਿਤ੍ਰਪਟਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿ ਵਿਯ ਚ ਪਾਸਾਦਕੂਟਾਗਾਰਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਧਾਵਨ੍ਤਿ। ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਵਿਹਙ੍ਗਾਦਯੋ ਸਕਸਕਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਠਿਤਾਯੇਵ ਮਧੁਰੇਨਾਕਾਰੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ , ਤਥਾ ਭੇਰਿਵੀਣਾਦੀਨਿ ਤੂਰਿਯਾਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਕਾਯੂਪਗਾਨਿ ਆਭਰਣਾਨਿ। ਤੇਨ ਸਞ੍ਞਾਣੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ''ਅਜ੍ਜ ਭਗਵਾ ਇਧ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ। ਤੇ ਸੁਨਿਵਤ੍ਥਾ ਸੁਪਾਰੁਤਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਨਿ ਆਦਾਯ ਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਸ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵੀਸਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋਪਿ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇਨ ਪਟਿਮਾਨੇਨ੍ਤਿ।

ਭਗਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਤਾਨਾਨਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਯਥਾ ਕੇਚਿ ਸਰਣਗਮਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਕੇਚਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ, ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਸਕਦਾਗਾਮਿਅਨਾਗਾਮਿਫਲਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ, ਕੇਚਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਫਲੇ ਅਰਹਤ੍ਤੇਤਿ । ਏਵੰ ਮਹਾਜਨੰ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਵਿਹਾਰੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਧਮਣ੍ਡਲਮਾਲ਼ੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੰ ਆਗਮਯਮਾਨੋ। ਤਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਭਗਵਤੋ ਨਿਵੇਦੇਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਪਵਿਸਤਿ। ਇਦੰ ਤਾਵ **ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ**।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਏਵੰ ਕਤਪੁਰੇਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਪਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦਪੀਠੇ ਠਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਓਵਦਤਿ – "**ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਸਮ੍ਪਾਦੇਥ, ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੋ ਲੋਕਸ੍ਮਿੰ, ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਪਟਿਲਾਭੋ, ਦੁਲ੍ਲਭਾ ਸਦ੍ਧਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਦੁਲ੍ਲਭਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ, ਦੁਲ੍ਲਭੰ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨ"ਨ੍ਤਿ।** ਤਤ੍ਥ ਕੇਚਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਾ ਤੇਸੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਰਿਯਾਨੁਰੂਪੰ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਦੇਤਿ। ਤਤੋ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਕੇਚਿ ਅਰਞ੍ਞੰ, ਕੇਚਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ, ਕੇਚਿ ਪਬ੍ਬਤਾਦੀਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ, ਕੇਚਿ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਭਵਨੰ...ਪੇ॰... ਕੇਚਿ ਵਸਵਤ੍ਤਿਭਵਨਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਭਗਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਆਕਙ੍ਖਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਸੀਹਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਅਥ ਸਮਸ੍ਸਾਸਿਤਕਾਯੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਭਾਗੇ ਲੋਕੰ ਵੋਲੋਕੇਤਿ। ਤਤਿਯਭਾਗੇ ਯੰ ਗਾਮੰ ਵਾ ਨਿਗਮੰ ਵਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਜਨੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਸੁਨਿਵਤ੍ਥੋ ਸੁਪਾਰੁਤੋ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਨਿ ਆਦਾਯ ਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਤਿ। ਤਤੋ ਭਗਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਅਨੁਰੂਪੇਨ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ ਕਾਲਯੁਤ੍ਤੰ ਸਮਯਯੁਤ੍ਤੰ। ਅਥ ਕਾਲੰ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸੰ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਇਦੰ **ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ**।

ਸੋ ਏਵੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਸਚੇ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਓਸਿਞ੍ਚਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਾਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਨ੍ਹਾਨਕੋਟ੍ਠਕੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇਨ ਪਟਿਯਾਦਿਤਉਦਕੇਨ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਉਤੁੰ ਗਾਹਾਪੇਤਿ । ਉਪਟ੍ਠਾਕੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧਾਸਨੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਰਿਵੇਣੇ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤਿ। ਭਗਵਾ ਸੁਰਤ੍ਤਦੁਪਟ੍ਟੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਏਕਕੋਵ ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨੋ। ਅਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਤੋ ਤਤੋ ਆਗਮ੍ਮ ਭਗਵਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨੰ ਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਾ ਤੇਸੰ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੰ ਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਮਯਾਮੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤਿ। ਇਦੰ **ਪੁਰਿਮਯਾਮਕਿਚ੍ਚੰ**।

ਪੁਰਿਮਯਾਮਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਸੁ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਦੇਵਤਾਯੋ ਓਕਾਸੰ ਲਭਮਾਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਯਥਾਭਿਸਙ੍ਖਤੰ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਚਤੁਰਕ੍ਖਰਮ੍ਪਿ। ਭਗਵਾ ਤਾਸੰ ਤਾਸੰ ਦੇਵਤਾਨੰ ਪਞ੍ਹੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤਿ। ਇਦੰ **ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਕਿਚ੍ਚੰ**।

ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੰ ਪਨ ਤਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸਜ੍ਜਾਪੀਲ਼ਿਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਕਿਲਾਸੁਭਾਵਮੋਚਨਤ੍ਥੰ ਏਕੰ ਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਚਙ੍ਕਮੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤਿ। ਦੁਤਿਯਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸੀਹਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਤਤਿਯਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦਾਨਸੀਲਾਦਿਵਸੇਨ ਕਤਾਧਿਕਾਰਪੁਗ੍ਗਲਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਨਾ ਲੋਕੰ ਓਲੋਕੇਤਿ। ਇਦੰ **ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮਕਿਚ੍ਚੰ**।

ਤਦਾਪਿ ਏਵੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਸਿਭਾਰਦ੍ਵਾਜੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਤਤ੍ਥ ਮਯਿ ਗਤੇ ਕਥਾ ਪਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਥਾਵਸਾਨੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ ਤੀਸੁ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨੰ ਮਮ ਸਾਸਨੇ

ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ। ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਅਥ ਖੋ ਭਗ**ਵਾਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ, ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਵਾਸੇਤ੍**ਵਾਤਿ ਪਰਿਦਹਿਤ੍ਵਾ। ਵਿਹਾਰਚੀਵਰਪਰਿਵਤ੍ਤਨਵਸੇਨੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਪਤ੍ਤੰ ਹਤ੍ਥੇਹਿ, ਚੀਵਰੰ ਕਾਯੇਨ ਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਧਾਰੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਭਗਵਤੋ ਕਿਰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਭਮਰੋ ਵਿਯ ਵਿਕਸਿਤਪਦੁਮਦ੍ਵਯਮਜ੍ਝੰ, ਇਨ੍ਦਨੀਲਮਣਿਵਣ੍ਣਸੇਲਮਯਪਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਦ੍ਵਯਮਜ੍ਝੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤੰ ਏਵਮਾਗਤੰ ਪਤ੍ਤੰ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਞ੍ਚ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੰ ਪਾਰੁਤੰ ਕਾਯੇਨ ਧਾਰੇਤ੍ਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਯੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਤੇਨ ਏਕਕੋਵ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਿੰਸੂਤਿ? ਯਦਾ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਕਕੋਵ ਕਤ੍ਥਚਿ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਾ ਦ੍ਵਾਰੰ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯੰ ਨਿਸੀਦਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ''ਅਜ੍ਜ ਭਗਵਾ ਏਕਕੋਵ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਕਾਮੋ, ਅਦ੍ਧਾ ਕਞ੍ਚਿ ਏਵ ਵਿਨੇਤਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲੰ ਅਦ੍ਦਸਾ''ਤਿ। ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਚ ਭਗਵਾ ਏਵਮਕਾਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਿੰਸੂਤਿ।

ਪਰਿਵੇਸਨਾ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਤੇਸੰ ਸੁਵਣ੍ਣਭਾਜਨਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨੰ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨੰ ਕਸ੍ਸਕਾਨੰ ਪਰਿਵਿਸਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ ਹੋਤਿ। **ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸੀ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਥਾਰੂਪੇ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰੇ ਕਥਾਸਵਨਫਾਸੁਕੇ ਉਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਠਤ੍ਵਾ ਚ ਰਜਤਸੁਵਣ੍ਣਰਸਪਿਞ੍ਜਰੰ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਨੰ ਪਭੰ ਅਤਿਰੋਚਮਾਨੰ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭੰ ਮੁਞ੍ਚਿ, ਯਾਯ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਸਾਲਾਭਿਤ੍ਤਿਰੁਕ੍ਖਕਸਿਤਮਤ੍ਤਿਕਪਿਣ੍ਡਾਦਯੋ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁੰ। ਅਥ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਚ ਕਸਨ੍ਤਾ ਚ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਪਹਾਯ ਅਸੀਤਿਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਰਿਵਾਰੰ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੰ ਸਰੀਰੰ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਪਰਿਕ੍ਖੇਪਵਿਭੂਸਿਤੰ ਬਾਹੁਯੁਗਲੰ ਜਙ੍ਗਮੰ ਵਿਯ ਪਦੁਮਸਰੰ, ਰਸ੍ਮਿਜਾਲਸਮੁਜ੍ਜਲਿਤਤਾਰਾਗਣਮਿਵ ਗਗਨਤਲੰ, ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾਵਿਨਦ੍ਧਮਿਵ ਚ ਕਨਕਸਿਖਰੰ ਸਿਰਿਯਾ ਜਲਮਾਨੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੰ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਏਵੰ ਤੇਹਿ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰਿਤੰ ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਕਸਿਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਠਿਤੰ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – **ਅਹੰ ਖੋ, ਸਮਣ, ਕਸਾਮਿ ਚ** ਵ**ਪਾਮਿ ਚਾ**ਤਿ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨਾਯੰ ਏਵਮਾਹ, ਕਿੰ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕੇ ਪਸਾਦਨੀਯੇ ਉਤ੍ਤਮਦਮਥਸਮਥਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਅਪ੍ਪਸਾਦੇਨ, ਉਦਾਹੁ ਅਙ੍ਗਤਿਯਾਨੰ ਜਨਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਪਾਯਾਸੰ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾਪਿ ਕਟਚ੍ਛੁਭਿਕ੍ਖਾਯ ਮਚ੍ਛੇਰੇਨਾਤਿ? ਉਭਯਥਾਪਿ ਨੋ, ਭਗਵਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਅਤਿਤ੍ਤੰ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਨ੍ਤੰ ਜਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਮ੍ਮਭਙ੍ਗੰ ਮੇ ਕਾਤੁੰ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਭਗਵਤੋ ਚ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਸਚਾਯੰ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਅਪ੍ਪਯੋਜਯਿਸ੍ਸ, ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਸੀਸੇ ਚੂਲਾਮਣਿ ਵਿਯ ਅਭਵਿਸ੍ਸ, ਕੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਮੇਵੰ ਅਲਸਤਾਯ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਅਪ੍ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵਪ੍ਪਮਙ੍ਗਲਾਦੀਸੁ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤੀ''ਤਿਪਿਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨਾਹ – ''ਅਹੰ ਖੋ, ਸਮਣ, ਕਸਾਮਿ ਚ ਵਪਾਮਿ ਚ, ਕਸਿਤ੍ਵਾ ਚ ਵਪਿਤ੍ਵਾ ਚ ਭੁਞ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਯੰ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਤਾਵ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਨ ਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਨ ਚਮ੍ਹਿ ਯਥਾ ਤ੍ਵੰ ਏਵੰ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਕਸਿਤ੍ਵਾ ਚ ਵਪਿਤ੍ਵਾ ਚ ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੁ, ਕੋ ਤੇ ਅਤ੍ਥੋ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਏਵੰ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾਤਿ। ਅਪਿਚਾਯੰ ਅਸ੍ਸੋਸਿ – ''ਸਕ੍ਯਰਾਜਕੁਲੇ ਕਿਰ ਕੁਮਾਰੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜੰ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਾਨਿ ''ਅਯੰ ਸੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜੰ ਪਹਾਯ ਕਿਲਨ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ ਉਪਾਰਮ੍ਭੰ ਆਰੋਪੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਅਪਿਚ ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞੋ ਏਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਨ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਪਸਾਦੇਨ੍ਤੋ ਭਣਤਿ, ਭਗਵਤੋ ਪਨ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮ੍ਭਾਵਯਮਾਨੋ ਕਥਾਪਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਏਵਮਾਹ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਵੇਨੇਯ੍ਯਵਸੇਨ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਕਸ੍ਸਕਵਪ੍ਪਕਭਾਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਅਹਮ੍ਪਿ ਖੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਅਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਸਮਣੋ’’ ‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਕਸਾਮਿ ਚ ਵਪਾਮਿ ਚਾ’ਤਿ ਭਣਤਿ। ਨ ਚਸ੍ਸ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾਨਿ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਾਦੀਨਿ ਕਸਿਭਣ੍ਡਾਨਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮੁਸਾ ਭਣਤੀ’’ਤਿ? ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਾਦਤਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਕੇਸਗ੍ਗਾ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ, ਅਙ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾਯ ਕਤਾਧਿਕਾਰਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਵਰਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮਸ੍ਸ ਞਤ੍ਵਾ, ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਯਂ ਏਵਰੂਪੋ ਮੁਸਾ ਭਣੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਬਹੁਮਾਨੋ ਭਗਵਤਿ ਸਮਣਵਾਦਂ ਪਹਾਯ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਮੁਦਾਚਰਮਾਨੋ **ਨ ਖੋ ਪਨ ਮਯਂ ਪਸ੍ਸਾਮ ਭੋਤੋ ਗੋਤਮਸ੍ਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬਧਮ੍ਮਸਭਾਗਤਾਯ ਕਥਨਂ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਆਨੁਭਾਵੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ **ਸਦ੍ਧਾ ਬੀਜ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਕਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬਧਮ੍ਮਸਭਾਗਤਾ? ਨਨੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਭਗਵਾ ਨਙ੍ਗਲਾਦਿਕਸਿਸਮ੍ਭਾਰਸਮਾਯੋਗਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤਸ੍ਸ ਬੀਜਸ੍ਸ ਸਭਾਗਤਾਯ ਆਹ ‘‘ਸਦ੍ਧਾ ਬੀਜ’’ਨ੍ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਕਥਾਪਿ ਅਨਨੁਸਨ੍ਧਿਕਾ ਹੋਤਿ? ਨ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਨਨੁਸਨ੍ਧਿਕਕਥਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਨਪਿ ਪੁਬ੍ਬਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਸਭਾਗਤਾਯ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ – ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਾਦਿਕਸਿਸਮ੍ਭਾਰਵਸੇਨ ਕਸਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ‘‘ਇਦਂ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ’’ਨ੍ਤਿ ਅਪਰਿਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੂਲਂ ਸਉਪਕਾਰਂ ਸਸਮ੍ਭਾਰਂ ਸਫਲਂ ਕਸਿਂ ਞਾਪੇਤੁਂ ਮੂਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਸਦ੍ਧਾ ਬੀਜ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਬੀਜਂ ਕਸਿਯਾ ਮੂਲਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤਿ ਕਤ੍ਤੁਬ੍ਬਤੋ, ਅਸਤਿ ਅਕਤ੍ਤੁਬ੍ਬਤੋ, ਤਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਚ ਕਤ੍ਤੁਬ੍ਬਤੋ। ਬੀਜੇ ਹਿ ਸਤਿ ਕਸਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਸਤਿ। ਬੀਜਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਚ ਕੁਸਲਾ ਕਸ੍ਸਕਾ ਖੇਤ੍ਤਂ ਕਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਊਨਂ ‘‘ਮਾ ਨੋ ਸਸ੍ਸਂ ਪਰਿਹਾਯੀ’’ਤਿ, ਨ ਅਧਿਕਂ ‘‘ਮਾ ਨੋ ਮੋਘੋ ਵਾਯਾਮੋ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਬੀਜਮੇਵ ਮੂਲਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ਮੂਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਸਿਸਮ੍ਭਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕਸਿਯਾ ਪੁਬ੍ਬਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਬੀਜਸ੍ਸ ਸਭਾਗਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਸਿਯਾ ਪੁਬ੍ਬਧਮ੍ਮਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ ‘‘ਸਦ੍ਧਾ ਬੀਜ’’ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬਧਮ੍ਮਸਭਾਗਤਾਪਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਪੁਚ੍ਛਿਤਂਯੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤਂ ਪਚ੍ਛਾ ਕਿਂ ਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚੇ? ਤਸ੍ਸ ਉਪਕਾਰਭਾਵਤੋ ਚ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਬਨ੍ਧਸਮਤ੍ਥਭਾਵਤੋ ਚ। ਅਯਂ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਞ੍ਞਵਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਪਨ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ਸਦ੍ਧਾਰਹਿਤੋ, ਸਦ੍ਧਾਰਹਿਤੋ ਚ ਪਞ੍ਞਵਾ ਪਰੇਸਂ ਸਦ੍ਧਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਵਿਸਯੇ ਅਪਟਿਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਵਿਸੇਸਂ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ, ਕਿਲੇਸਕਾਲੁਸ੍ਸਿਯਪਰਾਮਟ੍ਠਾਪਿ ਚਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਸਦ੍ਧਾ ਬਲਵਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਹਸਾ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਂ ਨ ਕਰੋਤਿ ਹਤ੍ਥਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਧੁਰੇ ਯੁਤ੍ਤੋ ਗੋਣੋ ਵਿਯ। ਇਤਿਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾ ਉਪਕਾਰਿਕਾਤਿ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਸਦ੍ਧਾਯ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੇਨ ਪਚ੍ਛਾਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਦੇਸਨਾਕੁਸਲਤਾਯ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਬੀਜਸ੍ਸ ਚ ਉਪਕਾਰਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਿ, ਸਾ ਤਦਨਨ੍ਤਰਂਯੇਵ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਸਮਤ੍ਥਾ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਬਨ੍ਧਸਮਤ੍ਥਭਾਵਤੋ ਪਚ੍ਛਾਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਅਯਮਤ੍ਥੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਚ ਏਵਰੂਪੋ ਈਸਾਯੋਤ੍ਤਾਦਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਸਾਦਲਕ੍ਖਣਾ ਸਦ੍ਧਾ, ਓਕਪ੍ਪਨਲਕ੍ਖਣਾ ਵਾ। **ਬੀਜ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧਂ ਬੀਜਂ ਮੂਲਬੀਜਂ ਖਨ੍ਧਬੀਜਂ ਫਲੁਬੀਜਂ ਅਗ੍ਗਬੀਜਂ ਬੀਜਬੀਜਮੇਵ ਪਞ੍ਚਮਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਵਿਰੁਹਣਟ੍ਠੇਨ ਬੀਜਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕਸਿਯਾ ਮੂਲਭੂਤਂ ਬੀਜਂ ਦ੍ਵੇ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਤਿ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਮੂਲੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਉਪਰਿ ਅਙ੍ਕੁਰਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਏਵਂ ਭਗਵਤੋ ਕਸਿਯਾ ਮੂਲਭੂਤਾ ਸਦ੍ਧਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਸੀਲਮੂਲੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ , ਉਪਰਿ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਙ੍ਕੁਰਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਤਂ ਮੂਲੇਨ ਪਥਵਿਰਸਂ ਆਪੋਰਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਾਲ਼ੇਨ ਧਞ੍ਞਪਰਿਪਾਕਗਹਣਤ੍ਥਂ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਏਵਮਯਂ ਸੀਲਮੂਲੇਨ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਰਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਨਾਲ਼ੇਨ ਅਰਿਯਫਲਧਞ੍ਞਪਰਿਪਾਕਗਹਣਤ੍ਥਂ ਵਡ੍ਢਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਤਂ ਸੁਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਮੂਲਙ੍ਕੁਰਪਣ੍ਣਨਾਲ਼ਕਣ੍ਡਪਸਵੇਹਿ ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੂਲ਼੍ਹਿਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਖੀਰਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਸਾਲਿਫਲਭਰਿਤਂ ਸਾਲਿਸੀਸਂ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਤਿ, ਏਵਮੇਸਾ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਛਹਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧੀਹਿ ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੂਲ਼੍ਹਿਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵਿਸੁਦ੍ਧਿਖੀਰਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਭਿਞ੍ਞਾਭਰਿਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਸਦ੍ਧਾ ਬੀਜ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਪਰੋਪਞ੍ਞਾਸਾਯ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਸੁ ਏਕਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਸਦ੍ਧਾਵ ‘‘ਬੀਜ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਚੇ? ਬੀਜਕਿਚ੍ਚਕਰਣਤੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਤੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂਯੇਵ ਵਿਜਾਨਨਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਂ ਸਦ੍ਧਾ ਬੀਜਕਿਚ੍ਚਂ। ਸਾ ਚ ਸਬ੍ਬਕੁਸਲਾਨਂ ਮੂਲਭੂਤਾ। ਯਥਾਹ – ‘‘ਸਦ੍ਧਾਜਾਤੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤਿ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਞਾਯ ਚ ਨਂ ਅਤਿਵਿਜ੍ਝ ਪਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੮੩)।

ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇ ਚੇਵ ਕਾਯਞ੍ਚ ਤਪਤੀਤਿ **ਤਪੋ**। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਵੀਰਿਯਧੁਤਙ੍ਗਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਾਨਂ ਏਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ, ਇਧ ਪਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। **ਵੁਟ੍ਠੀ**ਤਿ ਵਸ੍ਸਵੁਟ੍ਠਿ ਵਾਤਵੁਟ੍ਠੀਤਿਆਦਿ ਅਨੇਕਵਿਧਾ, ਇਧ ਵਸ੍ਸਵੁਟ੍ਠਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਯਥਾ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵਸ੍ਸਵੁਟ੍ਠਿਸਮਨੁਗ੍ਗਹਿਤਂ ਬੀਜਂ ਬੀਜਮੂਲਕਞ੍ਚ ਸਸ੍ਸਂ ਵਿਰੂਹਤਿ ਨ ਮਿਲਾਯਤਿ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵਂ ਭਗਵਤੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਸਮਨੁਗ੍ਗਹਿਤਾ ਸਦ੍ਧਾ, ਸਦ੍ਧਾਮੂਲਾ ਚ ਸੀਲਾਦਯੋ ਧਮ੍ਮਾ ਵਿਰੂਹਨ੍ਤਿ, ਨ ਮਿਲਾਯਨ੍ਤਿ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਤਪੋ ਵੁਟ੍ਠੀ’’ਤਿ।

ਪਞ੍ਞਾ ਮੇਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤੇ ਮੇ-ਸਦ੍ਦੋ ਪੁਰਿਮਪਦੇਸੁਪਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੋ ‘‘ਸਦ੍ਧਾ ਮੇ ਬੀਜਂ, ਤਪੋ ਮੇ ਵੁਟ੍ਠੀ’’ਤਿ ਤੇਨ ਕਿਂ ਦੀਪੇਤਿ? ਯਥਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤਯਾ ਵਪਿਤੇ ਖੇਤ੍ਤੇ ਸਚੇ ਵੁਟ੍ਠਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਉਦਕਮ੍ਪਿ ਤਾਵ ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਮਯਾ ਹਿਰਿਈਸੇ ਪਞ੍ਞਾਯੁਗਨਙ੍ਗਲੇ ਮਨੋਯੋਤ੍ਤੇਨ ਏਕਾਬਦ੍ਧੇ ਕਤੇ ਵੀਰਿਯਬਲੀਬਦ੍ਦੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਤਿਪਾਚਨੇਨ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਖੇਤ੍ਤਮ੍ਹਿ ਸਦ੍ਧਾਬੀਜੇ ਵਪਿਤੇ ਵੁਟ੍ਠਿਯਾ ਅਭਾਵੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਮੇ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਤਪੋ ਵੁਟ੍ਠੀਤਿ।

ਪਞ੍ਞਾਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰਾਦਿਭੇਦਤੋ ਅਨੇਕਵਿਧਾ। ਇਧ ਪਨ ਸਹ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। **ਯੁਗਨਙ੍ਗਲ**ਨ੍ਤਿ ਯੁਗਞ੍ਚ ਨਙ੍ਗਲਞ੍ਚ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਂ, ਏਵਂ ਭਗਵਤੋ ਦੁਵਿਧਾਪਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਪਞ੍ਞਾ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਯੁਗਂ ਈਸਾਯ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਹੋਤਿ, ਪੁਰਤੋ ਚ ਈਸਾਬਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ, ਯੋਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਹੋਤਿ, ਬਲੀਬਦ੍ਦਾਨਂ ਏਕਤੋ ਗਮਨਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਏਵਂ ਪਞ੍ਞਾ ਹਿਰਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਾ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹ – ‘‘ਪਞ੍ਞੁਤ੍ਤਰਾ ਸਬ੍ਬੇ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ’’ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੮੩; ੧੦.੫੮) ਚ, ‘‘ਪਞ੍ਞਾ ਹਿ ਸੇਟ੍ਠਾ ਕੁਸਲਾ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਰਾਜਾਰਿਵ ਤਾਰਕਾਨ’’ਨ੍ਤਿ (ਜਾ॰ ੨.੧੭.੮੧) ਚ। ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਟ੍ਠੇਨ ਪੁਰਤੋ ਚ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹ – ‘‘ਸੀਲਂ ਸਿਰੀ ਚਾਪਿ ਸਤਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਨ੍ਵਾਯਿਕਾ ਪਞ੍ਞਵਤੋ ਭਵਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਹਿਰਿਵਿਪ੍ਪਯੋਗੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਪਨ ਈਸਾਬਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਮਨੋਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਯੋਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯਤੋ ਯੋਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਹੋਤਿ। ਅਚ੍ਚਾਰਦ੍ਧਾਤਿਲੀਨਭਾਵਪਟਿਸੇਧਨਤੋ ਵੀਰਿਯਬਲੀਬਦ੍ਦਾਨਂ ਏਕਤੋ ਗਮਨਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਨਙ੍ਗਲਂ ਫਾਲਯੁਤ੍ਤਂ ਕਸਨਕਾਲੇ ਪਥਵਿਘਨਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਮੂਲਸਨ੍ਤਾਨਕਾਨਿ ਪਦਾਲੇਤਿ, ਏਵਂ ਸਤਿਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਾਲੇ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਨ੍ਤਤਿਸਮੂਹਕਿਚ੍ਚਾਰਮ੍ਮਣਘਨਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਮੂਲਸਨ੍ਤਾਨਕਾਨਿ ਪਦਾਲੇਤਿ। ਸਾ ਚ ਖੋ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਵ, ਇਤਰਾ ਪਨ ਲੋਕਿਕਾਪਿ ਸਿਯਾ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਪਞ੍ਞਾ ਮੇ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲ’’ਨ੍ਤਿ।

ਹਿਰੀਯਤਿ ਪਾਪਕੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹੀਤਿ **ਹਿਰੀ**। ਤਗ੍ਗਹਣੇਨ ਤਾਯ ਅਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਈਸਾ**ਤਿ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਸਨ੍ਧਾਰਿਕਾ ਰੁਕ੍ਖਲਟ੍ਠਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਈਸਾ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਏਵਂ ਭਗਵਤੋਪਿ ਹਿਰੀ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਪਞ੍ਞਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਂ ਧਾਰੇਤਿ ਹਿਰਿਅਭਾਵੇ ਪਞ੍ਞਾਯ ਅਭਾਵਤੋ। ਯਥਾ ਚ ਈਸਾਪਟਿਬਦ੍ਧਯੁਗਨਙ੍ਗਲਂ ਕਿਚ੍ਚਕਰਂ ਹੋਤਿ ਅਚਲਂ ਅਸਿਥਿਲਂ, ਏਵਂ ਹਿਰਿਪਟਿਬਦ੍ਧਾ ਚ ਪਞ੍ਞਾ ਕਿਚ੍ਚਕਾਰੀ ਹੋਤਿ ਅਚਲਾ ਅਸਿਥਿਲਾ ਅਬ੍ਬੋਕਿਣ੍ਣਾ ਅਹਿਰਿਕੇਨ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਹਿਰੀ ਈਸਾ’’ਤਿ। ਮੁਨਾਤੀਤਿ **ਮਨੋ,** ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਇਧ ਪਨ ਮਨੋਸੀਸੇਨ ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਸਮਾਧਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। **ਯੋਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਰਜ੍ਜੁਬਨ੍ਧਨਂ। ਤਂ ਤਿਵਿਧਂ ਈਸਾਯ ਸਹ ਯੁਗਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨਂ, ਯੁਗੇਨ ਸਹ ਬਲੀਬਦ੍ਦਾਨਂ ਬਨ੍ਧਨਂ, ਸਾਰਥਿਨਾ ਸਹ ਬਲੀਬਦ੍ਦਾਨਂ ਏਕਾਬਨ੍ਧਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਯੋਤ੍ਤਂ ਈਸਾਯੁਗਬਲੀਬਦ੍ਦੇ ਏਕਾਬਦ੍ਧੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕਕਿਚ੍ਚੇ ਪਟਿਪਾਦੇਤਿ, ਏਵਂ ਭਗਵਤੋ ਸਮਾਧਿ ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ਹਿਰਿਪਞ੍ਞਾਵੀਰਿਯਧਮ੍ਮੇ ਏਕਾਰਮ੍ਮਣੇ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪਸਭਾਵੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਕਕਿਚ੍ਚੇ ਪਟਿਪਾਦੇਤਿ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਮਨੋ ਯੋਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ।

ਚਿਰਕਤਾਦਿਮਤ੍ਤਂ ਸਰਤੀਤਿ **ਸਤਿ**। ਫਾਲੇਤੀਤਿ **ਫਾਲੋ**। ਪਾਜੇਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਪਾਜਨਂ**। ਤਂ ਇਧ ‘‘ਪਾਚਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਪਤੋਦਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਫਾਲੋ ਚ ਪਾਚਨਞ੍ਚ ਫਾਲਪਾਚਨਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਫਾਲਪਾਚਨਂ, ਏਵਂ ਭਗਵਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਮਗ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ ਸਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਫਾਲੋ ਨਙ੍ਗਲਂ ਅਨੁਰਕ੍ਖਤਿ, ਪੁਰਤੋ ਚਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵਂ ਸਤਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਗਤਿਯੋ ਸਮਨ੍ਵੇਸਮਾਨਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਪਯਮਾਨਾ ਪਞ੍ਞਾਨਙ੍ਗਲਂ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਤੇਨੇਵੇਸਾ ‘‘ਸਤਾਰਕ੍ਖੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੦.੨੦) ਵਿਯ ਆਰਕ੍ਖਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਪ੍ਪਮੁਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਚਸ੍ਸਾ ਪੁਰਤੋ ਹੋਤਿ। ਸਤਿਪਰਿਚਿਤੇ ਹਿ ਧਮ੍ਮੇ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨੋ ਪਮੁਟ੍ਠੇ। ਯਥਾ ਚ ਪਾਚਨਂ ਬਲੀਬਦ੍ਦਾਨਂ ਵਿਜ੍ਝਨਭਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਂ ਸਂਸੀਦਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਉਪ੍ਪਥਗਮਨਂ ਵਾਰੇਤਿ, ਏਵਂ ਸਤਿ ਵੀਰਿਯਬਲੀਬਦ੍ਦਾਨਂ ਅਪਾਯਭਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਕੋਸਜ੍ਜਸਂਸੀਦਨਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਕਾਮਗੁਣਸਙ੍ਖਾਤੇ ਅਗੋਚਰੇ ਚਾਰਂ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤੀ ਉਪ੍ਪਥਗਮਨਂ ਵਾਰੇਤਿ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਸਤਿ ਮੇ ਫਾਲਪਾਚਨ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕਾਯਗੁਤ੍ਤੋਤਿ ਤਿਵਿਧੇਨ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤੇਨ ਗੁਤ੍ਤੋ। **ਵਚੀਗੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤੇਨ ਗੁਤ੍ਤੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਸੀਲਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਆਹਾਰੇ ਉਦਰੇ ਯਤੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਆਹਾਰਮੁਖੇਨ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਪਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਯਤੋ ਸਂਯਤੋ ਨਿਰੁਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਿਨਾ ਆਜੀਵਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਉਦਰੇ ਯਤੋ**ਤਿ ਉਦਰੇ ਯਤੋ ਸਂਯਤੋ ਮਿਤਭੋਜੀ, ਆਹਾਰੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾਮੁਖੇਨ ਪਚ੍ਚਯਪਟਿਸੇਵਨਸੀਲਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਕਿਂ ਦੀਪੇਤਿ? ਯਥਾ ਤ੍ਵਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਬੀਜਂ ਵਪਿਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸਪਰਿਪਾਲਨਤ੍ਥਂ ਕਣ੍ਟਕਵਤਿਂ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਵਤਿਂ ਵਾ ਪਾਕਾਰਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਵਾ ਕਰੋਸਿ, ਤੇਨ ਤੇ ਗੋਮਹਿਂਸਮਿਗਗਣਾ ਪਵੇਸਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਸਸ੍ਸਂ ਨ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤਿ, ਏਵਮਹਮ੍ਪਿ ਤਂ ਸਦ੍ਧਾਬੀਜਂ ਵਪਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕੁਸਲਸਸ੍ਸਪਰਿਪਾਲਨਤ੍ਥਂ ਕਾਯਵਚੀਆਹਾਰਗੁਤ੍ਤਿਮਯਂ ਤਿਵਿਧਂ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਕਰੋਮਿ , ਤੇਨ ਮੇ ਰਾਗਾਦਿਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮਗੋਮਹਿਂਸਮਿਗਗਣਾ ਪਵੇਸਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਂ ਕੁਸਲਸਸ੍ਸਂ ਨ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤੀਤਿ।

ਸਚ੍ਚਂ ਕਰੋਮਿ ਨਿਦ੍ਦਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦ੍ਵੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਸਂਵਾਦਨਂ **ਸਚ੍ਚਂ। ਨਿਦ੍ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਛੇਦਨਂ ਲੁਨਨਂ ਉਪ੍ਪਾਟਨਂ । ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਚੇਤਂ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਂ ਹੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ‘‘ਸਚ੍ਚੇਨ ਕਰੋਮਿ ਨਿਦ੍ਦਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਕਿਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ‘‘ਯਥਾ ਤ੍ਵਂ ਬਾਹਿਰਂ ਕਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸਦੂਸਕਾਨਂ ਤਿਣਾਨਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਅਸਿਤੇਨ ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਨਂ ਕਰੋਸਿ, ਏਵਂ ਅਹਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਂ ਕਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕੁਸਲਸਸ੍ਸਦੂਸਕਾਨਂ ਵਿਸਂਵਾਦਨਤਿਣਾਨਂ ਸਚ੍ਚੇਨ ਨਿਦ੍ਦਾਨਂ ਕਰੋਮੀ’’ਤਿ। ਯਥਾਭੂਤਞਾਣਂ ਵਾ ਏਤ੍ਥ **ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਦੀਨਂ ਤਿਣਾਨਂ ਨਿਦ੍ਦਾਨਂ ਕਰੋਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਨਿਦ੍ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਛੇਦਕਂ ਲਾਵਕਂ ਉਪ੍ਪਾਟਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾ ਤ੍ਵਂ ਦਾਸਂ ਵਾ ਕਮ੍ਮਕਰਂ ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਨਂ ਕਰੋਸਿ, ‘‘ਨਿਦ੍ਦੇਹਿ ਤਿਣਾਨੀ’’ਤਿ ਤਿਣਾਨਂ ਛੇਦਕਂ ਲਾਵਕਂ ਉਪ੍ਪਾਟਕਂ ਕਰੋਸਿ, ਏਵਮਹਂ ਸਚ੍ਚਂ ਕਰੋਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਅਥ ਵਾ **ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਸਚ੍ਚਂ। ਤਮਹਂ ਨਿਦ੍ਦਾਨਂ ਕਰੋਮਿ, ਛਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਂ ਲੁਨਿਤਬ੍ਬਂ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤਬ੍ਬਂ ਕਰੋਮੀਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਵਿਕਪ੍ਪੇਸੁ ਉਪਯੋਗੇਨੇਵਤ੍ਥੋ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਸੋਰਚ੍ਚਂ ਮੇ ਪਮੋਚਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਂ ਤਂ ‘‘ਕਾਯਿਕੋ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਵਾਚਸਿਕੋ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ’’ਤਿ ਸੀਲਮੇਵ ‘‘ਸੋਰਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਨ ਤਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ‘‘ਕਾਯਗੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਹਿ ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ ਪਨ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਤਂ ਹਿ ਸੁਨ੍ਦਰੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਰਤਤ੍ਤਾ ‘‘ਸੋਰਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਮੋਚਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੋਗਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਤਵ ਪਮੋਚਨਂ ਪੁਨਪਿ ਸਾਯਨ੍ਹੇ ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਵਾ ਅਨਾਗਤਸਂਵਚ੍ਛਰੇ ਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਤੋ ਅਪ੍ਪਮੋਚਨਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਮਮ ਏਵਂ। ਨ ਹਿ ਮਮ ਅਨ੍ਤਰਾ ਮੋਚਨਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਹਂ ਹਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਞਾਨਙ੍ਗਲੇ ਵੀਰਿਯਬਲੀਬਦ੍ਦੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਮਹਾਕਸਿਂ ਕਸਨ੍ਤੋ ਤਾਵ ਨ ਮੁਞ੍ਚਿਂ, ਯਾਵ ਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਿਂ। ਯਦਾ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਕਾਲਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਅਪਰਾਜਿਤਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਗੁਣਪਰਿਵਾਰਂ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ ਉਦਪਾਦਿ, ਤਦਾ ਮਯਾ ਤਂ ਸਬ੍ਬੁਸ੍ਸੁਕ੍ਕਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਾ ਪਮੁਤ੍ਤਂ, ਨ ਦਾਨਿ ਪੁਨ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ ‘‘ਸੋਰਚ੍ਚਂ ਮੇ ਪਮੋਚਨ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵੀਰਿਯਂ ਮੇ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਵੀਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ। **ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਧੁਰਾਯਂ ਧੋਰਯ੍ਹਂ, ਧੁਰਾਵਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧੁਰਾਯਂ ਧੋਰਯ੍ਹਾਕਡ੍ਢਿਤਂ ਨਙ੍ਗਲਂ ਭੂਮਿਘਨਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਮੂਲਸਨ੍ਤਾਨਕਾਨਿ ਚ ਪਦਾਲੇਤਿ, ਏਵਂ ਭਗਵਤੋ ਵੀਰਿਯਾਕਡ੍ਢਿਤਂ ਪਞ੍ਞਾਨਙ੍ਗਲਂ ਯਥਾ ਵੁਤ੍ਤਂ ਘਨਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਕਿਲੇਸਸਨ੍ਤਾਨਕਾਨਿ ਚ ਪਦਾਲੇਤਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਵੀਰਿਯਂ ਮੇ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਪੁਰਿਮਧੁਰਾਵਹਤ੍ਤਾ ਧੁਰਾ, ਮੂਲਧੁਰਾਵਹਤ੍ਤਾ ਧੋਰਯ੍ਹਾ, ਧੁਰਾ ਚ ਧੋਰਯ੍ਹਾ ਚ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਾ। ਇਤਿ ਯਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਨਙ੍ਗਲੇ ਚਤੁਬਲੀਬਦ੍ਦਪਭੇਦਂ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਂ ਵਹਨ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਤਿਣਮੂਲਘਾਤਞ੍ਚੇਵ ਸਸ੍ਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਸਾਧੇਤਿ, ਏਵਂ ਭਗਵਤੋ ਚਤੁਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਵੀਰਿਯਭੇਦਂ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਂ ਵਹਨ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਕੁਸਲਘਾਤਞ੍ਚੇਵ ਕੁਸਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਸਾਧੇਤਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਵੀਰਿਯਂ ਮੇ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ।

ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਾਧਿਵਾਹਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯੋਗੇਹਿ ਖੇਮਤ੍ਤਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਂ ਨਾਮ, ਤਂ ਅਧਿਕਿਚ੍ਚ ਵਾਹੀਯਤਿ, ਅਭਿਮੁਖਂ ਵਾ ਵਾਹੀਯਤੀਤਿ ਅਧਿਵਾਹਨਂ, ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਸ੍ਸ ਅਧਿਵਾਹਨਂ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਾਧਿਵਾਹਨਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਤਵ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਂ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਦਿਸਾਭਿਮੁਖਂ ਵਾਹੀਯਤਿ, ਤਥਾ ਮਮ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਭਿਮੁਖਂ ਵਾਹੀਯਤੀਤਿ। ਏਵਂ ਵਾਹੀਯਮਾਨਞ੍ਚ **ਗਚ੍ਛਤਿ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਂ**। ਯਥਾ ਤਵ ਨਙ੍ਗਲਂ ਵਹਨ੍ਤਂ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਂ ਖੇਤ੍ਤਕੋਟਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਤਿ, ਏਵਂ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਦੀਪਙ੍ਕਰਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਚ੍ਛਤੇਵ। ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਤੇਨ ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਪਹੀਨਾ ਕਿਲੇਸਾ ਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਤਵ ਨਙ੍ਗਲੇਨ ਛਿਨ੍ਨਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿ ਪੁਨ ਅਪਰਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾਪਿ ਏਵਂ ਪਠਮਮਗ੍ਗਵਸੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਕਟ੍ਠੇ ਕਿਲੇਸੇ, ਦੁਤਿਯਵਸੇਨ ਓਲ਼ਾਰਿਕੇ, ਤਤਿਯਵਸੇਨ ਅਣੁਸਹਗਤੇ, ਚਤੁਤ੍ਥਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਂ। ਅਥ ਵਾ **ਗਚ੍ਛਤਿ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ** ਨਿਵਤ੍ਤਨਰਹਿਤਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਂ। ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਞ੍ਚ ਯਥਾ ਤਵ ਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਂ ਨ ਤਂ ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਸਕੋ ਅਸੋਕੋ ਵਿਰਜੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਤਿ। ਏਤਂ ਪਨ ਤਂ ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ **ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਤਿ**। ਯਤ੍ਥ ਸਤਿਪਾਚਨੇਨ ਏਤਂ ਵੀਰਿਯਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਂ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਦਿਸੋ ਕਸ੍ਸਕੋ ਅਸੋਕੋ ਵਿਰਜੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਸੋਕਸਲ੍ਲਸਮੁਗ੍ਘਾਤਭੂਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਨਾਮ ਅਸਙ੍ਖਤਂ ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਨਿਗਮਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਏਵਮੇਸਾ ਕਸੀ**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਸ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਏਸਾ ਸਦ੍ਧਾਬੀਜਾ ਤਪੋਵੁਟ੍ਠਿਯਾ ਅਨੁਗ੍ਗਹਿਤਾ ਕਸੀ ਪਞ੍ਞਾਮਯਂ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਂ ਹਿਰਿਮਯਞ੍ਚ ਈਸਂ ਮਨੋਮਯੇਨ ਯੋਤ੍ਤੇਨ ਏਕਾਬਦ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਨਙ੍ਗਲੇਨ ਸਤਿਫਾਲਂ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਸਤਿਪਾਚਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਵਚੀਆਹਾਰਗੁਤ੍ਤਿਯਾ ਗੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਂ ਨਿਦ੍ਦਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੋਰਚ੍ਚਂ ਪਮੋਚਨਂ ਵੀਰਿਯਧੁਰਧੋਰਯ੍ਹਂ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਾਭਿਮੁਖਂ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਵਾਹਨ੍ਤੇਨ ਕਟ੍ਠਾ ਕਸੀ ਕਮ੍ਮਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਂ ਪਾਪਿਤਾ, **ਸਾ ਹੋਤਿ ਅਮਤਪ੍ਫਲਾ,** ਸਾ ਏਸਾ ਕਸੀ ਅਮਤਪ੍ਫਲਾ ਹੋਤਿ। ਅਮਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਿਸਂਸਾ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਾ ਖੋ ਪਨੇਸਾ ਕਸੀ ਨ ਮਮੇਵੇਕਸ੍ਸ ਅਮਤਪ੍ਫਲਾ ਹੋਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਯੋ ਕੋਚਿ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਵੇਸ੍ਸੋ ਵਾ ਸੁਦ੍ਦੋ ਵਾ ਗਹਟ੍ਠੋ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਵਾ ਏਤਂ ਕਸਿਂ ਕਸਤਿ, ਸੋ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਏਤਂ ਕਸਿਤ੍ਵਾਨ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਗਮ੍ਭੀਰਤ੍ਥਂ ਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਮਮ ਕਸਿਫਲਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਦਿਵਸੇਯੇਵ ਛਾਤੋ ਹੋਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਕਸੀ ਅਮਤਪ੍ਫਲਾ, ਤਸ੍ਸ ਫਲਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨੋ ਪਸਨ੍ਨਾਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਭੁਞ੍ਜਤੁ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਤਤੋ ਪਰਞ੍ਚ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵਾਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ਉਦਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੮. ਦੁਤਿਯੇ **ਓਦਨੇਨ ਪੂਰੇਸੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਪਾਦਿਤੇਨ ਸੂਪਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਨ ਓਦਨੇਨ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਭਗਵਾ ਕਿਰ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋਵ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਪਾਤੋਵ ਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵਾਰਂ

ਪਿਧਾਯ, ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤਸ੍ਸ ਭੋਜਨਂ ਉਪਸਂਹਰਿਯਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਏਕਕੋਵ ਪਤ੍ਤਂ ਅਂਸਕੂਟੇ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ, ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ, ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਪਤ੍ਤਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ, ਅਨ੍ਤੋਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ, ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਜ੍ਜਿਤਂ ਭੋਜਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਦੁਤਿਯਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇਪਿ। **ਤਤਿਯਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇਪਿ। ਤਾਨਿ ਕਿਰ ਤੀਣਿ ਦਿਵਸਾਨਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ, ਮਹਾਜਨੋ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤੀਣਿ ਦਿਵਸਾਨਿ ਪਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਸਦ੍ਧਾਯ ਅਦਾਸਿ, ''ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਾਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਦਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਉਪਾਰਮ੍ਭਭਯੇਨ ਅਦਾਸਿ। ਦਦਨ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਦਿਵਸਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾਵ ਨਿਵਤ੍ਤੋ। ਭਗਵਾਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾਵ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪਨ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਏਤਂ ''ਪਕਟ੍ਠਕੋ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਂ ਅਵੋਚ। ਭਗਵਾਪਿ ਏਤਂ ਵਚਨਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰਾਪਨਤ੍ਥਮੇਵ ਯਾਵ ਤਤਿਯਮਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਪਕਟ੍ਠਕੋ**ਤਿ ਰਸਗਿਦ੍ਧੋ।

ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਚੇਵ ਵਪਨ੍ਤਿ ਬੀਜਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤ੍ਵਂ ਤੀਣਿ ਦਿਵਸਾਨਿ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਓਸਕ੍ਕਸਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਾਤਬ੍ਬਾ ਨਾਮ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ ਸੋਲ਼ਸ ਧਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਮਂ ਦੇਸਨਂ ਆਰਭਿ। ਤਤ੍ਥ **ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਚੇਵ ਵਪਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਸ੍ਸਵਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਲਮੇਤ੍ਤਾਵਤਾ''ਤਿ ਅਨੋਸਕ੍ਕਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਾਪਰੇਸੁਪਿ ਸਸ੍ਸਵਾਰੇਸੁ ਚ ਵਪਨ੍ਤਿਯੇਵ। **ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਨ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਦਿਵਸੇਸੁਪਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਸਂਵਚ੍ਛਰੇਸੁਪਿ ਵਸ੍ਸਤਿਯੇਵ, ਏਵਂ ਜਨਪਦਾ ਇਦ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਨਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਯਾਚਕਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇ ਸਤ੍ਥਾ ਦੇਸਨਾਕੁਸਲਤਾਯ ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਖੀਰਨਿਕਾ**ਤਿ ਖੀਰਕਾਰਕਾ ਗੋਦੋਹਕਾ। ਨ ਹਿ ਤੇ ਏਕਵਾਰਮੇਵ ਥਨਂ ਅਞ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਅਞ੍ਛਨ੍ਤਾ ਧੇਨੁਂ ਦੁਹਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਿਲਮਤਿ ਫਨ੍ਦਤਿ ਚਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਸਤ੍ਤੋ ਤੇਨ ਇਰਿਯਾਪਥੇਨ ਕਿਲਮਤਿ ਚੇਵ ਫਨ੍ਦਤਿ ਚ। **ਗਬ੍ਭ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਣਸਿਙ੍ਗਾਲਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਕੁਚ੍ਛਿਂ। **ਸਿਵਥਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਸਾਨਂ, ਮਤਂ ਮਤਂ ਸਤ੍ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਹਰਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਗ੍ਗਞ੍ਚ ਲਦ੍ਧਾ ਅਪੁਨਬ੍ਭਵਾਯਾ**ਤਿ ਅਪੁਨਬ੍ਭਵਾਯ ਮਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ, ਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਤਿ ਏਵਂ ਭਗਵਤਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਂ ਠਤ੍ਵਾਵ ਸੋਲ਼ਸ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਧਮ੍ਮੇ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੇ। **ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਸਨ੍ਨੋ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਮਿਤ੍ਤਞਾਤਿਵਗ੍ਗੇਨ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਭੋ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਂ ਅਵੋਚ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਦੇਵਹਿਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੧੯੯. ਤਤਿਯੇ **ਵਾਤੇਹੀ**ਤਿ ਉਦਰਵਾਤੇਹਿ। ਭਗਵਤੋ ਕਿਰ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਸਤਮੁਗ੍ਗਯੂਸਾਦੀਨਿ ਆਹਾਰਯਤੋ ਦੁਬ੍ਭੋਜਨੇਨ ਚੇਵ ਦੁਕ੍ਖਸੇਯ੍ਯਾਯ ਚ ਉਦਰਵਾਤੋ ਕੁਪ੍ਪਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਸੋ ਆਬਾਧੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿਯੇਵ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਪਠਮਬੋਧਿਯਂ ਅਨਿਬਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਕਕਾਲੇ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਕਾਲੇ ਸਤ੍ਥੁ ਅਸੀਤਿਮਹਾਥੇਰੇਸੁ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਅਭੂਤਪੁਬ੍ਬੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਨਾਗਸਮਾਲੋ ਉਪਵਾਨੋ ਸੁਨਕ੍ਖਤ੍ਤੋ ਚੁਨ੍ਦੋ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋ ਸਾਗਤੋ ਬੋਧਿ ਮੇਘਿਯੋਤਿ ਇਮੇ ਪਨ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਗਤੁਪਟ੍ਠਾਕਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਉਪਵਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਪਾਤੋਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਰਿਵੇਣਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਦਾਨਂ ਨ੍ਹਾਨੋਦਕਪਰਿਯਾਦਨਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਗਮਨਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਭਗਵਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨਮਕਾਸਿ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਪਠਮਬੋਧਿਯਂ ਕਿਰ ਵੀਸਤਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨਿਦ੍ਧੂਮਂ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਦਕਤਾਪਨਮ੍ਪਿ ਨ ਭਗਵਤਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ। ਸੋ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਉਦ੍ਧਨਪਾਲ਼ਿਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਚਾਟਿਯੋ ਉਦ੍ਧਨਮਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਉਣ੍ਹੋਦਕਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ,

ਨ੍ਹਾਨੀਯਚੁਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਂ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਕਾਮਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੂਲਂ ਦਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੇ ਵਿਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਮਾਲਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਰੋ ਤਤ੍ਥ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਕਿਂ ਪਤ੍ਥਯਾਨੋਤਿ ਕਿਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ। **ਕਿਂ ਏਸਨ੍**ਤਿ ਕਿਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ। **ਪੂਜਿਤੋ ਪੂਜਨੇਯਜਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਥੇਰੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤੁਮਾਰਭਿ। ਗਿਲਾਨਭੇਸਜ੍ਜਤ੍ਥਂ ਗਤੇਨ ਕਿਰ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੋ ਕਥੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਵਤ੍ਤਮੇਤਂ। ਵਣ੍ਣਂ ਹਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। ਸਪ੍ਪਾਯਭੇਸਜ੍ਜਂ ਲਦ੍ਧਾ ਗਿਲਾਨੋ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ ਚ ਝਾਨਵਿਮੋਕ੍ਖਸਮਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਫਲਾਨਿ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ''ਸੀਲਵਾ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਮਧਰੋ ਵਂਸਾਨੁਰਕ੍ਖਕੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਨ ਆਗਮਨੀਯਪਟਿਪਦਂਯੇਵ ਕਥੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਪੂਜਨੇਯਜਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਸੀਤਿਮਹਾਥੇਰਾ ਸਦੇਵਕੇਨ ਲੋਕੇਨ ਪੂਜੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਪੂਜਨੇਯਜਾ। ਤੇਯੇਵ ਸਕ੍ਕਾਤਬ੍ਬਾਤਿ **ਸਕ੍ਕਰੇਯਜਾ**। ਤੇਸਂਯੇਵ ਅਪਚਿਤਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ **ਅਪਚੇਯਜਾ**। ਭਗਵਾ ਤੇਸਂ ਪੂਜਿਤੋ ਸਕ੍ਕਤੋ ਅਪਚਿਤੋ ਚ, ਇਚ੍ਚੁਸ੍ਸ ਤਂ ਗੁਣਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਥੇਰੋ ਏਵਮਾਹ। **ਹਾਤਵੇ**ਤਿ ਹਰਿਤੁਂ।

ਫਾਣਿਤਸ੍ਸ ਚ ਪੁਟਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰਿਕਂ ਗੁਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂ। ਸੋ ਕਿਰ ''ਕਿਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ? ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ, ''ਉਦਰਵਾਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ, ''ਤੇਨ ਹਿ ਮਯਮੇਤ੍ਥ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਜਾਨਾਮ, ਇਤੋ ਥੋਕੇਨ ਉਦਕੇਨ ਇਦਂ ਫਾਣਿਤਂ ਆਲੋਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਤੁਂ ਦੇਥ, ਇਤਿ ਉਣ੍ਹੋਦਕੇਨ ਬਹਿ ਪਰਿਸੇਦੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਨ੍ਤੋਤਿ ਏਵਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਫਾਸੁਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ।

ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਆਬਾਧੇ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧੇ ''ਦੇਵਹਿਤੇਨ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤੇਨੇਵ ਰੋਗੋ ਵੂਪਸਨ੍ਤੋ, ਅਹੋ ਦਾਨਂ ਪਰਮਦਾਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਕਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾ ਜਾਤਾ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਿਤ੍ਤਿਕਾਮੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਤਾਵ ਮੇ ਅਯਂ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋ''ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਭਾਵਂ ਜਾਨਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਤਾਵਤਕੇਨੇਵ ਦਸਬਲੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਦਜ੍ਜਾਤਿ ਦਦੇਯਜ। **ਕਥਂ ਹਿ ਯਜਮਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਯਜਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਇਜ੍ਝਤੀ**ਤਿ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ ਮਹਪ੍ਫਲੋ ਹੋਤਿ। **ਯੋਵੇਦੀ**ਤਿ ਯੋ ਅਵੇਦਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ, ਵਿਦਿਤਂ ਪਾਕਟਮਕਾਸਿ ''ਯੋਵੇਤੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਯੋ ਅਵੇਤਿ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਸ੍ਸਤਿ। **ਜਾਤਿਕ੍ਖਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ। **ਅਭਿਞ੍ਞਾਵੋਸਿਤੋ**ਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਵੋਸਿਤੋ ਵੋਸਾਨਂ ਕਤਕਿਚ੍ਚਤਂ ਪਤ੍ਤੋ। **ਏਵਂ ਹਿ ਯਜਮਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਖੀਣਾਸਵੇ ਯਜਨਾਕਾਰੇਨ ਯਜਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਮਹਾਸਾਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੦. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਲੂਖੋ ਲੂਖਪਾਵੁਰਣੋ**ਤਿ ਜਿਣ੍ਣੋ ਜਿਣ੍ਣਪਾਵੁਰਣੋ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ? ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਘਰੇ ਅਟ੍ਠਸਤਸਹਸ੍ਸਧਨਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਆਵਾਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਦਾਸਿ । ਅਥਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ''ਸਚੇ ਅਞ੍ਞਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਆਨੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਵਸੇਨ ਕੁਲਂ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਮਯਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਪਣੀਤੇਹਿ ਘਾਸਚ੍ਛਾਦਨਾਦੀਹਿ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਸਮ੍ਬਾਹਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਦਿਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਸਮ੍ਬਾਹਮਾਨਾ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕਂ ਘਰਾਵਾਸੇ ਆਦੀਨਵਂ ਵਤ੍ਵਾ – ''ਮਯਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਿਨਾ ਨੀਹਾਰੇਨ ਯਾਵਜੀਵਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮ, ਸੇਸਧਨਮ੍ਪਿ ਨੋ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪੁਨ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਤ੍ਥਪਾਰੁਪਨਮਤ੍ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਉਪਭੋਗਪਰਿਭੋਗਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਯਜਾਦੇਸਿ। ਤਂ ਜੇਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤੋ ਕਤਿਪਾਹਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿ।

ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸੁਣ੍ਹਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਕਿਂ ਤਯਾ ਜੇਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਂ ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਂ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਂ ਦਿਨ੍ਨਮਤ੍ਥਿ? ਨਨੁ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ, ਕਿਂ ਸੇਸਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਘਰਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਂ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ? ਸੋ ''ਨਸ੍ਸ ਵਸਲੀ''ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਘਰਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਤਤੋਪਿ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਇਮਿਨਾਵ ਉਪਾਯੇਨ ਪਲਾਪਿਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵਂ ਏਕਘਰੇਪਿ ਪਵੇਸਨਂ ਅਲਭਮਾਨੋ ਪਣ੍ਡਰਙ੍ਗਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਕਾਲਾਨਮਚ੍ਚਯੇਨ ਜਰਾਜਿਣ੍ਣੋ ਦੁਬ੍ਭੋਜਨਦੁਕ੍ਖਸੇਯ੍ਯਾਹਿ ਮਿਲਾਤਸਰੀਰੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਤੋ ਆਗਮ੍ਮ, ਪੀਠਕਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਮਣੋ ਕਿਰ ਗੋਤਮੋ ਅਬ੍ਭਾਕੁਟਿਕੋ ਉਤ੍ਤਾਨਮੁਖੋ ਸੁਖਸਮ੍ਭਾਸੋ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਕੁਸਲੋ, ਸਕ੍ਕਾ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਲਭਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਨਿਵਾਸਨਪਾਵੁਰਣਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਦਾਰੇਹਿ ਸਂਪੁਚ੍ਛ ਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਾਮੇਨ੍ਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਨਿਦ੍ਧਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਘਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਨ੍ਤਿ।

ਨਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨਨ੍ਦਿਜਾਤੋ ਤੁਟ੍ਠੋ ਪਮੁਦਿਤੋ ਅਹੋਸਿਂ। **ਭਵਮਿਚ੍ਛਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਪਤ੍ਥਯਿਂ। **ਸਾਵ ਵਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸੂਕਰ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਸੁਨਖਾ ਵਗ੍ਗਵਗ੍ਗਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭੁਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਭੁਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਸੂਕਰਂ ਵਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਮਹਾਰਵਂ ਰਵਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਦਾਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਂ ਬਹੁਂ ਵਤ੍ਵਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤਂ ਪਲਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਸਨ੍ਤਾਤਿ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ। **ਜਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਲਾਮਕਾ। **ਭਾਸਰੇ**ਤਿ ਭਾਸਨ੍ਤਿ। **ਪੁਤ੍ਤਰੂਪੇਨਾ**ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਵੇਸੇਨ। **ਵਯੋਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਯੋ ਵਯੇ ਗਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਪਚ੍ਛਿਮਵਯੇ ਠਿਤਂ ਮਂ। **ਜਹਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤਿ।

ਨਿਬ੍ਭੋਗੋਤਿ ਨਿਪ੍ਪਰਿਭੋਗੋ। **ਖਾਦਨਾ ਅਪਨੀਯਤੀ**ਤਿ ਅਸ੍ਸੋ ਹਿ ਯਾਵਦੇਵ ਤਰੁਣੋ ਹੋਤਿ ਜਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਾਵਸ੍ਸ ਨਾਨਾਰਸਂ ਖਾਦਨਂ ਦਦਨ੍ਤਿ, ਜਿਣ੍ਣਂ ਨਿਬ੍ਭੋਗਂ ਤਤੋ ਅਪਨੇਨ੍ਤਿ, ਅਨ੍ਤਿਮਵਯੇ ਤਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਾਵੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਟਵਿਯਂ ਸੁਕ੍ਖਤਿਣਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ। ਯਥਾ ਸੋ ਅਸ੍ਸੋ, ਏਵਂ ਜਿਣ੍ਣਕਾਲੇ ਵਿਲੁਤ੍ਤਸਬ੍ਬਧਨਤ੍ਤਾ ਨਿਬ੍ਭੋਗੋ ਮਾਦਿਸੋਪਿ ਬਾਲਕਾਨਂ ਪਿਤਾ ਥੇਰੋ ਪਰਘਰੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖਤਿ।

ਯਞ੍ਚੇਤਿ ਨਿਪਾਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯੇ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਾ ਅਨਸ੍ਸਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਅਵਸਵਤ੍ਤਿਨੋ, ਤੇਹਿ ਦਣ੍ਡੋਵ ਕਿਰ ਸੇਯ੍ਯੋ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰੋਤਿ। ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਚਣ੍ਡਮ੍ਪਿ ਗੋਣ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਪੁਰੇ ਹੋਤੀਤਿ ਅਗ੍ਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸੁਖਂ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਗਾਧਮੇਧਤੀ**ਤਿ ਉਦਕਂ ਓਤਰਣਕਾਲੇ ਗਮ੍ਭੀਰੇ ਉਦਕੇ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਲਭਤਿ।

ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਤਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਾਚੁਗ੍ਗਤਾ ਕਤ੍ਵਾ। **ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੂ**ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਸਮਾਗਮਦਿਵਸੇ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇਸੁ ਪੁਤ੍ਤੇਸੁ ਤਂ ਸਭਂ ਓਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਮਹਾਰਹੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ। **ਅਭਾਸੀ**ਤਿ 'ਅਯਂ ਮੇ ਕਾਲੋ'ਤਿ ਸਭਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ , ''ਭੋ ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗਾਥਾ ਭਾਸਿਤੁਕਾਮੋ, ਭਾਸਿਤੇ ਸੁਣਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ – ''ਭਾਸ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸੁਣੋਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਠਿਤਕੋਵ ਅਭਾਸਿ। ''ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ ਯੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸਨ੍ਤਕਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਨ ਪੋਸੇਤਿ, ਸੋ ਮਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪੁਤ੍ਤਾ ਪਿਤੁਪਾਦੇਸੁ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਜੀਵਿਤਂ ਨੋ ਤਾਤ, ਦੇਹੀ''ਤਿ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸੋ ਪਿਤੁਹਦਯਸ੍ਸ ਮੁਦੁਤ੍ਤਾ ''ਮਾ ਮੇ, ਭੋ, ਬਾਲਕੇ ਵਿਨਾਸਯਿਤ੍ਥ, ਪੋਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਮ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਹਂਸੁ – ''ਸਚੇ, ਭੋ, ਅਜ੍ਜ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਿਤਰਂ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਥ, ਘਾਤੇਸ੍ਸਾਮ ਵੋ''ਤਿ। ਤੇ ਭੀਤਾ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਂਸੁ। ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਅਥ ਖੋ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਨੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪੀਠੇ

ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਯਿਂਸੁ। **ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਰੀਰਂ ਤੇਲੇਨ ਅਬ੍ਭਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਚੁਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਨ੍ਹਾਪੇਸੁਂ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯੋਪਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ, ''ਅਜ੍ਜ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤਰਂ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਥ। ਸਚੇ ਪਮਾਦਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਥ, ਘਰਤੋ ਵੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਭੋਜੇਸੁਂ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੁਭੋਜਨਞ੍ਚ ਸੁਖਸੇਯ੍ਯਞ੍ਚ ਆਗਮ੍ਮ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਸਞ੍ਜਾਤਬਲੋ ਪੀਣਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ, ''ਅਯਂ ਮੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਲਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਆਦਾਯ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਅਥ ਖੋ ਸੋ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ ਦੁਸ੍ਸਯੁਗਂ ਪਾਦਮੂਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਅਵੋਚ। ਸਰਣਗਮਨਾਵਸਾਨੇ ਚਾਪਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਵਮਾਹ – ''ਭੋ ਗੋਤਮ, ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਧੁਰਭਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ , ਤਤੋ ਅਹਂ ਦ੍ਵੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਦ੍ਵੇ ਸਯਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕਂ ਪਨ ਮਾ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਹਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰੁਚ੍ਚਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ''ਏਵਂ, ਭੋ''ਤਿ ਖੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਤਾਤਾ, ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯੋ, ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਧੁਰਭਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਮਾ ਪਮਜ੍ਜਥਾ''ਤਿ। ਸਾਧੁ, ਤਾਤਾਤਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਆਦਾਯ ਜੇਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰਂ ਗਤੋ। ਸੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਹੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤਭੋਜਨਮਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਇਤਰਸ੍ਸ, ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਇਤਰਸ੍ਸਾਤਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਘਰਾਨਿ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਤਥੇਵ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਅਕਂਸੁ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਜੇਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਘਰੇ ਮਙ੍ਗਲਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਂ। ਸੋ ਪਿਤਰਂ ਆਹ – ''ਤਾਤ, ਕਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਂ ਦੇਮਾ''ਤਿ। ਅਮ੍ਹੇ ਅਞ੍ਞਂ ਨ ਜਾਨਾਮ? ਨਨੁ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯੋਤਿ? ਤੇਨ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਥਾਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ । ਭਗਵਾ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਹਰਿਤੁਪਲਿਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਗੇਹਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇਸੁ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪੋਦਕਪਾਯਾਸਞ੍ਚੇਵ ਖਜ੍ਜਕਵਿਕਤਿਞ੍ਚ ਅਦਾਸਿ। ਅਨ੍ਤਰਭਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਪੁਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹਂਸੁ – ''ਭੋ ਗੋਤਮ, ਮਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਮ ਨਪ੍ਪਮਜ੍ਜਾਮ, ਪਸ੍ਸਥਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਵੋ ਕਤਂ, ਮਾਤਾਪਿਤੁਪੋਸਕਂ ਨਾਮ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਆਚਿਣ੍ਣਮੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਹਾਨਾਗਜਾਤਕਂ (ਜਾ॰ ੧.੧੧.੧ ਆਦਯੋ; ਚਰਿਯਾ॰ ੨.੧ ਆਦਯੋ) ਨਾਮ ਕਥੇਤ੍ਵਾ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਦੀਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਤੂਹਿ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਚ ਸੁਣ੍ਹਾਹਿ ਦੇਸਨਾਨੁਸਾਰੇਨ ਞਾਣਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਤ੍ਥਾ ਨ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਤੇਸਂ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸੀਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੧. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਵਾਤਭਰਿਤਭਸ੍ਤਾ ਵਿਯ ਮਾਨੇਨ ਥਦ੍ਧੋ। **ਆਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਹਣਕਾਲੇ ਆਚਰਿਯੋ ਅਨਭਿਵਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਪ੍ਪਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਤਂ ਨ ਅਭਿਵਾਦੇਤਿ, ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਨਾਯਂ ਸਮਣੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ''ਯਸ੍ਮਾ ਅਯਂ ਸਮਣੋ ਮਾਦਿਸੇ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ।

ਅਬ੍ਭੁਤਵਿਤ੍ਤਜਾਤਾਤਿ ਅਭੂਤਪੁਬ੍ਬਾਯ ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਕੇਸੁ ਚਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕੇਸੁ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਕ੍ਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕੇ ਅਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ। **ਅਪਚਿਤਾ ਅਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਅਪਚਿਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਾ ਭਵੇਯ੍ਯੁਂ। **ਅਰਹਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਦੇਸਨਾਕੁਸਲਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋਕਤ੍ਵਾ ਪੂਜਨੇਯ੍ਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਪਚ੍ਚਨੀਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੨. ਛਟ੍ਠੇ ‘‘ਸਬ੍ਬੰ ਸੇਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੇ ‘‘ਸਬ੍ਬੰ ਕਣ੍ਹ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਚ੍ਚੁਨੀਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵਸ੍ਸ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਹੋਤੀਤਿ **ਪਚ੍ਚੁਨੀਕਸਾਤੋ। ਯੋ ਚ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਸਾਰਮ੍ਭ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਕਰਣੁੱਤਰਿਯਲਕ੍ਖਣੰ ਸਾਰਮ੍ਭੰ ਵਿਨੇਤ੍ਵਾ ਸੁਣਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਛਟ੍ਠੰ।

੭. ਨਵਕਮ੍ਮਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੩. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਨਵਕਮ੍ਮਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਅਰਞ੍ਞੇ ਰੁਕ੍ਖੇ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਾਸਾਦਕੂਟਾਗਾਰਾਦੀਨਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਾਤਿ, ਇਤਿ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਤੀਤਿ ਨਵਕਮ੍ਮਿਕੋ, ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਤਿ **ਨਵਕਮ੍ਮਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ। ਦਿਸ੍ਵਾਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸੀ**ਤਿ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਅਸ੍ਸ ਏਤੰ ਅਹੋਸਿ। ਵ**ਨਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਨਸਣ੍ਡੇ। **ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਨਮੂਲੰ ਮੇ ਵ**ਨਨ੍ਤਿ ਮਯ੍ਹੰ ਕਿਲੇਸਵਨੰ ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਨਮੂਲੰ। **ਨਿਬ੍ਬਨਥੋ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸਵਨੋ। **ਏਕੋ ਰਮੇ**ਤਿ ਏਕਕੋ ਅਭਿਰਮਾਮਿ। **ਅਰਤਿੰ ਵਿਪ੍ਪਹਾਯਾ**ਤਿ ਪਨ੍ਤਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਚੇਵ ਭਾਵਨਾਯ ਚ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੰ ਜਹਿਤ੍ਵਾ। ਸਤ੍ਤਮੰ।

੮. ਕਟ੍ਠਹਾਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੪. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ**ਤਿ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨਕਾ ਧਮ੍ਮਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ। **ਨਿਸਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ। **ਗਮ੍ਭੀਰਰੂਪੇ**ਤਿ ਗਮ੍ਭੀਰਸਭਾਵੇ।

ਬਹੁਭੇਰਵੇਤਿ ਤਤ੍ਰਟ੍ਠਕਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਭੇਰਵੇਹਿ ਬਹੁਭੇਰਵੇ। **ਵਿਗਾਹਿਯਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ। **ਅਨਿਞ੍ਜਮਾਨੇਨਾ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਕਾਯਵਿਸੇਸਨਾਨਿ, ਏਵਰੂਪੇਨ ਕਾਯੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਚਾਰੁਰੂਪੰ ਵਤਾ**ਤਿ ਅਤਿਸੁਨ੍ਦਰੰ ਵਤ ਝਾਨੰ ਝਾਯਸੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਵ**ਨਵਸ੍ਸਿਤੋ ਮੁਨੀ**ਤਿ ਵਨੰ ਅਵਸ੍ਸਿਤੋ ਬੁਦ੍ਧਮੁਨਿ। **ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਏਵੰ ਵਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਰਣੰ ਮਯ੍ਹੰ ਅਚ੍ਛੇਰਰੂਪੰ ਪਟਿਭਾਤਿ। **ਪੀਤਿਮਨੋ**ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ। ਵ**ਨੇ ਵਸੇ**ਤਿ ਵਨਮ੍ਹਿ ਵਸਿ।

ਮਞ੍ਞਾਮਹਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮਿ ਅਹੰ। **ਲੋਕਾਧਿਪਤਿਸਹਬ੍ਯਤ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਕਾਧਿਪਤਿਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਸਹਭਾਵੰ। **ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਮਾਨੋ। **ਤਿਦਿਵੰ ਅਨੁੱਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਕਸ੍ਮਾ ਭਵੰ ਵਿਜਨਮਰਞ੍ਞਮਸ੍ਸਿਤੋ**ਤਿ ਅਹੰ ਤਾਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੰ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮਿ। ਯਦਿ ਏਵੰ ਨ ਹੋਤਿ, ਅਥ ਮੇ ਆਚਿਕ੍ਖ, ਕਸ੍ਮਾ ਭਵਨ੍ਤਿ? ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਪਤ੍ਤਿਯਾ । ਇਧ ਇਦੰ ਤਪੋ ਕਸ੍ਮਾ ਕਰੋਸੀਤਿ ਅਪਰੇਨਪਿ ਆਕਾਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਕਙ੍ਖਾਤਿ ਤਣ੍ਹਾ। **ਅਭਿਨਨ੍ਦਨਾ**ਤਿ ਅਭਿਨਨ੍ਦਨਵਸੇਨ ਤਣ੍ਹਾਵ ਵੁੱਤਾ। **ਅਨੇਕਧਾਤੂਸੂ**ਤਿ ਅਨੇਕਸਭਾਵੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ। **ਪੁਥੂ**ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਤਣ੍ਹਾ ਸੇਸਕਿਲੇਸਾ ਵਾ। **ਸਦਾਸਿਤਾ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੰ ਅਵਸ੍ਸਿਤਾ। **ਅਞ੍ਞਾਣਮੂਲਪ੍ਪਭਵਾ**ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਮੂਲਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜਾਤਾ। **ਪਜਪ੍ਪਿਤਾ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਵ ‘‘ਇਦਮ੍ਪਿ ਮਯ੍ਹੰ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਮਯ੍ਹ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਪ੍ਪਾਪਨਵਸੇਨ ਪਜਪ੍ਪਿਤਾ ਨਾਮਾਤਿ ਵੁੱਤਾ। **ਸਬ੍ਬਾ ਮਯਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤਿਕਤਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾ ਤਣ੍ਹਾ ਮਯਾ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗੇਨ ਵਿਗਤਨ੍ਤਾ ਨਿਰਨ੍ਤਾ ਕਤਾ। **ਸਮੂਲਿਕਾ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਞ੍ਞਾਣਮੂਲੇਨ।

ਅਨੂਪਯੋਤਿ ਅਨੁਪਗਮਨੋ। **ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੰ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸਮ੍ਬੋਧਿਮਨੁੱਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹੱਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਸਿਵ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠੰ । **ਝਾਯਾਮੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਝਾਨੇਹਿ ਝਾਯਾਮਿ। **ਵਿਸਾਰਦੋ**ਤਿ ਵਿਗਤਸਾਰਜ੍ਜੋ। ਅਟ੍ਠਮੰ।

੯. ਮਾਤੁਪੋਸਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੫. ਨਵਮੇ **ਪੇਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਇਤੋ ਪਟਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਭਿਕ੍ਖਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੬. ਦਸਮੇ **ਇਧਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇ। **ਵਿਸ੍ਸਂ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮਂ। **ਬਾਹਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗੇਨ ਜਹਿਤ੍ਵਾ। **ਸਙ੍ਖਾਯਾ**ਤਿ ਞਾਣੇਨ। **ਸ ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਵੇ ਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਾਮ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਦਸਮਂ।

੧੧. ਸਙ੍ਗਾਰਵਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੭. ਏਕਾਦਸਮੇ **ਪਚ੍ਚੇਤੀ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ ਪਤ੍ਥੇਤਿ। **ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਆਯਾਚਮਾਨੋ ਆਹ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਿਰੇਸ ਗਿਹਿਸਹਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਰੋ ‘‘ਅਯਂ ਵਰਾਕੋ ਮਂ ਸਹਾਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਪਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾ ਅਪਾਯਪੂਰਕੋ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਆਯਾਚਤਿ। ਅਪਿਚੇਸ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਸਨ੍ਨੇ ਪਞ੍ਚਕੁਲਸਤਾਨਿ ਅਨੁਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋਪਿ ਆਯਾਚਤਿ। **ਅਤ੍ਥਵਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਾਨਿਸਂਸਂ ਅਤ੍ਥਕਾਰਣਂ। **ਪਾਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦਿਅਕੁਸਲਂ। **ਪਵਾਹੇਮੀ**ਤਿ ਗਲਪ੍ਪਮਾਣਂ ਉਦਕਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਵਾਹੇਮਿ ਪਲਾਪੇਮਿ। **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਵ। ਏਕਾਦਸਮਂ।

੧੨. ਖੋਮਦੁਸ੍ਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੮. ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ **ਖੋਮਦੁਸ੍ਸਂ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਖੋਮਦੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਏਵਂਲਦ੍ਧਨਾਮਂ। **ਸਭਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਲਾਯਂ। **ਫੁਸਾਯਤੀ**ਤਿ ਫੁਸਿਤਾਨਿ ਮੁਞ੍ਚਤਿ ਵਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਕਿਰ ਤਂ ਸਭਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਕਾਮੋ – ‘‘ਮਯਿ ਏਵਮੇਵਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਅਫਾਸੁਕਧਾਤੁਕਂ ਹੋਤਿ, ਏਕਂ ਕਾਰਣਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨ ਵੁਟ੍ਠਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। **ਸਭਾਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਖਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਕਿਰ ਅਸਞ੍ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਏਕਪਸ੍ਸੇਨ ਪਵਿਸਨਂ ਤੇਸਂ ਸਭਾਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ, ਨ ਮਹਾਜਨਂ ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਉਜੁਕਮੇਵ ਪਵਿਸਨਂ। ਭਗਵਾ ਚ ਉਜੁਕਮੇਵ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਨ ਤੇ ਕੁਪਿਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਹੀਲ਼ੇਨ੍ਤਾ ‘‘ਕੇ ਚ ਮੁਣ੍ਡਕਾ ਸਮਣਕਾ, ਕੇ ਚ ਸਭਾਧਮ੍ਮਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। **ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ। **ਪਹਾਯਾ**ਤਿ ਏਤੇ ਰਾਗਾਦਯੋ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਰਾਗਾਦਿਵਿਨਯਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਭਣਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਸਨ੍ਤੋ ਨਾਮਾਤਿ। ਦ੍ਵਾਦਸਮਂ।

ਉਪਾਸਕਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਵਙ੍ਗੀਸਸੰਯੁਤ੍ਤੰ

੧. ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੦੯. ਵਙ੍ਗੀਸਸੰਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਅਗ੍ਗਾਲ਼ਵੇ ਚੇਤਿਯੇ**ਤਿ ਆਲ਼ਵਿਯੰ ਅਗ੍ਗਚੇਤਿਯੇ। ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਅਗ੍ਗਾਲ਼ਵਗੋਤਮਕਾਦੀਨਿ ਯਕ੍ਖਨਾਗਾਦੀਨੰ ਭਵਨਾਨਿ, ਚੇਤਿਯਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਤਾਨਿ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰੇ ਕਰਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਤਾਨੇਵ ਨਾਮਾਨਿ ਜਾਤਾਨਿ। **ਨਿਗ੍ਰੋਧਕਪ੍ਪੇਨਾ**ਤਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਮੂਲਵਾਸਿਨਾ ਕਪ੍ਪਤ੍ਥੇਰੇਨ। **ਓਹਿਯਕੋ**ਤਿ ਓਹੀਨਕੋ। **ਵਿਹਾਰਪਾਲੋ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਤਦਾ ਅਵਸ੍ਸਿਕੋ ਹੋਤਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਗ੍ਗਹਣੇ ਅਕੋਵਿਦੋ। ਅਥ ਨੰ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਇਮਾਨਿ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਕਤ੍ਤਰਯਟ੍ਠਿਆਦੀਨਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਾ’’ਤਿ ਵਿਹਾਰਰਕ੍ਖਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿੰਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਵਿਹਾਰਪਾਲੋ’’ਤਿ। **ਸਮਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਭਵਾਨੁਰੂਪੇਨ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ। **ਚਿਤ੍ਤੰ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਤੀ**ਤਿ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਦ੍ਧੰਸੇਤਿ ਵਿਨਾਸੇਤਿ। **ਤੰ ਕੁਤੇਤ੍ਥ ਲਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਰਾਗੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਕੁਤੋ ਲਬ੍ਭਾ। **ਯੰ ਮੇ ਪਰੋ**ਤਿ ਯੇਨ ਮੇ ਕਾਰਣੇਨ ਅਞ੍ਞੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਅਨਭਿਰਤਿੰ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨੇਵ ਅਭਿਰਤਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਪਿ ਮੰ ਵਿਹਾਰੇ ਓਹਾਯ ਗਤਾ।

ਅਗਾਰਸ੍ਮਾਤਿ ਅਗਾਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੰ। **ਅਨਗਾਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਉਪਗਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਣ੍ਹਤੋ**ਤਿ ਕਣ੍ਹਪਕ੍ਖਤੋ ਮਾਰਪਕ੍ਖਤੋ ਆਧਾਵਨ੍ਤਿ। **ਉਗ੍ਗਪੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਉਗ੍ਗਤਾਨੰ ਪੁਤ੍ਤਾ ਮਹੇਸਕ੍ਖਾ ਰਾਜਞ੍ਞਭੂਤਾ। **ਦਲ਼੍ਹਧਮ੍ਮਿਨੋ**ਤਿ ਦਲ਼੍ਹਧਨੁਨੋ, ਉਤ੍ਤਮਪ੍ਪਮਾਣੰ ਆਚਰਿਯਧਨੁੰ ਧਾਰਯਮਾਨਾ। **ਸਹਸ੍ਸੰ ਅਪਲਾਯਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੇ ਤੇ ਸਮਨ੍ਤਾ ਸਰੇਹਿ ਪਰਿਕਿਰੇਯ੍ਯੁੰ, ਤੇਸੰ ਅਪਲਾਯੀਨੰ ਸਙ੍ਖੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਸਹਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਏਤਤੋ ਭਿਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਾ ਸਹਸ੍ਸਾ ਅਤਿਰੇਕਤਰਾ। **ਨੇਵ ਮੰ ਬ੍ਯਾਧਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਮੰ ਚਾਲੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਧਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਭਿਰਤਿੰ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰਤਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦਨਸਮਤ੍ਥੇ ਸਕੇ ਸਾਸਨਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੰ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਇਸ੍ਸਾਸਸਹਸ੍ਸੇ ਤਾਵ ਸਮਨ੍ਤਾ ਸਰੇਹਿ ਪਰਿਕਿਰਨ੍ਤੇ ਸਿਕ੍ਖਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਦਣ੍ਡਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਸਰੇ ਸਰੀਰੇ ਅਪਤਮਾਨੇ ਅਨ੍ਤਰਾਵ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਪਾਤੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕੋਪਿ ਇਸ੍ਸਾਸੋ ਦ੍ਵੇ ਸਰੇ ਏਕਤੋ ਨ ਖਿਪਤਿ, ਇਮਾ ਪਨ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾਦਿਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚ ਸਰੇ ਏਕਤੋ ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਖਿਪਨ੍ਤਿਯੋ ਏਤਾ ਸਚੇਪਿ ਅਤਿਰੇਕਸਹਸ੍ਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨੇਵ ਮੰ ਚਾਲੇਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ।

ਸਕ੍ਖੀ ਹਿ ਮੇ ਸੁਤੰ ਏਤਨ੍ਤਿ ਮਯਾ ਹਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਏਤੰ ਸੁਤੰ। **ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਮਨੰ ਮਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। ਸੋ ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਮਗ੍ਗੋ, ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਪਨ ‘‘ਮਗ੍ਗ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਤਤ੍ਥ ਮੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਤਰੁਣਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸਙ੍ਖਾਤੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਮਨੋ ਨਿਰਤੋ। **ਪਾਪਿਮਾ**ਤਿ ਕਿਲੇਸੰ ਆਲਪਤਿ। **ਮਚ੍ਚੂ**ਤਿਪਿ ਤਮੇਵ ਆਲਪਤਿ। **ਨ ਮੇ ਮਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਦਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਮੇ ਭਵਯੋਨਿਆਦੀਸੁ ਗਤਮਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ, ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਪਠਮੰ।

੨. ਅਰਤੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੦. ਦੁਤਿਯੇ **ਨਿਕ੍ਖਮਤੀ**ਤਿ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ। **ਅਪਰਜ੍ਜੁ ਵਾ ਕਾਲੇ**ਤਿ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਕਾਲੇ। ਵਿਹਾਰਗਰੁਕੋ ਕਿਰੇਸ ਥੇਰੋ। **ਅਰਤਿਞ੍ਚ ਰਤਿਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਸਾਸਨੇ ਅਰਤਿੰ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚ ਰਤਿੰ। **ਸਬ੍ਬਸੋ ਗੇਹਸਿਤਞ੍ਚ ਵਿਤਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਗੇਹਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਪਾਪਵਿਤਕ੍ਕਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਪਹਾਯ। **ਵਨਥ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਮਹਾਵਨੰ। **ਕੁਹਿਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ। **ਨਿਬ੍ਬਨਥੋ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸਵਨੋ। **ਅਰਤੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਰਤਿਰਹਿਤੋ।

ਪਥਵਿਞ੍ਚ ਵੇਹਾਸਨ੍ਤਿ ਪਥਵਿਟ੍ਠਿਤਞ੍ਚ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਾਦਿਵਣ੍ਣੰ, ਵੇਹਾਸਟ੍ਠਕਞ੍ਚ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯੋਭਾਸਾਦਿ। **ਰੂਪਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਰੂਪਮੇਵ। **ਜਗਤੋਗਧ**ਨ੍ਤਿ ਜਗਤਿਯਾ ਓਗਧੰ, ਅਨ੍ਤੋਪਥਵਿਯੰ ਨਾਗਭਵਨਗਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਜੀਯਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਜੀਰਤਿ। **ਸਬ੍ਬਮਨਿਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ

ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ। ਅਯਂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਮਹਾਵਿਪਸ੍ਸਨਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਏਵਂ ਸਮਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਚਰਨ੍ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਤ੍ਤਭਾਵਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ।

ਉਪਧੀਸੂਤਿ ਖਨ੍ਧਕਿਲੇਸਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ। **ਗਧਿਤਾ**ਤਿ ਗਿਦ੍ਧਾ। **ਦਿਟ੍ਠਸੁਤੇ**ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਟ੍ਠੇ ਰੂਪੇ, ਸੋਤੇਨ ਸੁਤੇ ਸਦ੍ਦੇ। **ਪਟਿਘੇ ਚ ਮੁਤੇ ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਟਿਘਪਦੇਨ ਗਨ੍ਧਰਸਾ ਗਹਿਤਾ, ਮੁਤਪਦੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਂ । **ਯੋ ਏਤ੍ਥ ਨ ਲਿਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਏਤੇਸੁ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਲੇਪੇਹਿ ਨ ਲਿਮ੍ਪਤਿ।

ਅਥ ਸਟ੍ਠਿਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਪੁਥੂ ਜਨਤਾਯ ਅਧਮ੍ਮਾ ਨਿਵਿਟ੍ਠਾਤਿ ਅਥ ਛ ਆਰਮ੍ਮਣਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਪੁਥੂ ਅਧਮ੍ਮਵਿਤਕ੍ਕਾ ਜਨਤਾਯ ਨਿਵਿਟ੍ਠਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਚ ਵਗ੍ਗਗਤਸ੍ਸ ਕੁਹਿਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਵਸੇਨ ਨ ਕਤ੍ਥਚਿ ਕਿਲੇਸਵਗ੍ਗਗਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਨੋ ਪਨ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਭਾਣੀ**ਤਿ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਚਨਭਾਣੀਪਿ ਨ ਸਿਯਾ। **ਸ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਸੋ ਏਵਂਵਿਧੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

ਦਬ੍ਬੋਤਿ ਦਬ੍ਬਜਾਤਿਕੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ। **ਚਿਰਰਤ੍ਤਸਮਾਹਿਤੋ**ਤਿ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਸਮਾਹਿਤਚਿਤ੍ਤੋ। **ਨਿਪਕੋ**ਤਿ ਨੇਪਕ੍ਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਪਰਿਣਤਪਞ੍ਞੋ। **ਅਪਿਹਾਲੂ**ਤਿ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹੋ। **ਸਨ੍ਤਂ ਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਅਜ੍ਝਗਮਾ ਮੁਨੀ**ਤਿ ਅਧਿਗਤੋ ਮੁਨਿ। **ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਕਙ੍ਖਤਿ ਕਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਿਲੇਸਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਕਾਲਂ ਆਗਮੇਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਪੇਸਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੧. ਤਤਿਯੇ **ਅਤਿਮਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ''ਕਿਂ ਇਮੇ ਮਹਲ੍ਲਕਾ? ਨ ਏਤੇਸਂ ਪਾਲ਼ਿ, ਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾ, ਨ ਪਦਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮਧੁਰਤਾ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਪਾਲ਼ਿਪਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਪਿ ਨਯਸਤੇਨ ਨਯਸਹਸ੍ਸੇਨ ਉਪਟ੍ਠਾਤੀ''ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਞਤਿ। **ਗੋਤਮਾ**ਤਿ ਗੋਤਮਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਲਪਤਿ। **ਮਾਨਪਥ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਨਾਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚੇਵ ਮਾਨਸਹਭੁਨੋ ਚ ਧਮ੍ਮੇ। **ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀਹੁਵਾ**ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਅਹੁਵਾ, ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਗ੍ਗਜਿਨੋ**ਤਿ ਮਗ੍ਗੇਨ ਜਿਤਕਿਲੇਸੋ। **ਕਿਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਸੁਖਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਵਣ੍ਣਭਣਨਞ੍ਚ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖਞ੍ਚ। **ਅਖਿਲੋਧ ਪਧਾਨਵਾ**ਤਿ ਅਖਿਲੋ ਇਧ ਪਧਾਨਵਾ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਅਸੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ ਨਵਵਿਧਂ। **ਵਿਜ੍ਜਾਯਨ੍ਤਕਰੋ**ਤਿ ਵਿਜ੍ਜਾਯ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਅਨ੍ਤਕਰੋ। **ਸਮਿਤਾਵੀ**ਤਿ ਰਾਗਾਦੀਨਂ ਸਮਿਤਤਾਯ ਸਮਿਤਾਵੀ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਆਨਨ੍ਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੨. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਰਾਗੋ**ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞੋ ਸਮ੍ਭਾਵਿਤੋ, ਤਂ ਰਾਜਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤਾਦਯੋ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਾਲਵਣ੍ਟੇਨ ਬੀਜੇਨ੍ਤਿ, ਉਪਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਵਙ੍ਗੀਸਸ੍ਸ ਨਵਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥਿਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੇ ਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ। ਸੋ ਸਦ੍ਧਾਪਬ੍ਬਜਿਤਤ੍ਤਾ ਉਜੁਜਾਤਿਕੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ''ਅਯਂ ਮੇ ਰਾਗੋ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਂ ਅਤ੍ਥਂ ਨਾਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਕਾਮਰਾਗੇਨਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਬ੍ਬਾਪਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਨਿਬ੍ਬਾਨਕਾਰਣਂ। **ਵਿਪਰਿਯੇਸਾ**ਤਿ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ। **ਸੁਭਂ ਰਾਗੂਪਸਞ੍ਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਟ੍ਠਾਨਿਯਂ ਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਂ। **ਪਰਤੋ ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਪਸ੍ਸ। **ਮਾ ਚ ਅਤ੍ਤਤੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਤੋ ਮਾ ਪਸ੍ਸ। **ਕਾਯਗਤਾ ਤਯਤ੍ਥੂ**ਤਿ ਕਾਯਗਤਾ ਤੇ ਅਤ੍ਥੁ। **ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਭਾਵੇਹੀ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਾਦੀਨਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਉਗ੍ਘਾਟਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਨਾਮ, ਤਂ ਭਾਵੇਹੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਮਾਨਾਭਿਸਮਯਾ**ਤਿ ਮਾਨਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਾਭਿਸਮਯਾ ਚੇਵ ਪਹਾਨਾਭਿਸਮਯਾ ਚ। **ਉਪਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਸਨ੍ਤਤਾਯ ਉਪਸਨ੍ਤੋ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਸੁਭਾਸਿਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੩. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਙ੍ਗੇਹੀ**ਤਿ ਕਾਰਣੇਹਿ, ਅਵਯਵੇਹਿ ਵਾ। ਮੁਸਾਵਾਦਾਵੇਰਮਣਿਆਦੀਨਿ ਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸੁਭਾਸਿਤਵਾਚਾਯ ਕਾਰਣਾਨਿ, ਸਚ੍ਚਵਚਨਾਦਯੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਵਯਵਾ। ਕਾਰਣਤ੍ਥੇ ਚ ਅਙ੍ਗਸਦ੍ਦੇ ''ਚਤੂਹੀ''ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕਵਚਨਂ ਹੋਤਿ, ਅਵਯਵਤ੍ਥੇ ਕਰਣਵਚਨਂ। **ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ**ਤਿ ਸਮਨੁਆਗਤਾ ਪਵਤ੍ਤਾ ਯੁਤ੍ਤਾ ਚ। **ਵਾਚਾ**ਤਿ ਸਮੁਲ੍ਲਪਨਵਾਚਾ, ਯਾ ''ਵਾਚਾ ਗਿਰਾ ਬਜਪ੍ਪਥੋ''ਤਿ (ਧ॰ ਸ॰ ੬੩੬) ਚ, ''ਨੇਲਾ ਕਣ੍ਣਸੁਖਾ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੯) ਚ ਆਗਤਾ। ''ਯਾ ਪਨ ਵਾਚਾਯ ਚੇ ਕਤਂ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਚ ''ਯਾ ਚਤੂਹਿ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਹਿ ਆਰਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ''ਤਿ (ਵਿਭ॰ ੨੦੬) ਏਵਂ ਵਿਰਤਿ ਚ, ''ਫਰੁਸਵਾਚਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਸੇਵਿਤਾ ਭਾਵਿਤਾ ਬਹੁਲੀਕਤਾ ਨਿਰਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਾ ਹੋਤੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੪੦) ਏਵਂ ਚੇਤਨਾ ਚ ਵਾਚਾਤਿ ਆਗਤਾ, ਨ ਸਾ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਭਾਸਿਤਬ੍ਬਤੋ। **ਸੁਭਾਸਿਤਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਭਾਸਿਤਾ। ਤੇਨਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥਾਵਹਤਂ ਦੀਪੇਤਿ। **ਨੋ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਾ**ਤਿ ਨ ਦੁਟ੍ਠੁ ਭਾਸਿਤਾ। ਤੇਨਸ੍ਸਾ ਅਨਤ੍ਥਾਵਹਨਪਹਾਨਤਂ ਦੀਪੇਤਿ। **ਅਨਵਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਵਜ੍ਜਰਹਿਤਾ। ਇਮਿਨਾਸ੍ਸਾ ਕਾਰਣਸੁਦ੍ਧਿਂ ਚਤੁਦੋਸਾਭਾਵਞ੍ਚ ਦੀਪੇਤਿ। **ਅਨਨੁਵਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਅਨੁਵਾਦਵਿਮੁਤ੍ਤਾ । ਇਮਿਨਾਸ੍ਸਾ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦੀਪੇਤਿ। **ਵਿਞ੍ਞੂਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ। ਤੇਨ ਨਿਨ੍ਦਾਪਸਂਸਾਸੁ ਬਾਲਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਸੁਭਾਸਿਤਂਯੇਵ ਭਾਸਤੀਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਾਧਿਟ੍ਠਾਨਾਯ ਦੇਸਨਾਯ ਚਤੂਸੁ ਵਾਚਙ੍ਗੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਨਿਦ੍ਦੇਸਵਚਨਮੇਤਂ। **ਨੋ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵਾਚਙ੍ਗਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭਾਸਨਨਿਵਾਰਣਂ। **ਨੋ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚਪ੍ਪਹਾਨਂ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸੁਭਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਹੀਨਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚੇਨ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬਵਚਨਲਕ੍ਖਣਂ। ਅਙ੍ਗਪਰਿਦੀਪਨਤ੍ਥਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਭਾਸਿਤਬ੍ਬਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਵਤ੍ਵਾ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬਮੇਵਾਹ। ਏਸ ਨਯੋ **ਧਮ੍ਮਂਯੇ**ਵਾਤਿਆਦੀਸੁਪਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਪਠਮੇਨ ਪਿਸੁਣਦੋਸਰਹਿਤਂ ਸਮਗ੍ਗਕਰਣਂ ਵਚਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਦੁਤਿਯੇਨ ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪਦੋਸਰਹਿਤਂ ਧਮ੍ਮਤੋ ਅਨਪੇਤਂ ਮਨ੍ਤਾਵਚਨਂ, ਇਤਰੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਫਰੁਸਾਲਿਕਰਹਿਤਾਨਿ ਪਿਯਸਚ੍ਚਵਚਨਾਨਿ। **ਇਮੇਹਿ ਖੋ**ਤਿ ਆਦਿਨਾ ਤਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਵਾਚਂ ਨਿਗਮੇਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਪਟਿਞ੍ਞਾਦੀਹਿ ਅਵਯਵੇਹਿ, ਨਾਮਾਦੀਹਿ ਪਦੇਹਿ, ਲਿਙ੍ਗਵਚਨਵਿਭਤ੍ਤਿਕਾਲਕਾਰਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਹਿ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਮੁਸਾਵਾਦਾਦਿਵਾਚਮ੍ਪਿ ਸੁਭਾਸਿਤਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਪਟਿਸੇਧੇਤਿ। ਅਵਯਵਾਦਿਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਪਿ ਹਿ ਤਥਾਰੂਪੀ ਵਾਚਾ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਾਵ ਹੋਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਪਰੇਸਞ੍ਚ ਅਨਤ੍ਥਾਵਹਤ੍ਤਾ। ਇਮੇਹਿ ਪਨ ਚਤੂਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਸਚੇਪਿ ਮਿਲਕ੍ਖੁਭਾਸਾਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਘਟਚੇਟਿਕਾਗੀਤਿਕਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਪਿ ਹੋਤਿ, ਤਥਾਪਿ ਸੁਭਾਸਿਤਾਵ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਹਿਤਸੁਖਾਵਹਤ੍ਤਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਮਗ੍ਗਪਸ੍ਸੇ ਸਸ੍ਸਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਸੀਹਲ਼ਚੇਟਿਕਾਯ ਸੀਹਲ਼ਕੇਨੇਵ ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਯੁਤ੍ਤਂ ਗੀਤਿਕਂ ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਤਥਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਨਾਮ ਆਰਦ੍ਧਵਿਪਸ੍ਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਦੁਮਸਰਸਮੀਪੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਦੁਮਸਰੇ ਪਦੁਮਾਨਿ ਭਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ –

''ਪਾਤੋਵ ਫੁਲ੍ਲਿਤਕੋਕਨਦਂ, ਸੂਰਿਯਾਲੋਕੇਨ ਭਿਜ੍ਜਿਯਤੇ।
ਏਵਂ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਂ ਗਤਾ ਸਤ੍ਤਾ, ਜਰਾਭਿਵੇਗੇਨ ਮਦ੍ਦਿਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ॥ –

ਇਮਂ ਗੀਤਿਕਂ ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਚੇਟਿਕਾਯ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ।

ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਰੇਪਿ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸਤ੍ਤਹਿ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਟਵਿਤੋ ਆਗਮ੍ਮ ਅਞ੍ਞਤਰਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਮੁਸਲੇਨ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਕੋਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿਯਾ –

''ਜਰਾਯ ਪਰਿਮਦ੍ਦਿਤਂ ਏਤਂ, ਮਿਲਾਤਛਵਿਚਮ੍ਮਨਿਸ੍ਸਿਤਂ।
ਮਰਣੇਨ ਭਿਜ੍ਜਤਿ ਏਤਂ, ਮਚ੍ਚੁਸ੍ਸ ਘਾਸਮਾਮਿਸਂ॥

''ਕਿਮੀਨਂ ਆਲਯਂ ਏਤਂ, ਨਾਨਾਕੁਣਪੇਨ ਪੂਰਿਤਂ।
ਅਸੁਚਿਸ੍ਸ ਭਾਜਨਂ ਏਤਂ, ਕਦਲਿਕ੍ਖਨ੍ਧਸਮਂ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਮਂ ਗੀਤਿਕਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਸਹ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਏਵਂ ਇਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਵਾਚਾ ਸਚੇਪਿ ਮਿਲਕ੍ਖੁਭਾਸਾਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਘਟਚੇਟਿਕਾਗੀਤਿਕਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਪਿ ਹੋਤਿ, ਤਥਾਪਿ ਸੁਭਾਸਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸੁਭਾਸਿਤਤ੍ਤਾ ਏਵ ਚ ਅਨਵਜ੍ਜਾ ਚ ਅਨਨੁਵਜ੍ਜਾ ਚ ਵਿਞ੍ਞੂਨਂ ਅਤ੍ਥਤ੍ਥਿਕਾਨਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਰਣਾਨਂ, ਨੋ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਟਿਸਰਣਾਨਨ੍ਤਿ।

ਸਾਰੁਪ੍ਪਾਹੀਤਿ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾਹਿ। **ਅਭਿਤ੍ਥਵੀ**ਤਿ ਪਸਂਸਿ। **ਨ ਤਾਪਯੇ**ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੇਨ ਨ ਤਾਪੇਯ੍ਯ ਨ ਵਿਬਾਧੇਯ੍ਯ। **ਪਰੇ**ਤਿ ਪਰੇਹਿ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਨਾਭਿਭਵੇਯ੍ਯ ਨ ਬਾਧੇਯ੍ਯ। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਅਪਿਸੁਣਵਾਚਾਵਸੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਥੋਮੇਤਿ। **ਪਟਿਨਨ੍ਦਿਤਾ**ਤਿ ਪਿਯਾਯਿਤਾ। **ਯਂ ਅਨਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਯਂ ਵਾਚਂ ਭਾਸਨ੍ਤੋ ਪਰੇਸਂ ਪਾਪਾਨਿ ਅਪ੍ਪਿਯਾਨਿ ਫਰੁਸਵਚਨਾਨਿ ਅਨਾਦਾਯ ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮਧੁਰਂ ਪਿਯਮੇਵ ਭਾਸਤਿ, ਤਂ ਵਾਚਂ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਿਯਵਾਚਾਵਸੇਨ ਅਭਿਤ੍ਥਵਿ।

ਅਮਤਾਤਿ ਸਾਧੁਭਾਵੇਨ ਅਮਤਸਦਿਸਾ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਹੇਤਂ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਹਵੇ ਸਾਦੁਤਰਂ ਰਸਾਨ''ਨ੍ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੬) ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਮਤਪਚ੍ਚਯਤ੍ਤਾ ਵਾ ਅਮਤਾ। **ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ ਸਨਨ੍ਤਨੋ**ਤਿ ਯਾ ਅਯਂ ਸਚ੍ਚਵਾਚਾ ਨਾਮ, ਏਸ ਪੋਰਾਣੋ ਧਮ੍ਮੋ ਚਰਿਯਾ ਪਵੇਣੀ। ਇਦਮੇਵ ਹਿ ਪੋਰਾਣਾਨਂ ਆਚਿਣ੍ਣਂ, ਨ ਤੇ ਅਲਿਕਂ ਭਾਸਿਂਸੁ। ਤੇਨੇਵਾਹ – **ਸਚ੍ਚੇ ਅਤ੍ਥੇ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਚ, ਆਹੁ ਸਨ੍ਤੋ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ**ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਸਚ੍ਚੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਪਰੇਸਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਅਤ੍ਥੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਏਵ ਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚ੍ਚਵਿਸੇਸਨਮੇਵ ਵਾ ਏਤਂ। ਇਦਂ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਸਚ੍ਚੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਕੀਦਿਸੇ? ਅਤ੍ਥੇ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਚ, ਯਂ ਪਰੇਸਂ ਅਤ੍ਥਤੋ ਅਨਪੇਤਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਂ ਅਨੁਪਰੋਧਕਰਂ , ਧਮ੍ਮਤੋ ਅਨਪੇਤਤ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਿਕਮੇਵ ਅਤ੍ਥਂ ਸਾਧੇਤੀਤਿ। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਸਚ੍ਚਵਚਨਵਸੇਨ ਅਭਿਤ੍ਥਵਿ।

ਖੇਮਨ੍ਤਿ ਅਭਯਂ ਨਿਰੁਪਦ੍ਦਵਂ। ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨਾਤਿ ਚੇ। **ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯ,** ਯਸ੍ਮਾ ਕਿਲੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਾਪੇਤਿ, ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਅਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯਾਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਖੇਮਮਗ੍ਗਪ੍ਪਕਾਸਨਤੋ ਖੇਮਂ ਵਾਚਂ ਭਾਸਤਿ, **ਸਾ ਵੇ ਵਾਚਾਨਮੁਤ੍ਤਮਾ**ਤਿ ਸਾ ਵਾਚਾ ਸਬ੍ਬਵਾਚਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠਾਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਮਨ੍ਤਾਵਚਨਵਸੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਤ੍ਥਵਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟੇਨ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਪੇਸੀਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੪. ਛਟ੍ਠੇ **ਪੋਰਿਯਾ**ਤਿ ਅਕ੍ਖਰਾਦਿਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯ। **ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿ ਅਵਿਬਦ੍ਧਾਯ ਅਪਲਿਬੁਦ੍ਧਾਯ। ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਹਿ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਅਪਲਿਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਹੋਤਿ, ਅਯਦਣ੍ਡੇਨ ਪਹਤਕਂਸਤਾਲਤੋ ਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ। **ਅਨੇਲਗਲਾਯਾ**ਤਿ ਅਨੇਲਾਯ ਅਗਲਾਯ ਨਿਦ੍ਦੋਸਾਯ ਚੇਵ ਅਕ੍ਖਲਿਤਪਦਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਯ ਚ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਹਿ ਕਥਯਤੋ ਪਦਂ ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਵਾ ਨ ਪਰਿਹਾਯਤਿ। **ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਿਯਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਮਤ੍ਥਾਯ। **ਭਿਕ੍ਖੁਨ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ।

ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨਪੀਤਿ ''ਚਤ੍ਤਾਰਿਮਾਨਿ, ਆਵੁਸੋ, ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ? ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ...ਪੇ॰... ਇਮਾਨਿ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਤਸ੍ਮਾਤਿਹ, ਆਵੁਸੋ, ਇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਯੋਗੋ ਕਰਣੀਯੋ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੯੬-੧੦੯੮) ਏਵਂ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨਪਿ ਦੇਸੇਤਿ। **ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨਪੀ**ਤਿ ''ਕਤਮਂ, ਆਵੁਸੋ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੭੩) ਨਯੇਨ ਤਾਨੇਵ ਵਿਭਜਨ੍ਤੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨਪਿ ਭਾਸਤਿ। ਖਨ੍ਧਾਦਿਦੇਸਨਾਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਸਾਲ਼ਿਕਾਯਿਵ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਧੁਰਂ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਂ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖੇਹਿ ਵਾਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ ਸਾਲ਼ਿਕਸਕੁਣਿਯਾ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਏਵਂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਧੁਰੋ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ ਹੋਤਿ। **ਪਟਿਭਾਨਂ ਉਦੀਰਯੀ**ਤਿ ਸਮੁਦ੍ਦਤੋ ਊਮਿਯੋ ਵਿਯ ਅਨਨ੍ਤਂ ਪਟਿਭਾਨਂ ਉਟ੍ਠਹਤਿ। **ਓਧੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਓਦਹਨ੍ਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਪਵਾਰਣਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੫. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਤਦਹੂ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਹੁ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਪਵਸਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਉਪੋਸਥੋ**। ਉਪਵਸਨ੍ਤੀਤਿ ਚ ਸੀਲੇਨ ਵਾ ਅਨਸਨੇਨ ਵਾ ਉਪੇਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਪਨੇਸ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੋ ਅਟ੍ਠਮੀਚਾਤੁਦ੍ਦਸੀਪਨ੍ਨਰਸੀਭੇਦੇਨ ਤਿਵਿਧੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੇਸਦ੍ਵਯਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥਂ **ਪਨ੍ਨਰਸੇਤਿ** ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਵਾਰਣਾਯਾ**ਤਿ ਵਸ੍ਸਂ-ਵੁਟ੍ਠ-ਪਵਾਰਣਾਯ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਪਵਾਰਣਾਤਿਪਿ ਏਤਿਸ੍ਸਾਵ ਨਾਮਂ। **ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਕਾਲਯੁਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਕੋਟ੍ਠਕੇ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਪਰਿਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਨਿਵਾਸਨੋ ਏਕਂਸਂ ਸੁਗਤਮਹਾਚੀਵਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਤ੍ਥਮ੍ਭਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਾਯ ਉਟ੍ਠਹਤੋ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਸ੍ਸ ਸਿਰਿਂ ਸਿਰਿਯਾ ਅਭਿਭਵਮਾਨੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। **ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਂ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਤੋ ਯਤੋ ਅਨੁਵਿਲੋਕੇਤਿ, ਤਤੋ ਤਤੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਮੇਵ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਪਿ ਹਤ੍ਥਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਵਾ ਪਾਦਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਨਿਰਵਾ ਸਨ੍ਤੇਨ ਇਰਿਯਾਪਥੇਨ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। **ਅਨੁਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਪਞ੍ਚਪਸਾਦੇਹਿ ਨੇਤ੍ਤੇਹਿ ਅਨੁਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ। **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਨ ਚ ਮੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗਰਹਥਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਨ ਚ ਕਿਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨਤ੍ਥੇ ਨ-ਕਾਰੋ। ਕਿਂ ਮੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗਰਹਥ? ਯਦਿ ਗਰਹਥ, ਵਦਥ, ਇਚ੍ਛਾਪੇਮਿ ਵੋ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਾਯਿਕਂ ਵਾ ਵਾਚਸਿਕਂ ਵਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਯਵਚੀਦ੍ਵਾਰਾਨੇਵ ਪਵਾਰੇਤਿ, ਨ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਂ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਪਾਕਟਤ੍ਤਾ। ਕਾਯਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਹਿ ਦੋਸੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ। ''ਏਕਮਞ੍ਚੇ ਸਯਤੋਪਿ ਹਿ ਕਿਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸੀ''ਤਿ? ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰਂ ਜਾਨਾਤਿ। ਇਤਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਂ ਅਪਾਕਟਤ੍ਤਾ ਨ ਪਵਾਰੇਤਿ, ਨੋ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਭੂਤਸ੍ਸਾਪਿ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਭੂਰਿਦਤ੍ਤਛਦ੍ਦਨ੍ਤਸਙ੍ਖਪਾਲਧਮ੍ਮਪਾਲਾਦਿਕਾਲੇ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ, ਇਦਾਨੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ।

ਏਤਦਵੋਚਾਤਿ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਾਰਂ ਵਹਨ੍ਤੋ ਏਤਂ ਅਵੋਚ। **ਨ ਖੋ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਂ ਭਗਵਤੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗਰਹਾਮ। **ਕਾਯਿਕਂ ਵਾ ਵਾਚਸਿਕਂ ਵਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਰਕ੍ਖਿਯਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਥੇਰੋ ਆਹ। ਭਗਵਤੋ ਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਰਕ੍ਖਿਯਾਨਿ। ਯਥਾਹ –

''ਚਤ੍ਤਾਰਿਮਾਨਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਰਕ੍ਖਿਯਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਕਾਯਸਮਾਚਾਰੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ, ਯਂ ਤਥਾਗਤੋ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ 'ਮਾ ਮੇ ਇਦਂ ਪਰੋ ਅਞ੍ਞਾਸੀ'ਤਿ। ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵਚੀਸਮਾਚਾਰੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ, ਯਂ ਤਥਾਗਤੋ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, 'ਮਾ ਮੇ ਇਦਂ ਪਰੋ ਅਞ੍ਞਾਸੀ'ਤਿ। ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਮਨੋਸਮਾਚਾਰੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ, ਯਂ ਤਥਾਗਤੋ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, 'ਮਾ ਮੇ ਇਦਂ ਪਰੋ ਅਞ੍ਞਾਸੀ'ਤਿ। ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਜੀਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੋ, ਯਂ ਤਥਾਗਤੋ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ ''ਮਾ ਮੇ ਇਦਂ ਪਰੋ ਅਞ੍ਞਾਸੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੭.੫੮)।

ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਤੋ ਯਥਾਭੂਤਗੁਣੇ ਕਥੇਨ੍ਤੋ **ਭਗਵਾ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਞ੍ਞੇਨ ਸਮਣੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਵਾ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ। **ਅਸਞ੍ਜਾਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵੇਵਚਨਮੇਵ। **ਅਨਕ੍ਖਾਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਨ ਅਦੇਸਿਤਸ੍ਸ। **ਪਚ੍ਛਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ**ਤਿ ਪਠਮਗਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਮਨੁਆਗਤਾ। ਇਤਿ ਥੇਰੋ ਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਭਗਵਤੋ ਸੀਲਾਦਯੋ ਗੁਣਾ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਮੇਵ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਗਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਮੇਵ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗੁਣਂ ਕਥੇਸਿ। ਤੇਨ ਸਬ੍ਬਗੁਣਾ ਕਥਿਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਅਹਞ੍ਚ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਇਦਂ ਥੇਰੋ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚੇਵ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕਂ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤੋ ਆਹ।

ਪਿਤਰਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਮ੍ਹਿ ਕਾਲਙ੍ਕਤੇ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਚਕ੍ਕਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਤਿ, ਤਤੋ ਦਸਵਿਧਂ ਦ੍ਵਾਦਸਵਿਧਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਵਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਤਂ ਸੋ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਰਤਨਮਯਤ੍ਤਾ ਪਨ ਸਦਿਸਟ੍ਠੇਨ ਤਦੇਵ ਵਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਪਿਤਰਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਸੋ ''ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਤ੍ਵਂ, ਦੇਵ, ਹੋਹਿ, ਅਹਮਨੁਸਾਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ

ਆਹ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਿਤਰਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਆਣਾਚਕ੍ਕੰ ਅਨੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ ਨਾਮ। **ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਅਨੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਸੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਨਯੇਨ ਹੇਤੁਨਾ ਕਾਰਣੇਨੇਵ ਅਨੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਹਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੰ ਕਥੇਤਿ, ਥੇਰੋ ਤਮੇਵ ਅਨੁਕਥੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਭਾਗੇਹਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾ , ਅਰੂਪਾਵਚਰਸਮਾਪਤ੍ତਿਯਾ ਰੂਪਕਾਯਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾ, ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗੇਨ ਨਾਮਕਾਯਤੋਤਿ। **ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾ ਤੇਵਿਜ੍ਜਾਦਿਭਾਵੰ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਖੀਣਾਸਵਾ।

ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਯਾਤਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਥਾਯ। **ਸੰਯੋਜਨਬਨ੍ਧਨਚ੍ਛਿਦਾ**ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਸਙ੍ਖਾਤੇ ਚੇਵ ਬਨ੍ਧਨਸਙ੍ਖਾਤੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ। **ਵਿਜਿਤਸਙ੍ਗਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਜਿਤਰਾਗਦੋਸਮੋਹਸਙ੍ਗਾਮੰ, ਮਾਰਬਲਸ੍ਸ ਵਿਜਿਤਤ੍ਤਾਪਿ ਵਿਜਿਤਸਙ੍ਗਾਮੰ। **ਸਤ੍ਥਵਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗਰਥੇ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਨੇਯ੍ਯਜਸਤ੍ਥੰ ਵਾਹੇਤਿ ਸੰਸਾਰਕਨ੍ਤਾਰੰ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤੀਤਿ ਭਗਵਾ ਸਤ੍ਥਵਾਹੋ, ਤੰ ਸਤ੍ਥਵਾਹੰ। **ਪਲਾਪੋ**ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਤੁਚ੍ਛੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ। **ਆਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁੰ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਦਸਬਲੰ ਵਨ੍ਦਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਸਤ੍ਤਮੰ।

੮. ਪਰੋਸਹਸ੍ਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੬. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਪਰੋਸਹਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਸਹਸ੍ਸੰ। **ਅਕੁਤੋਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਕੁਤੋਚਿ ਭਯੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਕੁਤੋਚਿ ਭਯੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਅਕੁਤੋਭਯੰ ਨਾਮ। **ਇਸੀਨੰ ਇਸਿਸਤ੍ਤਮੋ**ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਸੀਨੰ ਸਤ੍ਤਮਕੋ ਇਸਿ।

ਕਿੰ ਨੁ ਤੇ ਵਙ੍ਗੀਸਾਤਿ ਇਦੰ ਭਗਵਾ ਅਤ੍ਥੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਆਹ। ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਕਿਰ ਕਥਾ ਉਦਪਾਦਿ ''ਵਙ੍ਗੀਸਤ੍ਥੇਰੋ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਵਤ੍ਤੋ , ਨੇਵ ਉਦ੍ਦੇਸੇ, ਨ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਯ, ਨ ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੇ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਤਿ, ਗਾਥਾ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਚੁਣ੍ਣਿਯਪਦਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਙ੍ਗੀਸਸ੍ਸ ਪਟਿਭਾਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵਦਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਪਟਿਭਾਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮਸ੍ਸ ਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, **''ਕਿੰ ਨੁ ਤੇ ਵਙ੍ਗੀਸਾ''**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਉਮ੍ਮਗ੍ਗਪਥਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਾਨਿ ਕਿਲੇਸੁਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨਸਤਾਨਿ, ਵਟ੍ਟਪਥਤ੍ਤਾ ਪਨ ਪਥਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਪਭਿਜ੍ਜ ਖਿਲਾਨੀ**ਤਿ ਰਾਗਖਿਲਾਦੀਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚਰਸਿ। **ਤੰ ਪਸ੍ਸਥਾ**ਤਿ ਤੰ ਏਵੰ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤੰ ਬੁਦ੍ਧੰ ਪਸ੍ਸਥ। **ਬਨ੍ਧਪਮੁਞ੍ਚਕਰ**ਨ੍ਤਿ ਬਨ੍ਧਨਮੋਚਨਕਰੰ। **ਅਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਸ੍ਸਿਤੰ। **ਭਾਗਸੋ ਪਵਿਭਜ**ਨ੍ਤਿ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਦਿਕੋਟ੍ਠਾਸਵਸੇਨ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਭਜਨ੍ਤੰ। ਪਵਿਭਜ੍ਜਾਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਕੋਟ੍ਠਾਸਵਸੇਨ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਓਘਸ੍ਸਾਤਿ ਚਤੁਰੋਘਸ੍ਸ। **ਅਨੇਕਵਿਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਦਿਵਸੇਨ ਅਨੇਕਵਿਧੰ। **ਤਸ੍ਮਿੰ ਚ ਅਮਤੇ ਅਕ੍ਖਾਤੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤੇਨ ਅਕ੍ਖਾਤੇ ਅਮਤੇ। **ਧਮ੍ਮਦ੍ਦਸਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਿਤਾਰੋ। **ਠਿਤਾ ਅਸੰਹੀਰਾ**ਤਿ ਅਸੰਹਾਰਿਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਤਿਵਿਜ੍ਝਾਤਿ ਅਤਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ। **ਸਬ੍ਬਟ੍ਠਿਤੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਦਿਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਾਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਟ੍ਠਿਤੀਨੰ ਵਾ । **ਅਤਿਕ੍ਕਮਮਦ੍ਦਸਾ**ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਭੂਤੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮਦ੍ਦਸ। **ਅਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਧਮ੍ਮੰ। ਅਗ੍ਗੇਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਪਠਮਤਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਸਦ੍ਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ, ਅਗ੍ਗਧਮ੍ਮੰ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾਨੰ, ਅਗ੍ਗੇ ਵਾ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਦੇਸਿਤੋਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੇਨ ਚ ਪਮਾਦੋ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਅਨੁਸਿਕ੍ਖੇ**ਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ। ਅਟ੍ਠਮੰ।

੯. ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੭. ਨਵਮੇ **ਅਞ੍ਞਾਸਿਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਪਠਮੰ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਤਤ੍ਤਾ ਏਵੰ ਗਹਿਤਨਾਮੋ ਥੇਰੋ। **ਸੁਚਿਰਸ੍ਸੇਵਾ**ਤਿ ਕੀਵਚਿਰਸ੍ਸ? ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨੰ ਸੰਵਚ੍ਛਰਾਨੰ। ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਥ ਵਿਹਾਸੀਤਿ। ਛਦ੍ਦਨ੍ਤਭਵਨੇ ਮਨ੍ਦਾਕਿਨਿਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਤੀਰੇ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ। ਕਸ੍ਮਾ? ਵਿਹਾਰਗਰੁਤਾਯ। ਸੋ ਹਿ ਪਞ੍ਞਵਾ ਮਹਾਸਾਵਕੋ। ਯਥੇਵ ਭਗਵਤੋ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਗੁਣਾ ਪਤ੍ਥਟਾਵ। ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ

ਪੂਜੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਅਗ੍ਗਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਸਾਵਕੋ''ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਥੇਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਨ੍ਤਿ। ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਤਾਨਞ੍ਚ ਨਾਮ ਤਥਾਰੂਪਾ ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ। ਥੇਰੋ ਚ ਵਿਹਾਰਗਰੁਕੋ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਸੋ ਪਪਞ੍ਚੋ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਇਤਿ ਵਿਹਾਰਗਰੁਤਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਸਿ।

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਕਾਰਣੰ – ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਾਯੰ ਤਾਵ ਸਬ੍ਬਸਾਵਕਾ ਵਸ੍ਸਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਕਾਲੇ ਪਨ ਮਜ੍ਝਟ੍ਠਾਨੇ ਅਲਙ੍ਕਤਬੁਦ੍ਧਾਸਨਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਰਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਪਸ੍ਸੇ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ, ਵਾਮਹਤ੍ਥਪਸ੍ਸੇ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਤੇਸੰ ਪਿਟ੍ਠਿਭਾਗੇ ਅਞ੍ਞਾਸਿਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਅਗ੍ਗਧਮ੍ਮਪਟਿਵਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਚ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਤਾ ਚ ਥੇਰੇ ਸਗਾਰਵਾ ਥੇਰੰ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੰ ਵਿਯ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਵਿਯ ਆਸੀਵਿਸੰ ਵਿਯ ਚ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਧੁਰਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਾ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਹਰਾਯਨ੍ਤਿ। ਥੇਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮੇਹਿ ਧੁਰਾਸਨਤ੍ਥਾਯ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕੰ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯੰ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰਿਤਾ, ਤੇ ਇਦਾਨਿ ਧੁਰਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਾ ਮਮ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਹਰਾਯਨ੍ਤਿ, ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੰ ਨੇਸੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪਤਿਰੂਪੇ ਕਾਲੇ ਤਥਾਗਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਇਚ੍ਛਾਮਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਨਪਦੇ ਵਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ, ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਜਾਨਿ।

ਥੇਰੋ ਸੇਨਾਸਨੰ ਸੰਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਛਦ੍ਦਨ੍ਤਭਵਨੇ ਮਨ੍ਦਾਕਿਨਿਤੀਰੰ ਗਤੋ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ ਕਤਪਰਿਚਯਾ ਅਟ੍ਠਸਹਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਾ ਥੇਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੰ ਆਗਤ''ਨ੍ਤਿ ਨਖੇਹਿ ਚਙ੍ਕਮਨੰ ਨਿਤ੍ਤਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਆਵਰਣਸਾਖਾ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਯਿੰਸੁ – ''ਸਚੇ ਹਿ ਮਯੰ 'ਅਯੰ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮ, ਥੇਰੋ ਬਹੁਵਾਤਿਕਗਾਮੰ ਗਤੋ ਵਿਯ ਯਥਾਧੋਤੇਨੇਵ ਪਤ੍ਤੇਨ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਾਰੇਨ ਨੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮ, ਏਕਸ੍ਸ ਪਨ ਵਾਰੇ ਪਤ੍ਤੇ ਸੇਸੇਹਿਪਿ ਨਪ੍ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਾਰੰ ਠਪਯਿੰਸੁ। ਵਾਰਿਕਨਾਗੋ ਪਾਤੋਵ ਥੇਰਸ੍ਸ ਮੁਖੋਦਕਞ੍ਚ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਠਪੇਤਿ, ਵਤ੍ਤੰ ਕਰੋਤਿ।

ਮਨ੍ਦਾਕਿਨਿਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਨਾਮ ਚੇਸਾ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨਾ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿਯੋਜਨਮਤ੍ਤੇ ਠਾਨੇ ਸੇਵਾਲੋ ਵਾ ਪਣਕੰ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਫਲਿਕਵਣ੍ਣੰ ਉਦਕਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਤੋ ਪਰੰ ਪਨ ਕਟਿਪ੍ਪਮਾਣੇ ਉਦਕੇ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਵਿਤ੍ਥਤੰ ਸੇਤਪਦੁਮਵਨੰ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨੰ ਸਰੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੰ। ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਤਾਵ ਮਹਨ੍ਤਮੇਵ ਰਤ੍ਤਪਦੁਮਵਨੰ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਰਤ੍ਤਕੁਮੁਦਵਨੰ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਸੇਤਕੁਮੁਦਵਨੰ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਵਨੰ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਰਤ੍ਤੁਪ੍ਪਲਵਨੰ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਸੁਗਨ੍ਧਰਤ੍ਤਸਾਲਿਵਨੰ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਏਲਾਲੁਕਲਾਬੁਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਾਦੀਨਿ ਮਧੁਰਰਸਾਨਿ ਵਲ੍ਲਿਫਲਾਨਿ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਵਿਤ੍ਥਾਰਮੇਵ ਉਚ੍ਛੁਵਨੰ, ਤਤ੍ਥ ਪੂਗਰੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਪ੍ਪਮਾਣਾ ਉਚ੍ਛੂ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਕਦਲਿਵਨੰ, ਯਤੋ ਦੁਵੇ ਪਕ੍ਕਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਚਾਟਿਪ੍ਪਮਾਣਫਲੰ ਪਨਸਵਨੰ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਜਮ੍ਬੁਵਨੰ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਅਮ੍ਬਵਨੰ, ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਕਪਿਤ੍ਥਵਨਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਦਹੇ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ ਫਲੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਕੁਸੁਮਾਨੰ ਪੁਪ੍ਫਨਸਮਯੇ ਵਾਤੋ ਰੇਣੁਵਟ੍ਟਿੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਿਨਿਪਤ੍ਤੇਸੁ ਠਪੇਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਉਦਕਫੁਸਿਤਾਨਿ ਪਤਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਆਦਿਚ੍ਚਪਾਕੇਨ ਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਪਯੋਘਨਿਕਾ ਵਿਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਤੰ ਪੋਕ੍ਖਰਮਧੁ ਨਾਮ , ਤੰ ਥੇਰਸ੍ਸ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਮੁਲ਼ਾਲੰ ਨਙ੍ਗਲਸੀਸਮਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਸੰ ਮਹਾਭੇਰਿਪੋਕ੍ਖਰਪ੍ਪਮਾਣੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪਬ੍ਬੇ ਪਾਦਘਟਕਪ੍ਪਮਾਣੰ ਖੀਰੰ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਪੋਕ੍ਖਰਟ੍ਠੀਨਿ ਮਧੁਸਕ੍ਖਰਾਯ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਉਚ੍ਛੁੰ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਨ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਰਸੋ ਪਗ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਸੋਣ੍ਡਿਆਵਾਟੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ, ਆਦਿਚ੍ਚਪਾਕੇਨ ਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਖੀਰਪਾਸਾਣਪਿਣ੍ਡੋ ਵਿਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਪਨਸਕਦਲਿਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਾਦੀਸੁ ਕਥਾਵ ਨਤ੍ਥਿ।

ਕੇਲਾਸਪਬ੍ਬਤੇ ਨਾਗਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਵਸਤਿ। ਥੇਰੋ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲੰ ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੋ ਨਵਸਪ੍ਪਿਪੋਕ੍ਖਰਮਧੁਚੁਣ੍ਣਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਰੁਦਕਪਾਯਾਸਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸੁਗਨ੍ਧਸਪ੍ਪਿਨਾ ਖੀਰਸਲਾਕੰ ਅਦਾਸਿ। ਤੇਨਸ੍ਸੇਤੰ ਭੋਜਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਵੰ ਥੇਰੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਕਤ੍ਥ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ –

‘‘ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੇਹਿ ਮਂ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੇਹਿ ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਕਤਂ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤੇਸਂਯੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਕਾਸੇਨ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਸੁਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮੀ’’ਤਿ।

ਨਾਮਞ੍ਚਾਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਨਾਮਂ ਸਾਵੇਤਿ? ਥੇਰਞ੍ਹਿ ਕੇਚਿ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਕੇਚਿ ਨ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਥੇਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਯੇ ਮਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ‘ਕੋ ਏਸ ਪਣ੍ਡਰਸੀਸੋ ਓਭਗ੍ਗੋ ਗੋਪਾਨਸਿਵਙ੍ਕੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਤੀ’ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਦੂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਪਾਯਪੂਰਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਮਂ ਜਾਨਨ੍ਤਾ – ‘ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਸਤ੍ਥਾ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਤੋ ਪਾਕਟੋ ਮਹਾਸਾਵਕੋ’ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਸਗ੍ਗਪਗਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ, ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਪਾਯਮਗ੍ਗਂ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਮਗ੍ਗਂ ਵਿਵਰਨ੍ਤੋ ਨਾਮਂ ਸਾਵੇਤਿ।

ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਪਠਮਂ ਸਤ੍ਥਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਬੁਜ੍ਝਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਥੇਰੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਬੁਦ੍ਧੋਤਿ, ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਤਿਬ੍ਬਨਿਕ੍ਕਮੋ**ਤਿ ਬਾਲ੍ਹਵੀਰਿਯੋ। **ਵਿਵੇਕਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵਿਵੇਕਾਨਂ। **ਤੇਵਿਜ੍ਜੋ, ਚੇਤੋਪਰਿਯਾਯਕੋਵਿਦੋ**ਤਿ ਛਸੁ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਦਤਿ। ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਨ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਥੇਰੋ ਪਨ ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞੋਵ। ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਚ ਗਾਥਾਯ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਰਿਸਾ ਸਨ੍ਨਿਸੀਦਿ। ਪਰਿਸਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਥੇਰੋ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਾ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਾ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਕਾਲਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਸਿ । ਕਤ੍ਥ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਸਿ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਾਤਿ? ਉਪਟ੍ਠਾਕੇਹਿ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੇਹਿ ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਕਤਂ, ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਜਾਨਿ।

ਥੇਰੋ ਦਸਬਲਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ – ‘‘ਪੁਬ੍ਬਂ ਤਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਠਮਦਸ੍ਸਨਂ, ਇਦਂ ਪਚ੍ਛਿਮਦਸ੍ਸਨ’’ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੇ ਮਹਾਜਨੇ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤੋ – ‘‘ਮਾ ਸੋਚਿਤ੍ਥ, ਮਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਥ, ਬੁਦ੍ਧਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤੁ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਵਾ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਭਿਜ੍ਜਨਕਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਮਹਾਜਨਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਮ੍ਮ ਮਨ੍ਦਾਕਿਨਿਤੀਰੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਨਿਵਾਸਨੋ ਕਤੁਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੋ ਸੇਨਾਸਨਂ ਸਂਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤਯੋ ਯਾਮੇ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬਲਵਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਹਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾ ਹਿਮਵਤਿ ਸਬ੍ਬਰੁਕ੍ਖਾ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਚ ਫਲੇਹਿ ਚ ਓਨਤਵਿਨਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਵਾਰਿਕਨਾਗੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਪਾਤੋਵ ਮੁਖੋਦਕਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਾਨਿ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਫਲਾਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਯਾਵ ਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤਂ? ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਯ੍ਯੋ ਪਾਤੋਵ ਚਙ੍ਕਮਤਿ, ਮੁਖਂ ਧੋਵਤਿ। ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਪਣ੍ਣਸਾਲਤੋਪਿ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮਤੀ’’ਤਿ ਕੁਟਿਦ੍ਵਾਰਂ ਕਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਥੇਰਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸੇ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਤੇਸਂ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ – ‘‘ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਥੇਰੋ’’ਤਿ ਸੋਣ੍ਡਂ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਵਂ ਵਿਰਵਿ। ਸਕਲਹਿਮਵਨ੍ਤੋ ਏਕਨਿਨ੍ਨਾਦੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਟ੍ਠਨਾਗਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਜੇਟ੍ਠਕਨਾਗਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਭੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਰੁਕ੍ਖਸਾਖਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਅਨੁਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਆਗਤਾ।

ਸਕ੍ਕੋ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤਾਤ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਨਵਯੋਜਨਿਕਂ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯਂ ਕੂਟਾਗਾਰਂ ਮਾਪੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਤਤ੍ਥ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਤੇ ਕੂਟਾਗਾਰਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਿਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਵਿਜ੍ਝਿਂਸੁ । ਤੇਸਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਆਕਾਸਟ੍ਠਕਾ ਦੇਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕੀਲ਼ਿਤਂ ਕੀਲ਼ਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਵਸ੍ਸਵਲਾਹਕਾ ਸੀਤਵਲਾਹਕਾ ਉਣ੍ਹਵਲਾਹਕਾ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾ ਤਾਵਤਿਂਸਾਤਿ ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਯਾਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਕੂਟਾਗਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਪੁਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਦੇਵਾਨਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਾਨਂਯੇਵ ਕੂਟਾਗਾਰਂ ਅਦਂਸੁ। ਏਕੇਕਾ ਦੇਵਤਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਂ ਚਨ੍ਦਨਘਟਿਕਂ ਆਹਰਿ, ਚਿਤਕੋ ਨਵਯੋਜਨਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਕੂਟਾਗਾਰਂ ਚਿਤਕਂ ਆਰੋਪਯਿਂਸੁ। ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਸਜ੍ਝਾਯਮਕਂਸੁ। ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰੋ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਸਿ, ਬਹੂਨਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯਮੇਵ ਚਿਤਕਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਮਨਮਕੁਲਵਣ੍ਣਾਨਂ ਧਾਤੂਨਂ ਪਰਿਸਾਵਨਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨਵਿਹਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਧਾਤੁਪਰਿਸਾਵਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਯਾ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਸਿ, ਮਹਾਪਥਵਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ

ਰਜਤਬੁਬ੍ਬੁਲ਼ਸਦਿਸਂ ਚੇਤਿਯਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਸਹਤ੍ਥੇਨ ਚੇਤਿਯੇ ਧਾਤੁਯੋ ਨਿਧੇਸਿ। ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਕਿਰ ਤਂ ਚੇਤਿਯਂ ਧਰਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੮. ਦਸਮੇ **ਸਮਨ੍ਨੇਸਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਯੇਸਤਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤਿ। **ਨਗਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਤਸ੍ਸ। **ਮੁਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਮੁਨਿਂ। **ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਾਰਗੁ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਾਰਂ ਗਤਂ। **ਸਮਨ੍ਨੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਨੇਸਨ੍ਤੋ। **ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ। **ਅਨੇਕਾਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ। ਦਸਮਂ।

੧੧. ਗਗ੍ਗਰਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੧੯. ਏਕਾਦਸਮੇ **ਤਜਾਸ੍ਸੁਦ**ਨ੍ਤਿ ਤੇ ਅਸ੍ਸੁਦਂ। ਅਸ੍ਸੁਦਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੇਨ। **ਯਸਸਾ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰੇਨ। **ਵਿਗਤਮਲੋਵ ਭਾਣੁਮਾ**ਤਿ ਵਿਗਤਮਲੋ ਆਦਿਚ੍ਚੋ ਵਿਯ। ਏਕਾਦਸਮਂ।

੧੨. ਵਙ੍ਗੀਸਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੦. ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ **ਆਯਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਪਿਯਵਚਨਂ। **ਵਙ੍ਗੀਸੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। ਸੋ ਕਿਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਕਾਲੇ ਪਟਿਭਾਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਾਵਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਥਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਵਾਦਕਾਮਤਾਯ ਜਮ੍ਬੁਸਾਖਂ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਦੇ ਜਯਪਰਾਜਯਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤੇਨੇਵ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸਮਾਨਾਯ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਵਯਂ ਆਗਮ੍ਮ ਮਾਤਿਤੋ ਪਞ੍ਚਵਾਦਸਤਾਨਿ, ਪਿਤਿਤੋ ਪਞ੍ਚਵਾਦਸਤਾਨੀਤਿ ਵਾਦਸਹਸ੍ਸਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਤਿ। ਏਕਞ੍ਚ ਵਿਜ੍ਜਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਯਂ ਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਜਪ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਮਤਾਨਂ ਸੀਸਂ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਗਾਮਨਿਗਮਾਦੀਸੁ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਮਾਣਵਕਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਲਾਯ ਨਿਸੀਦਤਿ।

ਤਦਾ ਚ ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਸੁਦ੍ਧੁਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਾਯ ਵਿਹਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਮਾਣਵੋ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ? ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ''ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਾਯਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਗਵਾ ਆਹ – ''ਵਙ੍ਗੀਸ, ਭਦ੍ਦਕਂ ਕਿਰ ਸਿਪ੍ਪਂ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ। ''ਭੋ ਗੋਤਮ, ਅਹਂ ਬਹੁਸਿਪ੍ਪਂ ਜਾਨਾਮਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਤਰਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਥਾ''ਤਿ? ਛਵਦੂਸਕਸਿਪ੍ਪਨ੍ਤਿ। ਆਮ, ਭੋ ਗੋਤਮਾਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ, ''ਵਙ੍ਗੀਸ, ਅਯਂ ਕਹਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਮਨ੍ਤਂ ਜਪ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਨਿਰਯੇ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਾਧੁ, ਵਙ੍ਗੀਸ, ਸੁਕਥਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਸੋ ਤਥੇਵ ਬਜਾਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾਪਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਭਗਵਾ ''ਕਿਲਮਸਿ, ਵਙ੍ਗੀਸਾ''ਤਿ ਆਹ? ਆਮ ਭੋ, ਗੋਤਮਾਤਿ। ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਉਪਧਾਰੇਹੀਤਿ। ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਆਮ, ਵਙ੍ਗੀਸ, ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚੇਸ ਗਤੋ, ਅਹਮਸ੍ਸ ਗਤਿਂ ਜਾਨਾਮੀਤਿ। ਮਨ੍ਤੇਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਭੋ ਗੋਤਮਾਤਿ? ਆਮ, ਵਙ੍ਗੀਸ, ਏਕੇਨ ਮਨ੍ਤੇਨੇਵ ਜਾਨਾਮੀਤਿ। ਭੋ ਗੋਤਮ, ਮਯ੍ਹਂ ਮਨ੍ਤੇਨ ਇਮਂ ਮਨ੍ਤਂ ਦੇਥਾਤਿ। ਅਮੂਲਿਕੋ, ਵਙ੍ਗੀਸ, ਮਯ੍ਹਂ ਮਨ੍ਤੋਤਿ। ਦੇਥ, ਭੋ ਗੋਤਮਾਤਿ। ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯ੍ਹਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਦਾਤੁਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤਾਤਾ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਅਤਿਰੇਕਸਿਪ੍ਪਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਗਣ੍ਹਾਮਿ, ਤਤੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਬਹੁਤਰਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋ

ਨਾਮ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਯਾਵ ਅਹਂ ਆਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਾਵ ਅਨੁਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਥਾ''ਤਿ ਤੇ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ''ਪਬ੍ਬਾਜੇਥ ਮ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਪਟਿਪਾਦੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮ੍ਮ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ''ਸਿਪ੍ਪਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਯਾਚਿ। ਵਙ੍ਗੀਸ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਅਲੋਣਭੋਜਨਥਣ੍ਡਿਲਸੇਯ੍ਯਾਦੀਹਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਸਿਪ੍ਪਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਤਾਵ ਕਰੋਹੀਤਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਾਕਾਰਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਤਂ ਅਨੁਲੋਮਪਟਿਲੋਮਂ ਮਨਸਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੀਤਿ ਏਵਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਨ੍ਤੋ। **ਕਾਵੇਯ੍ਯਮਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਕਾਵੇਯ੍ਯੇਨ ਕਬ੍ਬਕਰਣੇਨ ਮਤ੍ਤਾ। **ਖਨ੍ਧਾਯਤਨਧਾਤੁਯੋ**ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਖਨ੍ਧਾਦੀਨਿ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। **ਯੇ ਨਿਯਾਮਗਤਦ੍ਦਸਾ**ਤਿ ਯੇ ਨਿਯਾਮਗਤਾ ਚੇਵ ਨਿਯਾਮਦਸ੍ਸਾਤਿ ਚ। **ਸ੍ਵਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਆਗਮਨਂ। **ਇਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਞਾਣਂ ਗਹਿਤਂ। **ਚੇਤੋਪਰਿਯਾਯਕੋਵਿਦੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚੇਤੋਪਰਿਯਞਾਣਂ। ਦਿਬ੍ਬਸੋਤਂ ਪਨ ਅਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਤ੍ਤੋ ਏਸੋ ਮਹਾਸਾਵਕੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਦ੍ਵਾਦਸਮਂ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਵਙ੍ਗੀਸਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਵਨਸੰਯੁਤ੍ਤੰ

੧. ਵਿਵੇਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੧. ਵਨਸੰਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਕੋਸਲੇਸੁ ਵਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਜਨਪਦਸ੍ਸ ਸੁਲਭਭਿਕ੍ਖਤਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ। **ਸੰਵੇਜੇਤੁਕਾਮਾ**ਤਿ ਵਿਵੇਕੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤੁਕਾਮਾ। **ਵਿਵੇਕਕਾਮੋ**ਤਿ ਤਯੋ ਵਿਵੇਕੇ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੋ। **ਨਿਚ੍ਛਰਤੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਬਾਹਿਰੇਸੁ ਪੁਥੁਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਚਰਤਿ। **ਜਨੇ ਜਨਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਤ੍ਵੰ ਜਨੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਜਨੇ ਛਨ੍ਦਰਾਗੰ ਵਿਨਯਸ੍ਸੁ। **ਪਜਹਾਸੀ**ਤਿ ਪਜਹ। **ਭਵਾਸੀ**ਤਿ ਭਵ। **ਸਤੰ ਤੰ ਸਾਰਯਾਮਸੇ**ਤਿ ਸਤਿਮਨ੍ਤੰ ਪਣ੍ਡਿਤੰ ਤੰ ਮਯਮ੍ਪਿ ਸਾਰਯਾਮ, ਸਤੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਮਯੰ ਤੰ ਸਾਰਯਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਤਾਲਰਜੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਟ੍ਠੇਨ ਪਾਤਾਲਸਙ੍ਖਾਤੋ ਕਿਲੇਸਰਜੋ। **ਮਾ ਤੰ ਕਾਮਰਜੋ**ਤਿ ਅਯੰ ਕਾਮਰਾਗਰਜੋ ਤੰ ਮਾ ਅਵਹਰਿ, ਅਪਾਯਮੇਵ ਮਾ ਨੇਤੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੰਸੁਕੁਨ੍ਥਿਤੋ**ਤਿ ਪੰਸੁਮਕ੍ਖਿਤੋ। **ਵਿਧੁਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਧੁਨਨ੍ਤੋ। **ਸਿਤੰ ਰਜ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਲਗ੍ਗੰ ਰਜੰ। **ਸੰਵੇਗਮਾਪਾਦੀ**ਤਿ ਦੇਵਤਾਪਿ ਨਾਮ ਮੰ ਏਵੰ ਸਾਰੇਤੀਤਿ ਵਿਵੇਕਮਾਪਨ੍ਨੋ, ਉਤ੍ਤਮਵੀਰਿਯੰ ਵਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਰਮਵਿਵੇਕੰ ਮਗ੍ਗਮੇਵ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋਤਿ। ਪਠਮੰ।

੨. ਉਪਟ੍ਠਾਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੨. ਦੁਤਿਯੇ **ਸੁਪਤੀ**ਤਿ ਅਯੰ ਕਿਰ ਖੀਣਾਸਵੋ, ਸੋ ਦੂਰੇ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਗਾਮੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰੰ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਜਾਤਸ੍ਸਰੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਉਤੁੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੰ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨੀਚਮਞ੍ਚਕੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੰ ਅਨੋਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋਵ ਨਿਪਨ੍ਨੋ। ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸਾਪਿ ਹਿ ਕਾਯਦਰਥੋ ਹੋਤਿਯੇਵਾਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਿਨੋਦਨਤ੍ਥੰ, ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸੁਪਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ''ਅਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾ ਸੁਪਤਿ, ਦਿਵਾਸੋਪ੍ਪਞ੍ਚ ਨਾਮੇਤੰ ਵਡ੍ਢਿਤੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੰ ਅਤ੍ਥੰ ਨਾਸੇਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ''ਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਭਾਸਿ।

ਆਤੁਰਸ੍ਸਾਤਿ ਜਰਾਤੁਰੋ ਰੋਗਾਤੁਰੋ ਕਿਲੇਸਾਤੁਰੋਤਿ ਤਯੋ ਆਤੁਰਾ, ਤੇਸੁ ਕਿਲੇਸਾਤੁਰੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਸਲ੍ਲਵਿਦ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਵਿਸੇਨ ਸਤ੍ਤਿਸਲ੍ਲੇਨ ਵਿਯ ਅਵਿਜ੍ਜਾਵਿਸਵਿਟ੍ਠੇਨ ਤਣ੍ਹਾਸਲ੍ਲੇਨ ਹਦਯੇ ਵਿਦ੍ਧਸ੍ਸ। **ਰੁਪ੍ਪਤੋ**ਤਿ ਘਟ੍ਟਿਯਮਾਨਸ੍ਸ।

ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵੰ ਕਥਯਨ੍ਤੀ **ਅਨਿਚ੍ਚਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਨਿਸ੍ਸਯੇਨ ਅਨਿਸ੍ਸਿਤੰ। **ਕਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਤਪੇ**ਤਿ ਏਵਰੂਪੰ ਖੀਣਾਸਵੰ ਦਿਵਾਸੋਪ੍ਪੰ ਨ ਤਪਤਿ, ਤਾਦਿਸੰ ਪਨ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਤਪੇਸ੍ਸਤੀਤਿ? ਵਦਤਿ। ਥੇਰਸ੍ਸੇਵ ਵਾ ਏਤੰ ਵਚਨੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਬਦ੍ਧੇਸੁ ਮੁਤ੍ਤੰ ਅਸਿਤੰ ਮਾਦਿਸੰ ਖੀਣਾਸਵਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਕਸ੍ਮਾ ਦਿਵਾਸੋਪ੍ਪੰ ਤਪੇ, ਨ ਤਪੇਸ੍ਸਤੀਤਿ? ਸੇਸਗਾਥਾਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਦੇਵਤਾਯ ਹਿ ਵਚਨਪਕ੍ਖੇ – ''ਏਵਰੂਪੰ ਖੀਣਾਸਵਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਦਿਵਾਸੋਪ੍ਪੰ ਨ ਤਪਤਿ, ਤਾਦਿਸੰ ਪਨ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਤਪੇਸ੍ਸਤਿ? ਤਪੇਸ੍ਸਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਚਨਪਕ੍ਖੇ – ''ਏਵਰੂਪੰ ਮਾਦਿਸੰ ਖੀਣਾਸਵਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਕਸ੍ਮਾ ਦਿਵਾਸੋਪ੍ਪੰ ਤਪੇ? ਨ ਤਪਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਪਦਵਣ੍ਣਨਾ। **ਵਿਨਯਾ**ਤਿ ਵਿਨਯੇਨ। **ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਮੂਲਿਕਾਯ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮੇਨ। **ਤੰ ਞਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਚਤੁਸਚ੍ਚਞਾਣੰ। **ਪਰਮੋਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਮਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ। **ਪਬ੍ਬਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪੇਨ ਞਾਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ। **ਵਿਜ੍ਜਾਯਾ**ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਮਗ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾਯ। **ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਗ੍ਗਹਿਤਵੀਰਿਯੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਰਿਯੰ। ਦੁਤਿਯੰ।

੩. ਕਸ੍ਸਪਗੋਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੩. ਤਤਿਯੇ **ਛੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੰ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕੰ। **ਓਵਦਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕੋ ਪਾਤੋਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਮਿਗੇ ਵਧਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਏਕੰ ਰੋਹਿਤਮਿਗੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਨੰ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਠਮਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ

ਦਿਵਾਵਿਹਾਰੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇਨ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਥੇਰੋ – ‘‘ਉਪਾਸਕ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਨਾਮੇਸ ਅਪਾਯਸੰਵਤ੍ਤਨਿਕੋ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਸੰਵਤ੍ਤਨਿਕੋ, ਸਕ੍ਕਾ ਅਞ੍ਞੇਨਪਿ ਕਸਿਵਣਿਜ੍ਜਾਦਿਕਮ੍ਮੇਨ ਦਾਰਭਰਣੰ ਕਾਤੁੰ, ਮਾ ਏਵਰੂਪੰ ਕਕ੍ਖਲਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋਪਿ ‘‘ਮਹਾਪੰਸੁਕੂਲਿਕਤ੍ਥੇਰੋ ਕਥੇਤੀ’’ਤਿ ਗਾਰਵੇਨ ਠਤ੍ਵਾ ਸੋਤੁੰ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਸੋਤੁਕਾਮਤੰ ਜਨੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਥੇਰੋ ਅਙ੍ਗੁਟ੍ਠਕੰ ਜਾਲਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਕ੍ਖੀਹਿਪਿ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਕਣ੍ਣੇਹਿਪਿ ਸੁਣਾਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਨਸ੍ਸ ‘‘ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੰ ਮਿਗੋ ਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਸੁਕਤਿਤ੍ਥੰ ਓਤਿਣ੍ਣੋ, ਤਤ੍ਥ ਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਦਿਚ੍ਛਕੰ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸੇਸੰ ਕਾਜੇਨਾਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਤੋਸੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਵੰ ਮਿਗਸ੍ਸੇਵ ਅਨੁਪਦੰ ਧਾਵਤਿ। ਏਵੰ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੰ ਥੇਰੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਓਵਦਤੀ’’ਤਿ। **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ‘‘ਅਯੰ ਥੇਰੋ ਅਦਾਰੁੰ ਤਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਖੇਤ੍ਤੇ ਵਪ੍ਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋਪਿ ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਸੇਤਿ, ਏਤਸ੍ਸਾਪਿ ਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਅਭਾਸਿ।

ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞੰ। **ਅਚੇਤਸ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣਜਾਨਨਸਮਤ੍ਥੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਰਹਿਤੰ। **ਮਞ੍ਞੇ**ਵਾਤਿ ਅਨ੍ਧਬਾਲੋ ਵਿਯ। **ਸੁਣਾਤੀ**ਤਿ ਤਵ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਣਾਤਿ। **ਨ ਵਿਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਮਸ੍ਸ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਆਲੋਕੇਤੀ**ਤਿ ਤਵ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਿਕਇਦ੍ਧਿਯਾ ਜਲਨ੍ਤੰ ਅਙ੍ਗੁਟ੍ਠਕੰ ਆਲੋਕੇਤਿ। **ਨ ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ‘‘ਨੇਵ ਤੇਲੰ ਨ ਵਟ੍ਟਿ ਨ ਦੀਪਕਪਲ੍ਲਿਕਾ, ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਨ ਆਨੁਭਾਵੇਨਾਯੰ ਜਲਤੀ’’ਤਿ ਇਮੰ ਕਾਰਣੰ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ। **ਦਸ ਪਜ੍ਜੋਤੇ**ਤਿ ਦਸਸੁ ਅਙ੍ਗੁਲੀਸੁ ਦਸ ਪਦੀਪੇ। **ਰੂਪਾਨੀ**ਤਿ ਕਾਰਣਰੂਪਾਨਿ। **ਚਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੁ। **ਸੰਵੇਗਮਾਪਾਦੀ**ਤਿ ਕਿੰ ਮੇ ਇਮਿਨਾਤਿ? ਵੀਰਿਯੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਰਮਵਿਵੇਕੰ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਤਿਯੰ।

੪. ਸਮ੍ਬਹੁਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੪. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ**ਤਿ ਬਹੂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਾ ਆਭਿਧਮ੍ਮਿਕਾ ਵਿਨਯਧਰਾ ਚ। **ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। **ਪਕ੍ਕਮਿੰਸੂ**ਤਿ ਤੇ ਕਿਰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਜਨਪਦੇ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਗਾਮੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਆਸਨਸਾਲਾਯ ਕੋਜਵਤ੍ਥਰਣਾਦੀਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਉਪਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਮਹਾਥੇਰੋ ਏਕੰ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੰ ‘‘ਧਮ੍ਮੰ ਕਥੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਚਿਤ੍ਤੰ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਕਥੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭੋਜਨਵੇਲਾਯੰ ਪਣੀਤਭੋਜਨੰ ਅਦੰਸੁ। ਮਹਾਥੇਰੋ ਮਨੁਞ੍ਞੰ ਭਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨਮਕਾਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਪਸਨ੍ਨਾ ‘‘ਇਧੇਵ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੇਮਾਸੰ ਵਸਥਾ’’ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਾਗਮਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਠਾਨੇ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਉਪਟ੍ਠਹਿੰਸੁ। ਮਹਾਥੇਰੋ ਵਸ੍ਸੂਪਨਾਯਿਕਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਵਦਿ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਗਰੁਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹਿਤੰ, ਬੁਦ੍ਧਪਾਤੁਭਾਵੋ ਨਾਮ ਦੁਲ੍ਲਭੋ। ਮਾਸਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠ ਦਿਵਸੇ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣਸਙ੍ਗਣਿਕੰ ਪਹਾਯ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਘਟੇਨ੍ਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਪਞ੍ਹੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਪਧਾਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਦਿਵਸੇ ਧਮ੍ਮੰ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨੰਯੇਵ ਅਰੁਣੋ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ। ਪਞ੍ਹਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਦਿਵਸੇ ਬਜਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨੰਯੇਵ। ਪਧਾਨਦਿਵਸੇ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨੇ ਗਣ੍ਡਿੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾਵ ਚਙ੍ਕਮੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਧਾਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨੰਯੇਵ। ਤੇ ਏਵੰ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿੰਸੁ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ**ਤਿ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਤਥਾਰੂਪੰ ਮਧੁਰੰ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨੰ ਪਞ੍ਹਾਕਥਨੰ ਕੁਤੋ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰੋਦਮਾਨਾ।

ਖਾਯਤੀਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। **ਕੋ ਮੇ**ਤਿ ਕਹੰ ਇਮੇ। **ਵਜ੍ਜਿਭੂਮਿਯਾ**ਤਿ ਵਜ੍ਜਿਰਟ੍ਠਾਭਿਮੁਖਾ ਗਤਾ। **ਮਗਾ ਵਿਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਗਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਵਾ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ – ‘‘ਇਦੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਮਾਤੁਸਨ੍ਤਕੰ ਪਿਤੁਸਨ੍ਤਕੰ ਪਵੇਣਿਆਗਤ’’ਨ੍ਤਿ ਅਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਯਤ੍ਥੇਵ ਨੇਸੰ ਗੋਚਰਫਾਸੁਤਾ ਚ ਹੋਤਿ ਪਰਿਪਨ੍ਥਾਭਾਵੋ ਚ, ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਅਨਿਕੇਤਾ ਅਗੇਹਾ ਭਿਕ੍ਖਵੋਪਿ ‘‘ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਨੰ ਸਨ੍ਤਕੋ ਪਵੇਣਿਆਗਤੋ’’ਤਿ ਅਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥੇਵ ਨੇਸੰ ਉਤੁਸਪ੍ਪਾਯੰ ਭੋਜਨਸਪ੍ਪਾਯੰ ਪੁਗ੍ਗਲਸਪ੍ਪਾਯੰ ਸੇਨਾਸਨਸਪ੍ਪਾਯੰ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਸਪ੍ਪਾਯਞ੍ਚ ਸੁਲਭੰ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ।

੫. ਆਨਨ੍ਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੫. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਆਨਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਤ੍ਥੇਰੋ। **ਅਤਿਵੇਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਵੇਲਂ। **ਗਿਹਿਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਿਵਾ ਚ ਬਹੁਕਾਲਂ ਗਿਹੀ ਸਞ੍ਞਾਪਯਨ੍ਤੋ। ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰੋ ਥੇਰਂ ਆਹ – ''ਆਵੁਸੋ, ਮਯਂ ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸਙ੍ਗਾਯਿਸ੍ਸਾਮ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗਤ੍ਤਯਤ੍ਥਾਯ ਵਾਯਾਮਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਭਗਵਤੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਕੋਸਲਰਟ੍ਠਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਾਵਾਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਏਕਂ ਗਾਮਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਚ੍ਛਥ। ਅਜ੍ਜ ਏਕਕਾਵ ਆਗਤਾ। ਕਹਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਤ੍ਥ? ਇਦਾਨਿ ਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਥ? ਕਸ੍ਸ ਮੁਖੋਦਕਂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਦੇਥ, ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਥ, ਵਤ੍ਤਪਟਿਵਤ੍ਤਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਬਹੁਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਿਂਸੁ। ਥੇਰੋ – ''ਮਾ, ਆਵੁਸੋ, ਸੋਚਿਤ੍ਥ, ਮਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਥ, ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਾਯਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਤਥੇਵ ਓਵਦਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ''ਅਯਂ ਥੇਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ 'ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਗਿਹੀ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨਂ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤਪੁਪ੍ਫਰਾਸਿ ਵਿਯ ਠਿਤਂ, ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਹਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਭਾਸਿ।

ਪਸਕ੍ਕਿਯਾਤਿ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ। **ਹਦਯਸ੍ਮਿਂ ਓਪਿਯਾ**ਤਿ ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਤੋ ਚ ਹਦਯਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ। ''ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਹਦਯਮ੍ਹਿ ਓਪੇਤਿ ਨਾਮ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪਨ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਅਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੋ ਆਰਮ੍ਮਣਤੋ। ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਧਾਯੇਸਾ ਭਾਸਤਿ। **ਝਾਯਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਝਾਨੇਹਿ ਝਾਯਿਕੋ ਭਵ। **ਬਿਲ਼ਿਬਿਲ਼ਿਕਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਗਿਹੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਿਲ਼ਿਬਿਲ਼ਿਕਥਾ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੬. ਛਟ੍ਠੇ **ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ। **ਸੋਭਸੀ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੋਭਸਿ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਸੋਭਸਿ। **ਦੁਗ੍ਗਤਾ**ਤਿ ਨ ਗਤਿਦੁਗ੍ਗਤਿਯਾ ਦੁਗ੍ਗਤਾ। ਤਾ ਹਿ ਸੁਗਤਿਯਂ ਠਿਤਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਦੁਗ੍ਗਤਿਯਾ ਪਨ ਦੁਗ੍ਗਤਾ। ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਹਿ ਤਾ ਨਿਰਯੇਪਿ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ। **ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਾਯਸ੍ਮਿਂ ਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ – ਰਤ੍ਤੋ ਰਾਗਵਸੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਦੁਟ੍ਠੋ ਦੋਸਵਸੇਨ... ਮੂਲ਼੍ਹੋ ਮੋਹਵਸੇਨ... ਵਿਨਿਬਦ੍ਧੋ ਮਾਨਵਸੇਨ... ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਸੇਨ... ਥਾਮਗਤੋ ਅਨੁਸਯਵਸੇਨ... ਅਨਿਟ੍ਠਙ੍ਗਤੋ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਵਸੇਨ... ਵਿਕ੍ਖੇਪਗਤੋ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਵਸੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਤਾਪਿ ਏਵਂ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾਵ। **ਨਰਦੇਵਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਨਰਾਨਂ।

ਨਤ੍ਥਿ ਦਾਨੀਤਿ ਸਾ ਕਿਰ ਦੇਵਧੀਤਾ ਥੇਰੇ ਬਲਵਸਿਨੇਹਾ ਅਹੋਸਿ, ਪਟਿਗਨ੍ਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਕਾਲੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਤਿ, ਮੁਖੋਦਕਂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤਿ। ਥੇਰੋ ਅਨਾਵਜ੍ਜਨੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਥੇਰਸ੍ਸ ਜਿਣ੍ਣਚੀਵਰਸ੍ਸ ਚੋਲ਼ਕਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਤੋ ਸਙ੍ਕਾਰਕੂਟੇ ਦਿਬ੍ਬਦੁਸ੍ਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ, ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਦੁਸ੍ਸਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਦੁਸ੍ਸਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ, ''ਅਲਂ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ''ਤਿ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਨਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰੋ ਚਾਤਿ ਤਯੋ ਜਨਾ ਚੀਵਰਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਸੂਚਿਂ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤੋ ਦੇਵਤਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਸਮਾਦਪੇਤਿ। ਸਾ ਕਾਲੇਨ ਏਕਿਕਾ, ਕਾਲੇਨ ਅਤ੍ਤਦੁਤਿਯਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਤਤਿਯਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੇ ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ – ''ਮਯਂ ਮਨਾਪਕਾਯਿਕਾ ਨਾਮ ਮਨਸਾ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਰੂਪਂ ਮਾਪੇਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ – ''ਏਤਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਬ੍ਬਾ ਨੀਲਕਾ ਹੋਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਮਨਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਵ ਨੀਲਵਣ੍ਣਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਏਵਂ ਪੀਤਲੋਹਿਤਓਦਾਤਵਣ੍ਣਾਤਿ। ਤਤੋ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ''ਥੇਰੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤੀ''ਤਿ ਤਾ ਸਮਜ੍ਜਂ ਕਾਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧਾ, ਏਕਾਪਿ ਗਾਯਿ, ਏਕਾਪਿ ਨਚ੍ਚਿ, ਏਕਾਪਿ ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿ। ਥੇਰੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਓਕ੍ਖਿਪਿ। ਤਤੋ – ''ਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਥੇਰੋ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਸਿਨੇਹਂ ਵਾ ਸਨ੍ਥਵਂ ਵਾ ਅਲਭਮਾਨਾ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਮਾਰਦ੍ਧਾ। ਥੇਰੋ ਤਾਸਂ ਗਮਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ – ''ਮਾ

ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸੂ''ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਬ੍ਯਾਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਿਕ੍ਖੀਣੋ**ਤਿ ਖੀਣੋ। **ਜਾਤਿਸੰਸਾਰੋ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਜਾਤਿਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸੰਸਾਰੋ। ਛਟ੍ਠੰ।

੭. ਨਾਗਦਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੭. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਅਤਿਕਾਲੇਨਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਬਲਵਪਚ੍ਚੂਸੇ ਕੋਟਿਸਮ੍ਮੁਞ੍ਜਨਿਯਾ ਥੋਕੰ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖੰ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਾਤੋਵ ਪਵਿਸਤਿ। **ਅਤਿਦਿਵਾ**ਤਿ ਯਾਗੁਂ ਆਦਾਯ ਆਸਨਸਾਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ – ''ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਭੋਜਨਵੇਲਾਯ ਪਣੀਤਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਪਕਟ੍ਠੇ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮਕਰਣੇਨ ਉਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਪਟਿਕ੍ਕਮਤਿ। **ਦਿਵਾ ਚ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਤਿਕਾਲੇ ਪਵਿਟ੍ਠੇਨ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਅਤਿਵਿਯ ਦਿਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਤਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਾਯਾਮਿ ਨਾਗਦਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਨਾਗਦਤ੍ਤਂ ਅਹਂ ਭਾਯਾਮਿ। **ਸੁਪ੍ਪਗਬ੍ਭ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਗਬ੍ਭਂ। **ਕੁਲੇਸੂ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਾਦਿਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲੇਸੁ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਕੁਲਘਰਣੀਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੮. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਅਜ੍ਝੋਗਾਲ੍ਹਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਓਗਾਹਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ ਪਾਸਾਦਿਕੇਹਿ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਦੀਹਿ। ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਲਂ ਤਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਭਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨਂ ਪਨ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਤਰਂ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ''ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਇਧੇਵ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਆਹਾਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ ਵੀਰਿਯਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਘਟੇਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਬਹੂਪਕਾਰਂ ਮੇ ਏਤਂ ਕੁਲਂ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ? ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿ। **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ਸਾ ਕਿਰ ਥੇਰਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸਵਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੀ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਥੇਰੋ ਨੇਵ ਅਞ੍ਞਂ ਗਾਮਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਘਰਂ, ਨ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਆਸਨਸਾਲਾਦੀਸੁ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾਵ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਉਭੋਪੇਤੇ ਓਗਾਧਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਪਟਿਗਾਧਪ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਕਦਾਚਿ ਏਸ ਇਮਂ ਕੁਲਂ ਦੂਸੇਯ੍ਯ, ਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਭਾਸਿ।

ਸਣ੍ਠਾਨੇਤਿ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਭਣ੍ਡਕਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਮਨਟ੍ਠਾਨੇ। **ਸਙ੍ਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਮਞ੍ਚ ਤਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਮਞ੍ਚ ਕਥੇਨ੍ਤਿ ਤਞ੍ਚ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਕਿਮਨ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਂ ਕਾਰਣਂ? **ਬਹੂ ਹਿ ਸਦ੍ਦਾ ਪਚ੍ਚੂਹਾ**ਤਿ ਬਹੁਕਾ ਏਤੇ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਲੋਮਸਦ੍ਦਾ। **ਨ ਤੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ, ਤੇਨ ਵਾ ਤਪਸ੍ਸਿਨਾ ਨ ਮਙ੍ਕੁ ਹੋਤਬ੍ਬਂ। **ਨ ਹਿ ਤੇਨਾ**ਤਿ ਨ ਹਿ ਤੇਨ ਪਰੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਵਚਨੇਨ ਸਤ੍ਤੋ ਕਿਲਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤੇਨ ਪਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇਨੇਵ ਕਿਲਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਵਾਤਮਿਗੋ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਵਨੇ ਵਾਤਮਿਗੋ ਵਾਤੇਰਿਤਾਨਂ ਪਣ੍ਣਾਦੀਨਂ ਸਦ੍ਦੇਨ ਪਰਿਤਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਯੋ ਸਦ੍ਦਪਰਿਤ੍ਤਾਸੀ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੇ ਵਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਲਹੁਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤਂ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਵਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੨੯. ਨਵਮੇ **ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕੋ**ਤਿ ਵਜ੍ਜਿਰਟ੍ਠੇ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਛਤ੍ਤਂ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ। **ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਚਾਰੋ**ਤਿ ਕਤ੍ਤਿਕਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਘੋਸੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਨਗਰਂ ਧਜਪਟਾਕਾਦੀਹਿ ਪਟਿਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੋ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਚਾਰੋ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਯਾਵ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕੇਹਿ ਏਕਾਬਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। **ਤੂਰਿਯਤਾਲ਼ਿਤਵਾਦਿਤਨਿਗ੍ਘੋਸਸਦ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਭੇਰਿਆਦਿਤੂਰਿਯਾਨਂ ਤਾਲ਼ਿਤਾਨਂ ਵੀਣਾਦੀਨਞ੍ਚ ਵਾਦਿਤਾਨਂ ਨਿਗ੍ਘੋਸਸਦ੍ਦਂ। **ਅਭਾਸੀ**ਤਿ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਕਿਰ ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤ੍ਤਸਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਚ ਰਾਜਾਨੋ, ਤਤ੍ਤਕਾਯੇਵ ਤੇਸਂ ਉਪਰਾਜਸੇਨਾਪਤਿਆਦਯੋ । ਤੇਸੁ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੇਸੁ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਕੀਲ਼ਨਤ੍ਥਾਯ ਵੀਥਿਂ ਓਤਿਣ੍ਣੇਸੁ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੇ ਮਹਾਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨੋ ਨਭਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਠਿਤਂ ਚਨ੍ਦਂ

ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਫਲਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤੋ ਅਭਾਸਿ। **ਅਪਵਿਦ੍ਧਂਵ ਵਨਸ੍ਮਿਂ ਦਾਰੁਕ**ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥਵੇਠਨਾਲਙ੍ਕਾਰਰਹਿਤਤ੍ਤਾ ਵਨੇ ਛਡ੍ਡਿਤਦਾਰੁਕਂ ਵਿਯ ਜਾਤਂ। **ਪਾਪਿਯੋ**ਤਿ ਲਾਮਕਤਰੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਅਤ੍ਥਿ। **ਪਿਹਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਥੇਰੋ ਆਰਞ੍ਞਿਕੋ ਪਂਸੁਕੂਲਿਕੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕੋ ਸਪਦਾਨਚਾਰਿਕੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛੋ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋਤਿ ਬਹੂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਗ੍ਗਗਾਮਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਗਤਾਨਮ੍ਪਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਸਜ੍ਝਾਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੦. ਦਸਮੇ **ਯਂ ਸੁਦ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਸਜ੍ਝਾਯਬਹੁਲੋ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਰਣਪਰਿਯਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਸਜ੍ਝਾਯਨਤੋ ਬਹੁਤਰਂ ਕਾਲਂ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ। ਸੋ ਕਿਰ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਉਦਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਤਾਲਵਣ੍ਟਵਾਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਤੇਲਂ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਕਰੋਤਿ। ਸੋ ਨ੍ਹਾਨਕੋਟ੍ਠਕੇ ਉਦਕਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰਕਪਲ੍ਲੇ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਰੋਤਿ। ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਆਗਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਉਦਕਂ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਯਾਮੇ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਸਰੀਰਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਦ੍ਦੂ ਖਯਤੋ ਸਮ੍ਮਸਤਿ। ਤਤੋ ਸੇਸਂ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪਂ ਭੂਤਰੂਪਂ ਨਾਮਰੂਪਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। **ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ**ਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸਗ੍ਗਹਣੇ ਚ ਸਜ੍ਝਾਯਕਰਣੀਯੇ ਚ ਨਿਰੁਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ। **ਸਙ੍ਕਸਾਯਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਦਾਨਿ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਹਂ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯਂ, ਸੋ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਕਿਂ ਮੇ ਇਦਾਨਿ ਸਜ੍ਝਾਯੇਨਾਤਿ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖੇਨ ਕਾਲਂ ਅਤਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ, ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਅਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਫਾਸੁਕਂ ਜਾਤਂ, ਉਦਾਹੁਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ? ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਨ ਸਜ੍ਝਾਯਤੀ''ਤਿ? ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤਾ ਅਭਾਸਿ।

ਧਮ੍ਮਪਦਾਨੀਤਿ ਇਧ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ । **ਨਾਧੀਯਸੀ**ਤਿ ਨ ਸਜ੍ਝਾਯਸਿ। ਨਾਦਿਯਸੀਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਨ ਗਣ੍ਹਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਸਂਸ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਭਾਣਕੋ ਪਸਂਸਂ ਲਭਤਿ, ਆਭਿਧਮ੍ਮਿਕੋ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕੋ ਵਿਨਯਧਰੋਤਿਸ੍ਸ ਪਸਂਸਿਤਾ ਭਵਨ੍ਤਿ। **ਵਿਰਾਗੇਨਾ**ਤਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇਨ। **ਅਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਨਿਕ੍ਖੇਪਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਾਦਿਨੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਸਨ੍ਤੋ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ, ਨ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਸ੍ਸ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ''ਥੇਰੋ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤੀ''ਤਿ ਨ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੇਨੇਵ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਜ੍ਝਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਨ – ''ਏਤ੍ਤਕਸ੍ਸਾਹਂ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਾ ਆਧਾਰੋ ਭਵਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਦਸਮਂ।

੧੧. ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੧. ਏਕਾਦਸਮੇ **ਅਕੁਸਲੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ**ਤਿ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕਾਦਯੋ ਤਯੋ ਮਹਾਵਿਤਕ੍ਕੇ। **ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਾਯਮਨਸਿਕਾਰੇਨ। **ਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵਂ। **ਅਯੋਨਿਸੋ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਏਤਂ ਅਨੁਪਾਯਮਨਸਿਕਾਰਂ ਵਜ੍ਜੇਹਿ। **ਸਤ੍ਥਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਪਾਸਾਦਿਕਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਤਿ। **ਪੀਤਿਸੁਖਮਸਂਸਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਬਲਵਪੀਤਿਞ੍ਚ ਸੁਖਞ੍ਚ ਅਧਿਗਮਿਸ੍ਸਸਿ। ਏਕਾਦਸਮਂ।

੧੨. ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੨. ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਦੇਵਤਾਸਂਯੁਤ੍ਤੇ ਨਨ੍ਦਨਵਗ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਦ੍ਵਾਦਸਮਂ।

੧੩. ਪਾਕਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੩. ਤੇਰਸਮਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸਂਯੁਤ੍ਤੇ ਜਨ੍ਤੁਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਤੇਰਸਮਂ।

੧੪. ਗਨ੍ਧਤ੍ਥੇਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੪. ਚੁਦ੍ਦਸਮੇ **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਨਾਲ਼ੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਂ ਸਿਙ੍ਘਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ – ‘‘ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਤਿ, ਸ੍ਵਾਯਂ ਅਜ੍ਜ ਉਪਸਿਙ੍ਘਂ ਸ੍ਵੇਪਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇਪਿ ਉਪਸਿਙ੍ਘਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਸਾ ਗਨ੍ਧਤਣ੍ਹਾ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਂ ਅਤ੍ਥਂ ਨਾਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਮਾ ਮਯਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯਾ ਨਸ੍ਸਤੁ, ਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਭਾਸਿ।

ਏਕਙ੍ਗਮੇਤਂ ਥੇਯਜਾਨਨ੍ਤਿ ਥੇਨਿਤਬ੍ਬਾਨਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾਦੀਨਂ ਪਞ੍ਚਕੋਟ੍ਠਾਸਾਨਂ ਇਦਂ ਏਕਙ੍ਗਂ, ਏਕਕੋਟ੍ਠਾਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਹਰਾਮੀ**ਤਿ ਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮਿ। **ਆਰਾ**ਤਿ ਦੂਰੇ ਨਾਲ਼ੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਦੂਰੇ ਠਿਤੋ ਉਪਸਿਙ੍ਘਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਰਣੇਨ।

ਯ੍ਵਾਯਨ੍ਤਿ ਯੋ ਅਯਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਯੇਵ ਏਕੋ ਤਾਪਸੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਸਖਨਨਾਦੀਨਿ ਕਾਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਆਕਿਣ੍ਣਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ। ਅਖੀਣਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਕਕ੍ਖਲ਼ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਵੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਚੋਰੋਤਿ ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਚੋਰੋਤਿ ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਆਕਿਣ੍ਣਲੁਦ੍ਦੋਤਿ ਬਹੁਪਾਪੋ ਗਾਲ਼੍ਹਪਾਪੋ ਵਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਧਾਤਿਚੇਲਂਵ ਮਕ੍ਖਿਤੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਧਾਤਿਯਾ ਨਿਵਤ੍ਥਕਿਲਿਟ੍ਠਵਤ੍ਥਂ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਪਂਸੁਮਸਿਕਦ੍ਦਮਾਦੀਹਿ ਮਕ੍ਖਿਤਂ, ਏਵਮੇਵਂ ਰਾਗਦੋਸਾਦੀਹਿ ਮਕ੍ਖਿਤੋ। **ਅਰਹਾਮਿ ਵਤ੍ਤਵੇ**ਤਿ ਅਰਹਾਮਿ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਦੇਵਤਾਯ ਚੋਦਨਾ ਕਿਰ ਸੁਗਤਾਨੁਸਿਟ੍ਠਿਸਦਿਸਾ, ਨ ਤਂ ਲਾਮਕਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਪਟਿਪਨ੍ਨਕਪੁਗ੍ਗਲਾ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਮਗ੍ਗਫਲਾਨਂ ਭਬ੍ਬਰੂਪਾ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਤਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ।

ਸੁਚਿਗਵੇਸਿਨੋਤਿ ਸੁਚੀਨਿ ਸੀਲਸਮਾਧਿਞਾਣਾਨਿ ਗਵੇਸਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਅਬ੍ਭਾਮਤ੍ਤਂ** ਵਾਤਿ ਵਲਾਹਕਕੂਟਮਤ੍ਤਂ ਵਿਯ। **ਜਾਨਾਸੀ**ਤਿ ਸੁਦ੍ਧੋ ਅਯਨ੍ਤਿ ਜਾਨਾਸਿ। **ਵਜ੍ਜਾਸੀ**ਤਿ ਵਦੇਯਜਾਸਿ। **ਨੇਵ ਤਂ ਉਪਜੀਵਾਮਾ**ਤਿ ਦੇਵਤਾ ਕਿਰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਹਿਤਕਾਮਾ ਦੇਵਤਾ, ਸਾ ਮਂ ਚੋਦੇਸ੍ਸਤਿ ਸਾਰੇਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪਮਾਦਮ੍ਪਿ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਨਾਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਤ੍ਵਮੇਵਾ**ਤਿ ਤ੍ਵਂਯੇਵ। **ਜਾਨੇਯਜਾ**ਤਿ ਜਾਨੇਯਜਾਸਿ। **ਯੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸੁਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯਜਾਸਿ, ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਤ੍ਵਂਯੇਵ ਜਾਨੇਯਜਾਸੀਤਿ। ਚੁਦ੍ਦਸਮਂ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਵਨਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਯਕ੍ਖਸਂਯੁਤ੍ਤਂ

੧. ਇਨ੍ਦਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੫. ਯਕ੍ਖਸਂਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਇਨ੍ਦਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਦਕੂਟਨਿਵਾਸਿਨੋ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ। ਯਕ੍ਖਤੋ ਹਿ ਕੂਟੇਨ, ਕੂਟਤੋ ਚ ਯਕ੍ਖੇਨ ਨਾਮਂ ਲਦ੍ਧਂ। **ਰੂਪਂ ਨ ਜੀਵਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਦਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਰੂਪਂ ਜੀਵਨ੍ਤਿ ਨ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਯਦਿ ਰੂਪਂ ਸਤ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋਤਿ ਏਵਂ ਨ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਥਂ ਨ੍ਵਯਨ੍ਤਿ** ਕਥਂ ਨੁ ਅਯਂ? **ਕੁਤਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠੀਯਕਪਿਣ੍ਡਮੇਤੀ**ਤਿ ਅਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਿਯਕਪਿਣ੍ਡਞ੍ਚ ਕੁਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ? ਏਤ੍ਥ ਚ ਅਟ੍ਠਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਤੀਣਿ ਅਟ੍ਠਿਸਤਾਨਿ, ਯਕਪਿਣ੍ਡਗ੍ਗਹਣੇਨ ਨਵ ਮਂਸਪੇਸਿਸਤਾਨਿ ਗਹਿਤਾਨਿ। ਯਦਿ ਰੂਪਂ ਨ ਜੀਵੋ, ਅਥਸ੍ਸ ਇਮਾਨਿ ਚ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਇਮਾ ਚ ਮਂਸਪੇਸਿਯੋ ਕੁਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਕਥਂ ਨ੍ਵਯਂ ਸਜ੍ਜਤਿ ਗਬ੍ਭਰਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਨੁ ਕਾਰਣੇਨ ਅਯਂ ਸਤ੍ਤੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਸਜ੍ਜਤਿ ਲਗ੍ਗਤਿ, ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ? ਪੁਗ੍ਗਲਵਾਦੀ ਕਿਰੇਸ ਯਕ੍ਖੋ, ''ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਸਤ੍ਤੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਮਚ੍ਛਮਂਸਾਦੀਨਿ ਖਾਦਤਿ, ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਏਕਰਤ੍ਤਿਵਾਸੇਨ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਫੇਣਂ ਵਿਯ ਵਿਲੀਯਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਰੂਪਂ ਸਤ੍ਤੋ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵ ਵਿਲੀਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਲਦ੍ਧਿਯਾ ਏਵਮਾਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ – ''ਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ, ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਨ ਵਡ੍ਢਤੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਪਠਮਂ ਕਲਲਂ ਹੋਤੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਠਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਠਮੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ਵਾ ਫੁਸ੍ਸੋਤਿ ਵਾ ਨਾਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਥ ਖੋ ਤੀਹਿ ਜਾਤਿਉਣ੍ਣਂਸੂਹਿ ਕਤਸੁਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਸਣ੍ਠਿਤਤੇਲਬਿਨ੍ਦੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਕਲਲਂ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ –

> ''ਤਿਲਤੇਲਸ੍ਸ ਯਥਾ ਬਿਨ੍ਦੁ, ਸਪ੍ਪਿਮਣ੍ਡੋ ਅਨਾਵਿਲੋ।
> ਏਵਂ ਵਣ੍ਣਪ੍ਪਟਿਭਾਗਂ, ਕਲਲਂ ਸਮ੍ਪਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥

ਕਲਲਾ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਬੁਦਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਕਲਲਾ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਮਂਸਧੋਵਨਉਦਕਵਣ੍ਣਂ ਅਬ੍ਬੁਦਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਕਲਲਨ੍ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

> ''ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਕਲਲਂ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਪਕ੍ਕਂ ਸਮੂਹਤਂ।
> ਵਿਵਟ੍ਟਮਾਨਂ ਤਬ੍ਭਾਵਂ, ਅਬ੍ਬੁਦਂ ਨਾਮ ਜਾਯਤੀ''ਤਿ॥

ਅਬ੍ਬੁਦਾ ਜਾਯਤੇ ਪੇਸੀਤਿ ਤਸ੍ਮਾਪਿ ਅਬ੍ਬੁਦਾ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਵਿਲੀਨਤਿਪੁਸਦਿਸਾ ਪੇਸਿ ਨਾਮ ਸਞ੍ਜਾਯਤਿ। ਸਾ ਮਰਿਚਫਾਣਿਤੇਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਗਾਮਦਾਰਿਕਾ ਹਿ ਸੁਪਕ੍ਕਾਨਿ ਮਰਿਚਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਟਕਨ੍ਤੇ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਕਪਾਲੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਆਤਪੇ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਸੁਕ੍ਖਮਾਨਂ ਸਬ੍ਬਭਾਗੇਹਿ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਵਰੂਪਾ ਪੇਸਿ ਹੋਤਿ, ਅਬ੍ਬੁਦਨ੍ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

> ''ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਅਬ੍ਬੁਦਂ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਪਕ੍ਕਂ ਸਮੂਹਤਂ।
> ਵਿਵਟ੍ਟਮਾਨਂ ਤਬ੍ਭਾਵਂ, ਪੇਸਿ ਨਾਮ ਪਜਾਯਤੀ''ਤਿ॥

ਪੇਸਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੀ ਘਨੋਤਿ ਤਤੋ ਪੇਸਿਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਕੁਕ੍ਕੁਟਣ੍ਡਸਣ੍ਠਾਨੋ ਘਨੋ ਨਾਮ ਮਂਸਪਿਣ੍ਡੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ, ਪੇਸੀਤਿ ਨਾਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

> ''ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਪੇਸਿ ਭਵਤਿ, ਪਰਿਪਕ੍ਕਂ ਸਮੂਹਤਂ।
> ਵਿਵਟ੍ਟਮਾਨਂ ਤਬ੍ਭਾਵਂ, ਘਨੋਤਿ ਨਾਮ ਜਾਯਤਿ॥

‘‘ਯਥਾ ਕੁਕ੍ਕੁਟਿਯਾ ਅਣ੍ਡਂ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ।
ਏਵਂ ਘਨਸ੍ਸ ਸਣ੍ਠਾਨਂ, ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਾ’’ਤਿ॥

ਘਨਾ ਪਸਾਖਾ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਨਂ ਸੀਸਸ੍ਸ ਚਤ੍ਥਾਯ ਪਞ੍ਚ ਪੀਲ਼ਕਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਪਞ੍ਚਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਪਞ੍ਚ ਪੀਲ਼ਕਾ ਸਣ੍ਠਹਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਤੋ’’ਤਿ।

ਇਤੋ ਪਰਂ ਛਟ੍ਠਸਤ੍ਤਮਾਦੀਨਿ ਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਦੇਸਨਂ ਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਚਤ੍ਤਾਲੀਸੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਪਰਿਣਤਕਾਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਕੇਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕੇਸਾ ਲੋਮਾ ਨਖਾਪਿ ਚਾ**ਤਿ ਦ੍ਵਾਚਤ੍ਤਾਲੀਸੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਏਤਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਯਾਪੇਤੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਨਾਭਿਤੋ ਉਟ੍ਠਿਤੋ ਨਾਲ਼ੋ ਮਾਤੁ ਉਦਰਪਟਲੇਨ ਏਕਾਬਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਉਪ੍ਪਲਦਣ੍ਡਕੋ ਵਿਯ ਛਿਦ੍ਦੋ, ਤੇਨ ਆਹਾਰਰਸੋ ਸਂਸਰਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਏਵਂ ਸੋ ਦਸ ਮਾਸੇ ਯਾਪੇਤਿ। **ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ ਨਰੋ**ਤਿ ਮਾਤੁਯਾ ਤਿਰੋਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ, ਕੁਚ੍ਛਿਯਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ‘‘ਏਵਂ ਖੋ, ਯਕ੍ਖ, ਅਯਂ ਸਤ੍ਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਨ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਪਠਮਂ।

੨. ਸਕ੍ਕਨਾਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੬. ਦੁਤਿਯੇ **ਸਕ੍ਕਨਾਮਕੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਨਾਮਕੋ ਏਕੋ ਯਕ੍ਖੋ, ਸੋ ਕਿਰ ਮਾਰਪਕ੍ਖਿਕਯਕ੍ਖੋ। **ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤੀਹਿ ਭਵੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਯਦਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਅਞ੍ਞਂ। **ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਰਣੇਨ। **ਸਂਵਾਸੋ**ਤਿ ਏਕਤੋ ਵਾਸੋ, ਸਕ੍ਖਿਧਮ੍ਮੋ ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਸੁਪਞ੍ਞੋ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਸੂਚਿਲੋਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੭. ਤਤਿਯੇ **ਗਯਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਗਯਾਗਾਮੇ, ਗਯਾਯ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਵਿਟ੍ਠਗਾਮਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਟਙ੍ਕਿਤਮਞ੍ਚੇ**ਤਿ ਦੀਘਮਞ੍ਚੇ ਪਾਦਮਜ੍ਝੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਟਨਿਯੋ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਕਤਮਞ੍ਚੋ। ਤਸ੍ਸ ‘‘ਇਦਂ ਉਪਰਿ, ਇਦਂ ਹੇਟ੍ਠਾ’’ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਤੋਪਿ ਤਾਦਿਸੋਵ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਦੇਵਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਨ੍ਤਿ। ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਾਸਾਣਾਨਂ ਉਪਰਿ ਪਾਸਾਣਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਕਤਗੇਹਮ੍ਪਿ ‘‘ਟਙ੍ਕਿਤਮਞ੍ਚੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸੂਚਿਲੋਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਥਿਨਸੂਚਿਸਦਿਸਲੋਮਸ੍ਸ। ਸੋ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦੂਰਟ੍ਠਾਨਤੋ ਆਗਤੋ ਸੇਦਮਲਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਸੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਸਙ੍ਘਿਕਮਞ੍ਚਂ ਅਨਾਦਰੇਨ ਅਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲਸ੍ਸ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥੇ ਕਾਲ਼ਕਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਵਿਸੇਸਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਕਾਲਂਕਤ੍ਵਾ ਗਯਾਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਸਙ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਯਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਚਸ੍ਸ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਕਥਿਨਸੂਚੀਹਿ ਗਵਿਚ੍ਛਿਵਿਜ੍ਝਿਤਂ ਵਿਯ ਜਾਤਂ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਗਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਯਕ੍ਖਂ ਪਠਮਾਵਜ੍ਜਨਸ੍ਸੇਵ ਆਪਾਥਂ ਆਗਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਅਯਂ ਏਕਂ ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਰਂ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਿ। ਕਿਂ ਨੁ ਖ੍ਵਾਸ੍ਸ ਮਂ ਆਗਮ੍ਮ ਸੋਤ੍ਥਿਕਾਰਣਂ ਭਵੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ? ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਸੁਰਤ੍ਤਦੁਪਟ੍ਟਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸੁਗਤਮਹਾਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਵਿਮਾਨਕਪ੍ਪਂ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਹਾਯ ਹਤ੍ਥਿਗਵਾਸ੍ਸਮਨੁਸ੍ਸਕੁਕ੍ਕੁਰਾਦਿਕੁਣਪਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਸਙ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਂ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਸੂਚਿਲੋਮਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਵਨੇ’’ਤਿ।

ਖਰੋਤਿ ਸੁਂਸੁਮਾਰਪਿਟ੍ਠਿ ਵਿਯ ਛਦਨਿਟ੍ਠਕਾਹਿ ਵਿਸਮਚ੍ਛਦਨਪਿਟ੍ਠਿ ਵਿਯ ਚ ਖਰਸਰੀਰੋ। ਸੋ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਾਸਕੋ ਏਕਦਿਵਸੇ ਵਿਹਾਰੇ ਚਿਤ੍ਤਤ੍ਥਰਣਾਦੀਹਿ ਅਤ੍ਥਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਅਤ੍ਥਰਣੇ

ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਅਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਤੇਲੰ ਅਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਅਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਤੇਲੰ ਅਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਸਰੀਰੰ ਮਕ੍ਖੇਸੀਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਗਾਮਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਙ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਯਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚਸ੍ਸ ਸਕਲਸਰੀਰੰ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੰ ਅਹੋਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸਹਾਯਾ ਜਾਤਾ। ਇਤਿ ਖਰਸ੍ਸ ਖਰਭਾਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀਤਿ ਗੋਚਰੰ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਾ ਸਮਾਗਮਟ੍ਠਾਨੰ ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਆਸਨ੍ਨੇ ਠਾਨੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਸੂਚਿਲੋਮੋ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਖਰਲੋਮੋ ਪਠਮਤਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੂਚਿਲੋਮੰ ਯਕ੍ਖੰ ਏਤਦਵੋਚ – "**ਏਸੋ ਸਮਣੋ**"ਤਿ, ਸਮ੍ਮ, ਏਸ ਤਵ ਭਵਨੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਏਕੋ ਸਮਣੋਤਿ। **ਨੇਸੋ ਸਮਣੋ, ਸਮਣਕੋ ਏਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਯੋ ਮੰ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਤਿ, ਤੰ ਸਮਣਕੋਤਿ ਵਦਤਿ। ਯੋ ਨ ਭਾਯਤਿ, ਤੰ ਸਮਣੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਅਯੰ ਮੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਏਵਮਾਹ।

ਕਾਯੰ ਉਪਨਾਮੇਸੀਤਿ ਭੇਰਵਰੂਪੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮੁਖੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰੇ ਲੋਮਾਨਿ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯੰ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। **ਅਪਨਾਮੇਸੀ**ਤਿ ਰਤਨਸਤਿਕੰ ਸੁਵਣ੍ਣਗ੍ਘਨਿਕੰ ਵਿਯ ਥੋਕੰ ਅਪਨਾਮੇਸਿ। **ਪਾਪਕੋ**ਤਿ ਲਾਮਕੋ ਅਮਨੁਞ੍ਞੋ। ਸੋ ਗੂਥੰ ਵਿਯ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੋ ਵਿਯ ਚ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਇਮਿਨਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇਨ ਸਰੀਰੇਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਸੂਚਿਲੋਮੋ ''ਪਾਪਕੋ ਕਿਰ ਮੇ ਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ''ਤਿ ਕੁਦ੍ਧੋ **ਪਞ੍ਹੰ ਤੰ, ਸਮਣਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਾ ਤੇ ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਯੇਸਞ੍ਹਿ ਅਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਖਿਪਿਤੁਕਾਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੰ ਸੇਤਮੁਖੰ ਨੀਲੋਦਰੰ ਸੁਰਤ੍ਤਹਤ੍ਥਪਾਦੰ ਮਹਾਸੀਸੰ ਪਜ੍ਜਲਿਤਨੇਤ੍ਤੰ ਭੇਰਵੰ ਵਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਭੇਰਵੰ ਵਾ ਸਦ੍ਦੰ ਸਾਵੇਨ੍ਤਿ, ਕਥੇਨ੍ਤਾਨੰਯੇਵ ਵਾ ਮੁਖੇ ਹਤ੍ਥੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਹਦਯੰ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਪਾਰਗਙ੍ਗਾਯਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਾਦੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਵਿਞ੍ਛੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਨ ਪੁਨਾਗਚ੍ਛਸਿ, ਏਵੰ ਪਾਰੰ ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਯ ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸਦੇਵਕੇ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ। **ਪੁਚ੍ਛ ਯਦਾਕਙ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਆਕਙ੍ਖਸਿ, ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਪੁਚ੍ਛ, ਅਸੇਸੰ ਤੇ ਬਜਾਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਪਵਾਰਣੰ ਪਵਾਰੇਤਿ।

ਕੁਤੋਨਿਦਾਨਾਤਿ ਕਿੰਨਿਦਾਨਾ, ਕਿੰਪਚ੍ਚਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ? **ਕੁਮਾਰਕਾ ਧਙ੍ਕਮਿਵੋਸ੍ਸਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਕੁਮਾਰਕਾ ਕਾਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਸ੍ਸਜਨ੍ਤਿ ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਪਾਪਵਿਤਕ੍ਕਾ ਕੁਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਯ ਚਿਤ੍ਤੰ ਓਸ੍ਸਜਨ੍ਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ?

ਇਤੋਨਿਦਾਨਾਤਿ ਅਯੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਨਿਦਾਨੰ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਇਤੋ ਨਿਦਾਨਾ। **ਇਤੋਜਾ**ਤਿ ਇਤੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਜਾਤਾ। **ਇਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਯ ਮਨੋਵਿਤਕ੍ਕਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਦੀਘਸੁਤ੍ਤਕੇਨ ਪਾਦੇ ਬਦ੍ਧੰ ਕਾਕੰ ਕੁਮਾਰਕਾ ਤਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੰ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਓਸ੍ਸਜਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਦੂਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਪੁਨ ਤੇਸੰ ਪਾਦਮੂਲੇਯੇਵ ਪਤਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਇਤੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਯ ਪਾਪਵਿਤਕ੍ਕਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਓਸ੍ਸਜਨ੍ਤਿ।

ਸ੍ਨੇਹਜਾਤਿ ਤਣ੍ਹਾਸਿਨੇਹਤੋ ਜਾਤਾ। **ਅਤ੍ਤਸਮ੍ਭੂਤਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਸਮ੍ਭੂਤਾ। **ਨਿਗ੍ਰੋਧਸ੍ਸੇਵ ਖਨ੍ਧਜਾ**ਤਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਖਨ੍ਧੇ ਜਾਤਾ ਪਾਰੋਹਾ ਵਿਯ। **ਪੁਥੂ**ਤਿ ਬਹੂ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰਾ ਪਾਪਵਿਤਕ੍ਕਾ ਤੰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਿਲੇਸਾ ਚ। **ਵਿਸਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਲਗ੍ਗਾ ਲਗ੍ਗਿਤਾ। **ਕਾਮੇਸੂ**ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਸੁ। **ਮਾਲੁਵਾਵ ਵਿਤਤਾ ਵਨੇ**ਤਿ ਯਥਾ ਵਨੇ ਮਾਲੁਵਾ ਲਤਾ ਯੰ ਰੁਕ੍ਖੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜਾਯਤਿ, ਤੰ ਮੂਲਤੋ ਯਾਵ ਅਗ੍ਗਾ, ਅਗ੍ਗਤੋ ਯਾਵ ਮੂਲਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਸੰਸਿਬ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਓਤਤਵਿਤਤਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਏਵੰ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਸੁ ਪੁਥੂ ਕਿਲੇਸਕਾਮਾ ਵਿਸਤ੍ਤਾ, ਪੁਥੂ ਵਾ ਸਤ੍ਤਾ ਤੇਹਿ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇਹਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਸੁ ਵਿਸਤ੍ਤਾ। **ਯੇ ਨੰ ਪਜਾਨਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ''ਅਤ੍ਤਸਮ੍ਭੂਤਾ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਜਾਨਨ੍ਤਿ।

ਯਤੋਨਿਦਾਨਨ੍ਤਿ ਯੰ ਨਿਦਾਨਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਤਞ੍ਚ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਤੇ ਨੰ ਵਿਨੋਦੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇ ਏਵੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਭੂਤੰ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੇਨ ਵਿਨੋਦੇਨ੍ਤਿ। **ਤੇ ਦੁਤ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਤੇ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਨੀਹਰਨ੍ਤਾ ਇਦੰ ਦੁਤ੍ਤਰੰ ਕਿਲੇਸੋਘੰ ਤਰਨ੍ਤਿ। **ਅਤਿਣ੍ਣਪੁਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸੰਸਾਰੇ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤੇਪਿ ਨ ਤਿਣ੍ਣਪੁਬ੍ਬੰ। **ਅਪੁਨਬ੍ਭਵਾਯਾ**ਤਿ ਅਪੁਨਬ੍ਭਵਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟੇਨ ਦੇਸਨੰ ਨਿਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਦੇਸਨਾਵਸਾਨੇ ਸੂਚਿਲੋਮੋ ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਪਦੇਸੇ ਠਿਤੋ ਦੇਸਨਾਨੁਸਾਰੇਨ ਞਾਣੰ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਚ ਨਾਮ ਨ ਕਿਲਿਟ੍ਠਤ੍ਤਭਾਵੇ

ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ ਸਹ ਫਲਪਟਿਲਾਭੇਨਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਸੇਤਕਣ੍ਡੁਪੀਲ਼ਕਸੂਚਿਯੋ ਸਬ੍ਬਾ ਪਤਿਤਾ। ਸੋ ਦਿਬ੍ਬਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥੋ ਦਿਬ੍ਬਵਰਦੁਕੂਲੁਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੋ ਦਿਬ੍ਬਵੇਠਨਵੇਠਿਤੋ ਦਿਬ੍ਬਾਭਰਣਗਨ੍ਧਮਾਲਧਰੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵਤਾਪਰਿਹਾਰਂ ਪਟਿਲਭੀਤਿ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਮਣਿਭਦ੍ਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੮. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਸੁਖਮੇਧਤੀ**ਤਿ, ਸੁਖਂ ਪਟਿਲਭਤਿ। **ਸੁਵੇ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਸੁਵੇ ਸੁਵੇ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਨਿਚ੍ਚਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੇਰਾ ਨ ਪਰਿਮੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਅਹਂ ਸਤਿਮਾਤਿ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਵੇਰਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। **ਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਅਰਹਤੋ। **ਅਹਿਂਸਾਯਾ**ਤਿ ਕਰੁਣਾਯ ਚੇਵ ਕਰੁਣਾਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਚ। **ਮੇਤ੍ਤਂਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਮੇਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਮੇਤ੍ਤਾਪੁਬ੍ਬਭਾਗਞ੍ਚ ਭਾਵੇਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਅਂਸੋ**ਤਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਮੇਤ੍ਤਾ ਅਂਸੋ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਮੇਤ੍ਤਂਸੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਸ੍ਸ ਅਰਹਤੋ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਅਹਿਂਸਾਯ ਰਤੋ ਮਨੋ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਸਬ੍ਬਭੂਤੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਾਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਕੇਨਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੇਰਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ ਯਕ੍ਖਾਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਸਾਨੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੩੯. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਯਕ੍ਖੇਨ ਗਹਿਤੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਏਕਪੁਤ੍ਤਕੋ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਦਹਰਕਾਲੇਯੇਵ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੀਲਵਾ ਅਹੋਸਿ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਆਗਨ੍ਤੁਕਾਦੀਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਕਤਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਮਾਸਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਉਦਕਮਾਲ਼ਕੇ ਉਦਕਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਗ੍ਗਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਦੀਪਂ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਂ ਘੋਸੇਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਥਾਮਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸਰਭਾਣਂ ਭਣ, ਸਾਮਣੇਰਾ''ਤਿ ਅਜ੍ਝੇਸਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਮਯ੍ਹਂ ਹਦਯਵਾਤੋ ਰੁਜਤਿ, ਕਾਸੋ ਵਾ ਬਾਧਤੀ''ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਚ੍ਚਾਹਾਰਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਸਨਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਗਙ੍ਗਂ ਓਤਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਰਭਾਣਂ ਵਤ੍ਵਾ ਓਤਰਨ੍ਤੋ – ''ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਮ੍ਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਰਭਞ੍ਞੇ ਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਅਨਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵੇ ਪਨਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਜਾਤਾ। ਸਾ ਦੇਵਤਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਤਾ , ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਸਾਮਣੇਰੇਨ ਦਿਨ੍ਨਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਮੋਦਾਮਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਾਮਣੇਰੇ ਦੇਵਤਾ ਸਲਜ੍ਜਾ ਸਗਾਰਵਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਂ ਵਿਯ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਵਿਯ ਚ ਨਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। ਸਾਮਣੇਰੇ ਗਾਰਵੇਨ ਤਂ ਯਕ੍ਖਿਨਿਂ ਗਰੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਯਕ੍ਖਸਮਾਗਮਾਦੀਸੁ ''ਸਾਨੁਮਾਤਾ ਸਾਨੁਮਾਤਾ''ਤਿ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯਾ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਮਹੇਸਕ੍ਖਾਪਿ ਯਕ੍ਖਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ, ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਵੁਡ੍ਢਿਮਨ੍ਵਾਯ ਪਰਿਪਕ੍ਕਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਅਨਭਿਰਤਿਪੀਲ਼ਿਤੋ ਅਨਭਿਰਤਿਂ ਵਿਨੋਦੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਰੂਲ਼੍ਹਕੇਸਨਖੋ ਕਿਲਿਟ੍ਠਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਨਾਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਏਕਕੋਵ ਮਾਤੁ ਘਰਂ ਗਤੋ। ਉਪਾਸਿਕਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇਹਿ ਵਾ ਦਹਰਸਾਮਣੇਰੇਹਿ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਇਧਾਗਚ੍ਛਸਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਏਕਕੋਵ ਅਜ੍ਜ ਆਗਤੋ''ਤਿ? ਸੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਦ੍ਧਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਘਰਾਵਾਸੇ ਆਦੀਨਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਓਵਦਮਾਨਾਪਿ ਤਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ, ''ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯਪਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨੁਯੋਜੇਤ੍ਵਾਵ – ''ਤਿਟ੍ਠ, ਤਾਤ, ਯਾਵ ਤੇ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਮਿ, ਯਾਗੁਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਤੇ ਮਨਾਪਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਨਿਸੀਦਿ ਸਾਮਣੇਰੋ। ਉਪਾਸਿਕਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਤਤੋ ''ਭਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਧੋਵਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ''ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਸਾਮਣੇਰੋ? ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਿਕ੍ਖਾਹਾਰਂ ਲਭਤਿ , ਉਦਾਹੁ ਨੋ''ਤਿ? ਆਵਜ੍ਜਮਾਨਾ ਤਸ੍ਸ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ, ''ਮਾ ਹੇਵ ਖੋ ਮੇ ਦੇਵਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਲਜ੍ਜਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ਗਚ੍ਛਾਮਿਸ੍ਸ ਵਿਬ੍ਭਮਨੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰੇ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗੀਵਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਸੋ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਵਿਪਰਿਵਤ੍ਤੇਹਿ ਖੇਲ਼ੇਨ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਭੂਮਿਯਂ ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਯਕ੍ਖੇਨ ਗਹਿਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਅਭਾਸੀਤਿ ਉਪਾਸਿਕਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਲਿਙ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਊਰੂਸੁ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। ਸਕਲਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਸਿਕਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾਯੋ ਅਭਾਸਿ।

ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖਞ੍ਚਾਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਅਟ੍ਠਮੀਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਞ੍ਚ ਅਨੁਗ੍ਗਮਨਞ੍ਚ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸਤ੍ਤਮਿਯਾਪਿ ਨਵਮਿਯਾਪਿ ਉਪੋਸਥਙ੍ਗਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੀਪਨ੍ਨਰਸੀਨਂ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਾਨੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਤੇਰਸਿਯਾਪਿ ਪਾਟਿਪਦੇਪਿ ਸਮਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ‘‘ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਸ੍ਸ ਅਨੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪਵਾਰਣਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਅਡ੍ਢਮਾਸਂ ਨਿਬਦ੍ਧੁਪੋਸਥਿਕਾ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖਞ੍ਚਾ’’ਤਿ। **ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸੁਸਮਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੇਹਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮਾਗਤਂ, ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਚਰਿਯਂ। **ਨ ਤੇ ਹਿ ਯਕ੍ਖਾ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨ ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਾ ਕਿਲਮੇਨ੍ਤਿ।

ਪੁਨ **ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਕਾਯੇ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਆਹ। **ਆਵਿ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਰਹੋ**ਤਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਮ੍ਮੁਖੇ ਵਾ ਪਰਮ੍ਮੁਖੇ ਵਾ। **ਪਮੁਤ੍ਤਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਪਮੁਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ। **ਉਪ੍ਪਚ੍ਚਾਪੀ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾਪਿ। ਸਚੇਪਿ ਸਕੁਣੋ ਵਿਯ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਸਿ, ਤਥਾਪਿ ਤੇ ਮੋਕ੍ਖੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਂ ਮੁਞ੍ਚਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਸਿ, ਮਾਤਾ ਕੇਸੇ ਪਕਿਰਿਯ ਅਸ੍ਸਸਨ੍ਤੀ ਪਸ੍ਸਸਨ੍ਤੀ ਰੋਦਤਿ। ਸੋ ‘‘ਅਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਗਹਿਤੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਨ ‘‘ਅਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪੀਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। ਮਾਤਾ ਮੇ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਧੋਵਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨਮ੍ਹਿ ਭੂਮਿਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਮਾਤਾਪਿ ਮੇ ਅਸ੍ਸਸਨ੍ਤੀ ਪਸ੍ਸਸਨ੍ਤੀ ਰੋਦਤਿ, ਸਕਲਗਾਮਵਾਸਿਨੋਪਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤ’’ਨ੍ਤਿ? ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ **ਮਤਂ ਵਾ ਅਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ।

ਕਾਮੇ ਚਜਿਤ੍ਵਾਨਾਤਿ ਦੁਵਿਧੇਪਿ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ। **ਪੁਨਰਾਗਚ੍ਛਤੇ**ਤਿ ਵਿਬ੍ਭਮਨਵਸੇਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। **ਪੁਨ ਜੀਵਂ ਮਤੋ ਹਿ ਸੋ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਜੀਵਨ੍ਤੋਪਿ ਸੋ ਮਤਕੋਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਮ੍ਪਿ ਰੋਦਨ੍ਤੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਘਰਾਵਾਸੇ ਆਦੀਨਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ **ਕੁਕ੍ਕੁਲ਼ਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕੁਕ੍ਕੁਲ਼ਾ**ਤਿ ਘਰਾਵਾਸੋ ਕਿਰ ਉਣ੍ਹਟ੍ਠੇਨ ਕੁਕ੍ਕੁਲ਼ਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਕਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਪਯਾਮਸੇ**ਤਿ – ‘‘ਅਭਿਧਾਵਥ, ਭਦ੍ਦਂ ਤੇ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ – ‘‘ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤੁਕਾਮੋ ਯਕ੍ਖੇਨ ਪਾਪਿਤੋ, ਇਮਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਕਸ੍ਸ ਮਯਂ ਉਜ੍ਝਾਪਯਾਮ ਨਿਜ੍ਝਾਪਯਾਮ ਆਰੋਚਯਾਮਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਪੁਨ ਡਯ੍ਹਿਤੁਮਿਚ੍ਛਸੀ**ਤਿਆਦਿਤ੍ਤਘਰਤੋ ਨੀਹਟਭਣ੍ਡਂ ਵਿਯ ਘਰਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਪੁਨ ਮਹਾਡਾਹਸਦਿਸੇ ਘਰਾਵਾਸੇ ਡਯ੍ਹਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਮਾਤਰਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿਯਾ ਕਥੇਨ੍ਤਿਯਾ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ, ‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਮਯ੍ਹਂ ਗਿਹਿਭਾਵੇਨ ਅਤ੍ਥੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ‘‘ਸਾਧੁ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਾ ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ, ‘‘ਕਤਿ ਵਸ੍ਸੋਸਿ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵਸ੍ਸੋਮ੍ਹਿ ਉਪਾਸਿਕੇਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਤਾਤ, ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਚੀਵਰਸਾਟਕੇ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਤਿਚੀਵਰਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤੇਪਿਟਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੀਲਾਦੀਨਂ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਤਂ ਤਂ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਹਾਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੀਸਵਸ੍ਸਸਤਂ ਠਤ੍ਵਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਪਿਯਙ੍ਕਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪੦. ਛਟ੍ਠੇ **ਜੇਤਵਨੇ**ਤਿ ਜੇਤਵਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਕੋਸਮ੍ਬਕਕੁਟਿ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਤਿ। **ਧਮ੍ਮਪਦਾਨੀ**ਤਿ ਇਧ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕਂ ਸਙ੍ਗਹਂ ਆਰੁਲ਼੍ਹਾ ਛਬ੍ਬੀਸਤਿਵਗ੍ਗਾ ਤਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ । ਤਤ੍ਰ ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਨ੍ਤੋਵਿਹਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਸਰਭਞ੍ਞਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਾਦਵਗ੍ਗਂ ਭਾਸਤਿ। **ਏਵਂ ਤੋਸੇਸੀ**ਤਿ ਸਾ ਕਿਰ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਿਯਙ੍ਕਰਂ ਅਙ੍ਕੇਨਾਦਾਯ ਜੇਤਵਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਭਾਗਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗੋਚਰਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੀ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਨਗਰਾਭਿਮੁਖੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਖੇਲਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਦੁਬ੍ਭੋਜਨਾਨਿ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਂ ਅਸ੍ਸੋਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸੋ ਸਦ੍ਦੋ ਛਵਿਆਦੀਨਿ ਛੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਮਿਞ੍ਜਂ ਆਹਚ੍ਚ ਹਦਯਙ੍ਗਮਨੀਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਗੋਚਰਪਰਿਯੇਸਨੇ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਓਹਿਤਸੋਤਾ ਧਮ੍ਮਮੇਵ ਸੁਣਨ੍ਤੀ ਠਿਤਾ। ਯਕ੍ਖਦਾਰਕਸ੍ਸ ਪਨ ਦਹਰਤਾਯ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਜਿਘਚ੍ਛਾਯ ਪੀਲ਼ਿਤਤ੍ਤਾ, ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਅਮ੍ਮਾ ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਖਾਣੁਕੋ ਵਿਯ ਤਿਟ੍ਠਸਿ? ਨ ਮਯ੍ਹਂ

ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਸੀ''ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਮਾਤਰਂ ਚੋਦੇਤਿ। ਸਾ ''ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਸ੍ਸ ਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਕਂ ''ਮਾ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰਿ, ਪਿਯਙ੍ਕਰਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਤੋਸੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਮਾ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੀ**ਤਿ ਸਦ੍ਦਂ ਮਾ ਕਰਿ।

ਪਾਣੇਸੁ ਚਾਤਿ ਗਾਥਾਯ ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਂ ਪਞ੍ਚਸੀਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਂਯਮਾਮਸੇ**ਤਿ ਸਂਯਮਾਮ ਸਂਯਤਾ ਹੋਮ। ਇਮਿਨਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਿ ਗਹਿਤਾ, ਦੁਤਿਯਪਦੇਨ ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵਿਰਤਿ, ਤਤਿਯਪਦੇਨ ਸੇਸਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਰਤਿਯੋ। **ਅਪਿ ਮੁਚ੍ਚੇਮ ਪਿਸਾਚਯੋਨਿਯਾ**ਤਿ ਅਪਿ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਵੇਰਾਨਿ ਪਹਾਯ, ਯੋਨਿਸੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾਯ ਛਾਤਕਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਿਸਾਚਯਕ੍ਖਯੋਨਿਯਾ ਮੁਚ੍ਚੇਮ, ਤਾਤਾਤਿ ਵਦਤਿ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਪੁਨਬ੍ਬਸੁਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪੧. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨਾ**ਤਿ ਕਤਰਸਮਯੇਨ? ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਸਮਯੇਨ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਭਗਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੇ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਨਕੋਟ੍ਠਕੇ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਰਿਵੇਣੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਲੋਕਧਾਤੁਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥੇਕਚਾਰਿਕਦ੍ਵਿਚਾਰਿਕਾਦਯੋ ਪਂਸੁਕੂਲਿਕਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮ੍ਮ ਦਸਬਲਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਸਾਣਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਮਾਨਾ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਸਿ।

ਏਵਂ ਤੋਸੇਸੀਤਿ ਸਾ ਕਿਰ ਧੀਤਰਂ ਅਙ੍ਕੇਨਾਦਾਯ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਾਕਾਰਪਰਿਕ੍ਖੇਪਸਮੀਪੇ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਖੇਲ਼ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਭਗਵਤੋ ਚ, ''ਆਨਨ੍ਦ, ਪਤ੍ਤਂ ਆਹਰ, ਚੀਵਰਂ ਆਹਰ, ਵਿਘਾਸਾਦਾਨਂ ਦਾਨਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੋ ਸਮਨ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥਮਤ੍ਤਮੇਵ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਚੇਪਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਾ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਯਥਾ ਪਰਿਸਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਬਹਿਪਰਿਸਾਯ ਏਕਙ੍ਗੁਲਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਨਿਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ, ''ਮਾ ਅਕਾਰਣਾ ਮਧੁਰਸਦ੍ਦੋ ਨਸ੍ਸੀ''ਤਿ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਬਹਿਪਰਿਸਾਯ ਠਿਤਾ ਸਦ੍ਦਂ ਨ ਸੁਣਾਤਿ, ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤਾਯ ਪਨਸ੍ਸਾ ਮਹਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵੀਥਿਯਾ ਅਭਿਮੁਖੇ ਠਿਤਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿ। ਸਾ ਨਿਵਾਤੇ ਦੀਪਸਿਖਾ ਵਿਯ ਬੁਦ੍ਧਗਾਰਵੇਨ ਹਤ੍ਥਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਦਿਰਹਿਤਂ ਨਿਚ੍ਚਲਂ ਪਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਨੂਨ ਮੇਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਾਜਨੀਯਭਣ੍ਡਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਤੋ ਅਹਂ ਸਪ੍ਪਿਤੇਲਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਸੁ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਪਤ੍ਤਤੋ ਵਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਵਾ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤਂ ਭੂਮਿਯਂ ਵਾ ਪਨ ਪਤਿਤਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਵਿਹਾਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਅਵਰੁਦ੍ਧਕਾਨਂ ਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥਾਯ ਠਿਤਾ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਨਿਵਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਹ ਪਰਿਸਾਯ ਏਕੀਭਾਵਗਮਨੇਨ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੋ ਛਵਿਆਦੀਨਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਮਿਞ੍ਜਂ ਆਹਚ੍ਚ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਤ੍ਥਾਯ ਨਿਚ੍ਚਲਂ ਠਿਤਂ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਪੁਤ੍ਤਕਾ ਚੋਦਯਿਂਸੁ। ਸਾ ''ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਸ੍ਸ ਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਕੇ **ਤੁਣ੍ਹੀ ਉਤ੍ਤਰਿਕੇ ਹੋਹੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਤੋਸੇਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਯਾਵਾ**ਤਿ ਯਾਵ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਾਮਿ, ਤਾਵ ਤੁਣ੍ਹੀ ਹੋਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬਗਨ੍ਥਪ੍ਪਮੋਚਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਗਮ੍ਮ ਸਬ੍ਬੇ ਗਨ੍ਥਾ ਪਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਸਬ੍ਬਗਨ੍ਥਪ੍ਪਮੋਚਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਤਿਵੇਲਾ**ਤਿ ਵੇਲਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ। **ਪਿਯਾਯਨਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਨਾ ਪਤ੍ਥਨਾ। **ਤਤੋ ਪਿਯਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਯਾ ਅਯਂ ਅਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਨਾ ਪਤ੍ਥਨਾ, ਇਦਂ ਮਯ੍ਹਂ ਤਤੋ ਪਿਯਤਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਿਯਤਰਾਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਪਾਣਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਪਾਣੀਨਂ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਤਿ। ਕੇ ਮੋਚੇਤੀਤਿ? ਪਾਣਿਨੇਤਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। **ਯਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ, ਯਂ ਧਮ੍ਮਂ ਭਗਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। **ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਾਯਮੁਤ੍ਤਰਾ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਅਹਮੇਵ, ਅਯਂ ਮੇ ਭਗਿਨੀ ਉਤ੍ਤਰਾਪਿ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ, ਅਮ੍ਮ, ਮਯਂ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਇਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਮੇਵ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਇਦਂ ਖੁਪ੍ਪਿਪਾਸਾਦਿਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਚਰਾਮ ਵਿਹਰਾਮ।

ਚਕ੍ਖੁਮਾਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ। ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋਯੇਵ ਭਗਵਾ ਪਰਿਸਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਯਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸਾ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯਾ ਚੇਵ ਯਕ੍ਖਦਾਰਕਸ੍ਸ ਚ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਸਨਂ ਵਿਨਿਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਕਥਂ ਦੀਪੇਤਿ, ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਦੇਸੇ ਠਿਤਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ਧੀਤੁਯਾਪਿ ਪਨਸ੍ਸਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਤਿਦਹਰਤ੍ਤਾ ਪਨ ਦੇਸਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ।

ਇਦਾਨਿ ਸਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ **ਸਾਧੁ ਖੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਅਜ੍ਜਾਹਮ੍ਹਿ ਸਮੁਗ੍ਗਤਾ**ਤਿ ਅਹਮ੍ਹਿ ਅਜ੍ਜ ਵਟ੍ਟਤੋ ਉਗ੍ਗਤਾ ਸਮੁਗ੍ਗਤਾ ਸਾਸਨੇ ਵਾ ਉਗ੍ਗਤਾ ਸਮੁਗ੍ਗਤਾ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸੁਖੀ ਹੋਹੀਤਿ। **ਦਿਟ੍ਠਾਨੀ**ਤਿ ਮਯਾ ਚ ਤਯਾ ਚ ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ। **ਉਤ੍ਤਰਾਪਿ ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ**ਤਿ, ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਪਟਿਵੇਧਭਾਵਂ, ਧੀਤਾ ਮੇ ਉਤ੍ਤਰਾਪਿ, ਸੁਣਾਤੂ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਸਹ ਸਚ੍ਚਪਟਿਵੇਧੇਨੇਵ ਸਾਪਿ ਸੂਚਿਲੋਮੋ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਂ ਸੇਤਕਣ੍ਡੁਕਚ੍ਛੁਆਦਿਭਾਵਂ ਪਹਾਯ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਲਭਤਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਤ੍ਤੇਨ। ਧੀਤਾ ਪਨਸ੍ਸਾ ਯਥਾ ਨਾਮ ਲੋਕੇ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇ ਲਦ੍ਧੇ ਪੁਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਤਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਮਾਤੁ-ਆਨੁਭਾਵੇਨੇਵ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਲਭਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਸਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਤ੍ਤਕੇਹਿ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਸਮੀਪਰੁਕ੍ਖੇਯੇਵ ਨਿਵਾਸਰੁਕ੍ਖਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਪਾਤਂ ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨਂ ਲਭਮਾਨਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਮਾਨਾ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਸੁਦਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪੨. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨਾ**ਤਿ ਵਾਣਿਜ੍ਜਕਮ੍ਮਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਚ ਰਾਜਗਹਸੇਟ੍ਠਿ ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਭਗਿਨਿਪਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਦਾ ਰਾਜਗਹੇ ਉਟ੍ਠਾਨਕਭਣ੍ਡਕਂ ਮਹਗ੍ਘਂ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ ਰਾਜਗਹਸੇਟ੍ਠਿ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਕਟਸਤੇਹਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤੇ ਠਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਭਾਵਂ ਜਾਨਾਪੇਤਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਯਾਨਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਵਿਸਤਿ। ਸੋ ਸਚੇ ਭਣ੍ਡਂ ਲਹੁਕਂ ਵਿਕ੍ਕੀਯਤਿ, ਵਿਕ੍ਕਿਣਾਤਿ। ਨੋ ਚੇ, ਭਗਿਨਿਘਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋਪਿ ਤਥੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਸ੍ਵਾਯਂ ਤਦਾਪਿ ਤੇਨੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਪਨ ਰਾਜਗਹਸੇਟ੍ਠਿ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤੇ ਠਿਤੇਨ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਆਗਤਭਾਵਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਪੇਸਿਤਂ ਪਣ੍ਣਂ ਨ ਸੁਣਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਤ੍ਥਾਯ ਵਿਹਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੇ ਉਦ੍ਧਨਖਣਾਪਨਦਾਰੁਫਾਲਨਾਦੀਨਿ ਕਾਰੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋਪਿ ''ਇਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਮ੍ਪਿ ਨ ਬਹੁਂ ਅਲਤ੍ਥ। ''ਕਿਂ, ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਕੁਸਲਂ ਦਾਰਕਰੂਪਾਨਂ? ਨਸਿ ਮਗ੍ਗੇ ਕਿਲਨ੍ਤੋ''ਤਿ? ਏਤ੍ਤਕੋਵ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਬ੍ਯਾਪਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਕਿਂ ਨੁ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਆਵਾਹੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ਖਨ੍ਧਕੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੦੪) ਆਗਤਨਯੇਨੇਵ ਕਥਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਤੋ ਬੁਦ੍ਧਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਂ ਪੀਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਸੀਸੇਨ ਉਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਯਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਸੀਸਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਉਭਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਓਸਰਤਿ, ਮਜ੍ਝੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਉਭਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੋ ਪੀਤਿਯਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਫੁਟ੍ਠੋ, ''ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਤ੍ਵਂ, ਗਹਪਤਿ, ਵਦੇਸਿ? ਬੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਂ, ਗਹਪਤਿ, ਵਦਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ, ''ਘੋਸੋਪਿ ਖੋ ਏਸੋ ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ ਯਦਿਦਂ ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਆਹ। ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ, ਗਹਪਤਿ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਕਿਰ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ।

ਏਤਦਹੋਸਿ ਅਕਾਲੋ ਖੋ ਅਜ੍ਜਾਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਤਂ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, ''ਕੁਹਿਂ ਗਹਪਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ? ਅਥਸ੍ਸ ਸੋ – ''ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਦੁਰਾਸਦਾ ਆਸੀਵਿਸਸਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਤ੍ਥਾ ਸਿਵਥਿਕਾਯ ਵਸਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਤ੍ਥ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੇਹਿ ਇਮਾਯ ਵੇਲਾਯ ਗਨ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ। **ਬੁਦ੍ਧਗਤਾਯ ਸਤਿਯਾ ਨਿਪਜ੍ਜੀ**ਤਿ ਤਂਦਿਵਸਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਸਕਟੇਸੁ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇਸੁ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਸਾਯਮਾਸਮ੍ਪਿ ਨ ਅਕਾਸਿ, ਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕਂ ਪਨ ਪਾਸਾਦਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਲਙ੍ਕਤਵਰਸਯਨੇ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਬੁਦ੍ਧਗਤਾਯ ਸਤਿਯਾ ਨਿਪਜ੍ਜੀ''ਤਿ।

ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਦਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਉਟ੍ਠਾਸਿ ਪਭਾਤਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋਤਿ ਪਠਮਯਾਮੇ ਤਾਵ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਬੁਦ੍ਧਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਬਲਵਪ੍ਪਸਾਦੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਪੀਤਿਆਲੋਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬਤਮਂ ਵਿਗਚ੍ਛਿ, ਦੀਪਸਹਸ੍ਸੁਜ੍ਜਲਂ ਵਿਯ ਚਨ੍ਦੁਟ੍ਠਾਨਂ ਸੂਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ ਵਿਯ ਚ ਜਾਤਂ। ਸੋ ''ਪਪਾਦਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਵਤਮ੍ਹਿ, ਸੂਰਿਯੋ ਉਗ੍ਗਤੋ''ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਆਕਾਸਤਲੇ ਠਿਤਂ ਚਨ੍ਦਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਏਕੋਵ ਯਾਮੋ ਗਤੋ, ਅਞ੍ਞੇ ਦ੍ਵੇ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਨ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਾਵਸਾਨੇਪਿ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮਾਵਸਾਨੇਪੀਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਉਟ੍ਠਾਸਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮਾਵਸਾਨੇ ਪਨ ਬਲਵਪਚ੍ਚੂਸੇਯੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਆਕਾਸਤਲਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦ੍ਵਾਰਾਭਿਮੁਖੋਵ ਅਹੋਸਿ, ਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕਦ੍ਵਾਰਂ ਸਯਮੇਵ ਵਿਵਟਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

ਵਿਵਰਿਂਸੂਤਿ ''ਅਯਂ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ 'ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਪਠਮਦਸ੍ਸਨੇਨੇਵ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਤਿਣ੍ਣਂ ਰਤਨਾਨਂ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਾਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਸਦਿਸਂ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸਸ੍ਸ ਅਰਿਯਗਣਸ੍ਸ ਅਨਾਵਟਦ੍ਵਾਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਯੁਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਦਹਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਵਰਿਂਸੁ। **ਅਨ੍ਤਰਧਾਯੀ**ਤਿ ਰਾਜਗਹਂ ਕਿਰ ਆਕਿਣ੍ਣਮਨੁਸ੍ਸਂ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਨਵ ਕੋਟਿਯੋ, ਬਹਿਨਗਰੇ ਨਵਾਤਿ ਤਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਮਨੁਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਅਵੇਲਾਯ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸੇ ਬਹਿ ਨੀਹਰਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਅਟ੍ਟਾਲਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰੇ ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਨਗਰਤੋ ਬਹਿਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤੋਵ ਅਲ੍ਲਸਰੀਰਂ ਪਾਦੇਨ ਅਕ੍ਕਮਿ, ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿ। ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਕਿਰਿਂਸੁ। ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਨਾਸਪੁਟਂ ਅਭਿਹਨਿ। ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਸਾਦੋ ਤਨੁਤ੍ਤਂ ਗਤੋ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਆਲੋਕੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। **ਸਦ੍ਦਮਨੁਸ੍ਸਾਵੇਸੀ**ਤਿ ''ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਜਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਕਿਙ੍ਕਿਣਿਕਂ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਸਿ।

ਸਤਂ ਕਞ੍ਞਾਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਪੁਰਿਮਪਦਾਨਿਪਿ ਇਮਿਨਾਵ ਸਹਸ੍ਸਪਦੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਨੀਯਾਨਿ। ਯਥੇਵ ਹਿ ਸਤਂ ਕਞ੍ਞਾਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਹਤ੍ਥੀ, ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਸ੍ਸਾ, ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਰਥਾਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਿ ਏਕੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸਮੇਵ ਦੀਪਿਤਂ। **ਪਦਵੀਤਿਹਾਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਦਵੀਤਿਹਾਰੋ ਨਾਮ ਸਮਗਮਨੇ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪਦਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਮੁਟ੍ਠਿਰਤਨਮਤ੍ਤਂ। **ਕਲਂ ਨਾਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਏਕਂ ਪਦਵੀਤਿਹਾਰਂ ਸੋਲ਼ਸਭਾਗੇ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਏਕੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਪੁਨ ਸੋਲ਼ਸਧਾ, ਤਤੋ ਏਕੋ ਸੋਲ਼ਸਧਾਤਿ ਏਵਂ ਸੋਲ਼ਸ ਵਾਰੇ ਸੋਲ਼ਸਧਾ ਭਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਏਕੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਸੋਲ਼ਸਿਕਲਾ ਨਾਮ, ਤਂ ਸੋਲ਼ਸਿਕਲਂ ਏਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਨ ਅਗ੍ਘਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਸਤਂ ਹਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤਂ ਅਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤਂ ਰਥਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤਂ ਕਞ੍ਞਾਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਾ ਚ ਖੋ ਆਮੁਕ੍ਕਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਰਾਜਧੀਤਰੋ ਵਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਾ ਏਤ੍ਤਕਾ ਲਾਭਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸੋਲ਼ਸਿਕਲਸਙ੍ਖਾਤੇ ਪਦੇਸੇ ਪਵਤ੍ਤਚੇਤਨਾਵ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਾਤਿ। ਇਦਂ ਪਨ ਵਿਹਾਰਗਮਨਂ ਕਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ? ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸ। ''ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ , ਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੀਪਪੂਜਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤੋਪਿ ਵਸੇਨ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ।

ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯੀਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਹਂ ਏਕਕੋਤਿ ਸਞ੍ਞਂ ਕਰੋਮਿ, ਅਨੁਯੁਤ੍ਤਾਪਿ ਮੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਭਾਯਾਮੀ''ਤਿ ਸੂਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਬਲਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਸਾਦੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯੀਤਿ। ਸੇਸਵਾਰੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਅਪਿਚ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਿਸਨਕੇ ਸੁਸਾਨਮਗ੍ਗੇ ਅਟ੍ਠਿਕਸਙ੍ਖਲਿਕਸਮਂਸਲੋਹਿਤਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਅਨੇਕਵਿਧਾਨਿ ਕੁਣਪਾਨਿ ਅਦ੍ਦਸ । ਸੋਣਸਿਙ੍ਗਾਲਾਦੀਨਂ ਸਦ੍ਦਂ ਅਸ੍ਸੋਸਿ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਪਰਿਸ੍ਸਯਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਬੁਦ੍ਧਗਤਂ ਪਸਾਦਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਅਗਮਾਸਿਯੇਵ।

ਏਹਿ ਸੁਦਤ੍ਤਾਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਸੇਟ੍ਠਿ ਗਚ੍ਛਮਾਨੋਵ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਬਹੂ ਪੂਰਣਕਸ੍ਸਪਾਦਯੋ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ 'ਮਯਂ ਬੁਦ੍ਧਾ ਮਯਂ ਬੁਦ੍ਧਾ'ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਸਤ੍ਥੁ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ? ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਮਯ੍ਹਂ ਗੁਣਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨਾਮਂ ਮਹਾਜਨੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਯਂ ਪਨ ਮੇ ਨਾਮਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਮਯਾ ਨ ਕੋਚਿ ਜਾਨਾਤਿ। ਸਚੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਕਨਾਮੇਨ ਮਂ ਆਲਪਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ।

ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋਤਿ ਕਿਲੇਸਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ। **ਆਸਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਯੋ। **ਸਨ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਵੂਪਸਮਂ। **ਪਪ੍ਪੁਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਤ੍ਵਾ। ਇਦਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਾਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਾਦਯੋ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ – ''ਤ੍ਵਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ, ਯਂ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ, ਤਂ ਇਤੋ ਆਹਰਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਅਲਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਬਹੁਕਿਚ੍ਚਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਆਨੀਤਵਿਭਵੇਨ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਦਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਚ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਂ ਪਟਿਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗਹਸ੍ਸ ਚ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਚ ਅਨ੍ਤਰੇ ਯੋਜਨੇ ਯੋਜਨੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਮਹਾਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸੀਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਪਠਮਸੁਕ੍ਕਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪੩. ਨਵਮੇ **ਰਥਿਕਾਯ ਰਥਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਂ ਰਥਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਅਪਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਰਥਿਕਾਯ ਰਥਿਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਰਥਿਕਾ**ਤਿ ਰਚ੍ਛਾ। **ਸਿਙ੍ਘਾਟਕ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਕ੍ਕਂ। **ਕਿਂ ਮੇ ਕਤਾ**ਤਿ ਕਿਂ ਇਮੇ ਕਤਾ? ਕਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਧੁਪੀਤਾਵ ਸੇਯਰੇ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਮਧੁਪਾਨਂ ਪੀਤਾ ਵਿਯ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਗਨ੍ਧਮਧੁਪਾਨਂ ਪੀਤੋ ਕਿਰ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯਤੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ।

ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਅਪ੍ਪਟਿਵਾਨੀਯਨ੍ਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਧਮ੍ਮਂ ਅਪ੍ਪਟਿਵਾਨੀਯਂ ਦੇਸੇਤਿ। ਬਾਹਿਰਕਞ੍ਹਿ ਸੁਮਧੁਰਮ੍ਪਿ ਭੋਜਨਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ''ਅਪਨੇਥ, ਕਿਂ ਇਮਿਨਾ''ਤਿ? ਪਟਿਵਾਨੇਤਬ੍ਬਂ ਅਪਨੇਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਏਵਮਯਂ ਧਮ੍ਮੋ। ਇਮਂ ਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵਸ੍ਸਸਤਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਸੁਣਨ੍ਤਾ ਤਿਤ੍ਤਿਂ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਅਪ੍ਪਟਿਵਾਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ। **ਅਸੇਚਨਕਮੋਜਵ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਸਿਤ੍ਤਕਂ ਓਜਵਨ੍ਤਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਬਾਹਿਰਾਨਿ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਪਾਯਾਸਾਦੀਨਿਪਿ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਸਕ੍ਖਰਾਹਿ ਆਸਿਤ੍ਤਾਨਿ ਯੋਜਿਤਾਨੇਵ ਮਧੁਰਾਨਿ ਓਜਵਨ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਏਵਮਯਂ ਧਮ੍ਮੋ। ਅਯਂ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਮਧੁਰੋ ਚੇਵ ਓਜਵਾ ਚ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਨ ਉਪਸਿਤ੍ਤੋ। ਤੇਨਾਹ ''ਅਸੇਚਨਕਮੋਜਵ''ਨ੍ਤਿ। **ਪਿਵਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞੇ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸਾ ਪਿਵਨ੍ਤਿ ਵਿਯ। **ਵਲਾਹਕਮੇਵ ਪਨ੍ਥਗੂ**ਤਿ ਵਲਾਹਕਨ੍ਤਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਉਦਕਂ ਘਮ੍ਮਾਭਿਤਤ੍ਤਾ ਪਥਿਕਾ ਵਿਯ। ਨਵਮਂ।

੧੦-੧੧. ਦੁਤਿਯਸੁਕ੍ਕਾਸੁਤ੍ਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪੪. ਦਸਮੇ **ਪੁਞ੍ਞਂ ਵਤ ਪਸਵਿ ਬਹੁ**ਨ੍ਤਿ ਬਹੁਂ ਵਤ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਤੀਤਿ। ਦਸਮਂ।

੨੪੫. ਏਕਾਦਸਮਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਏਕਾਦਸਮਂ।

੧੨. ਆਲ਼ਵਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪੬. ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ **ਆਲ਼ਵਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਆਲ਼ਵੀਤਿ ਤਂ ਰਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਨਗਰਮ੍ਪਿ। ਤਞ੍ਚ ਭਵਨਂ ਨਗਰਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਗਾਵੁਤਮਤ੍ਤੇ ਠਿਤਂ। ਭਗਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਲ਼ਵਿਯਂ ਵਿਹਰਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਵਨੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਅਯਮਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਆਲ਼ਵਕੋ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਵਿਵਿਧਨਾਟਕੂਪਭੋਗਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰਪਟਿਬਾਹਨਤ੍ਥਂ ਪਟਿਰਾਜਨਿਸੇਧਨਤ੍ਥਂ ਬ੍ਯਾਯਾਮਕਰਣਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਮੇ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਮਿਗਵਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਬਲਕਾਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਤਿਕਂ ਅਕਾਸਿ – ''ਯਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸੇਨ ਮਿਗੋ ਪਲਾਯਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਸੋ ਭਾਰੋ''ਤਿ। ਅਥ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਸ੍ਸੇਨ ਮਿਗੋ ਪਲਾਯਿ, ਜਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਰਾਜਾ ਧਨੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਿਕੋਵ ਤਿਯੋਜਨਂ ਤਂ ਮਿਗਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਏਣਿਮਿਗਾ ਚ ਤਿਯੋਜਨਵੇਗਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਜਵਂ ਤਂ ਉਦਕਂ ਵਿਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ

ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛੇਤ੍ਵਾ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋਪਿ ਮੰਸੇਨ ''ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ ਮਿਗੰ ਗਹੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਅਪਵਾਦਮੋਚਨਤ੍ਥੰ ਕਾਜੇਨਾਦਾਯ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨਗਰਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ ਬਹਲਪਤ੍ਤਪਲਾਸੰ ਮਹਾਨਿਗ੍ਰੋਧੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਸ੍ਸਮਵਿਨੋਦਨਤ੍ਥੰ ਤਸ੍ਸ ਮੂਲਮੁਪਗਤੋ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਨਿਗ੍ਰੋਧੇ ਆਲ਼ਵਕੋ ਯਕ੍ਖੋ ਮਹਾਰਾਜਸਨ੍ਤਿਕਾ ਵਰੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਸਮਯੇ ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਛਾਯਾਯ ਫੁਟ੍ਠੋਕਾਸੰ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਪਾਣਿਨੋ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁੰ ਉਪਗਤੋ। ਰਾਜਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਤਿਕੰ ਅਕਾਸਿ – ''ਮੁਞ੍ਚ ਮੰ, ਅਹੰ ਤੇ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਮਨੁਸ੍ਸਞ੍ਚ ਥਾਲਿਪਾਕਞ੍ਚ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਯਕ੍ਖੋ – ''ਤ੍ਵਂ ਰਾਜੂਪਭੋਗੇਨ ਪਮਤ੍ਤੋ ਨ ਸਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਹੰ ਪਨ ਭਵਨੰ ਅਨੁਪਗਤਞ੍ਚ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਖਾਦਿਤੁੰ ਨ ਲਭਾਮਿ, ਸ੍ਵਾਹੰ ਭਵਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਜੀਯੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਮੁਞ੍ਚਿ। ਰਾਜਾ ''ਯੰ ਦਿਵਸੰ ਨ ਪੇਸੇਮਿ, ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਨੁਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਮੁਤ੍ਤੋ ਨਗਰਾਭਿਮੁਖੋ ਅਗਮਾਸਿ।

ਬਲਕਾਯੋ ਮਗ੍ਗੇ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਰਾਜਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਕਿਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਯਸਮਤ੍ਤਭਯਾ ਏਵਂ ਕਿਲਨ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ? ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤਪਾਤਰਾਸੋ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕੋ – ''ਕਿਂ, ਦੇਵ , ਕਾਲਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਕਤੋ''ਤਿ ਆਹ? ਨ ਕਤੋ ਭਣੇਤਿ। ਦੁਟ੍ਠੁ ਕਤੰ, ਦੇਵ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਾ ਹਿ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਅਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਪਨ ਜਨਪਦਸ੍ਸਾਬਾਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਹੋਤੁ ਦੇਵ, ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਏਵਮਕਾਸਿ, ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਤ੍ਵਂ ਰਜ੍ਜਸੁਖਮਨੁਭੋਹਿ, ਅਹਮੇਤ੍ਥ ਕਾਤਬ੍ਬੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਸੋ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਯੇ ਯੇ ਵਜ੍ਝਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਯੋ ਜੀਵਿਤਤ੍ਥਿਕੋ, ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਤੂ''ਤਿ ਭਣਤਿ। ਯੋ ਪਠਮੰ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਤੰ ਗੇਹੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਚ ''ਇਮੰ ਥਾਲਿਪਾਕੰ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਪੇਸੇਤਿ। ਤੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ ਪਵਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੁਂਯੇਵ ਯਕ੍ਖੋ ਭੇਰਵਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਮੂਲਕਨ੍ਦੰ ਵਿਯ ਖਾਦਿ। ਯਕ੍ਖਾਨੁਭਾਵੇਨ ਕਿਰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਕੇਸਾਦੀਨਿ ਉਪਾਦਾਯ ਸਕਲਸਰੀਰੰ ਨਵਨੀਤਪਿਣ੍ਡੰ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੰ ਗਾਹਾਪੇਤੁੰ ਗਤਪੁਰਿਸਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤਾ ਯਥਾਮਿਤ੍ਤੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਪਭੁਤਿ ''ਰਾਜਾ ਚੋਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਦੇਤੀ''ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੋਰਕਮ੍ਮਤੋ ਪਟਿਵਿਰਤਾ। ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਨਵਚੋਰਾਨੰ ਅਭਾਵੇਨ ਪੁਰਾਣਚੋਰਾਨਞ੍ਚ ਪਰਿਕ੍ਖਯੇਨ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਾਨਿ ਸੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਥ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕੋ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੰ ਨਗਰਰਚ੍ਛਾਸੁ ਛਡ੍ਡਾਪੇਸਿ ''ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਕੋਚਿ ਲੋਭੇਨ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਤੰ ਪਾਦੇਨਪਿ ਕੋਚਿ ਨਚ੍ਛੁਪਿ। ਸੋ ਚੋਰੇ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਾਨੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ''ਕੁਲਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਏਕਮੇਕੰ ਜਿਣ੍ਣਕੰ ਪੇਸੇਮ, ਸੋ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਮਚ੍ਚੁਪਥੇ ਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਿਤਰੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਿਤਾਮਹੰ ਪੇਸੇਤੀਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਖੋਭੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਾ ਵੋ ਏਤੰ ਰੁਚ੍ਚੀ''ਤਿ ਵਾਰੇਸਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਦੇਵ, ਦਾਰਕੰ ਪੇਸੇਮ ਉਤ੍ਤਾਨਸੇਯ੍ਯਕੰ, ਤਥਾਵਿਧਸ੍ਸ ਹਿ 'ਮਾਤਾ ਮੇ'ਤਿ 'ਪਿਤਾ ਮੇ'ਤਿ ਸਿਨੇਹੋ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਅਨੁਜਾਨਿ। ਤੇ ਤਥਾ ਅਕੰਸੁ। ਨਗਰੇ ਦਾਰਕਮਾਤਰੋ ਚ ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭਿਨਿਯੋ ਚ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਰਜਨਪਦੇ ਦਾਰਕੇ ਸੰਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਗਤਾਨਿ।

ਤਤੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਸਕਲਨਗਰੰ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮ੍ਪਿ ਦਾਰਕੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ – ''ਨਤ੍ਥਿ, ਦੇਵ, ਨਗਰੇ ਦਾਰਕੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਤਵ ਪੁਤ੍ਤੰ ਆਲ਼ਵਕਕੁਮਾਰ''ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਯਥਾ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਯੋ, ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਲੋਕਸ੍ਸ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਨ ਪਿਯਤਰੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਗਚ੍ਛਥ ਤਮ੍ਪਿ ਦਤ੍ਵਾ ਮਮ ਜੀਵਿਤੰ ਰਕ੍ਖਥਾ''ਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਦੁਕੂਲਚੁਮ੍ਬਟਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਕੇ ਸਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਣਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤਿਯਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸੋਲ਼ਸਨ੍ਨਞ੍ਚ ਦੇਵਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਸਦ੍ਧਿਂ ਧਾਤਿਯਾ ਤੰ ਆਦਾਯ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ, ''ਸ੍ਵੇ ਯਕ੍ਖਭਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤਂਦਿਵਸਞ੍ਚ ਭਗਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਜੇਤਵਨਵਿਹਾਰੇ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯੰ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਨਾ ਲੋਕੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੰ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਚ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸਾਤਿ। ਸੋ ਵਿਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪੁਰਿਮਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਨਿਟ੍ਠਿਤਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਕਾਲ਼ਪਕ੍ਖੁਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਓਗ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਏਕੋ ਅਦੁਤਿਯੋ

ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਪਾਦਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਤਿੰਸ ਯੋਜਨਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਵਨੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਵਨੇ''ਤਿ।

ਕਿਂ ਪਨ ਭਗਵਾ ਯਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧੇ ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਭਵਨੰ, ਤਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਵਿਹਾਸਿ, ਉਦਾਹੁ ਭਵਨੇਯੇਵਾਤਿ? ਭਵਨੇਯੇਵ। ਯਥੇਵ ਹਿ ਯਕ੍ਖਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਵਨੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਭਗਵਾਪਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਵਨਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਦਾ ਆਲ਼ਵਕੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਯਕ੍ਖਸਮਾਗਮਂ ਗਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਤੋ ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲੋ ਗਦ੍ਰਭੋ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਵਿਕਾਲੇ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ਆਮ, ਗਦ੍ਰਭ, ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਸਚੇ ਤੇ ਅਗਰੁ, ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਾਮੇਕਰਤ੍ਤੰ ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਭਵਨੇਤਿ । ਨ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਰੁ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਸੋ ਯਕ੍ਖੋ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਮ੍ਪਿ ਅਭਿਵਾਦਨਾਦੀਨਿ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਮਾ ਰੁਚ੍ਚਿ ਭਗਵਤੋ ਇਧ ਵਾਸੋਤਿ। ਜਾਨਾਮਿ, ਗਦ੍ਰਭ, ਤਸ੍ਸ ਸਭਾਵਂ, ਨ ਕੋਚਿ ਮਮਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਤੇ ਅਗਰੁ, ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਾਮੇਕਰਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਗਦ੍ਰਭੋ ਯਕ੍ਖੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਗ੍ਗਿਤਤ੍ਤਕਪਾਲਸਦਿਸੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਲ਼ਵਕੋ, ਮਾਤਾਪਿਤਰੋਤਿ ਵਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਤਿ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਇਧਾਗਤਾਨੰ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖੇਪਮ੍ਪਿ ਕਰੋਤਿ, ਹਦਯਮ੍ਪਿ ਫਾਲੇਤਿ, ਪਾਦੇਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਸਮੁਦ੍ਦੰ ਵਾ ਪਰਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੰ ਵਾ ਖਿਪਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਭਗਵਾ ਆਹ – ''ਜਾਨਾਮਿ, ਗਦ੍ਰਭ, ਸਚੇਪਿ ਤੇ ਅਗਰੁ, ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਾਮੇਕਰਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਨ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਰੁ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਸੋ ਯਕ੍ਖੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਾਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਜਾਨਨ੍ਤੰ ਮਂ ਜੀਵਿਤਾਪਿ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ, ਆਰੋਚੇਮਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਸ੍ਸਾਤਿ। ਯਥਾਸੁਖਂ , ਗਦ੍ਰਭ, ਆਰੋਚੇਹੀਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤ੍ਵਮੇਵ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਾਭਿਮੁਖੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਭਵਨਦ੍ਵਾਰਮ੍ਪਿ ਸਯਮੇਵ ਭਗਵਤੋ ਵਿਵਰਮਦਾਸਿ। ਭਗਵਾ ਅਨ੍ਤੋਭਵਨੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਅਭਿਲਕ੍ਖਿਤੇਸੁ ਮਙ੍ਗਲਦਿਵਸਾਦੀਸੁ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਲ਼ਵਕੋ ਸਿਰਿਂ ਅਨੁਭੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਦਿਬ੍ਬਰਤਨਮਯੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਾਭਂ ਮੁਞ੍ਚਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਭਗਵਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸੀਲੰ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਪੂਜਨੇਯ੍ਯਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤਾ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਤਥੇਵ ਕਰੋਥ, ਮਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਇਸ੍ਸਾਮਚ੍ਛਰਿਯਾਭਿਭੂਤਾ ਵਿਹਰਥਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਤਾਸਂ ਪਕਿਣ੍ਣਕਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਤਾ ਭਗਵਤੋ ਮਧੁਰਨਿਗ੍ਘੋਸਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਾਰਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁਯੇਵ। ਗਦ੍ਰਭੋਪਿ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸਾਰੋਚੇਸਿ – ''ਯਗ੍ਘੇ , ਮਾਰਿਸ, ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਸਿ ਵਿਮਾਨੇ ਤੇ ਭਗਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਸੋ ਗਦ੍ਰਭਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਂ ਅਕਾਸਿ ''ਤੁਣ੍ਹੀ ਹੋਹਿ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਪੁਰਿਸਮਾਨੇਨ ਕਿਰ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਮਾ ਕੋਚਿ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਸੁਣੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਮਕਾਸਿ।

ਤਦਾ ਸਾਤਾਗਿਰਹੇਮਵਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਜੇਤਵਨੇਯੇਵ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਯਕ੍ਖਸਮਾਗਮਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਨਾਨਾਯਾਨੇਹਿ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਆਕਾਸੇ ਚ ਯਕ੍ਖਾਨੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਮਗ੍ਗੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਆਕਾਸਟ੍ਠਾਨਿ ਵਿਮਾਨਾਨਿ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਟ੍ਠਾਨੇਨੇਵ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ। ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਪਨ ਵਿਮਾਨੰ ਭੂਮਟ੍ਠਂ ਸੁਗੁਤ੍ਤਂ ਪਾਕਾਰਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਸੁਸਂਵਿਹਿਤਦ੍ਵਾਰਅਟ੍ਟਾਲਕਗੋਪੁਰਂ ਉਪਰਿ ਕਂਸਜਾਲਸਞ੍ਛਨ੍ਨਂ ਮਞ੍ਜੂਸਸਦਿਸਂ ਤਿਯੋਜਨਂ ਉਬ੍ਬੇਧੇਨ, ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਤਂ ਪਦੇਸਮਾਗਮ੍ਮ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਹਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਕਾਸਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇਨ ਯਾਵ ਭਵਗ੍ਗਾ ਕੋਚਿ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤੇ ''ਕਿਮਿਦ''ਨ੍ਤਿ? ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਖਿਤ੍ਤਲੇਡ੍ਡੁ ਵਿਯ ਓਰੁਯ੍ਹ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ, ''ਯਕ੍ਖਸਮਾਗਮਂ ਗਚ੍ਛਾਮ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਤੀਣਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪਸਂਸਨ੍ਤਾ ਯਕ੍ਖਸਮਾਗਮਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਆਲ਼ਵਕੋ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ, ''ਇਧ ਨਿਸੀਦਥਾ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਓਕਾਸਮਦਾਸਿ। ਤੇ ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਨਿਵੇਦੇਸੁਂ – ''ਲਾਭਾ ਤੇ, ਆਲ਼ਵਕ, ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਭਵਨੇ ਭਗਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਯਿਰੁਪਾਸਸ੍ਸੂ''ਤਿ। ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਭਵਨੇਯੇਵ ਵਿਹਾਸਿ, ਨ ਯਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧੇ ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਭਵਨੰ, ਤਸ੍ਸ ਮੂਲੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਏਕਂ ਸਮਯਂ ਭਗਵਾ ਆਲ਼ਵਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਵਨੇ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਲ਼ਵਕੋ...ਪੇ॰... ਏਤਦਵੋਚ - “ਨਿਕ੍ਖਮ, ਸਮਣਾ”ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਪਨਾਯਂ ਏਤਦਵੋਚ? ਰੋਸੇਤੁਕਾਮਤਾਯ। ਤਤ੍ਰੇਵਂ ਆਦਿਤੋ ਪਭੁਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ – ਅਯਂ ਹਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾਕਥਾ ਦੁਕ੍ਕਥਾ ਹੋਤਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਦੀਨਂ ਸੀਲਾਦਿਕਥਾ ਵਿਯ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਯਕ੍ਖਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਭਗਵਤੋ ਪਸਂਸਂ ਸੁਤ੍ਵਾਯੇਵ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਲੋਣਸਕ੍ਖਰਾ ਵਿਯ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕੋਪੇਨ ਤਟਤਟਾਯਮਾਨਹਦਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਸੋ ਭਗਵਾ ਨਾਮ, ਯੋ ਮਮ ਭਵਨਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਅਹਂਸੁ – ‘‘ਨ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਜਾਨਾਸਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ, ਯੋ ਤੁਸਿਤਭਵਨੇ ਠਿਤੋ ਪਞ੍ਚਮਹਾਵਿਲੋਕਿਤਂ ਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਯਾਵ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪਵਤ੍ਤਨਾ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਆਦੀਸੁ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਵਤ੍ਵਾ, ‘‘ਇਮਾਨਿਪਿ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਅਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ ਨਾਦ੍ਦਸਾ’’ਤਿ? ਚੋਦੇਸੁਂ। ਸੋ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਕੋਧਵਸੇਨ ‘‘ਨਾਦ੍ਦਸ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਆਵੁਸੋ ਆਲ਼ਵਕ, ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਸਿ ਵਾ ਤ੍ਵਂ, ਨ ਵਾ, ਕੋ ਤਯਾ ਅਤ੍ਥੋ ਪਸ੍ਸਤਾ ਵਾ ਅਪਸ੍ਸਤਾ ਵਾ? ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਤ੍ਥੁਨੋ, ਯੋ ਤ੍ਵਂ ਤਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਚਲਕ੍ਕਕੁਧ-ਮਹਾਉਸਭਸਮੀਪੇ ਤਦਹੁਜਾਤਵਚ੍ਛਕੋ ਵਿਯ, ਤਿਧਾ ਪਭਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤਵਾਰਣਸਮੀਪੇ ਭਿਙ੍ਕਪੋਤਕੋ ਵਿਯ, ਭਾਸੁਰਵਿਲਮ੍ਬਿਤਕੇਸਰਸੋਭਿਤਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਮਿਗਰਞ੍ਞੋ ਸਮੀਪੇ ਜਰਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਵਿਯ, ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਪਵਡ੍ਢਕਾਯਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਸਮੀਪੇ ਛਿਨ੍ਨਪਕ੍ਖਕਾਕਪੋਤਕੋ ਵਿਯ ਖਾਯਸਿ, ਗਚ੍ਛ ਯਂ ਤੇ ਕਰਣੀਯਂ, ਤਂ ਕਰੋਹੀਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਦੁਟ੍ਠੋ ਆਲ਼ਵਕੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਵਾਮਪਾਦੇਨ ਠਤ੍ਵਾ – ‘‘ਪਸ੍ਸਥ ਦਾਨਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ, ਅਹਂ ਵਾ’’ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੇਨ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਮਤ੍ਤਂ ਕੇਲਾਸਪਬ੍ਬਤਕੂਟਂ ਅਕ੍ਕਮਿ। ਤਂ ਅਯੋਕੂਟਪਹਟੋ ਵਿਯ ਨਿਦ੍ਧਨ੍ਤਅਯੋਪਿਣ੍ਡੋ ਪਪਟਿਕਾਯੋ ਮੁਞ੍ਚਿ, ਸੋ ਤਤ੍ਰ ਠਤ੍ਵਾ, ‘‘ਅਹਂ ਆਲ਼ਵਕੋ’’ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਸਿ। ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਸਦ੍ਦੋ ਫਰਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕਿਰ ਸਦ੍ਦਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਸੂਯਿਂਸੁ – ਯਞ੍ਚ ਪੁਣ੍ਣਕੋ ਯਕ੍ਖਸੇਨਾਪਤਿ ਧਨਞ੍ਜਯਕੋਰਬ੍ਯਰਾਜਾਨਂ ਜੂਤਂ ਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ਜਿਨਿ’’ਨ੍ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਸਿ; ਯਞ੍ਚ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਕਸ੍ਸਪਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ ਓਸਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਸੁਨਖਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਹਂ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਉਪਾਸਕੇ ਚ ਉਪਾਸਿਕਾਯੋ ਚ ਸਬ੍ਬੇਵ ਚ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਖਾਦਾਮੀ’’ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸਾਪੇਸਿ; ਯਞ੍ਚ ਕੁਸਜਾਤਕੇ ਪਭਾਵਤਿਹੇਤੁ ਸਤ੍ਤਹਿ ਰਾਜੂਹਿ ਨਗਰੇ ਉਪਰੁਦ੍ਧੇ ਪਭਾਵਤਿਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ – ‘‘ਅਹਂ ਸੀਹਸ੍ਸਰਮਹਾਕੁਸਰਾਜਾ’’ਤਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਉਗ੍ਘੋਸੇਸਿ; ਯਞ੍ਚ ਕੇਲਾਸਮੁਦ੍ਧਨਿ ਠਤ੍ਵਾ ਆਲ਼ਵਕੋਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਗ੍ਘੋਸਿਤਸਦਿਸਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਿਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਵਿਤ੍ਥਤੋ ਚ ਹਿਮਵਾਪਿ ਸਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ।

ਸੋ **ਵਾਤਮਣ੍ਡਲਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ – ‘‘ਏਤੇਨੇਵ ਸਮਣਂ ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ । ਤੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦਿਭੇਦਾ ਵਾਤਾ ਸਮੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਯੋਜਨਦ੍ਵਿਯੋਜਨਤਿਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ ਪਬ੍ਬਤਕੂਟਾਨਿ ਪਦਾਲੇਤ੍ਵਾ ਵਨਗਚ੍ਛਰੁਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਉਮ੍ਮੂਲਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਆਲ਼ਵਿਨਗਰਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਜਿਣ੍ਣਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਦੀਨਿ ਚੁਣ੍ਣੇਨ੍ਤਾ ਛਦਨਿਟ੍ਠਕਾ ਆਕਾਸੇ ਵਿਧਮੇਨ੍ਤਾ। ਭਗਵਾ ‘‘ਮਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਉਪਰੋਧੋ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇ ਵਾਤਾ ਦਸਬਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਕਣ੍ਣਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚਾਲੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਤਤੋ **ਮਹਾਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ‘‘ਉਦਕੇਨ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਉਪਰੂਪਰਿ ਸਤਪਟਲਸਹਸ੍ਸਪਟਲਾਦਿਭੇਦਾ ਵਲਾਹਕਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਵਸ੍ਸਿਂਸੁ। ਵੁਟ੍ਠਿਧਾਰਾਵੇਗੇਨ ਪਥਵੀ ਛਿਦ੍ਦਾ ਅਹੋਸਿ। ਵਨਰੁਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਉਪਰਿ ਮਹੋਘੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਚੀਵਰੇ ਉਸ੍ਸਾਵਬਿਨ੍ਦੁਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਤੇਮੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਤਤੋ **ਪਾਸਾਣਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਪਬ੍ਬਤਕੂਟਾਨਿ ਧੂਮਾਯਨ੍ਤਾਨਿ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਾਨਿ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਾਗੁਲ਼ਾਨਿ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਤਤੋ **ਪਹਰਣਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਏਕਤੋਧਾਰਾਉਭਤੋਧਾਰਾਅਸਿਸਤ੍ਤਿਖੁਰਪ੍ਪਾਦਯੋ ਧੂਮਾਯਨ੍ਤਾ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤੋ **ਅਙ੍ਗਾਰਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਕਿਂਸੁਕ ਵਣ੍ਣਾ ਅਙ੍ਗਾਰਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਦਿਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਕੀਰਯਿਂਸੁ। ਤਤੋ **ਕੁਕ੍ਕੁਲਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹਾ ਕੁਕ੍ਕੁਲਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਤਤੋ **ਵਾਲਿਕਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਅਤਿਸੁਖੁਮਵਾਲਿਕਾ ਧੂਮਾਯਨ੍ਤਾ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਦਿਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਤਤੋ **ਕਲਲਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਂ ਕਲਲਵਸ੍ਸਂ ਧੂਮਾਯਨ੍ਤਂ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਂ

ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਤਿ। ਤਤੋ **ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ ''ਭਿਂਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣਂ ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਅਨ੍ਧਕਾਰਸਦਿਸਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੂਰਿਯਪ੍ਪਭਾਵਿਹਤਮਿਵ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ।

ਏਵਂ ਯਕ੍ਖੋ ਇਮਾਹਿ ਨਵਹਿ ਵਾਤਵਸ੍ਸਪਾਸਾਣਪਹਰਣਙ੍ਗਾਰਕੁਕ੍ਕੁਲਵਾਲਿਕਕਲਲਨ੍ਧਕਾਰਵੁਟ੍ਠੀਹਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਲਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਨਾਨਾਵਿਧਪਹਰਣਹਤ੍ਥਾਯ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰਰੂਪਭੂਤਗਣਸਮਾਕੁਲਾਯ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਸਯਮੇਵ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਗਤੋ। ਤੇ ਭੂਤਗਣਾ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰੇ ਵਿਕਾਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ''ਗਣ੍ਹਥ ਹਨਥਾ''ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਉਪਰਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਪਿਚ ਖੋ ਨਿਦ੍ਧਨ੍ਤਲੋਹਪਿਣ੍ਡਂ ਵਿਯ ਮਕ੍ਖਿਕਾ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਲ੍ਲੀਯਿਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਾਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਯਥਾ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਮਾਰੋ ਆਗਤਵੇਲਾਯਮੇਵ ਨਿਵਤ੍ਤੋ, ਤਥਾ ਅਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਡ੍ਢਰਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ ਬਜਾਕੁਲਮਕਂਸੁ। ਏਵਂ ਉਪਡ੍ਢਰਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰਵਿਭਿਂਸਨਕਦਸ੍ਸਨੇਨਪਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਚਾਲੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਆਲ਼ਵਕੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਕੇਨਚਿ ਅਜੇਯਜਂ ਦੁਸ੍ਸਾਵੁਧਂ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ''ਨ੍ਤਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਿਰ ਆਵੁਧਾਨਿ ਲੋਕੇ ਸੇਟ੍ਠਾਨਿ – ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਜਿਰਾਵੁਧਂ, ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਗਦਾਵੁਧਂ, ਯਮਸ੍ਸ ਨਯਨਾਵੁਧਂ, ਆਲ਼ਵਕਸ੍ਸ ਦੁਸ੍ਸਾਵੁਧਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਹਿ ਸਕ੍ਕੋ ਦੁਟ੍ਠੋ ਵਜਿਰਾਵੁਧਂ ਸਿਨੇਰੁਮਤ੍ਥਕੇ ਪਹਰੇਯਜ, ਅਟ੍ਠਸਟ੍ਠਿਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਯੋਜਨਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਗਚ੍ਛੇਯਜ। ਵੇਸ੍ਸਵਣੇਨ ਕੁਜ੍ਝਨਕਾਲੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਂ ਗਦਾਵੁਧਂ ਬਹੂਨਂ ਯਕ੍ਖਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਸੀਸਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਯਮੇਨ ਦੁਟ੍ਠੇਨ ਨਯਨਾਵੁਧੇਨ ਓਲੋਕਿਤਮਤ੍ਤੇ ਅਨੇਕਾਨਿ ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਤਤ੍ਤਕਪਾਲੇ ਤਿਲਾ ਵਿਯ ਫਰਨ੍ਤਾਨਿ ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਆਲ਼ਵਕੋ ਦੁਟ੍ਠੋ ਸਚੇ ਆਕਾਸੇ ਦੁਸ੍ਸਾਵੁਧਂ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ, ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸੇਯਜ। ਸਚੇ ਪਥਵਿਯਂ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ। ਸਬ੍ਬਰੁਕ੍ਖਤਿਣਾਦੀਨਿ ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਨ੍ਤਰੇ ਨ ਪੁਨ ਵਿਰੁਹੇਯਜੁਂ। ਸਚੇ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ, ਤਤ੍ਤਕਪਾਲੇ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਮੁਦਕਂ ਸੁਸ੍ਸੇਯਜ। ਸਚੇ ਸਿਨੇਰੁਸਦਿਸੇਪਿ ਪਬ੍ਬਤੇ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ, ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਕਿਰੇਯਜ। ਸੋ ਏਵਂ ਮਹਾਨੁਭਾਵਂ ਦੁਸ੍ਸਾਵੁਧਂ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਯੇਭੁਯਜੇਨ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਲੋਕਧਾਤੁਦੇਵਤਾ ਵੇਗੇਨ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ ''ਅਜ੍ਜ ਭਗਵਾ ਆਲ਼ਵਕਂ ਦਮੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਯੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨਕਾਮਾਪਿ ਦੇਵਤਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਆਕਾਸਂ ਦੇਵਤਾਹਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਮਹੋਸਿ।

ਅਥ ਆਲ਼ਵਕੋ ਭਗਵਤੋ ਸਮੀਪੇ ਉਪਰੂਪਰਿ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਾਵੁਧਂ ਮੁਞ੍ਚਿ। ਤਂ ਅਸਨਿਵਿਚਕ੍ਕਂ ਵਿਯ ਆਕਾਸੇ ਭੇਰਵਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਧੂਮਾਯਨ੍ਤਂ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਮਾਨਮਦ੍ਦਨਤ੍ਥਂ ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਚੋਲ਼ਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਤਿ। ਆਲ਼ਵਕੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਨਵਿਸਾਣੋ ਵਿਯ ਉਸਭੋ ਉਦ੍ਧਤਦਾਠੋ ਵਿਯ ਸਪ੍ਪੋ ਨਿਤ੍ਤੇਜੋ ਨਿਮ੍ਮਦੋ ਨਿਪਤਿਤਮਾਨਦ੍ਧਜੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਦੁਸ੍ਸਾਵੁਧਮ੍ਪਿ ਮੇ ਸਮਣਂ ਨਾਭਿਭੋਸਿ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ? ''ਇਦਂ ਕਾਰਣਂ, ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰਯੁਤ੍ਤੋ ਸਮਣੋ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਰੋਸੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਵਿਯੋਜੇਮੀ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ – ਅਥ ਖੋ ਆਲ਼ਵਕੋ ਯਕ੍ਖੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਨਿਕ੍ਖਮ ਸਮਣਾਤਿ। ਤਤ੍ਥਾਯਮਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਕਸ੍ਮਾ ਮਯਾ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤੋ ਮਮ ਭਵਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਘਰਸਾਮਿਕੋ ਵਿਯ ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸਿ? ਅਨਨੁਯੁਤ੍ਤਮੇਤਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਯਦਿਦਂ ਅਦਿਨ੍ਨਪਰਿਭੋਗੋ ਇਤ੍ਥਿਸਂਸਗ੍ਗੋ ਚ? ਤਸ੍ਮਾ ਯਦਿ ਤ੍ਵਂ ਸਮਣਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤੋ, ਨਿਕ੍ਖਮ ਸਮਣਾਤਿ। ਏਕੇ ਪਨ – ''ਏਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਚ ਫਰੁਸਵਚਨਾਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਵਾਯਂ ਏਤਦਵੋਚਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਭਗਵਾ – ''ਯਸ੍ਮਾ ਥਦ੍ਧੋ ਪਟਿਥਦ੍ਧਭਾਵੇਨ ਵਿਨੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਸੋ ਹਿ ਪਟਿਥਦ੍ਧਭਾਵੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ, ਸੇਯਜਥਾਪਿ ਚਣ੍ਡਸ੍ਸ ਕੁਕ੍ਕੁਰਸ੍ਸ ਨਾਸਾਯ ਪਿਤ੍ਤਂ ਭਿਨ੍ਦੇਯਜ, ਸੋ ਭਿਯਜੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਚਣ੍ਡਤਰੋ ਅਸ੍ਸ, ਏਵਂ ਥਦ੍ਧਤਰੋ ਹੋਤਿ, ਮੁਦੁਨਾ ਪਨ ਸੋ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਨੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ, **ਸਾਧਾਵੁਸੋ**ਤਿ ਪਿਯਵਚਨੇਨ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਸਾਧਾਵੁਸੋਤਿ ਭਗਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮੀ**ਤਿ।

ਤਤੋ ਆਲ਼ਵਕੋ – ‘‘ਸੁਬ੍ਬਚੋ ਵਤਾਯਂ ਸਮਣੋ ਏਕਵਚਨੇਨੇਵ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਏਵ◌ਂ ਨਾਮ ਨਿਕ੍ਖਮੇਤੁਂ ਸੁਖਂ ਸਮਣਂ ਅਕਾਰਣੇਨੇਵ◌ਾਹਂ ਸਕਲਰਤ੍ਤਿਂ ਯੁਦ੍ਧੇਨ ਅਬ੍ਭੁਯ੍ਯਜਾਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਇਦਾਨਿਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਜਾਨਿਤੁਂ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸੁਬ੍ਬਚਤਾਯ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਉਦਾਹੁ ਕੋਧਨੋ । ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਵ◌ੀਮਂਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਤਤੋ **ਪਵ◌ਿਸ, ਸਮਣਾ**ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਸੁਬ੍ਬਚੋਤਿ ਮੁਦੁਭੂਤਚਿਤ੍ਤਵ◌ਤ੍ਤਾਨਕਰਣਤ੍ਥਂ ਪੁਨ ਪਿਯਵਚਨਂ ਵਦਨ੍ਤੋ **ਸਾਧਾਵ◌ੁਸੋ**ਤਿ ਭਗਵ◌ਾ ਪਾਵ◌ਿਸਿ। ਆਲ਼ਵਕੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਤਮੇਵ ਸੁਬ੍ਬਚਭਾਵ◌ਂ ਵ◌ੀਮਂਸਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ **ਨਿਕ੍ਖਮ ਪਵ◌ਿਸਾ**ਤਿ ਆਹ। ਭਗਵ◌ਾਪਿ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਯਦਿ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਥਦ੍ਧਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਥਦ੍ਧਤਰਂ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਭਾਜਨਂ ਨ ਭਵ◌ੇਯ੍ਯ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ ਰੋਦਨ੍ਤਂ ਪੁਤ੍ਤਕਂ ਯਂ ਸੋ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਦਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਾ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਾ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ ਤਥਾ ਭਗਵ◌ਾ ਕਿਲੇਸਰੋਦਨੇਨ ਰੋਦਨ੍ਤਂ ਯਕ੍ਖਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਯਂ ਸੋ ਭਣਤਿ, ਤਂ ਅਕਾਸਿ। ਯਥਾ ਚ ਧਾਤੀ ਥਞ੍ਞਂ ਅਪਿਵਨ੍ਤਂ ਦਾਰਕਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਤ੍ਵ◌ਾ ਉਪਲਾਲ਼ੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਾਯੇਤਿ, ਤਥਾ ਭਗਵ◌ਾ ਯਕ੍ਖਂ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਖੀਰਂ ਪਾਯੇਤੁਂ ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਿਤਵਚਨਕਰਣੇਨ ਉਪਲਾਲ਼ੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਕਾਸਿ। ਯਥਾ ਚ ਪੁਰਿਸੋ ਲਾਬੁਮ੍ਹਿ ਚਤੁਮਧੁਰਂ ਪੂਰੇਤੁਕਾਮੋ ਤਸ੍ਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਸੋਧੇਤਿ, ਏਵ◌ਂ ਭਗਵ◌ਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਚਤੁਮਧੁਰਂ ਪੂਰੇਤੁਕਾਮੋ ਤਸ੍ਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕੋਧਮਲਂ ਸੋਧੇਤੁਂ ਯਾਵ ਤਤਿਯਂ ਨਿਕ੍ਖਮਨਪਵ◌ਿਸਨਂ ਅਕਾਸਿ।

ਅਥ ਆਲ਼ਵਕੋ ‘‘ਸੁਬ੍ਬਚੋ ਅਯਂ ਸਮਣੋ ‘ਨਿਕ੍ਖਮਾ’ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ‘ਪਵ◌ਿਸਾ’ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋ ਪਵ◌ਿਸਤਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਇਮਂ ਸਮਣਂ ਏਵਮੇਵ ਸਕਲਰਤ੍ਤਿਂ ਕਿਲਮੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਾਰਗਙ੍ਗਾਯ ਖਿਪੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ? ਪਾਪਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾ ਚਤੁਤ੍ਥਵ◌ਾਰਂ ਆਹ **ਨਿਕ੍ਖਮ, ਸਮਣਾ**ਤਿ। ਤਂ ਞਤ੍ਵ◌ਾ ਭਗਵ◌ਾ **ਨ ਖ੍ਵ◌ਾਹਂ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਏਵ◌ਂ ਵ◌ਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤੇ ਤਦੁਤ੍ਤਰਿਕਰਣੀਯਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਮੁਖਂ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਞਤ੍ਵ◌ਾ, **ਨ ਖ੍ਵ◌ਾਹਂ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਨ**-ਇਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ। **ਖੋ**ਤਿ ਅਵਧਾਰਣੇ। **ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦਸ੍ਸਨਂ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਹੇਤੁਵਚਨਂ। ਤੇਨੇਵ◌ੇਤ੍ਥ ‘‘ਯਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵ◌ਂ ਏਵ◌ਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ, ਆਵ◌ੁਸੋ, ਨੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਂ ਤੇ ਕਰਣੀਯਂ, ਤਂ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਤਤੋ ਆਲ਼ਵਕੋ ਯਸ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਆਕਾਸੇਨ ਗਮਨਵ◌ੇਲਾਯ – ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਵ◌ਿਮਾਨਂ, ਉਦਾਹੁ ਰਜਤਮਣਿਵ◌ਿਮਾਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਪਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਏਵ◌ਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵ◌ਿਮਾਨਂ ਆਗਤੇ ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੇ ਤਾਪਸਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੇ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖੇਪਾਦੀਹਿ ਵ◌ਿਹੇਠੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਤਥਾ ਵ◌ਿਹੇਠੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ **ਪਞ੍ਹਂ ਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਕੁਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਹਾਤਿ ? ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕਸ੍ਸਪਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਅਟ੍ਠ ਪਞ੍ਹੇ ਸਹ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਨ ਉਗ੍ਗਹੇਸੁਂ। ਤੇ ਦਹਰਕਾਲੇ ਆਲ਼ਵਕਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਪੇਸੁਂ; ਸੋ ਕਾਲਚ੍ਚਯੇਨ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਸਮ੍ਮੁਸ੍ਸਿ। ਤਤੋ ‘‘ਇਮੇ ਪਞ੍ਹਾਪਿ ਮਾ ਵ◌ਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਜਾਤਿਹਿਙ੍ਗੁਲਕੇਨ ਲੇਖਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਮਾਨੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਏਵਮੇਤੇ ਪੁਟ੍ਠਪਞ੍ਹਾ ਬੁਦ੍ਧਵ◌ਿਸਯਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵ◌ਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ ਯਸ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੁਲਾਭਨ੍ਤਰਾਯੋ ਵ◌ਾ ਜੀਵ◌ਿਤਨ੍ਤਰਾਯੋ ਵ◌ਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਦਿਪਟਿਘਾਤੋ ਵ◌ਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕੇਨਚਿ ਕਾਤੁਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਂ ਲੋਕੇ ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵ◌ਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਨ ਖ੍ਵ◌ਾਹਂ ਤਂ, ਆਵ◌ੁਸੋ, ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਏਵ◌ਂ ਭਗਵ◌ਾ ਤਸ੍ਸ ਬਾਧਨਚਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸੇਧੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਨੇ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਜਨੇਨ੍ਤੋ ਆਹ **ਅਪਿਚ ਤ੍ਵ◌ਂ, ਆਵ◌ੁਸੋ, ਪੁਚ੍ਛ, ਯਦਾਕਙ੍ਖਸੀ**ਤਿ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਪੁਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਆਕਾਙ੍ਖਸਿ, ਨ ਮੇ ਪਞ੍ਹਾਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਭਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਥ ਵ◌ਾ ਪੁਚ੍ਛ, ਯਂ ਆਕਙ੍ਖਸਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਤੇ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਪਵ◌ਾਰਣਂ ਪਵ◌ਾਰੇਸਿ ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਅਗ੍ਗਸਾਵਕਮਹਾਸਾਵਕੇਹਿ। ਏਵ◌ਂ ਭਗਵਤੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਪਵ◌ਾਰਣਾਯ ਪਵ◌ਾਰਿਤਾਯ **ਅਥ ਖੋ ਆਲ਼ਵਕੋ ਯਕ੍ਖੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗਾਥਾਯ ਅਜ੍ਝਭਾਸਿ**।

ਤਤ੍ਥ **ਕਿਂ ਸੂਧ ਵ◌ਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਸੁ ਇਧ ਵ◌ਿਤ੍ਤਂ। **ਵ◌ਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਧਨਂ। ਤਂ ਹਿ ਪੀਤਿਸਙ੍ਖਾਤਂ ਵ◌ਿਤ੍ਤਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਵ◌ਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸੁਚਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਕਤਂ। **ਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ। **ਆਵਹਾਤੀ**ਤਿ ਆਵਹਤਿ ਆਨੇਤਿ ਦੇਤਿ ਅਪ੍ਪੇਤਿ। **ਹਵ◌ੇ**-ਇਤਿ ਦਲ਼੍ਹਤ੍ਥੇ

ਨਿਪਾਤੋ। **ਸਾਦੁਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਸਯੇਨ ਸਾਦੁ। ''ਸਾਧੁਤਰ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਰਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਸਸਞ੍ਞਿਤਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ। **ਕਥ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਪਕਾਰੇਨ। ਕਥੰਜੀਵਿਨੋ ਜੀਵਿਤੰ **ਕਥੰਜੀਵਿਜੀਵਿਤੰ**। ਗਾਥਾਬਨ੍ਧਸੁਖਤ੍ਥੰ ਪਨ ਸਾਨੁਨਾਸਿਕੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਥੰਜੀਵਿੰ ਜੀਵਤਨ੍ਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ''ਜੀਵਨ੍ਤਾਨੰ ਕਥੰਜੀਵਿ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵੰ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ''ਕਿੰ ਸੁ ਇਧ ਲੋਕੇ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਿਤ੍ਤੰ ਸੇਟ੍ਠੰ? ਕਿੰ ਸੁ ਸੁਚਿਣ੍ਣੰ ਸੁਖਮਾਵਹਾਤਿ? ਕਿੰ ਰਸਾਨੰ ਸਾਦੁਤਰੰ? ਕਥੰਜੀਵਿੰ ਜੀਵਿਤੰ ਸੇਟ੍ਠਮਾਹੂ''ਤਿ? ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਞ੍ਹੇ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਕਸ੍ਸਪਦਸਬਲੇਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ **ਸਦ੍ਧੀਧ ਵਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਦਿ ਵਿਤ੍ਤੰ ਉਪਭੋਗਸੁਖੰ ਆਵਹਤਿ, ਖੁਪ੍ਪਿਪਾਸਾਦਿਦੁਕ੍ਖੰ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਦਾਲਿਦ੍ਦਿਯੰ ਵੂਪਸਮੇਤਿ, ਮੁਤ੍ਤਾਦਿਰਤਨਪਟਿਲਾਭਹੇਤੁ ਹੋਤਿ, ਲੋਕਸਨ੍ਤਤਿਞ੍ਚ ਆਵਹਤਿ, ਏਵੰ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ ਸਦ੍ਧਾਪਿ ਯਥਾਸਮ੍ਭਵੰ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਵਿਪਾਕੰ ਸੁਖਮਾਵਹਤਿ, ਸਦ੍ਧਾਧੁਰੇਨ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾਨੰ ਜਾਤਿਜਰਾਦਿਦੁਕ੍ਖੰ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਗੁਣਦਾਲਿਦ੍ਦਿਯੰ ਵੂਪਸਮੇਤਿ, ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾਦਿਰਤਨਪਟਿਲਾਭਹੇਤੁ ਹੋਤਿ।

> ''ਸਦ੍ਧੋ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਯਸੋ ਭੋਗਸਮਪ੍ਪਿਤੋ।
> ਯੰ ਯੰ ਪਦੇਸੰ ਭਜਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪੂਜਿਤੋ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੦੩) –

ਵਚਨਤੋ ਲੋਕਸਨ੍ਤਤਿਞ੍ਚ ਆਵਹਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ''ਵਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤੇਸੰ ਸਦ੍ਧਾਵਿਤ੍ਤੰ ਅਨੁਗਾਮਿਕੰ ਅਨਞ੍ਞਸਾਧਾਰਣੰ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਹੇਤੁ, ਲੋਕਿਯਸ੍ਸ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਦਿਵਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਨਿਦਾਨੰ। ਸਦ੍ਧੋਯੇਵ ਹਿ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਤ੍ਤੰ ਅਧਿਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਨ ਵਿਤ੍ਤੰ ਯਾਵਦੇਵ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੇਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਪੁਰਿਸਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦਦੇਸਨਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਕੇਵਲੰ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ, ਇਤ੍ਥਿਆਦੀਨਮ੍ਪਿ ਸਦ੍ਧਾਵਿਤ੍ਤਮੇਵ ਸੇਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦਸਕੁਸਲਧਮ੍ਮੋ, ਦਾਨਸੀਲਭਾਵਨਾਧਮ੍ਮੋ ਵਾ। **ਸੁਚਿਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਸੁਕਤੋ ਸੁਚਰਿਤੋ। **ਸੁਖਮਾਵਹਤੀ**ਤਿ ਸੋਣਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠਪਾਲਾਦੀਨੰ ਵਿਯ ਮਨੁਸ੍ਸਸੁਖੰ, ਸਕ੍ਕਾਦੀਨੰ ਵਿਯ ਦਿਬ੍ਬਸੁਖੰ, ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਮਹਾਪਦੁਮਾਦੀਨੰ ਵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸੁਖਞ੍ਚ ਆਵਹਤਿ।

ਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਅਯੰ ਸਚ੍ਚਸਦ੍ਦੋ ਅਨੇਕੇਸੁ ਅਤ੍ਥੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦੰ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਣੇ ਨ ਕੁਜ੍ਝੇਯ੍ਯਾ '' ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਪ॰ ੨੨੪) ਵਾਚਾਸਚ੍ਚੇ। ''ਸਚ੍ਚੇ ਠਿਤਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਚਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੪੩੩) ਵਿਰਤਿਸਚ੍ਚੇ। ''ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਵਦਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾ, ਪਵਾਦਿਯਾਸੇ ਕੁਸਲਾ ਵਦਾਨਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੮੯੧) ਦਿਟ੍ਠਿਸਚ੍ਚੇ। ''ਚਤ੍ਤਾਰਿਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਚ੍ਚਾਨੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੧੮੫) ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਚ੍ਚੇ। ''ਏਕੰ ਹਿ ਸਚ੍ਚੰ ਨ ਦੁਤਿਯਮਤ੍ਥੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੮੯੦; ਮਹਾਨਿ॰ ੧੧੯) ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚੇ। ''ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਸਚ੍ਚਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਵਿਭ॰ ੨੧੬) ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੇ। ਇਧ ਪਨ ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਵਿਰਤਿਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਚਾਸਚ੍ਚੰ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ, ਯਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਉਦਕਾਦੀਨਿ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ, ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਪਾਰੰ ਤਰਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ''ਸਚ੍ਚੇਨ ਵਾਚੇਨੁਦਕਮ੍ਹਿ ਧਾਵਤਿ,
> ਵਿਸਮ੍ਪਿ ਸਚ੍ਚੇਨ ਹਨਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ।
> ਸਚ੍ਚੇਨ ਦੇਵੋ ਥਨਯੰ ਪਵਸ੍ਸਤਿ,
> ਸਚੇ ਠਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿੰ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤਿ॥
>
> ''ਯੇ ਕੇਚਿਮੇ ਅਤ੍ਥਿ ਰਸਾ ਪਥਬ੍ਯਾ,
> ਸਚ੍ਚੰ ਤੇਸੰ ਸਾਦੁਤਰੰ ਰਸਾਨੰ।
> ਸਚ੍ਚੇ ਠਿਤਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਚ,

ਤਰਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਮਰਣਸ੍ਸ ਪਾਰ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੪੩੩)।

ਸਾਦੁਤਰਨ੍ਤਿ ਮਧੁਰਤਰਂ ਪਣੀਤਤਰਂ। **ਰਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੇ ਇਮੇ ‘‘ਮੂਲਰਸੋ ਖਨ੍ਧਰਸੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ (ਧ॰ ਸ॰ ੬੨੮-੬੩੦) ਨਯੇਨ ਸਾਯਨੀਯਧਮ੍ਮਾ, ਯੇਚਿਮੇ ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਬ੍ਬਂ ਫਲਰਸਂ (ਮਹਾਵ॰ ੩੦੦), ਅਰਸਰੂਪੋ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ, ਯੇ ਤੇ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਰੂਪਰਸਾ ਸਦ੍ਦਰਸਾ (ਪਾਰਾ॰ ੩; ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੧), ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਰਸਰਸੇ (ਪਾਚਿ॰ ੬੦੫-੬੧੧), ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੋ ਏਕਰਸੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਰਸੋ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੮੫; ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੯), ਭਾਗੀ ਵਾ ਭਗਵਾ ਅਤ੍ਥਰਸਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਰਸਸ੍ਸਾ’’ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮਹਾਨਿ॰ ੧੪੯) ਨਯੇਨ ਰੂਪਾਚਾਰਰਸੁਪਵਜ੍ਜਾ ਅਵਸੇਸਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਦਯੋ ‘‘ਧਮ੍ਮਰਸਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ । ਤੇਸਂ ਰਸਾਨਂ ਸਚ੍ਚਂ ਹਵੇ ਸਾਦੁਤਰਂ ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਸਾਦੁਤਰਂ। ਸਾਧੁਤਰਂ ਵਾ, ਸੇਟ੍ਠਤਰਂ, ਉਤ੍ਤਮਤਰਂ। ਮੂਲਰਸਾਦਯੋ ਹਿ ਸਰੀਰਮੁਪਬ੍ਰੂਹੇਨ੍ਤਿ, ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚ ਸੁਖਮਾਵਹਨ੍ਤਿ। ਸਚ੍ਚਰਸੇ ਵਿਰਤਿਸਚ੍ਚਵਾਚਾਸਚ੍ਚਰਸਾ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਦੀਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਬ੍ਰੂਹੇਤਿ, ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚ ਸੁਖਮਾਵਹਤਿ। ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਰਸੋ ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚਰਸਪਰਿਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਸਾਦੁ, ਅਤ੍ਥਰਸਧਮ੍ਮਰਸਾ ਚ ਤਦਧਿਗਮੂਪਾਯਭੂਤਂ ਅਤ੍ਥਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਤੋਤਿ।

ਪਞ੍ਞਾਜੀਵਿਂਜੀਵਿਤਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯ੍ਵਾਯਂ ਅਨ੍ਧੇਕਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਿਚਕ੍ਖੁਕੇਸੁ ਦ੍ਵਿਚਕ੍ਖੁਪੁਗ੍ਗਲੋ ਗਹਟ੍ਠੋ ਵਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾਨੁਟ੍ਠਾਨ-ਸਰਣਗਮਨਦਾਨ-ਸਂਵਿਭਾਗ-ਸੀਲਸਮਾਦਾਨੁਪੋਸਥਕਮ੍ਮਾਦਿ ਗਹਟ੍ਠਪਟਿਪਦਂ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਵਾ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਕਰਸੀਲਸਙ੍ਖਾਤਂ ਤਦੁਤ੍ਤਰਿਚਿਤ੍ਤਵਿਸੁਦ੍ਧਿਆਦਿਭੇਦਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਪਟਿਪਦਂ ਪਞ੍ਞਾਯ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾਯ ਜੀਵਿਨੋ ਜੀਵਿਤਂ, ਤਂ ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਜੀਵਿਤਂ ਸੇਟ੍ਠਮਾਹੂਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਏਵਂ ਭਗਵਤਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਪਞ੍ਹੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਯਕ੍ਖੋ ਅਵਸੇਸੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਞ੍ਹੇ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ **ਕਥਂਸੁ ਤਰਤਿ ਓਘ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ **ਸਦ੍ਧਾਯ ਤਰਤੀ**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਯੋ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਮੋਘਂ ਤਰਤਿ, ਸੋ ਸਂਸਾਰਣ੍ਣਵਮ੍ਪਿ ਤਰਤਿ, ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਅਚ੍ਚੇਤਿ, ਕਿਲੇਸਮਲਾਪਿ ਪਰਿਸੁਜ੍ਝਤਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਓਘਤਰਣਂ ਅਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤੋ ਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਤਿ, ਪਞ੍ਚਸੁ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੇਨ ਪਮਤ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਿਸਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸਂਸਾਰਣ੍ਣਵਂ ਨ ਤਰਤਿ, ਕੁਸੀਤੋ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਿਹਰਤਿ ਵੋਕਿਣ੍ਣੋ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ, ਅਪ੍ਪਞ੍ਞੋ ਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਨ ਪਰਿਸੁਜ੍ਝਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਨ ਭਗਵਤਾ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਚੇਤਾਯ ਯਸ੍ਮਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਯਙ੍ਗਪਦਟ੍ਠਾਨਂ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਤਸ੍ਮਾ **ਸਦ੍ਧਾਯ ਤਰਤਿ ਓਘ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਦੇਨ ਦਿਟ੍ਠੋਘਤਰਣਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਕਾਸੇਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਭਾਵਨਾਯ ਸਾਤਚ੍ਚਕਿਰਿਯਸਙ੍ਖਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਦੁਤਿਯਮਗ੍ਗਂ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਿਦੇਵਿਮਂ ਲੋਕਂ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗਂ ਅਵਸੇਸਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੇਨ ਅਤਿਣ੍ਣਂ ਭਵੋਘਵਤ੍ਥੁਂ ਸਂਸਾਰਣ੍ਣਵਂ ਤਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਅਣ੍ਣਵ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਦੇਨ ਭਵੋਘਤਰਣਂ ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗਂ ਸਕਦਾਗਾਮਿਞ੍ਚ ਪਕਾਸੇਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਸਕਦਾਗਾਮੀ ਵੀਰਿਯੇਨ ਤਤਿਯਮਗ੍ਗਂ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੇਨ ਅਨਤੀਤਂ ਕਾਮੋਘਵਤ੍ਥੁਂ ਕਾਮੋਘਸਞ੍ਞਿਤਞ੍ਚ ਕਾਮਦੁਕ੍ਖਮਚ੍ਚੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਵੀਰਿਯੇਨ ਦੁਕ੍ਖਮਚ੍ਚੇਤੀ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਦੇਨ ਕਾਮੋਘਤਰਣਂ ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗਂ ਅਨਾਗਾਮਿਞ੍ਚ ਪਕਾਸੇਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਨਾਗਾਮੀ ਵਿਗਤਕਾਮਸਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਚਤੁਤ੍ਥਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਂ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੇਨ ਅਪ੍ਪਹੀਨਂ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪਰਮਮਲਂ ਪਜਹਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਸੁਜ੍ਝਤੀ**ਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਪਦੇਨ ਅਵਿਜ੍ਜੋਘਤਰਣਂ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਞ੍ਚ ਅਰਹਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਕਾਸੇਤਿ। ਇਮਾਯ ਚ ਅਰਹਤ੍ਤਨਿਕੂਟੇਨ ਕਥਿਤਾਯ ਗਾਥਾਯ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਯਕ੍ਖੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਇਦਾਨਿ ਤਮੇਵ ‘‘ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਸੁਜ੍ਝਤੀ’’ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਪਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਿਸ੍ਸਕਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ **ਕਥਂਸੁ ਲਭਤੇ ਪਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਛਪ੍ਪਦਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਥਂਸੂ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥੇਵ ਅਤ੍ਥਯੁਤ੍ਤਿਪੁਚ੍ਛਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਹਿ ਪਞ੍ਞਾਦਿਅਤ੍ਥਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਯੁਤ੍ਤਿਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ – ‘‘ਕਥਂ, ਕਾਯ ਯੁਤ੍ਤਿਯਾ, ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਪਞ੍ਞਂ ਲਭਤੀ’’ਤਿ? ਏਸ ਨਯੋ ਧਨਾਦੀਸੁ।

ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਪਞ੍ਞਾਲਾਭਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸਦ੍ਦਹਾਨੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੇਨ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਾਦਿਭੇਦੇਨ ਅਪਰਭਾਗੇ ਚ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਭੇਦੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਤ੍ਤਾ, ਤਂ ਸਦ੍ਦਹਾਨੋ ਅਰਹਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਤ੍ਤਿਯਾ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਪਞ੍ਞਂ ਲਭਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਨ ਸਦ੍ਧਾਮਤ੍ਤਕੇਨੇਵ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸਦ੍ਧਾਜਾਤੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤਿ , ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤਿ, ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤੋ ਸੋਤਂ ਓਦਹਤਿ, ਓਹਿਤਸੋਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨਤੋ ਪਭੁਤਿ ਯਾਵ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨੇਨ ਸੁਸ੍ਸੂਸਂ ਲਭਤਿ। ਕਿਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾਪਿ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇ ਕਾਲੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਕਰਣੇਨ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ ਯਦਾ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨਾਯ ਆਰਾਧਿਤਚਿਤ੍ਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਅਧਿਗਤਾਯ ਸੋਤੁਕਾਮਤਾਯ ਸੋਤਂ ਓਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਲਭਤੀਤਿ। ਏਵਂ ਸੁਸ੍ਸੂਸਮ੍ਪਿ ਚ ਸਤਿਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸੇਨ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਸੁਭਾਸਿਤਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਞ੍ਞੁਤਾਯ ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ ਏਵ ਲਭਤਿ, ਨ ਇਤਰੋ। ਤੇਨਾਹ ''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ''ਤਿ।

ਏਵਂ ਯਸ੍ਮਾ ਸਦ੍ਧਾਯ ਪਞ੍ਞਲਾਭਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਸੁਸ੍ਸੂਸਾਯ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਞ੍ਞਾਧਿਗਮੂਪਾਯਂ ਸੁਣਾਤਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਗਹਿਤਂ ਨ ਪਮੁਸ੍ਸਤਿ। ਵਿਚਕ੍ਖਣਤਾਯ ਅਨੂਨਾਧਿਕਂ ਅਵਿਪਰੀਤਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ ਕਰੋਤਿ। ਸੁਸ੍ਸੂਸਾਯ ਵਾ ਓਹਿਤਸੋਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਟਿਲਾਭਹੇਤੁਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਾਤਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਸੁਤਧਮ੍ਮਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਵਿਚਕ੍ਖਣਤਾਯ ਧਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਤ੍ਥਮੁਪਪਰਿਕ੍ਖਤਿ, ਅਥਾਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ''ਕਥਂਸੁ ਲਭਤੇ ਪਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਾਰਣਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਇਦਾਨਿ ਤਤੋ ਪਰੇ ਤਯੋ ਪਞ੍ਹੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ **ਪਤਿਰੂਪਕਾਰੀ**ਤਿ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਦੇਸਕਾਲਾਦੀਨਿ ਅਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲੋਕਿਯਸ੍ਸ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਵਾ ਧਨਸ੍ਸ ਪਤਿਰੂਪਂ ਅਧਿਗਮੂਪਾਯਂ ਕਰੋਤੀਤਿ **ਪਤਿਰੂਪਕਾਰੀ। ਧੁਰ**ਵਾਤਿ ਚੇਤਸਿਕਵੀਰਿਯਵਸੇਨ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰੋ। **ਉਟ੍ਠਾਤਾ**ਤਿ, ''ਯੋ ਚ ਸੀਤਞ੍ਚ ਉਣ੍ਹਞ੍ਚ, ਤਿਣਾ ਭਿਯ੍ਯੋ ਨ ਮਞ੍ਞਤੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਥੇਰਗਾ॰ ੨੩੨) ਨਯੇਨ ਕਾਯਿਕਵੀਰੀਯਵਸੇਨ ਉਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਸਿਥਿਲਪਰਕ੍ਕਮੋ। **ਵਿਨ੍ਦਤੇ ਧਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਮੂਸਿਕਾਯ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਚਤੁਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਂ ਚੂਲ਼ਨ੍ਤੇਵਾਸੀ ਵਿਯ ਲੋਕਿਯਧਨਞ੍ਚ, ਮਹਲ੍ਲਕਮਹਾਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਵਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਨਞ੍ਚ ਲਭਤਿ। ਸੋ ''ਤੀਹਿਯੇਵ ਇਰਿਯਾਪਥੇਹਿ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾਗਮਨਵੇਲਾਯ ਪਲਾਲਚੁਮ੍ਬਟਕਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਗਲਪ੍ਪਮਾਣਂ ਉਦਕਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤੋ ਦਸਹਿ ਵਸ੍ਸੇਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। **ਸਚ੍ਚੇਨਾ**ਤਿ ਵਚੀਸਚ੍ਚੇਨਾਪਿ ''ਸਚ੍ਚਵਾਦੀ ਭੂਤਵਾਦੀ''ਤਿ, ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚੇਨਾਪਿ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਕਿਤ੍ਤਿਂ ਪਪ੍ਪੋਤਿ। **ਦਦ**ਨ੍ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਇਚ੍ਛਿਤਪਤ੍ਥਿਤਂ ਦਦਨ੍ਤੋ ਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਗਨ੍ਥਤਿ, ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦੁਦ੍ਦਦਂ ਵਾ ਦਦਂ ਤਂ ਗਨ੍ਥਤਿ। ਦਾਨਮੁਖੇਨ ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿਪਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਨਿ ਗਹਿਤਾਨੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਤੇਹਿ ਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਰੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਏਵਂ ਗਹਟ੍ਠਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਸਾਧਾਰਣੇਨ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਿਸ੍ਸਕੇਨ ਨਯੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਞ੍ਹੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ''ਕਥਂ ਪੇਚ੍ਚ ਨ ਸੋਚਤੀ''ਤਿ ਇਮਂ ਪਞ੍ਚਮਂ ਪਞ੍ਹਂ ਗਹਟ੍ਠਵਸੇਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ **ਯਸ੍ਸੇਤੇ**ਤਿਆਦੀਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਸ ''ਸਦ੍ਦਹਾਨੋ ਅਰਹਤ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਸਬ੍ਬਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮੁਪ੍ਪਾਦਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ **ਸਦ੍ਧਸ੍ਸ, ਘਰਮੇਸਿਨੋ**ਤਿ ਘਰਾਵਾਸਂ ਪਞ੍ਚ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇ ਏਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਗਵੇਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋ ਗਹਟ੍ਠਸ੍ਸ ''ਸਚ੍ਚੇਨ ਕਿਤ੍ਤਿਂ ਪਪ੍ਪੋਤੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ **ਸਚ੍ਚਂ**। ''ਸੁਸ੍ਸੂਸਂ ਲਭਤੇ ਪਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸੁਸ੍ਸੂਸਪਞ੍ਞਾਨਾਮੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋਵ **ਦਮੋ**। ''ਧੁਰਵਾ ਉਟ੍ਠਾਤਾ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਧੁਰਨਾਮੇਨ ਉਟ੍ਠਾਨਨਾਮੇਨ ਚ ਵੁਤ੍ਤਾ **ਧਿਤਿ**। ''ਦਦਂ ਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਗਨ੍ਥਤੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੋ **ਚਾਗੋ** ਚਾਤਿ ਏਤੇ ਚਤੁਰੋ ਧਮ੍ਮਾ ਸਨ੍ਤਿ। **ਸ ਵੇ ਪੇਚ੍ਚ ਨ ਸੋਚਤੀ**ਤਿ ਇਧਲੋਕਾ ਪਰਲੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸ ਵੇ ਨ ਸੋਚਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਪਞ੍ਚਮਮ੍ਪਿ ਪਞ੍ਹਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਯਕ੍ਖਂ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋ **ਇਙ੍ਘ ਅਞ੍ਞੇਪੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਇਙ੍ਘਾ**ਤਿ ਚੋਦਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਅਞ੍ਞੇਪੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਥੂ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਚ੍ਛਸ੍ਸੁ। ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਾ ਪੂਰਣਾਦਯੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਪਟਿਞ੍ਞੇ ਪੁਥੂ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਚ੍ਛਸ੍ਸੁ। ਯਦਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ''ਸਚ੍ਚੇਨ ਕਿਤ੍ਤਿਂ ਪਪ੍ਪੋਤੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾ ਸਚ੍ਚਾ ਭਿਯ੍ਯੋ ਕਿਤ੍ਤਿਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਰਣਂ ਵਾ,

‘‘ਸੁਸ੍ਸੂਸਂ ਲਭਤੇ ਪਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸੁਸ੍ਸੂਸਾਤਿ ਪਞ੍ਞਾਪਦੇਸੇਨ ਵੁੱਤਾ ਦਮ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁੱਤਰਪਞ੍ਞਾਪਟਿਲਾਭਕਾਰਣਂ ਵਾ, ‘‘ਦਦਂ ਮਿੱਤਾਨਿ ਗਨ੍ਥਤੀ’’ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁੱਤਪ੍ਪਕਾਰਾ ਚਾਗਾ ਭਿਯ੍ਯੋ ਮਿੱਤਗਨ੍ਥਨਕਾਰਣਂ ਵਾ, ‘‘ਧੁਰਵਾ ਉਟ੍ਠਾਤਾ’’ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤਂ ਤਂ ਅੱਥਵਸਂ ਪਟਿੱਚ ਧੁਰਨਾਮੇਨ ਉਟ੍ਠਾਨਨਾਮੇਨ ਚ ਵੁੱਤਾਯ ਮਹਾਭਾਰਸਹਨਟ੍ਠੇਨ ਉਸ੍ਸੋਲ੍ਹਿਭਾਵਪ੍ਪੱਤਾਯ ਵੀਰਿਯਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਖਨ੍ਤ੍ਯਾ ਭਿਯ੍ਯੋ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁੱਤਰਧਨਵਿਨ੍ਦਨਕਾਰਣਂ ਵਾ, ‘‘ਸੱਚਂ ਦਮ੍ਮੋ ਧਿਤਿ ਚਾਗੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵੁੱਤੇਹਿ ਇਮੇਹੇਵ ਚਤੂਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਿਯ੍ਯੋ ਅਸ੍ਮਾ ਲੋਕਾ ਪਰਂ ਲੋਕਂ ਪੇੱਚ ਅਸੋਚਨਕਾਰਣਂ ਵਾ ਇਧ ਵਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਯਮੇੱਥ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਖੇਪਯੋਜਨਾਯ ਅੱਥਵਣ੍ਣਨਾ। ਵਿੱਥਾਰਤੋ ਪਨ ਏਕਮੇਕਂ ਪਦਂ ਅੱਥੁਦ੍ਧਾਰਪਦੁਦ੍ਧਾਰਪਦਵਣ੍ਣਨਾਨਯੇਹਿ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਏਵਂ ਵੁੱਤੇ ਯਕ੍ਖੋ ਯੇਨ ਸਂਸਯੇਨ ਅਞ੍ਞੇ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸ ਪਹੀਨੱਤਾ **ਕਥਂ ਨੁ ਦਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ, ਪੁਥੂ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ**ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯੇਪਿਸ੍ਸ ਅਪੁਚ੍ਛਨਕਾਰਣਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤੇਪਿ ਜਾਨਾਪੇਨ੍ਤੋ **ਯੋਹਂ ਅਜ੍ਜਪਜਾਨਾਮਿ, ਯੋ ਅੱਥੋ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੋ**ਤਿ ਆਹ। ਤੱਥ **ਅਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਅਜ੍ਜਾਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਪਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ ਯਥਾਵੁੱਤੇਨ ਪਕਾਰੇਨ ਜਾਨਾਮਿ। **ਯੋ ਅੱਥੋ**ਤਿ ਏੱਤਾਵਤਾ ‘‘ਸੁਸ੍ਸੂਸਂ ਲਭਤੇ ਪਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁੱਤਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ‘‘ਯਸ੍ਸੇਤੇ ਚਤੁਰੋ ਧਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤਂ ਪੇੱਚ ਸੋਕਾਭਾਵਕਾਰਣਂ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਂ। **ਅੱਥੋ**ਤਿ ਚ ਕਾਰਣਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਅਯਂ ਹਿ ਅੱਥਸੱਦੋ ‘‘ਸਾੱਥਂ ਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੧; ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੫੫) ਪਾਠੱਥੇ ਵੱਤਤਿ। ‘‘ਅੱਥੋ ਮੇ, ਗਹਪਤਿ, ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣੇਨਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੫੦; ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੫੮) ਵਿਚਕ੍ਖਣੇ। ‘‘ਹੋਤਿ ਸੀਲਵਤਂ ਅੱਥੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਜਾ॰ ੧.੧.੧੧) ਵੁਡ੍ਢਿਮ੍ਹਿ। ‘‘ਬਹੁਜਨੇ ਭਜਤੇ ਅੱਥਹੇਤੂ’’ਤਿਆਦੀਸੁ ਧਨੇ। ‘‘ਉਭਿੰਨਮੱਥਂ ਚਰਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਜਾ॰ ੧.੭.੬੬; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੫੦; ਥੇਰਗਾ॰ ੪੪੩) ਹਿਤੇ। ‘‘ਅੱਥੇ ਜਾਤੇ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਜਾ॰ ੧.੧.੯੨) ਕਾਰਣੇ। ਇਧ ਪਨ ਕਾਰਣੇ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਂ ਪਞ੍ਞਾਦਿਲਾਭਾਦੀਨਂ ਕਾਰਣਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਂ, ਯਞ੍ਚ ਪੇੱਚ ਸੋਕਾਭਾਵਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਂ, ਤਂ ਯੋਹਂ ਅਜ੍ਜ ਭਗਵਤਾ ਵੁੱਤਨਯੇਨ ਸਾਮਂਯੇਵ ਪਜਾਨਾਮਿ, ਸੋ ਕਥਂ ਨੁ ਦਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ ਪੁਥੂ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਤਿ ਏਵਮੇੱਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਅੱਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਏਵਂ ਯਕ੍ਖੋ ‘‘ਪਜਾਨਾਮਿ ਯੋ ਅੱਥੋ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਞਾਣਸ੍ਸ ਭਗਵਂਮੂਲਕੱਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਅੱਥਾਯ ਵਤ ਮੇ ਬੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਆਹ। ਤੱਥ **ਅੱਥਾਯਾ**ਤਿ ਹਿਤਾਯ ਵੁਡ੍ਢਿਯਾ ਚ। **ਯੱਥ ਦਿੰਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਯਸ੍ਸੇਤੇ ਚਤੁਰੋ ਧਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁੱਤਚਾਗੇਨ ਯੱਥ ਦਿੰਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ, ਤਂ ਅਗ੍ਗਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਂ ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਜਾਨਾਮੀਤਿ ਅੱਥੋ। ਕੇਚਿ ਪਨ ‘‘ਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਵਮਾਹਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਅੱਤਨੋ ਹਿਤਾਧਿਗਮਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਸਹਿਤਪਟਿਪੱਤਿਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ **ਸੋ ਅਹਂ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤੱਥ **ਗਾਮਾ ਗਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਗਾਮਾ ਦੇਵਗਾਮਂ। **ਪੁਰਾ ਪੁਰ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਨਗਰਤੋ ਦੇਵਨਗਰਂ। **ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚ ਸੁਧਮ੍ਮਤ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਤ ਭਗਵਾ, ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਵਤ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧਸੁਬੋਧਿਤਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਸੁਧਮ੍ਮਤਞ੍ਚ ਚ-ਸੱਦੇਨ ‘‘ਸੁਪ੍ਪਟਿਪੰਨੋ ਵਤ ਭਗਵਤੋ ਸਾਵਕਸਙ੍ਘੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਸਙ੍ਘਸੁਪ੍ਪਟਿਪੱਤਿਞ੍ਚ ਅਭਿੱਥਵਿਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਧਮ੍ਮਘੋਸਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵੁੱਤਂ ਹੋਤਿ।

ਏਵਮਿਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਪਰਿਯੋਸਾਨਞ੍ਚ ਰੱਤਿਵਿਭਾਵਨਞ੍ਚ ਸਾਧੁਕਾਰਸੱਦੁਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਆਲਵਕਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਭਵਨਂ ਆਨਯਨਞ੍ਚ ਏਕਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਸਾਧੁਕਾਰਸੱਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ‘‘ਏਵਰੂਪੋ ਸਾਧੁਕਾਰਸੱਦੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੇ ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਅਬ੍ਭੁੱਗੱਚ੍ਛਤਿ, ਆਗਤੋ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ’’ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤਾ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਬਹਿ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਸਙ੍ਕਾ ਅਨ੍ਤੋਯੇਵ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅੱਦਸਂਸੁ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਵਨੇ ਨਿਸਿੰਨਂ, ਯਕ੍ਖਞ੍ਚ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪੱਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯਕ੍ਖਂ ਆਹਂਸੁ – ‘‘ਅਯਂ ਤੇ, ਮਹਾਯਕ੍ਖ, ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਬਲਿਕਮ੍ਮਾਯ ਆਨੀਤੋ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ, ਯਥਾਪੱਚ੍ਚਯਂ ਵਾ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਸੋਤਾਪੰਨੱਤਾ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ਵਿਸੇਸੇਨ ਚ ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਏਵਂ ਵੁੱਚਮਾਨੋ ਅਥ ਤਂ ਕੁਮਾਰਂ ਉਭੋਹਿ ਹੱਥੇਹਿ ਪਟਿੱਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਉਪਨਾਮੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਮਾਰੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪੇਸਿਤੋ, ਇਮਾਹਂ ਭਗਵਤੋ ਦਮ੍ਮਿ, ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕਾ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਪਟਿੱਗਣ੍ਹਾਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਦਾਰਕਂ ਇਮਸ੍ਸ ਹਿਤੱਥਾਯ ਸੁਖੱਥਾਯਾ’’ਤਿ ਇਮਞ੍ਚ ਗਾਥਮਾਹ –

> ''ਇਮਂ ਕੁਮਾਰਂ ਸਤਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਂ,
>
> ਸਬ੍ਬਙ੍ਗੁਪੇਤਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ।
>
> ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤੋ ਸੁਮਨੋ ਦਦਾਮਿ ਤੇ,
>
> ਪਟਿਗ੍ਗਹ ਲੋਕਹਿਤਾਯ ਚਕ੍ਖੁਮਾ''ਤਿ॥

ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ ਭਗਵ◌ਾ ਕੁਮਾਰਂ। ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਚ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਚ ਮਙ੍ਗਲਕਰਣਤ੍ਥਂ ਪਾਦੂਨਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿ। ਤਂ ਯਕ੍ਖੋ ਕੁਮਾਰਂ ਸਰਣਂ ਗਮੇਨ੍ਤੋ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਦੇਨ ਪੂਰੇਸਿ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ –

> ''ਦੀਘਾਯੁਕੋ ਹੋਤੁ ਅਯਂ ਕੁਮਾਰੋ,
>
> ਤੁਵਞ੍ਚ ਯਕ੍ਖ ਸੁਖਿਤੋ ਭਵ◌ਾਹਿ।
>
> ਅਬ੍ਯਾਧਿਤਾ ਲੋਕਹਿਤਾਯ ਤਿਟ੍ਠਥ,
>
> ਅਯਂ ਕੁਮਾਰੋ ਸਰਣਮੁਪੇਤਿ ਬੁਦ੍ਧਂ।
>
> ਅਯਂ ਕੁਮਾਰੋ ਸਰਣਮੁਪੇਤਿ ਧਮ੍ਮਂ।
>
> ਅਯਂ ਕੁਮਾਰੋ ਸਰਣਮੁਪੇਤਿ ਸਙ੍ਘ''ਨ੍ਤਿ॥

ਅਥ ਭਗਵ◌ਾ ਕੁਮਾਰਂ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾਨਂ ਅਦਾਸਿ – ''ਇਮਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਨ ਮਮੇਵ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਏਵ◌ਂ ਸੋ ਕੁਮਾਰੋ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾਨਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਂ, ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਭਗਵਤੋ ਹਤ੍ਥਂ, ਭਗਵਤੋ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪੁਨ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾਨਂ ਹਤ੍ਥਂ ਗਤਤ੍ਤਾ ਨਾਮਤੋ ''ਹਤ੍ਥਕੋ ਆਲ਼ਵਕੋ''ਤਿ ਜਾਤੋ। ਤਂ ਆਦਾਯ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤੇ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਕਸ੍ਸਕਵਨਕਮ੍ਮਿਕਾਦਯੋ ''ਕਿਂ ਯਕ੍ਖੋ ਕੁਮਾਰਂ ਅਤਿਦਹਰਤ੍ਤਾ ਨ ਇਚ੍ਛੀ''ਤਿ? ਭੀਤਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ''ਮਾ ਭਾਯਥ। ਖੇਮਂ ਕਤਂ ਭਗਵਤਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਮਾਰੋਚੇਸੁਂ । ਤਤੋ ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਕਲਂ ਆਲ਼ਵ◌ਿਨਗਰਂ ਏਕਕੋਲਾਹਲੇਨ ਯਕ੍ਖਾਭਿਮੁਖਂ ਅਹੋਸਿ। ਯਕ੍ਖੋਪਿ ਭਗਵਤੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਕਾਲੇ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਉਪਡ੍ਢਮਗ੍ਗਂ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ।

ਅਥ ਭਗਵ◌ਾ ਨਗਰੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਨਗਰਦ੍ਵ◌ਾਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਵ◌ਿਵ◌ਿਤ੍ਤੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਤੋ ਮਹਾਜਨਕਾਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਜਾ ਚ ਨਾਗਰਾ ਚ ਏਕਤੋ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤ੍ਵ◌ਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮ੍ਮ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਰਿਵ◌ਾਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ – ''ਕਥਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਵ◌ਂ ਦਾਰੁਣਂ ਯਕ੍ਖਂ ਦਮਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਭਗਵ◌ਾ ਯੁਦ੍ਧਮਾਦਿਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ''ਏਵ◌ਂ ਨਵਵ◌ਿਧਂ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਏਵ◌ਂ ਵ◌ਿਭਿਂਸਨਕਂ ਅਕਾਸਿ, ਏਵ◌ਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਏਵ◌ਂ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਤਮੇਵ◌ਾਲ਼ਵਕਸੁਤ੍ਤਂ ਕਥੇਸਿ। ਕਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਰਾਜਾ ਚੇਵ ਨਾਗਰਾ ਚ ਵ◌ੇਸ੍ਸਵਣਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਭਵਨਸਮੀਪੇ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਵਨਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧਾਦਿਸਕ੍ਕਾਰੁਪੇਤਂ ਨਿਚ੍ਚਬਲਿਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸੁਂ। ਤਞ੍ਚ ਕੁਮਾਰਂ ਵ◌ਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤਂ ''ਤ੍ਵ◌ਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵ◌ਿਤਂ ਲਭਿ, ਗਚ੍ਛ ਭਗਵਨ੍ਤਂਯੇਵ ਪਯਿਰੁਪਾਸਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚਾ''ਤਿ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੁਂ। ਸੋ ਭਗਵਨ੍ਤਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਪਯਿਰੁਪਾਸਮਾਨੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਂ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਞ੍ਚਸਤਉਪਾਸਕਪਰਿਵ◌ਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਭਗਵ◌ਾ ਚ ਨਂ ਏਤਦਗ੍ਗੇ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿ – ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਉਪਾਸਕਾਨਂ ਚਤੂਹਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਹਿ ਪਰਿਸਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਹਤ੍ਥਕੋ ਆਲ਼ਵਕੋ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੫੧)। ਦ੍ਵ◌ਾਦਸਮਂ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਯਕ੍ਖਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਸਕ੍ਕਸਂਯੁਤ੍ਤਂ

੧. ਪਠਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸੁਵੀਰਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪੭. ਸਕ੍ਕਸਂਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਅਭਿਯਂਸੂ**ਤਿ ਕਦਾ ਅਭਿਯਂਸੁ? ਯਦਾ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਦਾ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਸਕ੍ਕੋ ਕਿਰ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਮਚਲਗਾਮਕੇ ਮਘੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਪੁਰਿਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤ ਵਤਪਦਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਬਲਵਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਪਰਿਸਂ ਸੇਸਦੇਵਤਾ ਦਸਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਅਧਿਗਣ੍ਹਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਆਗਨ੍ਤੁਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਆਗਤਾ''ਤਿ ਨੇਵਾਸਿਕਾ ਗਨ੍ਧਪਾਨਂ ਸਜ੍ਜਯਿਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਸਕਪਰਿਸਾਯ ਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ – ''ਮਾਰਿਸਾ ਮਾ ਗਨ੍ਧਪਾਨਂ ਪਿਵਿਤ੍ਥ, ਪਿਵਨਾਕਾਰਮਤ੍ਤਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਅਕਂਸੁ। ਨੇਵਾਸਿਕਦੇਵਤਾ ਸੁਵਣ੍ਣਸਰਕੇਹਿ ਉਪਨੀਤਂ ਗਨ੍ਧਪਾਨਂ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸੁਵਣ੍ਣਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਯਿਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ''ਗਣ੍ਹਥ ਪੁਤ੍ਤਹਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤੇ''ਤਿ ਤੇ ਪਾਦੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਿਨੇਰੁਪਾਦੇ ਖਿਪਾਪੇਸਿ। ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਤੇਜੇਨ ਤਦਨੁਵਤ੍ਤਕਾਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਤਿਂਸੁ। ਤੇ ਸਿਨੇਰੁਵੇਮਜ੍ਝਕਾਲੇ ਸਞ੍ਞਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ, ''ਤਾਤਾ ਨ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਮ੍ਹ, ਨ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਸੁਰਾ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਉਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਸਿਨੇਰੁਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਿਮਤਲੇ ਦਸਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਂ ਅਸੁਰਭਵਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਤੇਸਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪੇਸਿ, ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ –

> ''ਅਨ੍ਤਰਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਯੁਜ੍ਝਪੁਰਾਨਂ,
> ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਠਪਿਤਾ ਅਭਿਰਕ੍ਖਾ।
> ਉਦਕਂ ਕਰੋਟਿ-ਪਯਸ੍ਸ ਚ ਹਾਰੀ,
> ਮਦਨਯੁਤਾ ਚਤੁਰੋ ਚ ਮਹਤ੍ਥਾ''ਤਿ॥

ਦ੍ਵੇ ਨਗਰਾਨਿ ਹਿ ਯੁਦ੍ਧੇਨ ਗਹੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾਯ ਅਯੁਜ੍ਝਪੁਰਾਨਿ ਨਾਮ ਜਾਤਾਨਿ ਦੇਵਨਗਰਞ੍ਚ ਅਸੁਰਨਗਰਞ੍ਚ। ਯਦਾ ਹਿ ਅਸੁਰਾ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਦੇਵੇਹਿ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਿਦਹਿਤੇ ਅਸੁਰਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਯਦਾ ਦੇਵਾ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਥਾਸੁਰੇਹਿ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਸੁਰਨਗਰਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਿਦਹਿਤੇ ਸਕ੍ਕਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਨਗਰਾਨਿ ਅਯੁਜ੍ਝਪੁਰਾਨਿ ਨਾਮ। ਨੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਤੇਸੁ ਉਦਕਾਦੀਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਕ੍ਕੇਨ ਆਰਕ੍ਖਾ ਠਪਿਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਉਦਕ**ਸਦ੍ਦੇਨ ਨਾਗਾ ਗਹਿਤਾ। ਤੇ ਹਿ ਉਦਕੇ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਿਨੇਰੁਸ੍ਸ ਪਠਮਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸਂ ਆਰਕ੍ਖਾ। **ਕਰੋਟਿ**ਸਦ੍ਦੇਨ ਸੁਪਣ੍ਣਾ ਗਹਿਤਾ। ਤੇਸਂ ਕਿਰ ਕਰੋਟਿ ਨਾਮ ਪਾਨਭੋਜਨਂ, ਤੇਨ ਤਂ ਨਾਮਂ ਲਭਿਂਸੁ। ਦੁਤਿਯਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸਂ ਆਰਕ੍ਖਾ। **ਪਯਸ੍ਸਹਾਰੀ**ਸਦ੍ਦੇਨ ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਾ ਗਹਿਤਾ। ਦਾਨਵਰਕ੍ਖਸਾ ਕਿਰ ਤੇ। ਤਤਿਯਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸਂ ਆਰਕ੍ਖਾ। **ਮਦਨਯੁਤ**ਸਦ੍ਦੇਨ ਯਕ੍ਖਾ ਗਹਿਤਾ। ਵਿਸਮਚਾਰਿਨੋ ਕਿਰਤੇ ਯੁਜ੍ਝਸੋਣ੍ਡਾ। ਚਤੁਤ੍ਥਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸਂ ਆਰਕ੍ਖਾ। **ਚਤੁਰੋ ਚ ਮਹਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਪਞ੍ਚਮਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸਂ ਆਰਕ੍ਖਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਦਿ ਅਸੁਰਾ ਕੁਪਿਤਾਵਿਲਚਿਤ੍ਤਾ ਦੇਵਪੁਰਂ ਉਪਯਨ੍ਤਿ ਯੁਦ੍ਧੇਸੂ, ਯਂ ਗਿਰਿਨੋ ਪਠਮਂ ਪਰਿਭਣ੍ਡਂ, ਤਂ ਉਰਗਾ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸੇਸੇਸੁ ਸੇਸਾ।

ਤੇ ਪਨ ਅਸੁਰਾ ਆਯੁਵਣ੍ਣਰਸਇਸ੍ਸਰਿਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਹਿ ਤਾਵਤਿਂਸਸਦਿਸਾਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਾਟਲਿਯਾ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾਯ, ''ਨ ਇਦਂ ਦੇਵਨਗਰਂ, ਤਤ੍ਥ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੋ ਪੁਪ੍ਫਤਿ, ਇਧ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਪਾਟਲੀ, ਜਰਸਕ੍ਕੇਨਾਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਰਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਵਞ੍ਚਿਤਾ, ਦੇਵਨਗਰਞ੍ਚ ਨੋ ਗਹਿਤਂ, ਗਚ੍ਛਾਮ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਰਥੇ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਮਣਿਫਲਕਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਯੁਦ੍ਧਸਜ੍ਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਅਸੁਰਭੇਰਿਯੋ ਵਾਦੇਨ੍ਤਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਉਦਕਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਦੇਵੇ ਵੁਟ੍ਠੇ

ਵਮ੍ਮਿਕਮਕ੍ਖਿਕਾ ਵਮ੍ਮਿਕਂ ਵਿਯ ਸਿਨੇਰੁਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤੁ ਆਰਭਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਪਠਮਂ ਨਾਗੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖੋ ਪਨ ਯੁਦ੍ਧੇ ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਛਵਿ ਵਾ ਚਮ੍ਮਂ ਵਾ ਛਿਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਲੋਹਿਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਕੇਵਲਂ ਕੁਮਾਰਕਾਨਂ ਦਾਰੁਮੇਣ੍ਡਕਯੁਦ੍ਧਂ ਵਿਯ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਨ੍ਤਾਸਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਕੋਟਿਸਤਾਪਿ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਪਿ ਨਾਗਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਅਸੁਰਪੁਰਂਯੇਵ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਅਸੁਰਾ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਨਾਗਾ ਓਸਕ੍ਕਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੇ ਆਲਿਨ੍ਦੇ ਸੁਪਣ੍ਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੁਪਣ੍ਣਾਦੀਸੁਪਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਪਿ ਠਾਨਾਨਿ ਅਸੁਰਾ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਏਕਤੋ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤਾਨਿਪਿ ਪਞ੍ਚ ਬਲਾਨਿ ਓਸਕ੍ਕਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਵੇਜਯਨ੍ਤਰਥਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸਯਂ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਏਕਂ ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪੇਸੇਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪੇਸੇਤੁਕਾਮੋ, **ਤਾਤ ਸੁਵੀਰਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਏਵਂ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤਵਾਤਿ ਖੋਤਿ ਏਵਂ ਹੋਤੁ ਭਦ੍ਦਂ ਤਵ ਇਤਿ ਖੋ। **ਪਮਾਦਂ ਆਪਾਦੇਸੀ**ਤਿ ਪਮਾਦਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਮਹਾਵੀਥਿਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਨਨ੍ਦਨਵਨਾਦੀਸੁ ਵਿਚਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਨੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ ਅਨੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ। **ਅਵਾਯਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਵਾਯਮਨ੍ਤੋ। **ਅਲਸ੍ਵਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਲਸੋ ਅਸ੍ਸ। **ਨ ਚ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਾਰਯੇ**ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਾਮ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਸਬ੍ਬਕਾਮਸਮਿਦ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਮੇਹਿ ਸਮਿਦ੍ਧੋ ਅਸ੍ਸ। **ਤਂ ਮੇ, ਸਕ੍ਕ, ਵਰਂ ਦਿਸਾ**ਤਿ, ਸਕ੍ਕ ਦੇਵਸੇਟ੍ਠ, ਤਂ ਮੇ ਵਰਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਠਾਨਂ ਓਕਾਸਂ ਦਿਸਂ ਆਚਿਕ੍ਖ ਕਥੇਹੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਹਿ ਸੋ ਮਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗੋ। ਪਠਮਂ।

੨. ਸੁਸੀਮਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪੮. ਦੁਤਿਯੇ **ਸੁਸੀਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਵਂਨਾਮਕਂ ਏਕਂ ਪੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਧਜਗ੍ਗਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੪੯. ਤਤਿਯੇ **ਸਮੁਪਬ੍ਯੂਲ੍ਹੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤੋ ਰਾਸਿਭੂਤੋ। **ਧਜਗ੍ਗਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਯ੍ਯਾਥਾ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਕਿਰ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਾਯਾਮੋ ਰਥੋ । ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪਚ੍ਛਿਮਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨੋ, ਮਜ੍ਝੇ ਰਥਪਞ੍ਜਰੋ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨੋ, ਰਥਸਨ੍ਧਿਤੋ ਯਾਵ ਰਥਸੀਸਾ ਪਣ੍ਣਾਸਯੋਜਨਾਨਿ। ਤਦੇਵ ਪਮਾਣਂ ਦਿਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਯੋਜਨਸਤਾਯਾਮੋਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਯੋਜਨਿਕਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਅਤ੍ਥਤੋ, ਤਿਯੋਜਨਿਕਂ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਠਪਿਤਂ, ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਯੁਗੇ ਸਹਸ੍ਸਆਜਞ੍ਞਾ ਯੁਤ੍ਤਾ, ਸੇਸਾਲਙ੍ਕਾਰਸ੍ਸ ਪਮਾਣਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਧਜੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਡ੍ਢਤਿਯਾਨਿ ਯੋਜਨਸਤਾਨਿ ਉਗ੍ਗਤੋ, ਯਸ੍ਸ ਵਾਤਾਹਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਤੂਰਿਯਸ੍ਸੇਵ ਸਦ੍ਦੋ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ, ਤਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਯ੍ਯਾਥਾਤਿ ਵਦਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਰਾਜਾ ਨੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਖਾਤਥਮ੍ਭੋ ਵਿਯ ਠਿਤੋ, ਕਸ੍ਸ ਮਯਂ ਭਾਯਾਮਾਤਿ ਭਯਂ ਨ ਹੋਤਿ। **ਪਜਾਪਤਿਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਸਕ੍ਕੇਨ ਸਮਾਨਵਣ੍ਣੋ ਸਮਾਨਾਯੁਕੋ ਦੁਤਿਯਂ ਆਸਨਂ ਲਭਤਿ। ਤਥਾ **ਵਰੁਣੋ ਈਸਾਨੋ** ਚ। ਵਰੁਣੋ ਪਨ ਤਤਿਯਂ ਆਸਨਂ ਲਭਤਿ, ਈਸਾਨੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ। **ਪਲਾਯੀ**ਤਿ ਅਸੁਰੇਹਿ ਪਰਾਜਿਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਥੇ ਠਿਤੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਰਜਧਜਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਲਾਯਨਧਮ੍ਮੋ।

ਇਤਿਪਿ ਸੋ ਭਗਵਾਤਿਆਦੀਨਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਨੇਵ। **ਇਦਮਵੋਚਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਧਜਗ੍ਗਪਰਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਭਗਵਾ ਅਵੋਚ, ਯਸ੍ਸ ਆਣਾਖੇਤ੍ਤੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਆਨੁਭਾਵੋ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਇਦਂ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਹਿ ਯਕ੍ਖਭਯਚੋਰਭਯਾਦੀਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਮੁਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਅਞ੍ਞਦੁਕ੍ਖਵੂਪਸਮੋ, ਇਦਂ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੇ ਹਿ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਆਕਾਸੇਪਿ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਲਭਤਿ।

ਤਤ੍ਰਿਦੰ ਵਤ੍ਥੁ – ਦੀਘਵਾਪਿਚੇਤਿਯਮ੍ਹਿ ਕਿਰ ਸੁਧਾਕਮ੍ਮੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ ਏਕੋ ਦਹਰੋ ਮੁਦ੍ਧਵੇਦਿਕਾਪਾਦਤੋ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਕੁਚ੍ਛਿਯਾ ਭਸ੍ਸਤਿ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਠਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ''ਧਜਗ੍ਗਪਰਿਤ੍ਤੰ, ਆਵੁਸੋ, ਆਵਜ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਮਰਣਭਯੇਨ ਤਜ੍ਜਿਤੋ ''ਧਜਗ੍ਗਪਰਿਤ੍ਤੰ ਮੰ ਰਕ੍ਖਤੂ''ਤਿ ਆਹ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਚੇਤਿਯਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਦ੍ਵੇ ਇਟ੍ਠਕਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੋਪਾਨੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ, ਉਪਰਿਟ੍ਠਿਤੋ ਵਲ੍ਲਿਨਿਸ੍ਸੇਣਿੰ ਓਤਾਰੇਸੁੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਯੰ ਠਿਤੇ ਇਟ੍ਠਕਾ ਯਥਾਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਤਤਿਯੰ।

੪. ਵੇਪਚਿਤ੍ਤਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫੦. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਵੇਪਚਿਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਅਸੁਰਾਨੰ ਸਬ੍ਬਜੇਟ੍ਠਕੋ। **ਯੇਨਾ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ **ਨਨ੍ਤਿ** ਚ। **ਕਣ੍ਠਪਞ੍ਚਮੇਹੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਪਾਦੇਸੁ ਕਣ੍ਠੇ ਚਾਤਿ ਏਵੰ ਪਞ੍ਚਹਿ ਬਨ੍ਧਨੇਹਿ। ਤਾਨਿ ਪਨ ਨਲਿਨਸੁਤ੍ਤੰ ਵਿਯ ਮਕ੍ਕਟਕਸੁਤ੍ਤੰ ਵਿਯ ਚ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਪਾਥੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਇਰਿਯਾਪਥੰ ਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤੇਹਿ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਬਜ੍ਝਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਕ੍ਕੋਸਤੀ**ਤਿ ਚੋਰੋਸਿ ਬਾਲੋਸਿ ਮੂਲ੍ਹੋਸਿ ਥੇਨੋਸਿ ਓਟ੍ਠੋਸਿ ਗੋਣੋਸਿ ਗਦ੍ਰਭੋਸਿ ਨੇਰਯਿਕੋਸਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋਸਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹੰ ਸੁਗਤਿ, ਦੁਗ੍ਗਤਿਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਦਸਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ। **ਪਰਿਭਾਸਤੀ**ਤਿ, ਜਰਸਕ੍ਕ, ਨ ਤ੍ਵੰ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਜਿਨਿਸ੍ਸਸਿ, ਯਦਾ ਅਸੁਰਾਨੰ ਜਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਦਾ ਤਮ੍ਪਿ ਏਵੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਸੁਰਭਵਨਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੋਥਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਜ੍ਜੇਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਵਿਜਿਤਵਿਜਯੋ ਨ ਤੰ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤਿ, ਮਹਾਪਟਿਗ੍ਗਹਣੰ ਪਨਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਵਿਧੁਨਨ੍ਤੋ ਸੁਧਮ੍ਮਦੇਵਸਭੰ ਪਵਿਸਤਿ ਚੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ ਚ। **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਏਸ ਸਕ੍ਕੋ ਇਮਾਨਿ ਫਰੁਸਵਚਨਾਨਿ ਭਯੇਨ ਤਿਤਿਕ੍ਖਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ''ਤਿ? ਵੀਮੰਸਨ੍ਤੋ ਅਭਾਸਿ।

ਦੁਬ੍ਬਲਜਾ ਨੋਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੇਨ ਨੁ। **ਪਟਿਸੰਯੁਜੇ**ਤਿ ਪਟਿਸੰਯੁਜੇਯਜ ਪਟਿਪ੍ਫਰੇਯਜ। **ਪਭਿਜ੍ਜੇਯਜੁ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਰਜ੍ਜੇਯਜੁੰ। ਪਕੁਜ੍ਝੇਯਜੁਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੰ। **ਯੋ ਸਤੋ ਉਪਸਮ੍ਮਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਸਤਿਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮੰਯੇਵਾਹੰ ਬਾਲਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਧਨੰ ਮਞ੍ਞੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਦਾ ਨੰ ਮਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤੰ ਮਞ੍ਞਤਿ। **ਅਜ੍ਝਾਰੁਹਤੀ**ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਤਿ। **ਗੋਵ ਭਿਯਜੋ ਪਲਾਯਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਗੋਯੁਦ੍ਧੇ ਤਾਵਦੇਵ ਦ੍ਵੇ ਗਾਵੋ ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤੇ ਗੋਗਣੋ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਯਦਾ ਪਨ ਏਕੋ ਪਲਾਯਤਿ, ਅਥ ਨੰ ਪਲਾਯਨ੍ਤੰ ਸਬ੍ਬੋ ਗੋਗਣੋ ਭਿਯਜੋ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਤਿ। ਏਵੰ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ ਖਮਨ੍ਤੰ ਭਿਯਜੋ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਦਤ੍ਥਪਰਮਾਤਿ ਸਕਤ੍ਥਪਰਮਾ। **ਖਨ੍ਤਜਾ ਭਿਯਜੋ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਸਕਅਤ੍ਥਪਰਮੇਸੁ ਅਤ੍ਥੇਸੁ ਖਨ੍ਤਿਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥੋ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। **ਤਮਾਹੁ ਪਰਮੰ ਖਨ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਬਲਵਾ ਤਿਤਿਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਖਨ੍ਤਿੰ ਪਰਮੰ ਆਹੁ। **ਬਾਲਬਲੰ** ਨਾਮ ਅਞ੍ਞਾਣਬਲੰ। ਤੰ ਯਸ੍ਸ ਬਲੰ, ਅਬਲਮੇਵ ਤੰ ਬਲਨ੍ਤਿ ਆਹੁ ਕਥੇਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਧਮ੍ਮਗੁਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਕ੍ਖਿਤਸ੍ਸ, ਧਮ੍ਮੰ ਵਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਪਟਿਵਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਟਿਪ੍ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਾ, ਪਟਿਪ੍ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਬਾਲਬਲਨ੍ਤਿ ਵਦੇਯਜਾਪਿ, ਧਮ੍ਮਟ੍ਠੰ ਪਨ ਚਾਲੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। **ਤਸ੍ਸੇ**ਵ **ਤੇਨ ਪਾਪਿਯੋ**ਤਿ ਤੇਨ ਕੋਧੇਨ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਾਪੰ। ਕਤਰਸ੍ਸ? **ਯੋ ਕੁਦ੍ਧੰ ਪਟਿਕੁਜ੍ਝਤਿ। ਤਿਕਿਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਵਚਨੇ ਬਹੁਵਚਨੰ, ਤਿਕਿਚ੍ਛਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਨਾ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਵਰੂਪੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਪਰਸ੍ਸ ਚਾਤਿ ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਅਤ੍ਥੰ ਤਿਕਿਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਨ੍ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ''ਅਨ੍ਧਬਾਲੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਧਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਵ ਏਵੰ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। **ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦਾ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੇ ਅਛੇਕਾ। **ਇਧਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਾਸਨੇ। **ਖੋ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ।

੫. ਸੁਭਾਸਿਤਜਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫੧. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਸੁਰਿਨ੍ਦੰ ਏਤਦਵੋਚਾ**ਤਿ ਛੇਕਤਾਯ ਏਤੰ ਅਵੋਚ। ਏਵੰ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ ''ਪਰਸ੍ਸ ਨਾਮ ਗਾਹੰ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਵਤ੍ਤੁੰ ਗਰੁ। ਪਰਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਨ ਪਚ੍ਛਾ ਸੁਖੰ ਵਤ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ। **ਪੁਬ੍ਬਦੇਵਾ**ਤਿ ਦੇਵਲੋਕੇ ਚਿਰਨਿਵਾਸਿਨੋ ਪੁਬ੍ਬਸਾਮਿਕਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਤਾਵ ਪਵੇਣਿਆਗਤੰ ਭਣਥਾਤਿ । **ਅਦਣ੍ਡਾਵਚਰਾ**ਤਿ ਦਣ੍ਡਾਵਚਰਣਰਹਿਤਾ, ਦਣ੍ਡੰ ਵਾ ਸਤ੍ਥੰ ਵਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਞ੍ਚਮੰ।

੬. ਕੁਲਾਵਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫੨. ਛਟ੍ਠੇ **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਿਮ੍ਬਲਿਵਨਾਭਿਮੁਖਸ੍ਸ ਜਾਤਸ੍ਸ ਰਥਸਦ੍ਦੋ ਚ ਆਜਾਨੀਯਸਦ੍ਦੋ ਧਜਸਦ੍ਦੋ ਚ ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਸਨਿਪਾਤਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਮ੍ਬਲਿਵਨੇ ਬਲਵਸੁਪਣ੍ਣਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ, ਜਰਾਜਿਣ੍ਣਾ ਚੇਵ ਰੋਗਦੁਬ੍ਬਲਾ ਚ ਅਸਞ੍ਜਾਤਪਕ੍ਖਪੋਤਕਾ ਚ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ, ਮਰਣਭਯੇਨ ਤਜ੍ਜਿਤਾ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਮਹਾਵਿਰਵਂ ਵਿਰਵਿਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੋ, ਤਾਤਾ''ਤਿ? ਮਾਤਲਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਰਥਸਦ੍ਦਂ, ਤੇ ਦੇਵ, ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣਾ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਰੁਣਾਸਮਾਵਜ੍ਜਿਤਹਦਯੋ ਅਭਾਸਿ। **ਈਸਾਮੁਖੇਨਾ**ਤਿ ਰਥਸ੍ਸ ਈਸਾਮੁਖੇਨ। ਯਥਾ ਕੁਲਾਵਕੇ ਈਸਾਮੁਖਂ ਨ ਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣੇਤਿ, ਏਵਂ ਇਮਿਨਾ ਈਸਾਮੁਖੇਨ ਤੇ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯ। ਸੋ ਹਿ ਰਥੋ ਪੁਞ੍ਞਪਚ੍ਚਯਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਚਕ੍ਕਵਾਲਪਬ੍ਬਤੇਪਿ ਸਿਨੇਰੁਮ੍ਹਿਪਿ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾਵ ਗਚ੍ਛਤਿ ਨ ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਕਾਸਗਤਸਦਿਸੋਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਚੇ ਤੇਨ ਸਿਮ੍ਬਲਿਵਨੇਨ ਗਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਯਥਾ ਮਹਾਸਕਟੇ ਕਦਲਿਵਨਮਜ੍ਝੇਨ ਵਾ ਏਰਣ੍ਡਵਨਮਜ੍ਝੇਨ ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਵਨਂ ਵਿਭਗ੍ਗਂ ਨਿਮ੍ਮਥਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਤਮ੍ਪਿ ਸਿਮ੍ਬਲਿਵਨਂ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਨਦੁਬ੍ਭਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫੩. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ''ਅਯਂ ਸਕ੍ਕੋ 'ਯੋਪਿ ਮੇ ਅਸ੍ਸ ਸੁਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਹਂ ਨ ਦੁਬ੍ਭੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ, ਮਯਾ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਤਰੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਾਵ ਨਂ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਤਿ, ਨ ਦੁਬ੍ਭਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਤਿਟ੍ਠ ਵੇਪਚਿਤ੍ਤਿ ਗਹਿਤੋਸੀ**ਤਿ ਵੇਪਚਿਤ੍ਤਿ, ਏਤ੍ਥੇਵ ਤਿਟ੍ਠ, ਗਹਿਤੋ ਤ੍ਵਂ ਮਯਾਤਿ ਵਦਤਿ। ਸਹ ਵਚਨੇਨੇਵਸ੍ਸ ਸੋ ਕਣ੍ਠਪਞ੍ਚਮੇਹਿ ਬਨ੍ਧਨੇਹਿ ਬਦ੍ਧੋਵ ਅਹੋਸਿ। **ਸਪਸ੍ਸੁ ਚ ਮੇ**ਤਿ ਮਯਿ ਅਦੁਬ੍ਭਤ੍ਥਾਯ ਸਪਥਂ ਕਰੋਹੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਯਂ ਮੁਸਾਭਣਤੋ ਪਾਪ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕੇਸੁ ਚੇਤਿਯਰਞ੍ਞੋ ਪਾਪਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਅਰਿਯੂਪਵਾਦਿਨੋ**ਤਿ ਕੋਕਲਿਕਸ੍ਸ ਵਿਯ ਪਾਪਂ। **ਮਿਤ੍ਤਦ੍ਦੁਨੋ ਚ ਯਂ ਪਾਪਨ੍ਤਿ ਮਹਾਕਪਿਜਾਤਕੇ** ਮਹਾਸਤ੍ਤੇ ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਪਂ। **ਅਕਤਞ੍ਞੁਨੋ**ਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸਦਿਸਸ੍ਸ ਅਕਤਞ੍ਞੁਨੋ ਪਾਪਂ। ਇਮਾਨਿ ਕਿਰ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਮਹਾਪਾਪਾਨਿ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਵੇਰੋਚਨਅਸੁਰਿਨ੍ਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫੪. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਅਟ੍ਠਂਸੂ**ਤਿ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲਰੂਪਕਾਨਿ ਵਿਯ ਠਿਤਾ। **ਨਿਪ੍ਫਦਾ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ, ਯਾਵ ਅਤ੍ਥੋ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਤਿ, ਤਾਵ ਵਾਯਮੇਥੇਵਾਤਿ ਵਦਤਿ। ਦੁਤਿਯਗਾਥਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ। ਤਤ੍ਥ **ਖਨ੍ਤ੍ਯਾ ਭਿਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਸੋਭਨੇਸੁ ਅਤ੍ਥੇਸੁ ਖਨ੍ਤਿਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ ਅਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। **ਅਤ੍ਥਜਾਤਾ**ਤਿ ਕਿਚ੍ਚਜਾਤਾ। ਸੋਣਸਿਙ੍ਗਾਲਾਦਯੋਪਿ ਹਿ ਉਪਾਦਾਯ ਅਕਿਚ੍ਚਜਾਤੋ ਸਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਤੋ ਏਤ੍ਤੋ ਗਮਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਕਿਚ੍ਚਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਸਂਯੋਗਪਰਮਾ ਤ੍ਵੇਵ, ਸਮ੍ਭੋਗਾ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਓਦਨਾਦੀਨਿ ਹਿ ਅਸਮ੍ਭੋਗਾਰਹਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਪੁਨ ਉਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਹਿ ਸਂਯੋਜਿਤਾਨਿ ਸਮ੍ਭੋਗਾਰਹਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਸਂਯੋਗਪਰਮਾ ਤ੍ਵੇਵ, ਸਮ੍ਭੋਗਾ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨ''ਨ੍ਤਿ । **ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਸੋਭਨੋ ਅਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਇਮੇ ਅਤ੍ਥਾ ਨਾਮ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਾਵ ਸੋਭਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਚਤੁਤ੍ਥਗਾਥਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨਇਸਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫੫. ਨਵਮੇ **ਪਣ੍ਣਕੁਟੀਸੁ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਰਮਣੀਯੇ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮਨਾਦੀਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਸੁ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਸੁ ਵਸਨ੍ਤਿ। **ਸਕ੍ਕੋ ਚ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਵੇਪਚਿਤ੍ਤਿ ਚਾ**ਤਿ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਜਾਮਾਤਿਕਸਸੁਰਾ ਕਾਲੇਨ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਕਾਲੇਨ ਏਕਤੋ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਏਕਤੋ ਚਰਨ੍ਤਿ। **ਪਟਲਿਯੋ**ਤਿ ਗਣਙ੍ਗਣੂਪਾਹਨਾ। **ਖਗ੍ਗਂ ਓਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਖਗ੍ਗਂ ਅਂਸੇ ਓਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ। **ਛਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇਨ ਮਤ੍ਥਕੇ ਧਾਰਯਮਾਨੇਨ। **ਅਪਬ੍ਯਾਮਤੋ ਕਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਬ੍ਯਾਮਤੋ ਅਕਤ੍ਵਾ।

ਚਿਰਦਿਕ੍ਖਿਤਾਨਨ੍ਤਿ ਚਿਰਸਮਾਦਿਨ੍ਨਵ਼ਤਾਨੰ। **ਇਤੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ**ਤਿ ''ਇਤੋ ਪਕ੍ਕਮ ਪਰਿਵ਼ਜ੍ਜਯ, ਮਾ ਉਪਰਿਵ਼ਾਤੇ ਤਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਵ਼ਦਨ੍ਤਿ। **ਨ ਹੇਤ੍ਥ ਦੇਵ਼**ਾਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਸੀਲਵ਼ਨ੍ਤਾਨੰ ਗਨ੍ਧੇ ਦੇਵ਼ਾ ਨ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਇਟ੍ਠਕਨ੍ਤਮਨਾਪਸਞ੍ਞਿਨੋਯੇਵ਼ਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਨਵ਼ਮੰ।

੧੦. ਸਮੁਦ੍ਦਕਸੁਤ੍ਤਵ਼ਣ੍ਣਨਾ

੨੫੬. ਦਸਮੇ **ਸਮੁਦ੍ਦਤੀਰੇ ਪਣ੍ਣਕੁਟੀਸੂ**ਤਿ ਚਕ੍ਕਵ਼ਾਲ਼ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠਿਯੰ ਰਜਤਪਟ੍ਟਵ਼ਣ੍ਣੇ ਵ਼ਾਲੁਕਪੁਲ਼ਿਨੇ ਵ਼ੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਸੁ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਸੁ ਵ਼ਸਨ੍ਤਿ। **ਸਿਯਾਪਿ ਨੋ**ਤਿ ਸਿਯਾਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ। **ਅਭਯਦਕ੍ਖਿਣੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯਾਮਾ**ਤਿ ਅਭਯਦਾਨੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯਾਮ। ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਕਿਰ ਦੇਵ਼ਾਸੁਰਸਙ੍ਗਾਮੋ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇ ਹੋਤਿ। ਅਸੁਰਾਨੰ ਨ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਜਯੋ ਹੋਤਿ, ਬਹੁਵ਼ਾਰੇ ਪਰਾਜਯੋਵ਼ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਦੇਵ਼ੇਹਿ ਪਰਾਜਿਤਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤਾ ਇਸੀਨੰ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ''ਸਕ੍ਕੋ ਇਮੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵ਼ਾ ਅਮ੍ਹੇ ਨਾਸੇਤਿ, ਗਣ੍ਹਥ ਪੁਤ੍ਤਹਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤੇ''ਤਿ ਕੁਪਿਤਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ ਪਾਨੀਯਘਟਚਙ੍ਕਮਨਸਾਲਾਦੀਨਿ ਵ਼ਿਦ੍ਧੰਸੇਨ੍ਤਿ। ਇਸਯੋ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਫਲਾਫਲੰ ਆਦਾਯ ਆਗਤਾ ਨੰ ਦਿਸ੍ਵ਼ਾ ਪੁਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਪਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਤਥੇਵ਼ ਵ਼ਿਨਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਇਦਾਨਿ ਤੇਸੰ ਸਙ੍ਗਾਮੋ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵ਼ਾ ਏਵ਼ੰ ਚਿਨ੍ਤਯਿੰਸੁ।

ਕਾਮੰਕਰੋਤਿ ਇਚ੍ਛਿਤਕਰੋ। **ਭਯਸ੍ਸ ਅਭਯਸ੍ਸ** ਵ਼ਾਤਿ ਭਯੰ ਵ਼ਾ ਅਭਯੰ ਵ਼ਾ। ਇਦੰ ਵ਼ੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਸਚੇ ਤ੍ਵ਼ੰ ਅਭਯੰ ਦਾਤੁਕਾਮੋ, ਅਭਯੰ ਦਾਤੁੰ ਪਹੋਸਿ। ਸਚੇ ਭਯੰ ਦਾਤੁਕਾਮੋ। ਭਯੰ ਦਾਤੁੰ ਪਹੋਸਿ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਨ ਅਭਯਦਾਨੰ ਦੇਹੀਤਿ। **ਦੁਟ੍ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵ਼ਿਰੁਦ੍ਧਾਨੰ। **ਪਵ਼ੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਖੇਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਿਤੰ।

ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਉਬ੍ਬਿਜ੍ਜੀਤਿ ਸਾਯਮਾਸਭਤ੍ਤੁੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵ਼ਾ ਸਯਨੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਨਿਦ੍ਦਾਯ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤਾਯ ਸਮਨ੍ਤਾ ਠਤ੍ਵ਼ਾ ਸਤ੍ਤਿਸਤੇਨ ਪਹਟੋ ਵ਼ਿਯ ਵ਼ਿਰਵ਼ਨ੍ਤੋ ਉਟ੍ਠਹਤਿ, ਦਸਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸੰ ਅਸੁਰਭਵ਼ਨੰ ''ਕਿਮਿਦ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖੋਭੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ਼ਾ ''ਕਿਮਿਦ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਨ ਕਿਞ੍ਚੀ''ਤਿ ਵ਼ਦਤਿ। ਦੁਤਿਯਯਾਮਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ਼ ਨਯੋ। ਇਤਿ ਅਸੁਰਾਨੰ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਤੰ ਅਸ੍ਸਾਸੇਨ੍ਤਾਨੰਯੇਵ਼ ਅਰੁਣੰ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵ਼ਮਸ੍ਸ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗੇਲਞ੍ਞਜਾਤੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵ਼ੇਪਤਿ। ਤੇਨੇਵ਼ ਚਸ੍ਸ ''ਵ਼ੇਪਚਿਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਅਪਰੰ ਨਾਮੰ ਉਦਪਾਦੀਤਿ। ਦਸਮੰ।

ਪਠਮੋ ਵ਼ਗ੍ਗੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਵ਼ਗ੍ਗੋ

੧. ਵ਼ਤਪਦਸੁਤ੍ਤਵ਼ਣ੍ਣਨਾ

੨੫੭. ਦੁਤਿਯਵ਼ਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਵ਼ਤਪਦਾਨੀ**ਤਿ ਵ਼ਤਕੋਟ੍ਠਾਸਾਨਿ। **ਸਮਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ। **ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਨੀ**ਤਿ ਗਹਿਤਾਨਿ। **ਕੁਲੇ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯੀ**ਤਿ ਕੁਲਜੇਟ੍ਠਕਾਨੰ ਮਹਾਪਿਤਾ ਮਹਾਮਾਤਾ ਚੂਲ਼ਪਿਤਾ ਚੂਲ਼ਮਾਤਾ ਮਾਤੁਲੋ ਮਾਤੁਲਾਨੀਤਿਆਦੀਨੰ ਅਪਚਿਤਿਕਾਰਕੋ। **ਸਣ੍ਹਵ਼ਾਚੋ**ਤਿ ਪਿਯਮੁਦੁਮਧੁਰਵ਼ਾਚੋ। **ਮੁਤ੍ਤਚਾਗੋ**ਤਿ ਵ਼ਿਸ੍ਸਟ੍ਠਚਾਗੋ। **ਪਯਤਪਾਣੀ**ਤਿ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਦਾਨਤ੍ਥਾਯ ਸਦਾ ਧੋਤਹਤ੍ਥੋ। **ਵ਼ੋਸ੍ਸਗ੍ਗਰਤੋ**ਤਿ ਵ਼ੋਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਰਤੋ। **ਯਾਚਯੋਗੋ**ਤਿ ਪਰੇਹਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾਰਹੋ, **ਯਾਚਯੋਗੋ**ਤਿ ਵ਼ਾ ਯਾਚਯੋਗੇਨੇਵ਼ ਯੁਤ੍ਤੋ। **ਦਾਨਸੰਵ਼ਿਭਾਗਰਤੋ**ਤਿ ਦਾਨੇ ਚ ਸੰਵ਼ਿਭਾਗੇ ਚ ਰਤੋ। ਪਠਮੰ।

੨. ਸਕ੍ਕਨਾਮਸੁਤ੍ਤਵ਼ਣ੍ਣਨਾ

੨੫੮. ਦੁਤਿਯੇ **ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ**ਤਿ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਮਚਲਗਾਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ। **ਆਵਸਥਂ ਅਦਾਸੀ**ਤਿ ਚਤੁਮਹਾਪਥੇ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਆਵਸਥਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। **ਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਕਾਰਣਾਨਂ, ਜਨਸਹਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਵਚਨਸਹਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਓਸਾਰਿਤੇ ''ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਏਕਪਦੇ ਠਿਤੋਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਮਹਾਲਿਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫੯. ਤਤਿਯੇ **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ''ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਸੋ ਸਕ੍ਕੋ, ਯੇਨ ਸੋ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦਸਬਲਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ ਬਹੁਵਚਨੇ ਏਕਵਚਨਂ, ਤੇ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਪਜਾਨਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਕ੍ਕੋ ਕਿਰ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਮਚਲਗਾਮੇ ਮਘੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਅਹੋਸਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਚਰਿਯਾ ਵਿਯ ਚ ਤਸ੍ਸ ਚਰਿਯਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਪੁਰਿਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਲ੍ਯਾਣਮਕਾਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਪਞ੍ਞਾਯ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਮਜ੍ਝੇ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਚਵਰਂ ਉਭਤੋਪਸ੍ਸੇਸੁ ਅਪਬ੍ਯੂਹਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਠਾਨਂ ਰਮਣੀਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਪੁਨ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਪੁਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਸਾਲਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਗਾਮਤੋ ਚ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਾਵੁਤਮ੍ਪਿ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਮ੍ਪਿ ਤਿਗਾਵੁਤਮ੍ਪਿ ਯੋਜਨਮ੍ਪਿ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਸਹਾਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸਮਂ ਸਮਂ ਅਕਾਸਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਵ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਦਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸੇਤੁਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸੇਤੁਂ, ਮਣ੍ਡਪਸਾਲਾਪੋਕ੍ਖਰਣਿਮਾਲਾਵਚ੍ਛਰੋਪਨਪਦੀਨਂ ਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਮਣ੍ਡਪਸਾਲਾਪੋਕ੍ਖਰਣਿਮਾਲਾਵਚ੍ਛਰੋਪਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਬਹੁਂ ਪੁਞ੍ਞਮਕਂਸੁ। ਮਘੋ ਸਤ੍ਤ ਵਤਪਦਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਹਾਯੇਹਿ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਭਗਵਾ ਜਾਨਾਤਿ। ਤੇਨਾਹ – **ਯੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਕੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਅਜ੍ਝਗਾ, ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ। ਅਯਂ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਾਧਿਗਮੇ ਸਙ੍ਖੇਪਕਥਾ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸੁਮਙ੍ਗਲਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਦੀਘਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯ ਸਕ੍ਕਪਞ੍ਹਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਦਲਿਦ੍ਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੦. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਮਨੁਸ੍ਸਦਲਿਦ੍ਦੋ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਅਧਨੋ। **ਮਨੁਸ੍ਸਕਪਣੋ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਕਾਰੁਞ੍ਞਤਂ ਪਤ੍ਤੋ। **ਮਨੁਸ੍ਸਵਰਾਕੋ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਲਾਮਕੋ। **ਤਤ੍ਰਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਅਤਿਰੋਚਨੇ। **ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਵਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਲਾਮਕਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ। **ਖਿਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤਿ। **ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਕਥੇਨ੍ਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ੍ਤਿ। **ਏਸੋ ਖੋ ਮਾਰਿਸਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਯਮਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਸੋ ਕਿਰ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਦ੍ਧਜਪਟਾਕਨਾਨਾਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਲਙ੍ਕਤਂ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਅਕਾਸਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਿਰਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮਾਕਡ੍ਢਿਤਨੇਤ੍ਤੇਨ ਜਨਕਾਯੇਨ ਸਮੁਲ੍ਲੋਕਿਯਮਾਨੋ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸਮਯੇ ਏਕੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਗਨ੍ਧਮਾਦਨਪਬ੍ਬਤਾ ਆਗਮ੍ਮ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਸਨ੍ਤਮਾਨਸੋ ਉਤ੍ਤਮਦਮਥਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਮਹਾਜਨੋਪਿ ਰਾਜਗਤਂ ਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰਂ ਪਹਾਯ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਮੇਵ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਰਾਜਾ – ''ਇਦਾਨਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਜਨਕਾਯੇ ਏਕੋਪਿ ਮਂ ਨ ਓਲੋਕੇਤਿ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ? ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਸੋਪਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਹੋਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਵਯੇ ਠਿਤੋ। ਚੀਵਰਾਨਿਪਿਸ੍ਸ ਜਿਣ੍ਣਾਨਿ, ਤਤੋ ਤਤੋ ਸੁਤ੍ਤਾਨਿ ਗਲਨ੍ਤਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਪੂਰਿਤਪਾਰਮਿਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਪਸਾਦਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਨਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਨਾਹੋਸਿ। ਸੋ ਰਾਜਾ ''ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਮਞ੍ਞੇ ਏਸ ਉਸੂਯਾਯ ਮਂ ਨ ਓਲੋਕੇਤੀ''ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਕ੍ਵਾਯਂ ਕੁਟ੍ਠਿਚੀਵਰਾਨਿ ਪਾਰੁਤੋ''ਤਿ ਨਿਟ੍ਠੁਭਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕੇਨ ਮਹਾਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਾਕਾਵਸੇਸੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਰਾਜਗਹੇ ਪਰਮਕਪਣਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਗਹਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਕਞ੍ਜਿਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਦਰਪੂਰਂ ਨਾਲਤ੍ਥ। ਤਸ੍ਸ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤਸ੍ਸੇਵ ਕਣ੍ਣਨਾਸਾ ਵਿਲੀਨਾ, ਸਙ੍ਖਪਲਿਤਕੁਟ੍ਠੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਨਾਮ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਯਾਵ ਕਪਾਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਰਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਾਵਸ੍ਸ ਕਞ੍ਜਿਕਮ੍ਪਿ ਉਦਕਮ੍ਪਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਕਾਲੇ ਪਨਸ੍ਸ ਕਪਾਲਂ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ''ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਸਿ ਸਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨਾ''ਤਿ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਕਲਸਰੀਰਤੋ ਮਂਸਾਨਿ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਤਨ੍ਤਿ, ਯੂਸਂ ਪਗ੍ਘਰਤਿ, ਮਹਾਵੇਦਨਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਯਂ ਰਚ੍ਛਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਯਤਿ, ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਮਹਾਰਵੇਨ ਰਵਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਾਰੁਞ੍ਞਪਰਿਦੇਵਿਤਸਦ੍ਦੇਨ ਸਕਲਵੀਥਿਯਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਨਿਦ੍ਦਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੁਖਸਯਿਤੇ ਪਬੋਧੇਤੀਤਿ **ਸੁਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋ**ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਉਦਪਾਦਿ। ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਤਿ ਰਾਜਗਹਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਨਾਗਰਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਮਹਾਮਣ੍ਡਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਅਦਂਸੁ। ਸੁਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਕੁਟ੍ਠੀ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਗ੍ਗਮਣ੍ਡਪਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਨਾਗਰਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਪਰਿਵਿਸਨ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਂ ਅਦਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਭੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਏਕਗ੍ਗਂ ਅਹੋਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਦੀਪੇਸਿ, ਸੁਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਦੇਸਨਾਨੁਸਾਰੇਨ ਞਾਣਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। ਸਤ੍ਥਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਵਿਹਾਰਂ ਗਤੋ। ਸੋਪਿ ਚੁਮ੍ਬਟਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਕਪਾਲਮਾਦਾਯ ਦਣ੍ਡਮੋਲੁਬ੍ਭ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਾਯ ਗਾਵਿਯਾ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਿਤੋ ਮਤ੍ਤਿਕਪਾਤਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਦੁਤਿਯਚਿਤ੍ਤਵਾਰੇ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਞ੍ਞੇ ਦੇਵੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ। ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ **ਏਸੋ ਖੋ ਮਾਰਿਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਸਦ੍ਧਾਤਿ ਮਗ੍ਗੇਨਾਗਤਸਦ੍ਧਾ। **ਸੀਲਞ੍ਚ ਯਸ੍ਸ ਕਲ੍ਯਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਕਲ੍ਯਾਣਸੀਲਂ ਨਾਮ ਅਰਿਯਸਾਵਕਸ੍ਸ ਅਰਿਯਕਨ੍ਤਸੀਲਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਰਿਯਸਾਵਕਸ੍ਸ ਏਕਸੀਲਮ੍ਪਿ ਅਕਨ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨਤ੍ਥੇ ਭਵਨ੍ਤਰੇਪਿ ਅਪ੍ਪਹੀਨਂ ਪਞ੍ਚਸੀਲਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੧. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਆਰਾਮਚੇਤ੍ਯਾ**ਤਿ ਆਰਾਮਚੇਤਿਯਾਨਿ। **ਵਨਚੇਤ੍ਯਾ**ਤਿ ਵਨਚੇਤਿਯਾਨਿ। ਉਭਯਤ੍ਥਾਪਿ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤਟ੍ਠੇਨ ਚੇਤ੍ਯਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਮਣੇਯ੍ਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਰਮਣੀਯਭਾਵਸ੍ਸ। ਇਦਾਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਰਮਣੀਯਕਵਸੇਨ ਭੂਮਿਰਮਣੀਯਕਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਗਾਮੇ** ਵਾਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਯਜਮਾਨਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੨. ਛਟ੍ਠੇ **ਯਜਮਾਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਜਨ੍ਤਾਨਂ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਅਙ੍ਗਮਗਧਵਾਸਿਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਨੁਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਸੁ ਅਗ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਦਾਰੂਨਂ ਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤੇ ਸਕਟਭਾਰੇ ਰਾਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਜ੍ਜਲਿਤਕਾਲੇ ''ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਯਜਾਮਾ''ਤਿ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ''ਏਕਵਾਰਂ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣਫਲਂ ਦੇਤੀ''ਤਿ ਨੇਸਂ ਲਦ੍ਧਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ''ਸਬ੍ਬੇਪਿਮੇ ਸਬ੍ਬਅਗ੍ਗਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ 'ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਯਜਾਮਾ'ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਅਫਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਮਯਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਮਾ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤੁ, ਯਥਾ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚੇਵ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦਾਰੁਰਾਸਿਂ ਜਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪੁਣ੍ਣਮਦਿਵਸੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਭਾਵਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਯਞ੍ਞਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਜਣ੍ਣੁਕੇਹਿ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ, ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਆਹਂਸੁ ''ਤੁਮ੍ਹੇ 'ਮਯਂ ਤਕ੍ਕੇਨ ਕਥੇਮਾ'ਤਿ ਮਞ੍ਞਥ, ਇਦਾਨਿ ਪਸ੍ਸਥ, ਅਯਂ ਵੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਯਞ੍ਞਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਰੁਚਿਤਕਮਤ੍ਥਕੇ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਸਾਯਂ ਸਕ੍ਕਾਰੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ? ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਥ ਨੋ ਯਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਆਗਚ੍ਛਥ, ਮਾ ਤੁਲਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਨ ਤੁਲਯਿਤ੍ਥ, ਅਯਂ ਸਤ੍ਥਾ ਧੁਰਵਿਹਾਰੇ ਵਸਤਿ, ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ ''ਕਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ? ਉਭਯਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਞ੍ਞਪੇਕ੍ਖਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਞ੍ਞਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਿਕਾਨਂ। **ਓਪਧਿਕਂ ਪੁਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਧਿਵਿਪਾਕਂ ਪੁਞ੍ਞਂ। **ਸਙ੍ਘੇ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯਸਙ੍ਘੇ ਦਿਨ੍ਨਂ ਵਿਪ੍ਫਾਰਵਨ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਦੇਸਨਾਵਸਾਨੇ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਮਤਪਾਨਂ ਪਿਵਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਗ੍ਗਦਾਨਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਦਂਸੁ। ਛਟ੍ਠਂ।

७. ਬੁਦ੍ਧਵਨ੍ਨਨਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੩. ਸਤ੍ਤਮੇ **ਉਟ੍ਠੇਹੀ**ਤਿ ਉਟ੍ਠਹ, ਘਟ, ਵਾਯਮ। **ਵਿਜਿਤਸਙ੍ਗਾਮਾ**ਤਿ ਰਾਗਾਦੀਨਞ੍ਚੇਵ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਸ੍ਸ ਚ ਮਾਰਬਲਸ੍ਸ ਜਿਤਤ੍ਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਵੰ ਆਲਪਤਿ । **ਪਨ੍ਨਭਾਰਾ**ਤਿ ਓਰੋਪਿਤਖਨ੍ਧਕਿਲੇਸਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਭਾਰ। **ਪਨ੍ਨਰਸਾਯ ਰਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਨ੍ਨਰਸਾਯ ਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਰਤ੍ਤਿਂ। ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਗਹਟ੍ਠਵਨ੍ਨਨਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੪. ਅਟ੍ਠਮੇ **ਪੁਥੁਦ੍ਦਿਸਾ**ਤਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਸਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਨੁਦਿਸਾ ਚ। **ਭੁਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਭੂਮਿਵਾਸਿਨੋ। **ਚਿਰਰਤ੍ਤਸਮਾਹਿਤੇ**ਤਿ ਉਪਚਾਰਪ੍ਪਨਾਹਿ ਚਿਰਰਤ੍ਤਸਮਾਹਿਤਚਿਤ੍ਤੇ। **ਵਨ੍ਦੇ**ਤਿ ਵਨ੍ਦਾਮਿ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਪਰਾਯਣੇ**ਤਿ ਦਸਪਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵੀਸਤਿਪਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ... ਪੇ॰... ਸਟ੍ਠਿਪਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਆਪਾਣਕੋਟਿਕਂ ਏਕਸੇਯ੍ਯਂ ਏਕਭਤ੍ਤਿਕਾਦਿਕਂ ਸੇਟ੍ਠਚਰਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਮਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਞ੍ਞਕਰਾ**ਤਿ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਦਾਨਂ ਕੁਸੁਮ੍ਭਸੁਮਨਪੂਜਾ ਦੀਪਸਹਸ੍ਸਜਾਲਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਪੁਞ੍ਞਕਾਰਕਾ। **ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਉਪਾਸਕਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਚਹਿਪਿ ਦਸਹਿਪਿ ਸੀਲੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਧਮ੍ਮੇਨ ਦਾਰਂ ਪੋਸੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਉਮਙ੍ਗਭਿਨ੍ਦਨਾਦੀਨਿ ਅਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਕੇਹਿ ਕਸਿਗੋਰਕ੍ਖਵਣਿਜ੍ਜਾਦੀਹਿ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਪੋਸੇਨ੍ਤਿ। **ਪਮੁਖੋ ਰਥਮਾਰੁਹੀ**ਤਿ ਦੇਵਾਨਂ ਪਮੁਖੋ ਸੇਟ੍ਠੋ ਰਥਂ ਆਰੁਹਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਸਤ੍ਥਾਰਵਨ੍ਨਨਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੫. ਨਵਮੇ **ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਮਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਿਯਂ ਦੁਕੂਲਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਜਾਣੁਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਰਸਿ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਤਿ। **ਸੋ ਯਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਸੋ ਸਕ੍ਕੋ। **ਅਨੋਮਨਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਗੁਣੇਹਿ ਓਮਕਭਾਵਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ ਸਬ੍ਬਗੁਣਨੇਮਿਤ੍ਤਕੇਹਿ ਨਾਮੇਹਿ ਅਨੋਮਨਾਮਂ। **ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਯ ਵਟ੍ਟਮੂਲਕਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮੇਨ। **ਸੇਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤ ਸੇਕ੍ਖਾ। **ਅਪਚਯਾਰਾਮਾ**ਤਿ ਵਟ੍ਟਵਿਦ੍ਧਂਸਨੇ ਰਤਾ। **ਸਿਕ੍ਖਰੇ**ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਨਵਮਂ।

੧੦. ਸਙ੍ਘਵਨ੍ਨਨਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੬. ਦਸਮੇ **ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਏਸ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਏਵਂ ਭਾਸਤੀਤਿ? ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਕਿਰ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਸਦ੍ਦੋ ਮਧੁਰੋ, ਸੁਫਸਿਤਂ ਦਨ੍ਤਾਵਰਣਂ, ਕਥਨਕਾਲੇ ਸੁਵਣ੍ਣਕਿਙ੍ਕਿਣਿਕਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ। ਤਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸੋਤੁਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਭਾਸਤਿ। **ਪੂਤਿਦੇਹਸਯਾ**ਤਿ ਪੂਤਿਮ੍ਹਿ ਮਾਤੁਸਰੀਰੇ ਵਾ, ਅਤ੍ਤਨੋਯੇਵ ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਸਯਨਤੋ ਪੂਤਿਦੇਹਸਯਾ। **ਨਿਮੁਗ੍ਗਾ ਕੁਣਪਮ੍ਹੇਤੇ**ਤਿ ਦਸਮਾਸੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸਙ੍ਖਾਤੇ ਕੁਣਪਸ੍ਮਿਂ ਏਤੇ ਨਿਮੁਗ੍ਗਾ। **ਏਤਂ ਤੇਸਂ ਪਿਹਯਾਮੀ**ਤਿ ਏਤੇਸਂ ਏਤਂ ਪਿਹਯਾਮਿ ਪਤ੍ਥਯਾਮਿ। **ਨ ਤੇ ਸਂ ਕੋਟ੍ਠੇ ਓਪੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨ ਤੇ ਸਂ ਸਨ੍ਤਕਂ ਧਞ੍ਞਂ ਕੋਟ੍ਠੇ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਨ ਹਿ ਏਤੇਸਂ ਧਞ੍ਞਂ ਅਤ੍ਥਿ। **ਨ ਕੁਮ੍ਭੀ**ਤਿ ਨ ਕੁਮ੍ਭਿਯਂ। **ਨ ਕਲ਼ੋਪਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਪਚ੍ਛਿਯਂ। **ਪਰਨਿਟ੍ਠਿਤਮੇਸਾਨਾ**ਤਿ ਪਰੇਸਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਰਘਰੇ ਪਕ੍ਕਂ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵਤ੍ਤੇਨ ਏਸਮਾਨਾ ਗਵੇਸਮਾਨਾ। **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਪਰਿਯਿਟ੍ਠੇਨ। **ਸੁਬ੍ਬਤਾ**ਤਿ ਦਸਪਿ...ਪੇ॰... ਸਟ੍ਠਿਪਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਸੁਸਮਾਦਿਨ੍ਨਸੁਨ੍ਦਰਵਤਾ।

ਸੁਮਨ੍ਤਮਨ੍ਤਿਨੋਤਿ ਧਮ੍ਮਂ ਸਜ੍ਝਾਯਿਸ੍ਸਾਮ, ਧੁਤਙ੍ਗਂ ਸਮਾਦਿਯਿਸ੍ਸਾਮ, ਅਮਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮ, ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਏਵਂ ਸੁਭਾਸਿਤਭਾਸਿਨੋ। **ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਾ ਸਮਞ੍ਚਰਾ**ਤਿ ਤਿਯਾਮਰਤ੍ਤਿਂ ਅਸਨਿਘੋਸੇਨ ਘੋਸਿਤਾ ਵਿਯ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾਪਿ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਾ ਸਮਂ ਚਰਨ੍ਤਿਯੇਵ ਨਾਮ। ਕਸ੍ਮਾ? ਨਿਰਤ੍ਥਕਵਚਨਸ੍ਸਾਭਾਵਾ। **ਪੁਥੁਮਚ੍ਚਾ ਚਾ**ਤਿ ਬਹੁਸਤ੍ਤਾ ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਿਰੁਦ੍ਧਾ। **ਅਤ੍ਤਦਣ੍ਡੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ**ਤਿ ਪਰਵਿਹੇਠਨਤ੍ਥਂ ਗਹਿਤਦਣ੍ਡੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਦਣ੍ਡਾ। **ਸਾਦਾਨੇਸੁ ਅਨਾਦਾਨਾ**ਤਿ ਸਗਹਣੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਚ ਭਵਯੋਨਿਆਦੀਨਂ ਏਕਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸਾਪਿ ਅਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਅਗਹਣਾ। ਦਸਮਂ।

ਦੁਤਿਯੋ ਵਗ੍ਗੋ।

੩. ਤਤਿਯਵਗ੍ਗੋ

੧. ਛੇਤ੍ਵਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੭. ਤਤਿਯਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮਂ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ। ਪਠਮਂ।

੨. ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਿਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੮. ਦੁਤਿਯੇ **ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਝਾਮਖਾਣੁਵਣ੍ਣੋ। **ਓਕੋਟਿਮਕੋ**ਤਿ ਲਕੁਣ੍ਡਕੋ ਮਹੋਦਰੋ। **ਆਸਨੇ**ਤਿ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਯਂ। **ਕੋਧਭਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਸਕ੍ਕੇਨ ਗਹਿਤਨਾਮਮੇਵੇਤਂ। ਸੋ ਪਨ ਏਕੋ ਰੂਪਾਵਚਰਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ''ਸਕ੍ਕੋ ਕਿਰ ਖਨ੍ਤਿਬਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵੀਮਂਸਨਤ੍ਥਂ ਆਗਤੋ । ਅਵਰੁਦ੍ਧਕਯਕ੍ਖਾ ਪਨ ਏਵਰੂਪਂ ਸਂਵਿਹਿਤਾਰਕ੍ਖਂ ਠਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਦੇਵਾਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਏਸ ਫਰੁਸੇਨ ਚਾਲੇਤੁਂ, ਨੀਚਵੁਤ੍ਤਿਨਾ ਪਨ ਖਨ੍ਤਿਯਂ ਠਿਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਲਾਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਤਥਾ ਪਲਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। **ਅਨ੍ਤਰਧਾਯੀ**ਤਿ ਖਨ੍ਤਿਯਂ ਠਤ੍ਵਾ ਬਲਵਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਵੁਤ੍ਤਿਯਾ ਦਸ੍ਸਿਯਮਾਨਾਯ ਸਕ੍ਕਾਸਨੇ ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। **ਨ ਸੂਪਹਤਚਿਤ੍ਤੋਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਸੂ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਉਪਹਤਚਿਤ੍ਤੋਮ੍ਹੀਤਿ ਆਹ। **ਨਾਵਤ੍ਤੇਨ ਸੁਵਾਨਯੋ**ਤਿ ਨ ਕੋਧਾਵਤ੍ਤੇਨ ਸੁਆਨਯੋ, ਕੋਧਵਸੇ ਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨ ਸੁਕਰੋਮ੍ਹੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਨ ਵੋ ਚਿਰਾਹਨ੍ਤਿ** ਵੋਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਅਹਂ ਚਿਰਂ ਨ ਕੁਜ੍ਝਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਸਮ੍ਬਰਿਮਾਯਾਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੯. ਤਤਿਯੇ **ਆਬਾਧਿਕੋ**ਤਿ ਇਸਿਗਣੇਨ ਅਭਿਸਪਕਾਲੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਬਾਧੇਨ ਆਬਾਧਿਕੋ। **ਵਾਚੇਹਿ ਮਨ੍ਤਿ** ਸਚੇ ਮਂ ਸਮ੍ਬਰਿਮਾਯਂ ਵਾਚੇਸਿ, ਏਵਮਹਂ ਤਮ੍ਪਿ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਮਾ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਮਾਰਿਸ, ਵਾਚੇਸੀ**ਤਿ ਵਿਨਾਪਿ ਤਾਵ ਸਮ੍ਬਰਿਮਾਯਂ ਸਕ੍ਕੋ ਅਮ੍ਹੇ ਬਾਧਤਿ, ਯਦਿ ਪਨ ਤਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਟ੍ਠਾ ਮਯਂ, ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਏਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਮ੍ਹੇ ਨਾਸੇਹੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਰਯਿਂਸੁ। **ਸਮ੍ਬਰੋਵ ਸਤਂ ਸਮਨ੍ਤਿ** ਯਥਾ ਸਮ੍ਬਰੋ ਅਸੁਰਿਨ੍ਦੋ ਮਾਯਾਵੀ ਮਾਯਂ ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਨਿਰਯੇ ਪਕ੍ਕੋ, ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਤਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਧਮ੍ਮਿਕਾਵ, ਅਲਂ ਵੋ ਮਾਯਾਯਾਤਿ ਵਦਤਿ। ਕਿਂ ਪਨ ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਕੋਧਂ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਾਤਿ? ਆਮ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯ। ਕਥਂ? ਤਦਾ ਕਿਰ ਸੋ ਇਸਿਗਣੋ ਧਰਤਿਯੇਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਂ ਇਸੀਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਯ੍ਯ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਫਾਸੁ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਤੇਨ ਪਨ ਵਞ੍ਚਿਤਤ੍ਤਾ ਤਥਾ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋਵ। ਤਤਿਯਂ।

੪. ਅਚ੍ਚਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੭੦. ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਕਲਹਂ ਅਕਂਸੁ। **ਅਚ੍ਚਸਰਾ**ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿ, ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਵਚਨਂ ਅਵੋਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ**ਤਿ ਨ ਖਮਤਿ। **ਕੋਧੋ ਵੋ ਵਸਮਾਯਾਤੂ**ਤਿ ਕੋਧੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੁ, ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੋਧਵਸਂ ਗਮਿਤ੍ਥਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਮਾ ਚ ਮਿਤ੍ਤੇ ਹਿ ਵੋ ਜਰਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਹੀ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਜਰਾ ਨਾਮ ਮਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਵਾ ਕਰਣਵਚਨਂ, ਮਿਤ੍ਤੇਸੁ ਵੋ ਜਰਾ ਮਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਅਞ੍ਞਥਾਭਾਵੋ ਮਾ ਹੋਤੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਗਰਹਿਯਂ ਮਾ ਗਰਹਿਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਅਗਾਰਯ੍ਹਂ ਖੀਣਾਸਵਪੁਗ੍ਗਲਂ ਮਾ ਗਰਹਿਤ੍ਥ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਅਕ੍ਕੋਧਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ

੨੭੧. ਪਞ੍ਚਮੇ **ਮਾ ਵੋ ਕੋਧੋ ਅਜ੍ਝਭਵੀ**ਤਿ ਕੋਧੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਅਭਿਭਵਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਵ ਕੋਧਂ ਅਭਿਭਵਥ। **ਮਾ ਚ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਥ ਕੁਜ੍ਝਤਨ੍ਤਿ** ਕੁਜ੍ਝਨ੍ਤਾਨਂ ਮਾ ਪਟਿਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਥ। **ਅਕ੍ਕੋਧੋ**ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾ ਚ ਮੇਤ੍ਤਾਪੁਬ੍ਬਭਾਗੋ ਚ। **ਅਵਿਹਿਂਸਾ**ਤਿ ਕਰੁਣਾ ਚ ਕਰੁਣਾਪੁਬ੍ਬਭਾਗੋ ਚ। **ਅਥ**

ਪਾਪਜਨਂ ਕੋਧੋ, ਪਬ੍ਬਤੋਵ◌ਾਭਿਮਦ੍ਦਤੀਤਿ ਲਾਮਕਜਨਂ ਪਬ੍ਬਤੋ ਵ◌ਿਯ ਕੋਧੋ ਅਭਿਮਦ੍ਦਤੀਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਂ।

ਤਤਿਯੋ ਵਗ੍ਗੋ।

ਸਕ੍ਕਸਂਯੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਇਤਿ ਸਾਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨਿਯਾ ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਸਗਾਥਾਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਪਠਮੋ ਭਾਗੋ।